

သိပ္ပံနည်းကျ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေပြ ၂၀၂၄

သိပ္ပံနည်းကျ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေပြ ၂၀၂၄

မြန်မာ့ရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနက
စီစဉ်ထုတ်ဝေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ
(၂၀၂၄)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စာအုပ်အမှတ်စဉ် (၃၉ / ၂၀၂၄)

ထုတ်ဝေသူ	- ဦးကျော်ဇင်စိုး (၀၁၇၉၄)၊
ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန
အထွေထွေစီးပွားရေးသမဝါယမအသင်း၊
ပုံနှိပ်သူ	- ဒေါ်သိင်္ဂီဦး (၀၀၁၀၆)၊ သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက်၊
(၃၄) လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့။
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း	- နဒီဆု
အတွင်းဒီဇိုင်း	- သိင်္ဂီစိုး
အုပ်ရေ	- ၅၀၀ အုပ်
တန်ဖိုး	- ၁၃၀၀၀ ကျပ်
ပုံနှိပ်ခြင်း	- ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (ဒုတိယအကြိမ်)

၀၀၁

ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ စာတည်းအဖွဲ့

သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ (၂၀၂၄) /

ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ စာတည်းအဖွဲ့။

ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန အထွေထွေစီးပွားရေး

သမဝါယမအသင်း၊ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ။

၄၉၇ စာ ၊ ၁၆ စင်တီ x ၂၅ စင်တီ။

(၁) သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာ (၂၀၂၄)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	အမှာစာ	၁၁
၁။	မြန်မာ့ရေးရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၁၃
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၁၅
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်	၂၀
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ခေတ်အဆက်ဆက်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများ	၂၇
-	မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့်ရွေးကောက်ပွဲများ	၂၇
-	မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကာလတစ်လျှောက် ချုပ်ဆိုခဲ့သောစာချုပ်များ	၂၇
-	ပင်လုံစာချုပ်ချုပ်ဆိုရာတွင် ပါဝင်ကြသူများ	၂၈
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်း	၂၉
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အလံနှင့် အလံ၏အဓိပ္ပာယ်	၂၉
-	နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများ	၃၀
-	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်	၃၁
-	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်	၃၁
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သမ္မတအဖြစ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ	၃၃
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်များအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ	၃၅
-	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ	၃၇
-	ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့	၃၇
-	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဗဟိုအကြံပေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၃၉
-	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် ခန့်အပ်ခြင်း	၄၀
-	အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ	၄၀
-	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ	၄၂
-	ဒုတိယဝန်ကြီးများ	၄၃
-	ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ နေပြည်တော်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ	၄၄

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌများ	၄၉
-	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်တိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများ	၅၀
-	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဖြစ်ပေါ်လာသော လွှတ်တော်အမျိုးအစားများ	၅၁
-	အမျိုးသားလုံခြုံရေးအဖွဲ့	၅၁
-	ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကော်မရှင်	၅၂
-	လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကော်မတီ	၅၃
-	နိုင်ငံခြားရေးရာ မူဝါဒကော်မတီ	၅၃
-	စီးပွားရေးရာကော်မတီ	၅၄
-	အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဗဟိုကော်မတီ	၅၅
-	Coronavirus Disease 2019(COVID-19)ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသရေး ဗဟိုကော်မတီ	၅၆
-	ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ	၅၇
-	အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ	၅၉
-	ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆောင်ရေး ဗဟိုအဖွဲ့	၆၁
-	ဧရာဝတီမြစ်ဆုံ-မြစ်ညာမြစ်ဝှမ်း ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းဦးဆောင်အဖွဲ့	၆၂
-	နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီ	၆၃
-	ကုန်သွယ်မှုနှင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုများ မှန်ကန်မြန်ဆန်စေရေး ဗဟိုကော်မတီ	၆၄
-	တိုင်းရင်းသားရေးရာ၊ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုရေးရာကော်မတီ	၆၅
-	မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်	၆၆
-	ပြည်ထောင်စုကုန်ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ရေးကော်မတီ	၆၇
-	နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး	၆၈
-	ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်	၆၈

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်	၆၉
-	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်	၆၉
-	အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများရှိဦးစီးဌာနများ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် Website များ	၇၀
-	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၏ မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်နှင့် သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ	၈၁
-	နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒ	၁၁၃
-	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်	၁၁၅
-	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ် (၈) ရပ်	၁၁၅
-	ကျေးလက်လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၆) ရပ်	၁၁၅
-	မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ရပ်	၁၁၅
-	မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဆက်ဆက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေး ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ	၁၁၆
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၁၁ - ၂၀၁၅)	၁၂၀
-	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)	၁၂၁
-	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီလက်ထက်တွင်လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၂၁ - ယနေ့ထိ)	၁၂၂
-	ဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသကြီး (၂၄) ခု	၁၂၆
-	ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ	၁၂၆
-	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော ပေ ၅၀၀ အထက် တံတားများနှင့် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ	၁၂၉
-	မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ (၂၀၂၂-၂၀၂၃)	၁၄၈
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်းတွင်းရေနံမြေများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သိမှတ် ဖွယ်ရာများ	၁၄၉
-	ဝန်ကြီးဌာန/အဖွဲ့အစည်းများမှ ဖွင့်လှစ်ထားသည့် တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်များမှ ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည့် ဘွဲ့၊ ဒီဂရီများ	၁၅၀
၂။	တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၁၆၉
၃။	မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၁၈၅
၄။	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၁၉၃

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅။	မြန်မာ့အထွေထွေဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	
-	ဗလငါးတန်	၂၁၁
-	Kg+9 ပညာပေးစနစ်	၂၁၁
-	ပညာရေးညီလာခံကျင်းပမှု	၂၁၁
-	တက္ကသိုလ်များအဆင့်မြင့်တင်မှုတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်မှုများ	၂၁၂
-	ကျင့်ဝတ်များ	၂၁၃
-	နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ မဏ္ဍိုင် (၅) ခု	၂၁၄
-	တိုင်းပြည်အင်္ဂါ (၇) ပါး	၂၁၄
-	တိုင်းပြည်ရတနာ (၉) ပါး	၂၁၅
-	မြန်မာ့တူရိယာ (၅) မျိုး	၂၁၅
-	မြန်မာ့ပန်း (၁၀) မျိုး အတတ်ပညာ	၂၁၅
-	မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပင်လယ်ကမ်းခြေအပန်းဖြေစခန်းများ	၂၁၆
-	ရှေးခေတ်ဒေသဆိုင်ရာ အမည်သုံးစွဲမှုအခေါ်အဝေါ်များ	၂၁၆
-	မြန်မာ (၁၂) လရာသီပွဲတော်များနှင့် ဆယ့်နှစ်လရာသီပန်းများ	၂၁၆
-	တရားသူကြီးကျင့်ဝတ် (၁၀) ပါး	၂၁၇
-	မြန်မာ့နေ့ထူးနေ့မြတ်များ	၂၁၈
-	ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ	၂၂၁
-	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အထိမ်းအမှတ်နေ့များ	၂၃၁
-	နှစ်ပတ်လည်ဆိုင်ရာအထိမ်းအမှတ်ရတနာအခေါ်အဝေါ်များ	၂၃၂
-	မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နေ့များနှင့် ပြည်နယ်သင်္ကေတများ	၂၃၂
-	မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ	၂၃၃
-	မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုထားသည့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ	၂၃၄
-	မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုထားသည့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများ	၂၃၅
-	မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ	၂၃၅
-	အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုသတင်းမီဒီယာ၏ အခြေခံအချက်များ	၂၃၆
-	စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များ	၂၃၇
-	မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသောကျမ်းများနှင့်ရေးသားပြုစုခဲ့သူများ	၂၃၈
-	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ချီးမြှင့်လျက်ရှိသော စာပေဆုများ	၂၃၉

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	အရှေ့တောင်အာရှစာပေဆုရှင်များ	၂၃၉
-	အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆုရှင်များ	၂၄၀
-	နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများ	၂၄၁
-	ရေဒီယိုထုတ်လွှင့်မှုများ	၂၄၂
-	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ပြည်တွင်းအခြေစိုက် နိုင်ငံခြား သတင်းဌာနရုံးခွဲများ	၂၄၃
-	အောင်ဘာလေထီသမိုင်း	၂၄၃
-	မြန်မာ့ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ အခြားအမည်များ	၂၄၄
-	စံပြကျေးရွာတွင် ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်များ	၂၄၄
-	ကင်းထောက်အဖွဲ့	၂၄၅
-	မြန်မာနိုင်ငံရှိ အာဆီယံအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ ဥယျာဉ် (၆) ခု	၂၄၆
-	ကမ္ဘာ့အဆင့်အရေးပါသည့်မြန်မာ့ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသကြီး(၆)နေရာ	၂၄၆
-	မြန်မာနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်ဒေသများ	၂၄၇
-	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် (၄) ခု	၂၄၉
-	ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ်အဖြစ် အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြား တပ်ဆင်မှုများ	၂၅၂
-	မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖလော့ရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆု ရရှိသူများ	၂၆၃
-	အလျား၊ အကျယ်အဝန်း၊ ထုထည်နှင့် အလေးချိန်ယူနစ်များ	၂၆၅
-	မှတ်သားဖွယ်ရာ ဆောင်ပုဒ်များ	၂၆၈
-	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်များ၊ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်များနှင့် အစိုးရသင်တန်းကျောင်းများ	၂၆၉
-	စာပေဖတ်ရှုခြင်းဆိုင်ရာဆောင်ပုဒ်များ	၂၇၂
-	အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစကားပုံများ	၂၇၂
-	အခမ်းအနားပွဲဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများ	၂၇၈
-	မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နေ့ဖြစ်ပေါ်လာပုံ	၂၈၀
-	ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု (အကယ်ဒမီ) ချီးမြှင့်ခဲ့ပုံအဆင့်ဆင့်	၂၈၁
-	မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုများ	၂၈၂
-	အစိုးရမဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့များ	၂၉၅
-	မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းမီဒီယာကောင်စီ	၂၉၉
-	မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း	၃၀၀

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	- မြန်မာနိုင်ငံ ဂီတအစည်းအရုံး	၃၀၁
	- မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း	၃၀၂
	- မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း	၃၀၃
	- မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့	၃၀၄
	- မြန်မာနိုင်ငံ မူယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း	၃၀၆
	- မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံး	၃၀၇
	- မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး	၃၀၈
	- မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်အစည်းအရုံး(ဗဟို)	၃၀၉
	- မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်	၃၁၀
	- အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့	၃၁၁
	- မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီအသင်း	၃၁၃
	- မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အသင်း	၃၁၄
	- မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိစာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလှူငွေနှင့် စာအုပ်စာစောင်များလှူဒါန်းရရှိမှုအခြေအနေ	၃၁၅
၆။	နိုင်ငံတကာရေးရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၁၇
	- ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ	၃၁၈
	- ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများနှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော အေဂျင်စီများ	၃၂၀
	- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ	၃၂၄
	- ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၃၀
	- နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ	၃၅၃
	- အတိုကောက်စာလုံးများ	၃၇၉
	- ကုလသမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်	၃၈၇
	- ကုလသမဂ္ဂ၏ စာတတ်မြောက်ရေးဆယ်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်(၇)ရပ်	၃၈၈
	- ကုလသမဂ္ဂ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် (၁၇) ချက်	၃၈၈
၇။	သံတမန်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၉၁
၈။	ကမ္ဘာ့အထွေထွေသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၄၀၉
	- နေစကြာဝဠာအကြောင်း	၄၁၀
	- ကမ္ဘာ့အကြောင်း	၄၁၀

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	လအကြောင်း	၄၁၁
-	ကမ္ဘာတိုက်ကြီးများ	၄၁၁
-	ကမ္ဘာသဘာဝရေကန်ကြီးများ	၄၁၄
-	နီဘယ်ဆု (၆) မျိုး	၄၁၄
-	တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရေအရင်းအမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှုအခြေအနေ (ထုထည်ပမာဏ)	၄၁၅
-	ကမ္ဘာသမုဒ္ဒရာကြီးများ	၄၁၅
-	ကမ္ဘာအရှည်ဆုံးမြစ်ကြီးများ	၄၁၆
-	ကမ္ဘာအံ့ဖွယ်ခုနစ်ပါး	၄၁၆
-	ကမ္ဘာလူဦးရေစုစုပေါင်း	၄၁၆
-	ကမ္ဘာအကြီးဆုံးရေချိုအိုင် (၁၀) ခု	၄၁၇
-	လူပြောအများဆုံး ကမ္ဘာဘာသာစကားများ	၄၁၇
-	ကမ္ဘာအကြီးဆုံး သဲကန္တာရ (၁၀) ခု	၄၁၈
-	ကမ္ဘာလူဦးရေအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၁၈
-	ကမ္ဘာလူဦးရေအနည်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၁၉
-	လူဦးရေအများဆုံးမြို့ကြီးများ	၄၁၉
-	လူဦးရေအထူထပ်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၀
-	လူဦးရေအကျဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၀
-	မြေဧရိယာအကျယ်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၁
-	မြေဧရိယာအကျဉ်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၁
-	ကမ္ဘာအချမ်းသာဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၂
-	တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေအမြင့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၂
-	ကမ္ဘာအချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) ဦး	၄၂၃
-	ကမ္ဘာထင်ရှားသော ပင်လယ်များ	၄၂၃
-	၂၀၂၃-၂၀၂၄ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာဆန်တင်ပို့မှုအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၄
-	၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာပဲတင်ပို့မှုအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၄
-	စကြဝဠာဂြိုဟ်ကြီး (၈) လုံး	၄၂၅
-	ကမ္ဘာအမြင့်ဆုံးရေတံခွန် (၅) ခု	၄၂၅
-	ကမ္ဘာအကြီးဆုံးနှင့် အလှဆုံးရေတံခွန် (၅) ခု	၄၂၆
-	ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော မုန်တိုင်းအမျိုးအစားများ	၄၂၆

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	ကမ္ဘာ့ရေနံတင်ပို့မှုအများဆုံးနိုင်ငံ	၄၂၆
-	ကမ္ဘာ့ရေနံစိမ်းအများဆုံးတင်သွင်းသောနိုင်ငံ	၄၂၇
-	ကမ္ဘာ့ရေနံအကြွယ်ဝဆုံးနိုင်ငံများ	၄၂၇
-	ကမ္ဘာ့စာတတ်မြောက်မှုအမြင့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၇
-	ကမ္ဘာ့စာတတ်မြောက်မှုအနိမ့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ	၄၂၇
-	ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ(၁၀)ခု	၄၂၈
-	ကျင်းပပြီးအရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် နိုင်ငံအလိုက် အဆင့်နှင့် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုများ	၄၃၁
-	တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ	၄၃၃
-	ကမ္ဘာ့ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲ	၄၃၃
-	ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲများ	၄၃၄
-	ထင်ရှားသောကမ္ဘာ့စစ်ခေါင်းဆောင်များ	၄၃၆
-	နျူကလီးယားလက်နက်ပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံများ	၄၃၆
-	လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အားအကြီးမားဆုံးနိုင်ငံများ	၄၃၇
-	ခေတ်သစ်အိုလံပစ်အားကစားပွဲများ	၄၄၀
-	ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး အဆောက်အအုံ (၁၀) ခု	၄၄၂
-	ကျွန်းနိုင်ငံများ (၄၈) နိုင်ငံ	၄၄၃
-	စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများအဖွဲ့ (G-7)	၄၄၄
-	စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများ၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ (G-7)	၄၄၅
-	လေးနိုင်ငံလုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမဟာမိတ်အဖွဲ့ (QUAD)	၄၄၅
-	စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများ၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ (G-20)	၄၄၆
-	သုံးနိုင်ငံလုံခြုံရေးစာချုပ် (AUKUS)	၄၄၆
-	ကမ္ဘာ့တောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအဖွဲ့ (BRICS)	၄၄၇
-	အာရှ-ဥရောပထိပ်သီးအစည်းအဝေး (ASEM)	၄၄၇
-	အာရှ-ပစိဖိတ်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (APEC)	၄၄၈
-	ရုရှား-ယူကရိန်းစစ်ပွဲ မှတ်တမ်းအကျဉ်း	၄၄၉
-	အစ္စရေး-ဟားမတ်စ်အဖွဲ့ ပဋိပက္ခမှတ်တမ်းအကျဉ်း	၄၄၉
၉။	နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၄၅၁
၁၀။	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၄၆၃
၁၁။	ကျမ်းကိုးစာရင်း	၄၉၂

အမှာစာ

လူ့ဘဝဆိုသည်က အသက်အရွယ်မရွေး ဘဝ၏အတက်အကျ၊ အနိမ့်အမြင့်၊ အောင်မြင်မှု ကျရှုံးမှုဆိုသည့် လောကနိယာမများကို ကြုံတွေ့ကြရ၊ ရင်ဆိုင်ကြရ၊ ဖြတ်ကျော်ကြရပါသည်။ ဘဝတစ်ခုအား အတက်အကျ၊ အနိမ့်အမြင့် လှိုင်းတံပိုးများအောက်တွင် ရှင်သန်ရပ်တည်ရေးအတွက် ကြိုးစားအားထုတ်ရသည်မှာ ဘဝ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မိမိတို့ဘဝအပေါ် ရိုက်ခတ်လာသည့် အပြောင်းအလဲများအလိုက် တုံ့ပြန်နိုင်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် ဘဝရည်မှန်းချက်များ ချမှတ်ကျင့်ကြံအားထုတ်ရန်အတွက် အသိပညာဗဟုသုတများစွာ ပြည့်ဝနေမှသာ လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ခေတ်အလိုက် ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေများကို သင်ယူလိုစိတ်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် သင်ယူလေ့လာခြင်း နည်းလမ်းသည်လည်း အောင်မြင်သော နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ဘဝရပ်တည်နေရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာသင်ယူလိုစိတ်သည် ဘဝတစ်ခု ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်ရန်အတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ဦးအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် သင်ယူခြင်းဆိုသည်မှာ အသစ်အဆန်းတော့ မဟုတ်ချေ။ လူတိုင်း၏နေ့စဉ် လက်တွေ့ဘဝများတွင် ကြုံတွေ့နေရသည့် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဘဝ၏ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ လေ့လာသင်ယူလိုစိတ်သည် ဘဝတွင် အောင်မြင်မှု၊ တိုးတက်မှုများ ရရှိရန်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် အဓိကကျသော ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး သို့မဟုတ် ပရော်ဖက်ရှင်နယ် အပြုအမူတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

မိမိတို့၏အရည်အသွေးများဖြင့် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်ခြင်းများ၊ အတွေ့အကြုံသစ်များ၊ ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လေ့လာသင်ယူလိုသည့် အရည်အသွေးသည် ပြောင်းလဲနေသည့်ကမ္ဘာ သို့မဟုတ် မိမိနှင့် မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်အတွင်း လိုက်လျောညီထွေမှုကို ဖြစ်စေပါသည်။ ထို့ပြင် လေ့လာသင်ယူလိုစိတ်ကြောင့် အချိန်စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှု၊ စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာသင်ယူခြင်းကဲ့သို့သောဘဝအောင်မြင်မှုအတွက် လိုအပ်သည့် အရေးပါသော ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးတက်စေနိုင်ပါသည်။

ယနေ့ကဲ့သို့ လေ့လာသင်ယူရန် လွယ်ကူနေသော အခြေအနေနှင့် အချိန်အခါတွင် မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ လူငယ်လူရွယ်များကိုဖြစ်စေ လေ့လာသင်ယူလိုစိတ် ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပျိုးထောင်ပေးခြင်းဖြင့် အောင်မြင်သောဘဝများ တည်ဆောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဘဝတစ်သက်တာ လေ့လာသင်ယူခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု

အတွက် အလားအလာကောင်းများ ရရှိစေသည်။ အဆုံးမရှိသော အခွင့်အလမ်းများကို ရရှိစေသည်။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး စူးစမ်းလိုစိတ်၊ ပါဝင်ပတ်သက်လိုစိတ်နှင့် စိတ်ခွန်အားများ ရရှိအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ပေသည်။

ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနသည် ပြည်သူလူထုအသိပညာ ဗဟုသုတ ပြည့်စုံစေရန်၊ ရာထူးဝင်ခွင့်စာမေးပွဲများ၊ သင်တန်းဝင်ခွင့်စာမေးပွဲများ ဖြေဆိုရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်နှင့် သိလိုသည့်အချက်အလက်များကို တစုတစည်းတည်း ရှာဖွေနိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည့်အနေဖြင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာဗဟုသုတအဖြာဖြာစာအုပ်ကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှ ယခု ၂၀၂၄ ခုနှစ်အထိ နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေခဲ့ပေသည်။ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည့် အသိပညာပေးရန်ဟူသောအချက်နှင့် ကိုက်ညီစွာ ယခုထုတ်ဝေသည့် သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဗဟုသုတအဖြာဖြာစာအုပ်သည် ပြည်သူများ၏ အသိပညာ မြင့်မားရေးအတွက် တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အားဖြည့်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံသမိုင်းကြောင်း၊ ကမ္ဘာမြေအကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးအကြောင်းနှင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်နေသည့် အခြေအနေများကို ခေတ်ကာလနှင့် ကိုက်ညီသည့် အချက်အလက်များ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားပြီး ဗဟုသုတရှာမှီးလိုသူများအတွက် ရတနာသိုက်ပင်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၊ လူငယ်လူရွယ်များ၊ အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေသူများနှင့် ရာထူးတိုးစာမေးပွဲ ဖြေဆိုမည့်သူများအတွက် အရေးပါသလို နိုင်ငံသားတိုင်း သိသင့်သိထိုက်သော အချက်အလက် အကြောင်းအရာများ ပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရက်စွဲအလိုက် အရေးကြီးသော သမိုင်းကြောင်းများ၊ ပထဝီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ လတ်တလောအကြောင်းအရာများ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၏ မိန့်ခွန်းနှင့် သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ၊ နိုင်ငံတော်အဆင့်အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ၊ မြန်မာ့အရေး၊ ကမ္ဘာ့အရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သံတမန်ရေးရာနှင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများကို နောက်ဆုံးအခြေအနေအထိ ရှာဖွေစုစည်းဖော်ပြထားသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ သိသင့်သိထိုက်သော သဘာဝတရား၏ အံ့ဩဖွယ်ရာများနှင့် လူ့သမိုင်း၏ အံ့ဖွယ်ရာခမ်းနားမှုများ၊ အောင်မြင်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုများအတိုင်း အကြောင်းအရာများစွာကို လွှမ်းခြုံကာ တန်ဖိုးရှိသည့် သတင်းအချက်အလက်များအဖြစ် မိတ်ဆက်ပေးရန် ဤစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်သည်။ လူတိုင်း၏ နားလည်မှုကို ချဲ့ထွင်လိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ အကြောင်းအရာအသစ်များကို သိမြင်နိုင်ရန်ဖြစ်စေ လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်ပေသည်။ လူချွန်လူကောင်းများ၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များပေါ်ထွန်းလာပြီး အနာဂတ်နိုင်ငံကို ဦးဆောင်မည့် ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးအောင် တည်ဆောက်ရာတွင် ဤစာအုပ်က တစ်နည်းတစ်ဖုံ အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

စာတည်းအဖွဲ့

ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန

မြန်မာ့ရေးရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

အမျိုးသားရေးရည်မှန်းချက် (၂) ရပ်

- တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေး
- စား၊ ရေ၊ ရိက္ခာ ဖူလုံရေး

နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် (၂) ရပ်

- စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေး
- ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေး

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်က
ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများအား
၈-၈-၂၀၂၃ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကားမှ ကောက်နုတ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၏တည်နေရာ

အာရှတိုက်အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်လတ္တီတွဒ် ၉ ဒီဂရီ ၃၂ မိနစ်မှ ၂၈ ဒီဂရီ ၃၁ မိနစ်အထိ၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၂ ဒီဂရီ ၁၀ မိနစ်မှ ၁၀၁ ဒီဂရီ ၁၁ မိနစ်အတွင်း တည်ရှိသည်။

အကျယ်အဝန်း

စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၂၆၁၂၈ မိုင် (၆၇၆,၅၇၈ စတုရန်းကီလိုမီတာ) ကျယ်ဝန်းသည်။

မြို့တော်

နေပြည်တော်

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ

တရုတ်၊ လာအို၊ ထိုင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့အကြားတွင် တည်ရှိသည်။

အမြင့်ဆုံးတောင်

ခါကာဘိုရာဇီ၊ ပေပေါင်း ၁၉၂၉၆ မြင့်ပြီး ကချင်ပြည်နယ်၊ နောင်မွန်းမြို့ မြောက်ဘက်တွင် တည်ရှိသည်။

ရိုးမတောင်တန်းများ

(က)	ရခိုင်ရိုးမ	(ဂ)	ပဲခူးရိုးမ
(ခ)	တနင်္သာရီရိုးမ	(ဃ)	ရှမ်းရိုးမ

အဓိကဒေသကြီးများ

- (က) အရှေ့ဘက်ကုန်းမြင့်ဒေသ
- (ခ) အနောက်ဘက်တောင်တန်းကြီးများဒေသ
- (ဂ) အလယ်ပိုင်းမြေနိမ့်မြစ်ဝှမ်းလွင်ပြင်ဒေသ
- (ဃ) ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းမြေနိမ့်လွင်ပြင်ဒေသ

ကမ်းရိုးတန်း

ကမ်းရိုးတန်းအရှည် = ၁၃၈၅ မိုင်

မြန်မာ့ရေပိုင်နက်

- (က) ပိုင်နက်နယ်မြေ = ၁၂ မိုင် (ရေမိုင်)
 (ခ) ဆက်စပ်ဇုန် = ၂၄ မိုင် (ရေမိုင်)
 (ဂ) သီးသန့်စီးပွားရေးဇုန် = ၂၀၀ မိုင် (ရေမိုင်)

ထင်ရှားသောမြစ်ကြီးများ

- (က) ဧရာဝတီမြစ် (၁၂၅၀ မိုင်) (ဂ) စစ်တောင်းမြစ် (၂၆၂ မိုင်)
 (ခ) ချင်းတွင်းမြစ် (၇၁၇ မိုင်) (ဃ) သံလွင်မြစ် (၇၉၅ မိုင်)

ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်ခွဲများ

- (က) ငဝန်မြစ် (ခေါ်) ပုသိမ်မြစ် (စ) ဘိုကလေးမြစ်
 (ခ) ရွေးမြစ် (ဆ) တိုးမြစ်
 (ဂ) ဖျာပုံမြစ် (ဇ) သံဒီမြစ်
 (ဃ) သက်ကယ်သောင်မြစ် (ဈ) ပြင်စလူမြစ်
 (င) ပြန်မလော့မြစ်

ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

- (က) တာပိန်မြစ် (ဃ) မူးမြစ်
 (ခ) ရွှေလီမြစ် (င) ချင်းတွင်းမြစ်
 (ဂ) မြစ်ငယ်မြစ်

ဧရာဝတီမြစ်၏ မြစ်ကျဉ်း (၄) ခု

- (က) ပထမမြစ်ကျဉ်း = ဆင်ဘိုရွာအနီး
 (ခ) ဒုတိယမြစ်ကျဉ်း = ဗန်းမော်မြို့နှင့် ရွှေကူမြို့အကြား
 (ဂ) တတိယမြစ်ကျဉ်း = သပိတ်ကျင်းမြို့
 (ဃ) စတုတ္ထမြစ်ကျဉ်း = ပြည်မြို့အထက်

ချင်းတွင်းမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

- (က) ဥရုမြစ် (ဂ) ယူးမြစ်
 (ခ) မြစ်သာမြစ်

စစ်တောင်းမြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

- (က) ခပေါင်းမြစ် (ဂ) ရဲနွယ်မြစ်
 (ခ) ရွှေကျင်မြစ် (ဃ) ငလိုက်မြစ်

သံလွင်မြစ်၏ မြစ်လက်တက်များ

- (က) သောင်ရင်းမြစ် (ဃ) ဒုံသမိမြစ်
 (ခ) အတ္ထရံမြစ် (င) ဂျိုင်းမြစ်
 (ဂ) ယွန်းစလင်းမြစ်

တောင်ဘက်မှ မြောက်ဘက်သို့ စီးဆင်းသောမြစ်များ

(က) သောင်ရင်းမြစ်	(ဃ) မြစ်သာမြစ်
(ခ) ဂျိုင်းမြစ်	(င) ဇော်ဂျီမြစ်
(ဂ) အတ္တရံမြစ်	(စ) တနင်္သာရီမြစ်

အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်တွင်ရှိသော မြစ်များ

(က) အရှေ့ဘက်အကျဆုံးမြစ်	=	မဲခေါင်မြစ်
(ခ) အနောက်ဘက်အကျဆုံးမြစ်	=	နတ်မြစ်
(ဂ) တောင်ဘက်အကျဆုံးမြစ်	=	ပါချန်မြစ်
(ဃ) မြောက်ဘက်အကျဆုံးမြစ်	=	မေခန့်နှင့် မလိခမြစ်

တူးမြောင်းများ

(က) ပဲခူး-စစ်တောင်းတူးမြောင်း	-	၃၈မိုင် (ပဲခူးမြစ်နှင့် စစ်တောင်းမြစ်ကိုဆက်)
(ခ) တုံတေးတူးမြောင်း	-	၂၁ မိုင် (ရန်ကုန်မြစ်နှင့် တိုးမြစ်ကိုဆက်)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မီးပြတိုက် (၈) ခု

(က) စစ်တွေမီးပြတိုက်	(င) ပုသိမ်မီးပြတိုက်
(ခ) မာန်အောင်မီးပြတိုက်	(စ) မြိတ်မီးပြတိုက်
(ဂ) သံတွဲမီးပြတိုက်	(ဆ) သီလဝါမီးပြတိုက်
(ဃ) ကျောက်ဖြူမီးပြတိုက်	(ဇ) ကျိုက္ခမီးပြတိုက်

အစွန်ဆုံးမြို့များ

(က) မြောက်ဘက်အကျဆုံးမြို့	=	ပန်နန်းဒင်မြို့
(ခ) တောင်ဘက်အကျဆုံးမြို့	=	ကော့သောင်းမြို့
(ဂ) အရှေ့ဘက်အကျဆုံးမြို့	=	မိုင်းယောင်းမြို့
(ဃ) အနောက်ဘက်အကျဆုံးမြို့	=	မောင်တောမြို့

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်မှုအကွာအဝေး

(က) တရုတ်နိုင်ငံ	၂၂၆.၈၅	ကီလိုမီတာ (၁၃၈၄ မိုင်)
(ခ) လာအိုနိုင်ငံ	၂၃၄.၉၁	ကီလိုမီတာ (၁၃၉ မိုင်)
(ဂ) ထိုင်းနိုင်ငံ	၂၀၉၈.၁၄	ကီလိုမီတာ (၁၃၀၄ မိုင်)
(ဃ) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၂၇၁.၉၂	ကီလိုမီတာ (၁၆၉ မိုင်)
(င) အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၁၄၅၂.၉၃	ကီလိုမီတာ (၉၀၃ မိုင်)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မီးတောင်သေဒေသများ

(က) ပုပ္ဖား	(ဂ) ဝန်းသို
(ခ) ကောလင်း	(ဃ) မုံရွာ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျွန်းစုကြီးများ

- (က) ရမ်းဗြဲကျွန်းစု (အကြီးဆုံး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်) (ဂ) မာန်အောင်ကျွန်းစု
(ခ) မြိတ်ကျွန်းစု (ဃ) ကိုကိုးကျွန်းစု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထင်ရှားသော အိုင်ကြီးများ

- (က) အင်းတော်ကြီးအိုင် (ပထမအကြီးဆုံး၊ ကချင်ပြည်နယ်)
(ခ) အင်းလေးအိုင် (ဒုတိယအကြီးဆုံး၊ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း)
(ဂ) အင်းတော်လေးအိုင် (တတိယအကြီးဆုံး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)

အကျယ်ဝန်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) အကျယ်ဝန်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
၃၆၅၃၅ စတုရန်းမိုင်ခန့်
(ခ) အကျယ်ဝန်းဆုံးပြည်နယ် = ရှမ်းပြည်နယ်
၆၀၁၅၅ စတုရန်းမိုင်ခန့်

အကျဉ်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) အကျဉ်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
၃၉၂၇ စတုရန်းမိုင်ခန့်
(ခ) အကျဉ်းဆုံးပြည်နယ် = ကယားပြည်နယ်
၄၅၂၉ စတုရန်းမိုင်ခန့်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း ခန့်မှန်းလူဦးရေ

- (က) ၁-၁၀-၂၀၂၃ ရက်နေ့ ခန့်မှန်းလူဦးရေ = ၅၆ ဒသမ ၂ သန်း
(ခ) ၁၃-၈-၂၀၂၄ ရက်နေ့ ခန့်မှန်းလူဦးရေ = ၅၆ ဒသမ ၆ သန်း

လူဦးရေအများဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) လူဦးရေအများဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
၇ ဒသမ ၄ သန်းခန့်
(ခ) လူဦးရေအများဆုံးပြည်နယ် = ရှမ်းပြည်နယ်
၅ ဒသမ ၅ သန်းခန့်

လူဦးရေအနည်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်

- (က) လူဦးရေအနည်းဆုံးတိုင်းဒေသကြီး = တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
၁ ဒသမ ၅ သန်းကျော်
(ခ) လူဦးရေအနည်းဆုံးပြည်နယ် = ကယားပြည်နယ်
၃ သိန်းခန့်

မြန်မာ့အထူးစီးပွားရေးဇုန်များ

- (က) သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် (ဂ) ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန်
(ခ) ထားဝယ်အထူးစီးပွားရေးဇုန်

မြန်မာ့ရေနက်ဆိပ်ကမ်းကြီးများ

- (က) ထားဝယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း (ဃ) ကုလားကုတ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
- (ခ) ပုသိမ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း (င) ဘုတ်ပြင်းရေနက်ဆိပ်ကမ်း
- (ဂ) ကျောက်ဖြူရေနက်ဆိပ်ကမ်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်များ

- (က) နေပြည်တော်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်
ပြေးလမ်း(အရှည် ၁၂၀၀၀ x အကျယ် ၂၀၀ x အထူ ၂ ဒသမ ၂) ပေ
- (ခ) မန္တလေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်
ပြေးလမ်း (အရှည် ၁၄၀၀၀ x အကျယ် ၂၀၀ x အထူ ၂ ဒသမ ၂) ပေ
- (ဂ) ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်
ပြေးလမ်း(အရှည် ၁၁၂၀၀ x အကျယ် ၂၀၀ x အထူ ၂ ဒသမ ၃) ပေ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရှည်ဆုံးတံတားနှစ်စင်း

- (က) ဧရာဝတီတံတား (ပခုက္ကူ)။ တံတားအရှည် ၁၃၅၃၇ ပေရှိပြီး သံမဏိသံပေါင် တံတားအမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ညောင်ဦးမြို့နှင့် ပခုက္ကူမြို့ကို ဆက်သွယ်ထားသော အရှည်ဆုံးတံတား ဖြစ်သည်။
- (ခ) သံလွင်တံတား(မော်လမြိုင်)။ တံတားအရှည် ၁၁၅၇၅ ပေရှည်ပြီး ရန်ကုန်-မော်လမြိုင်-မြိတ်-ကော့သောင်းကားလမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိကာ မော်လမြိုင်နှင့် မုတ္တမမြို့ကို ဆက်သွယ်ထားသော ဒုတိယအရှည်ဆုံးတံတားဖြစ်သည်။

အာဆီယံအမြန်လမ်းမကြီးများ

- (က) အာဆီယံအမြန်လမ်းမ (၁)။ ၎င်းလမ်းသည် နိုင်ငံတကာ အမှတ်အသားလမ်းမကြောင်းအဖြစ် AH(1) ဟုသတ်မှတ်ထားရာ မိုင်(၉၈၀) ရှည်လျားပြီး လမ်းမအကျယ်မှာ (၂၄) ပေ ရှိသည်။ ၎င်းလမ်းမသည် တမူး-ကလေး-ဂန့်ဂေါ-ပုလဲ-ချောင်းဦး-အုန်းတော-စစ်ကိုင်း-မန္တလေး-မြစ်သား-မိတ္ထီလာ-ပျော်ဘွယ်-ပျဉ်းမနား-တောင်ငူ-ညောင်လေးပင်-ဘုရားကြီး-ကျိုက်ထို-သထုံ-ဘားအံ-ကော့ကရိတ်-သင်္ကန်းညီနောင်-မြဝတီမြို့တို့ကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ထားသည်။
- (ခ) အာဆီယံအမြန်လမ်းမ (၂)။ ၎င်းလမ်းသည် နိုင်ငံတကာအမှတ်အသားလမ်းမကြောင်းအဖြစ် AH(2) ဟုသတ်မှတ်ထားရာ (၄၄၉) မိုင်ရှည်လျားပြီး လမ်းမအကျယ် (၂၄) ပေ ရှိပါသည်။ ၎င်းလမ်းမသည် မိတ္ထီလာ-ကလေး-တောင်ကြီး-လွိုင်လင်-တာကော်-ကျိုင်းတုံ-တာချီလိတ်မြို့တို့ကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ထားပါသည်။
- (ဂ) အာဆီယံအမြန်လမ်းမ (၃)။ ၎င်းလမ်းသည် နိုင်ငံတကာအမှတ်အသားလမ်းမကြောင်းအဖြစ် AH(3) ဟု သတ်မှတ်ထားရာ (၅၆) မိုင်ရှည်လျားပြီး လမ်းမအကျယ် (၂၄) ပေရှိပါသည်။ ၎င်းလမ်းမသည် ကျိုင်းတုံ-ဝမ်းခန်း-တာပင်-မိုင်းလားမြို့တို့ကို ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်

ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲခဲ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- အေဒီ ၁ ရာစု ... ဗိဿနိုး၊ ဟန်လင်း၊ သရေခေတ္တရာဒေသများတွင် ပဒေသရာဇ် နိုင်ငံငယ်များကို “ပျူ” လူမျိုးများက ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။
- ၁၀၄၄ - ၁၂၉၇ ... ပုဂံခေတ်၊ အနော်ရထာမင်း(၁၀၄၄-၁၀၇၇)က ပထမမြန်မာ နိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
- ၁၅၅၂ - ၁၅၉၅ ... တောင်ငူခေတ်၊ ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး (၁၅၅၂-၁၅၈၁)က ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
- ၁၇၅၂ - ၁၈၈၅ ... ကုန်းဘောင်ခေတ်၊ အလောင်းမင်းတရားကြီး (၁၇၅၂-၁၇၆၀)က တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်သည်။
- ၁၈၂၄ - ၁၈၂၆ ... အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။
- ၁၈၅၂ - ၁၈၅၄ ... အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။
- ၁၈၈၅ ... အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ တတိယစစ်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဗြိတိသျှကိုလိုနီ နယ်ချဲ့လက်အောက်သို့ မြန်မာနိုင်ငံ ကျရောက်ခဲ့သည်။
- ၁၉၀၆ ... ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်း (ပိုင်အမ်ဘီအေ)ကို ထူထောင် ကာ အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာအတွက် ကြိုးပမ်းကြသည်။ ၁၉၁၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်၌ ဗြိတိသျှအစိုးရက ကရင်ဒေါက် စီမံကိန်းကို ထုတ်ပြန်သည်။
- ၁၆-၁၁-၁၉၁၉ ... မြန်မာ့ကုမ္ပဏီအသင်းခေါ် မြန်မာအမျိုးသမီးသမဂ္ဂအသင်းကို ဖွဲ့စည်းသည်။
- ၁၉၂၀ အောက်တိုဘာ (၂၉-၃၁) ... ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်းကြီး၏အဋ္ဌမအကြိမ်ညီလာခံက မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာအသင်းချုပ်ကြီး (ဂျီစီဘီအေ) ဟူ၍ အမည် ပြောင်းသည်။
- ၁၉၂၀ ဒီဇင်ဘာ ၅ ... ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပထမကျောင်းသားသပိတ် စတင်မှောက်သည်။
- ၁၉၃၀ မေ ၃၀ ... တို့ဗမာအစည်းအရုံး ထူထောင်သည်။
- ၁၉၃၀ ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ... ဆရာစံဦးဆောင်သည့် တောင်သူလယ်သမားအရေးတော်ပုံ သာယာဝတီခရိုင်၊ ရေတိုက်ရွာမှ စတင်သည်။
- ၂၅-၂-၁၉၃၆ ... ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒုတိယကျောင်းသားသပိတ်မှောက်သည်။
- ၁၉၂၃ - ၁၉၃၇ ... ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးကာလဖြစ်သည်။
- ၁-၄-၁၉၃၇ မှ ... (၉၁) ဌာန အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ကျင့်သုံးချိန်ဖြစ်သည်။
- ၁၀-၁၂-၁၉၄၂

- ၈-၁-၁၉၃၈ ... ချောက်ရေနံမြေသပိတ် စတင်သည်။ ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံ ပေါ်ပေါက်သည်။
- ၂၇-၁၂-၁၉၄၁ ... ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် (ဘီအိုင်အေ) ဖွဲ့စည်းသည်။
- ၂၇-၇-၁၉၄၂ ... ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (ဘီဒီအေ) အဖြစ် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းသည်။
- ၁-၈-၁၉၄၃ ... ဂျပန်တို့က အတုအယောင်လွတ်လပ်ရေးပေးသည်။
- ၂၇-၃-၁၉၄၅ ... ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး စတင်ဆင်နွှဲသည်။
- ၁၉၄၅ - ၁၉၄၇ ... နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတို့၏ စက္ကူဖြူအုပ်ချုပ်ရေးခေတ် ဖြစ်သည်။
- ၁၉၄၇ ... ဆိုရန်တိုဗီလာပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်းများချမှတ်သည်။
- ၁၂-၂-၁၉၄၇ ... ပင်လုံသဘောတူညီချက်ကိုဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင် ၂၂ ဦး လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။
- ၄-၁-၁၉၄၈ ... မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရရှိသည်။
- ၁၉၄၈ - ၁၉၅၈ ... ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးပြီး နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်သည်။
- ၁၉၅၈ - ၁၉၅၉ ... တပ်မတော်က အိမ်စောင့်အစိုးရအဖြစ် နိုင်ငံကိုထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်သည်။
- ၂-၃-၁၉၆၂ ... တော်လှန်ရေးကောင်စီက နိုင်ငံတော်အာဏာကို ရယူသည်။
- ၃-၁-၁၉၇၄ ... ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများ၏ ၉၀ ဒသမ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အတည်ပြုပြဌာန်းသည်။
- ၁၉၇၄ - ၁၉၈၈ ... မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲသည်။ ပြည်သူ့လွတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ကိုဖွဲ့စည်းကာ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များက နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေး တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်သည်။
- ၁၈-၉-၁၉၈၈ ... အထွေထွေမကျေနပ်မှုများကြောင့် ဆန္ဒပြမှုများ ဖြစ်ပွားသည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်အမှောင့်ပယောဂများ စွက်ဖက်မှုကြောင့် မင်းမဲ့စရိုက်များလွှမ်းမိုးကာ တိုင်းဆူပြည်ဖျက်လုပ်ရပ်များ ကြီးစိုးလာသည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာမှုပျက်သုဉ်းကာ ပြည်သူများ ကျိုးလန့်စာစားအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သဖြင့် တပ်မတော်က နိုင်ငံ့တာဝန်ကို ရယူသည်။
- ၂၇-၅-၁၉၉၀ ... ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။
- ၉-၁-၁၉၉၃ ... အမျိုးသားညီလာခံ စတင်ကျင်းပသည်။
- ၃၀-၅-၁၉၉၆ ... အမျိုးသားညီလာခံကို ယာယီအားဖြင့် ဆိုင်းငံ့သည်။

- ၁၅-၁၁-၁၉၉၇ ... နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကို ဖွဲ့စည်း၍ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၁၂) ရပ် ချမှတ်ကာ အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်ကို ဆက်လက်တည်ဆောက်သည်။
- ၃၀-၈-၂၀၀၃ ... နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်(၇)ရပ်ကို ကြေညာ သည်။
- ၁၇-၅-၂၀၀၄ ... ၁၉၉၆ ခုနှစ်၌ ယာယီအားဖြင့်ဆိုင်းငံ့ထားခဲ့သော အမျိုးသား ညီလာခံကို ပြန်လည်ကျင်းပသည်။
- ၃-၉-၂၀၀၇ ... အမျိုးသားညီလာခံ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။
- ၁၀-၅-၂၀၀၈ ... ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပသည်။
- ၂၉-၅-၂၀၀၈ ... နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၇/၂၈) ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြောင်း ကြေညာသည်။
- ၁၁-၃-၂၀၁၀ ... နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၁/၂၀၁၀)ဖြင့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၇-၁၁-၂၀၁၀ ... ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ရှိသည့်အနက် ၃၂၅ နယ် တွင်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ရှိသည့်အနက် ၁၆၈ နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်သို့မဟုတ်ပြည်နယ်လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်(တိုင်းရင်းသား လူမျိုး မဲဆန္ဒနယ် ၂၉ ခုအပါအဝင်) ၆၇၃ နယ် ရှိသည့်အနက် ၆၆၁ နယ်တွင်လည်းကောင်း၊ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲ များကို ကျင်းပခဲ့သည်။
- ၇-၁၂-၂၀၁၀ ... ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ဦးရေ ၂၉ သန်းကျော် (၂၉၀၂၁၆၀၈) ဦး ရှိပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်အတွက် ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေမှာ ၂၂ သန်းကျော် (၂၂၄၂၁၁၂၃) ဦးရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၇ ဒသမ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်အတွက် ဆန္ဒမဲပေးသူ ဦးရေ မှာ ၂၂ သန်းကျော် (၂၂၂၈၃၄၆၅) ဦးရှိကာ ဆန္ဒမဲပေးမှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၆ ဒသမ ၇၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် (တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအပါအဝင်) အတွက် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူဦးရေ ၂၈ သန်းကျော် (၂၈၅၃၄၂၁၆)ဦး ရှိပြီး ဆန္ဒမဲပေးသူဦးရေမှာ ၂၁ သန်းကျော် (၂၁၈၆၃၁၂၃) ဦး

- ရိုကာ ဆန္ဒမဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၇၆ ဒသမ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။
- ၃၁-၁-၂၀၁၁ ... နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် တိုင်းဒေသကြီး (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။
- ၃၀-၃-၂၀၁၁ ... ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ပထမအကြိမ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်၌ အောင်မြင်စွာကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည်။
- ၃၀-၃-၂၀၁၁ ... နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက်အမှတ် (၅/၂၀၁၁) ဖြင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။
- ၁-၄-၂၀၁၁ ... ပါတီစုံဒီမိုကရေစီခေတ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
- ၁-၄-၂၀၁၂ ... ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက ၉၂ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။
- ၈-၁၁-၂၀၁၅ ... ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အစိုးရသစ်ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် ဒုတိယအကြိမ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက လွှတ်တော်သုံးရပ်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၁၁၅၀ နေရာအနက် ၈၈၆ နေရာတွင် ၇၇ ဒသမ ၀၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။
- ၁-၂-၂၀၁၆ ... အနိုင်ရပါတီမှ ဒုတိယအကြိမ် လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပသည်။
- ၁-၄-၂၀၁၆ ... အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ နိုင်ငံတော်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
- ၁-၄-၂၀၁၇ ... ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။
- ၃-၁၁-၂၀၁၈ ... ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။
- ၈-၁၁-၂၀၂၀ ... တတိယအကြိမ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။
- ၁-၂-၂၀၂၁ ... ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲတွင် ကြီးမားသည့် မဲစာရင်းမှားယွင်းမှုများကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈

- ခုနစ်)အရ အရေးပေါ်ကာလဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီက နိုင်ငံတော်၏တာဝန်များကို လွှဲပြောင်းထမ်းဆောင်သည်။
- ၁-၈-၂၀၂၁ ... နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီကို "ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အိမ်စောင့်အစိုးရအဖွဲ့" အဖြစ် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၁-၂-၂၀၂၂ ... နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးအရေးပေါ်အခြေအနေကြေညာထားသည့်ကာလ အား နောက်ထပ်(၆)လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခဲ့သည်။
- ၁-၈-၂၀၂၂ ... နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးအရေးပေါ်အခြေအနေကြေညာထားသည့်ကာလ အား နောက်ထပ်(၆)လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခဲ့သည်။
- ၁-၂-၂၀၂၃ ... နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးအရေးပေါ်အခြေအနေကြေညာထားသည့်ကာလ အား နောက်ထပ်(၆)လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခဲ့သည်။
- ၁-၂-၂၀၂၃ ... နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး စစ်မှန်၍ စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်ဖြစ်ထွန်းရေးကို ရည်မှန်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၁-၈-၂၀၂၃ ... နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာထားသည့် ကာလအား နောက်ထပ်(၆)လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခဲ့သည်။
- ၃-၈-၂၀၂၃ ... နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ချမှတ်ထားသည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်(၅) ရပ်နှင့် ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်ကို ပိုမိုမြန်ဆန် ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရန်အလို့ငှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ (၄၁၉)အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၁-၂-၂၀၂၄ ... နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ချမှတ်ထားသည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်(၅) ရပ်နှင့် ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်ကို ပိုမိုမြန်ဆန် ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရန်အလို့ငှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ (၄၁၉)အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ထပ်မံပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်

- (က) အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၀၄၄ မှ ၁၀၇၇ အထိ
- (ခ) တည်ထောင်သူ - အနော်ရထာမင်း

ဒုတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်

- (က) အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၅၅၁ မှ ၁၅၈၁ အထိ
- (ခ) တည်ထောင်သူ - ဘုရင့်နောင်မင်း

တတိယမြန်မာနိုင်ငံတော်

- (က) အချိန်ကာလ - အေဒီ ၁၇၅၂ မှ ၁၇၆၀ အထိ
- (ခ) တည်ထောင်သူ - အလောင်းမင်းတရား

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ

- (က) ဘကြီးတော်မင်းတရားလက်ထက်
- (ခ) ၅-၃-၁၈၂၄ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။
- (ဂ) ရခိုင်နှင့် တနင်္သာရီနယ်မြေများ ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲ

- (က) ပုဂံမင်းလက်ထက်
- (ခ) ၅-၄-၁၈၅၂ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။
- (ဂ) အောက်မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံးအပါအဝင် အထက်မြန်မာနိုင်ငံ မြေထဲမြို့အထိ ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ တတိယစစ်ပွဲ

- (က) သီပေါမင်းလက်ထက်
- (ခ) ၁၁-၁၁-၁၈၈၅ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားသည်။
- (ဂ) မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ရှေးခေတ် မြို့ပြနိုင်ငံများ

- (က) တကောင်းမြို့ပြနိုင်ငံ (ဃ) သရေခေတ္တရာမြို့ပြနိုင်ငံ
- (ခ) ဗိဿနိုးမြို့ပြနိုင်ငံ (င) ဝေသာလီမြို့ပြနိုင်ငံ
- (ဂ) ဟန်လင်းမြို့ပြနိုင်ငံ (စ) သုဝဏ္ဏဘုမ္မိမြို့ပြနိုင်ငံ

ရှေးခေတ်မြန်မာမင်းဆက်များ

- (က) ပထမတကောင်းမင်းဆက် = ၃၃ ဆက်
- (ခ) ဒုတိယတကောင်းမင်းဆက် = ၁၇ ဆက်

(ဂ)	သရေခေတ္တရာမင်းဆက်	=	၂၇ ဆက်
(ဃ)	ပုဂံမင်းဆက်	=	၅၅ ဆက်
(င)	ပင်းယမင်းဆက်	=	၆ ဆက်
(စ)	စစ်ကိုင်းမင်းဆက်	=	၇ ဆက်
(ဆ)	အင်းဝမင်းဆက်	=	၃၀ ဆက်
(ဇ)	တောင်ငူမင်းဆက်	=	၃၄ ဆက်
(ဈ)	ဟံသာဝတီမင်းဆက်	=	၁၁ ဆက်
(ည)	ညောင်ရမ်းမင်းဆက်	=	၁၀ ဆက်
(ဋ)	ကုန်းဘောင်မင်းဆက်	=	၁၁ ဆက်

ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ကို တော်လှန်ခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များ

(က)	ဝန်းသိုနယ်မှ	-	ဝန်းသိုစော်ဘွားကြီး ဦးအောင်မြတ်
(ခ)	ဆင်ဖြူကျွန်းမှ	-	ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ (ရခိုင်လူမျိုး)
(ဂ)	ရွှေဘိုနယ်မှ	-	ထိပ်တင်မှတ်
(ဃ)	နတ်မောက်နယ်မှ	-	ဗိုလ်မင်းရောင် (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အဘိုး)
(င)	ပုဂံနယ်မှ	-	ဗိုလ်ချို
(စ)	ချင်းပြည်နယ်မှ	-	ကြွမ်ဘိစ်
(ဆ)	ဝဲလောင်နယ်မှ	-	ဗိုလ်ရာညွန့်
(ဇ)	မင်းတုန်းနယ်မှ	-	ဗိုလ်ရွှေ
(ဈ)	ဓနုဖြူနယ်မှ	-	ဗိုလ်မြတ်ထွန်း
(ည)	ဇီးပင်ကြီးနယ်မှ	-	မြင်စိုင်းမင်းသား
(ဋ)	ကျောက်ဆည်နယ်မှ	-	ဗိုလ်သာကြိုင်
(ဌ)	ကျွန်းခင်းကြီးနယ်မှ	-	ဗိုလ်လှကျော်
(ဍ)	ကယားပြည်နယ်မှ	-	စောလဖော်
(ဎ)	“ဝ”နယ်မှ	-	စောမဟာနှင့် နော်ခမ်းဦး
(ဏ)	ပုပ္ပားနယ်မှ	-	ဗိုလ်နက်ကျော်
(တ)	ကချင်ပြည်နယ်မှ	-	ဖုန်ကန်ဒူးဝါး
(ထ)	သာယာဝတီနယ်မှ	-	ဗိုလ်ခေါင်းကြီးနှင့် ဗိုလ်ခေါင်းလေး

အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ

(က)	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	(စ)	ဦးရာဇတ်
(ခ)	မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စဝ်စံထွန်း	(ဆ)	ဦးဘဝင်း
(ဂ)	သခင်မြ	(ဇ)	ဦးအုန်းမောင်(အတွင်းဝန်)
(ဃ)	မန်းဘခိုင်	(ဈ)	ရဲဘော်ကိုထွေး (သက်တော်စောင့်)
(င)	ဒီးဒုတ်ဦးဘချို		

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ခေတ်အဆက်ဆက်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများ

- (က) ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ
- (ခ) ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
- (ဂ) ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲများ

- (က) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ ပထမအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၂၁-၁၁-၁၉၂၂)
- (ခ) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ ဒုတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၁၇-၁၁-၁၉၂၇)
- (ဂ) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ တတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၂-၁၁-၁၉၂၈)
- (ဃ) ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးအရ စတုတ္ထအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ (၁၀-၁၁-၁၉၃၂)
- (င) (၉၁)ဌာနအုပ်ချုပ်ရေးခေတ်တွင်ပထမအကြိမ်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ(၉-၁၁-၁၉၃၆)
- (စ) ၁၉၄၇ ခုနှစ် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်အမတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၉-၄-၁၉၄၇)
- (ဆ) ၁၉၅၁ ခုနှစ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ (၁၂-၆-၁၉၅၁ မှ ၃-၁-၁၉၅၂ ထိ) (၃ ရပ်ခွဲကျင်းပ)
- (ဇ) ၁၉၅၆ ခုနှစ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ (၂၇-၄-၁၉၅၆)
- (ဈ) ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ပါလီမန်ပြည်သူ့လွှတ်တော်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၆-၂-၁၉၆၀)
- (ည) ၁၉၇၄ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၂၇-၁-၁၉၇၄)
- (ဋ) ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ (၂၇-၅-၁၉၉၀)
- (ဌ) ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၇-၁၁-၂၀၁၀)
- (ဍ) ၂၀၁၂ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၁-၄-၂၀၁၂)
- (ဎ) ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၈-၁၁-၂၀၁၅)
- (ဏ) ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၁-၄-၂၀၁၇)
- (တ) ၂၀၁၈ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၃-၁၁-၂၀၁၈)
- (ထ) ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ (၈-၁၁-၂၀၂၀)

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကာလတစ်လျှောက် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များ

ကန့်စာချုပ်

၁၉၄၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကန့်မြို့၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် လော့လူဝီမောင့်ဘက်တန်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည့် စာချုပ်ဖြစ်သည်။

အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ အမှတ် (၁၀) ဒေါင်းနင်း လမ်းရှိ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်အိမ်တော်၌ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။

ပင်လုံစာချုပ်

၁၉၄၇ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်လုံမြို့၌ တိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံး သွေးစည်း ညီညွတ်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ချုပ်ဆိုခဲ့သောစာချုပ်ဖြစ်သည်။

လက်ျာ-ဖရီးမင်းစာချုပ်

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်တွင် တပ်မတော်အနာဂတ်ရေးအတွက် ဗမာ့တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်လက်ျာနှင့် ဗြိတိသျှတို့ဘက်မှ မစ္စတာဖရီးမင်းတို့ ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။

နု-အက်တလီစာချုပ်

၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့၌ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်။

ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုရာတွင် ပါဝင်ကြသူများ

၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	- မြန်မာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်
၂။ စဝ်ခွန်ပန်းစိန်	- တောင်ပိုင်းစော်ဘွား
၃။ စဝ်ရွှေသိုက်	- ညောင်ရွှေစော်ဘွား
၄။ စဝ်ဟုံဖ	- မြောက်ပိုင်းသိန္နီစော်ဘွား
၅။ စဝ်နွဲ့	- လဲချားစော်ဘွား
၆။ စဝ်စံထွန်း	- မိုင်းပွန်စော်ဘွား
၇။ စဝ်ထွန်းအေး	- သာမိုင်းခမ်းစော်ဘွား
၈။ ဦးခွန်ဖုန်း	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (မြောက်ပိုင်း)
၉။ ဦးတင်ဇ	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (တောင်ကြီး)
၁၀။ ဦးကြာပု	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (သီပေါ)
၁၁။ စဝ်ယိပ်ဖ	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (သီပေါ)
၁၂။ ဦးခွန်ထီး	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (ပင်လုံ)
၁၃။ ဦးထွန်းမြင့်	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (မောက်မယ်)
၁၄။ ဦးခွန်စော	- လူထုကိုယ်စားလှယ် (ပင်းတယ)
၁၅။ ဦးဖြူ	- သထုံစော်ဘွားကိုယ်စားလှယ်
၁၆။ ဆမား ဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင်	- ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၇။ ဒူးဝါးဇော်ရစ်	- ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၈။ ဦးဒိန်ရတန်	- ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (မြစ်ကြီးနား)
၁၉။ ဒူးဝါးဇော်လွန်း	- ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (ဗန်းမော်)

၂၀။	ဦးလဘန်ဂရောင်	-	ကချင်ကိုယ်စားလှယ် (ဗန်းမော်)
၂၁။	ဦးလွှာမူန်း	-	ချင်းကိုယ်စားလှယ် (ဖလမ်း)
၂၂။	ဦးသောင်ဇာခုပ်	-	ချင်းကိုယ်စားလှယ် (တီးတိန်)
၂၃။	ဦးကွယ်မန်း	-	ချင်းကိုယ်စားလှယ် (ဟားခါး)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်း

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်း အတည်ပြုရေး နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူတို့၏ သဘောထားတောင်းခံသည့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ များကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၀) ရက်နှင့် (၂၄) ရက်နေ့တို့တွင် အောင်မြင်စွာ ကျင်းပ ပြီးစီးကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးမှ ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသူ (၂၇၂၈၈၈၂၇) ဦးအနက် (၉၈.၁၂) ရာခိုင်နှုန်းက ဆန္ဒမဲပေးခဲ့ကြပြီး ယင်းသို့ ဆန္ဒမဲ ပေးသူများအနက် (၉၂.၄၈) ရာခိုင်နှုန်းက ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို အတည်ပြုရန်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ထောက်ခံကြောင်း အစီရင်ခံထားပါသည်။
- ၂။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြည်လုံး ကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးက အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်ကြောင်း ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ကြေညာချက် အမှတ် (၇/၂၀၀၈)ဖြင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အလံနှင့်အလံ၏အဓိပ္ပာယ်

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက မြန်မာနိုင်ငံတော်အလံကို ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အလံသစ်မှာ ထောင်မှန်စတုဂံဖြစ်ပြီး အလျား ၉ ပေ၊ အနံ ၆ ပေရှိသည်။ အောက်ခံအရောင်မှာ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် အနီရောင်တို့ ဖြစ်သည်။ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် အနီရောင်တို့မှာ အလံတော်၏ အနံဖြစ်သော ၆ ပေကို သုံးပုံတစ်ပုံစီ အညီအမျှရှိသည်။ အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့်အနီရောင် အောက်ခံပေါ်တွင် ရောင်ခြည်လက်တံငါးခုပါသော ကြယ်ဖြူကြီး တစ်လုံးရှိသည်။

အလံတော်ရှိ အဝါရောင်သည် စည်းလုံးခြင်း၊ ညီညွတ်ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာကြီးမားခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်ပါသည်။

အလံတော်ရှိ အစိမ်းရောင်သည် မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝခြင်း၊ ညီညွတ်မျှတခြင်းနှင့် အေးချမ်းသာယာ၍ စိမ်းလန်းစိုပြည်သည့်နိုင်ငံဖြစ်ခြင်းဟူသောအဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသည်။

အလံတော်ရှိ အနီရောင်သည် ရဲရင့်ခြင်းနှင့် ပြတ်သားခြင်းဟူသောအဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသည်။

ကြယ်၏အရောင်ဖြစ်သော အဖြူရောင်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်း၊ ကရုဏာတရားပြည့်ဝခြင်းနှင့် စွမ်းအင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အလံသစ်ကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက် ညနေပိုင်းမှစတင်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အစိုးရရုံးများနှင့် ကျောင်းများတွင် စတင်လွှင့်ထူခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများ

နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အမှတ်အသားများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်၏အလယ်တွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်မြေပုံပါရှိသည်။ အရွက် ၁၄ ရွက်စီပါဝင်သော သပြေခက်များသည် မြေပုံ၏တစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် ပါရှိသည်။
- (ခ) သပြေခက်များ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် အနုပညာမြောက် မြန်မာခြင်္သေ့တစ်စီးစီရှိသည်။ လက်ဝဲဘက်မှ ခြင်္သေ့သည် လက်ဝဲဘက်သို့လည်းကောင်း၊ လက်ယာဘက်မှခြင်္သေ့သည် လက်ယာဘက်သို့လည်းကောင်း မျက်နှာမူလျက်ရှိသည်။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဟူသောစာတန်းကို နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ် အောက်ခြေဖဲပြားပေါ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပြည်ထောင်စုဟူသောစာတန်းကို လက်ဝဲဘက်ရှိ ခြင်္သေ့အောက်တွင်လည်းကောင်း၊ သမ္မတဟူသောစာတန်းကို ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် မြေပုံအောက်ရှိ အလယ်ဗဟိုတွင်လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံတော်ဟူသောစာတန်းကို လက်ယာဘက်ရှိ ခြင်္သေ့အောက်တွင်လည်းကောင်း ထားရှိသည်။
- (ဃ) နိုင်ငံတော်အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်၏ထိပ်တွင် ကြယ်လက်တံငါးခုရှိသော ကြယ်တစ်လုံးသည် အထက်သို့မတ်မတ်ညွှန်းလျက်ရှိသည်။
- (င) ကြယ်၏တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် မြန်မာ့ပန်းပုံသဏ္ဌာန်ပန်းခက်ပြားရှိသည်။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်

- ၁။ လွတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေး ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး တည်ငြိမ်အေးချမ်း၍ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အပြည့်အဝရရှိလာအောင် အလေးထားဆောင်ရွက်သွားမည်။
- ၂။ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် အကျိုးဝင်သော စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို အခြေခံသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအား မြှင့်တင်၍ နိုင်ငံစီးပွားမြှင့်တင်ရေးနှင့် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး၏ လူမှုစီးပွားဘဝမြှင့်တင်ရေး ဆက်လက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။
- ၃။ နိုင်ငံတော်၏ပကတိအနှစ်သာရဖြစ်သော ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ရရှိထားသည့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးရလဒ်များ တည်ငြိမ်မှုရှိစေရေးအတွက် (NCA)ပါ သဘောတူညီချက်များအတိုင်း ဖြစ်နိုင်သမျှ အလေးထားလုပ်ဆောင်သွားမည်။
- ၄။ စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကိုအခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- ၅။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူအားလုံး၏ အခွင့်အရေးများ နစ်နာမှုမရှိစေရေးနှင့် နည်းလမ်းကျန်မှန်ကန်မှုရှိသည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရေးပေါ်ကာလဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ပြီးစီးပါက လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပ၍ ထွက်ပေါ်လာသည့် အစိုးရအား နိုင်ငံတော်တာဝန်လွှဲအပ်နိုင်ရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်

- ၁။ နိုင်ငံရေး
 - (က) စစ်မှန်၍ စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်မာစေရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုတို့ တည်ဆောက်နိုင်ရေး။
 - (ခ) တစ်နိုင်ငံလုံး ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေးအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA)ပါအတိုင်း အလေးထားလုပ်ဆောင်ရေး။
 - (ဂ) ပြည်သူလူထု၏ လူမှုစီးပွားဘဝ လုံခြုံရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံး တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အပြည့်အဝ ရရှိစေရန် အလေးထား လုပ်ဆောင်ရေး။

၂။ စီးပွားရေး

- (က) တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေးနှင့် စားရေရှိကွာဖူလုံရေးတို့အတွက် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် အကျိုးဝင်သော စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကို ခေတ်မီ နည်းစနစ်များဖြင့် တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများ ကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- (ခ) တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည့် စီးပွားရေးမောင်းနှင်အားကို မဏ္ဍိုင်ပြု၍ MSME စက်မှုလုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်ကာ ပို့ကုန်ကဏ္ဍမြှင့်တင်ရေး။
- (ဂ) ပြည်တွင်းစားသုံးဆီဖူလုံရေးအတွက် ဆီထွက်သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုကို အားပေးမြှင့်တင် ပြီး ပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ထွက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်၍ နိုင်ငံအတွင်း ဖူလုံမှုမှသည် ပြည်ပသို့ တင်ပို့နိုင်သည်အထိ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရေး။

၃။ လူမှုရေး

- (က) တစ်နိုင်ငံလုံး အသိပညာ၊ အတတ်ပညာမြင့်မားတိုးတက်စေရေး၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု အထောက်အကူပြုပညာရှင်များ ထွန်းကားလာစေရေးအတွက် လူတိုင်း လက်လှမ်းမီသည့် ဘက်စုံပညာရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး။
- (ခ) တစ်မျိုးသားလုံးသက်ရည်ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့အားလုံးအကျိုးဝင် မည့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍနှင့် အားကစားကဏ္ဍ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရေး။
- (ဂ) နိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၌ လူငယ်များအနေဖြင့် အဓိကစွမ်းအားစု အဖြစ် ပါဝင်နိုင်ရေး ဗလငါးတန်နှင့်ပြည့်စုံသော လူငယ်များဖြစ်စေရန် လူငယ် ကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရေး။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

စဉ်	အမည်	မွေး - ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၁။	စဝ်ရွှေသိုက်	၁၈၉၆-၁၉၆၂	၄-၁-၁၉၄၈ မှ ၁၆-၃-၁၉၅၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၂။	ဒေါက်တာဘဦး	၁၈၈၇-၁၉၆၃	၁၆-၃-၁၉၅၂ မှ ၁၃-၃-၁၉၅၇ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၃။	မန်းဝင်းမောင်	၁၉၁၆-၁၉၈၉	၁၃-၃-၁၉၅၇ မှ ၂-၃-၁၉၆၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း ဦးဆောင်သည့် တော်လှန်ရေးကောင်စီသည် ၂-၃-၁၉၆၂ မှ ၂-၃-၁၉၇၄ ရက်အထိ တပ်မတော်အစိုးရဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။				
၄။	ဦးနေဝင်း	၁၉၁၀-၂၀၀၂	၂-၃-၁၉၇၄ မှ ၉-၁၁-၁၉၈၁ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၅။	ဦးစန်းယု	၁၉၁၈-၁၉၉၆	၉-၁၁-၁၉၈၁ မှ ၂၅-၇-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ

စဉ်	အမည်	မွေး - ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၆။	ဦးစိန်လွင်	၁၉၂၄-၂၀၀၄	၂၅-၇-၁၉၈၈ မှ ၁၂-၈-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
ဦးအေးကို (ယာယီသမ္မတ) သည် ၁၂-၈-၁၉၈၈ မှ ၁၉-၈-၁၉၈၈ ရက်အထိ နိုင်ငံတော်သမ္မတရာထူးကို ခေတ္တတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။				
၇။	ဒေါက်တာမောင်မောင်	၁၉၅၅-၁၉၉၄	၁၉-၈-၁၉၈၈ မှ ၁၈-၉-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင် ဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် ၁၈-၉-၁၉၈၈ မှ ၂၃-၄-၁၉၉၂ အထိ တပ်မတော်အစိုးရဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ၂၃-၄-၁၉၉၂ မှ ၁၅-၁၁-၁၉၉၇ အထိ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ (တပ်မတော်အစိုးရ)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၅-၁၁-၁၉၉၇ မှ ၃၀-၃-၂၀၁၁ အထိ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ (တပ်မတော်အစိုးရ)ဖြင့်လည်းကောင်း အသီးသီးအုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။				
၈။	ဦးသိန်းစိန်	၁၉၄၅-	၃၀-၃-၂၀၁၁ မှ ၃၀-၃-၂၀၁၆	ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ
၉။	ဦးထင်ကျော်	၁၉၄၆-	၃၀-၃-၂၀၁၆ မှ ၂၁-၃-၂၀၁၈ ထိ	အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်
၁၀။	ဦးဝင်းမြင့်	၁၉၅၁-	၃၀-၃-၂၀၁၈ မှ ၃၁-၁-၂၀၂၁ အထိ	အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် ဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ၁-၂-၂၀၂၁ မှ ယနေ့အထိ အုပ်ချုပ်လျက်ရှိပါသည်။				

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်များအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

စဉ်	အမည်	မွေး - ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၁။	ဦးနု (ပထမအကြိမ်)	၁၉၀၇-၁၉၉၅	၄-၁-၁၉၄၈ မှ ၁၂-၆-၁၉၅၆ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၂။	ဦးဗဆွေ	၁၉၁၅-၁၉၈၇	၁၂-၆-၁၉၅၆ မှ ၁-၃-၁၉၅၇ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၃။	ဦးနု (ဒုတိယအကြိမ်)	၁၉၀၇-၁၉၉၅	၁-၃-၁၉၅၇ မှ ၂၉-၁၀-၁၉၅၈ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၄။	ဦးနေဝင်း (ပထမအကြိမ်)	၁၉၁၀-၂၀၀၂	၂၉-၁၀-၁၉၅၈ မှ ၄-၄-၁၉၆၀ ထိ	တပ်မတော်
၅။	ဦးနု (တတိယအကြိမ်)	၁၉၀၇-၁၉၉၅	၄-၄-၁၉၆၀ မှ ၂-၃-၁၉၆၂ ထိ	ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်
၆။	ဦးနေဝင်း (ဒုတိယအကြိမ်)	၁၉၁၀-၂၀၀၂	၂-၃-၁၉၆၂ မှ ၄-၃-၁၉၇၄ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၇။	ဦးစိန်ဝင်း	၁၉၁၉-၁၉၉၃	၄-၃-၁၉၇၄ မှ ၂၉-၃-၁၉၇၇ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ

စဉ်	အမည်	မွေး-ဆုံး	ကာလ	ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံရေးပါတီ
၈။	ဦးမောင်မောင်ခ	၁၉၂၀-၁၉၉၅	၂၉-၃-၁၉၇၇ မှ ၂၆-၇-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၉။	ဦးထွန်းတင်	၁၉၃၀-၂၀၂၀	၂၆-၇-၁၉၈၈ မှ ၁၈-၉-၁၉၈၈ ထိ	မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
၁၀။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်	၁၉၂၈-၁၉၉၇	၂၁-၉-၁၉၈၈ မှ ၂၃-၄-၁၉၉၂ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ	၁၉၃၃-	၂၃-၄-၁၉၉၂ မှ ၂၅-၈-၂၀၀၃ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့)
၁၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်ညွန့်	၁၉၃၉-	၂၅-၈-၂၀၀၃ မှ ၁၈-၁၀-၂၀၀၄ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ)
၁၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိုးဝင်း	၁၉၄၉-၂၀၀၇	၁၉-၁၀-၂၀၀၄ မှ ၁၂-၁၀-၂၀၀၇ ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ)
၁၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်	၁၉၄၅-	၁၂-၁၀-၂၀၀၇ မှ ၂၉-၃-၂၀၁၁	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ)
၁၅။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	၁၉၅၆-	၁-၈-၂၀၂၁ မှ ယနေ့ထိ	တပ်မတော် (နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ)

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ

၁။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအောင်လင်းဒွေး	အတွင်းရေးမှူး
၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲဝင်းဦး	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	အဖွဲ့ဝင်
၇။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်မောင်အေး	အဖွဲ့ဝင်
၈။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော	အဖွဲ့ဝင်
၉။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။ ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။ ဒေါ်ခွဲဘူ	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။ ပိုးရယ်အောင်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။ မန်းငြိမ်းမောင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။ ဒေါက်တာမူထန်	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။ ဒေါက်တာဘရွှေ	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။ ခွန်စံလွင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။ ဦးရွှေကြိမ်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။ ဦးရန်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ချမှတ်ထားသည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်နှင့် ဦးတည်ချက် (၉) ရပ်ကို ပိုမိုမြန်ဆန်ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၉ အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက် ရက်စွဲပါအမိန့်အမှတ် ၁၇/၂၀၂၄ အရ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ထပ်မံ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် -

၁။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်
၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

- ၅။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်
၆။ ဦးဝင်းရှိန်
- ၇။ ဦးသန်းဆွေ
- ၈။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုးအောင်
- ၉။ ဦးကိုကိုလှိုင်
- ၁၀။ -
- ၁၁။ ဦးအောင်ကျော်ဟိုး
- ၁၂။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးထွန်းထွန်းနောင်
- ၁၃။ ဒေါက်တာကံဇော်
- ၁၄။ ဒေါက်တာသီတာဦး
- ၁၅။ ဦးမောင်မောင်အုန်း
- ၁၆။ ဦးတင်ဦးလွင်
- ၁၇။ ဦးမင်းနောင်
- ၁၈။ ဦးလှမိုး
- ၁၉။ ဦးခင်မောင်ရီ
- ၂၀။ ဦးဉာဏ်ထွန်း
- ၂၁။ ဦးကိုကိုလွင်
- ၂၂။ ဒေါက်တာချာလီသန်း
- ၂၃။ ဦးမြင့်ကြိုင်
- ၂၄။ ဦးမြင့်နောင်
- ၂၅။ ဦးထွန်းအုံ
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး
ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး
ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး
ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၃)
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး
ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်နိုင်ငံခြား
စီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှု
ဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်
ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်
ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သယံဇာတနှင့်သဘာဝ
ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီး
ဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်
ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်း
ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၆။ ဒေါက်တာညွန့်ဖေ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၇။ ဒေါက်တာမျိုးသိန်းကျော်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
၂၈။ ဒေါက်တာသက်ခိုင်ဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၉။ ဦးမင်းသိန်းဇံ	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အားကစားနှင့်လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၃၀။ ဦးမျိုးသန့်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၁။ ဒေါက်တာစိုးဝင်း	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၂။ ဒေါက်တာသက်သက်ခိုင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၃။ Jeng Phang နော်တောင်	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၃၄။ ဦးဇော်သန်းသင်း	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဗဟိုအကြံပေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၉ အရ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဗဟိုအကြံပေးအဖွဲ့ကို အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်-

၁။ ဦးစောထွန်းအောင်မြင့်	အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
၂။ ဦးသိန်းညွန့်	အဖွဲ့ဝင်
၃။ ဦးခင်မောင်ဆွေ	အဖွဲ့ဝင်
၄။ ဒေါ်အေးနုစိန်	အဖွဲ့ဝင်
၅။ ဦးစိုင်းလုံးစိုင့်	အဖွဲ့ဝင်
၆။ စောဒန်နီယယ်	အဖွဲ့ဝင်
၇။ ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး	အဖွဲ့ဝင်
၈။ ဒေါက်တာမောင်မောင်နိုင်	အဖွဲ့ဝင်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ခန့်အပ်ခြင်း

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၉ အရ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်အား နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ၅-၇-၂၀၂၃ ရက်နေ့မှစ၍ ခန့်အပ်ပြီးပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဆင့် သတ်မှတ်တာဝန်ပေးလိုက်သည်-

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော

အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ

- ၁။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Transport and Communication
- ၂။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Defence
- ၃။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Home Affairs
- ၄။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Planning and Finance
- ၅။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Foreign Affairs
- ၆။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)
Ministry 1 at Office of Chairman of the State Administration Council
- ၇။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
Ministry 2 at Office of Chairman of the State Administration Council
- ၈။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၃)
Ministry 3 at Office of Chairman of the State Administration Council
- ၉။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)
Ministry 4 at Office of Chairman of the State Administration Council
- ၁၀။ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Border Affairs
- ၁၁။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Investment and Foreign Economic Relations
- ၁၂။ ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Legal Affairs
- ၁၃။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Information

- ၁၄။ သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Religious Affairs and Culture
- ၁၅။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation
- ၁၆။ သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Cooperatives and Development of Rural Areas
- ၁၇။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Natural Resources and Environmental Conservation
- ၁၈။ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Electricity
- ၁၉။ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Energy
- ၂၀။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Industry
- ၂၁။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Immigration and Population
- ၂၂။ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Labour
- ၂၃။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Commerce
- ၂၄။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Education
- ၂၅။ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Science and Technology
- ၂၆။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Health
- ၂၇။ အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Sports and Youth Affairs
- ၂၈။ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Construction
- ၂၉။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement
- ၃၀။ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Hotels and Tourism
- ၃၁။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
Ministry of Ethnic Affairs

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ

၁။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။ ဦးဝင်းရှိန်	စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၅။ ဦးသန်းဆွေ	နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုးအောင်	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)
၇။ ဦးကိုကိုလှိုင်	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
၈။ -	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၃)
၉။ ဦးအောင်ကျော်ဟိုး	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)
၁၀။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးထွန်းထွန်းနောင်	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၁။ ဒေါက်တာကံဇော်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၂။ ဒေါက်တာသီတာဦး	ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၃။ ဦးမောင်မောင်အုန်း	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၄။ ဦးတင်ဦးလွင်	သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
၁၅။ ဦးမင်းနောင်	စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၁၆။ ဦးလှမိုး	သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၇။ ဦးခင်မောင်ရီ	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၈။ ဦးညွှတ်ထွန်း	လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
၁၉။ ဦးကိုကိုလွင်	စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
၂၀။ ဒေါက်တာချာလီသန်း	စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
၂၁။ ဦးမြင့်ကြိုင်	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
၂၂။ ဦးမြင့်နောင်	အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
၂၃။ ဦးထွန်းအုံ	စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၄။ ဒေါက်တာညွန့်ဖေ	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၅။ ဒေါက်တာမျိုးသိန်းကျော်	သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
၂၆။ ဒေါက်တာသက်ခိုင်ဝင်း	ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

၂၇။ ဦးမင်းသိန်းဇံ	အားကစားနှင့်လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂၈။ ဦးမျိုးသန့်	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၉။ ဒေါက်တာစိုးဝင်း	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၀။ ဒေါက်တာသက်သက်ခိုင်	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၁။ Jeng Phang နော်တောင်	တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ဒုတိယဝန်ကြီးများ

၁။ ဦးခင်လတ်	= နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီရုံး
၂။ ဗိုလ်မှူးချုပ်လူမွန်	= ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃။ ဦးအောင်ကျော်ထွန်း	= ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။ ဦးအောင်မြိုင်	= ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၅။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်လင်းထွန်း	= ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကိုလေး	= ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၇။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး နီလင်းအောင်	= ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၈။ ဗိုလ်ချုပ်တိုးရီ	= ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
၉။ ဒေါ်သန်းသန်းလင်း	= စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၀။ ဦးမင်းထွဋ်	= စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၁။ ဦးလွင်ဦး	= နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၂။ ဗိုလ်ချုပ်ခွန်သန့်ဇော်ထူး	= နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)
၁၃။ -	= နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
၁၄။ ဦးထင်ကျော်သူ	= နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၃)
၁၅။ -	= နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)
၁၆။ ဗိုလ်ချုပ်ဖြိုးသန့်	= နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၇။ ဒေါက်တာဝါဝါမောင်	= ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၁၈။ ဒေါက်တာထိန်လင်းဦး	= ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၁၉။ ဦးရဲတင့်	= ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၀။ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်း	= ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၁။ ဦးအေးထွန်း	= သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
၂၂။ ဒေါ်နုမြဲ	= သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန

၂၃။ ဒေါက်တာအောင်ကြီး	= စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၂၄။ ဒေါက်တာတင်ထွဋ်	= စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၂၅။ ဦးဗိုလ်ဗိုလ်ကျော်	= စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၂၆။ ဦးမြင့်စိုး	= သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
၂၇။ ဦးမင်းသူ	= သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန
၂၈။ ဦးအေးကျော်	= လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
၂၉။ ဦးသန့်စင်	= စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
၃၀။ ဦးရင်မောင်ညွန့်	= စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
၃၁။ ဦးဌေးလှိုင်	= လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
၃၂။ ဒေါက်တာမျိုးသန့်	= လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
၃၃။ ဦးဝင်းရှိန်	= အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
၃၄။ ဦးမင်းမင်း	= စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၅။ ဒေါက်တာဇော်မြင့်	= ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၆။ ဒေါက်တာမိုးဇော်ထွန်း	= ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၇။ ဒေါက်တာအောင်ဇေယျ	= သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
၃၈။ ဒေါက်တာအေးထွန်း	= ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃၉။ ဦးဇင်မင်းထက်	= အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၄၀။ ဦးထိန်လင်း	= အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၄၁။ ဦးဝင်းဖေ	= ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၄၂။ ဦးစိုးကြည်	= လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
၄၃။ ဦးဖြိုးဇော်စိုး	= ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
၄၄။ ဦးဇော်အေးမောင်	= တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်) နှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်)

၁။ ဦးသန်းထွန်းဦး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးရဲမိုး	အဖွဲ့ဝင်
၃။ ဦးဇေယျာလင်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။ ဦးမြင့်စိုး	အဖွဲ့ဝင်
၅။ ဦးမင်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၆။ ဦးဟန်သူ	အဖွဲ့ဝင်
၇။ ဦးခင်မောင်ဆန်း	အတွင်းရေးမှူး

ကချင်ပြည်နယ်

၁။ ဦးခက်ထိန်နန်	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်သူရ	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ ဦးမျိုးဆွေ	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။ ဦးတိန်ဆောင်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။ ဦးမိုးမင်းသိန်း	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။ ဦးခင်မောင်ထွေး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။ ဦးကျော်မင်းခိုင်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။ ဒေါ်နန်းလှလှအေး	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။ ဦးခင်မောင်လေး	အတွင်းရေးမှူး၊ ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ကယားပြည်နယ်

၁။ ဦးဇော်မျိုးတင်	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိုးအောင်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ ဦးစိန်ဦး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။ ဦးစောဟူးဟူး	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။ ဦးအောင်မျိုးသိန်း	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။ ဦးအောင်မျိုးသန်း	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။ ဦးတင်လှ	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။ ဦးကြည်မြိုင်	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။ ဦးကျော်ကျော်ထွန်း	အတွင်းရေးမှူး၊ ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ကရင်ပြည်နယ်

၁။ ဦးစောမြင့်ဦး	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးမင်းသူကျော်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ ဦးစောခင်မောင်မြင့်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။ ဦးဇော်ဝင်း	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။ ဦးစောထွန်းအောင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။ ဦးညီညီဇော်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။ ဦးစန်းကို	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။ ဦးရဲလွင်	ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
၉။ ဦးမြင့်လွင်	အတွင်းရေးမှူး၊ ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ချင်းပြည်နယ်

၁။ ဒေါက်တာဝုန်ဆွန်းထန်	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးသိန်းထွန်းအောင်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ -	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး

- ၄။ ဦးကျော်ငြိမ်း
 ၅။ ဦးဝင်းဇော်ဦး
 ၆။ ဦးနေလင်းအောင်
 ၇။ ဦးစိန်ထွန်းလှ
 ၈။ ဦးဆွန်ဒုတ်ကျင့်
 ၉။ ဦးအောင်ချို

သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
 လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
 လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
 တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
 ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်
 အတွင်းရေးမှူး၊ ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

- ၁။ ဦးမြတ်ကျော်
 ၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းတင်စိုး
 ၃။ ဒေါ်ရီရီသန်း
 ၄။ ဦးတင်သန်းဝင်း
 ၅။ ဦးညွန့်ဝင်းအောင်
 ၆။ ဦးခင်မောင်အေး
 ၇။ ဦးစိုင်းနိုင်နိုင်ကျော်
 ၈။ ဒေါ်လှလှဝင်း
 ၉။ ဦးသန်းဆွေဝင်း

တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
 လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
 စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
 သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
 လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
 လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
 တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
 တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်
 အတွင်းရေးမှူး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
 အစိုးရအဖွဲ့

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

- ၁။ ဦးမြတ်ကို
 ၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးမင်းမင်းလတ်
 ၃။ ဦးမောင်ကြီး
 ၄။ ဦးခင်မောင်မြင့်
 ၅။ ဦးသက်နိုင်
 ၆။ ဦးအောင်ဇော်လှိုင်
 ၇။ ဦးစောမာတင်လူသာ
 ၈။ ဦးအုန်းသန်း
 ၉။ ဦးခင်မောင်ချို

တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
 လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
 စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
 သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
 လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
 လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
 တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
 တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်
 အတွင်းရေးမှူး၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
 အစိုးရအဖွဲ့

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

- ၁။ ဦးမျိုးဆွေဝင်း
 ၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်သောင်းထိုက်
 ၃။ ဦးတင်ဦး
 ၄။ ဦးတင်သိန်း
 ၅။ ဦးမျိုးအောင်
 ၆။ ဦးတင်ဆွေ

တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
 လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
 စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
 သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
 လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
 လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး

၇။ ဦးစောလင်းအောင်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။ ဦးခင်မောင်တင့်	တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်
၉။ ဦးအေးမောင်ကြည်	အတွင်းရေးမှူး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

၁။ ဦးတင့်လွင်	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးမိုးမင်းသိန်း	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ ဦးအောင်ချိန်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။ ဦးစိုင်းမြင့်အေး	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။ ဦးမျိုးမြင့်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။ ဦးအောင်သူဦး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။ ဦးထွန်းခင်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။ ဦးတင့်ဝေ	တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်
၉။ ဦးမောင်မောင်ဆန်း	အတွင်းရေးမှူး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

၁။ ဦးမျိုးအောင်	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးနေလင်းစိုး	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ ဦးကျော်ဆန်း	မြို့တော်ဝန်၊ စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီး
၄။ ဦးသိန်းဌေး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၅။ ဦးရွှေဇင်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၆။ ဦးအောင်ကျော်မိုး	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၇။ ဦးအောင်ဇော်ဦး	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၈။ ဦးစိုင်းနွမ်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၉။ ဦးမြင့်အောင်	တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေချုပ်
၁၀။ ဦးဝေဇင်ထွန်း	အတွင်းရေးမှူး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

မွန်ပြည်နယ်

၁။ ဦးအောင်ကြည်သိန်း	ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စွာမြင့်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ နိုင်လယိတမ(ခ)နိုင်ခင်မောင်ဇင်	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။ ဒေါက်တာအောင်မြတ်ကျော်စိန်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။ ဦးစောကြည်နိုင်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။ ဦးတင်စန်းနိုင်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး

၇။ ဦးခင်မောင်ဦး

၈။ ဦးမြင့်အောင်

၉။ ဦးတိုးဝင်း

တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး

ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်

အတွင်းရေးမှူး၊ မွန်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရခိုင်ပြည်နယ်

၁။ ဦးထိန်လင်း

၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်သူရ

၃။ ဦးစံရွှေမောင်

၄။ -

၅။ ဦးသက်ထွန်း

၆။ ဦးအောင်ကျော်မိုး

၇။ ဦးတင်လှ

၈။ ဦးလှသိန်း

၉။ ဦးနေဝင်းအောင်

ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်

လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး

စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး

သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး

လူမှုရေးရာဝန်ကြီး

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး

တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး

ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်

အတွင်းရေးမှူး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

၁။ ဦးစိုးသိန်း

၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းတင့်

၃။ ဦးဗိုလ်ဌေး

၄။ ဦးမျိုးမြင့်အောင်

၅။ ဦးဇော်ဝင်း

၆။ ဦးဌေးအောင်

၇။ ဦးကျော်ကျော်စိုး

၈။ ဦးစောဂျက်ကော့ထူး

၉။ ဒေါ်ဖြူမာဝေ

၁၀။ ဦးညီညီမင်း

တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်

လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး

မြို့တော်ဝန်၊ စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီး

စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး

သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး

လူမှုရေးရာဝန်ကြီး

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး

တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး

တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်

အတွင်းရေးမှူး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့

ရှမ်းပြည်နယ်

၁။ ဦးအောင်အောင်

၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်ဝင်း

၃။ ဦးခွန်သိန်းမောင်

၄။ ဦးစိုင်းလိတ်

၅။ ဦးမင်းမင်းလွင်

၆။ ဦးနေဝင်းအောင်

၇။ ဦးအောင်ကြည်ဝင်း

၈။ ဦးစိုင်းကျော်ဇံ

၉။ ဦးစိုင်းသော်ဝင်း

ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်

လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး

စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး

သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး

လူမှုရေးရာဝန်ကြီး

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး

တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး

ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်

အတွင်းရေးမှူး၊ ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

၁။ ဦးတင်မောင်ဝင်း	တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်
၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးမိုးမင်းနိုင်	လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
၃။ ဦးတင်အေး	စီးပွားရေးရာဝန်ကြီး
၄။ ဦးအုန်းမြင့်	သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီး
၅။ ဦးခင်မောင်ကြည်	လူမှုရေးရာဝန်ကြီး
၆။ ဦးနေမျိုးအောင်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး
၇။ ဦးစောလင်းခယ်	တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး
၈။ ဒေါ်ခင်ခင်နွယ်	တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ်
၉။ ဦးကျော်စိုး	အတွင်းရေးမှူး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
အစိုးရအဖွဲ့

**ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌများ**

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌများကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အမိန့်အမှတ် (၁၁/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် -

၁။ ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၂။ ဦးအာကာလင်း	ဓနကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၃။ ဦးခွန်ရဲထွေး	ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၄။ တားသိန်းဇော်	ပလောင်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၅။ ဗိုလ်မှူးချုပ်ထွန်းထွန်းမြင့်	ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ
၆။ ဦးညီနပ်	“ဝ” ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီများကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီအမိန့်အမှတ် (၁၇/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် -

၁။ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ တပ်မတော်အရာရှိကြီး (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။ ဒေသကိုယ်စားပြုသူ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၄။ သက်ဆိုင်ရာခရိုင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်
ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး	အဖွဲ့ဝင်
၅။ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး	အဖွဲ့ဝင်
၆။ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	အတွင်းရေးမှူး

ခရိုင်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအမိန့်အမှတ် (၁၈/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည် -

၁။	ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	တပ်မတော်အရာရှိ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒေသကိုယ်စားပြုသူ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၄။	သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး	အတွင်းရေးမှူး

မြို့နယ်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အမိန့်အမှတ် (၁၉/၂၀၂၁) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်း ခဲ့ပါသည် -

၁။	မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	တပ်မတော်အရာရှိ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒေသကိုယ်စားပြုသူ (၁) ဦး	အဖွဲ့ဝင်
၄။	သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး	အတွင်းရေးမှူး

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများ

၁။	နာဂကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- လေရှီး၊ လဟယ်နှင့်နန်းယွန်းမြို့နယ် (စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး)
၂။	ဓနကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- ရွှင်နှင့်ပင်းတယမြို့နယ် (ရှမ်းပြည်နယ်)
၃။	ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- ဟိုပုံး၊ ဆီဆိုင်၊ ပင်လောင်း (ရှမ်းပြည်နယ်)
၄။	ပလောင်ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- နမ့်ဆန်၊ မန်တုံ (ရှမ်းပြည်နယ်)
၅။	ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ	- ကုန်းကြမ်း၊ လောက်ကိုင် (ရှမ်းပြည်နယ်)
၆။	“ဝ”ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း	- ဟိုပန်း၊ မိုင်းမော၊ ပန်ပိုင်၊ နားဖန်း၊ မက်မန်း၊ ပန်ဆန်း (ရှမ်းပြည်နယ်)

**၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရဖြစ်ပေါ်လာသော
လွှတ်တော်အမျိုးအစားများ**

- ၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
- ၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
- ၃။ အမျိုးသားလွှတ်တော်
- ၄။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လွှတ်တော်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် အောက်ပါလွှတ်တော် (၂) ရပ် ပါဝင်သည် -

- ၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ အများဆုံး ၄၄၀ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၂။ အမျိုးသားလွှတ်တော်
အမျိုးသားလွှတ်တော်ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ အများဆုံး ၂၂၄ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

အမျိုးသားလုံခြုံရေးအဖွဲ့ (National Security Bureau-NSB)

၁။ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၁)	အဖွဲ့ဝင်
၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၂)	အဖွဲ့ဝင်
၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

- ၁၀။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
- ၁၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၂။ တပ်မတော်စစ်ဘက်ရေးရာလုံခြုံရေးအရာရှိချုပ် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး(ကြည်း)

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကော်မရှင်

- ၁။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်
- ၂။ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၁)
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်
- ၃။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၂)
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် အဖွဲ့ဝင်
ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ် အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး
- ၆။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်
- ၇။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၈။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၉။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၀။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ချင်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၁။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၂။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၃။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၄။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၅။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၆။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ မွန်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၇။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၈။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၁၉။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၂၀။ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်
- ၂၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲဝင်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒေါ်ဒွဲဘူ	အဖွဲ့ဝင်
၆။	မန်းငြိမ်းမောင်	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၁)	
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၂)	
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
	ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	
၁၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	
၁၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အတွင်းရေးမှူး
	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	

နိုင်ငံခြားရေးရာမူဝါဒကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၁)	
၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၂)	
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	

- ၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ဒုတိယဝန်ကြီး တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

စီးပွားရေးရာကော်မတီ

- ၁။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး အဖွဲ့ဝင်
- ၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်
- ၄။ ဦးရွှေကြိမ်း အဖွဲ့ဝင်
- ၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၃)
- ၆။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၄)
- ၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် အဖွဲ့ဝင်
ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
- ၁၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
- ၁၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- ၁၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

၁၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်
ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

**အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဗဟိုကော်မတီ**

၁။	ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ
နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော
အဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်
ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

၁၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	ဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	အဖွဲ့ဝင်
၂၀။	ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
၂၁။	ဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်များအသင်း	အဖွဲ့ဝင်
၂၂။	ဦးခင်မောင်ကျော် နာယက၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်းချုပ် ဒုတိယဝန်ကြီး(ငြိမ်း)၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၂၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး

Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)

ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသရေး ဗဟိုကော်မတီ

၁။	ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ

၃။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး
၁၂။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ

၁။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဒေါက်တာမူထန်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒေါက်တာဘရွှေ	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးရန်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၂)	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၄)	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

- ၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၁။ ဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့
- ၁၂။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၃။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
- ၁၄။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၅။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
- ၁၆။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
- ၁၇။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- ၁၈။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
- ၁၉။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၀။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး
ဝန်ကြီးဌာန
- ၂၁။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၂။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၃။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ

၁။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၁)
	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	
၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ(၂)
	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး
ဝန်ကြီးဌာန	
၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၁)	
၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	
၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	
၇။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
	ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	
၁၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	
၁၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန	
၁၃။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန	
၁၄။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	
၁၅။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	
၁၆။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး	အဖွဲ့ဝင်
	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	

- ၁၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
- ၁၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၀။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန
- ၂၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
အားကစားနှင့်လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂၆။ နေပြည်တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ နေပြည်တော်
- ၂၇။ ဝန်ကြီးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
တိုင်းဒေသကြီး (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ(အားလုံး)
- ၂၈။ စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် (ကြည်း) အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (ကြည်း)
- ၂၉။ စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် (ရေ) အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (ရေ)
- ၃၀။ စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် (လေ) အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (လေ)
- ၃၁။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၃၂။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၃၃။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

- ၃၄။ ဒုတိယဝန်ကြီး
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန အဖွဲ့ဝင်
- ၃၅။ ဒုတိယဝန်ကြီး
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ
ချထားရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းရေးမှူး
- ၃၆။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်
လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ
ချထားရေးဝန်ကြီးဌာန တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၁)
- ၃၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး(၂)

ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင်ခေါ်ရေး ဗဟိုအဖွဲ့

- ၁။ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂။ ညှိနှိုင်းကွပ်ကဲရေးမှူး
(ကြည်း၊ ရေ၊ လေ) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး(ကြည်း)
- ၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
- ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
- နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် အဖွဲ့ဝင်
- ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
- ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
- သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
- လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
- အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
- ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

- ၁၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၁၃။ စစ်ထောက်ချုပ် အဖွဲ့ဝင်
စစ်ထောက်ချုပ်ရုံး
- ၁၄။ စစ်ဥပဒေချုပ် အဖွဲ့ဝင်
စစ်ဥပဒေချုပ်ရုံး
- ၁၅။ တပ်မတော်လေ့ကျင့်ရေးအရာရှိချုပ် အဖွဲ့ဝင်
တပ်မတော်လေ့ကျင့်ရေးအရာရှိချုပ်ရုံး
- ၁၆။ ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
ဆေးဝန်ထမ်းညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး
- ၁၇။ စစ်ရေးချုပ် အတွင်းရေးမှူး
စစ်ရေးချုပ်ရုံး
- ၁၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူး တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
ပြည်သူ့စစ်နှင့်နယ်ခြားတပ်များ ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး

ရောတီမြစ်ဆုံ-မြစ်ညာမြစ်ဝှမ်း ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း ဦးဆောင်အဖွဲ့

- ၁။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ဝန်ကြီး ဒုတိယအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
သယံဇာတရေးရာဝန်ကြီးဌာန
ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့
- ၃။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
လျှပ်စစ်စွမ်းအားစီမံရေးဦးစီးဌာန
လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန

- ၆။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
ရေအားလျှပ်စစ်အကောင်အထည်ဖော်ရေးဦးစီးဌာန
လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၉။ ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၁။ အတွင်းရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

နိုင်ငံခြားသုံးငွေ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီ

- ၁။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော ဥက္ကဋ္ဌ
အဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ
- ၂။ ဦးဝင်းရှိန် အဖွဲ့ဝင်
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၃။ ဦးထွန်းအုံ အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၄။ ဒေါက်တာခင်နိုင်ဦး အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်
ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး
- ၅။ ဒေါ်သန်းသန်းဆွေ အဖွဲ့ဝင်
ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်
- ၆။ ဒေါက်တာကံဇော် အတွင်းရေးမှူး
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

ကုန်သွယ်မှုနှင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုများ မှန်ကန်မြန်ဆန်စေရေးဗဟိုကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော
အဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးဝင်းရှိန်
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးထွန်းအုံ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးအောင်ကျော်ထွန်း၊ ဒုတိယဝန်ကြီး
ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီလင်းအောင်
ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒုတိယဝန်ကြီး
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးဝင်းရှိန်၊ ဒုတိယဝန်ကြီး
အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဦးဇော်မြင့်နိုင်၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းတင့်
လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒေါက်တာသီသီမြင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒုတိယဝန်ကြီး
စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အတွင်းရေးမှူး
၁၃။	ဗိုလ်မှူးချုပ်ဝင်းမြင့်ခိုင်	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

တိုင်းရင်းသားရေးရာ၊ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုရေးရာကော်မတီ

၁။	ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ပိုးရယ်အောင်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၄။	မန်းငြိမ်းမောင်	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒေါက်တာမူထန်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါက်တာဘရွှေ	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ခွန်စံလွင်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒုတိယဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ဒုတိယဝန်ကြီး အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ဒုတိယဝန်ကြီး ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	ဒုတိယစာရင်းစစ်ချုပ် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၈။	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၉။	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

- ၂၀။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
- ၂၁။ ဒုတိယဝန်ကြီး အတွင်းရေးမှူး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၂၂။ ဒုတိယဝန်ကြီး တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်

- ၁။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြထွန်းဦး ဥက္ကဋ္ဌ
ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးညိုစော အဖွဲ့ဝင်
အဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ
- ၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ် အဖွဲ့ဝင်
ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
- ၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၆။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- ၇။ ဒုတိယဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင်
စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၈။ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်
- ၉။ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် အဖွဲ့ဝင်
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၁၀။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၊
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၁၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အတွင်းရေးမှူး
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စု ကုန်ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ရေးကော်မတီ

၁။	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဒုတိယဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဒုတိယဝန်ကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒုတိယဝန်ကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဒုတိယဝန်ကြီး သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဒုတိယဝန်ကြီး စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒုတိယဝန်ကြီး စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဒုတိယဝန်ကြီး အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဒုတိယဝန်ကြီး စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဒုတိယဝန်ကြီး ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၅။	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၆။	အတွင်းရေးမှူး နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	အဖွဲ့ဝင်
၁၇။	အတွင်းရေးမှူး ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	အဖွဲ့ဝင်

- ၁၈။ အတွင်းရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ
- ၁၉။ ဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်
ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်သမ္မတများနှင့်
စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်
- ၂၀။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အတွင်းရေးမှူး
ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
- ၂၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန
စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး

- ၁။ ဦးအောင်ဇော်သိန်း ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂။ ဦးဉာဏ်ထွန်း အဖွဲ့ဝင်
- ၃။ ဦးခင်မောင်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- ၄။ ဦးစောစံလင်း အဖွဲ့ဝင်
- ၅။ ဦးမျိုးချစ် အဖွဲ့ဝင်
- ၆။ ဦးကျော်ဆန်း အဖွဲ့ဝင်
- ၇။ ဦးကျော်မင်း အဖွဲ့ဝင်
- ၈။ ဒေါက်တာမာလာအောင် အဖွဲ့ဝင်
- ၉။ ဒေါ်နန်းစန္ဒာစမ်း အဖွဲ့ဝင်

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်

- ၁။ ဦးကိုကို ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂။ ဦးအောင်စောဝင်း အဖွဲ့ဝင်
- ၃။ ဦးစိုးဦး အဖွဲ့ဝင်
- ၄။ ဦးအောင်မိုးမြင့် အဖွဲ့ဝင်
- ၅။ ဦးအောင်လွင်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- ၆။ ဦးသန်းစိုး အဖွဲ့ဝင်
- ၇။ ဦးခင်ဇော် အဖွဲ့ဝင်
- ၈။ ဦးမြင့်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- ၉။ ဦးခင်မောင်ဦး အဖွဲ့ဝင်
- ၁၀။ ဦးမြင့်သိန်း အဖွဲ့ဝင်
- ၁၁။ ဦးကိုကိုလွင် အဖွဲ့ဝင်

၁၂။ ဦးသန်းအောင်ကျော်
၁၃။ ဦးမျိုးလှိုင်

အဖွဲ့ဝင်
အဖွဲ့ဝင်

အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ

၁။	ဦးစစ်အေး	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဦးကျော်ဝင်းသိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၃။	ဦးအောင်မြင့်လွင်	အဖွဲ့ဝင်
၄။	ဦးသန်းစိုး	အဖွဲ့ဝင်
၅။	ဦးမောင်မောင်တင့်	အဖွဲ့ဝင်
၆။	ဒေါ်ကြူကြူဝင်း	အဖွဲ့ဝင်
၇။	ဦးဝင်းတည်	အဖွဲ့ဝင်
၈။	ဦးကျော်စိုးလင်း	အဖွဲ့ဝင်
၉။	ဒေါက်တာထွန်းထွန်းဦး	အဖွဲ့ဝင်
၁၀။	ဦးသန်းထွတ်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၁။	ဦးလွင်အောင်	အဖွဲ့ဝင်
၁၂။	ဦးကောင်းဇော်သန့်	အဖွဲ့ဝင်
၁၃။	ဦးဇော်မင်းထွန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၄။	ဦးတင်ဆွေဝင်း	အတွင်းရေးမှူး
၁၅။	ဦးထိန်လင်း	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

၁။	ဦးပေါ်လွင်စိန်	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။	ဒေါက်တာနန္ဒာမွန်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်(ငြိမ်း)	
	သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	
၃။	ဦးကျော်စိုး	အဖွဲ့ဝင်
	ညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)၊ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန	
၄။	ဒေါက်တာသန်းမြင့်	အဖွဲ့ဝင်
	ညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)၊ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာန	
၅။	ဒေါ်နုနုယဉ်	အဖွဲ့ဝင်
	အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်(ငြိမ်း)၊ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး	
၆။	ဒေါက်တာတင်မောင်မောင်သန်း	အဖွဲ့ဝင်
	ဌာနစုမှူး(ငြိမ်း)၊ အမှတ်(၂) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	
၇။	ဒေါက်တာမြင့်သူမြိုင်	အဖွဲ့ဝင်
	ပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူး၊ ဥပဒေပညာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်	

- ၈။ ဦးတင်အောင် အဖွဲ့ဝင်
ဌာနကြီးမှူး(အငြိမ်းစား)၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး(ကြည်း)
- ၉။ ဦးကျော်မြင့် အဖွဲ့ဝင်
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (အငြိမ်းစား)
အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
- ၁၀။ ဦးဝင်းလှိုင်ဦး(ခ) ကုန်ဇမ္ဗူ အဖွဲ့ဝင်
ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်၊ စိန်မေရီကက်သလစ်ဘုရားကျောင်း
- ၁၁။ ဦးသန်းဝင်း အဖွဲ့ဝင်
ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်၊ ပိန္နဲကုန်းဂျာမေဗလီ
- ၁၂။ ဦးတင်ကိုကို အဖွဲ့ဝင်
ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်
မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာတမိလ်ဟိန္ဒူဖောင်ဒေးရှင်း

အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများရှိ ဦးစီးဌာနများ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် Website များ

- ၁။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
www.motc.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
 - ပို့ဆောင်ရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန
 - လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
www.dca.gov.mm
 - ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
www.dma.gov.mm
 - ရေအရင်းမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
www.dwir.gov.mm
 - မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
www.moezala.gov.mm
 - ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
www.rtad.gov.mm
 - ဆက်သွယ်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန www.ptd.gov.mm
 - သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့်ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးဦးစီးဌာန
www.motc.gov.mm
 - မြန်မာ့အမျိုးသားလေကြောင်း www.flymna.com
 - ပြည်တွင်းရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး www.iwt.gov.mm
 - မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင် www.mpa.gov.mm
 - မြန်မာ့သင်္ဘောကျင်းလုပ်ငန်း www.motc.gov.mm

- မြန်မာ့မီးရထား
www.myanmarrailways.com.mm
- မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း
www.mpt.com.mm
- မြန်မာ့စာတိုက်လုပ်ငန်း
www.myanmaposts.net.mm
- မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာတက္ကသိုလ်
www.motc.gov.mm
- မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်
www.mmhc.edu.mm
- ဗဟိုပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးကျောင်း
www.motc.gov.mm

၂။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

www.mod.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
 - နိုင်ငံတကာရေးရာဦးစီးဌာန
 - ပြည်တွင်းရေးရာဦးစီးဌာန
 - ငွေစာရင်းရုံး
 - ပစ္စည်းဝယ်ယူမှုညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး
 - တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး
- www.cincds.gov.mm

၃။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

www.moha.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့
www.policeforce.gov.mm
- အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
www.gad.gov.mm
- အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
www.bis.gov.mm
- အကျဉ်းဦးစီးဌာန
- မီးသတ်ဦးစီးဌာန
www.fsd.gov.mm

၄။ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

www.mopf.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန (The Myanmar Project Bank)
- www.projectbank.gov.mm
- အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာန
- www.nam.gov.mm
- ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
- www.mmsis.gov.mm
- www.csostat.gov.mm
- ဗဟိုစက်ပစ္စည်းစာရင်းအင်းနှင့် စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
- စီမံကိန်းစိစစ်ရေးနှင့် တိုးတက်မှုအစီရင်ခံရေးဦးစီးဌာန
- မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
- www.meb.gov.mm
- မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်
- www.micb.gov.mm
- မြန်မာနိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ်
- www.mmftb.gov.mm
- မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
- မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်း
- www.mminsurance.gov.mm
- ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန
- ငွေတိုက်ဦးစီးဌာန
- www.treasury.gov.mm
- ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန
- www.ird.gov.mm
- အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန
- www.customs.gov.mm
- ငွေရေးကြေးရေးကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
- www.frd.gov.mm
- ပင်စင်ဦးစီးဌာန
- www.pension.gov.mm
- ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်ရေးကော်မရှင်ရုံး
- www.secm.gov.mm

၅။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

www.mofa.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- နိုင်ငံရေးရာဇဝတ်ဦးစီးဌာန

- အာဆီယံရေးရာဦးစီးဌာန
- မဟာဗျူဟာလေ့လာရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
- သံတမန်ရေးရာဦးစီးဌာန
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စီးပွားရေးဦးစီးဌာန
- ကောင်စစ်ရေးရာနှင့် ဥပဒေရေးရာဦးစီးဌာန
- စီမံကိန်းနှင့် စီမံရေးရာဦးစီးဌာန
- ၆။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)
- ၇။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၂)
- ၈။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၃)
- ၉။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌရုံးဝန်ကြီးဌာန(၄)
- ၁၀။ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
www.moba.gov.mm
 - ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
 - နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
 - ပညာရေးနှင့်လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
- ၁၁။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
www.myco.dica.gov.mm
www.mifer.gov.mm
www.dica.gov.mm
 - နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန
 - ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
- ၁၂။ ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန
www.mola.gov.mm
www.mlis.gov.mm
 - ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
 - ဥပဒေမူကြမ်းစိစစ်ရေးဦးစီးဌာန
 - ဥပဒေအကြံဉာဏ်ပေးရေးဦးစီးဌာန
 - တရားစွဲနှင့်အမှုလိုက်ဦးစီးဌာန
 - ဥပဒေအသိပညာပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန
- ၁၃။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန
www.moi.gov.mm
 - ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
 - မြန်မာ့အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား
www.mrtv.gov.mm
 - ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန
www.moi.gov.mm/iprd

- ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
www.moi.gov.mm/ppd
 - မီဒီယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
www.moi.gov.mm/mdd
 - သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း
www.moi.gov.mm/npe
- ၁၄။ သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန
www.mora.gov.mm
www.moculture.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
 - သာသနာရေးဦးစီးဌာန
www.dra.gov.mm
 - သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန
www.kbrl.gov.mm
 - အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်
www.itbmu.org.mm
 - အနုပညာဦးစီးဌာန
 - ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်ဦးစီးဌာန
 - သမိုင်းသုတေသနနှင့် အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန
 - အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)
 - အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(မန္တလေး)
 - နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
www.mahana.org.mm
- ၁၅။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
www.moali.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
 - e-Library
www.library.moali.gov.mm
 - စီမံကိန်းဦးစီးဌာန
www.moalidop.gov.mm
 - စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
www.doa.gov.mm
 - ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
<https://slrd.gov.mm>
 - ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန
<http://iwummd.gov.mm>
 - စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန
<http://amd.moali.gov.mm>
 - စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန
<https://dar.gov.mm>
 - မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန
<https://lbvd.gov.mm>

- ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
www.dof.gov.mm
- မွေးမြူရေးသုတေသနဦးစီးဌာန
<https://dlar.moali.gov.mm>
- ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်
www.yau.edu.mm
- မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ် (ရေဆင်း)
www.uvs.edu.mm

၁၆။ သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန
www.mcrd.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- သမဝါယမဦးစီးဌာန
- အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
- ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
www.drdmyanmar.org
- ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန
- သမဝါယမနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတက္ကသိုလ်(သန်လျင်)
www.ucmt.edu.mm
- သမဝါယမနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတက္ကသိုလ်(စစ်ကိုင်း)
- သမဝါယမကောလိပ်(ဖောင်ကြီး)
- သမဝါယမကောလိပ်(မန္တလေး)
- ယွန်းပညာကောလိပ်(ပုဂံ)

၁၇။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန
www.monrec.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- သစ်တောဦးစီးဌာန
www.forestdepartment.gov.mm
- အပူပိုင်းဒေသ စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးဦးစီးဌာန
www.dryzonegreening.gov.mm
- ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန
www.ecd.gov.mm
- မြေတိုင်းဦးစီးဌာန
www.surveydepartment.gov.mm
- မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း
www.mte.com.mm
- သစ်တောနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်
- သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာန
www.mining.gov.mm
- ဘူမိဗေဒလေ့လာရေးနှင့် ဓာတ်သတ္တု ရှာဖွေရေးဦးစီးဌာန
- အမှတ်(၁) သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း

- အမှတ်(၂) သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း
- မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း
- မြန်မာ့ပုလဲထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း

www.myanmarpearl.com

၁၈။ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန

www.moep.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- လျှပ်စစ်စွမ်းအားစီမံရေးဦးစီးဌာန
- ရေအားလျှပ်စစ် အကောင်အထည်ဖော်ရေးဦးစီးဌာန
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပို့လွှတ်ရေးနှင့်ကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
- ရန်ကုန်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း
- မန္တလေးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း

၁၉။ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန

www.energy.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း
- မြန်မာ့ရေနံဓာတုဗေဒလုပ်ငန်း
- ရေနံထွက်ပစ္စည်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန

၂၀။ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

www.industry.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- စက်မှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဦးစီးဌာန
- စက်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန

www.disi.gov.mm

- အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဌာန

www.msmewebportal.gov.mm

- အမှတ်(၁) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(ဆင်တဲ)

www.itcsinde.edu.mm

- အမှတ်(၂) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(မန္တလေး)

www.itcmandalay.edu.mm

- အမှတ်(၃) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(သာဂရ)

www.itcthagaya.edu.mm

- အမှတ် (၄) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (ပခုက္ကူ)

www.itcpakokku.edu.mm

- အမှတ် (၅) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (မကွေး)
www.itcmagway.edu.mm
- အမှတ် (၆) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (မြင်းခြံ)
www.itcmyingyan.edu.mm
- မြန်မာ့ဆေးဝါးလုပ်ငန်း
- ၂၁။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန
www.mip.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဦးစီးဌာန
- အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်နှင့်နိုင်ငံသား ဦးစီးဌာန
- ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန
www.dop.gov.mm
- အီလက်ထရောနစ်မှတ်ပုံတင်စနစ်ဦးစီးဌာန
- ၂၂။ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
www.mol.gov.mm
www.mip.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အလုပ်သမားညွှန်ကြားရေး ဦးစီးဌာန
- လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့
- အလုပ်ရုံနှင့် အလုပ်သမားဥပဒေစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန
- အလုပ်သမားရေးရာဆက်ဆံရေး ဦးစီးဌာန
- ၂၃။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
www.commerce.gov.mm
www.myanmartradenet.com.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန
- မြန်မာကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့
www.myantrade.gov.mm
- စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန
www.doca.gov.mm
- မူပိုင်ခွင့်ဦးစီးဌာန
- ၂၄။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
www.moe.gov.mm
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာန
- ဆရာအတတ်ပညာဦးစီးဌာန

- ပညာရေးသုတေသန၊ စီမံကိန်းနှင့်လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
- အခြေခံပညာဦးစီးဌာန
- မြန်မာနိုင်ငံစာစစ်ဦးစီးဌာန
www.myanmarexam.org
- မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းသားဘာသာစကားဦးစီးဌာန
- ကျောင်းပြင်ပနှင့် တစ်သက်တာပညာရေးဦးစီးဌာန
- လေ့လာဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ရေးဦးစီးဌာန
- Naypyitaw State Academy(NSA)

၂၅။ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန

www.most.gov.mmwww.most.edu.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- နည်းပညာ၊ သက်မွေးပညာနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန
www.dtvvet.gov.mm
- အဆင့်မြင့်သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဦးစီးဌာန
- နည်းပညာမြှင့်တင်ရေးနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဦးစီးဌာန
- ဇီဝနည်းပညာသုတေသနဦးစီးဌာန
- လေ့လာစမ်းစစ်အကဲဖြတ်ရေးဦးစီးဌာန
- သုတေသနနှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုဦးစီးဌာန
- အဏုမြူစွမ်းအင်ဦးစီးဌာန

၂၆။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

www.mohs.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
- ကုသရေးဦးစီးဌာန
www.doms.gov.mm
- ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာန
www.hrh.gov.mm
- ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန
www.dmr.gov.mm
- အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန
www.fdamyanmar.gov.mm
- တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာန
www.dtm.gov.mm

၂၇။ အားကစားနှင့် လူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

www.mosya.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အားကစားနှင့်ကာယပညာဦးစီးဌာန
- လူငယ်ရေးရာဦးစီးဌာန
www.hrh.gov.mm

၂၈။ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
www.construction.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- အဆောက်အဦဦးစီးဌာန
- လမ်းဦးစီးဌာန
- တံတားဦးစီးဌာန
- မြို့ပြနှင့် အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန

၂၉။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန
www.msirr.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
www.dsw.gov.mm
- ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဦးစီးဌာန
www.ddm.gov.mm
www.rrdmyanmar.gov.mm

၃၀။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဦးစီးဌာန
ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန
www.tourism.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန

၃၁။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
www.moea.gov.mm

- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး
- တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဦးစီးဌာန
- တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာန

၃၂။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
www.pyidaungsu.hluttaw.mm

၃၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
www.pyithu.hluttaw.mm

၃၄။ အမျိုးသားလွှတ်တော်
www.amyotha.hluttaw.mm

၃၅။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး
www.unionsupremecourt.gov.mm

- ၃၆။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး
www.constitutionaltribunal.gov.mm
- ၃၇။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်
www.uec.gov.mm
- ၃၈။ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး
www.mola.gov.mm
www.mlis.gov.mm
- ၃၉။ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး
www.oagmac.gov.mm
- ၄၀။ ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ရုံး
www.ucsb.gov.mm
www.portal.ucsb.gov.mm
- ၄၁။ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်
www.accm.gov.mm
- ၄၂။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
www.mnhrc.org.mm

**နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၏ မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်နှင့်
သဝဏ်လွှာကောက်နုတ်ချက်များ**

ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး (MSME) လုပ်ငန်းရှင်များအား တောင်ကြီးမြို့ မြို့တော်ခန်းမ၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးစဉ် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၇-၃-၂၀၂၃)

- ပြည်ပမှဝင်ရောက်လာသည့် တရားဝင်စားသောက်ကုန်များ၊ ပြည်တွင်းမှ ထုတ်လုပ်သည့် စားသောက်ကုန်များ အမျိုးမျိုးရှိကြပြီး အစားအသောက်လုံခြုံရေး (Food Security) ကို အလေးထားကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အစားအသောက် ထုတ်ကုန်များနှင့် ပတ်သက်၍ FDA စည်းကမ်း၊ ခွင့်ပြုချက်များရရှိရန်၊ သတ်မှတ်အရည်အသွေးပြည့်မီရန် လိုကြောင်း၊ မိမိထုတ်လုပ်သည့် စားသောက်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးမပြည့်မီမှုများကြောင့် စားသုံးသူများ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရေး လိုအပ်သည့်စစ်ဆေးမှုများကို စနစ်တကျခံယူပြီးမှသာ ဈေးကွက်အတွင်းသို့ ဖြန့်ဖြူးကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ရှမ်းပြည်နယ်သည် ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အခြေခံကောင်းများကို ပိုင်ဆိုင်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ တောင်ကြီးမြို့တွင် မီးပုံးပျံပွဲကို အစဉ်အလာဖြင့် နှစ်စဉ်ကျင်းပလျက်ရှိပြီး ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ စိတ်ဝင်စားသည့် ပွဲတော်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ အလားတူ အင်းလေးဒေသသည် လည်း ပြည်တွင်း ပြည်ပခရီးသွားများကို ဆွဲဆောင်နိုင်သည့် နေရာတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသတွက် အစားအစာများကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် လိုအပ်သကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင် သာယာလှပရေးကိုလည်း ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၈-၃-၂၀၂၃)

- ဒီဂျစ်တယ်နည်းပညာ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခွင့်အလမ်းများသည် ကျား/မဆိုင်ရာ မညီမျှမှုတွေကို ဆက်လက်တည်မြဲစေနိုင်တာကို လည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ အမျိုးသမီးများ နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့မှုနှင့်အတူ နည်းပညာလက်လှမ်းမီရရှိမှု၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်ဝိုင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု နယ်ပယ်များတွင် ကျား/မရေးရာ မညီမျှမှုများ မြင့်မားလျက်ရှိတာကိုလည်း လေ့လာမှုစစ်တမ်းမှာ ဖော်ပြထားသည့်အတွက် ဒီအချက်တွေကို သတိထားဖို့လိုအပ်ကြောင်း။
- အမျိုးသမီးအများစုဟာ သားသမီးများရဲ့ မိခင်များဖြစ်ကြသလို ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၏ လက်ဦးဆရာများလည်း ဖြစ်ကြသည့်အတွက် နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်လူငယ်များ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးမှာ အလွန်အရေးပါသူများ၊ အဓိကကျသူများဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာနိုင်ငံ ကျန်းမာရေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ (၂၀၂၃) ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၁၁-၃-၂၀၂၃)

- လူတိုင်းသက်တမ်းစေ့ အသက်ရှည်စွာနေနိုင်ရေး၊ ပြည်သူလူထု၏ မျှော်မှန်းသက်တမ်း တိုးတက်မြင့်မားလာစေရေးအတွက် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရာတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးပညာရှင်များ၏ လုပ်ဆောင်မှုများသာမက သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း။
- ပြည်သူများ၏ မျှော်မှန်းသက်တမ်း မြင့်မားလာပြီး ပြည်သူများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ငွေကြေးမှ စိုက်ထုတ်သုံးစွဲရသည့် ကုန်ကျစရိတ်များ သက်သက်သာသာဖြင့် အားလုံးလက်လှမ်းမီသည့် အရည်အသွေးပြည့်ဝသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု စနစ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေး ဆောင်ရွက်နေမှုများကို ပိုမိုသတိပြု သိရှိစေမည်ဖြစ်ကြောင်း။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ မြို့မိမြို့ဖများ၊ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များအား တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၂၀-၃-၂၀၂၃)

- ဒေသတွင်း ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ရှိမှသာလျှင် ရောင်းကုန်ပစ္စည်းများရရှိမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသတွင်း၌ ထွက်ရှိသည့် ကုန်ကြမ်းများကို ကုန်ကြမ်းအတိုင်းသာ ရောင်းချမည်ဆိုပါက အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးမည်ဖြစ်ပြီး ကုန်ချောအဖြစ် ထုတ်လုပ်၍ တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်များအဖြစ် ရောင်းချနိုင်မည်ဆိုပါက အကျိုးအမြတ် ပိုမိုရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးသည် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများဖြင့် ရပ်တည်နေသည့် တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသတွင်းမှ ထွက်ရှိသည့် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများကို အသုံးပြု၍ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို များစွာ အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အသေးစား၊ အငယ်စား၊ အလတ်စား စီးပွားရေး (MSME) လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက မြို့ပေါ်ဒေသတိုးတက်မှုကိုသာမက ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုပါ များစွာအထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၇၈) နှစ်မြောက် တပ်မတော်နေ့ စစ်ရေးပြအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း (၂၇-၃-၂၀၂၃)

- မည်သည့်နိုင်ငံရေးစနစ်ကို လျှောက်လှမ်းသည်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိမှသာ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အကြားအလပ်မရှိ ပါဝင်ဖော်ဆောင်ရခြင်း ဖြစ်တာကြောင့် ကဏ္ဍအသီးသီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုသည် အရေးကြီးပြီး နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်ကြဖို့ လိုအပ်မှာဖြစ်ကြောင်း။

- အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲဟာ မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်သလို အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို ပုံဖော်ဖန်တီးသွားမှာဖြစ်လို့ အသိတရားရှိရှိ အမြော်အမြင် ကြိုးစားနဲ့ ဆောင်ရွက်ကြဖို့လိုကြောင်း။
- ဒီမိုကရေစီစနစ်ဆိုတာ ပြည်သူက သူတို့ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့သူတွေကို ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ် တွဲစနစ်ဖြစ်ပြီး ဖက်ဒရယ်ဆိုတာ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ လူမျိုးတွေကို စုစည်းလုပ်ကိုင် ရာမှာ လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့်တွေကို ခွဲဝေကျင့်သုံးတဲ့အယူအဆ သဘောတရားဖြစ်ကြောင်း။
- မည်သည့်ခေတ် မည်သည့်အစိုးရပင်ဖြစ်စေ “ပြည်သူသာအမိ၊ ပြည်သူသာအဖ”လို့ ခံယူပြီး နိုင်ငံတော်ကို ပါတီစုံစနစ်အပေါ်မှာ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်နိုင်ဖို့အတွက် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ပေးသူနဲ့ ပြည်သူလူထုအကျိုးအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေသူ (Guardian) အဖြစ် အစဉ်အမြဲ ဆက်လက်တည်ရှိနေမှာဖြစ်ကြောင်း။

ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအား တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၃၁-၃-၂၀၂၃)

- စားရေရိက္ခာဖူလုံရေးသည် အရေးကြီးပြီး နေရေး၊ ဝတ်ရေးနှင့် စားရေးပြည့်စုံနေရန် လိုကြောင်း၊ စစ်တွေမြို့တွင် ရေလုံလောက်စွာ ရရှိရေးအတွက် မိမိတို့အနေဖြင့် စီမံ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသကဲ့သို့ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် သောက်သုံးရေဖူလုံစွာရရှိရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း။
- ရခိုင်ပြည်နယ်သည် မိုးရွာသွန်းမှုများပြားသည့် ဒေသတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ စားရေရိက္ခာ ဟူသည့် စကားရပ်တွင် ရိက္ခာဟူသည်မှာ တိုက်ရိုက်စားကုန်မဟုတ်သည့် ပစ္စည်းများ ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံအတွင်း စားရေရိက္ခာများ ပြည့်စုံအောင် ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မည် ဆိုပါက နိုင်ငံတိုးတက်မှု များပြားလာမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- မွေးမြူရေးကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် စနစ်တကျ မွေးမြူစောင့်ရှောက်နိုင်မှု မရှိသဖြင့် ထိုက်သင့်သလောက် တိုးတက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ယခုထက် ပိုမိုတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

တောင်သူလယ်သမားနေ့ အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ (၂-၃-၂၀၂၃)

- စားရေရိက္ခာဖူလုံရေးနှင့် ပြည်ပသို့ ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ရေးအတွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်မြှင့်တင်ရေးစေ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်း(၂၀၁၈-၂၀၃၀)ခုနှစ်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ ကြောင်း။
- နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေကောင်းများ ဖန်တီးနိုင်မှသာလျှင် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည့်အတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် တောင်သူ လယ်သမားများ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ တိုးတက် စေရန်နှင့် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေကို ပြန်လည်မြှင့်တင်နိုင်ရန် အမျိုးသား သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု ရန်ပုံငွေမှ သုံးစွဲဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။

- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကိုအခြေခံသည့် ဒေသတစ်ခု ထုတ်ကုန်တစ်မျိုး (One Region One Product)၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များနှင့် ဆက်စပ်နေသော အသေးစား၊ အငယ်စား၊ အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ(MSME)ကိုလည်း အောင်မြင်အောင် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ကြရန် တိုက်တွန်းမှာကြားလိုကြောင်း။

အမျိုးသားအဆင့် ရေအရင်းအမြစ်ကော်မတီ(၁/၂၀၂၃) အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၄-၄-၂၀၂၃)

- မိမိတို့ အမျိုးသားအဆင့် ရေအရင်းအမြစ်ကော်မတီအနေဖြင့် ရေကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် မူဝါဒများချမှတ်ရေး၊ မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသတွင် သောက်သုံးရေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလိုလောက်စွာရရှိရေး၊ စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် သုံးစွဲရန်လိုအပ်သည့် ရေချိရရှိရေး၊ မြစ်ချောင်းများအတွင်း အမှိုက်စွန့်ပစ်မှုမရှိစေရေး၊ မြစ်ချောင်းများအတွင်းသို့ စီးဝင်မည့် စွန့်ပစ်ရေများကို စနစ်တကျ သန့်စင်ပြုပြင်ပြီးမှသာ စွန့်ပစ်စေရေးတို့အတွက် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ဧရာဝတီ၊ ချင်းတွင်း၊ စစ်တောင်း၊ သံလွင်မြစ်များ၏ ဝဲယာများတွင် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံး မြစ်ရေတင် စီမံကိန်းများကို အလေးထား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်၍ သီးထပ်စွမ်းအား တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သကဲ့သို့ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းဥတုသုံးပါးတွင် အဟောသိက် စီးဆင်းနေသည့် မြစ်ရေများကို သင့်လျော်သည့် ရေထိန်းတံစနစ်များဖြင့် ဒွန်တွဲအကျိုးပြုသည့် အစီအမံများပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေများတွင် ရေပိုမိုရရှိပြီး သီးထပ်သီးညှပ်စိုက်ပျိုးဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာနှစ်သစ်ကူးအခါသမယတွင် ပြောကြားသည့် နှုတ်ခွန်းဆက်မင်္ဂလာစကား (၁၇-၄-၂၀၂၃)

- စီးပွားရေးမြှင့်တင်မှုတွေ ဆောင်ရွက်ရာမှာ ခိုင်မာတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပြီး ပြည်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းတွေကို အားပေးခြင်းဟာ နိုင်ငံ့စီးပွားမြှင့်တင်ရေးကို အားပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- မိသားစုတစ်ခုရဲ့အသက်ဟာ မိသားစုစိတ်ဓာတ်ဖြစ်သလို ပြည်ထောင်စုတစ်ခုရဲ့အသက်ဟာလည်း ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ပဲဖြစ်ကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့အားလုံး မှီခိုရှင်သန်ရာ ပြည်ထောင်စုရဲ့ အရိပ်အာဝါသကို အသက်သဖွယ် မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားပြီး စုပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရင် နိုင်ငံတိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန်ကောင်းတွေဟာ ရပ်တန့်နေမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့သွားလိုတဲ့ ပန်းတိုင်ကို မဖြစ်မနေရောက်ရှိမယ်လို့ ယုံကြည်ကြောင်း။
- လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး အောင်မြင်တိုးတက်ဖို့ဆိုတာ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာကြွယ်ဝမှုပေါ်မှာ မူတည်ကြောင်း၊ ဒါဟာ လူတိုင်းအတွက် “ပညာ”တတ်မြောက်မှု လိုအပ်တယ်ဆိုတာ ဖော်ပြကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးတိုင်း အတန်းပညာမြင့်မားရေးကို အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်နဲ့ ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည်ဝပြောမှုအကျိုးရလဒ်ကို ရရှိစေမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် ပညာရေးဘွဲ့ ငါးနှစ် သင်တန်း အမှတ်စဉ်(၅) ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအား တွေ့ဆုံပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၄-၄-၂၀၂၃)

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးကို မလိုလားကြသူ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ အင်အားစုများ၏ အကြမ်းဖက်နှောင့်ယှက်မှု၊ စိန်ခေါ်မှုအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်ပြီး နိုင်ငံတော်ကို ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနှင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးတို့ကို မူဝါဒများ၊ ဦးတည်ချက်များ၊ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် များချမှတ်ပြီး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် ပေးနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- စာသင်ကျောင်းဆိုသည်မှာ စာပေသင်ကြားပေးသည့် နေရာသက်သက်မဟုတ်ဘဲ ပညာ ရေး၏ အနှစ်သာရဖြစ်သည့် အသိဉာဏ်ပညာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများ ပေးအပ်ခြင်း၊ စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင်စွမ်း၊ အမှားအမှန် ခွဲခြားသုံးသပ်နိုင်စွမ်းနှင့် နိုင်ငံသားကျင့်ဝတ်၊ လူမှုကျင့်ဝတ်များကို သင်ကြားပေးသည့် နေရာမျိုးဖြစ်ရန်လိုကြောင်း၊ သို့မှသာ မိမိကိုယ် မိမိ အကျိုးပြုနိုင်သည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ကို အကျိုးပြုနိုင်သည့် နိုင်ငံတော်ကို အကျိုးပြု နိုင်သည့် လူကောင်းလူတော် နိုင်ငံသားကောင်းများကို မွေးထုတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၃၂)ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲသို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့များအား အောင်နိုင်ရေးအလံ အပ်နှင်းခြင်းအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၅-၄-၂၀၂၃)

- အားကစားဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၊ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု၊ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယကြီးမားမှုနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ဖော်ထုတ်ပြသနိုင်ပြီး အားကစားပြိုင်ပွဲများ သည် တရားမျှတမှုရှိသည့် စွမ်းရည်ယှဉ်ပြိုင်မှုမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ အားကစားအောင်မြင်မှု ဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ဂုဏ်သိက္ခာကို မြှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက် ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာ အားကစား ပြိုင်ပွဲတစ်ရပ်ကို နိုင်ငံကိုယ်စားပြု သွားရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရခြင်းသည် ထူးခြားသည့် ဂုဏ်ဒြပ် နှင့် အခွင့်အလမ်းဖြစ်သည်ကို အုပ်ချုပ်သူ၊ နည်းပြနှင့် အားကစားသမားများအားလုံး သတိချပ်ကြစေလိုပါကြောင်း။
- နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ခေတ်အဆက်ဆက် အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် အောင်မြင်မှုနှင့် ဂုဏ်ပြုဆုတံဆိပ်များ ရယူပေးခဲ့ကြသည့် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ဆောင် အားကစားသမားကြီးများကိုလည်း အသက်(၆၀)ပြည့်မြောက်သည့် အချိန်ကစပြီး သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး လစဉ်ထောက်ပံ့ငွေများ ချီးမြှင့် ပေးအပ်လျက်ရှိရာ ယနေ့အထိ အားကစားသမားကြီး ၂၃၀ ဦးတို့ကို လစဉ် ကျပ် ၁၅၅ သိန်းကျော်တိတိ ထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း။

၂၀၂၂-၂၀၂၃ ပညာသင်နှစ် လူရည်ချွန်မောင်မယ်များအား နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းဗဟိုဌာန-၂ (MICC-II) ၌ တွေ့ဆုံပြောကြားသည့် သြဝါဒစကား(၂၆-၄-၂၀၂၃)

- “လူရည်ချွန်စီမံကိန်း”ကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ် (၂၅) ကြိမ်မြောက် ငွေရတု လူရည်ချွန်စီမံကိန်းအထိကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၈၈

ခုနှစ်မှစပြီး ခေတ္တရပ်နားခဲ့သည့် “လူရည်ချွန်စီမံကိန်း”ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် “ဘက်စုံပညာ ထူးချွန်လူငယ်စီမံကိန်း”အဖြစ် ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် “လူရည်ချွန်စီမံကိန်း” အမည်နှင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရပြီး လာမည့်နှစ်တွင် နှစ် ၆၀ ပြည့်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း။

- “စည်းကမ်းသည်လူ၏တန်ဖိုးဖြစ်သည်”ဆိုသည့်စကားနှင့်အညီဆက်လက်လျှောက်လှမ်းရမည့် အနာဂတ်ခရီးလမ်းတွင်လည်း မောင်တို့၊ မယ်တို့ ကျောင်းခန်းထဲတွင် တွေ့မြင်နေကြရသည့် “အမျိုးသားစည်းကမ်းအစ စာသင်ကျောင်းက” ဆိုသည့် ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း ဥပဒေနှင့်စည်းကမ်းကို လေးစားလိုက်နာရန် တိုက်တွန်းလိုကြောင်း။
- “လူရည်ချွန်စီမံကိန်း”သည် ဆယ်စုနှစ်များစွာသန္ဓေတည်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ပြီး နိုင်ငံသားကောင်းရတနာများ မွေးထုတ်ပေးခဲ့သည့် အစဉ်အလာကောင်းရှိခဲ့သည့် ပညာရေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ လူမှုရေးဦးတည်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် “ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ မွေးထုတ်နိုင်ရန် ဘက်စုံပညာရေးကဏ္ဍမြှင့်တင်ရေး”ဆိုသည့် ဦးတည်ချက်ကို ပေါက်မြောက် အောင်မြင်ရန်အတွက် လာမည့် ပညာသင်နှစ်များတွင်လည်း အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်များ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရေး ဆက်လက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နယ်စပ်ဒေသနှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုကော်မတီ လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးအမှတ်စဉ်(၁/၂၀၂၃) တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၅-၅-၂၀၂၃)

- နယ်စပ်ဒေသများတွင် ပညာရေးကဏ္ဍအားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါကြောင်း၊ နယ်စပ်ဒေသနှင့် ကျေးလက်ဒေသများရှိ ကျောင်းများ အဆောက်အအုံနှင့် ဥပမာရုပ်ကောင်းမွန်ရေး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်နှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ထမ်းရေးရာပြည့်စုံရေးအတွက်လည်း သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးသွားရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ နယ်စပ်ဒေသများအတွက် ဆက်သွယ်ရေး (Communication) သည် အဓိကကျသောကြောင့် မဖြစ်မနေဆက်သွယ်မှု ရရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုကြောင်း၊ တစ်နိုင်ငံလုံး ဆက်သွယ်ရေး လွှမ်းခြုံမှုရအောင် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွက် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသည် အဓိကကျသည့်အတွက် အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် ဆရာ၊ ဆရာမများကို ခန့်ထားပေးပြီး ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ အမှန်တကယ် ပညာတတ်မြောက်အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ နည်းပညာနှင့် သက်မွေးပညာတတ်မြောက်ပြီး လူငယ်များအနေဖြင့် ဒေသတွင်း အသေးစား၊ အလတ်စား၊ အငယ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဦးဆောင်နိုင်သည်အထိ ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း။

မြန်မာ-အိန္ဒိယ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေးနှင့် သံတမန်ဆက်ဆံခြင်း (၇၅)နှစ်ပြည့် စိန်ရတု အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား(၁၄-၅-၂၀၂၃)

- မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့သည် ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ချစ်ကြည်ရေးစာချုပ် (Treaty of Peace and Friendship)ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ကြပါကြောင်း၊ အဆိုပါစာချုပ်အရ နှစ်နိုင်ငံကြား ထာဝရတည်မြဲသော ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ မပြောင်းလဲသော ချစ်ကြည်ရေးကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြပါကြောင်း၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံ ကိုလံဘိုမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် ကိုလံဘိုညီလာခံတွင် မြန်မာဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုနှင့် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နေရူးတို့သည် သီရိလင်္ကာ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ပါကစ္စတန်တို့နှင့်အတူ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ကက်ရှ်မီးယားအရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်တို့၏ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကို မြန်မာနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ဦးနု၏ ကြိုးပမ်းမှုဖြင့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်း နိုင်ခဲ့ပါကြောင်း။
- အခက်အခဲများ၊ အကျပ်အတည်းများကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနေရသည့်အချိန်တွင် မိတ်ဆွေကောင်း၊ အိမ်နီးချင်းကောင်းများ၏ စစ်မှန်သည့် စိတ်သဘောထားများနှင့် ကူညီအားပေးမှုများသည် မိမိတို့ပြည်သူများ၏ တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိတို့မြန်မာနိုင်ငံ သားများအပေါ်ကြီးမားသည့် ခွန်အားဖြစ်စေခဲ့သောကြောင့်လည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံအပါအဝင် မိမိတို့နိုင်ငံကို အပြုသဘောဆောင် အားပေးထောက်ပံ့ ကူညီရပ်တည်ပေးနေသည့် နိုင်ငံတကာက မိတ်ဆွေများကို မြန်မာနိုင်ငံသားများကိုယ်စား အထူးပင်အသိအမှတ်ပြု ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေး အရေးပေါ်အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြား သည့် အမှာစကား(၁၄-၅-၂၀၂၃)

- ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင်သာမက ကုန်းတွင်းသို့ မုန်တိုင်းဝင်ရောက်ပြီး မုန်တိုင်း ဖြတ်သန်းရာဒေသများ၌လည်း ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုနည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် ဆောင်ရွက်ရ မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မုန်တိုင်းဝင်ရောက်နိုင်သည့် ဒေသများတွင် မိုးရွာသွန်းမှုများ၊ ပိုမိုများပြားနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မုန်တိုင်းဒဏ်သင့်ဒေသများတွင် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများဖြစ်ပေါ်ပါက အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ကူညီကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ကမ်းရိုးတန်းဒေသများပါမက မုန်တိုင်းသက်ရောက်နိုင်သည့် ကုန်းတွင်းပိုင်းဒေသများ သည်လည်း ရေကြီးခြင်း၊ မြေပြိုခြင်း စသည့်အန္တရာယ်များအတွက် သတိရှိစေရေး လှုံ့ဆော်ပြန်ကြားဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မုန်တိုင်းသတိပေးချက် လုပ်ဆောင် မှုများကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မကျန်ရှိစေဘဲ သိရှိစေရေး နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သတင်းများအချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ရရှိရေးအတွက် လည်း ဆောင်ရွက်နေရန်လိုကြောင်း။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခဲ့ရသည့် ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့သို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၅-၅-၂၀၂၃)

- ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အဓိကဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ ဝန်ထမ်းများကလည်း ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက်သွားရန် လိုကြောင်း၊ ပြည်သူအများဆုံး အသုံးပြုသည့်လမ်းများကို ဦးစားပေးရှင်းလင်း ပေးရန်လိုကြောင်း၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ လူအင်အားနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနတို့မှ စက်ယန္တရားတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရန် လိုကြောင်း၊ ဆေးရုံများသန့်ရှင်းရေးနှင့် ဘိုးဘွားရိပ်သာများကို ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်များအလိုက် ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများက ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ကြရန် လိုကြောင်း။
- အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ပညာသင်ကြားရေးဖြစ်သည့်အခြေခံပညာကျောင်းများကိုလည်း ဦးစားပေးပြုပြင် ဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း၊ လုပ်စရာရှိသည်များကို မြန်မြန် ဆန်ဆန်ဖြင့် လုပ်ဆောင်ရန်လိုကြောင်း၊ ပြည့်အင်အားသည် ပြည်တွင်း၌သာရှိသဖြင့် အားလုံးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့ ရှိပြီး သားအားဖြင့် ဒေသအား၊ ပြည်တွင်းအားဖြင့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပညာရေးညီလာခံ(၂၀၂၃) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြား သည့် အမှာစကား (၁၈-၅-၂၀၂၃)

- ဘက်စုံပညာရေးသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ တတ်မြောက်မှုကိုသာမက Personal Skills ဟုခေါ်သည့် ပင်ကိုအရည်အသွေးများ၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများကို ဘက်စုံမြှင့်တင်ပေးပါကြောင်း၊ စဉ်းစားသုံးသပ်တွေးခေါ်မှု (Critical thinking)၊ ပြဿနာဖြေရှင်းမှု (Problem solving)၊ တီထွင်ဖန်တီးမှု (Creativity)၊ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်မှု (Evaluation)၊ ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာသုံးသပ်မှု (Analytical skills)၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (Collaboration)၊ အလိုက်သင့်ဆောင်ရွက်တတ်မှု (Adaptability)၊ လူမှုဆက်ဆံရေး (Social skills)၊ စိတ်ခံစားချက်နားလည်မှု (Justice)၊ လောကနီတိဆိုင်ရာအပြုအမူ (Ethical behavior) နှင့် ဦးဆောင်တတ်မှု (Leadership) အစရှိသည့် ဘက်စုံကျယ်ပြန့်သည့် အရည်အသွေးများ၊ စွမ်းရည်များ၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး များ၊ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများကို ဘက်စုံပညာရေးက ပြည့်စုံစေမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။
- ပညာကိုမွေးကင်းစအရွယ်ကတည်းကစပြီး ဘဝတစ်သက်တာ သင်ယူလေ့လာထားသည့် လူတစ်ဦးချင်းစီသည် မိမိတတ်မြောက်ထားသည့် ပညာနှင့် ဘဝကို ပြည့်စုံအောင်မြင်အောင် တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်သကဲ့သို့ မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် မိမိပတ်ဝန်းကျင် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပြီး လူ့အသိုက်အဝန်းကို အထောက်အကူပြုစေနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေး (MSME) လုပ်ငန်းရှင်များအား တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား

(၂၂-၅-၂၀၂၃)

- မိမိတို့အနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲပြန်လည်ကျင်းပ၍ ရွေးကောက်ခံအစိုးရထံသို့ နိုင်ငံတာဝန်များ ပြန်လည်လွှဲပြောင်းပေးအပ်နိုင်ရေးအတွက် မဖြစ်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု အာမခံကြောင်း၊ တိုင်းပြည်အတွက် ကောင်းမွန်သည့်စိတ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက မည်သူ့ကိုမဆို လက်တွဲဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်းကို အသိပေးလိုကြောင်း။
- MSME လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့် ရင်းနှီးမတည်ငွေများကို မိမိတို့အနေဖြင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ထုတ်ချေးပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ အလားတူစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့် လူသားအရင်းအမြစ်များ လုံလောက်စွာရရှိစေရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် စက်မှုအထက်တန်းကျောင်းများကို စတင်ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးလျက်ရှိကြောင်း။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားနေ့အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ (၁-၅-၂၀၂၃)

- နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် အလုပ်သမားကြီးများ၏ အကျိုးစီးပွားကို အလေးထားကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈) ပုဒ်မ ၂၄ တွင် “နိုင်ငံတော်သည် အလုပ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သည့်ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်မည်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၃၁ တွင် “နိုင်ငံတော်သည် ပြည်သူများ အလုပ်လက်မဲ့နည်းပါးစေရန် တတ်နိုင်သမျှ ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်”ဟူ၍လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရှိကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီအနေအထားနှင့် ရေမြေရာသီဥတု အခြေခံသဘောတရားများကို အသုံးပြုပြီး တိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားများ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တက်ညီလက်ညီ ဆောင်ရွက်ကြရမည့် အချိန်အခါသမယဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံအကျိုး၊ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၏ အကျိုးကို ရှေးရှုပြီး “ရှေ့သို့ချီမည် ပန်းတိုင်ဆီ”ဟူသည့် ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် နိုင်ငံတော်နှင့် လူမှုစီးပွားဘဝကို တည်ဆောက်လျက်ရှိကြောင်း။

ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်အမှာစကား (၅-၆-၂၀၂၃)

- မြစ်ချောင်းများသည် ပလတ်စတစ်အမှိုက်များကို ကုန်းတွင်းပိုင်းမှ ပင်လယ်ထဲ သယ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် သမုဒ္ဒရာညစ်ညမ်းမှုကို အဓိကဖြစ်စေကြောင်း၊ ပလတ်စတစ်ထုတ်လုပ်မှု၊ သုံးစွဲမှုနှင့် စွန့်ပစ်မှုပုံစံများ မပြောင်းလဲပါက ရေနုပေစနစ်အတွင်း ပလတ်စတစ် အမှိုက်ဝင်ရောက်မှုပမာဏသည် တစ်နှစ် တန်ချိန် ၁၉ သန်းမှ ၂၃ သန်းထိ ရှိနေကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံသည် မြေပေါ်သယံဇာတဖြစ်သည့် သစ်နှင့် ဝါးကုန်ကြမ်းများ ပေါကြွယ်ဝသည့် နိုင်ငံဖြစ်သောကြောင့် တစ်ခါသုံး ပလတ်စတစ် အစားထိုးသုံးပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ

ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အခြေခံများရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းသည့်အနေဖြင့် သစ်တောများ စနစ်တကျပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းကို ကမ္ဘာတွင် စံပြအဖြစ် ကောင်းစွာပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း။

အောင်ဘာလေ အွန်လိုင်းသိန်းဆုထိစနစ်စတင်ခြင်း ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၈-၆-၂၀၂၃)

- ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် ပြည်သူလူထု၏ ဝယ်ယူကံစမ်းမှု မြင့်တက်လာသည်နှင့်အမျှ ထိလက်မှတ်ဈေးနှုန်းများကို အောင်ဘာလေထိ စနစ်ကျပ်တန် ထိစနစ်မှ ကျပ် ၁၀၀၀ တန် ထိစနစ်အထိ တိုးမြှင့်လာခဲ့သကဲ့သို့ ချီးမြှင့်သည့် ထိဆုငွေပမာဏများ တိုးမြှင့်လာခဲ့ပြီး ဆုမဲအရေအတွက်များကိုလည်း တိုးချဲ့ချီးမြှင့်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါကြောင်း၊ ကျပ် ၁၀၀၀ တန်ထိကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့က စတင်ရောင်းချခဲ့ပြီး အမြင့်ဆုံးဆုမဲတန်ဖိုးငွေကျပ် သိန်းတစ်သောင်းခွဲ (သန်း ၁၅၀၀)အထိ ချီးမြှင့်ပေးခဲ့ပါကြောင်း။
- အောင်ဘာလေ အွန်လိုင်းသိန်းဆုထိ အက်ပလီကေးရှင်းကို စတင်နိုင်ခြင်းသည် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာနှင့် မိုဘိုင်းငွေပေးချေမှု စနစ်များအသုံးပြုပြီး လွယ်ကူစွာ ထိကံစမ်းနိုင်သည့် Digital Lottery Platform စနစ်သစ်ကို စတင်မိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ အကျိုးဆက်အဖြစ် အနာဂတ်တွင် နိုင်ငံတော်အခွန်ဘဏ္ဍာ ရရှိမှုတိုးတက်စေရေး၊ နိုင်ငံတော်၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်စီးပွားရေးအခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး၊ ငွေသားကိုင်းတွယ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချစေရေး (Cashless Society)အစရှိသည့် ကောင်းကျိုးများစွာ တို့အတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

တပ်မတော်ရုပ်မြင်သံကြားထုတ်လွှင့်ရေးတပ်(မှော်ဘီ)တွင်တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည့် အရာရှိ၊ စစ်သည်များနှင့် ဝန်ထမ်းများအား တွေ့ဆုံပြောကြားသည့် အမှာစကား (၉-၆-၂၀၂၃)

- သတင်းများထုတ်လွှင့်ခြင်းနှင့် အစီအစဉ်များ ထုတ်လွှင့်ရာတွင် သွက်လက်ဖျတ်လတ်၍ နှစ်လိုဖွယ်ဖြစ်အောင် တည်းဖြတ်ခြင်းများကို စနစ်တကျဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ထုတ်လွှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တည်းဖြတ်သူ၊ ကြီးကြပ်သူများအနေဖြင့် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ပြည်သူများအတွက် ပညာပေးအစီအစဉ်များ ထုတ်လွှင့်ရာတွင် ပြည်သူများ အမှန်တကယ် ပညာရရှိနိုင်သည့် ထုတ်လွှင့်မှုများဖြစ်ရန်လိုသဖြင့် ဂရုစိုက်ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း။
- လူသားအရင်းအမြစ်များ ပြည့်စုံစေရေးအတွက် အရင်းအမြစ်အသစ်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် ရှိပြီးသား လူသားအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကျွမ်းကျင်သူများ ဖြစ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဟူ၍ နှစ်ပိုင်းရှိရာ နှစ်ပိုင်းလုံးကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အလားတူ ရုပ်မြင်သံကြား ထုတ်လွှင့်ရေးအတွက် အသုံးပြုသည့် စက်ပစ္စည်းများကိုလည်း ရေရှည်ကောင်းမွန်စေရေး ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်နေရန်လိုကြောင်း၊ ရှေးယခင်က အသုံးပြုခဲ့သည့် စက်ပစ္စည်းများကိုလည်း ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်နေရန်လိုကြောင်း။

- သမိုင်းသည် မိမိတို့အတွက် တန်ဖိုးဖြတ်၍ မရနိုင်သဖြင့် အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ ထိန်းသိမ်းခြင်းများကိုလည်း စနစ်တကျဖြင့် ဆောင်ရွက်နေရန် လိုကြောင်း၊ ယခုလက်ရှိ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများသည် ပစ္စုပ္ပန်သမိုင်းကို ရေးထိုး နေကြသူများဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက မိမိတို့၏ ကောင်းမွန်သည့် သမိုင်းများ ကျန်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း။

အခြေခံစားသုံးကုန်ပစ္စည်းများ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ရေး အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြား သည့် အမှာစကား (၁၂-၆-၂၀၂၃)

- ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရာ၌ သယံဇာတပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် မြေအောက် တွင်းထွက်သယံဇာတများကို သုံးစွဲခြင်းထက် မြေပေါ်သယံဇာတဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရေသယံဇာတသုံးစွဲရာတွင်လည်း ဖမ်းဆီးခြင်း ထက် မွေးမြူခြင်းကို အားပေးဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကို ထိန်းညှိနိုင် သည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမျိုးဖြစ်ရန် လိုအပ်သဖြင့် ချိန်ထိုးဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုရှိမှသာ ငွေကြေးစီးဆင်းလည်ပတ်မှု ကောင်းမွန်ပြီး ဒေသစီးပွားနှင့် နိုင်ငံ စီးပွား တိုးတက်လာမည် ဖြစ်ကြောင်း။
- သမဝါယမစနစ်နှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် စုပေါင်းသမဝါယမစနစ်ကို ကျင့်သုံးရန် လိုကြောင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ စုပေါင်းသမဝါယမစနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် မည်ဆိုပါက အောင်မြင်မှုများ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့အတွက်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ကူညီဆောင်ရွက် ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ထိုင်တော်မူကျောက်ဆစ် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များအနက် ဉာဏ်တော် အမြင့်ဆုံးဖြစ်လာမည့် မာရဝိဇယ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး တည်ဆောက်ပြီးစီးမှု အခြေအနေများ ရှင်းလင်းပြသခြင်း အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၉-၆-၂၀၂၃)

- မာရဝိဇယဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ခိုင်မာစွာ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်ရှိမှုကို ပြသရန်၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်မှု၏ ဗဟိုချက်ဖြစ်စေရန်၊ နိုင်ငံတော်ကြီး သာယာဝပြောမှုရှိစေရန်၊ ကမ္ဘာကြီးငြိမ်းချမ်းသာယာမှုဖြစ်စေရန် စသည့် ရည်ရွယ်ချက် (၄)ရပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျောက်တုံးတော်ကြီးများကို စတင်ပင့်ဆောင်ခြင်း အခမ်းအနားကို ဆောင်ရွက်၍ ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း၊ ကျောက်တုံးတော်ကြီးများ ထိခိုက်မှု မရှိစေရေး စနစ်တကျဖြင့် ပင့်ဆောင်ခဲ့ရပြီး စုစုပေါင်းအနေဖြင့် ကိုးကြိမ် ပင့်ဆောင်ခဲ့ရကာ တန်ချိန်အားဖြင့် ၈၁၅၈ တန် သယ်ဆောင်ခဲ့ရကြောင်း၊ ရေလမ်းခရီးဖြင့် စကျင် ကျောက်တုံးကြီးကို သယ်ဆောင်ခြင်းသည်ကမ္ဘာပေါ်တွင် မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့ကြောင်း။
- ဇန်နဝါရီ ၂၇ ရက်တွင် ရတနာပလ္လင်တော်ထက်၌ ဌာပနာထည့်သွင်းပူဇော်ခြင်း မဟာ မင်္ဂလာအခမ်းအနားနှင့် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၀ ရက်တွင် ရတနာပလ္လင်တော်ထက်၌ ဒုတိယ အကြိမ် ဌာပနာထည့်သွင်းပူဇော်ခြင်း မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးမှ (၇) ရက် သားသမီး၊ ဘုရား ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ၊ စေတနာရှင်၊ အလှူရှင်များက ကုသိုလ်ပြု လှူဒါန်းထားသည့် အဖိုးတန် ကျောက်မျက်ရတနာပစ္စည်းများ ဌာပနာသွင်း လှူပူဇော်နိုင်ခဲ့ကြောင်း။

မြန်မာအမျိုးသမီးများနေ့အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် ပေးပို့သည့် မိန့်ခွန်း (၃-၇-၂၀၂၃)

- စာတတ်မြောက်မှုနဲ့ ပညာအရည်အချင်းတို့ဟာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့အတွက် အမျိုးသမီးများကို ခေတ်မီပညာရေးနဲ့ ခေတ်မီနည်းပညာများ သင်ကြားရာမှာ ယခုထက် ပိုမိုအားပေးဖို့လိုသလို စာတတ်မြောက်ရေးနဲ့ ပညာရေး ပြီးဆုံးမှုတို့ မြင့်မားအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားဖို့လည်း လိုအပ်ကြောင်း။
- မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေရဲ့ ထက်ဝက်ကျော်ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ အမျိုးသမီးများဟာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံတဲ့ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးမှာ အရေးပါတဲ့ အင်အားစုတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံအတွက် အလွန်အဖိုးတန်တဲ့ လူသား အရင်းအမြစ်တွေဖြစ်ကြောင်း။
- မြန်မာအမျိုးသမီးများဟာ လောကကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းက တာဝန်ယူသူများ၊ လူငယ်လူရွယ်များရဲ့ အနာဂတ်ကို လှပအောင် ဖန်တီးသူ ဥယျာဉ်မှူးများ ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အနာဂတ်နိုင်ငံတော်အတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များကို ပံ့ပိုးထူထောင်ပေးကြတဲ့ ဗိသုကာပညာရှင်များဖြစ်ကြောင်း။

ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေမှုအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၀-၇-၂၀၂၃)

- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးရာတွင် အဓိကအားဖြင့် စားရေရိက္ခာ လုံလောက်မှုရှိစေရေးနှင့် ဆန်နှင့်ဆီများရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် မျိုးစပါးများ အချိန်မီရရှိရေးအတွက်လည်း စီမံဆောင်ရွက်ရန်လိုပြီး ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသည့် မျိုးများဖြစ်ရန်လိုကြောင်း၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ခေတ်မီပြီးစနစ်ကျသည့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ရန်လိုကြောင်း။
- သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရသည့်အချိန်အများပြည်သူအခက်အခဲအကျပ်အတည်းများ တွေ့ကြုံနေရသည့် အချိန်တွင် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် ပွဲလန်တုန်းဖျာခင်းသည့် သူများက ဘယ်သူသေသေ ငတေမာရင်ပြီးရောဆိုသည့် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သည့် စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ရေးသုံးပစ္စည်းများ၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို သတ်မှတ် ဈေးနှုန်းများထက် မတန်တဆဈေးနှုန်းများဖြင့် မြှင့်တင်ရောင်းချနေမှုများ အပေါ်တွင် လည်း တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဈေးနှုန်းမြှင့်တင် ရောင်းချနေသူများကို ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေး အမှတ်စဉ် (၃/၂၀၂၃) တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၃-၇-၂၀၂၃)

- ပြည်ပဈေးကွက် ခိုင်မာစွာတည်ရှိသည့် ပြောင်း၊ နှမ်း၊ မတ်ပဲ၊ ကုလားပဲ၊ ပဲစင်းငုံ၊ ပဲတီစိမ်း စသည့်သီးနှံများကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ စွမ်းအားပြည့် ဆောင်ရွက်ပြီး ထုတ်ကုန်များကို တိုးတက်အောင် ထုတ်လုပ်နိုင်ပါက တိုင်းပြည်ဝင်ငွေ ပိုမိုရရှိမည်ဖြစ်သည့်အပြင် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ လိုအပ်ချက်ကိုလည်း အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍လည်း မိမိတို့နိုင်ငံတွင် တိရစ္ဆာန်အစားအစာ ကုန်ကြမ်းများ အများအပြား ထွက်ရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် စနစ်တကျမွေးမြူခြင်းနှင့် တိုးချဲ့မွေးမြူခြင်းမရှိကြသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ တိရစ္ဆာန် အစာအတွက် လိုအပ်သည့် ဖွဲ၊ ဆန်ကွဲ၊ ပဲဖတ်၊ နှမ်းဖတ်၊ ပြောင်း၊ ငါးမှုန့် စသည့်ကုန်ကြမ်း များ ပြည်တွင်း၌ အလုံအလောက်ရှိပြီး အားဖြည့်အစားအစာကိုသာလျှင် ပြည်ပမှ တင်သွင်းရကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စီးပွားရေးရာကော်မတီ အစည်းအဝေး အမှတ်စဉ် (၆/၂၀၂၃) တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၆-၇-၂၀၂၃)

- နိုင်ငံစီးပွားရေးသည် ပြီးခဲ့သည့်ကာလများအတွင်း အထိုက်အလျောက် တိုးတက်မှုရှိခဲ့ပြီး ဆက်လက်၍လည်း တိုးတက်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း၊ ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ၃ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင်လည်း ၄ ရာခိုင်နှုန်းခန့် တိုးတက်မည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြောင်း၊ လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု များကို အမှန်တကယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက ထပ်မံတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စီးပွားရေးကျဆင်းခဲ့သည့် အခြေအနေမှ ပြန်လည်ရုန်းထွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- အသစ်ထုတ်ပြန်လိုက်သည့် နှစ်သောင်းတန် ငွေစက္ကူထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ဘဏ္ဍာငွေ လိုအပ်ချက်မရှိသကဲ့သို့ နိုင်ငံအတွင်း လည်ပတ်သုံးစွဲငွေများ မျှတစွာဖြင့်ရှိနေကြောင်း၊ အဆိုပါ နှစ်သောင်းတန်ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထုတ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအခါ နိုင်ငံအတွင်း ငွေကြေးလည်ပတ်မှုအနေဖြင့် ပုံမှန်အခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပြီး ဘဏ်များ၌ ငွေကြေးအပ်နှံမှုများ များစွာရှိကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့နှစ်သောင်းတန် ငွေစက္ကူထုတ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုလုံးဝဖြစ်ပေါ် စေမည်မဟုတ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေး(၂/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၃၁-၇-၂၀၂၃)

- အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကြောင့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများ၊ ဝန်ထမ်းများ သေကျေမှုသည် ပြည်သူကို အညှာအတာကင်းမဲ့စွာ၊ လူသားမပီသစွာ၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ဖျက်ဆီးမှုများသည်လည်း တိုင်းပြည်၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်

လူမှုစီးပွားပျက်စီးအောင် ဆောင်ရွက်မှုများဖြစ်သဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုသာမက တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထပ်ဆင့်ကုန်ကျမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပြီး ဆိုးရွားသော တိုင်းပြည်ဖျက်လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည့်အတွက် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးက ဝိုင်းဝန်းဆန့်ကျင်ကြရန်လိုကြောင်း။

- မိမိတို့အစိုးရအဖွဲ့သည် မဲမသမာမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတဝန်ကို ရယူခဲ့ရသည့် အစိုးရဖြစ်သည့်အတွက် မိမိတို့အစိုးရတဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရမည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲစာရင်း မှန်ကန်မှုရှိစေရေးသည် အဓိကအကျဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံအတွင်း အကြားအလပ်မရှိသည့် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြုလုပ်နိုင်ရေးနှင့် မဲစာရင်း မှန်ကန်တိကျမှု ရှိစေရေးကို ရည်မှန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။

အသစ်ဖွဲ့စည်းထားသော နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များအား တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၇-၈-၂၀၂၃)

- တိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အခြေခံဥပဒေ၌ တူညီသည့်အခွင့်အရေးများ ပေးထားပြီးဖြစ်သကဲ့သို့ မိမိတို့အနေဖြင့်လည်း တိုင်းရင်းသားဒေသများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလေးထား ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားဒေသများ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးအတွက် တပ်မတော်အနေဖြင့် NCA ပါ သဘောတူညီချက်များအတိုင်း အလေးထား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကလည်း အလေးထား လိုက်နာဆောင်ရွက်သွားရန် လိုကြောင်း။
- ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရှေးရိုးစွဲကျသည့် အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆများဖြင့် စဉ်းစားဆောင်ရွက်နေရုံဖြင့်မရဘဲ လက်ရှိနိုင်ငံ၏ ပကတိအခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီစွာ စဉ်းစားဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း။
- နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်လူငယ်များကို မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အမျိုးသားရေးစရိုက်လက္ခဏာကို ထိန်းသိမ်းတတ်စေရန်နှင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသည့် ခေတ်နှင့် ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုကြောင်း၊ အနာဂတ်လူငယ်များအား လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ်သို့ရောက်အောင် တည့်မတ် ထိန်းကျောင်းပေးနိုင်မှသာလျှင် တိုင်းပြည်အနာဂတ် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အားကိုးအားထားရသည့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ရရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာ့စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်း သတင်းစာ စက္ကူစက်ရုံ (သာပေါင်း) စတင်ဖွင့်လှစ်လည်ပတ်ခြင်း အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား(၁၂-၈-၂၀၂၃)

- “စက်မှုစွမ်းအား ခေတ်ကျော်လွှား”ဆိုသည့်အတိုင်း စက်မှုကဏ္ဍတိုးတက်မှုသာ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် နိုင်ငံတစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်းများဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများကို ထုတ်လုပ်၍ ပြည်တွင်းအတွက် လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ခြင်းကြောင့် ပြည်ပသွင်းကုန်များကို လျှော့ချနိုင်သဖြင့် နိုင်ငံခြားငွေသုံးစွဲမှုများ များစွာလျော့နည်းလာမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- “စာအုပ်စာပေလူမိတ်ဆွေ”ဆိုသည့် ဆိုရိုးစကားနှင့်အညီ စာပေသည် လူ့ဘဝတိုးတက်ရေးအတွက် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်နေကြောင်း၊ စာပေများကို ဖတ်ရှု

နိုင်ရေးအတွက် စာများပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် စက္ကူများသည် မဖြစ်မနေ လိုအပ်ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံ၌ စက္ကူထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများစွာ ရှိပြီးဖြစ်သည့်အတွက် စက္ကူထုတ်လုပ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ယခုစက်ရုံကို ပြန်လည် လည်ပတ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

ရုရှားနိုင်ငံ မော်စကိုမြို့တွင် ကျင်းပသည့် (၁၁)ကြိမ်မြောက် နိုင်ငံတကာ လုံခြုံရေး ညီလာခံ (MCIS-2023)၌ Video Message ဖြင့် ပြောကြားသည့် အမှာစကား

(၁၆-၈-၂၀၂၃)

- ကမ္ဘာ့အနေအထားမတည်ငြိမ်မှုနှင့် မလုံခြုံမှုတို့မှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိခိုက်မှုများကို လျော့ပါးသွားစေရန် လုပ်ဆောင်ရာ၌ အာဆီယံကဲ့သို့သော ဒေသတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် အထူးအရေးကြီးသည့် ကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိကြောင်း။
- အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုများကို မြှင့်တင်ခြင်း၊ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ စီးပွားရေး ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးမြှင့်စေခြင်းနှင့် နိုင်ငံအများ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးကျင့်သုံးခြင်းများသည် အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသအတွက် စိန်ခေါ်မှုများအား ရင်ဆိုင်ရာ၌ အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အပြင် မြေယာမတည်ငြိမ်သည့် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားအား တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး သာယာဝပြောမှုတို့ကို ပြန်လည် ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက်လည်း ကူညီပံ့ပိုးပေးနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ်(၄/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၃၀-၈-၂၀၂၃)

- ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းလည်း ပါဝင်ကြောင်း၊ ယခုအခါ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပခရီးသွား များပြားလာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ခရီးသွားများ များပြားလာမှုနှင့်အတူ ခရီးသွားလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့် တည်းခိုရေး၊ နေထိုင်စားသောက်ရေးနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများလည်း လည်ပတ်ကောင်းမွန်လာမည် ဖြစ်ကြောင်း။
- ဌာနအလိုက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများအနေဖြင့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအားလုံးကို ကျွမ်းကျင်နားလည်စေရန်နှင့် တိတိကျကျ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း၊ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် စေတနာထားပြီး စနစ်တကျဖြင့် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြရန်နှင့် တာဝန်ရှိသူများကလည်း ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်သွားကြရန်လိုကြောင်း၊ မိမိတို့ဌာနအပေါ်နှင့် မိမိတို့နိုင်ငံအပေါ် စေတနာထားပြီး ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း၊ ယင်းသည် နိုင်ငံကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း။
- MSME လုပ်ငန်းများကို ပြည်နယ်အစွန်အဖျားပါမကျန် နိုင်ငံတစ်ဝန်း အကြားအလပ်မရှိ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေများတိုးတက်ကာ ပြည်သူများ၏ စီးပွားရေးများ ကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းမှတစ်ဆင့် ကျန်းမာရေးနှင့် စားသောက်နေထိုင်ရေးတို့ကို မြှင့်တင်လာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၅၆) နှစ်မြောက် အာဆီယံနှစ်ပတ်လည်နေ့သို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ (၈-၈-၂၀၂၃)

- ပထဝီနိုင်ငံရေး အားပြိုင်မှုများမှတစ်ဆင့် ပေါ်ပေါက်လာမည့် ဖိအားပေးမှုများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို ညီညီညွတ်ညွတ် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် အာဆီယံ၏ အချက်အချာကျမှုနှင့် အာဆီယံဦးဆောင်သော အခန်းကဏ္ဍများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်လာနိုင်သည့် အခြေအနေများကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနိုင်ရန် ယခုထက်ပို၍ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ အားလုံးပါဝင်မှုရှိပြီး စည်းမျဉ်းအခြေပြုသည့် ဒေသဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုပုံစံကို ဖော်ဆောင်ကြရန်လိုကြောင်း။
- အာဆီယံအသင်းဝင် နိုင်ငံများအနေဖြင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်း မျှော်မှန်းချက် ၂၀၂၅ နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ကတိကဝတ်များ ပြည့်မီစေရေး ကြိုးပမ်းဖော်ဆောင်လျက်ရှိရာတွင် ပြည်သူများ၏မျှော်မှန်းချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- အာဆီယံအသင်းကြီး၏ အနာဂတ်နှင့် ၂၀၂၅ အလွန် အာဆီယံမျှော်မှန်းချက်များကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရေး၊ ပြည်သူများ၏ လူမှုဘဝ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်၊ တီထွင်စွမ်းအားရှိမှုနှင့် ပြည်သူဗဟိုပြု အာဆီယံအသင်းကြီး ဖြစ်လာစေရေးတို့ကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ်(၃/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁-၉-၂၀၂၃)

- မိမိတို့ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်တာဝန်များကို စတင်ထမ်းဆောင်ချိန်၌ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ကျွမ်းကျင်သည့် လူသားအရင်းအမြစ်များ နည်းပါးလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်နှင့် ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ပေးနိုင်မည့် တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်၊ သိပ္ပံနှင့် အခြေခံပညာကျောင်းများ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။
- နိုင်ငံတော်၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်သင့်သည်များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသတည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စည်းရုံးဆောင်ရွက်သွားကြရန်လိုကြောင်း၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသည့် နယ်မြေနှင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုမရှိသည့် နယ်မြေတို့ နှိုင်းယှဉ်ပါက တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုမရှိသည့်နယ်မြေတွင် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ များစွာ ကွာဟသွားသည်ကိုတွေ့ရကြောင်း။

ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)အတွင်းရှိ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ မြို့မ၊ မြို့ဖများ၊ အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေး (MSME) လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၉-၉-၂၀၂၃)

- ယခုအခါတွင် မိမိတို့နိုင်ငံသည် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို လျှောက်လှမ်းလျက်ရှိပြီး နိုင်ငံရေးအရ၊ တိုင်းရင်းသားရေးအရ၊ ဘာသာရေးအရ သဘောထားကွဲလွဲမှုများ မဖြစ်သင့်တော့ဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် လွှတ်တော်လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ ရောက်ရှိ

နိုင်ရေး မိမိတို့အနေဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း။

- မိမိတို့သည် ခေတ်အဆက်ဆက် အားနည်းချက်များ ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အခြားတိုင်းပြည်များထက် တိုးတက်မှုနှုန်းနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ နိုင်ငံစီးပွားရေး တိုးတက်မှုနည်းပါးခြင်းကြောင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးကို အခြေခံသည့် ပြည်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများကို အားပေးဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံ၏ GDP များ တိုးတက်လာမည်ဖြစ်၍ MSME လုပ်ငန်းများကို မိမိတို့အနေဖြင့် အားပေးမြှင့်တင် နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

အရှေ့မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် လားရှိုးတပ်နယ်မှ အရာရှိ၊ စစ်သည် မိသားစုဝင်များအား တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၉-၉-၂၀၂၃)

- နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေချိန်၌ အဖျက်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသူများလည်းရှိကြောင်း၊ တစ်ဖက်မှ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ တပ်မတော်အနေဖြင့်လည်း နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဦးတည်ချက်များကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း။
- ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရမည့် အားကစားများကို ဆောင်ရွက်နေရန်လိုကြောင်း၊ အားကစားများ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကြံ့ ခိုင်မှုများကို ရရှိစေသဖြင့် ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အထောက်အကူ ပြုစေမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ အလားတူရဲမေများအနေဖြင့်လည်း ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြုအားကစား များ လုပ်ဆောင်စေလိုကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြုစေမည့် အားကစား များပြုလုပ်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့် စားသောက်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက် သွားမည်ဆိုပါက ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ ကြံ့ခိုင်မှုရှိစေမည် ဖြစ်သဖြင့် စနစ်တကျ နေထိုင်သွားကြရန် လိုအပ်ကြောင်း။

အရှေ့မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် ကုန်းမြင့်(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးစခန်း၌ နို့စားနွား၊ အသားစားနွားနှင့် ဒေသနွားများ မွေးမြူထားရှိမှုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ် ပြောကြား သည့် အမှာစကား (၁၀-၉-၂၀၂၃)

- မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နို့စားနွား၊ အသားစားနွား၊ ဒေသနွား၊ DYL ဝက်၊ ဥစားကြက်၊ အသားစားကြက်နှင့် ငါးများကို စနစ်တကျဖြင့် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းအောင် မွေးမြူရန် လိုကြောင်း၊ ထွက်ရှိလာသည့် အသား၊ ငါးနှင့် ဥများကို တပ်မတော်သား မိသားစုဝင်များကို သက်သာသောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချပေးသကဲ့သို့ ပိုလျှံသည့် အသား၊ ငါးနှင့် ဥများကို ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများနှင့် ဒေသခံပြည်သူလူထုကို ရောင်းချပေးခြင်းဖြင့် ကုန်ဈေးနှုန်း မြင့်တက်မှုကို အထိုက်အလျောက် လျှော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် အစာစပ်လုပ်ငန်းများမှ ထွက်ရှိသည့် တိရစ္ဆာန်အစာများကိုလည်း ပိုလျှံမှုများရှိပါက ဒေသခံမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသို့ ရောင်းချပေးရန်လိုကြောင်း၊ အရှေ့

မြောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်၏ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်၍ ဒေသတွင်း၌ စံပြဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း။

ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)အတွင်းရှိပြည်သူ့စစ်ဌာန တပ်ဖွဲ့ဝင်များအားတွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၀-၉-၂၀၂၃)

- နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ သဟဇာတဖြစ်နေရန် လိုအပ်သော်လည်း ဩဇာခံဖြစ်၍မရကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့် လွတ်လပ်၍ တက်ကြွပြီး ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးလျက်ရှိကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝတ်မပျက် ပေါင်းဖက်ဆက်ဆံရေးကို ရှေးရှုကာ နိုင်ငံအချင်းချင်း ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူ ယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူများကို စောင့်ထိန်းလျက်ရှိကြောင်း၊ အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံများနှင့် လည်း သဟဇာတဖြစ်သည့် ဆက်ဆံမှုရှိရန်လိုပြီး ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အခြားနိုင်ငံများ၏ ဥပဒေများကို လေးစားရန်လိုသကဲ့သို့ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ တည်ဆဲဥပဒေကို လိုက်နာရန်နှင့် တန်ဖိုးထားရန်လိုကြောင်း။
- ဒေသတွင်းမှ ထွက်ရှိသည့် သဘာဝသယံဇာတများကို ထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်းများအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းထက် တန်ဖိုးမြင့် ကုန်ချောထုတ်ကုန်များကို ထုတ်လုပ် ရောင်းချနိုင်ရန်လိုကြောင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)ဒေသတွင် ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်၊ ပြောင်း၊ နေကြာများကို များစွာစိုက်ပျိုးကြပြီး အဆိုပါထွက်ကုန်များဖြင့် တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို အောင်မြင် ဖြစ်ထွန်းအောင် ဆောင်ရွက်၍ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရန်၊ လားရှိုးဒေသတွင် စက်မှုဇုန်နှင့် မွေးမြူရေးဇုန် တည်ထောင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်း (MNA) (၇၅)နှစ်မြောက် စိန်ရတနာပတ်လည်နေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၆-၉-၂၀၂၃)

- မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းအနေဖြင့် နိုင်ငံအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို မျှော်မှန်းပြီး ခေတ်အဆက်ဆက် နိုင်ငံတော်က ပေးအပ်လာသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ကောင်းမွန်သည့် အစဉ်အလာနှင့် သမိုင်းကြောင်းကို ထာဝစဉ် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်သွားရန် တိုက်တွန်းလိုကြောင်း။
- မြန်မာအမျိုးသား လေကြောင်းအနေဖြင့် ဝေးလံပြီး သွားလာမှုခက်ခဲသည့် ဒေသတွင် ရှိသည့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး ကိစ္စရပ်များ အဆင်ပြေစွာဖြင့် အချိန်တိုအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်ရန်နှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၊ ဒေသတွင်း နိုင်ငံများအကြား ဆက်သွယ်ပျံသန်း ပို့ဆောင်နေသည့် လေကြောင်းလိုင်းဖြစ်သည်နှင့်အညီ လေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း။
- လေကြောင်းနှင့်ခရီးသွားကြသူများသည် အချိန်တိုအတွင်း မိမိသွားလိုသည့်နေရာကို ရောက်ရှိလိုကြသူများ ဖြစ်သည့်အတွက် ခရီးစဉ်များ ပျံသန်းပြေးဆွဲရာမှာ အချိန်မှန်ကန် ရေးကိုလည်း အလေးထား ဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ပြီး Connection Flight နှင့် ဆက်သွားကြရမည့် ခရီးသည်များအတွက် အဆင်ပြေမှုရှိစေမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ကမ္ဘာ့ခရီးသွားလုပ်ငန်းနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၇-၉-၂၀၂၃)

- မြန်မာခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးမှုတွင် ဦးဆောင်နေရာမှ ရပ်တည်နေသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရှိသည့် လုပ်သားဦးရေ ၁၀ ဦးလျှင် တစ်ဦးက ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေသူများဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးနိုင်မှု အခွင့်အလမ်းလည်း များစွာမြင့်မားကြောင်း၊ သို့သော် အချို့အလားအလာရှိသည့် ခရီးစဉ်ဒေသများတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အတတ်ပညာများ သင်ကြားနိုင်မှု အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းကြောင့် လူငယ် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် အဟန့်အတားဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း။
- ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို တိုက်ရိုက်အထောက်အကူပြုခြင်း၊ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ ရှာဖွေပေးနိုင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ခြင်း၊ လူထုလူတန်းစား အသီးသီးထံသို့ ဝင်ငွေများ တိုက်ရိုက်နှင့် သွယ်ဝိုက်သော နည်းလမ်းများနှင့် စီးဝင်စေခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများစွာ ရရှိစေနိုင်သည့် မီးခိုးမထွက်သည့် စက်ရုံ(Smokeless Industry) တစ်ခုဖြစ်ပါကြောင်း။
- ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံများတွင် အရေးပါသည့်လုပ်ငန်းအဖြစ် အလေးထားဆောင်ရွက်သကဲ့သို့ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများလည်းပြည်တွင်း၊ပြည်ပခရီးသွားကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလေးထား ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိခြင်းသည် ခရီးသွားကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူ ပြုစေသောကြောင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် ဘက်ပေါင်းစုံ၊ ကဏ္ဍပေါင်းစုံ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးကို ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ်(၄/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၈-၉-၂၀၂၃)

- တိုင်းပြည်တွင် မြေပေါ်မြေအောက် သယံဇာတပစ္စည်းများ၊ လူများ၊ မြေများရှိသော်လည်း ထိုက်သင့်သလောက် မတိုးတက်သည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ မြေပေါ် မြေအောက် သယံဇာတပစ္စည်းများကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချတတ်မည်ဆိုလျှင် တိုင်းပြည် စားရေရိက္ခာ ပေါများရေး ဟာ အလျှံပယ်ဖြစ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည် စားရေရိက္ခာ အလျှံပယ်ဖြစ်လာလျှင် ပထမအချက်ဖြစ်သည့် သာယာဝပြောရေးတွင်လည်း အထောက်အကူ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ဖက်ဒရယ်စနစ် ကျင့်သုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လူမျိုးကိုအခြေခံသည့် ဖက်ဒရယ်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဒေသကို အခြေခံသည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာတွင်လည်း ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် နိုင်ငံများရှိသော်လည်း တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကျင့်သုံးမှုခြင်း တူညီမှုမရှိကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံ အနေဖြင့် နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ကျင့်သုံး

ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့် အသက်ပေါင်းများစွာ ပေးဆပ်ပြီးမှသာ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

- တိုင်းပြည်၏ ပကတိအခြေအနေကို တိုင်းရင်းသားပြည်သူများအားလုံး မှန်မှန်ကန်ကန် သိရှိရန်လိုပြီး ဒေသတစ်ခုချင်း၊ လူမျိုးတစ်မျိုးချင်း အကျိုးထက် တိုင်းပြည်၏ အကျိုးကို ရှေးရှု၍ ဆောင်ရွက်ကြစေလိုကြောင်း၊ စစ်မှန်သည့် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်သွားကြရန်လိုကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ်(၅/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၉-၉-၂၀၂၃)

- နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်နှစ်ရပ် ချမှတ်ထားရှိပြီး စစ်မှန်၍ စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီစနစ်ခိုင်မာစေရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ အမျိုးသားရေး ရည်မှန်းချက်နှစ်ရပ်အနေဖြင့် တိုင်းပြည် သာယာဝပြောရေးနှင့် စားရေ ရိက္ခာဖူလုံရေးကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ထားရှိပြီး တိုင်းပြည် အတွင်းရှိ ပြည်သူ၊ ပြည်သား အားလုံး မပူမပင်မကြောင့်မကြာဖြင့် အေးချမ်းစွာ နေထိုင်လုပ်ကိုင် စားသောက်နိုင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းအချက်နှစ်ချက်သည် စဉ်ဆက်မပြတ် အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် နိုင်ငံတော်၏ မျှော်မှန်းချက်ဖြစ်ကြောင်း၊ မျှော်မှန်းချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်(၅)ရပ်ကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး နောက်ဆုံးရည်မှန်းချက်သည် လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်ရေး ပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ရပ်တန့်ထားရသည့် စက်ရုံများ ပြန်လည် လည်ပတ်၍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လိုကြောင်း၊ စက်ရုံများအတွက် လိုအပ်သည့် ပြင်ဆင်မှုများနှင့် အဆင့်မြှင့်တင်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း၊ စက်ရုံများ လည်ပတ်နေခြင်းဖြင့် ထုတ်ကုန်များကို ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ စွမ်းအားပြည့် လည်ပတ်နိုင်မည်ဆိုပါက တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးများစွာ ဖြစ်ထွန်း စေမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ကရင်တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင် စောမူတူးစေးဖိုး ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့အား တွေ့ဆုံ ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၃၀-၉-၂၀၂၃)

- NCA စာချုပ်သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ချုပ်ဆိုသည့် အမြင့်ဆုံးစာချုပ်တစ်ခုပင်ဖြစ်ပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် နိုင်ငံတော်တို့ ချုပ်ဆိုထားသည့် ကတိကဝတ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည်လည်း နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့အကြား အာမခံချက်ပေးထားသည့် ကတိကဝတ်နှင့် သဘောတူညီချက်တစ်ခုပင် ဖြစ်ကြောင်း။
- တပ်မတော်သည် နိုင်ငံတော်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး တပ်မတော်သားများသည် ပြည်သူလူထု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ညွှန်ကြားချက်၊ ပြည်သူလူထု၏ဆန္ဒဖြစ်သော NCA စာချုပ်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို

လေးစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တပ်မတော်အနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် NCA နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအပေါ်တွင် ခိုင်ခိုင်မာမာရပ်တည်၍ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း။

သီလဝါ ဘက်စုံစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဇုန် ဆောင်ရွက်နေမှုအား အခြေအနေများအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၆-၁၀-၂၀၂၃)

- ယခုကဲ့သို့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဇုန်များ ဖော်ဆောင်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်းသည် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အသား၊ ငါးနှင့် ရာသီသီးနှံ ဖူလုံမှုရှိစေရန် ရည်ရွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဝယ်လိုအားနှင့် ရောင်းလိုအား မျှတစေရန်နှင့် အခြေခံစားကုန်များ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ အသား၊ ငါးနှင့် ရာသီသီးနှံများ ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်များ လျော့ချနိုင်မည်ဆိုပါက ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုကို လျော့ချ နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း။
- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးသည် ပထမဦးစားပေးပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု လျင်မြန်ချောမွေ့ပြီး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးနိုင်မည့် အခြေအနေ ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကလိုအပ်သည်မှာ အမှန်တကယ် အလုပ်လုပ်ရန်ဖြစ်ပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက်လည်း အစိုးရက ဖန်တီးပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်(NCA) ချုပ်ဆိုခြင်း (၈)နှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည်နေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်း

(၁၅-၁၀-၂၀၂၃)

- မြန်မာပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒဖြစ်သည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို နှောင့်နှေးစေခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီအမည်ခံ အာဏာရှင်စနစ်ကို အားပေးနေခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ စိုးရအနေဖြင့် ပြည်သူ့ဆန္ဒဖြစ်သည့် စစ်မှန်စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို မလွဲမသွေ ဆက်လက် လျှောက်လှမ်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ လျှောက်လှမ်းနိုင်ရန် လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတသည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကြီး ကျင်းပနိုင်ရေး လိုအပ်သည့် ပြင်ဆင်မှုများ၊ အခင်းအကျင်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း။
- တပ်မတော်အစိုးရလက်ထက် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့စည်းများကို ငြိမ်းချမ်းရေး ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ရာတွင်လည်း တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တစ်ဖွဲ့ပြီး တစ်ဖွဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူနိုင်ခဲ့ရုံသာမက လက်နက်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အပြီးတိုင် လဲလှယ် ခဲ့ကြသည့် အဖွဲ့အစည်းများလည်း ရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ တစ်နိုင်ငံလုံးနီးပါး ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်အထိ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမများအားလုံး ငြိမ်းချမ်းရေး ၏ အရသာကို လက်တွေ့ခံစားခဲ့ကြရပါကြောင်း၊ တပ်မတော်အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေအကြား နိုင်ငံရေးအရောင်အသွေးမပါဘဲ ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲပြီး “နိုင်ငံတော်ကြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းရမည်” ဆိုသည့် တူညီသည့်

သဘောထား တစ်ထပ်တည်း ရှိနေခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်ကြောင်း။

- ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်နှင့် ဖက်ဒရယ်ဆိုသည့် ပေါင်းစည်းနေထိုင်ခြင်း၊ သမ္မတ ဖြစ်ခြင်း၊ ခွဲဝေခံစားခြင်း၊ အုပ်ချုပ်မှုတာဝန် ခွဲဝေလုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေး စနစ်ဆိုသည်မှာ အများစုက ရွေးချယ်သည့်ကိစ္စ၊ အများစု၏ဆန္ဒကို ဥပဒေနဲ့အညီ စီမံဖော်ဆောင်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အလားတူ ဒီမိုကရေစီ၏ ကျင့်စဉ်အရ အနည်းစု၏ဆန္ဒကိုလည်း လေးစားတန်ဖိုးထားရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် စီးပွားရေးရာကော်မတီ အစည်းအဝေး အမှတ်စဉ် (၈/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၈-၁၀-၂၀၂၃)

- လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာ၌ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ချိန်တွင် ဝန်ကြီးဌာနများရှိ အချို့လုပ်ငန်းများ ဖျက်သိမ်းခြင်းများရှိသကဲ့သို့ အချို့လုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များပေးခြင်းနှင့် ဖက်စပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းများရှိကြောင်း၊ ပြီးခဲ့သည့် အစိုးရလက်ထက်တွင် ဝန်ကြီးဌာနများမှ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအချို့ကို ရပ်တန့်ခဲ့သဖြင့် နိုင်ငံအတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိမိတို့တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ချိန်တွင် လည်ပတ်သင့် သည့် စက်ရုံများနှင့် လုပ်ငန်းများကို ပြန်လည် လည်ပတ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း။
- စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် မြေနေရာများ ရယူထားရှိပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ နိုင်ငံအကျိုး အတွက် ကြည့်မည်ဆိုပါက ၎င်းမြေနေရာများ၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ လည်ပတ်နိုင်မည့်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများက လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကအားဖြင့် နိုင်ငံအတွက် လိုအပ်သည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်လိုကြောင်း။

ရွှေညောင်-တောင်ကြီး-နောင်ကားလမ်းခွဲ-ပင်ပက် ရထားလမ်းပိုင်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၂-၁၀-၂၀၂၃)

- အနာဂတ်တွင် လျှပ်စစ်ရထား ပြေးဆွဲနိုင်ရေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ရန်၊ စက်ခေါင်းနှင့်တွဲများ တည်ဆောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများ ပြည်ပမှ ဝယ်ယူမှုကို တဖြည်းဖြည်းလျှော့ချပြီး ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်တည်ဆောက်နိုင်ရန် သုတေသနပြု၊ နည်းပညာများ လေ့လာပြီး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ရနိုင်သမျှ ဘဏ္ဍာငွေများကို အသုံးပြုပြီး ရထားလမ်းပိုင်းအလိုက် အဆင့်မြှင့်တင်မွမ်းမံခြင်း၊ ရထားတွဲများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ တွဲသစ်များ တည်ဆောက် တပ်ဆင်ခြင်း၊ ဘူတာရုံများ အဆင့်မြှင့်တင် တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို အလေး ထား ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း။
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးမူဝါဒနှင့်အညီ ယှဉ်ပြိုင်နေရသည့် ယနေ့အချိန်အခါမျိုး၌ စီးပွားရေး ဆန်ဆန် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ပြီး ခရီးသည်နှင့် ကုန်စည်များကို ကုန်ကျစရိတ်သက်သာစွာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည့် လုပ်ငန်း

ကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်လာစေရေးကိုလည်း မြန်မာ့မီးရထားဝန်ထမ်းတိုင်းက မျှော်မှန်းကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၂၄) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၄-၁၀-၂၀၂၃)

- မြန်မာလူမျိုးတို့၏ကောင်းမြတ်သည့်ဂုဏ်ဒြပ်နှင့်အစဉ်အလာ၊အမျိုးသားရေးစံနှုန်းများကို ကမ္ဘာတည်သရွေ့ အခွန်ရှည် တည်တံ့နေစေဖို့ရည်မှန်းပြီး အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတော်က အလေးထား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများအနက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲကြီးများ ကျင်းပခြင်းသည်လည်း တစ်မျိုးသားလုံး ပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြသည့် အဆင့်မြင့်ဆုံး အမျိုးသားရေး အားထုတ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း။
- မြန်မာတို့၏ ထူးခြားမြင့်မြတ်သည့် အစဉ်အလာများနှင့် အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ် ပိုမို ထွန်းတောက်ရေး၊နိုင်ငံတကာအလယ်တွင်မြန်မာနိုင်ငံ၊မြန်မာလူမျိုးဟုဝင့်ဝင့်ထည်ထည် ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေးအသိ၊ အမျိုးသားရေးသတိ မြဲမြံစွာဖြင့် မြန်မာ့အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကို ဆက်လက်မြှင့်တင် ထိန်းသိမ်းသွားကြပါရန် တိုက်တွန်းပြောကြားလိုကြောင်း။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအစည်းအဝေးအမှတ်စဉ်(၅/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြား သည့် အမှာစကား (၂၆-၁၀-၂၀၂၃)

- မိမိတို့နိုင်ငံသည် နိုင်ငံရေးကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်ရာ၌ သတိထားဆောင်ရွက်ရသည့် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည်ကို သမိုင်းတွင် တွေ့မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် အမျိုးသားရေးထက် အရေးကြီးသည်မှာ ဘာမျှမရှိဆိုသည့်အတိုင်း နိုင်ငံကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ချိန်တွင် ဒွိတာဝန်အရေးသုံးပါးကို မထိခိုက်ရန်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်)ကို အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်နေခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ကုန်သွယ်မှုကိစ္စများ၌ ငွေကြေးစနစ် တစ်ခုတည်း အပေါ်တွင်သာ မှီခိုအားထားမှုမပြုဘဲ ငွေကြေးစနစ်အမျိုးမျိုးဖြင့် အသုံးပြုနိုင်မှုအပေါ် နိုင်ငံတကာက အလေးထားသကဲ့သို့ မိမိတို့လည်း ဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးနှင့် အိမ်နီးချင်းမိတ်ဆွေနိုင်ငံများနှင့် ပိုမိုချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးကိုဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကောင်စီဝင်များအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၎င်းကိစ္စများကို သိရှိထားပြီး အရှည်မြော်တွေး၍ ချင့်ချိန်ဆောင်ရွက်သွားရန်လိုကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၆/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂-၁၁-၂၀၂၃)

- စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အလေးထားဆောင် ရွက်ကြရန်လိုကြောင်း၊ အဓိကအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးတွင် စပါး၊ ပဲ၊ ပြောင်းနှင့် ဆီထွက် သီးနှံများ၊ နှစ်ရှည်ပင်များဖြစ်ကြသည့် ကော်ဖီနှင့် ရော်ဘာစိုက်ပျိုးခြင်းများ၊ မွေးမြူရေး

တွင် အဓိကစားသုံးကြသည့် ကြက်၊ ဝက်၊ အမဲ၊ ဆိတ်နှင့် ငါးများကို နိုင်ငံအတွင်း စိုက်ပျိုးမွေးမြူနိုင်ကြောင်း။

- ၂၀၁၉ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းအရ မိမိတို့နိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်သည် ကျေးလက်တွင် နေထိုင်ကြပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးလူဦးရေ၏ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို အဓိက မောင်းနှင်နေသူများဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီအစည်းအဝေး(၃/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၈-၁၁-၂၀၂၃)

- မိမိတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ချိန်တွင် ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့် ဆူပူမှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နေရခြင်းကြောင့် လောက်ကိုင်ဒေသကို အာရုံစိုက်မှုနည်းပါးခဲ့ကြောင်း၊ MNDA အသင်းကျန်းသန်မှုများအနေဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှုမှ ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်များကို ခံစားလိုပြီး ၎င်းတို့၏အာဏာကို တည်ဆောက်လိုခြင်းကြောင့် ယခုဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပွားသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း။
- လောက်ကိုင်ဒေသနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်မှ မူးယစ်ဆေးဝါးများ ဖမ်းဆီးရမိမှုအနေဖြင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှစ၍ ကြီးမားသည့် မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်စဉ် ၁၈ ခုရှိပြီး ဖမ်းဆီးရမိမှုအနေဖြင့် ၂၀၀၆ ခု ၈၂ ကြိမ်၊ တရားခံပေါင်း ၁၄၀ ဦး၊ ကာလတန်ဖိုးငွေ ၇၁ ဒသမ ၅၉ ဘီလီယံဖိုး ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ မူးယစ်ဆေးဝါးမှ ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်များကို သိရှိခြင်းကြောင့် MNDA အဖွဲ့အနေဖြင့် လောက်ကိုင်ဒေသကို ပြန်လည်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာ့ရော်ဘာဖိုရမ်-၂၀၂၃ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၉-၁၁-၂၀၂၃)

- မြန်မာ့ရော်ဘာ၏ အရည်အသွေးနှင့် အဆင့်အတန်း အာမခံချက်ရှိမှသာလျှင် ဈေးကွက်ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရော်ဘာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်းနှင့် ရော်ဘာစိုက်တောင်သူများအားလုံး ပူးပေါင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း။
- ရော်ဘာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်တွင်းသုံးစွဲမှုလုံအောင် ဆောင်ရွက်ရေး၊ ပိုလျှံသည့်ရော်ဘာများကို ပြည်ပသို့ တိုးမြှင့်တင်ပို့ရေးနှင့် သွင်းကုန်အစားထိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ရော်ဘာအခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရေးဟူ၍ အပိုင်းသုံးပိုင်း ခွဲခြားဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ အစည်းအဝေး(၆/၂၀၂၃)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၉-၁၁-၂၀၂၃)

- ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း) လောက်ကိုင်ဒေသတွင် ယခုကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးမှုများဖြစ်လာခဲ့ခြင်းမှာ ကျားဖျန်ဟုခေါ်သည့် အွန်လိုင်းလောင်းကစားများမှတစ်ဆင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း

ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခင်ကတည်းက မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်မှုများနှင့် လောင်းကစားပိုင်းများ ဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့မှုများရှိကြောင်း။

- အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်သဖြင့် တောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိကြသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများ အနေဖြင့် မိမိတို့၏ ငွေကြေးများကို အသုံးပြုပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွင် လိုအပ်သည့်မျိုး၊ နည်းပညာ၊ အစားအစာ၊ မြေဩဇာ၊ ရေရရှိရေး စသည် တို့ကိုဦးဆောင်စည်းရုံး ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက များစွာအကျိုးဖြစ်ထွန်းမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၇/၂၀၂၃) တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၄-၁၂-၂၀၂၃)

- စီးပွားရေးလုပ်ရာတွင် နိုင်ငံအကျိုးကိုကြည့်၍ ဆောင်ရွက်ကြရန် မှာကြားလိုကြောင်း၊ အဓိက လိုအပ်သည်မှာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို အားပေးရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး ကို အခြေခံသည့် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေး(MSME)လုပ်ငန်း များကို အားပေးဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဒေသအလိုက် ထုတ်ကုန်များ အောင်မြင်စွာ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး အားပေးဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဒေသအလိုက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆောင်ရွက်သူများ၏ အမှန် တကယ် လိုအပ်ချက်များကို သိရှိရန်နှင့် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်လိုကြောင်း၊ မိမိတို့အနေဖြင့် အရည်အသွေးပိုင်းနှင့် ထုပ်ပိုးမှုအပိုင်းတို့တွင် အားနည်းချက်များရှိပြီး လိုအပ်သည့် နည်းပညာများကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်လိုကြောင်း။

စစ်တက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ်(၆၅) သင်တန်းဆင်းဂုဏ်ပြု စစ်ရေးပြ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း (၈-၁၂-၂၀၂၃)

- ၂၁ ရာစု ခေတ်သစ်စစ်ပွဲများသည် အကန့်အသတ် အတားအဆီးမဲ့ပုံစံဖြင့် အရပ်မျက်နှာ အမျိုးမျိုး၊ နယ်ပယ်အမျိုးမျိုးမှ ပုံသဏ္ဌာန်မျိုးစုံဖြင့် ပုံဖော်တိုက်ခိုက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တိုးတက်လာသည့် ခေတ်မီစစ်လက်နက်ပစ္စည်းများကြောင့် ပြောင်းလဲသွားမည့် စစ်ပွဲ၏ ပုံစံနှင့် စစ်ဗျူဟာများကို ကြိုတင်မျှော်တွေးကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ခေတ်မီဆန်းသစ်လာသည့် ကွပ်ကဲမှုနှင့် ကြိုးကြပ်မှုစနစ်ကို နားလည်တတ်ကျွမ်းအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး နည်းပညာများနှင့် လိုက်လျောညီထွေပြောင်းလဲနေသည့် စစ်မဟာဗျူဟာ၊ စစ်နည်းဗျူဟာများကိုလည်း လေ့လာနေရမည်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ခေတ်ကာလအခြေအနေအရ ခေါင်းဆောင်ငယ်များအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြ ရမည့်သူများအနေဖြင့် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသည့် နိုင်ငံတကာရေးရာကိစ္စရပ်များကိုပါ စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာနေရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ်ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ်(၂၅) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း (၁၁-၁၂-၂၀၂၃)

- စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာများ လျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုကြောင့် ခေတ်သစ် စစ်ပွဲများတွင် သက်ရှိလူသားများ ဦးဆောင်ကွပ်ကဲထိန်းချုပ်သည့် နည်းပညာအဆင့်မှ AI (Artificial Intelligence) ဟုခေါ်သည့် ဉာဏ်ရည်တု နည်းပညာအသုံးပြု ကွပ်ကဲ

ထိန်းချုပ်မှု နည်းပညာအဆင့်အထိ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည်ကို တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ကြောင်း။

- ခေတ်သစ်စစ်ပွဲများတွင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည့် စစ်မှုရေးရာတော်လှန်ပြောင်းလဲမှု နည်းပညာများနှင့် ဉာဏ်ရည်တုနည်းပညာ (AI) အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာသင်ယူရန်လိုကြောင်း၊ အင်ဂျင်နီယာပညာရှင်များဖြစ်သဖြင့် Engineering Philosophy ကိုလည်း အသုံးပြုရန်လိုကြောင်း၊ နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာများ ဆောင်ရွက် ရာတွင် မိမိတို့ရှေ့မှ အင်ဂျင်နီယာပညာရှင်များနှင့် အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေး ဆောင်ရွက် ကြရန်လိုကြောင်း။

၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆု၊ အမျိုးသားစာပေဆုနှင့် စာပေဗိမာန်စာမူဆု ဆုနှင်းသဘင် အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား

(၁၃-၁၂-၂၀၂၃)

- စာဆိုတော်များ၏ စေတနာကောင်းများမှ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသည့် စာပေအဖူး အပွင့်များသည် လေ့လာ၍ မကုန်နိုင်အောင် များပြားလွန်းလှကြောင်း၊ ယနေ့ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးမှု ရလဒ်များသည် စာပေကရသည့် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများက အများဆုံး ရရှိခဲ့သော သက်သေများပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- စာပေကပေးစွမ်းသည့် သုတ၊ ရသအဖုံဖုံတို့သည်လည်း အလွန်အဖိုးအနုထိုက်တန် ကြောင်း၊ လူသားများအတွက် စာပေအသိအမြင်နှင့် ပညာဗဟုသုတများကို ပေးစွမ်းသည့် စာဆိုတော်ကြီးများ၏ ဂုဏ်ရည်ကို ဖော်ထုတ်ပြသသည့်အနေဖြင့် နတ်တော်လရာသီတွင် စာဆိုတော်နေ့အခမ်းအနားကို ကျင်းပကြခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- စာပေသည် လူမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုမဏ္ဍိုင်ဖြစ်ကြောင်း၊ စာအုပ်မျိုးစုံသည် လူသားများ၏ ခေတ်ကြေးမုံဖြစ်ကြောင်း၊ စာအုပ်စာပေများသည် လူ့မိတ်ဆွေများဖြစ်ပြီး စာပေမြင့်မှ လူမျိုးတင့်မည်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ စာပေသည် နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းနှင့် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးကြောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုပျောက်လျှင် လူမျိုး ပျောက်မည်ဆိုသည့် သတိပေးဆိုရိုးစကားအတိုင်း လိုက်နာပြီး ယဉ်ကျေးမှု မပျောက် ပျက်အောင်၊ ခိုင်မြဲတည်တံ့အောင် ဆက်လက်တည်ဆောက်ရန်မှာ နိုင်ငံသားအားလုံး၏ တာဝန်ဖြစ်သည်ကို အသိပေးပြောကြားလိုကြောင်း။

(၄၉)နှစ်မြောက် ရခိုင်ပြည်နယ်နေ့ အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ

(၁၅-၁၂-၂၀၂၃)

- ၂၀၂၃ ခုနှစ် မေလအတွင်း အင်အားအလွန်ပြင်းထန်သည့် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း မိုခါ တိုက်ခတ်ခဲ့၍ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ချင်းပြည်နယ်တို့တွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ပင်လယ်ပြင်တွင် မုန်တိုင်းအစပျိုးဖြစ်စဉ် စတင် ကတည်းကပင် လိုအပ်သည့် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကာ ရေးဆွဲထားပြီး ဖြစ်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံချက်ပါအတိုင်း မုန်တိုင်းဖြတ်သန်းရာ ဒေသ များ၌ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုနည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် ကြိုတင်စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း။

- မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် ပြည်ပစွက်ဖက်မှုနှင့် ပြည်တွင်း ပယောဂကင်းကင်းဖြင့် တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုအချင်းချင်း ပြည်ထောင်စု စိတ်ဓာတ် အရင်းခံကာ နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းအရ တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အဖြေရှာခြင်းဖြင့်သာ အောင်မြင် နိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ “ပြည့်အင်အားသည် ပြည်တွင်းမှာသာရှိသည်” ဆိုသည့်အတိုင်း တိုင်းရင်းသားပြည်သူအားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်သော စုပေါင်းအားဖြင့် နိုင်ငံအကျိုးကို တက်ညီလက်ညီ ဆောင်ရွက်သွားကြရန် တိုက်တွန်းလိုပါကြောင်း။

တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ်(၂၄) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း (၁၈-၁၂-၂၀၂၃)

- တပ်မတော်ဆေးဝန်ထမ်းတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများတွင် ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ရန်အတွက် နယ်လှည့်အထူးကုဆေးအဖွဲ့များဖြင့် နိုင်ငံအဝန်း လိုက်လံကုသပေး လျက်ရှိကြောင်း၊ နိုင်ငံအဝန်း ကျေးလက်ဒေသများအထိ သွားရောက်ပြီး ရောဂါဝေဒနာ ခံစားနေရသည့် ပြည်သူများကို လိုအပ်သည့် စမ်းသပ်ကုသမှုနှင့် ခွဲစိတ်ကုသမှုများကို အခမဲ့ဆောင်ရွက်ပေးနေခြင်းသည် ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတာဝန်များကို မိမိတို့ တပ်မတော်အနေဖြင့် စေတနာမေတ္တာအမှန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနေခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအပေါ် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဆိုးရွား သည့်ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်များကို သင်ခန်းစာယူ သိရှိနားလည်ပြီး လက်တွေ့နယ်ပယ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်အခါ တပ်မတော်သားဆရာဝန် စစ်သည်တော်ကောင်းများပီပီ မိမိတတ်ကျွမ်းသည့် ဆေးပညာဖြင့်သာမက လုံခြုံရေးသတိ၊ နိုင်ငံရေးအသိမှန်များဖြင့် မိဘပြည်သူများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သွားကြရန်လိုကြောင်း။

(၇၆)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် လူငယ်နှင့် စာပေအနုပညာပွဲတော် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၀-၁၂-၂၀၂၃)

- ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးကို ပြန်ကြည့်မည်ဆိုပါက နိုင်ငံတိုင်းနီးပါးသည် မိမိတို့၏ အနာဂတ် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းကြီး ဖွံ့ဖြိုးသာယာစေရန်အတွက် Social Capital၊ Intellectual Capital များကို အပြိုင်အဆိုင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြပြီး မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များကို ပိုမိုပြုစု ပျိုးထောင်လာကြသည်ကို တွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- ယနေ့ကျင်းပသည့် လူငယ်နှင့်စာပေ အနုပညာပွဲတော်ကြီးသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရန်အတွက် မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ကြရသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများစွာအနက် လွန်စွာတန်ဖိုးရှိလှသည့် လူငယ်များ လူသားအရင်းအမြစ်အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတစ်ခုဟု ပြောရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ဘွဲ့ရအမျိုးသမီး ဗိုလ်လောင်းသင်တန်းအမှတ်စဉ်(၁၀) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြ အခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်း (၂၂-၁၂-၂၀၂၃)

- မြန်မာ့တပ်မတော်သမိုင်းကြောင်းတွင် အမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည် အချို့ကို ပြန်လေ့လာကြည့်ပါက လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုကာလများမှစပြီး တွေ့မြင်နိုင်

မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ခေတ်အဆက်ဆက်တွင်လည်း များစွာအရေးပါခဲ့သည်ကိုတွေ့ရကြောင်း၊ ကိုလိုနီခေတ် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု ကာလ တစ်လျှောက်တွင်လည်း အမျိုးသားများနှင့် ရင်ပေါင်တန်းတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည့် အမျိုး သမီးသူရဲကောင်းများစွာရှိခဲ့ကြောင်း။

- မျိုးချစ်စိတ်၊ နိုင်ငံချစ်စိတ်ကို အရင်းခံပြီး မွန်မြတ်သည့်စိတ်များနှင့် တပ်မတော်၏ ကောင်းမြတ်သည့် အလေ့အကျင့်၊ အစဉ်အလာကောင်းများကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း သွားကြရန်လိုကြောင်း၊ မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက်၊ မျှော်မှန်းချက်များ မထိခိုက်အောင် နေထိုင်လုပ်ကိုင်ပြီး အမျိုးသမီးစစ်မှုထမ်းကောင်းများ ဖြစ်လာစေရေး ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သွားကြရန်လိုကြောင်း။

(၇၆)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနားသို့ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ(၄-၁-၂၀၂၄)

- ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နန်းကို တန်ဖိုးထားသည့်စိတ်၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုအပေါ် မခံချင်စိတ်၊ နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှနှင့် ဖက်ဆစ်များအပေါ် နာကြည်းစိတ်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ကို အကြီးမားဆုံးခွန်အား၊ စွမ်းအားအရှိဆုံး လက်နက်အဖြစ် အသုံးပြုကာ မဆုတ်မနစ်သော ဇွဲလုံ့လဖြင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်တွင် လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံ တစ်ခုအဖြစ် ပြန်လည်ရပ်တည်နေနိုင်ခဲ့သည်မှာ ယခုအခါ (၇၆)နှစ်တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း။
- ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စု ကို တည်ဆောက်ရာတွင် ဦးဆောင်သူ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူ၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူများအားလုံး အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ ပင်ကိုအရည်အသွေး၊ စဉ်းစား တွေးခေါ်မှုစွမ်းရည်များနှင့် ပြည့်စုံရန်လိုအပ်သဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွက် လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ မွေးထုတ်ပေးနိုင်သည့် ဘက်စုံပညာရေးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ကြိုပမ်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

တပ်မတော်စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်း အခမ်း အနားတွင် ဂုဏ်ပြုပြောကြားသည့် အမှာစကား (၄-၁-၂၀၂၄)

- နိုင်ငံတော်၏ လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာကို သွေးတိုးစမ်းသည့် အဖျက် အမှောင့်လုပ်ရပ်များရှိခဲ့သောကြောင့် ပြန်လည်ချေမှုန်းခဲ့ရသည့် သမိုင်းဝင်တိုက်ပွဲပေါင်း များစွာလည်း ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့်လူမျိုးအကျိုးအတွက် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးတာဝန်များကို အပြောမဟုတ် အလုပ်သက်သေများနှင့် ဆောင်ရွက်ပြသည့် ပါရမီဖြည့်ဖက်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် သာမန်အမျိုးသမီးတိုင်း လုပ်နိုင်ခဲ့သည့် စွမ်းဆောင်ရည်များပင် ဖြစ်ကြောင်း။
- အမိန့်နှင့် တာဝန်ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး စွန့်စွန့်စားစား တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည့် ပြည်သူ့သားကောင်းဇာနည်များ၏ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သည့် နှလုံးသားများကို မျိုးဆက်သစ် များအနေဖြင့် လေးစားအားကျအတုယူလျက် နိုင်ငံတော်က အားကိုးရပြီးပြည်သူလူထုက လေးစားအားထားရသည့် မျိုးချစ်တပ်မတော် သားကောင်းဇာနည်များဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်း

ဆောင်ရွက်သွားကြရန် တိုက်တွန်းလိုကြောင်း။

မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုပြီး နိုင်ငံရေးပါတီများမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၆-၁-၂၀၂၄)

- မိမိတို့ချမှတ်ထားသည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များအနက် နောက်ဆုံးအချက်တွင် အရေးပေါ် ကာလဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈)နှင့်အညီ လွတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲအား ပြန်လည်ကျင်းပ၍ အနိုင်ရသည့်ပါတီအား ဒီမိုကရေစီစံနှုန်း များနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်တာဝန်အား လွှဲအပ်နိုင်ရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟူ၍ ချမှတ်ထားကြောင်း။
- PR စနစ်ကျင့်သုံးရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များနှင့် ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြင်ဆင်သင့်သည့် ကိစ္စရပ်များကို ပြင်ဆင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်၍ရသည်ဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံရေးအရ သိက္ခာရှိသည့် ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ် ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာနိုင်ငံ ကွန်ပျူတာအသင်းချုပ်နှင့် ကွန်ပျူတာအသင်းများ၏ (၂၅)နှစ်ပြည့် ငွေရတုအထိမ်းအမှတ် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား

(၂၆-၁-၂၀၂၄)

- ဒစ်ဂျစ်တယ်ရေးစီးကြောင်းသည် ယနေ့ကာလတွင် တန်ဖိုးရှိသည့် သတင်းအချက် အလက်များ သိုမှီးရာနေရာဖြစ်သကဲ့သို့ အလိမ်အညာများ၊ မသေချာမရေရာမှုများနှင့် ပြည့်နှက်နေသည့် သတင်းအချက်အလက်များ စွန့်ပစ်ရာနေရာ ဖြစ်နေသည်ကိုလည်း သတိပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း။
- နိုင်ငံတော်နှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့ ဟန်ချက်ညီညီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မှသာ ဒစ်ဂျစ်တယ် အသွင်ကူးပြောင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို လျင်လျင်မြန်မြန် အကောင် အထည်ဖော်နိုင်ပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် နိုင်ငံတော်ကြီး ဖြစ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း ကမ္ဘာနှင့် ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ရန်၊ နောက်ကျ မကျန်ရစ်စေရန်၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်လူမှုဘဝ၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်စီးပွားရေးဘဝများကို ထူထောင် နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၂/၂၀၂၄)တွင် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂-၂-၂၀၂၄)

- ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်မှသာလျှင် ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိမည်ဖြစ်သည့်အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကို အားပေးရမည်၊ စောင့်ရှောက်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆေးရုံများ သန့်ရှင်းသာယာ လှပရေးနှင့် အဆောက် အအုံများ ပြည့်စုံကောင်းမွန်ရေး၊ ဆေးဝါးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ပြည့်စုံရေး တို့အတွက် တတ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း။

- ပြည်သူ့အကျိုးပြု၊ တိုင်းပြည်အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ပြည်သူ့လူထုစုပေါင်းအားများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးမိမိတို့အစိုးရအနေဖြင့်ဦးဆောင်၍ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေများကို အကျိုးရှိစွာဖြင့် အသုံးချရန်လိုကြောင်း၊ ပကာသနများနှင့် For Show များကို ဦးစားမပေးဘဲ ထိရောက်အကျိုးရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် ကြရန်လိုကြောင်း။

ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည့် သံအမတ်ကြီးများနှင့် သံရုံး ယာယီတာဝန်ခံများအား တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၄-၂-၂၀၂၄)

- မိမိတို့နိုင်ငံအနေဖြင့် နိုင်ငံ၏တည်ရှိပုံ ပထဝီအနေအထားအရ လွတ်လပ်၍ တက်ကြွပြီး ဘက်မလိုက်သည့် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးလျက်ရှိပြီး နိုင်ငံ၏နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ပြည်ပတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသည့် သံတမန် ဝန်ထမ်းများတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း။
- သံအမတ်ကြီးများနှင့်သံရုံးယာယီတာဝန်ခံများအနေဖြင့်လည်းမိမိတို့တာဝန်ထမ်းဆောင် ရာ နိုင်ငံများအလိုက် ပညာရည်မြှင့်တင်ရေးဆောင်ရွက်မှုများ၊ ပညာရေးအားပေး ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများကို လေ့လာ၍ တင်ပြစေလိုပြီး မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် ကိုက်ညီသည် များကို အတုယူဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပညာရေးကို မြှင့်တင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာ့အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား၏ (၇၈)နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်နေ့အခမ်းအနား တက်ရောက်ချီးမြှင့်စဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၅-၂-၂၀၂၄)

- မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြားသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သက်တမ်းမြင့်မားပြီး အစဉ်အလာ နှင့် သမိုင်းကောင်းသည့် နိုင်ငံတော်မီဒီယာဌာနကြီးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ခေတ် အဆက်ဆက်တွင် နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူ့အတွက် တာဝန်ကျေပွန်ခဲ့သကဲ့သို့ ခေတ်နှင့် အညီ ပြောင်းလဲတိုးတက်နေသည့် နည်းပညာ၊ အတတ်ပညာများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်ပါဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ဌာနကြီးတစ်ခုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ယခုကဲ့သို့ (၇၈)နှစ်ပြည့်မြောက်သည့်သမိုင်းမော်ကွန်းမှတ်တိုင်တစ်ခုကို မားမားမတ်မတ် ဖြင့် ဝင့်ဝင့်ကြွားကြွား စိုက်ထူနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မှုဖြစ်သော နုပျိုသစ်လွင်ပြီး သွက်လက်ထက်မြက်သည့်၊ ဆန်းသစ်ခေတ်မီသည့် နိုင်ငံတော်မီဒီယာပုံစံအသစ်နှင့် အညီ ကြိုးပမ်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေပြီဟု ပြောရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း MRTV အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကား (၁၈)မျိုး အပါအဝင် စုစုပေါင်းဘာသာစကား (၂၀)မျိုးနှင့် ထုတ်လွှင့်နိုင်သည်မှာလည်း နိုင်ငံတကာအလယ်တွင် ထူးခြားထင်ရှားပြီး ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားအားလုံးကို အလေးထားဝန်ဆောင်မှုပေးနေခြင်းဖြစ်သဖြင့် ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာအဖွဲ့အစည်းကြီး အဖြစ် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာဖြစ်သည်ကို ပြောကြားလိုကြောင်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဂအသင်း(ဗဟို)မှ အဖွဲ့ဝင်များအား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးစဉ် ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၁၇-၂-၂၀၂၄)

- YMBA အသင်းကြီး စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်ကတည်းက ရည်ရွယ်ချက်သည် အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ၊ ပညာ ကြီးပွားမြင့်မားရေးပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမျိုးဘာသာ သာသနာ ပညာစောင့်ရှောက်ရေးသည် နိုင်ငံအရေးပင်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံအရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်တွင်ရှိသည့် နိုင်ငံသားတိုင်းတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း။
- လူငယ်၊ လူရွယ်များအနေဖြင့် မူလအခြေခံ စိတ်ဓာတ်ကောင်းများ ရရှိစေရေး၊ အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ၊ ပညာကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်လိုသည့် စိတ်ဓာတ်များ ရရှိစေရေး၊ နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့အပေါ်တွင် ထားရှိသည့် စိတ်ဓာတ်များ ကောင်းမွန်စေရေးနှင့် မှန်ကန်သည့် လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ရောက်ရှိစေရေး ဆောင်ရွက် ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

(၇၅)နှစ်မြောက် စိန်ရတုစစ်အင်ဂျင်နီယာတပ်ဖွဲ့နေ့ အခမ်းအနားတွင် ဂုဏ်ပြု ပြောကြားသည့် အမှာစကား (၂၄-၂-၂၀၂၄)

- မချစ်ပို၏ သူရဲကောင်းပီသမှုနှင့် ရဲစွမ်းသတ္တိပြည့်ဝမှုများကို ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှာ နိုင်ငံတော်က သူရဲဘွဲ့ပေးအပ်ပြီး အသိအမှတ်ပြု ချီးမြှင့်ခဲ့ခြင်းကြောင့် စစ်အင်ဂျင်နီယာ တပ်ဖွဲ့၏ ဂုဏ်ကိုဆောင်နိုင်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော သူရဲဘွဲ့ရအမျိုးသမီး တစ်ဦးအဖြစ် ဂုဏ်ယူဖွယ်မော်ကွန်းတင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း။
- တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်မှု၊ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအပေါ်သစ္စာစောင့်သိမှု၊ တပ်ဖွဲ့၏ အစဉ်အလာကောင်းတစ်ခုအဖြစ် သာဓကတင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုတို့အတွက် တပ်ဖွဲ့ဝင် အဆင့်အတန်းအားလုံးတို့၏ စံနမူနာပြုဖြစ်စေရန် စစ်အင်ဂျင်နီယာတပ်ဖွဲ့နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ယနေ့ဆိုပါက (၇၅)နှစ်ဆိုသည့် စိန်ရတုကာလကို ရောက်ရှိခဲ့ ကြောင်း။

(၇၇)နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သည့်သဝဏ်လွှာ (၁၂-၂-၂၀၂၄)

- စည်းလုံးခြင်းသည်အင်အား၊ ပြည်ထောင်စု၏ စွမ်းပကားဟူသော ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ တိုင်းရင်းသားအားလုံး၏ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ရယူခဲ့သော လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲစေရန် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ဖြင့်သာ ဆက်လက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း။
- နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် နိုင်ငံစီးပွားရေး စွမ်းပကားမြှင့်မားရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိပါကြောင်း၊ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးကို အချိန်တိုအတွင်း ထိထိရောက်ရောက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည့် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးကို အခြေခံသော သဘာဝ ထွက်ကုန်များဖြစ်သည့် သစ်၊ ဝါး၊ ကြိမ်နှင့် အခြားပစ္စည်းများကို အခြေခံသော အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း (MSME) များကို အားပေး မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း။

စာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ

- စာမတတ်သူသည် ထိုင်နေသည့်လူနှင့်တူပြီး စာတတ်ပြီး စာမဖတ်သည့်သူမှာ ရပ်နေသည့် လူနှင့်တူကာ စာတတ်ပြီး စာလည်းဖတ်သည့်သူမှာ လမ်းလျှောက်နေသည့်သူနှင့်တူသဖြင့် စာပေလေ့လာဖတ်ရှုရေး တိုက်တွန်းကြရန်။
- ပညာသင်ခြင်းသည် နိုင်ငံ၏အနာဂတ်အတွက် မရှိမဖြစ်အရေးပါသည့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ပျိုးထောင်ခြင်းဖြစ်၍ လူငယ်များအပါအဝင် ပြည်သူများ စာဖတ်ကြစေရန်၊ စာပေလေ့လာ ဖတ်ရှုနိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်များ ဖန်တီးပေးရန်။
- မိမိတို့နိုင်ငံသည် ကျေးလက်နေပြည်သူ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့်အတွက် ကျေးလက်ဒေသနေ ပြည်သူများ စာအုပ်စာပေဖတ်ရှုရန်နှင့် စာအုပ်စာစောင်များ လက်လှမ်းတမီထားရှိပေးရန်အတွက် စာကြည့်တိုက်များ အားပေးမြှင့်တင်ပေးရန်။
- စာကြည့်တိုက်ဆိုသည်မှာ ပညာဖြန့်ဝေပေးရာဌာနကြီးတစ်ခုဖြစ်၍ စာဖတ်စေရန်နှင့် စာဖတ်အားများ တက်လာစေရေး ဆောင်ရွက်ရန်။ စာဖတ်ခြင်းကြောင့် အသိပညာဗဟုသုတများ တိုးပွားလာမည်ဖြစ်ရာ ထိုသို့အသိပညာဗဟုသုတများ ကြွယ်ဝလာခြင်းဖြင့် ဘဝအတွက် များစွာအကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဖြစ်၍ တစ်ဦးချင်းအသိပညာများ ကြွယ်ဝစေရန်အတွက် စာဖတ်ရန်။ ဖတ်ရှုသည့်စာကို ဖတ်ရုံသာမဟုတ်ဘဲ မှတ်သားထားရှိရန်နှင့် ပြန်လည်ဆွေးနွေးမျှဝေရန်။
- မိမိတို့ ဖတ်ရှုသိရှိထားသည့် အသိပညာဗဟုသုတများကို လူအများသိရှိစေရေးအတွက် ပြန်လည်ဟောပြောပေးခြင်း၊ ဆွေးနွေးပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်မှသာလျှင် ပညာဖြန့်ပွားမှုအကျိုးကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်၍ ရပ်ကွက်အလိုက်၊ ကျေးရွာအလိုက် အသိပညာနှီးနှောဖလှယ်ဆွေးနွေးလှုပ်ရှားမှုများကို အပတ်စဉ်အလိုက်၊ လစဉ်အလိုက် ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- နိုင်ငံရေးမျှော်မှန်းချက်နှစ်ခုနှင့် အမျိုးသားရေးရည်မှန်းချက်နှစ်ရပ်ကို ချမှတ်ပြီး ယင်းရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်စေရေး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဦးတည်ချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသိပညာ အတတ်ပညာကြွယ်ဝသည့် လူသားအရင်းအမြစ် ကောင်းများ ပေါ်ထွက်လာရေးအတွက် အသိပညာကြွယ်ဝသည့် လူပတ်ဝန်းကျင် အသိုက်အဝန်းကို ပုံဖော်တည်ဆောက်ပေးရန်။
- နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ သဘောထားကွဲလွဲမှုများကို နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှုအနေဖြင့် သာဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြသော်လည်း ပညာတတ်နည်းပါးသည့်နိုင်ငံများတွင် ပဋိပက္ခများဖြစ်ပေါ်နေသဖြင့် ပညာတတ်များ ပေါကြွယ်ဝစေရေးအတွက် လူတိုင်း စာတတ်မြောက်ရေးကို ဆောင်ရွက်ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့်ပညာတတ်များ ပေါကြွယ်ဝရေးကို ဆောင်ရွက်ရန်။
- စာအုပ်စာပေဖတ်ရှုမှုသည် မိမိဘဝကို အကျိုးပြုနိုင်သဖြင့် လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်သည့် စာအုပ်စာပေများကို ရွေးချယ်ဖတ်ရှုရန်၊ စာသင်ကျောင်းများတွင် စာကြည့်တိုက်များ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအတွက် အမှန်တကယ်အကျိုးဖြစ်စေနိုင်သည့် စာအုပ်စာပေများကို ထားရှိနိုင်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိသူများမှ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်။

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒ

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒမျှော်မှန်းချက်

နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေးမူဝါဒသည် ပြည်သူကိုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပါဝင်နိုင်သော စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို အထောက်အကူရရှိစေရန် ဦးတည်၍ သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များကို ရေရှည်ထိန်းသိမ်းလျက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအကြား မျှတမှန်ကန်စွာ ခွဲဝေအသုံးချနိုင်မည့် စီးပွားရေးမူဘောင်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် မျှော်မှန်းပါသည်။

နိုင်ငံတော်၏ ရည်မှန်းချက်များ

- ၁။ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကိုဦးတည်ပြီး စည်းလုံးညီညွတ်သော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ် ပြည်ထောင်စုကြီးဖြစ်တည်လာစေရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် မူဝါဒအဖြစ် ကျင့်သုံးရန်၊
- ၂။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအကြား ဘက်ညီမျှတစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေသည့် စီးပွားရေးအခြေအနေကောင်းများ ရရှိရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၃။ နိုင်ငံတော်အတွက် အဘက်ဘက်မှ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော လူငယ်မျိုးဆက်သစ်များ ပေါ်ပေါက်လာစေရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်သော စီးပွားရေးမူဝါဒအဖြစ် ကျင့်သုံးရန်၊
- ၄။ နိုင်ငံသားအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ပြီး တီထွင်ဆန်းသစ်မှုနှင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများဖြင့် တိုးတက်မှုရလဒ်ကောင်းများကို အစဉ်အဆက်ရယူထိန်းသိမ်းနိုင်မည့် စီးပွားရေးစနစ် တစ်ခုအဖြစ် ထူထောင်ရန်။

နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးမူဝါဒများ

- ၁။ ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ကောင်းမွန်တောင့်တင်းသည့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များ တိုးတက်ပွားများလာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၂။ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုအောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်နိုင်ခြေရှိသောလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ် ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ခြင်းတို့အပြင် အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုသည့် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်၊
- ၃။ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးသောစီးပွားရေးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည့် လူ့အရင်းအမြစ်များ မွေးထုတ်ပေးနိုင်ရန်နှင့် ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊

- ၄။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊ လမ်းများ၊ ဆိပ်ကမ်းများ စသည့် အခြေခံစီးပွားရေးအဆောက်အအုံများ လျင်မြန်စွာ တိုးတက်လာစေရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်နှင့် Data ID Card System, Digital Government Strategy နှင့် e-Government System တို့ကို ထူထောင်သွားရန်၊
- ၅။ ပြည်တွင်းနေ နိုင်ငံသားများနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော မြန်မာနိုင်ငံသားများအားလုံးအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်ပေးရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း မြင့်မားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ကာလတိုအတွင်း ပိုမိုဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၆။ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစေရေးနှင့် ပို့ကုန်မြှင့်တင်နိုင်ရေးတို့အတွက် လယ်ယာကဏ္ဍ၊ မွေးမြူရေးကဏ္ဍနှင့် စက်မှုကဏ္ဍများ ဘက်ညီစွာတိုးတက်လာ စေရန်နှင့် လယ်ယာစက်မှုကဏ္ဍ ချိန်ခွင်လျှာညီသည့် စီးပွားရေးပုံစံဖော်ထုတ်ရန်၊
- ၇။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်အညီ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံသားတိုင်း မိမိတို့လုပ်ကိုင်လိုသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိစေရန်နှင့် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်ရန်အတွက် မူဝါဒများသီးခြားရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန်၊ မူပိုင်ခွင့်များနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိစေရေးအတွက် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၈။ အိမ်ထောင်စုများ၊ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ငွေရေးကြေးရေးစနစ်ဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးတည်ငြိမ်မှုရရှိလာစေရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၉။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များကို ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေမည့် မြို့ပြများတည်ထောင်ရန်၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အဆင့်မြှင့်တင်ရန်တို့အပြင် အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့်နေရာများ တိုးချဲ့ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ပိုမိုစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၁၀။ နိုင်ငံတော်၏ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရန် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပြီး မျှတသောအခွန်စနစ် ထူထောင်၍ ပြည်သူများ၏အခွင့်အရေးနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းလျက် အကာအကွယ်ပေးရန်၊
- ၁၁။ တီထွင်ဖန်တီးမှုစွမ်းရည်များနှင့် အဆင့်မြင့်နည်းပညာတိုးတက်မှုများကို အားထုတ်ကြိုးပမ်းဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် အသိဉာဏ်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေသောနည်းစနစ်များ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- ၁၂။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အာဆီယံဒေသတွင်းသာမက အခြားဒေသ များအတွင်း၌လည်း တိုးတက်ပြောင်းလဲလာနိုင်ဖွယ်ရှိသော အခြေအနေများကို ဖော်ထုတ်၍ မိမိတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အမြော်အမြင်ကောင်းများဖြင့် အခြေတည်ထူထောင်ရန်။

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်

- ၁။ ကျေးလက်ဒေသ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကောင်းမွန်ရေး၊
- ၂။ ကျေးလက်ဒေသ သောက်သုံးရေဖူလုံစွာ ရရှိရေး၊
- ၃။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး၊
- ၄။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး၊
- ၅။ ကျေးလက်ဒေသ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေးလုပ်ငန်းစဉ် (၈) ရပ်

- ၁။ လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
- ၂။ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
- ၃။ ကျေးလက်ဒေသ အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
- ၄။ အသေးစားပုဂ္ဂလိက ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
- ၅။ သမဝါယမလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
- ၆။ ကျေးလက်စွမ်းအင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
- ၇။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊
- ၈။ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းရေးနှင့် စိစစ်အကဲဖြတ်ရေး။

ကျေးလက်လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းနယ်ပယ် (၆) ရပ်

- ၁။ ပညာရေး ၂။ ကျန်းမာရေး ၃။ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၄။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ၅။ ဆက်သွယ်ရေး ၆။ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိရေး

မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ရပ်

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ စာကြည့်တိုက်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် “မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကော်မတီ” ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အောက်ပါလုပ်ငန်းစဉ်(၄)ရပ်ကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်-

- (၁) ရပ်နားနေသည့် စာကြည့်တိုက်များအား ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်
- (၂) စာကြည့်တိုက်များ အသစ်တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်
- (၃) ပြည်သူများ စာပေဖတ်ရှုလေ့လာစေရန် စာဖတ်ရှိန်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်
- (၄) စာအုပ်စာစောင်များဖြန့်ဝေမည့် လုပ်ငန်းစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဆက်ဆက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ

- ၁။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မေလ ဆဋ္ဌမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲနှင့် သာသနာနှစ် ၂၅၀၀ ပြည့်အဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုက အထူးလျှော့ရက်များထုတ်ပြန်၍ အကျဉ်းသားများကို လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးခဲ့။
- ၂။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ထုတ်ပြန်ကြေညာ ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်အရ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အကျဉ်းထောင်များမှ အကျဉ်းသား ၁၂၀၀၀ ခန့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။ ပုဒ်မ (၅)ဖြင့် ဖမ်းဆီးထားသူ နိုင်ငံရေးသမား ၂၃ ဦး၊ သတင်းစာဆရာ ငါးဦး၊ ကျောင်းသား ၁၃ ဦး၊ ကေအင်ဒီအို ငါးဦးနှင့် တရားစွဲဆို ခြင်းခံနေရသူလေးဦးကို လွှတ်ပေးခဲ့။ လွတ်လာသူများတွင် သခင်စိုး၏ဇနီးဟောင်း ဒေါ်နှင်းမေ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဝင် မစ္စတာရာဂျန်၊ ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ မိုးကျော်(ခ) ကျော်နိုင်တို့ ပါဝင်။
- ၃။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ပထမအကြိမ် ညီလာခံအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်များကို လျှော့ပေါ့ခြင်းဆိုင်ရာ ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့။
- ၄။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၈ ရက်နေ့ ရက်စွဲဖြင့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့။ တစ်နိုင်ငံလုံး အကျဉ်းထောင်အသီးသီးနှင့် ရဲဘက်စခန်းမှ အကျဉ်းသား ၃၉၄၄ ဦး တို့ကို လွှတ်ပေးခဲ့။
- ၅။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၌ လူထုအုံကြွမှုဖြစ်ပွားခဲ့သောကြောင့် အကျဉ်းထောင် များမှ အကျဉ်းသားများကို ထောင်ဖွင့်လွှတ်ပေးခဲ့။ ယင်းကာလနောက်ပိုင်းတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများပိတ်သိမ်းခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူများအား ပြစ်ဒဏ်ပြောင်းလဲ လျှော့ပေါ့ခြင်းနှင့် ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ ပိတ် သိမ်းခြင်း စသည်တို့ကိုထုတ်ပြန်၍ ကန့်သတ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။
- ၆။ ၂၁-၇-၁၉၈၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က အမိန့် အမှတ်(၄/၈၉)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၂၈၄၅၃ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။
- ၇။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကြေညာချက်အမှတ် ၁၁/၉၂ ကို ထုတ်ပြန်၍ ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူများအနက် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးကို ထိခိုက်မှုမရှိသော နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၂၂၆၄ ဦးနှင့် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား ၁၄၇ ဦးကို ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့။
- ၈။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက် ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၁/၉၃ ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်များ ပြောင်းလဲလျှော့ပေါ့ခြင်းဆိုင်ရာ အမိန့်ကို

ထုတ်ပြန်၍ ကန့်သတ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။ ထိုလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကြောင့် အကျဉ်းသား ၁၇၀၈ ဦး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရှိခဲ့။

၉။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ပထရု၏စာအမှတ် ၁၀၀/၁-ရဖ (၃၁) ပထရု (တပ်မတော်ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်) ဖြင့် အကျဉ်းသား ၂၃၉၀၁ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

၁၀။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီအမိန့်အမှတ် (၁/၉၇) ဖြင့် အကျဉ်းသား ၄၃၆၇ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ပြုခဲ့။

၁၁။ ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသော နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား ၃၉၃၇ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သော ဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၂။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသော အကျဉ်းသား ၅၃၁၁ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သောဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၃။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၅၀၇၀ ဦးတို့အား ဖျက်သိမ်းခဲ့သော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအနက် မလျော်ကန်သောဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး တတိယအကြိမ် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၄။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၃၁-၁၂-၂၀၀၄ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက (ဥ/မည) ဖြင့် (၅၇) နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် အကျဉ်းသား ၅၅၈၈ ဦးအား အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်လာသော အကျဉ်းသားများအား ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာ၊ စေတနာကို နားလည်ပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့် နိုင်ငံအကျိုးကို ဆက်လက်သယ်ပိုးရွက်ဆောင်သွားကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာအကျဉ်း စခန်းအသီးသီးမှ

၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့မှစ၍ လွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်။ ထိုသို့လွှတ်ပေးခြင်းမှာ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတည်းဟူသော ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ဦးထိပ်ထားခြင်းဖြစ်။

၁၅။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၄၁၀ ဦးအား လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

၁၆။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီ ၃၅ မိနစ်တွင် မူဆယ်မြို့နယ်၊ ကြယ်ဂေါင်နယ်စပ်ဂိတ်၌ တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၃၀ ဦးနှင့် အကျဉ်းသူ တစ်ဦးအား တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ လွှဲပြောင်းပေးအပ် ခဲ့သည်။ နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေးကို ရှေးရှု၍ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၈၆ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ဇွန် ၇ ရက်နေ့တွင် ၉၆ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ဇွန် ၁၇ ရက်တွင် ၄၂၇ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ဩဂုတ် ၁၆ ရက်နေ့တွင် ၆၉ ဦးအားလည်းကောင်း၊ စုစုပေါင်း တရုတ်နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၆၇၈ ဦးတို့ကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့သည်။

၁၇။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂-၁-၂၀၀၇ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၀၄/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၇ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် (၅၉) နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အကျဉ်းသား ၂၈၃၁ ဦးအား နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ပါဝင်လာစေရန် အတွက်လည်းကောင်း၊ ၅၉ နှစ်မြောက်လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့။

၁၈။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၁၅-၁၁-၂၀၀၇ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်မှ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်အတွင်း အကျဉ်းသား ၈၅၈၅ ဦးအား ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ တွင် အမျိုးသားညီလာခံကြီးကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးနိုင်ခဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်(၇)ရပ်အနက် တတိယအဆင့်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲရေးကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းများ စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်း အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအသင်းကြီး အပါအဝင် နိုင်ငံတကာနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းလက်တွဲဆောင်ရွက်မှု အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်ချက်ရှိပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်း

ဖြစ်။ ဖော်ပြပါ အကျဉ်းသားများထဲ၌ နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၃၃ ဦးလည်း ပါဝင်။

၁၉။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂၃-၉-၂၀၀၈ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၁၁/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် အကျဉ်းသား ၉၀၀၂ ဦးအား လူမှုရေးအရ စာနာထောက်ထားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာ၊ စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်လည်း အများပြည်သူတို့နှင့်အတူတူ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံခြင်းရပ်စဲ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များ ပေးအပ်ခဲ့။

၂၀။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ၂၀-၂-၂၀၀၉ ရက်စွဲပါ စာအမှတ်၊ ၀၆/နရက(ဥ/မည)ဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၆၃၁၃ ဦးတို့အား လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုနှင့် သနားချစ်ခင်မှုတို့ကို အလေးထားသည့်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများအား ငဲ့ညှာသောအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့်စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်လည်း အများပြည်သူ တို့နှင့်အတူ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံခြင်းမှ ရပ်စဲ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များပေးခဲ့။

၂၁။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ အကျဉ်းသား ၇၁၁၄ ဦးတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၁၁-၂၀၁၅)

ပထမအကြိမ်	(၁၆-၅-၂၀၁၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၄၇၅၈ ဦး)
ဒုတိယအကြိမ်	(၁၁-၁၀-၂၀၁၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၃၅၉ ဦး)
တတိယအကြိမ်	(၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၆၅၆ ဦး)
စတုတ္ထအကြိမ်	(၁၂-၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၅၁ ဦး)
ပဉ္စမအကြိမ်	(၃-၇-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၀ ဦး)
ဆဋ္ဌမအကြိမ်	(၁၇-၉-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၅၁၄ ဦး)
သတ္တမအကြိမ်	(၁၅-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၄၅၂ ဦး)
အဋ္ဌမအကြိမ်	(၁၆-၁၁-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၆ ဦး)
နဝမအကြိမ်	(၂၃-၄-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၉၃ ဦး)
ဒသမအကြိမ်	(၂-၁-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၃၂၄၇ ဦး)
ဧကသမအကြိမ်	(၃၀-၇-၂၀၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၆၉၆၆ ဦး)

**ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထက်တွင်
လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၁၆- ၂၀၂၀)**

ပထမအကြိမ်	(၈-၄-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၉၉ ဦး)
ဒုတိယအကြိမ်	(၁၇-၄-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၃ ဦး)
တတိယအကြိမ်	(၁၂-၄-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၈၈၃ ဦး)
စတုတ္ထအကြိမ်	(၂၃-၅-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁၈၆ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသားအကျဉ်းသား ၇၃ ဦး)
ပဉ္စမအကြိမ်	(၇-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အကျဉ်းသား ၇ ဦး)
ဆဋ္ဌမအကြိမ်	(၁၇-၄-၂၀၁၈ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၄၉၀ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသားအကျဉ်းသား ၅၁ ဦး)
သတ္တမအကြိမ်	(၁၇-၄-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၉၅၃၅ ဦး)
အဋ္ဌမအကြိမ်	(၂၆-၄-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၆၉၄၈ ဦး)
နဝမအကြိမ်	(၇-၅-၂၀၁၉ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၆၅၂၀ ဦး)
ဒသမအကြိမ်	(၁၇-၄-၂၀၂၀)ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၄၈၉၆ ဦး၊ နိုင်ငံခြားအကျဉ်းသား ၈၇ ဦး)

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီလက်ထက်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များ (၂၀၂၁- ယနေ့အထိ)

- ပထမအကြိမ်** (၁၂-၂-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ပြည်တွင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၃၃၁၄ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၅၅ ဦး၊ စုစုပေါင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၃၃၆၉ ဦး)
- ဒုတိယအကြိမ်** (၁၇-၄-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ပြည်တွင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၂၃၀၄၇ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၁၃၇ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၂၃၁၈၄ ဦး)
- တတိယအကြိမ်** (၁၅-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်စပ်ပါဝင်သူ ၁၁၄ ဦး)
- စတုတ္ထအကြိမ်** (၁၈-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် ပြည်တွင်း အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၁၃၁၆ ဦး၊ တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသူ ၄၃၂၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၅၆၃၆ ဦး)
- ပဉ္စမအကြိမ်** (၁၅-၁၁-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အမေရိကန် နိုင်ငံသား ၁ ဦး)
- ဆဋ္ဌမအကြိမ်** (၂၀-၁၁-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား အိန္ဒိယနိုင်ငံသား ၁၀ ဦးနှင့် တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသူ အိန္ဒိယ နိုင်ငံသား ၆၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၆ ဦးအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခဲ့)
- သတ္တမအကြိမ်** (၂၆-၁-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၁ ဦး)
- အဋ္ဌမအကြိမ်** (၁၂-၂-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား ၈၁၄ ဦး၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား ၇ ဦး၊ တရားရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခံခဲ့ရသူ AA အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆက်စပ်သူ ၄၆ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၈၆၇ ဦးနှင့် ဘားအံအကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းကျခံနေရသည့် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်အား ၎င်းကျခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်များ၏ ထက်ဝက်အား လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြု)

နဝမအကြိမ် (၂-၃-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် အနုပညာရှင် ၆ ဦးအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု)

ဒသမအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၂၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၁၅၇၇ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၄၂ ဦးအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေး)

ဧကာဒသမအကြိမ် (၁၇-၄-၂၀၂၃ ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည့် အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၃၀၁၅ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၉၈ ဦး၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသား ၅ ဦးအား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေး)

ဒွါဒသမအကြိမ် (၃-၅-၂၀၂၃ ရက်နေ့၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်း စိတ်အေးချမ်းစေရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုကို အလေးထားသောအားဖြင့် လည်းကောင်း အကျဉ်းထောင်/အချုပ်ထောင်/စခန်း အသီးသီးတွင် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထားရသော အကျဉ်းသား/သူ ၃၈ ဦးကို ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ(က) အရ ချမှတ်ထားသည့် သေဒဏ်ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု၍ ထောင်ဒဏ် တစ်သက်သို့ ပြောင်းလဲကျခံစေခဲ့ပြီး ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၅-က အရ ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော အကျဉ်းသား/သူ ၂၁၅၃ ဦးတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့)

(၁၃)ကြိမ်မြောက် (၁) (၁-၈-၂၀၂၃)ရက်နေ့တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်များ အနက် ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၅/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၇/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၇၁/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၈/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၄၅/၂၀၂၁ တို့ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်ကျခံရန်ရှိသည့် ပြစ်ဒဏ်များအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁ ပုဒ်မခွဲအရ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

(၂) (၁-၈-၂၀၂၃) ရက်နေ့တွင် ဦးဝင်းမြင့်အပေါ် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံး များက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် ပြစ်ဒဏ်များအနက် ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၅/၂၀၂၁၊ ရာဇဝတ်မှုကြီးအမှတ်၊ ၃၆/၂၀၂၁ တို့ဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်ကျခံရန် ကျန်ရှိသည့် ပြစ်ဒဏ် များအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁ ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့။

(၃) (၁-၈-၂၀၂၃) ရက်နေ့၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၈၅ ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆို လပြည့်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းစေရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုကို အလေးထားသော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျဉ်းထောင်/အချုပ်ထောင်/စခန်းအသီးသီးတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၇၇၄၉ ဦးကို ပြစ်ဒဏ်လျှော့ပေါ့၍ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့။ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား/ အကျဉ်းသူ ၁၂၅ ဦးတို့အား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခဲ့ပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံထားရသော အကျဉ်း သား/အကျဉ်းသူများအနက် ပြစ်ဒဏ်လျှော့ပေါ့သင့်သူများကို သေဒဏ်/ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုပြီး ထောင်ဒဏ်တစ်သက်သို့ ပြောင်းလဲကျခံခဲ့။

(၄) (၁-၈-၂၀၂၃) ရက်နေ့၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၈၅ ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆို လပြည့်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှေးရှုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျဉ်းထောင်များတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဝင် ၂၂ ဖွဲ့အား ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြု၍ ၎င်းအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆက်စပ်သူ ၇၂ ဦး၏ တရားရုံးစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများကို ပိတ်သိမ်း၍ အမှုမှလွတ်ပေးခဲ့။

(၁၄) ကြိမ်မြောက် (၁) (၄-၁-၂၀၂၄) ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် (၇၆)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းစေရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ကို အလေးထားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျဉ်းထောင်/အချုပ် ထောင်စခန်းအသီးသီးတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၉၆၅၂ ဦးကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁ ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြု။

(၂) (၄-၁-၂၀၂၄) ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် (၇၆)နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းစေရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ကို အလေးထားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျဉ်းထောင်/အချုပ်

ထောင်စခန်းအသီးသီးတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၁၁၄ ဦးကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁ ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေး။

(၁၅)ကြိမ်မြောက် (၁) (၁၇-၄-၂၀၂၄) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌသည် မြန်မာနှစ်သစ်အခါသမယအထိမ်းအမှတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းစေရေးနှင့် လူမှုရေးအရ ငဲ့ညှာထောက်ထားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း အကျဉ်းထောင်/အချုပ် ထောင်စခန်းအသီးသီးတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံ လျက်ရှိသော အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၃၃၀ ဦး ပြစ်ဒဏ် လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပြု၍ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၈ ဦးကို အား ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုပြီး ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေး။

(၂) (၁၇-၄-၂၀၂၄) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌသည် မြန်မာနှစ်သစ်အခါသမယအထိမ်းအမှတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းစေရေးနှင့် လူမှုရေးအရ ငဲ့ညှာထောက်ထားသောအားဖြင့်လည်းကောင်း အကျဉ်းထောင်/အချုပ် ထောင်စခန်းအသီးသီးတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံ လျက်ရှိသော အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသား ၁၃ ဦးနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသား ၁၅ ဦးကို ပြစ်ဒဏ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုပြီး ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေး။

ဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသကြီး (၂၄) ခု

<p>၁။ ကချင်ပြည်နယ်
(က) မြစ်ကြီးနားဒေသ
(ခ) ဗန်းမော်ဒေသ</p> <p>၂။ ကယားပြည်နယ်
လွိုင်ကော်ဒေသ</p> <p>၃။ ကရင်ပြည်နယ်
ဘားအံဒေသ</p> <p>၄။ ရခိုင်ပြည်နယ်
စစ်တွေဒေသ</p> <p>၅။ ရှမ်းပြည်နယ်
(က) လားရှိုးဒေသ
(ခ) ကျိုင်းတုံဒေသ
(ဂ) တောင်ကြီးဒေသ
(ဃ) ပင်လုံဒေသ</p> <p>၆။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
(က) မုံရွာဒေသ
(ခ) စစ်ကိုင်းဒေသ
(ဂ) ကလေးဒေသ</p> | <p>၇။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး
(က) မြိတ်ဒေသ
(ခ) ထားဝယ်ဒေသ</p> <p>၈။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
(က) ပဲခူးဒေသ
(ခ) ပြည်ဒေသ</p> <p>၉။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
(က) မကွေးဒေသ
(ခ) ပခုက္ကူဒေသ</p> <p>၁၀။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
(က) မန္တလေးဒေသ
(ခ) မိတ္ထီလာဒေသ
(ဂ) မြင်းခြံဒေသ</p> <p>၁၁။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
(က) ပုသိမ်ဒေသ
(ခ) ဟင်္သာတဒေသ
(ဂ) မအူပင်ဒေသ</p> |
|--|---|

ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ

ပညာရေးကဏ္ဍ

<p>၁။ အခြေခံပညာကျောင်းအဆင့်တိုးမြှင့်မှု</p> <p>၂။ အခြေခံပညာကျောင်းပေါင်း</p> <p>၃။ အခြေခံပညာအဆင့် ဆရာ/ဆရာမ</p> <p>၄။ အခြေခံပညာအဆင့် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ</p> <p>၅။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း</p> <p>၆။ အစိုးရနည်းပညာကောလိပ်</p> <p>၇။ အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ</p> <p>၈။ အစိုးရနည်းပညာအထက်တန်းကျောင်း</p> <p>၉။ အခြေခံပညာနှင့် စက်မှု၊ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေး
အထက်တန်းကျောင်း</p> <p>၁၀။ အစိုးရနည်းပညာသင်တန်းကျောင်း</p> <p>၁၁။ နည်းပညာမြှင့်တင်ရေးသင်တန်းဌာန</p>	- ၅၆၅၁ ကျောင်း - ၄၇၄၄၅ ကျောင်း - ၄၀၉၅၀၄ ဦး - ၉၇၁၆၇၇၃ ဦး - ၁၀၈၉ ကျောင်း - ၄ ကျောင်း - ၃၁ ကျောင်း - ၃၆ ကျောင်း - ၅၆ ကျောင်း - ၅ ကျောင်း - ၃ ခု

၁၂။ ဝိဇ္ဇာ/သိပ္ပံ တက္ကသိုလ်	-	၄၉	ကျောင်း
၁၃။ နည်းပညာ/ကွန်ပျူတာ တက္ကသိုလ်	-	၆၁	ကျောင်း
၁၄။ ပညာရေးကောလိပ်	-	၂၅	ကျောင်း

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ

၁။ ပြည်သူ့ဆေးရုံပေါင်း	-	၁၁၄၄	ရုံ
၂။ ဆေးရုံကုတင်ပေါင်း	-	၅၅၂၆	ခု
၃။ တိုင်းရင်းဆေးရုံ	-	၄၀	ရုံ
၄။ တိုင်းရင်းဆေးခန်း	-	၂၁၀	ခု
၅။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	-	၁၈၄၉	ဌာန
၆။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	-	၈၆၂၈	ဌာန
၇။ ဒေသန္တရ မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဌာန	-	၄၄၁	ဌာန

ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ

၁။ ဆက်သွယ်ရေးစခန်း(စာတိုက်ရုံး)	-	၁၃၈၉	ရုံး
၂။ ပြည်တွင်းအမြန်ချောပို့	-	၁၅၅	မြို့
၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမြန်စာပို့	-	၁၀၂	နိုင်ငံ
၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမြန်ချောပို့	-	၂၂၇	နိုင်ငံ
၅။ တယ်လီဖုန်းလွှမ်းခြုံနိုင်မှု	-	၁၄၇.၄၆	ရာခိုင်နှုန်း
၆။ အင်တာနက်သုံးစွဲသူ လူဦးရေ	-	၈၆.၅၆	ရာခိုင်နှုန်း
၇။ မိုဘိုင်းဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်လွှမ်းခြုံမှု	-	၉၅.၇၂	ရာခိုင်နှုန်း

လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ကဏ္ဍ

၁။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲသူ အိမ်ထောင်စု	-	၅.၈	သန်း
၂။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု(အိမ်ထောင်စု)	-	၅၄	ရာခိုင်နှုန်း
၃။ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု	-	၃၈၁	ကီလိုဝပ်
၄။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိသည့် ကျေးရွာပေါင်း	-	၃၅၈၂၆	ရွာ
၅။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲမှု အမြင့်ဆုံးပမာဏ	-	၃၈၂၈.၉	မဂ္ဂါဝပ်
၆။ စက်သုံးဆီအရောင်းဆိုင်	-	၂၆၈၁	ဆိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍ

၁။ ဆန်စပါးမျိုးစေ့ထုတ် ကေပေါင်း	-	၅၇၅၆၉.၄၉	ကေ
၂။ ဆန်စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်နိုင်မှု	-	၄၆၅၄၀၀၄	တင်း
၃။ ကျေးလက်ရေရရှိရေးလုပ်ငန်း	-	၅၃၇၄	ခု
၄။ ကျေးလက်ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	-	၃၄၁၆	ရွာ
၅။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းပြင်ပကျေးလက်မီးလင်းရေး	-	၂၈၄၂	ရွာ

၆။ ကျေးလက်ကုန်ထုတ်လမ်းဖောက်လုပ်မှု	-	၆၁၉ မိုင် ၆ ဖာလုံ
၇။ လူထုဗဟိုပြုစီမံကိန်းဆောင်ရွက်သည့် မြို့နယ်	-	၅၄ မြို့နယ်
၈။ ကျေးလက်အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	-	၁၁၀၅၈ ခု
၉။ အရင်းမပျောက်လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ ကျပ်သိန်း (၃၀၀) ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် ကျေးရွာ	-	၁၄၂၅ ရွာ
၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်သည့် ကျေးရွာ	-	၃၇၅၉ ရွာ
၁၁။ ကျေးလက်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ဝင်ငွေ မြှင့်တင်ရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်သည့်ကျေးရွာ	-	၂၉၃ ရွာ
၁၂။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အထောက်အကူပြု သင်တန်း ဖွင့်လှစ်မှု	-	၈၅၀ ကြိမ်

ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးကဏ္ဍ

၁။ လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနဖွင့်လှစ်မှု	-	၂၀ ရုံး
၂။ ခရိုင်ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်	-	၇၉ တိုက်
၃။ မြို့နယ်ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်	-	၂၄၅ တိုက်
၄။ မြို့ရုံးပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်	-	၈၆ တိုက်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကဏ္ဍ

၁။ ကုန်သွယ်မှုပမာဏ(အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	-	၂၃၂၇၁.၁၇၁ သန်း
၂။ ပြည်ပပို့ကုန်(အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	-	၁၀၉၈၇.၃၂၇ သန်း
၃။ သွင်းကုန် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	-	၁၂၂၈၃.၃၄၄ သန်း
၄။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုခွင့်ပြုမှု (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	-	၃၄၄၆.၆၃၀ သန်း

မီဒီယာကဏ္ဍ

၁။ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် သတင်းစာစောင်ရေ	-	၄၉ စောင်
၂။ ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည့် သတင်းစာစောင်ရေ	-	၉ စောင်
၃။ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် ဂျာနယ်စောင်ရေ	-	၆၂၈ စောင်
၄။ ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည့် ဂျာနယ်စောင်ရေ	-	၃၅ စောင်
၅။ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် မဂ္ဂဇင်းစောင်ရေ	-	၅၂၆ စောင်
၆။ ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည့် မဂ္ဂဇင်းစောင်ရေ	-	၁၆ စောင်
၇။ သတင်းအေဂျင်စီခွင့်ပြုမှု	-	၄၀၈ ခု
၈။ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် သတင်းအေဂျင်စီ	-	၃၂၆ ခု
၉။ ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည့် အထွေထွေထုတ်ဝေခွင့်	-	၂၁၉၂ ခု

**မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ တည်ဆောက်ပြီး အသုံးပြုလျက်ရှိသော
ပေ ၅၀၀ အထက် တံတားများ**

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၁။	ငလိုက်ချောင်းတံတား (အမှတ်၃)(အသွားလမ်း)	ငလိုက်ချောင်း	၅၄၀ ပေ/၃၆ ပေ	နေပြည်တော်
၂။	ငလိုက်ချောင်းတံတား (အမှတ် ၃) (အပြန်လမ်း)	ငလိုက်ချောင်း	၅၄၀ ပေ/၃၆ ပေ	။
၃။	ပေါင်းလောင်းမြစ်ကူး တံတား	ပေါင်းလောင်းမြစ်	၅၃၆ ပေ/၅ ပေ	။
၄။	မြစ်မီးရောင်မေတ္တာ ပေါင်းကူးတံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ/၂၀ ပေ	။
၅။	ဗလမင်းထင်တံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၂၆၈၈ ပေ/၂၈ ပေ	ကချင်
၆။	မူလာရှီးဒီးတံတား	နမ့်လန်ချောင်း	၅၇၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၇။	မချမ်းဘောတံတား	မလိခမြစ်	၈၄၀ ပေ/၁၃ ပေ	။
၈။	တဝမ်တံတား	တဝမ်ချောင်း	၁၂၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၉။	ရပ်ဘော့တံတား	ကဆန်ချောင်း	၅၀၀ ပေ/၁၃ ပေ	။
၁၀။	တနိုင်းတံတား(၁/၈၇)	တနိုင်းချောင်း	၉၄၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၁။	မိုးကောင်းတံတား(၁/၂၆၀)	နန့်ကောင်း	၉၄၅ ပေ/၂၂ ပေ	။
၁၂။	ဝါရာဇွပ်တံတား(၁/၄၄)	ဝါရာဇွပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၃။	နန့်ကောင်းချောင်းတံတား (၂/၆)	နန့်ကောင်းချောင်း	၉၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၄။	ကောင်းမှုလုံတံတား	မလိခမြစ်	၇၀၀ ပေ/၁၂.၅ပေ	။
၁၅။	မလိခတံတား (မချမ်းဘော)	မလိခမြစ်	၇၀၀ ပေ/၉ ပေ	။
၁၆။	မလိခတံတား(မချမ်းဘော) ကြိုးဆိုင်းတံတား	မလိခမြစ်	၈၄၀ ပေ/၁၃.၉ ပေ	။
၁၇။	သံလွင်တံတား	သံလွင်မြစ်	၁၂၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	ကယား
၁၈။	ခုံသမိတံတား	ခုံသမိချောင်း	၆၀၀ ပေ/၂၆ ပေ	ကရင်

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၁၉။	သံလွင်တံတား	သံလွင်မြစ်	၂၂၅၂ ပေ/၂၈ ပေ	ကရင်
၂၀။	ဂျိုင်းတံတား	ဂျိုင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ/၁၆ ပေ	။
၂၁။	ကော့ကျိုက်-အဖြောင့် လမ်းရှိတံတား	-	၅၉၇ ပေ/၃၆ ပေ	။
၂၂။	ဒေါ်လန်းတံတား	ဒေါ်လန်းချောင်း	၁၀၀၀ ပေ/၁၄ ပေ	။
၂၃။	ပိုင်ကျုံတံတား	ပိုင်ကျုံချောင်း	၁၁၇၀ ပေ/၁၃ ပေ	။
၂၄။	အနန်းကွင်းတံတား	အနန်းကွင်းချောင်း	၅၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၅။	ကုလားတန်မြစ်ကူး တံတား (ပလက်ဝ)	ကုလားတန်မြစ်	၁၉၄၂ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၆။	တာပေါင်တံတား	တာပေါင်ချောင်း	၇၂၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၇။	ဟောင်သရောတံတား	ဟောင်သရောမြစ်	၇၈၀ ပေ/၁၃ ပေ	။
၂၈။	ဟောင်သရောတံတား	မိုးပျံချောင်း	၉၁၉ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၉။	လှိုင်ဝတံတား	လှိုင်ဝချောင်း	၇၉၀ ပေ/၄၀ ပေ	။
၃၀။	ပလတ်ဝတံတား	သောက်ရေခပ်ချောင်း	၈၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၃၁။	သဲမချောင်းတံတား	သဲမချောင်း	၁၉၄၂ ပေ/၂၄ ပေ	ချင်း
၃၂။	ဗားရံတံတား အမှတ် (၂)(ဖလမ်း)	မဏိပူရ်မြစ်	၅၅၈ ပေ/၃၀.၆ပေ	။
၃၃။	နမဒါးချောင်းကူးတံတား	နမဒါးချောင်း	၁၂၀၀ ပေ/၃၁ ပေ	။
၃၄။	ညောင်ပင်ဝန်းတံတား (၄/၃၉)	မူးမြစ်	၆၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	စစ်ကိုင်း
၃၅။	ချင်းတွင်းတံတား (မုံရွာ)	ချင်းတွင်းမြစ်	၄၇၃၀ပေ/၂၈ ပေ	။
၃၆။	ရေဝါချောင်းတံတား (၁/၂၁)	ရေဝါချောင်း	၁၄၄၀ ပေ/၁၄ ပေ	။
၃၇။	မြောက်ယမားတံတား (၃/၄၁၃)	မြောက်ယမားချောင်း	၁၂၂၀ ပေ/၁၄ ပေ	။
၃၈။	ရတနာသိင်္ခီတံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၂၄၈၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၃၉။	တံတားအမှတ်(၁/၄၆)	မူးမြစ်	၈၄၀ ပေ/၁၆ ပေ	။
၄၀။	သမရိုးတံတား(၁/၃၇)	မူးမြစ်	၇၂၀ ပေ/၃၀ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၄၁။	ကာဘိုတံတား	မူးမြစ်	၁၂၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	စစ်ကိုင်း
၄၂။	တံတားအမှတ်(၂/၃၅)	မဲဇာချောင်း	၇၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၄၃။	မူးမြစ်ကူးတံတား (၁/၆၀)	မူးမြစ်	၆၆၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၄၄။	ဧရာဝတီတံတား (ထီးချိုင့်)	ဧရာဝတီမြစ်	၇၇၃၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၄၅။	ကမ္ဘာနီတံတား	ကမ္ဘာနီချောင်း	၅၉၅ ပေ/၁၄ ပေ	။
၄၆။	ချင်းတွင်းတံတား (ကလေးဝ)(၁/၂၃၀)	ချင်းတွင်းမြစ်	၂၈၀၅ ပေ/၂၆ ပေ	။
၄၇။	တံတားအမှတ်(၄/၁၈)	ပုထိုးလုံးချောင်း	၆၀၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၄၈။	ပါဟဲတံတား	ပါဟဲချောင်း	၅၅၈ ပေ/၂၄ ပေ	။
၄၉။	တံတားအမှတ် (၁/၂၉)	ယူးချောင်း	၅၀၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၅၀။	ချင်းတွင်းတံတား (ဟုမ္မလင်း)(၁/၁)	ချင်းတွင်းမြစ်	၂၈၂၈ ပေ/၂၈ ပေ	။
၅၁။	တံတားအမှတ် (၃/၈)	နမ့်ပင်ချောင်း	၉၉၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၅၂။	ဥရုတံတား (၁/၁၈၇)	ဥရုချောင်း	၁၀၉၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၅၃။	နန်ပုဂံတံတား (၁/၂၅၉)	နန်ပုဂံချောင်း	၇၀၈ ပေ/၂၄ ပေ	။
၅၄။	ချင်းတွင်းတံတား(ခန္တီး) (၇/၃၃)	ချင်းတွင်းမြစ်	၂၆၅၆ ပေ/၂၄ ပေ	။
၅၅။	တံတားအမှတ် (၁/၆၁)	ပုထိုးလုံးချောင်း	၇၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၅၆။	တံတားအမှတ်(၁/၉၄)	မြို့မချောင်း	၅၄၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၅၇။	မြစ်သာတံတား (ကလေးဝ)	မြစ်သာမြစ်	၁၃၂၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၅၈။	မိုင်းချောင်းတံတား (၄/၉၈)	မိုင်းချောင်း	၁၀၀၀ ပေ/၂၂ ပေ	။
၅၉။	မူးချောင်းတံတား (၅/၁၀၄)	မူးချောင်း	၁၃၃၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၆၀။	နန်းမခွင်တံတား(၂/၁၁၈)	နန်းမခွင်ချောင်း	၅၂၀ ပေ/၂၀ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၆၁။	တံတားအမှတ်(၂/၁၆၁)	ရွှေလီချောင်း	၇၁၀ ပေ/၆.၁ ပေ	စစ်ကိုင်း
၆၂။	ရွှေလီတံတား	ရွှေလီချောင်း	၂၃၃၁ ပေ/၃၄ ပေ	။
၆၃။	မဲဇာတံတား	မဲဇာချောင်း	၇၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၆၄။	ဆင်ဖြူရှင်တံတား	ချင်းတွင်းမြစ်	၄၉၅၇ ပေ/၆၆ ပေ ၃ လက်မ	။
၆၅။	၃/၁၆၁(ငါးအိုတံတား)	ရွှေလီမြစ်	၂၃၃၀ ပေ/၂၀ ပေ	။
၆၆။	၁/၃၇ (သမရိုးတံတား)	မူးမြစ်	၇၂၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၆၇။	၂/၆၀ (မူးမြစ်ကူးတံတား)	မူးမြစ်	၆၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၆၈။	၂/၃၈(နန့်အယားတံတား)	နန့်အယားချောင်း	၆၅၆ ပေ/၂၄ ပေ	။
၆၉။	ကလိန်အောင်	ထားဝယ်ချောင်း	၆၆၀ ပေ/၃၁ ပေ	တနင်္သာရီ
၇၀။	ရေဖြူတံတား	ထားဝယ်မြစ်	၆၈၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၇၁။	ဝင်းဝတံတား	ဝင်းဝချောင်း	၆၂၀ ပေ/၃၆ ပေ	။
၇၂။	ကမြောကင်းတံတား	ထားဝယ်မြစ်	၁၁၀၀ ပေ/၂၅ ပေ	။
၇၃။	ပလောက်တံတား	ပလောက်ချောင်း	၅၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၇၄။	ပုလောတံတား	ပုလောချောင်း	၆၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၇၅။	သမုတ်-လွတ်လွတ် တံတား	သမုတ်မြစ်	၁၂၈၇ ပေ/၃၀ ပေ	။
၇၆။	ကျွဲကူး-ကျောက်ဖျာ တံတား	ကျောက်ဖျာမြစ်	၃၆၁၂ ပေ/၃၄ ပေ	။
၇၇။	ပသောင်းတံတား	ပသောင်းကျောက်ဖျာ မြစ်	၈၁၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၇၈။	တနင်္သာရီတံတား	တနင်္သာရီမြစ်	၁၄၄၄ ပေ/၃၄ ပေ	။
၇၉။	ဗောဓိကမ်းတံတား	ငဝန်ချောင်း	၇၈၈.၄၄ ပေ/၃၀ ပေ	။
၈၀။	လေညာ-မဏ္ဍိုင်တံတား	လေညာမြစ်	၈၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၈၁။	ဒေါက်လောက်တံတား	ရေဖြူမြစ်	၅၀၀ ပေ/၁၂ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၈၂။	ဘုတ်ပြင်း-အုန်းတောကမ်း တံတား	ဘုတ်ပြင်းချောင်း	၁၂၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	တနင်္သာရီ
၈၃။	ပရည်ချောင်းကူးတံတား	ကျောက်ဖျာမြစ်	၉၀၀ ပေ/၁၅.၈ပေ	။
၈၄။	ကမြောကင်းတံတား (အသစ်)	ထားဝယ်မြစ်	၁၀၅၀ ပေ/၄၂ ပေ	။
၈၅။	တလိုင်းရာချောင်း တံတား	တလိုင်းရာချောင်း	၅၀၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၈၆။	(၃/၈)ကဝတံတား	ပဲခူးမြစ်	၅၆၀ ပေ/၁၂ ပေ	ပဲခူး
၈၇။	ပဲခူးမြစ်ကူးတံတား	ပဲခူးမြစ်	၅၁၈ ပေ/၄၀ ပေ	။
၈၈။	စစ်တောင်းမြစ်ကူး တံတား(၃/၁၁)	စစ်တောင်းမြစ်	၁၅၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၈၉။	မဒေါက်ကလေးတံတား	စစ်တောင်းမြစ်	၆၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၉၀။	ရွှေကျင်ချောင်းကူး တံတား	ရွှေကျင်ချောင်း	၁၆၈၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၉၁။	ခပေါင်းတံတား	ခပေါင်းချောင်း	၆၀၀ ပေ/၅၄ ပေ	။
၉၂။	စစ်တောင်းတံတား(၂/၁)	စစ်တောင်းမြစ်	၆၇၈ ပေ/၂၄ ပေ	။
၉၃။	စစ်တောင်းမြစ်ကူး တံတား(မြို့စိုင်း)	စစ်တောင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၉၄။	စစ်တောင်းတံတား (ရေတာရှည်)	စစ်တောင်းမြစ်	၈၀၀ ပေ/၂၇ ပေ	။
၉၅။	စစ်တောင်းတံတား (ထန်းတပင်)	စစ်တောင်းမြစ်	၁၂၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၉၆။	စစ်တောင်းတံတား (နတ်သံကွင်း)	စစ်တောင်းမြစ်	၇၂၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၉၇။	နဝဒေးတံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၄၁၈၃ ပေ/၂၈ ပေ	။
၉၈။	မြစ်မခတံတား (သာယာဝတီ)	မြစ်မခမြစ်	၈၁၀ ပေ/၁၃ ပေ	။
၉၉။	မြစ်မခတံတား (လက်ပံတန်း)	မြစ်မခမြစ်	၁၅၂၀ ပေ/၁၇ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၁၀၀။	ထွဋ်မြတ်ချောင်းတံတား	ထွဋ်မြတ်ချောင်း	၉၁၀ ပေ/၁၇ ကေ	ပဲခူး
၁၀၁။	သူရဲတန်းတံတား	သူရဲတန်းချောင်း	၁၂၆၄ ပေ/၂၂ ပေ	။
၁၀၂။	ကျောက်ဖူးတံတား	ကျောက်ဖူးချောင်း	၆၀၀ ပေ/၂၂ ပေ	။
၁၀၃။	ဧရာဝတီတံတား(မကွေး)	ဧရာဝတီမြစ်	၈၉၈၉ ပေ/၂၈ ပေ	မကွေး
၁၀၄။	ဒေါင်းနေချောင်းတံတား	ဒေါင်းနေချောင်း	၁၇၈၅ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၀၅။	ဧရာဝတီတံတား(မလွန်)	ဧရာဝတီမြစ်	၃၂၁၅ ပေ ၅ လက်မ/၃၆ ပေ	။
၁၀၆။	ပင်းချောင်းတံတား	ပင်းချောင်း	၇၂၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၀၇။	အနော်ရထာတံတား (ချောက်)	ဧရာဝတီမြစ်	၅၁၉၁ ပေ/၄၀ ပေ	။
၁၀၈။	ကုက္ကိုခွတံတား	ရန်ပယ်ချောင်း	၆၂၃ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၀၉။	ဆားပွက်ချောင်းတံတား	ဆားပွက်ချောင်း	၅၁၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၁၀။	မန်းချောင်းတံတား	မန်းချောင်း	၉၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၁၁။	မဲဇလီတံတား	မုန်းချောင်း	၉၄၀ ပေ/၃၀.၅ပေ	။
၁၁၂။	မုန်းချောင်းတံတား	မုန်းချောင်း	၁၃၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၁၃။	နွယ်တမယ်တံတား	စလင်းချောင်း	၁၈၇၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၁၄။	ငမဲမန်းချောင်းတံတား (ချောင်းဖြူ)	မန်းချောင်း	၅၄၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၁၅။	အိုးမြေတွင်းတံတား	မန်းချောင်း	၉၂၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၁၁၆။	ဇီးတောတံတား	မန်းချောင်း	၅၀၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၁၁၇။	ဆီမီးချောင်းတံတား	ဆီမီးချောင်း	၁၀၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၁၈။	မုန်းချောင်းတံတား	မုန်းချောင်း	၁၅၀၀ ပေ/၁၂.၅ ပေ	။
၁၁၉။	ပါးပွတ်-တုံ-ပုဏ္ဏား တံတား	ပနီချောင်း	၅၈၄ ပေ/၁၄ ပေ	။
၁၂၀။	ဘွက်ကြီးတံတား	ဘွက်ကြီးချောင်း	၁၇၇၀ ပေ/၂၈ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၁၂၁။	လွှာချောင်းတံတား (မဲဇေလီ)	လွှာချောင်း	၉၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	မကွေး
၁၂၂။	မင်းတုန်းချောင်းတံတား (ကံလည်)	မင်းတုန်းချောင်း	၁၀၈၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၂၃။	ရွှေချောင်းတံတား	ရွှေချောင်း	၅၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၂၄။	ဧရာဝတီတံတား(ပခုက္ကူ)	ဧရာဝတီမြစ်	၁၃၅၃၇ ပေ/၄၈ ပေ	။
၁၂၅။	ရွှေချောင်းတံတား-၁	ရွှေချောင်း	၉၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၂၆။	ရွှေချောင်းတံတား-၂	ရွှေချောင်း	၅၄၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၂၇။	ရွှေစမ်းချောင်းတံတား	ရွှေစမ်းချောင်း	၉၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၂၈။	အမှတ်(၁)ပေါက်တံတား (အုန်းတော)	ယောချောင်း	၃၁၈၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၂၉။	အမှတ်(၂)ပေါက်တံတား (ရေပြာ)	ယောချောင်း	၃၁၄၀ ပေ/၂၄ ကေ	။
၁၃၀။	ကျောချောင်းတံတား	ကျောချောင်း	၇၅၀ ပေ/၁၅ ပေ	။
၁၃၁။	ယောချောင်းတံတား (ကံတွင်း)	ယောချောင်း	၉၀၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၃၂။	ရွှေစမ်းချောင်း တံတား(ကံဇွန်းမ)	ရွှေစမ်းချောင်း	၈၄၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၃၃။	စိုင်းခူးတံတား	မြစ်သာမြစ်	၆၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၃၄။	ပျားတံတား	မြစ်သာမြစ်	၆၃၀ ပေ/ ၁၃ ပေ ၉ လက်မ	။
၁၃၅။	သာလင်းတံတား	မြစ်သာမြစ်	၈၁၀ ပေ/၁၁ ပေ	။
၁၃၆။	မြစ်သာ(ဂန့်ဂေါတံတား)	မြစ်သာမြစ်	၈၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၃၇။	စလင်းတံတား	စလင်းချောင်း	၆၉၀ ပေ/၁၄ ပေ	။
၁၃၈။	ယောချောင်းတံတား	ယောချောင်း	၆၉၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၁၃၉။	ချည်ချောင်းတံတား	ချည်ချောင်း	၁၀၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၁၄၀။	ဂုံဘိုတံတား	-	၇၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	မကွေး
၁၄၁။	ရေနံ့သာတံတား	မင်းတုန်းချောင်း	၁၃၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၄၂။	ရွှေစမ်းချောင်းတံတား	ရွှေစမ်းချောင်း	၈၄၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၄၃။	ဒေါင်းသာမီးရထားလမ်း တံတား	ယောချောင်း	၁၄၄၅ ပေ/၁၈ ပေ	။
၁၄၄။	အမှတ် ၁/၁ တံတား	မိတ္ထီလာကန်	၈၀၀ ပေ/၄၈ ပေ	မန္တလေး
၁၄၅။	အမှတ် ၄/၁၁ တံတား	သင်ပုန်းချောင်း	၅၅၀ ပေ/၂၀ ပေ	။
၁၄၆။	မြစ်ငယ်တံတား	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၆၆၀ ပေ/၄၈ ပေ	။
၁၄၇။	ဒုဋ္ဌဝတီတံတား (ရွှေစာရုံ)	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၆၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၄၈။	အမှတ် ၁/၁၅တံတား	-	၁၃၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၄၉။	အမှတ် ၃/၁၇တံတား	-	၉၆၄ ပေ/၄၀ ပေ	။
၁၅၀။	ဆင်တံတံတား	-	၉၃၅ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၅၁။	၁/၁၁ တံတား	မအူပင်မြောက်ချောင်း	၁၃၂၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၅၂။	၂/၁၁ တံတား	မအူပင်တောင်ချောင်း	၆၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၅၃။	၂/၁၃ တံတား	ရွာသစ်ချောင်း	၅၅၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၅၄။	၁/၁၃ တံတား	မြောင်ချောင်း	၁၃၂၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၅၅။	သံလွင်တံတား (မော်လမြိုင်)	သံလွင်မြစ်	၁၁၅၇၅ ပေ /၂၈ ပေ	မွန်
၁၅၆။	အတ္တရံတံတား	အတ္တရံမြစ်	၁၄၂၀ ပေ /၂၄ ပေ ၆ လက်မ	။
၁၅၇။	ဂျိုင်း-ဇာသပြင်တံတား	ဂျိုင်းမြစ်	၂၉၀၀ ပေ /၂၄ ပေ ၆ လက်မ	။
၁၅၈။	သံလွင်တံတား (ချောင်ဆုံ)	သံလွင်မြစ်	၅၂၀၃ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၅၉။	အတ္တရံ(ချောင်းနှစ်ခွ တံတား(ကျိုက်မရော)	အတ္တရံမြစ်	၉၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၆၀။	စစ်တောင်းတံတား (မုပွလင်)	စစ်တောင်းမြစ်	၂၃၉၃ ပေ/၂၈ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၁၆၁။	ဘီးလင်းချောင်းတံတား	ဘီးလင်းချောင်း	၆၄၈ ပေ/၂၄ ပေ	မွန်
၁၆၂။	ဘီးလင်းချောင်းတံတား	ဘီးလင်းချောင်း	၆၈၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၆၃။	အတ္တရံတံတား(စံပယ်ဂူ)	အတ္တရံမြစ်	၂၁၁၃ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၆၄။	အမ်းချောင်း အောက်ရွာတံတား	အမ်းချောင်း	၅၉၉ ပေ/၂၈ ပေ	ရခိုင်
၁၆၅။	ဒါးလက်ချောင်းတံတား	ဒါးလက်ချောင်း	၉၈၉ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၆၆။	ယောချောင်းတံတား	ယောချောင်း	၁၁၀၀ ပေ/၁၃ ပေ	။
၁၆၇။	ရာမောင်တံတား	ရာမောင်မြစ်	၁၂၈၄ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၆၈။	မြောင်းဘွေတံတား	ရာမောင်မြစ်	၇၄၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၆၉။	ကစ္ဆပနဒီတံတား	ကစ္ဆပနဒီမြစ်	၂၅၁၃ ပေ/၄၀ ပေ	။
၁၇၀။	မင်းချောင်းတံတား	မင်းချောင်း	၂၀၀၃ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၇၁။	ကိုင်းရှည်တံတား	တောင်ကုတ်ချောင်း	၅၄၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၇၂။	တန်းလွဲချောင်းတံတား	တန်းလွဲချောင်း	၆၀၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၁၇၃။	လမူးချောင်းတံတား	လမူးချောင်း	၅၀၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၇၄။	မအီချောင်းတံတား	မအီချောင်း	၉၄၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၇၅။	စနဲပေါက်တံတား	စနဲပေါက်ချောင်း	၇၈၉ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၇၆။	ဒီးဒုတ်ပေါက်တံတား	ဒီးဒုတ်ပေါက်ချောင်း	၅၉၂ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၇၇။	သံသမကြီးတံတား	သံသမကြီးချောင်း	၅၅၂ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၇၈။	သံသမချေတံတား	သံသမချေချောင်း	၇၀၇ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၇၉။	သဇင်တန်ချောင်းတံတား	သဇင်တန်ချောင်း	၅၉၂ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၈၀။	ဝန်ဖိုက်တံတား	ဝန်ဖိုက်ချောင်း	၈၂၇ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၈၁။	မင်းကြောင်းချောင်း တံတား	မင်းကြောင်း ချောင်း	၂၇၀၄ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၈၂။	တောဖျားချောင်းတံတား	တောဖျားချောင်း	၁၂၀၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၈၃။	ဆင်ခုံတိုင်တံတား	ဆင်ခုံတိုင်မြစ်	၉၀၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၈၄။	စွန်ရဲတံတား	စွန်ရဲချောင်း	၁၂၁၃ ပေ/၂၈ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၁၈၅။	ကြပ်စင်တံတား	ကြပ်စင်မြစ်	၁၉၂၀ ပေ/၂၈ ပေ	ရခိုင်
၁၈၆။	ရွှေလှေတံတား	ရွှေလှေချောင်း	၆၀၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၈၇။	ဒွါရဝတီမြို့ဦးတံတား	ဒွါရဝတီချောင်း	၅၄၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၈၈။	ကျိန္တလီတံတား	ကျိန္တလီချောင်း	၈၂၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၁၈၉။	ဆပ်သွားတံတား	ဆပ်သွားချောင်း	၆၆၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၉၀။	ဆတ်ရိုးကျတံတား	ဆတ်ရိုးကျချောင်း	၁၆၄၂ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၉၁။	သောင်းဒရားတံတား	သောင်းဒရားမြစ်	၅၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၉၂။	ပြူးမချောင်းတံတား	ပြူးမချောင်း	၅၄၀ ပေ/ ၁၆ ပေ	။
၁၉၃။	ပန်ဇင်းချောင်းတံတား	ပန်ဇင်းချောင်း	၉၆၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၉၄။	စိုင်းဒင်တံတား	စိုင်းဒင်ချောင်း	၆၀၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၁၉၅။	ပြားချောင်းကြီးတံတား	ရသေ့တောင်ချောင်း	၈၈၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၁၉၆။	ကင်းချောင်းတံတား	ကင်းချောင်းမြစ်	၁၂၅၇ ပေ/၃၄ ပေ	။
၁၉၇။	ဂွချောင်းတံတား	ဂွချောင်း	၁၃၉၈.၉ ပေ/၃၁ ပေ	။
၁၉၈။	ပြည်ထောင်စုတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၅၁၄ ပေ/၆၀ ပေ	ရန်ကုန်
၁၉၉။	ဗန္ဓုလတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၄၀ ပေ/၆၀ ပေ	။
၂၀၀။	ငမိုးရိပ်တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၀၀ ပေ/၈၄ ပေ	။
၂၀၁။	ကမာကြည်တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၈၀ ပေ/၆၀ ပေ	။
၂၀၂။	သုဝဏ္ဏတံတား(၁)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၀၀ ပေ/၃၆ ပေ	။
၂၀၃။	သုဝဏ္ဏတံတား(၂)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၀၀ ပေ/၃၆ ပေ	။
၂၀၄။	သုဝဏ္ဏတံတား (ဒဂုံတောင်)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၁၂၃၆ ပေ /၂၆ ပေ	။
၂၀၅။	Yပုံသဏ္ဌာန်ခုံးကျော် တံတား	ခုံးကျော်	၂၈၇၅ ပေ/၆၇ ပေ ၁၈၇၁ ပေ/၁၆ ပေ	။
၂၀၆။	ငမိုးရိပ်တံတား (တောင်ဥက္ကလာ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၆၄ ပေ/၂၄ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၂၀၇။	ပါရမီခုံးကျော်တံတား	ခုံးကျော်	၁၁၄၆ ပေ/၄၈ ပေ	ရန်ကုန်
၂၀၈။	ဘေလီတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၆၄ ပေ/၃၇ ပေ ၅ လက်မ	။
၂၀၉။	သစ္စာတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၆၄ ပေ/၃၇ ပေ	။
၂၁၀။	ဒဂုံတံတား(ဒဂုံဆိပ်ကမ်း)	ပဲခူးမြစ်	၄၈၀၀ ပေ/၈၀ ပေ	။
၂၁၁။	ငမိုးရိပ်တံတား(တောင်ဒဂုံ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၀၅ ပေ/၇၃ ပေ	။
၂၁၂။	သုဝဏ္ဏတံတား (တောင်ဒဂုံ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၁၂၃၆ ပေ/၂၆ ပေ	။
၂၁၃။	ဒဂုံမြို့သစ်တံတား (မြောက်ဥက္ကလာပ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ/၁၁ မီတာ	။
၂၁၄။	ငမိုးရိပ်တံတား(ပါရမီ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ/၁၂.၁၉ မီတာ	။
၂၁၅။	ငမိုးရိပ်တံတား (သင်္ဃန်းကျွန်း)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၀၀ ပေ/၂၅.၆ မီတာ	။
၂၁၆။	ငမိုးရိပ်တံတား (ဗိုလ်မှူးဗထူး)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၅၀၀ ပေ/၁၁.၅ မီတာ	။
၂၁၇။	ဒဂုံမြို့သစ်တံတား (သုနန္ဒာ)	-	၈၀၀ ပေ/၁၁.၅ မီတာ	။
၂၁၈။	ငမိုးရိပ်တံတား(သစ္စာ)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၀၀ ပေ/၁၀.၃၅ မီတာ	။
၂၁၉။	မဟာဗန္ဓုလတံတား (ဒေါပုံ)	ပုဇွန်တောင်ချောင်း	၃၆၄၃ ပေ ၃ လက်မ/၈၄ ပေ	။
၂၂၀။	မဟာဗန္ဓုလတံတား (ပုဇွန်တောင်)	ပုဇွန်တောင်ချောင်း	၃၆၄၃ ပေ/၈၄ ပေ	။
၂၂၁။	လူကူးကြိုးတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၈၁၀ ပေ/၆ ပေ	။
၂၂၂။	သုနန္ဒာတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၈၁၀ ပေ/၃၈ ပေ	။
၂၂၃။	ရွှေပေါက်ကံတံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၇၉၄ ပေ/၄၈ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၂၂၄။	ဒဂုံမြို့သစ်တံတား	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၀၀ ပေ/၂၈ ပေ	ရန်ကုန်
၂၂၅။	ငမိုးရိပ်တံတား (ကမာကြည်)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၉၇၀ ပေ/၆၀ ပေ	။
၂၂၆။	လှည်းတန်းခုံးကျော် တံတား(ကမာရွတ်)	-	၂၅၁၇ ပေ/၄၅ ပေ	။
၂၂၇။	နာနတ်တောတံတား	-	၅၈၁ ပေ/ ၂၉၆ ပေ	။
၂၂၈။	ပန်းဆိုးတန်း ခုံးကျော်တံတား	-	၁၉၂၁ ပေ ၅၂ လက်မ/၆၈ ပေ	။
၂၂၉။	မြေနီကုန်းခုံးကျော် တံတား	-	၂၃၁၀ ပေ ၅ လက်မ/၁၄ ပေ	။
၂၃၀။	ကုက္ကိုင်းခုံးကျော် တံတား	-	၅၅၀ ပေ/၁၆ ပေ ၆၄ လက်မ	။
၂၃၁။	တာမွေခုံးကျော်တံတား	-	၈၇၆ ပေ/၁၃ ပေ	။
၂၃၂။	ဘုရင့်နောင်တံတား	-	၇၃၆ ပေ/၁၀ ပေ ၈ လက်မ	။
၂၃၃။	စမိုင်လမ်းဆုံ ခုံးကျော်တံတား	-	၅၂၅ ပေ/၁၄ ပေ ၅ လက်မ	။
၂၃၄။	သန်လျင်တံတား အမှတ်(၁)	ပဲခူးမြစ်	၇၀၅၆ ပေ/၂၁၀ ပေ	။
၂၃၅။	သန်လျင်တံတား အမှတ်(၂)	ပဲခူးမြစ်	၅၆၇၈ ပေ/-	။
၂၃၆။	မှော်ဝန်းတံတား	မှော်ဝန်းချောင်း	၉၀၀ ပေ/၃၁ ပေ	။
၂၃၇။	တံတေးတံတား	တံတေးတူးမြောင်း	၃၅၇၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၂၃၈။	ပန်းလှိုင်တံတား	ပန်းလှိုင်ချောင်း	၁၉၄၀ ပေ/၂၂ ပေ	။
၂၃၉။	ဆိပ်ကြီးခနောင်တို တံတား	ခနောင်တိုချောင်း	၁၆၈၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၂၄၀။	အောင်ဇေယျတံတား	လှိုင်မြစ်(အင်းစိန်)	၃၇၈၆ ပေ/၉၂၂ ပေ	။
၂၄၁။	အမှတ်(၁/၆) (တိုက်ကြီး)တံတား	လှိုင်မြစ်	၇၈၀ ပေ/၃၁ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၂၄၂။	ပန်းလှိုင်တံတား	ပန်းလှိုင်မြစ်	၁၉၀၀ ပေ/၇၆ ပေ	ရန်ကုန်
၂၄၃။	ကုက္ကိုလိဝတံတား	ကုက္ကိုလိဝမြစ်	၆၉၄ ပေ ၅ လက်မ/ ၈ ပေ ၅ လက်မ	။
၂၄၄။	မြို့ချောင်းတံတား	လှိုင်မြစ်	၁၉၄၀ ပေ/၁၃၀ ပေ	။
၂၄၅။	ရေပေါ်သောင်တံတား	လှိုင်မြစ်	၁၉၄၀ ပေ/၁၃၀ ပေ	။
၂၄၆။	ငမိုးရိပ်တံတား(လှည်းကူး)	ငမိုးရိပ်ချောင်း	၆၆၀ ပေ/၃၅ ပေ	။
၂၄၇။	တွံတေးကြိုးတံတား		၃၅၇၀ ပေ/၄၄-၃ ပေ	။
၂၄၈။	သံလျင်တံတားအမှတ်(၃)	ပဲခူးမြစ်	၈၆၃၈ ပေ/၇၅ ပေ	။
၂၄၉။	လိန်းလီကြိုးတံတား	ပေါင်းလောင်းမြစ်	၁၇၆၀ ပေ/၂၈ ပေ	ရှမ်း
၂၅၀။	ကွန်ဟိန်းတံတား	နမ့်ပန်ချောင်း	၆၇၅ ပေ/၂၂ ပေ	။
၂၅၁။	မိုင်းစံကြိုးတံတား	နမ့်ပန်ချောင်း	၅၆၀ ပေ/၁၂ ပေ	။
၂၅၂။	တာကော်အက် တံတား(တန့်ယန်း)	သံလွင်မြစ်	၆၀၀ ပေ/၁၆ ပေ	။
၂၅၃။	ကွမ်းလုံကြိုးတံတား	သံလွင်မြစ်	၇၈၉ ပေ/၂၀ ပေ	။
၂၅၄။	ရွှေလီကြိုးတံတား (နမ့်ခမ်း)	ရွှေလီမြစ်	၆၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၅၅။	ကျိုင်းလန်းတံတား (မိုင်းယု)	နမ့်လွေချောင်း	၆၆၀ ပေ/၂၇ ပေ	။
၂၅၆။	တာကော်တံတား	သံလွင်မြစ်	၇၈၀ ပေ/၂၂ ပေ	။
၂၅၇။	ကင်းချောင်းတံတား	ကင်းချောင်း	၆၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၅၈။	မိုင်းခတ်တံတား	နမ့်လွေချောင်း	၅၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၅၉။	တာဆန်းတံတား	သံလွင်မြစ်	၉၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၆၀။	သံလွင်တံတား(တာပါး)	သံလွင်မြစ်	၆၀၀ ပေ/၁၆ ပေ	။
၂၆၁။	ဒုဋ္ဌဝတီတံတား(သီပေါ)	ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်	၅၆၉ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၆၂။	ရွှေလီတံတား	ရွှေလီမြစ်	၆၂၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၆၃။	မြန်မာ-လာအို ချစ်ကြည်ရေးတံတား	မဲခေါင်မြစ်	၂၂၆၉ ပေ/၃၆ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၂၆၄။	ဒါးကတံတား	ဒါးကမြစ်	၁၄၀၀ ပေ/၂၈ ပေ	ဧရာဝတီ
၂၆၅။	ငဝန်မြစ်တံတား	ငဝန်မြစ်	၁၁၆၅ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၆၆။	ပေပင်မြစ်တံတား	ပေပင်ချောင်း	၇၂၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၆၇။	သက္ကယ်ချောင်းတံတား	သက္ကယ်ချောင်း	၁၈၈၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၆၈။	ပုသိမ်တံတား (အမှတ် ၁)	ငဝန်မြစ်	၂၁၄၀ ပေ/၃၂ ပေ	။
၂၆၉။	ဥတိုတံတား	ဥတိုချောင်း	၉၀၀ ပေ/၁၃ ပေ ၉၀၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၇၀။	ဟိုင်းကြီးကျွန်း မြစ်ကူးတံတား	ဟိုင်းကြီးချောင်း	၈၇၀ ပေ/၁၄ ပေ ၆ လက်မ	။
၂၇၁။	ခဲဘောင်တံတား	ခဲဘောင်မြစ်	၅၀၀ ပေ/၂၂ ပေ	။
၂၇၂။	ငဝန်တံတား(မြို့တွင်း)	ငဝန်မြစ်	၂၈၃၅ ပေ/၂၆ ပေ	။
၂၇၃။	ဗိုလ်မြတ်ထွန်းတံတား	ဧရာဝတီမြစ်	၈၅၄၄ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၇၄။	ဧရာဝတီမြစ်ကူး တံတား(ညောင်တုန်း)	ဧရာဝတီမြစ်	၁၀၈၁ ပေ/၄၈ ပေ	။
၂၇၅။	မအူပင်တံတား	တိုးမြစ်	၂၃၆၂ ပေ/၂၆ ပေ	။
၂၇၆။	ဘိုကလေးတံတား	ဘိုကလေးချောင်း	၄၀၀၅ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၇၇။	ချောင်းဗြဲကြီး	ချောင်းဗြဲကြီးချောင်း	၁၀၄၀ ပေ/၁၆ ပေ	။
၂၇၈။	ရေကျော်ကြီး	ရေကျော်ကြီးချောင်း	၉၆၀ ပေ/၁၅ ပေ	။
၂၇၉။	လိပ်ချောင်းတံတား	လိပ်ချောင်း	၅၈၆ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၈၀။	ကွဲခြံရေကျော်တံတား	ကွဲခြံရေကျော်ချောင်း	၁၆၇၉ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၈၁။	စိန်ဟိုင်းတံတား	စိန်ဟိုင်းမြစ်	၆၀၀ ပေ/၂၀ ပေ	။
၂၈၂။	ဒေးဒရဲတံတား	တိုးမြစ်	၄၀၈၈ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၈၃။	ဖျာပုံတံတား	ဖျာပုံမြစ်	၃၉၃၂ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၈၄။	ဂုံညှင်းတန်းတံတား	ဂုံညှင်းတန်းမြစ်	၁၉၄၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၈၅။	သကံချောင်းတံတား	သကံချောင်း	၂၃၁၀ ပေ/၂၄ ပေ	။

စဉ်	တံတားအမည်	ကျော်ဖြတ်သည့် မြစ်ချောင်းအမည်	တံတား အရှည်/အကျယ်	မှတ်ချက်
၂၈၆။	စက်ဆန်းတံတား	စက်ဆန်းချောင်း	၁၇၁၈ ပေ ၆ လက်မ/၂၄ ပေ	ဧရာဝတီ
၂၈၇။	ပင်လယ်လေးတံတား	ပင်လယ်လေးမြစ်	၁၃၄၀ ပေ/၃၀ ပေ	။
၂၈၈။	မြောင်းမြတံတား	ရွေးမြစ်	၂၇၂၃ ပေ ၂၃ လက်မ/၂၈ ပေ	။
၂၈၉။	ပမ္မဝတီတံတား (မြင်းကဆိပ်)	ပမ္မဝတီမြစ်	၁၂၆၀ ပေ/၂၄ ပေ	။
၂၉၀။	ရွှေလောင်းတံတား	ရွှေလောင်းမြစ်	၁၉၀၀ ပေ/၃၀.၅ ပေ	။
၂၉၁။	ဝါးခယ်မတံတား	ဝါးခယ်မမြစ်	၃၀၂၀ ပေ/၃၀.၅ ပေ	။
၂၉၂။	ရာဇုဒိုင်တံတား(၁)	ရာဇုဒိုင်မြစ်	၁၉၅၅ ပေ/၂၀ ပေ	။
၂၉၃။	ရာဇုဒိုင်တံတား(၂)	ရာဇုဒိုင်မြစ်	၅၄၀ ပေ/၂၀ ပေ	။
၂၉၄။	စော်ကဲချောင်းတံတား	စော်ကဲချောင်းမြစ်	၂၄၆၁ ပေ/၃၁ ပေ	။
၂၉၅။	ကျွန်းပြဿဒ်တံတား	သရွတ်မြို့ကံမြစ်	၂၃၆၀ ပေ/၃၄ ပေ	။
၂၉၆။	ကျောင်းကုန်းတံတား	ဒါးကမြစ်	၆၀၀ ပေ/၂၆ ပေ	
၂၉၇။	ငဝန်တံတား (လေးမျက်နှာ)	ငဝန်မြစ်	၁၉၆၉ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၉၈။	ပုသိမ်တံတားအမှတ်(၂)	ငဝန်မြစ်	၂၃၈၀ ပေ/၂၈ ပေ	။
၂၉၉။	ရွှေသောင်ယံတံတား	မကျီးချောင်း	၈၂၇ ပေ/၂၄ ပေ	။
၃၀၀။	ကျွန်းကုန်းတံတား	ကျွန်းကုန်းမြစ်	၇၈၇ ပေ/၂၄ ပေ	။

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ နေပြည်တော်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ပေါင်းလောင်း ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပေးစက်ရုံ	၂၈၀ MW	ဇေယျာသီရိ
၂။	နန်ချိုရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ	၄၀ MW	ပျဉ်းမနား
၃။	အထက်ပေါင်းလောင်း ရေအားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ	၁၄၀ MW	ပျဉ်းမနား

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ချီဖွေငယ် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၉၉ MW	ချီဖွေ
၂။	တာပိန် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၄၀ MW	မိုးမောက်
၃။	မလိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၁၀.၅ MW	ဝိုင်းမော်
၄။	နမ့်ခမ်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၅ MW	မိုးကောင်း
၅။	ဂလိုင်း ချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၁.၂၆ MW	ဟိုပင်
၆။	နမ့်ထွမ် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၀.၈ MW	ပူတာအို
၇။	ဒုတ္တန် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၀.၁၅ MW	ပူတာအို
၈။	အထက်နမ့်ထွမ်ချောင်း ရေအားလျှပ်စစ် စက်ရုံ	၃.၂ MW	ပူတာအို

ကယားပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ဘီလူးချောင်းအမှတ်(၁)စက်ရုံ	၂၈ MW	
၂။	ဘီလူးချောင်းအမှတ်(၂)စက်ရုံ	၁၆၈ MW	
၃။	ဘီလူးချောင်းအမှတ်(၃)စက်ရုံ	၅၂ MW	

ချင်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	သီကီရ်ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၅၅ KW	ထန်တလန်
၂။	ငစစ်ဗား	၁၅၀ KW	ဖလမ်း
၃။	လိုင်ဗား	၆၀၀ KW	ဖလမ်း

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၄။	ဆုပ်လွီး (မွာလ်ဘင်း)	၈၀ KW	တီးတိန်
၅။	ဇလွီး ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၄၀၀ KW	တီးတိန်
၆။	တွီးဆောင်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၀၀ KW	တွန်းဇံ
၇။	ရမ့်လောင်း ရေလျှပ်စစ်အားစက်ရုံ	၂၀၀ KW	မတူပီ
၈။	ဘုံတလာ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၅၀ KW	မတူပီ
၉။	ဆင်သေချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၂၅ KW	ပလက်ဝ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	လေရှီးမြို့နယ် မတူပီချောင်း	၀.၁၅ GWH	
၂။	လဟယ်မြို့နယ် ကျလွေချောင်း	၀.၃၀ GWH	
၃။	နန်းယွန်းမြို့နယ် တိုင်းခမ်းချောင်း	၁.၀၀ GWH	
၄။	ပုလဲမြို့နယ် မြောက်ယမားချောင်း	၀.၂၅ KW (၂ လုံး)	
၅။	ကလေးမြို့နယ် ဇီးချောင်း	၁.၂၆ MW	
၆။	လဟယ်မြို့နယ် လဟယ်ရေအားလျှပ်စစ်	၀.၀၅ MW	

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	မလိကျွန်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၅၀ KW	မြိတ်ခရိုင် ပုလောမြို့နယ်
၂။	ကတ္တလူချောင်းအသေးစားရေအား လျှပ်စစ်စက်ရုံ	၁၀၀ MW	ကျွန်းစုမြို့နယ်

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ဇောင်းတူ	၂၀ MW	
၂။	ရဲနွယ်ရေအားလျှပ်စစ်	၂၅ MW	
၃။	သောက်ရေခပ် ရေအားလျှပ်စစ်	၁၂၀ MW	
၄။	ခပေါင်း ရေအားလျှပ်စစ်	၃၀ MW	
၅။	ဖြူးချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်	၄၀ MW	
၆။	ကွင်းချောင်း ရေအားလျှပ်စစ်	၆၀ MW	
၇။	ရွှေကျင်ရေအားလျှပ်စစ်	၇၅ MW	
၈။	ပသီရေအားလျှပ်စစ်	၂ MW	

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ကြီးအုံကြီးဝ	၇၄ MW	မင်းဘူးခရိုင် ပွင့်ဖြူမြို့နယ်
၂။	မြစ်သာရေလှောင်တံ	၄၀ MW	ဂန့်ဂေါခရိုင် ဂန့်ဂေါမြို့နယ်
၃။	မုန်းချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၇၅ MW	မင်းဘူးခရိုင် စေတုတ္တရာမြို့နယ်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ကင်းတား	၂၈ MW (၂ လုံး)	
၂။	ဆည်တော်	၁၂.၅ MW (၂ လုံး)	
၃။	ရဲရွာ	၁၉၇.၅ MW (၂ လုံး)	

မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	သထုံသဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံးဓာတ်အား ပေးစက်ရုံ	၁၁၈.၉ MW	သထုံ
၂။	Myanmar Lighting(IPP) ဓာတ်အား ပေးစက်ရုံ	၂၃၀ MW	မော်လမြိုင်

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	သူဌေးချောင်းရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း (၂၀၂၄ ခုနှစ်၌ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ)	၁၁၁ MW	သံတွဲမြို့

ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများ

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၁။	ဇော်ဂျီ(၁) စက်ရုံ ၆ MW x ၃ လုံး	၁၈ MW	ရပ်စောက်မြို့
၂။	ဇော်ဂျီ(၂) စက်ရုံ ၆ MW x ၂ လုံး	၁၂ MW	ရပ်စောက်မြို့
၃။	မြို့ကြီးရေအားစက်ရုံ ၁၅ MW x ၂	၃၀ MW	ရွာငံမြို့
၄။	တပ်ကြီးရေအားစက်ရုံ ၆၀၀ KW x ၂ လုံး	၁၂၀၀ MW	ရပ်စောက်မြို့
၅။	SSA လွိုင်ဖာရေအားလျှပ်စစ်	၂၀၀ KW	ကာလိမြို့
၆။	ကျိုင်းတောင်းရေအားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ၁၈ MW x ၃ လုံး	၅၄ MW	ကျိုင်းတောင်း မြို့
၇။	ရွှေလီအမှတ်(၁)ရေအားလျှပ်စစ်	၄ MW	ကျောက်မဲမြို့
၈။	နမ့်မွှော်ရေအားလျှပ်စစ်	၂ MW မှ ၃ MW	လားရှိုးမြို့

စဉ်	ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံအမည်	ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဝပ်အား	မှတ်ချက်
၉။	နမ့်စောင်းငေါင်းရေအားလျှပ်စစ်	၄ MW	ကျောက်မဲမြို့
၁၀။	နမ့်ဆောင်ချောင်းရေအားလျှပ်စစ်	၆၂၀ KW	ဟိုပန်မြို့
၁၁။	ပါကျက်ဟော်ရေအားစက်ရုံ	၀.၃၂ MW	ချင်းရွှေဟော်
၁၂။	မန်အောင်(နမ့်ခမ်း)ရေအားစက်ရုံ	၀.၂ MW	နမ့်ခမ်းမြို့
၁၃။	နမ့်ဟူးမွန် (ကောင်းခါး)	၀.၁၅ MW	ကွတ်ခိုင်မြို့
၁၄။	နမ့်ခုတ်(၁) ၁၀၀၀ KW x ၃ လုံး	၁.၈၉ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၅။	နမ့်ခုတ်(၂) ၆၃၀ KW x ၃ လုံး	၁.၈၉ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၆။	နိုင်ငံပိုင်ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ ၆၀၀ KW x ၂ လုံး	၁၂၀၀ KW	မိုင်းဆတ်မြို့
၁၇။	နမ့်လပ်ရေအားစက်ရုံ ၁၆၀ KW x ၃ လုံး	၁.၉၈ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၈။	နမ့်ခိုရေအားစက်ရုံ ၁၂၅၀ KW x ၂ လုံး	၁.၈၇ MW	ကျိုင်းတုံမြို့
၁၉။	ကန်လုံကုမ္ပဏီနမ့်လုံချောင်း ရေအား လျှပ်စစ်	၃၆၀ KW (၂ လုံး)	တာချီလိတ် မြို့
၂၀။	ဟိုမိန်းရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး စက်ရုံ	၃၆၀ KW	ဟိုမိန်းမြို့
၂၁။	ရွှေလီမြစ်ရေအားလျှပ်စစ်အမှတ် (၁) စက်ရုံ	၆၀၀ MW	နမ့်ခမ်းမြို့ မန်တပ် ကျေးရွာ
၂၂။	မယ်ဝန်ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး စက်ရုံ	၆၀၀ KW (၂ လုံး)	နမ့်ခမ်းမြို့
၂၃။	ပုဂ္ဂလိကိုရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၁၀၀၀ KW	မိုင်းဆတ်မြို့

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ (၂၀၂၃ - ၂၀၂၄)

ထိပ်သီးကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ

၁။ တရုတ်နိုင်ငံ	၆။ ဂျာမနီနိုင်ငံ
၂။ ဂျပန်နိုင်ငံ	၇။ ပိုလန်နိုင်ငံ
၃။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၈။ စပိန်နိုင်ငံ
၄။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ	၉။ အီတလီနိုင်ငံ
၅။ အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၀။ ဗြိတိန်

အာဆီယံနိုင်ငံများအနက် ထိပ်သီးကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများ

၁။ ထိုင်းနိုင်ငံ	၆။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ
၂။ စင်္ကာပူနိုင်ငံ	၇။ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ
၃။ မလေးရှားနိုင်ငံ	၈။ ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ
၄။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ	၉။ လာအိုနိုင်ငံ
၅။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်းတွင်းရေနံမြေများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

စဉ်	ရေနံမြေအမည်	တစ်ရက်ရေနံစီမ်းထုတ်လုပ်မှု(စည်)	မှတ်ချက်
၁။	လက်ပံတို	၁၄၇၄	
၂။	အရာတော်	-	
၃။	လူထုတွင်းစား	၁	
၄။	သာကြီးတောင်	၁၄၇	
၅။	စပယ်	၁၂	
၆။	ချောက်	၁၃၇၂	
၇။	လမ်းရွာ	၅၉	
၈။	ရေနံချောင်း	၁၆၃၁	
၉။	မန်း	၁၃၆၁	
၁၀။	ရေနံမ	၁၁	
၁၁။	ဒဟတ်ပင်	၄	
၁၂။	ထန်းကိုင်း	၁	
၁၃။	ထောက်ရှာပင်	၄၈၃	
၁၄။	တပင်	၃၈	
၁၅။	ကမ်းနီ	၅၈၆	
၁၆။	ပက်ပယ်	၀.၁၄၉၉	
၁၇။	ပြည်	၈၃	
၁၈။	ပြရည်	-	
၁၉။	မြန်အောင်	၃၅	

ဝန်ကြီးဌာန / အဖွဲ့အစည်းများမှ ဖွင့်လှစ်ထားသည့် တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်များမှ ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည့် ဘွဲ့၊ ဒီဂရီများ

ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာတက္ကသိုလ်

- ၁။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ရေယာဉ်တည်ဆောက်မှု)
Bachelor of Engineering (Naval Architecture)
- ၂။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ရေကြောင်းအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Marine Engineering)
- ၃။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ဆိပ်ကမ်းအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Port & Harbour Engineering)
- ၄။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (မြစ်ချောင်းနှင့်ကမ်းရိုးတန်းအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (River & Coastal Engineering)
- ၅။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ရေကြောင်းလျှပ်စစ်နှင့်အီလက်ထရောနစ်အင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Marine Electrical System & Electronics Engineering)
- ၆။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ရေကြောင်းစက်မှုအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Marine Mechanical Engineering)
- ၇။ သိပ္ပံဂုဏ်ထူးဘွဲ့ (ရေကြောင်းသိပ္ပံ)
Bachelor of Science (Honours) (Nautical Science)
- ၈။ သိပ္ပံဘွဲ့ (ရေကြောင်းသိပ္ပံ) Bachelor of Science (Nautical Science)
- ၉။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ရေယာဉ်တည်ဆောက်မှုအင်ဂျင်နီယာ)
Master of Engineering (Naval Architecture Engineering)
- ၁၀။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ဆိပ်ကမ်းအင်ဂျင်နီယာ)
Master of Engineering (Port & Harbor Engineering)
- ၁၁။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (မြစ်ချောင်းနှင့်ကမ်းရိုးတန်းအင်ဂျင်နီယာ)
Master of Engineering (River & Coastal Engineering)
- ၁၂။ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့
(ထောက်ပံ့သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှု)
Master of Logistic and Supply Chain Management

နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း)

- ၁။ ပညာရေးဘွဲ့. B.Ed (Education degree)
- ၂။ မဟာပညာရေးဘွဲ့. M.Ed (Master's degree in education)

ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်၊ စစ်ကိုင်း)

- ၁။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (မြန်မာစာ)၊ (ပထဝီ)၊ (သမိုင်း) B.A (Myanmar)၊ (Geography)၊ (History)
- ၂။ သိပ္ပံဘွဲ့ (ဓာတုဗေဒ)၊ (ရူပဗေဒ)၊ (သင်္ချာ) B.Sc (Chemistry)၊ (Physics)၊ (Mathematics)
- ၃။ အေဂျီတီအိုင်ဒီပလိုမာ (Civil) (A.G.T.I) အောင်လက်မှတ်
- ၄။ အေဂျီတီအိုင်ဒီပလိုမာ (Mechanical) (A.G.T.I) အောင်လက်မှတ်
- ၅။ အေဂျီတီအိုင်ဒီပလိုမာ (Electrical Power) (A.G.T.I) အောင်လက်မှတ်
- ၆။ အေဂျီတီအိုင်ဒီပလိုမာ (Electronic) (A.G.T.I) အောင်လက်မှတ်

သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန

အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

- ၁။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)၊
(ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ)
B.A (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊ (Cinema and Drama)၊
(Cultural Heritage Management)
- ၂။ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)၊
(ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ပညာ)၊ (ပြတိုက်ပညာ)
M.A (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊ (Cinema and Drama)
(Cultural Heritage)၊ (Museology)
- ၃။ ပါရဂူဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)
Ph.D (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊
(Cinema and Drama)
- ၄။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)
B.A (HC) (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊ (Cinema & Drama)
- ၅။ ဂုဏ်ထူးဆောင်မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)
M.A(HC) (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊ (Cinema & Drama)
- ၆။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါရဂူဘွဲ့
Ph.D(HC) (Doctor of Arts)(Honoris Causa)

အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(မန္တလေး)

- ၁။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)
B.A (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊ (Cinema and Drama)
- ၂။ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)
M.A (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊ (Cinema and Drama)
- ၃။ ပါရဂူဘွဲ့ (ဂီတ)၊ (သဘင်)၊ (ပန်းချီ)၊ (ပန်းပု)၊ (ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ်)
Ph.D (Music)၊ (Dramatic Arts)၊ (Painting)၊ (Sculpture)၊ (Cinema and Drama)
- ၄။ ဂုဏ်ထူးဆောင်(ဝိဇ္ဇာ)ဘွဲ့ Bachelor of Arts (Honoris Causa)၊ B.A(HC)
- ၅။ ဂုဏ်ထူးဆောင်(မဟာဝိဇ္ဇာ)ဘွဲ့ Master of Arts (Honoris Causa)၊ M.A(HC)

၆။ ဂုဏ်ထူးဆောင်(ပါရဂူ)ဘွဲ့. Doctor of Arts (Honoris Causa)၊ Ph.D(HC)

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

၁။ စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံဘွဲ့. Bachelor of Agricultural Science (B.Agr.Sc.)

၂။ စိုက်ပျိုးရေးမဟာဒဿနဘွဲ့. Master of Philosophy (M.Phil.)

၃။ စိုက်ပျိုးရေးမဟာသိပ္ပံဘွဲ့. Master of Agricultural Science (M.Agr.Sc.)

၄။ စိုက်ပျိုးရေးပါရဂူဘွဲ့. Doctor of Philosophy (Ph.D)

၅။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာသုတေသနအခြေပြုပါရဂူဘွဲ့.

Doctor of Philosophy (Ph.D) By Research. Ph.D (By Research)

မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်

၁။ တိရစ္ဆာန်ဆေးသိပ္ပံဘွဲ့. Bachelor of Veterinary Science (B.V.S/B.V.Sc)

၂။ မွေးမြူရေးပညာဘွဲ့. Bachelor of Animal Science (B.A.Sc)

၃။ တိရစ္ဆာန်မဟာဆေးသိပ္ပံဘွဲ့. Master of Veterinary Science (M.Sc/M.V.Sc)

၄။ မွေးမြူရေးပညာမဟာဘွဲ့. Master of Animal Science (M.A.Sc)

၅။ တိရစ္ဆာန်ဆေးပညာမဟာဘွဲ့. Master of Veterinary Medicine (M.V.M)

၆။ တိရစ္ဆာန်ဆေးပညာမဟာဒဿနဘွဲ့. Master of Philosophy (M.Phil.)

၇။ တိရစ္ဆာန်ဆေးပညာဘွဲ့. Doctor of Veterinary Medicine (D.V.M)

၈။ ပါရဂူဘွဲ့. Doctor of Philosophy (Ph.D)

သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန

သမဝါယမနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတက္ကသိုလ် (သန်လျင်)

၁။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့. (စာရင်းကိုင်ပညာနှင့်ဘဏ္ဍာရေးပညာ)

B.BSc (Accounting and Finance)

၂။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့. (ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုပညာ)

B.BSc (Marketing Management)

၃။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့. (အသုံးချစာရင်းအင်းပညာ)

B.BSc (Applied Statistics)

၄။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့. (ဒေသဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုပညာ)

B.BSc (Regional Development)

၅။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့. (လူမှုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုပညာ)

B.BSc (Social Enterprise Management)

၆။ စာရင်းကိုင်ပညာနှင့်ဘဏ္ဍာရေးပညာမဟာဘွဲ့.

Master of Accounting and Finance (MAF)

၇။ အသုံးချစာရင်းအင်းပညာမဟာဘွဲ့.

Master of Applied Statistics (MAS)

- ၈။ ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုပညာမဟာဘွဲ့
Master of Marketing Management (MMM)
- ၉။ ဒေသဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုပညာမဟာဘွဲ့
Master of Regional Development (MRD)
- ၁၀။ လူမှုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုပညာမဟာဘွဲ့
Master of Social Enterprise Management (MSEM)

သမဝါယမနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း)

- ၁။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့ (စာရင်းကိုင်ပညာနှင့်ဘဏ္ဍာရေးပညာ)
B.BSc (Accounting and Finance)
- ၂။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့ (ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုပညာ)
B.BSc (Marketing Management)
- ၃။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့ (အသုံးချစာရင်းအင်းပညာ)
B.BSc (Applied Statistics)
- ၄။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့ (ဒေသဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုပညာ)
B.BSc (Regional Development)
- ၅။ စီးပွားရေးသိပ္ပံဘွဲ့ (လူမှုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုပညာ)
B.BSc (Social Enterprise Management)
- ၆။ စာရင်းကိုင်ပညာနှင့်ဘဏ္ဍာရေးပညာမဟာဘွဲ့
Master of Accounting and Finance
- ၇။ ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုပညာမဟာဘွဲ့
Master of Marketing Management
- ၈။ အသုံးချစာရင်းအင်းပညာမဟာဘွဲ့
Master of Applied Statistics
- ၉။ ဒေသဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုပညာမဟာဘွဲ့
Master of Regional Development
- ၁၀။ လူမှုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုပညာမဟာဘွဲ့
Master of Social Enterprise Management
- ၁၁။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုမဟာဘွဲ့
Master of Business Administration (MBA)
- ၁၂။ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုမဟာဘွဲ့
Master of Public Administration (MPA)
- ၁၃။ အသုံးချသုတေသနပညာမဟာဘွဲ့
Master of Applied Research (MAR)

သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

သစ်တောနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်(ရေဆင်း)

- ၁။ သိပ္ပံဘွဲ့. (သစ်တောပညာ) B.Sc (Forestry)
- ၂။ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့. (သစ်တောပညာ) M.Sc (Forestry)
- ၃။ ပါရဂူဘွဲ့. (သစ်တောပညာ) Ph.D (Forestry)

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံတက္ကသိုလ်များ(နေ့သင်တန်း)

- ၁။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့. B.A
- ၂။ သိပ္ပံဘွဲ့. B.Sc
- ၃။ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့. M.A
- ၄။ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့. M.Sc
- ၅။ ပါရဂူဘွဲ့. Ph.D
- ၆။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့. (ဥပဒေ) B.A (Law)
- ၇။ ဥပဒေပညာဘွဲ့. LLB
- ၈။ ဥပဒေပညာမဟာဘွဲ့. LLM
- ၉။ ဥပဒေပညာပါရဂူဘွဲ့. Ph.D(Law)

ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံတက္ကသိုလ်များ(အဝေးသင်တန်း)

- ၁။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့. B.A
- ၂။ သိပ္ပံဘွဲ့. B.Sc
- ၃။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့.(ဥပဒေ) B.A(Law)
- ၄။ ဥပဒေပညာဘွဲ့. LLB

စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်များ(နေ့သင်တန်း)

- ၁။ စီးပွားကူးသန်းပညာဘွဲ့. Bachelor of Commerce (BCom)
- ၂။ စာရင်းကိုင်ပညာဘွဲ့. Bachelor of Accounting (BAct)
- ၃။ စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှုပညာဘွဲ့. Bachelor of Business Administration(BBA)
- ၄။ စီးပွားရေးပညာဘွဲ့. Bachelor of Economics (BEcon(Eco))
- ၅။ ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုပညာဘွဲ့. Bachelor of Public Administration (BPA)
- ၆။ ဖွံ့ဖြိုးရေးပညာဘွဲ့. Bachelor of Development Studies (BDevs)
- ၇။ စာရင်းအင်းပညာဘွဲ့. Bachelor of Statistics (BEcon(Stats))
- ၈။ လူဦးရေပညာဘွဲ့. Bachelor of Population Studies (BPS)
- ၉။ ကိန်းဂဏန်းဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာဘွဲ့. Bachelor of Actuarial Science (BAS)
- ၁၀။ ကုန်သွယ်မှုနှင့်ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးပညာဘွဲ့. Bachelor of Trade and Logistics (BEcon(Trade and Logistics))

၁၁။	စွန့်ဦးတီထွင်မှုနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု ပညာဘွဲ့	Bachelor of Entrepreneurship and Management (BEM)
၁၂။	စီးပွားကူးသန်းပညာမဟာဘွဲ့	Master of Commerce (MCom)
၁၃။	စာရင်းကိုင်ပညာမဟာဘွဲ့	Master of Accounting (MAct)
၁၄။	ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာပညာ မဟာဘွဲ့	Master of Banking and Fianance(MBR)
၁၅။	စီးပွားရေးစီမံခန့်ခွဲမှုပညာမဟာဘွဲ့	Master of Business Administration (MBA)
၁၆။	စီးပွားရေးပညာမဟာဘွဲ့	Master of Economics (MEcon(Eco))
၁၇။	ဖွံ့ဖြိုးရေးပညာမဟာဘွဲ့	Master of Development Studies (MDevS)
၁၈။	ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှုပညာ မဟာဘွဲ့	Master of Public Administration (MPA)
၁၉။	စာရင်းအင်းပညာမဟာဘွဲ့	Master of Statistics (MEcon(Stats)
၂၀။	အသုံးချစာရင်းအင်းပညာ မဟာဘွဲ့	Master of Applied Statistics (MAS)
၂၁။	လူဦးရေပညာမဟာဘွဲ့	Master of Population Studies (MPS)
၂၂။	ဈေးကွက်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ မဟာဘွဲ့	Master of Marketing Management (MMM)
၂၃။	ဧည့်ဝတ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုမဟာဘွဲ့	Master of Hospitality & Tourism Management (MHTM)
၂၄။	လူမှုစီးပွားတည်တံ့ရေး တီထွင်ဖန်တီးမှုပညာမဟာဘွဲ့	Master of Sustainable Entrepreneurship and Social Innovation (MSESI)
၂၅။	စီးပွားကူးသန်းပညာပါရဂူဘွဲ့	Ph.D in Commerce
၂၆။	စီးပွားရေးပညာပါရဂူဘွဲ့	Ph.D in Economics
၂၇။	စာရင်းအင်းပညာပါရဂူဘွဲ့	Ph.D in Statistics

အမျိုးသားစီမံခန့်ခွဲမှုပညာဒီဂရီကောလိပ်

၁။	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသုံး စီမံခန့်ခွဲမှုပညာဘွဲ့	Bachelor of Business Management (BBM)
၂။	ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့်ဧည့် ဝန်ဆောင်မှုစီမံခန့်ခွဲမှုပညာဘွဲ့	Bachelor of Tourism and Hospitality Management (BTHM)
၃။	လုပ်ငန်းခွင်သုံးအင်္ဂလိပ်စာဘွဲ့	Bachelor of Arts (English for Professional Purpose) BA(EPP)
၄။	သတင်းအတတ်ပညာဘွဲ့	Bachelor of Arts (Journalism)(BA Journalism)
၅။	စီးပွားရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဘွဲ့	Bachelor of Economics and Finance(BEF)

ပညာရေးတက္ကသိုလ်များ

၁။	ပညာရေးဘွဲ့	B.Ed
၂။	မဟာပညာရေးဘွဲ့	M.Ed

၃။ ပါရဂူဘွဲ့. Ph.D

နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်များ

၁။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့. B.A

၂။ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့. M.A

၃။ ပါရဂူဘွဲ့. Ph.D

ပညာရေးဒီဂရီကောလိပ်

၁။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့.(ပညာရေး) B.A (Edu)

၂။ သိပ္ပံဘွဲ့.(ပညာရေး) B.Sc (Edu)

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန

နည်းပညာတက္ကသိုလ်

၁။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(မြို့ပြ) Bachelor of Engineering (Civil)(B.E.(Civil))

၂။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(အီလက်ထရွန်နစ်)
Bachelor of Engineering (Electronics)(B.E.(EC))

၃။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(လျှပ်စစ်စွမ်းအား)
Bachelor of Engineering (Electrical Power) (B.E.(EP))

၄။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(စက်မှု)
Bachelor of Engineering (Mechanical)(B.E.(Mech))

၅။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(စက်မှုအီလက်ထရွန်နစ်)/ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(မက္ကာထရောနစ်)
Bachelor of Engineering (Mechatronics)(B.E.(McE))

၆။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(သုတနည်းပညာ)
Bachelor of Engineering (Information Technology)(B.E.(IT))

၇။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(ကွန်ပျူတာအင်ဂျင်နီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ)
Bachelor of Engineering (Computer Engineering and Information
Technology) (B.E.(CEIT))

၈။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(သတ္တုတူးဖော်ရေး)
Bachelor of Engineering (Mining)(B.E.(Min))

၉။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(ဓာတု)
Bachelor of Engineering (Chemical)(B.E.(ChE))

၁၀။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(ချည်မျှင်နှင့်အထည်)
Bachelor of Engineering (Textile)(B.E.(Tex))

၁၁။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(ရေနံ)
Bachelor of Engineering (Petroleum)(B.E.(PE))

၁၂။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့.(သတ္တုဗေဒ)
Bachelor of Engineering (Metallurgy)(B.E.(Met))

- ၁၃။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(နျူးကလီးယားနည်းပညာ)
Bachelor of Engineering (Nuclear Technology)(B.E.(NT))
- ၁၄။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(အဝေးဆက်သွယ်ရေး)
Bachelor of Engineering (Telecommunication)(B.E.(Tele))
- ၁၅။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(အစာအာဟာရဆိုင်ရာ)
Bachelor of Engineering (Food)(B.E.(FT))
- ၁၆။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(စိုက်ပျိုးရေးအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Agricultural Engineering)(B.E.(Agri))
- ၁၇။ ဗိသုကာဘွဲ့。
Bachelor of Architecture(B.Arch.)
- ၁၈။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(လေကြောင်းနှင့်အာကာသ_စက်နှင့်ပျံသန်းယာဉ်)
Bachelor of Engineering (AerospacePropulsion and Flight Vehicles)(B.E.(PV))
- ၁၉။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(လေကြောင်းနှင့်အာကာသ_လေကြောင်းအီလက်ထရွန်နစ်)
Bachelor of Engineering (AerospaceAvionics)(B.E.(AV))
- ၂၀။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(လေကြောင်းနှင့်အာကာသ_လေကြောင်းလျှပ်စစ်နှင့်တိုင်းတာရေး)
Bachelor of Engineering (AerospaceElectrical Systems and Instrumentation)
(B.E.(EI))
- ၂၁။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(လေကြောင်းနှင့်အာကာသ_လောင်စာနှင့် တွန်းကန်ပစ္စည်း)
Bachelor of Engineering (AerospaceFuel and Propellant)(B.E.(FP))
- ၂၂။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(လေကြောင်းနှင့်အာကာသ_အာကာသစနစ်)
Bachelor of Engineering (AerospaceSpace Systems)(B.E.(SS))
- ၂၃။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(ကွန်ပျူတာအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Computer Engineering)(B.E.(CE))
- ၂၄။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(အော်တိုမက်တစ်တိကျပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု အင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Mechanical Precision & Automation)(B.E.(PrE))
- ၂၅။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(ဒြပ်ပစ္စည်းနှင့်သတ္တုဗေဒအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering (Materials & Metallurgy)(B.E.(AME))
- ၂၆။ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့。(သတင်းအချက်အလက်သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ)
Bachelor of Engineering(Information Science & Technology)(B.E.(IST))
- ၂၇။ အင်ဂျင်နီယာဂုဏ်ထူးဘွဲ့。(ကွန်ပျူတာသိပ္ပံအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering(Honours) (Computer Science and Engineering)
(B.E.(Hons:)(CSE))
- ၂၈။ အင်ဂျင်နီယာဂုဏ်ထူးဘွဲ့。(အီလက်ထရွန်နစ်ဆက်သွယ်ရေးအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Engineering(Honours) (Electronics and Communications
Engineering) (B.E.(Hons:)(EcE))

- ၂၉။ သိပ္ပံဘွဲ့(ဇီဝနည်းပညာ)
Bachelor of Science (Biotechnology)(B.S.(BioT))
- ၃၀။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(မြို့ပြ)
Master of Engineering (Civil) (M.E.(Civil))
- ၃၁။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(အဆောက်အအုံ)
Master of Engineering (Structural Engineering)(M.E.(CSE))
- ၃၂။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(ရေအရင်းအမြစ်)
Master of Engineering (Water Resources Engineering)(M.E.(CWRE))
- ၃၃။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(မြေသားနှင့်အုတ်မြစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ)
Master of Engineering (Geotechnical Engineering)(M.E.(CGE))
- ၃၄။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ)
Master of Engineering (Transportation Engineering)(M.E.(CTE))
- ၃၅။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(စက်မှု)
Master of Engineering (Mechanical)(M.E.(Mech))
- ၃၆။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (လျှပ်စစ်စွမ်းအား)
Master of Engineering (Electrical Power)(M.E.(EP))
- ၃၇။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (အီလက်ထရွန်နစ်)
Master of Engineering (Electronics)(M.E.(EC))
- ၃၈။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (သုတနည်းပညာ)
Master of Engineering (Information Technology)(M.E.(IT))
- ၃၉။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(ကွန်ပျူတာအင်ဂျင်နီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ)
Master of Engineering(Computer Engineering and Information Technology) (M.E.(CEIT))
- ၄၀။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(မက္ကာထရောနစ်)/မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(စက်မှုအီလက်ထရောနစ်)
Master of Engineering (Mechatronics)(M.E.(McE))
- ၄၁။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(ချည်မျှင်နှင့်အထည်)
Master of Engineering (Textile) (M.E.(Tex))
- ၄၂။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(သတ္တုတူးဖော်ရေး)
Master of Engineering (Mining) (M.E.(Min))
- ၄၃။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(ရေနံ)
Master of Engineering (Petroleum)(M.E.(PE))
- ၄၄။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(သတ္တုဗေဒ)
Master of Engineering (Metallurgy)(M.E.(Met))
- ၄၅။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့(အသုံးချသတ္တုဗေဒ)
Master of Engineering (Adaptive Metallurgy)(M.E.(Adapt.Met))

- ၄၆။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (သတ္တုသန့်စင်ထုတ်လုပ်ခြင်း)
Master of Engineering (Extractive Metallurgy)(M.E.(Ext.Met))
- ၄၇။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ဓာတုအင်ဂျင်နီယာ)
Master of Engineering (Chemical Engineering)(M.E.(Ch.E))
- ၄၈။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (နျူးကလီးယားနည်းပညာ)
Master of Engineering (Nuclear Technology)(M.E.(NT))
- ၄၉။ မဟာဗိသုကာဘွဲ့ Master of Architecture(M.Arch.)
- ၅၀။ အစာအာဟာရဆိုင်ရာမဟာသိပ္ပံဘွဲ့ Master of Food Technology(M.F.T)
- ၅၁။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (လေကြောင်းနှင့်အာကာသစက်နှင့်ပျံသန်းယာဉ်)
Master of Engineering (AerospacePropulsion and Flight Vehicles)(M.E.(PV))
- ၅၂။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (လေကြောင်းနှင့်အာကာသလေကြောင်းအီလက်ထရောနစ်)
Master of Engineering (AerospaceAvionics)(M.E.(AV))
- ၅၃။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (လေကြောင်းနှင့်အာကာသလေကြောင်းလျှပ်စစ်နှင့်တိုင်းတာရေး)
Master of Engineering (AerospaceElectrical Systems and Instrumentation)
(M.E.(EI))
- ၅၄။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (လေကြောင်းနှင့်အာကာသလောင်စာနှင့်တွန်းကန်ပစ္စည်း)
Master of Engineering (AerospaceFuel and Propellant)(M.E.(FP))
- ၅၅။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (လေကြောင်းနှင့်အာကာသစနစ်)
Master of Engineering (Aerospace Systems)(M.E.(SS))
- ၅၆။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ကွန်ပျူတာအင်ဂျင်နီယာ)
Master of Engineering (Computer Engineering) (M.E.(CE))
- ၅၇။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (အော်တိုမက်တစ်တိကျပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု အင်ဂျင်နီယာ)
Master of Engineering (Mechanical Precision & Automation)(M.E.(PrE))
- ၅၈။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ဒြပ်ပစ္စည်းနှင့်သတ္တုဗေဒအင်ဂျင်နီယာ)
Master of Engineering (Materials & Metallurgy (M.E.(AME))
- ၅၉။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (သတင်းအချက်အလက်သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ)
Master of Engineering(Information Science & Technology)(M.E.(IST))
- ၆၀။ မဟာအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ (ကွန်ပျူတာသိပ္ပံ)
Master of Engineering(Computer Science)(M.E.(CS))
- ၆၁။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (မြို့ပြ) Doctor of Philosophy (Civil) (Ph.D.(Civil))
- ၆၂။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (အဆောက်အအုံ)
Doctor of Philosophy (Structural Engineering)(Ph.D.(CSE))
- ၆၃။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (ရေအရင်းအမြစ်)
Doctor of Philosophy (Water Resources Engineering)(Ph.D.(CWRE))
- ၆၄။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (မြေသားနှင့်အုတ်မြစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ)
Doctor of Philosophy (Geotechnical Engineering)(Ph.D.(CGE))
- ၆၅။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ)
Doctor of Philosophy (Transportation Engineering)(Ph.D.(CTE))

- ၆၆။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာအင်ဂျင်နီယာ)
Doctor of Philosophy (Construction Engineering) (Ph.D.(CCE))
- ၆၇။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာပါရဂူဘွဲ့
Doctor of Philosophy (Civil Environmental Studies)(Ph.D.(Env.S))
- ၆၈။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (စက်မှု) Doctor of Philosophy (Mechanical)(Ph.D.(Mech))
- ၆၉။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (လျှပ်စစ်စွမ်းအား)
Doctor of Philosophy (Electrical Power Engineering)(Ph.D.(EP))
- ၇၀။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (အီလက်ထရွန်နစ်)
Doctor of Philosophy (Electronic Engineering) (Ph.D.(EC))
- ၇၁။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (သုတနည်းပညာ)
Doctor of Philosophy (Information Technology) (Ph.D.(IT))
- ၇၂။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (မက္ကာထရောနစ်)
Doctor of Philosophy (Mechatronics) (Ph.D.(McE))
- ၇၃။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (ဓါတု) Doctor of Philosophy (Chemical) (Ph.D.(ChE))
- ၇၄။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (ချည်မျှင်နှင့်အထည်) Doctor of Philosophy (Textile)(Ph.D.(Tex))
- ၇၅။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (သတ္တုတူးဖော်ရေး) Doctor of Philosophy (Mining) (Ph.D.(Mn))
- ၇၆။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (ရေနံ) Doctor of Philosophy (Petroleum)(Ph.D.(PE))
- ၇၇။ အင်ဂျင်နီယာပါရဂူဘွဲ့ (သတ္တုဗေဒ) Doctor of Philosophy (Metallurgy)(Ph.D.(Met))
- ၇၈။ ပါရဂူဘွဲ့ (ဗိသုကာ) Doctor of Philosophy (Architecture) (Ph.D.(Arch))
- ၇၉။ ပါရဂူဘွဲ့ (နျူးကလီးယားနည်းပညာ)
Doctor of Philosophy (Nuclear Technology) (Ph.D.(NT))
- ၈၀။ ပါရဂူဘွဲ့ (ဇီဝနည်းပညာ) Doctor of Philosophy (Biotechnology)(Ph.D.(BioT))

ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်

- ၁။ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ Bachelor of Computer Science (B.C.Sc.)
- ၂။ ကွန်ပျူတာနည်းပညာဘွဲ့ Bachelor of Computer Technology (B.C.Tech.)
- ၃။ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (ပရိုဂရမ်အင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Computer Science (Software Engineering) (B.C.Sc.(SE))
- ၄။ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (အသိပညာအင်ဂျင်နီယာ)
Bachelor of Computer Science (Knowledge Engineering)(B.C.Sc.(KE))
- ၅။ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (စီးပွားရေးသတင်းအချက်အလက်စနစ်)
Bachelor of Computer Science (Business Information Systems)(B.C.Sc.(BIS))
- ၆။ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (စွမ်းရည်မြင့်တွက်ချက်မှုပညာ)
Bachelor of Computer Science (High Performance Computing)(B.C.Sc.(HPC))
- ၇။ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (ကွန်ပျူတာလုံခြုံရေးနှင့်သက်သေ အထောက်အထား ရှာဖွေ စစ်ဆေးမှုပညာ) Bachelor of Computer Science (Computer Security and Forensics) (B.C.Sc.(CSF))
- ၈။ ကွန်ပျူတာနည်းပညာဘွဲ့ (ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးပညာ)
Bachelor of Computer Technology (Cyber Security) (B.C.Tech.(CS))

- ၉။ ကွန်ပျူတာနည်းပညာဘွဲ့ (မြုပ်နှံထိန်းချုပ်စနစ်)
Bachelor of Computer Technology(Embedded Systems) (B.C.Tech.(ES))
- ၁၀။ ကွန်ပျူတာနည်းပညာဘွဲ့ (ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ကွန်ယက်ပညာ)
Bachelor of Computer Technology(Communication and Networking)
(B.C.Tech.(CN))
- ၁၁။ မဟာကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ Master of Computer Science (M.C.Sc.)
- ၁၂။ မဟာကွန်ပျူတာနည်းပညာဘွဲ့ Master of Computer Technolog (M.C.Tech.)
- ၁၃။ မဟာသုတသိပ္ပံဘွဲ့ Master of Information Science(M.I.Sc.)
- ၁၄။ မဟာအသုံးချသိပ္ပံဘွဲ့ Master of Applied Science (M.A.Sc.)
- ၁၅။ မဟာကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (ပရိုဂရမ်အင်ဂျင်နီယာ)
Master of Computer Science (Software Engineering)(M.C.Sc.(SE))
- ၁၆။ မဟာကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (စီးပွားရေးသတင်းအချက်အလက်စနစ်)
Master of Computer Science(Business Information Systems)(M.C.Sc.(BIS))
- ၁၇။ မဟာကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (အသိပညာအင်ဂျင်နီယာ)
Master of Computer Science(Knowledge Engineering)(M.C.Sc.(KE))
- ၁၈။ မဟာကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (စွမ်းရည်မြင့်တွက်ချက်မှုပညာ)
Master of Computer Science(High Performance Computing)(M.C.Sc.(HPC))
- ၁၉။ မဟာကွန်ပျူတာသိပ္ပံဘွဲ့ (ကွန်ပျူတာလုံခြုံရေးနှင့်သက်သေအထောက်ထား
ရှာဖွေစစ်ဆေးမှုပညာ)
Master of Computer Science(Computer Security and Forensis) (M.C.Sc.(CSF))
- ၂၀။ မဟာကွန်ပျူတာနည်းပညာဘွဲ့ (ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ကွန်ယက်ပညာ)
Master of Computer Technology(Communication and Networking)
(M.C.Tech.(CN))
- ၂၁။ မဟာကွန်ပျူတာနည်းပညာဘွဲ့ (မြုပ်နှံထိန်းချုပ်စနစ်)
Master of Computer Technology(Embedded Systems)(M.C.Tech.(ES))
- ၂၂။ ပါရဂူဘွဲ့ (သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ)
Doctor of Philosophy (Information Technology) (Ph.D.(IT))

အစိုးရနည်းပညာကောလိပ်များ

- ၁။ နည်းပညာဘွဲ့ (မြို့ပြ) B.Tech (Civil)
- ၂။ နည်းပညာဘွဲ့ (လျှပ်စစ်စွမ်းအား) B.Tech (Electrical Power)
- ၃။ နည်းပညာဘွဲ့ (စက်မှု) B.Tech (Mechanical)

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

ဆေးတက္ကသိုလ်

- ၁။ ဆေးပညာဘွဲ့ M.B.,B.S
- ၂။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာဘွဲ့ B.D.S
- ၃။ ဆေးဝါးသိပ္ပံဘွဲ့ B.Pharm
- ၄။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဘွဲ့ B.Med.Tech

- ၅။ သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့ B.N.Sc (Generic)
- ၆။ ကျန်းမာရေးသိပ္ပံဘွဲ့ B.Comm.H
(အခြေခံကျန်းမာရေး)
- ၇။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(ခန္ဓာဗေဒ) M.Med.Sc(Anatomy)
- ၈။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(ဇီဝကမ္မဗေဒ) M.Med.Sc(Physiology)
- ၉။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(ဆေးဝါးဗေဒ) M.Med.Sc(Pharmacology)
- ၁၀။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Preventive and Tropical Medicine)
(ကာကွယ်ရေးနှင့်အပူပိုင်းဆေးပညာ)
- ၁၁။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Clinical Biochemistry)
(ဆေးလက်တွေ့ဆိုင်ရာဇီဝဓာတုဗေဒ)
- ၁၂။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(အဏုဇီဝဗေဒ) M.Med.Sc(Microbiology)
- ၁၃။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(ရောဂါဗေဒ) M.Med.Sc(Pathology)
- ၁၄။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးမဟာဘွဲ့ Master of Public Health (MPH)
- ၁၅။ ဆေးရုံအုပ်ချုပ်မှုပညာမဟာဘွဲ့ MHA (Master of Hospital Administration)
- ၁၆။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Medical Jurisprudence)
(ဥပဒေရေးရာဆေးပညာ)
- ၁၇။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc (Orthopaedics)
(အရိုးရောဂါပညာ)
- ၁၈။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(မေ့ဆေးပညာ) M.Med.Sc (Anaesthesiology)
- ၁၉။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(ဓာတ်မှန်ပညာ) M.Med.Sc (Radiology)
- ၂၀။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Ophthalmology)
(မျက်စိရောဂါပညာ)
- ၂၁။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Otorhinolaryngology Head &
(နား၊ နှာခေါင်း၊ လည်ချောင်း၊ Neck Surgery) (ORLHNS)
ဦးခေါင်းနှင့်လည်ပင်းခွဲစိတ်ကုပညာ)
- ၂၂။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc (Mental Health)
(စိတ်ကျန်းမာပညာ)
- ၂၃။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Rehabilitation Medicine)
(ကိုယ်အင်္ဂါပြန်လည်သန်စွမ်းရေးဆေးပညာ)
- ၂၄။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc (Dermatology)
(အရေပြားရောဂါပညာ)
- ၂၅။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Radiation Oncology)
(ကင်ဆာရောဂါဓာတ်ရောင်ခြည်ဆေးကုပညာ)
- ၂၆။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Medical Oncology)
(ကင်ဆာရောဂါဆေးပညာ)
- ၂၇။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.Med.Sc(Nuclear Medicine)
(အဏုမြူရောင်ခြည်ဆေးပညာ)

- ၂၈။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (အရေးပေါ်ကုသမှုဆေးပညာ) M.Med.Sc(Emergency Medicine)
- ၂၉။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(ဆေးပညာ) M.Med.Sc(Internal Medicine)
- ၃၀။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ(ခွဲစိတ်ကုပညာ) M.Med.Sc(Surgery)
- ၃၁။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (သားဖွားနှင့်မီးယပ်ပညာ) M.Med.Sc(Obstetrics and Gynaecology)
- ၃၂။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (ကလေးကျန်းမာပညာ) M.Med.Sc(Paediatrics)
- ၃၃။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (နှလုံးနှင့်သွေးကြောခွဲစိတ်ပညာ) M.Med.Sc(Cardiovascular Surgery)
- ၃၄။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (ရင်ခေါင်းခွဲစိတ်ကုပညာ) M.Med.Sc(Thoracic Surgery)
- ၃၅။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြောခွဲစိတ်ကုပညာ) M.Med.Sc(Neuro Surgery)
- ၃၆။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (ကျောက်ကပ်နှင့်ဆီးလမ်းကြောင်းရောဂါခွဲစိတ်ကုပညာ) M.Med.Sc(Urology)
- ၃၇။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (ကလေးခွဲစိတ်ကုပညာ) M.Med.Sc(Paediatric Surgery)
- ၃၈။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (ပြုပြင်ကုသမှုဆိုင်ရာခွဲစိတ်ပညာ) M.Med.Sc(Plastic Surgery)
- ၃၉။ ဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (မိသားစုကျန်းမာရေးဆေးပညာ) M.Med.Sc(Family Medicine)
- ၄၀။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံM.D.Sc(Oral Biological Science) (သွားဘက်ဆိုင်ရာဓနွာဗေဒနှင့်ဇီဝကမ္မဗေဒ)
- ၄၁။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.D.Sc(Oral and Maxillofacial Surgery) (ခံတွင်းနှင့်မျက်နှာမေးရိုးခွဲစိတ်ကုပညာ)
- ၄၂။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.D.Sc(Oral Medicine) (မေးရိုးနှင့်ခံတွင်းဆေးပညာ)
- ၄၃။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.D.Sc(Conservative Dentistry) (သွားရောဂါကုဆေးပညာ)
- ၄၄။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.D.Sc(Prosthodontics) (သွားတုဆေးပညာ)
- ၄၅။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.D.Sc(Preventive andCommunity Dentistry) (ကာကွယ်ရေးနှင့်လူထုသွားကျန်းမာရေးပညာ)
- ၄၆။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ M.D.Sc(Periodontology) (သွားဖုံးရောဂါကုပညာ)

၄၇။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (ကလေးသွားကျန်းမာရေးပညာ)	M.D.Sc(Paediatric Dentistry)
၄၈။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (သွားညှိကုပညာ)	M.D.Sc(Orthodontics)
၄၉။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးပညာမဟာသိပ္ပံ (အထွေထွေ)	M.D.Sc(General Dentistry)
၅၀။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (လူကြီးကျန်းမာရေးသူနာပြုစုမူပညာ)	M.N.Sc(Adult Health Nursing)
၅၁။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (မိခင်ကျန်းမာရေးသူနာပြုစုမူပညာ)	M.N.Sc(Maternal Health Nursing)
၅၂။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (ကလေးကျန်းမာရေးသူနာပြုစုမူပညာ)	M.N.Sc(Child Health Nursing)
၅၃။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (စိတ်ကျန်းမာရေးသူနာပြုစုမူပညာ)	M.N.Sc(Mental Health Nursing)
၅၄။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးသူနာပြုစုမူပညာ)	M.N.Sc(Community Health Nursing)
၅၅။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (အုပ်ချုပ်မှုနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ)	M.N.Sc(Nursing Administration and management)
၅၆။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (အရိုးအထူးပြုသူနာပြုစုမူပညာ)	M.N.Sc(Orthopaedic Nursing)
၅၇။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ (အထူးကြပ်မတ်ကုသမှုသူနာပြုစုမူပညာ)	M.N.Sc(Critical Care Nursing)
၅၈။ သူနာပြုမဟာသိပ္ပံ(အထွေထွေ)	M.N.Sc(General)
၅၉။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာမဟာသိပ္ပံ (ဓာတ်ခွဲနည်းပညာ)	M.Med.Tech(Medical Laboratory Technology)
၆၀။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာမဟာသိပ္ပံ (ဓာတ်မှန်နှင့်ပုံရိပ်ဖော်နည်းပညာ)	M.Med.Tech(Medical Imaging Technology)
၆၁။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာမဟာသိပ္ပံ (ခန္ဓာသန်စွမ်းမှုနည်းပညာ)	M.Med.Tech(Physiotherapy)
၆၂။ ဆေးဝါးမဟာသိပ္ပံဘွဲ့ (ပရဆေးဗေဒ)	M.Pharm(Pharmacognosy)
၆၃။ ဆေးဝါးမဟာသိပ္ပံဘွဲ့ (ဆေးဝါးဘက်ဆိုင်ရာဓာတုဗေဒ)	M.Pharm(Pharmaceutical Chemistry)
၆၄။ ဆေးဝါးမဟာသိပ္ပံဘွဲ့ (ဆေးဝါးဖော်စပ်ရေးဗေဒ)	M.Pharm(Pharmaceutics)
၆၅။ ဆေးဝါးမဟာသိပ္ပံဘွဲ့ (ဆေးလက်တွေ့ဆေးဝါးသိပ္ပံ)	M.Pharm(Clinical Pharmacy)
၆၆။ ကျန်းမာရေးမဟာသိပ္ပံဘွဲ့ (အခြေခံကျန်းမာရေး)	M.Comm.H(Master of Community Health)

၆၇။	ပါရဂူဘွဲ့。(ခန္ဓာဗေဒ)	Ph.D(Anatomy)
၆၈။	ပါရဂူဘွဲ့。(ဇီဝကမ္မဗေဒ)	Ph.D(Physiology)
၆၉။	ပါရဂူဘွဲ့。(ဇီဝဓာတုဗေဒ)	Ph.D(Biochemistry)
၇၀။	ပါရဂူဘွဲ့。(ဆေးဝါးဗေဒ)	Ph.D(Pharmacology)
၇၁။	ပါရဂူဘွဲ့。(အဏုဇီဝဗေဒ)	Ph.D(Medical Microbiology)
၇၂။	ပါရဂူဘွဲ့。(ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး)	Ph.D(Public Health)
၇၃။	ပါရဂူဘွဲ့。 (သွားဘက်ဆိုင်ရာခန္ဓာဗေဒနှင့်ဇီဝကမ္မဗေဒ)	Ph.D(Oral Biological Science)
၇၄။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (အထွေထွေဆေးပညာ)	Dr.Med.Sc(General Medicine)
၇၅။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (အထွေထွေခွဲစိတ်ကုပညာ)	Dr.Med.Sc(General Surgery)
၇၆။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (သားဖွားမီးယပ်ပညာ)	Dr.Med.Sc(Obstetrics & Gynaecology)
၇၇။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (ကလေးကျန်းမာပညာ)	Dr.Med.Sc(Paediatrics)
၇၈။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (အရိုးရောဂါပညာ)	Dr.Med.Sc(Orthopaedics)
၇၉။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (နှလုံးရောဂါပညာ)	Dr.Med.Sc(Cardiology)
၈၀။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (နှလုံးနှင့်သွေးကြောခွဲစိတ်ပညာ)	Dr.Med.Sc(Cardiovascular Surgery)
၈၁။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာဆေးပညာ)	Dr.Med.Sc(Respiratory Medicine)
၈၂။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (ရင်ခေါင်းခွဲစိတ်ကုပညာ)	Dr.Med.Sc(Thoracic Surgery)
၈၃။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြောဆေးပညာ)	Dr.Med.Sc(Neurology)
၈၄။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြောခွဲစိတ်ကုပညာ)	Dr.Med.Sc(Neurosurgery)
၈၅။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (ကျောက်ကပ်ရောဂါပညာ)	Dr.Med.Sc(Nephrology)
၈၆။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (ကျောက်ကပ်နှင့်ဆီးလမ်းကြောင်းရောဂါခွဲစိတ်ကုပညာ)	Dr.Med.Sc(Urology)
၈၇။	ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့。 (အစာအိမ်နှင့်အူလမ်းကြောင်းဆေးပညာ)	Dr.Med.Sc(Gastroenterology)

- ၈၈။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Hepatology)
(အသည်းရောဂါပညာ)
- ၈၉။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။(သွေးရောဂါပညာ) Dr.Med.Sc(Clinical Haematology)
- ၉၀။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Paediatric Surgery)
(ကလေးခွဲစိတ်ကုပညာ)
- ၉၁။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Neonatology)
(မွေးကင်းစကလေးဆေးပညာ)
- ၉၂။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Hand Surgery)
(လက်ပိုင်းဆိုင်ရာခွဲစိတ်ကုပညာ)
- ၉၃။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Gynaecological Oncology)
(မီးယပ်ဆိုင်ရာကင်ဆာရောဂါပညာ)
- ၉၄။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Reproductive Health)
(မျိုးပွားမှုဆိုင်ရာဆေးပညာ)
- ၉၅။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။(မေ့ဆေးပညာ) Dr.Med.Sc(Anaesthesiology)
- ၉၆။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။(ဓာတ်မှန်ပညာ) Dr.Med.Sc(Radiology)
- ၉၇။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Ophthalmology)
(မျက်စိရောဂါပညာ)
- ၉၈။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Otorhinolaryngology)
(နား၊ နှာခေါင်း၊ လည်ချောင်း၊ ဦးခေါင်း
နှင့် လည်ပင်းခွဲစိတ်ကုပညာ) Head & Neck Surgery)(ORLHNS)
- ၉၉။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Oral and Maxillofacial
(ခံတွင်းနှင့်မျက်နှာမေးရိုးခွဲစိတ်ကုပညာ) Surgery)
- ၁၀၀။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Rehabilitation Medicine)
(ကိုယ်အင်္ဂါပြန်လည်သန်စွမ်းရေးဆေးပညာ)
- ၁၀၁။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Medical Jurisprudence)
(ဥပဒေရေးရာဆေးပညာ)
- ၁၀၂။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Rheumatology)
(အရိုးအကြောအဆစ်ဆေးပညာ)
- ၁၀၃။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Plastic Surgery)
(ပြုပြင်ကုသမှုဆိုင်ရာခွဲစိတ်ပညာ)
- ၁၀၄။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Endocrinology)
(ဟော်မုန်းရောဂါများအထူးကုပညာ)
- ၁၀၅။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။ Dr.Med.Sc(Spine Surgery)
(ကျောရိုးခွဲစိတ်ကုပညာ)
- ၁၀၆။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။(စိတ်ကျန်းမာပညာ) Dr.Med.Sc(Mental Health)

- ၁၀၇။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(အသည်းနှင့်သည်းခြေလမ်းကြောင်း
ဆိုင်ရာခွဲစိတ်ကုပညာ) Dr.Med.Sc(Hepatobiliary and
Pancreatic Surgery)
- ၁၀၈။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(အပူပိုင်းကူးစက်ရောဂါပညာ) Dr.Med.Sc(Tropical and Infectious
Diseases)
- ၁၀၉။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်မှုဆေးပညာ) Dr.Med.Sc(Geriatric Medicine)
- ၁၁၀။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။(သွေးရောဂါဗေဒ) Dr.Med.Sc(Haematopathology)
- ၁၁၁။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(အသားမျှင်ရောဂါဗေဒ) Dr.Med.Sc(Histopathology)
- ၁၁၂။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။(ဓာတုရောဂါဗေဒ) Dr.Med.Sc(Chemical Pathology)
- ၁၁၃။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(အရေပြားရောဂါပညာ) Dr.Med.Sc(Dermatology)
- ၁၁၄။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(ကလေးသွေးနှင့်ကင်ဆာရောဂါပညာ) Dr.Med.Sc(Paediatric Haemato-
Oncology)
- ၁၁၅။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(အရေးပေါ်ကုသမှုဆေးပညာ) Dr.Med.Sc(Emergency Medicine)
- ၁၁၆။ ဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(ကလေးနှလုံးရောဂါဆေးပညာ) Dr.Med.Sc(Paediatric Cardiology)
- ၁၁၇။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(မေးရိုးနှင့်ခံတွင်းဆေးပညာ) Dr.D.Sc(Oral Medicine)
- ၁၁၈။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(သွားတုဆေးပညာ) Dr.D.Sc(Prosthodontics)
- ၁၁၉။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(သွားရောဂါကုဆေးပညာ) Dr.D.Sc(Conservative Dentistry)
- ၁၂၀။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(ကလေးသွားကျန်းမာရေးပညာ) Dr.D.Sc(Paediatric Dentistry)
- ၁၂၁။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(ကာကွယ်ရေးနှင့်လူထုသွားကျန်းမာရေး
ပညာ) Dr.D.Sc(Preventive and Community
Dentistry)
- ၁၂၂။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(သွားဖုံးရောဂါကုပညာ) Dr.D.Sc(Periodontology)
- ၁၂၃။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(သွားညှိကုပညာ) Dr.D.Sc(Orthodontics)
- ၁၂၄။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးလက်တွေ့ပါရဂူဘွဲ့။
(ခံတွင်းနှင့်မျက်နှာမေးရိုးခွဲစိတ်ကုပညာ) Dr.D.Sc(Oral and Maxillofacial
Surgery)

၁၂၅။ ပါရဂူဘွဲ့(သူနာပြု)	Ph.D(Nursing)
၁၂၆။ ပါရဂူဘွဲ့(ခန္ဓာသန်စွမ်းမှုနည်းပညာ)	Ph.D(Physiotherapy)
၁၂၇။ ပါရဂူဘွဲ့(ဓာတ်ခွဲနည်းပညာ)	Ph.D(Medical Laboratory Technology)
၁၂၈။ ပါရဂူဘွဲ့(ဓာတ်မှန်နှင့်ပုံရိပ်ဖော်နည်းပညာ)	Ph.D(Medical Imaging Technology)
၁၂၉။ ပါရဂူဘွဲ့(ပရဆေးဗေဒ)	Ph.D(Pharmacognosy)
၁၃၀။ ပါရဂူဘွဲ့(ဆေးဝါးဘက်ဆိုင်ရာဓာတုဗေဒ)	Ph.D(Pharmaceutical Chemistry)
၁၃၁။ ပါရဂူဘွဲ့(ဆေးဝါးဖော်စပ်ရေးဗေဒ)	Ph.D (Pharmaceutics)
၁၃၂။ ပါရဂူဘွဲ့(ဆေးလက်တွေ့ဆေးဝါးသိပ္ပံ)	Ph.D(Clinical Pharmacy)

တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်(မန္တလေး)

၁။ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာဘွဲ့	B.M.T.M(Bachelor of Myanmar Traditional Medicine)
၂။ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာမဟာဘွဲ့	M.M.T.M(Master of Myanmar Traditional Medicine)

ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့

အလယ်အလတ်အဆင့်အရာထမ်းသင်တန်း

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုအဆင့်မြင့်ဒီပလိုမာ	Advanced Diploma in Civil Service Management(ADCSM)
--	---

အရာထမ်းလောင်း(အထူး)သင်တန်း

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုဘွဲ့လွန်ဒီပလိုမာ	Post-Graduate Diploma in Civil Service Management (PGDCSM)
--	--

တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

တပ်မတော်အစ

“တပ်မတော်အစ ဘီအိုင်အေက” ဆိုသောစကားအတိုင်း တပ်မတော်အကြောင်း လေ့လာမည်ဆိုလျှင် ဘီအိုင်အေမှစ၍ လေ့လာရပါမည်။ ဘီအိုင်အေ စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်

၁။	သခင်အောင်ဆန်း	ဗိုလ်တေဇ
၂။	သခင်ရှုမောင်	ဗိုလ်နေဝင်း
၃။	ကိုလှမောင်	ဗိုလ်ဇေယျ
၄။	ကိုအောင်သိန်း	ဗိုလ်ရဲထွဋ်
၅။	ကိုရွှေ	ဗိုလ်ကျော်ဇော
၆။	ကိုထွန်းရှိန်	ဗိုလ်ရန်နိုင်
၇။	သခင်လှမြိုင်	ဗိုလ်ရန်အောင်
၈။	သခင်ဗဂျမ်း	ဗိုလ်လရောင်
၉။	သခင်လှဖေ	ဗိုလ်လကျာ
၁၀။	သခင်အောင်သန်း	ဗိုလ်စကြာ
၁၁။	ကိုသန်းညွန့်	ဗိုလ်ဇင်ယော်
၁၂။	ကိုထွန်းရွှေ	ဗိုလ်လင်းယုန်
၁၃။	ကိုတင်အေး	ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်
၁၄။	သခင်စောလွင်	ဗိုလ်မင်းခေါင်
၁၅။	ကိုစိုး	ဗိုလ်မြင့်အောင်
၁၆။	သခင်စံမြ	ဗိုလ်တောက်ထိန်
၁၇။	သခင်ခင်မောင်ဦး	ဗိုလ်တာရာ
၁၈။	သခင်စံလှိုင်	ဗိုလ်အောင်
၁၉။	ကိုမောင်မောင်	ဗိုလ်ဉာဏ
၂၀။	ကိုလှ	ဗိုလ်မင်းရောင်
၂၁။	သခင်ထွန်းခင်	ဗိုလ်မြင့်ဆွေ
၂၂။	သခင်ကျော်စိန်	ဗိုလ်မိုးညို
၂၃။	သခင်ငွေ	ဗိုလ်စောအောင်
၂၄။	သခင်သစ်	ဗိုလ်စောနောင်
၂၅။	သခင်ထွန်းလွင်	ဗိုလ်ဗလ
၂၆။	သခင်သန်းတင်	ဗိုလ်မြဒင်
၂၇။	သခင်အေးမောင်	ဗိုလ်မိုး
၂၈။	သခင်သန်းတင်(မော်လမြိုင်)	ဗိုလ်သန်းတင်
၂၉။	သခင်ထွန်းအုပ်	သခင်ထွန်းအုပ်
၃၀။	ကိုဆောင်း	ဗိုလ်ထိန်ဝင်း

ရဲဘော်သုံးကျိပ် စစ်ပညာသင်ယူသည့်နေရာမှာ ဟိုင်နန်ကျွန်းနှင့်ထိုင်ဝမ်ကျွန်းဖြစ်ပြီး ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် သခင်ထွန်းအုပ်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးပညာကိုသာ သင်ယူခဲ့ပါသည်။

တပ်မတော်အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းပုံ

- ၁။ ဘီအိုင်အေ (BIA) = ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (Burma Independence Army) ကို ၂၆-၁၂-၁၉၄၁ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့ရှိ ဦးလွန်းဖေ၏နေအိမ်၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၂။ ဘီဒီအေ (BDA) = (၂၇-၇-၁၉၄၂)ရက်နေ့တွင် ဘီအိုင်အေခေါ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကိုဖျက်သိမ်း၍ ပျဉ်းမနားမြို့၌ အင်အား ၃၀၀၀ခန့်ဖြင့် BDA ခေါ် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (Burma Defence Army)ကို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၃။ ဘီအန်အေ (BNA) = (၁၅-၉-၁၉၄၃)ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တို့ပေးသည့် ရွှေရည်စိမ်လွတ်လပ်ရေးနှင့်အတူ ဗမာ့အမျိုးသားတပ်မတော် (Burma National Army)ဟု ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၄။ ပီဘီအက် (PBF) = (၂၃-၇-၁၉၄၅)ရက်နေ့တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် (Patriotic Burmese Forces)ဟု ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဘီအိုင်အေ စစ်ကြောင်းကြီး (၄) ကြောင်း

ဘီအိုင်အေတပ်မတော်သည် ဂျပန်ပြည်တွင် စစ်ပညာသင်ကြား၍ ဂျပန်နှင့်အတူ စစ်ကြောင်းလေးကြောင်းခွဲ၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုစစ်ကြောင်းအမည်များမှာ -

- ၁။ မြဝတီစစ်ကြောင်း၊
 ၂။ ဖာပွန်စစ်ကြောင်း၊
 ၃။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်း၊
 ၄။ မြိတ်စစ်ကြောင်း။

တပ်မတော်၏ တိုင်းကျိုးပြည်ပြု ဆောင်ရွက်ချက်အကျဉ်းချုပ်

- ၁။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဘီအိုင်အေဘဝဖြင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး။
- ၂။ ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဘီဒီအေဘဝဖြင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြင်ဆင်ခြင်း။
- ၃။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလ။
- ၄။ ၁၉၄၆/၄၈ တပ်မတော်ရပ်တည်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု။
- ၅။ ၁၉၄၈/၅၀ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု အဆိုးရွားဆုံးကာလ။
- ၆။ ၁၉၅၀/၅၈ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု နှိမ်နင်းခြင်းနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုရန် ကာကွယ်ခြင်း။
- ၇။ ၁၉၅၈/၆၀ အိမ်စောင့်အစိုးရတာဝန်ဖြင့် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု ပြည်ပကျူးကျော်မှုတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်း။
- ၈။ ၁၉၆၀/၆၂ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုကို နှိမ်နင်းခြင်း။
- ၉။ ၁၉၆၂/၇၄ တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အမျိုးသားပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး။
- ၁၀။ ၁၉၇၄/၇၈ ပဲခူးရိုးမ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများမှ သောင်းကျန်းမှု အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းခြင်းနှင့် ပြည်ပြေးများအား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းခြင်း။

- ၁၁။ ၁၉၇၈/၈၀ ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ခြမ်းနှင့် ရခိုင်ဒေသ ဗကပများအား ထိုးစစ်ဆင်ခြင်း၊ (၂/၈၀) အမိန့်ကြေညာချက်အရ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်း။
- ၁၂။ ၁၉၈၀/၈၈ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုဆက်လက်ချေမှုန်းခြင်း၊ နိုင်ငံရေးတာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း။
- ၁၃။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုထိုးစစ်ကို ဟန့်တားခြင်း၊ မင်းမဲ့စရိုက်နှိမ်နင်းခြင်း၊ နိုင်ငံတော်၏တာဝန်အရပ်ရပ်ကို တာဝန်ယူခြင်း။
- ၁၄။ ၁၉၈၈/၉၀ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့အဖြစ် နိုင်ငံ့တာဝန်အရပ်ရပ်ကို တာဝန်ယူခြင်း၊ တစ်ပါတီစနစ်ကို ချုပ်ငြိမ်းစေပြီး ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ တရားမျှတသောရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (၁၇)ဖွဲ့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးရယူကာ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။
- ၁၅။ ၁၉၉၅/၉၆ အမ်တီအေအဖွဲ့များ လက်နက်ချခြင်း၊ တိုင်းကျိုးပြည်ပြု လူထုထောက်ခံပွဲများ ကျင်းပခြင်း။
- ၁၆။ ၁၉၉၇/ ၂၀၁၁ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ၁၇။ ၂၀၂၁ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲသမားမှု ဖြစ်စဉ်များကြောင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံ့တာဝန်ကို ခေတ္တထိန်းသိမ်းခြင်း။
- ၁၈။ ၂၀၂၂ ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ် သတ်မှတ်၍ အပစ်အခတ်ရပ်စဲကာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ၁၉။ ၂၀၂၃ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၅ အရ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး အရေးပေါ် အခြေအနေ ကြေညာထားသည့် ကာလအား ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ၆ လနှင့် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ၆ လ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ၂၀။ ၂၀၂၄ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၅ အရ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး အရေးပေါ် အခြေအနေကြေငြာထားသည့်ကာလအား ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးကောင်စီဥပဒေ အမှတ် ၂၇/၂၀၁၀ ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဥပဒေကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့မှစတင်၍ အာဏာတည်စေခြင်း။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလ စစ်တိုင်းကြီး (၇) တိုင်း

- ၁။ တိုင်း (၁) မင်းလှစည်သူ = ပြည်၊ သာယာဝတီ၊ အင်းစိန်
- ၂။ တိုင်း (၂) ကျော်ခေါင်ဗလ = ဟံသာဝတီ၊ မအူပင်၊ ဖျာပုံ

- ၃။ တိုင်း (၃) ရဲကျော်သူရ = ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ၊ မြောင်းမြ
 ၄။ တိုင်း (၄) လက်ျာကျော်ထင် = ပဲခူး၊ ရွှေကျင်၊ သထုံ
 ၅။ တိုင်း (၅) ဇေယျကျော်သူ = မော်လမြိုင်၊ ထားဝယ်
 ၆။ တိုင်း (၆) ဇေယျကျော်ထင် = တောင်ငူ၊ မိတ္ထီလာ
 ၇။ တိုင်း (၇) သီရိကျော်ထင် = သရက်၊ အောင်လံ၊ မင်းဘူး

တပ်မတော်(ရေ)

- ၁။ စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက် - ၂၄-၁၂-၁၉၄၇
 ၂။ ဆောင်ပုဒ် - မြန်မာ့ပင်လယ် တို့ကာကွယ်
 လှေခွက်ချည်းကျန် အလံမလှဲ

တပ်မတော် (လေ)

- ၁။ စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက် - ၁၅-၁၂-၁၉၄၇
 ၂။ ဆောင်ပုဒ် - တက်နိုင်ဖျားရောက် (ဝေဟင်စိုးမိုးမည်)

တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်များ

- ၁။ မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၂။ အရှေ့မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၃။ တြိဂံဒေသတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၄။ အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၅။ အရှေ့တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၆။ ကမ်းရိုးတန်းဒေသတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၇။ ရန်ကုန်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၈။ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၉။ အနောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၁၀။ အနောက်မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၁၁။ အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၁၂။ နေပြည်တော်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၁၃။ တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်
 ၁၄။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်

ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်များ

- ၁။ အမှတ်(၁၁) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၂။ အမှတ်(၂၂) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၃။ အမှတ်(၃၃) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၄။ အမှတ်(၄၄) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၅။ အမှတ်(၅၅) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၆။ အမှတ်(၆၆) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၇။ အမှတ်(၇၇) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်

- ၈။ အမှတ်(၈၈) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၉။ အမှတ်(၉၉) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်
 ၁၀။ အမှတ်(၁၀၀) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်

တပ်မတော်စစ်ကျောင်းကြီးများ

- ၁။ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ် (နေပြည်တော်)
 ၂။ စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ် (ကလေး)
 ၃။ တပ်မတော်(ကြည်း)တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း (ဗထူး)
 ၄။ တပ်မတော်(ကြည်း)တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း (ဘုရင့်နောင်)
 ၅။ စစ်တက္ကသိုလ် (ပြင်ဦးလွင်)
 ၆။ တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံ)
 ၇။ တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ် (ပြင်ဦးလွင်)
 ၈။ တပ်မတော်(ကြည်း)ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း (ဗထူး)
 ၉။ တပ်မတော်အုပ်ချုပ်မှုကျောင်း (ပြင်ဦးလွင်)
 ၁၀။ တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေးဘက်ပညာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံ)

စစ်တက္ကသိုလ်

- ၁။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ - မင်္ဂလာဒုံ (ဂျပန်ခေတ်)
 ၂။ စစ်တက္ကသိုလ် - ၁၉၅၄ (ဗထူးတပ်မြို့)
 စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် ခုနှစ်
 ၃။ စစ်တက္ကသိုလ် - ၁-၆-၁၉၅၇ (ပြင်ဦးလွင်)
 စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် ရက်စွဲ
 ၄။ ပေးအပ်သောဘွဲ့များ - B.Sc (D.S.A), B.A (D.S.A),
 M.Sc (D.S.A), M.A (D.S.A),
 B.C.Sc. (D.S.A)
 ၅။ တက်ရောက်ရသည့်ကာလ - လေးနှစ်၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၃ ထိ သုံးနှစ်
 ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ယနေ့ထိ လေးနှစ်
 ၆။ မွေးနေ့ - ဩဂုတ်လ (၁)ရက်
 ၇။ စစ်တက္ကသိုလ်ဆောင်ပုဒ် - (က) နောင်တစ်ခေတ်၏အောင်စစ်သည်
 (ခ) သူရ၊ သစ္စာ၊ သိပ္ပံ
 (ဂ) စစ်တက္ကသိုလ်သည် ဘယ်တော့မှ
 လက်နက်မချ
 ၈။ စစ်တက္ကသိုလ်အဓိဋ္ဌာန် - ကြည်း/ရေ/လေထု အားမာန်ပြု၍ ပြည်သူ့
 အိုးအိမ် ပြည့်စည်းစိမ်အတွက် တို့လက်
 မြဲမြဲ ခိုင်ခိုင်တွဲစို့
 ၉။ ပေးအပ်သောဆုများ - အောင်စစ်သည်ဆု၊ လေ့ကျင့်ရေးထူးချွန်ဆု၊
 စာပေထူးချွန်ဆု

တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ်

၁။ စတင်တည်ထောင်သည့်ရက်	- ၁၉၉၃ ခုနှစ်
၂။ ကြွေးကြော်သံဆောင်ပုဒ်	- အင်ဂျင်နီယာစွမ်းပကား တပ်မတော်အား
Technology for Military Might.
ကျင့်ဝတ်၊ တီထွင်၊ စွမ်းအားရှင်
Honour, Creative, Capable
၃။ ပေးအပ်သောဆုများ	- အောင်စစ်သည်ဆု၊ လေ့ကျင့်ရေးထူးချွန်
ဆု၊ စာပေထူးချွန်ဆု

တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ်

၁။ စတင်တည်ထောင်သည့်ရက်	- ၁၉၉၂ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ (၁၉)ရက်
၂။ အလုပ်သင်ဆရာဝန်	- တပ်မတော်စစ်ဆေးရုံကြီးများတွင် တစ်
နှစ် တိတိ အလုပ်သင်ဆရာဝန်အဖြစ်
သင်ကြား လုပ်ကိုင်ရသည်။
၃။ ပေးအပ်သောဘွဲ့	- M.B.B.S
၄။ တက်ရောက်ရသည့်ကာလ	- (၇)နှစ် (အလုပ်သင်ဗိုလ်တစ်နှစ်အပါအဝင်)
၅။ ဆောင်ပုဒ်	- သမားဇာနည်အောင်စစ်သည် (To Be A Good
Soldier and An Efficient Doctor)
၆။ လမ်းညွှန်ဆောင်ပုဒ်	- သစ္စာ (Loyalty)၊ ပညာ (Wisdom)၊ စေတနာ
(Empathy)
၇။ ရည်မှန်းချက်	- ကျန်းမာကြံ့ခိုင် တိုက်နိုင်ရန် (Make Fit
to Fight)
၈။ ပေးအပ်သောဆုများ	- အောင်စစ်သည်ဆု၊ လေ့ကျင့်ရေးထူးချွန်
ဆု၊ စာပေထူးချွန်ဆု

တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေးပညာတက္ကသိုလ်

၁။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ	- မင်္ဂလာဒုံ (ရန်ကုန်)
၂။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ရက်	- ၂၄-၂-၂၀၀၀
၃။ ယခင်တက္ကသိုလ်အမည်	- Defence Services Institute of Nursing
(DSIN) (တပ်မတော်သူနာပြုတက္ကသိုလ်)
၄။ ယခုတက္ကသိုလ်အမည်	- Military Institute of Nursing and Paramedical
Science (MINP) (တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေး
ဘက်ပညာတက္ကသိုလ်)
၅။ ပြောင်းလဲဖွင့်လှစ်သည့်ရက်	- ၂၀-၁၁-၂၀၀၂
၆။ ဆောင်ပုဒ်	- ကျွမ်းကျင်ကူညီ ဆေးစစ်သည် (Skilful and
Supportive Medical Corps)
၇။ လမ်းညွှန်ဆောင်ပုဒ်	- သူရ၊ ပညာ၊ ကျွမ်းကျင် (Valour, Knowledge,
Skill)

- ၈။ ရည်မှန်းချက်တာဝန် - ကျန်းမာကြံ့ခိုင် တိုက်နိုင်ရန် (Make Fit to Fight)
- ၉။ ပေးအပ်သည့်ဘွဲ့များ (အမျိုးသား) - (က) သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့ B.N.Sc (Bachelor of Nursing Science)
- (ခ) ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်မှုသိပ္ပံဘွဲ့ B. Pharm (Bachelor of Pharmacy)
- (ဂ) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲနည်းပညာ) B.Med.Tech (Bachelor of Medical Technology) (Laboratory)
- (ဃ) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ခန္ဓာသန်စွမ်းမှုနည်းပညာ) B.Med. Tech (Bachelor of Medical Physiotherapy Technology)
- (င) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်မှန်နှင့် ပုံရိပ်ဖော်နည်းပညာ) B.Med.Tech (Bachelor of Medical Imaging Technology)
- (စ) ခြေတုလက်တုနှင့် အားပြုကိရိယာနည်းပညာဘွဲ့ B.Med.Tech (Bachelor of Medical Technology) (Prosthetics and Orthotics)
- ၁၀။ ပေးအပ်သည့်ဘွဲ့များ (အမျိုးသမီး) - (က) သူနာပြုသိပ္ပံဘွဲ့ B.N.Sc (Bachelor of Nursing Science)
- (ခ) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ခန္ဓာသန်စွမ်းမှုနည်းပညာ) B.Med Tech (Bachelor of Medical Physiotherapy Technology)
- (ဂ) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဘွဲ့ (ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်မှန်နှင့် ပုံရိပ်ဖော်နည်းပညာ) B.Med.Tech (Bachelor of Medical Imaging Technology)
- (ဃ) ခြေတုလက်တုနှင့် အားပြုကိရိယာ နည်းပညာဘွဲ့ B.Med.Tech (Bachelor of Medical Technology) (Prosthetics and Orthotics)

တပ်မတော်(ကြည်း) ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း (ဗထူး)

- ၁။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ - ပြင်ဦးလွင် (မေမြို့)
- ၂။ လက်ရှိဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ - ဗထူးတပ်မြို့

- ၃။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ရက် - ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်
၄။ ဆောင်ပုဒ် - အနာဂတ်၏စစ်ခေါင်းဆောင် (Military Leader for Future)
- ၅။ ဒို့လမ်းစဉ် - အရေအတွက်မှ အရည်အချင်းသို့ (From Quantity to Quality)
- ၆။ တည်နေရာ - ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ရပ်စောက်မြို့အနီးရှိ ဗထူးတပ်မြို့ (၁၄-၂-၁၉၅၅ ရက်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးဗထူးအား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။)
- ၇။ ရည်ရွယ်ချက် - တပ်မတော်(ကြည်း)တွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝသော အရာရှိများဖြစ်ပေါ်စေရန်နှင့် ခြေလျင်တပ်စုတစ်ခုကို ပိုင်နိုင်စွာကွပ်ကဲ၍ စစ်မြေပြင်တွင် တိုက်ပွဲဝင်နိုင်စေရန်။
- ၈။ တပ်ခွဲများ - (၁) သီဟတပ်ခွဲ၊ (၂) သူရတပ်ခွဲ၊ (၃) စည်သူတပ်ခွဲ၊ (၄) တေဇတပ်ခွဲ
- ၉။ ပေးအပ်သည့်အဆင့် - ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ ဒုတိယဗိုလ်
- ၁၀။ သင်တန်းကာလ - (၉)လ

တပ်မတော် (ကြည်း) ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း (မှော်ဘီ)

- ၁။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်နေရာ - မှော်ဘီမြို့ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး)
- ၂။ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့်ရက် - ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ
၃။ ဆောင်ပုဒ် - အနာဂတ်၏ စစ်ခေါင်းဆောင် (Military Leader for Future)
- ၄။ ဒို့လမ်းစဉ် - အရေအတွက်မှ အရည်အချင်းသို့ (From Quantity to Quality)
- ၅။ ပထမဆုံးအပတ်စဉ် - အပတ်စဉ်(၁) (၂၈-၈-၂၀၁၄)
- ၆။ ရည်ရွယ်ချက် - နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရာတွင် အမျိုးသားများနည်းတူ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ထမ်းဆောင်နိုင်ရန်။
- ၇။ သင်တန်းကာလ - (၉)လ
- ၈။ ပေးအပ်သည့်အဆင့် - ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ ဒုတိယဗိုလ်/ ဗိုလ်
(က) ရိုးရိုးဘွဲ့ရများအတွက် - ဒုတိယဗိုလ်
(ခ) မဟာဘွဲ့နှင့် ပါရဂူဘွဲ့ရများအတွက်- ဗိုလ်

စစ်သား SOLDIER အဓိပ္ပာယ်

- S = Smart သေသပ်မှု
- O = Obedience အမိန့်နာခံတတ်မှု
- L = Loyalty သစ္စာရှိမှု
- D = Dutiful တာဝန်ကျေပွန်မှု / Discipline စစ်စည်းကမ်းရှိမှု
- I = Intelligence အသိဉာဏ်ထက်မြက်မှု

E = Efficiency	စစ်ပညာအရည်အသွေးပြည့်ဝမှု
R = Right	မှန်ကန်ရာကိုသာလုပ်ဆောင်တတ်မှု / Readiness အမြဲအသင့်ရှိမှု

တပ်မတော်၏ အဓိကတာဝန်

- ၁။ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန်
- ၂။ လေ့ကျင့်ရေးတာဝန်
- ၃။ ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတာဝန်

တပ်မတော်၏ စွမ်းရည် (၃) ရပ်

- ၁။ စစ်ရေးစွမ်းရည်
- ၂။ အုပ်ချုပ်ရေးစွမ်းရည်
- ၃။ စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်

တပ်မတော်၏အား (၁၀) ပါး

- ၁။ သစ္စာစောင့်သိမှု
- ၂။ အမိန့်နာခံတတ်မှု
- ၃။ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာမှုနှင့် ဇွဲသတ္တိပြည့်ဝမှု
- ၄။ စစ်စည်းကမ်းကောင်းမွန်မှု
- ၅။ လေ့ကျင့်သားပြည့်ဝမှု
- ၆။ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်ပြည့်ဝမှု
- ၇။ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု
- ၈။ အချင်းချင်းရဲဘော်စိတ်ထားရှိမှု
- ၉။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှု
- ၁၀။ သန္နိဋ္ဌာန်စိတ်ဖြင့် ရည်မှန်းချက်
- ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်မှု

တပ်မတော်၏အစဉ်အလာကောင်း (၁၂) ရပ်

- ၁။ မျိုးချစ်တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၂။ စည်းကမ်းကောင်းသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၃။ သစ္စာရှိသောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၄။ စည်းလုံးညီညွတ်သောတပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၅။ စွမ်းရည်ရှိသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၆။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၇။ တစ်ဦးချင်းကိုယ်ကျိုးကို ပဓာနမထားသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၈။ စိတ်ဓာတ်မြင့်မြတ်သော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၉။ အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားနိုင်သည့် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၁၀။ အပင်ပန်းအဆင်းရဲခံနိုင်သည့် တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၁၁။ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိသည့် တပ်မတော်ဖြစ်သည်။
- ၁၂။ ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို အမြဲဦးထိပ်ပန်ဆင်သော တပ်မတော်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့တပ်မတော်သားတို့၏ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် (၄) ချက်

- ၁။ ငါတို့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏သစ္စာကို စောင့်သိရှိသေပါမည်။
- ၂။ ငါတို့သည် ကျဆုံးလေပြီးသော တပ်မတော်သားတို့၏သစ္စာကို စောင့်သိရှိသေပါမည်။
- ၃။ ငါ့အား အထက်မှပေးအပ်သော အမိန့်နှင့်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ပါမည်။
- ၄။ ငါ့နိုင်ငံတော်၊ ငါ့နိုင်ငံသား၊ ငါ့တပ်မတော်အတွက် ငါ၏အသက်ကိုစွန့်လွှတ်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမည် (၆) မျိုး

- ၁။ ကျောင်းသား + သခင်အမည် - အောင်ဆန်း
- ၂။ ငယ်အမည် - ထိန်လင်း
- ၃။ ဂျပန်တွင် စစ်ပညာသင်ချိန်အမည် - OMODA
- ၄။ တရုတ်ပြည် အမွိုင်သို့ သွားစဉ်အမည် - တန်လူရှောင်
- ၅။ တော်လှန်ရေးအချိန်လျှို့ဝှက်အမည် - ဦးနောင်ချို
- ၆။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်အမည် - ဗိုလ်တေဇ

မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆိုအမိန့် ဆိုရိုးစကားများနှင့် ရှေးခေတ်တပ်မတော်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

- ၁။ “ငါ့သားများ စစ်ထဲဝင်ရင်လေ သူ့ကိုပြောလိုက်စမ်းပါကွာ၊ စစ်တပ်ဆိုတာ အမှန်သာ လိုက်နာနိုင်ရင် တကယ့်ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်စေနိုင်တဲ့တရားတွေကို သင်ကြားပေး တဲ့ ကျောင်းကြီးပေါ့” စစ်သည်ဟောင်းတစ်ဦး၏ အမှာစကား
- ၂။ “စစ်တို့၏သဘောတရားသည် အင်အားနည်းသည်၊ များသည်ဟူ၍ မဆိုသာ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ရဲစွမ်းသတ္တိသာ အရင်းခံဖြစ်သည်”
ဘုရင့်နောင်ကျော်ထင်နော်ရထာ၏ နောင်ရိုးတိုက်ပွဲအဆိုအမိန့်
- ၃။ “ပေါ့ပေါ့ဆဆပြုလုပ်ကြလျှင် ငါတို့တစ်မျိုးလုံး သူတို့၏ ကျွန်ဘဝသို့ ရောက်ကြ ချိမ့်မည်။ မိစ္ဆာလူမျိုးတို့၏ ကျွန်ဖြစ်ရခြင်းထက် မြန်မာတို့၏ဂုဏ်မညှိုးရန် တိုက်ခိုက်ရင်း လဲ၍သေ ရသည်က ရာဇဝင်ပြောင်၍ မြတ်ပေသား၏”
သတိုးမင်းကြီးမဟာဗန္ဓုလ၏ ကျိုက္ကလှိုင်တပ်စခန်းမိန့်ခွန်း
- ၄။ တပ်မတော်သည် အမျိုးသားရေးကို ဘယ်တော့မှသစ္စာမဖောက်။
- ၅။ တပ်မတော်အင်အားရှိမှ တိုင်းပြည်အင်အားရှိမည်။
- ၆။ တပ်နှင့်ပြည်သူ မြကြည်ဖြူ သွေးခွဲလာသူ တို့ရန်သူ။
- ၇။ အသက်သွေးချွေးစဉ်မနွေး ပေးဆပ်သည်မှာ တပ်မတော်ပါ။
- ၈။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲသူ တို့ရန်သူ။
- ၉။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲမည့်အကြံ တို့လက်မခံ။
- ၁၀။ ဘယ်သူခွဲခွဲ ခွံမကွဲ၊ အမြဲစည်းလုံးမည်။
- ၁၁။ “ရဲဘော်စိတ်ဟူသည် ရဲဘော်အချင်းချင်းအပေါ်ထားရှိသော မေတ္တာတရား၊ သံယောဇဉ် တရား၊ သစ္စာစောင့်သိမှုတရားပင်ဖြစ်သည်”

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးသည် ရဲဘော်တိုင်း၏ အမျိုးသားရေးတာဝန်

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး
- ၂။ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး
- ၃။ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ရှေးခေတ်မြန်မာ့တပ်မတော်ဖွဲ့စည်းပုံ

- ၁။ ငါးယောက် - တစ်အိုးစား
- ၂။ နှစ်အိုးစား - အကြပ်တစ်

- ၃။ အကြပ်ငါး - သွေးသောက်တစ်
 ၄။ တပ်မှူးနှစ် - ဗိုလ်တစ်
 ၅။ ဗိုလ်နှစ် - တပ်မင်းတစ် (တပ်ပေါင်းဗိုလ်)
 ၆။ စစ်ဘုရင်မဟာသေနာပတိ

ပုဂံခေတ်တွင် သူရဲကောင်းများ ရာထူးတိုးပုံ

- ၁။ ခြေ ၁၀ ပွဲရမှ မြင်းသို့တင်သည်။
 ၂။ မြင်း ၁၀ ပွဲရမှ ဆင်သို့ တင်သည်။
 ၃။ ဆင် ၁၀ ပွဲရမှ လှေသို့တင်သည်။
 ၄။ လှေ ၁၀ ပွဲရမှ မြို့ပြကံကျွေးပေး၍ သူကောင်းပြုသည်။

ရှေးမြန်မာ့စစ်လက်နက်များ

- ၁။ အဲမောင်း၊ လုံရှည် ၄။ ချွန်း ၇။ အမြောက်
 ၂။ လှံ၊ လှံတို ၅။ ဓား ၈။ စိန်ပြောင်း
 ၃။ လေးမြား ၆။ သေနတ်၊ မီးပေါက်

တပ်တိုင်း၊ ရဲဘော်တိုင်းရှိရမည့် အခြေခံအရည်အချင်း (၅) မျိုး

- ၁။ စိတ်ဓာတ် ၄။ စည်းလုံးမှု
 ၂။ စည်းကမ်း ၅။ စွမ်းရည်သုံးရပ်ပြည့်စုံမှု
 ၃။ သစ္စာ

ထားရှိသင့်သော တိုက်ပွဲဝင်စိတ်ဓာတ်

- ၁။ ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ဓာတ်
 ၂။ စွန့်လွှတ်စွန့်စားသည့်စိတ်ဓာတ်
 ၃။ ကျည်တစ်တောင့် လူတစ်ယောက်ကျန်သည်အထိ တိုက်ရဲသည့်စိတ်ဓာတ်
 ၄။ တပ်မတော်၏ ဂုဏ်ကို အသက်စွန့်ပြီး မြှင့်တင်လိုသည့်စိတ်ဓာတ်
 ၅။ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းကူညီလိုသည့် စိတ်ဓာတ်
 ၆။ ရဲဘော်ရဲဘက်စိတ်ဓာတ်

တပ်မတော်၏စိတ်ဓာတ်

- ၁။ လှေခွက်ချည်းကျန် အလံမလဲသည့် စိတ်ဓာတ်
 ၂။ တုံးတိုက်တိုက်၊ ကျားကိုက်ကိုက် စိတ်ဓာတ်
 ၃။ တပ်မတော်၏အစဉ်အလာကို အသက်ပေးစောင့်ထိန်းလိုသည့် စိတ်ဓာတ်

တပ်မတော်၏ ခံနိုင်ရည်စံနှုန်း

- ၁။ ငါးမိုင်မနားတမ်း အပြေးတက်နိုင်ရမည်။
 ၂။ ဆယ်မိုင်မနားတမ်း လမ်းလျှောက်နိုင်ရမည်။
 ၃။ တစ်နေ့မိုင်သုံးဆယ် ခရီးပေါက်ရမည်။

တပ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကြီး (၄) ရပ်

- ၁။ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် တည်ဆောက်
- ၂။ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တည်ဆောက်
- ၃။ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် တည်ဆောက်
- ၄။ စိတ်ဓာတ်နှင့် တည်ဆောက်

ခေါင်းဆောင်များအတွက် အမြင် (၄) မြင်

- ၁။ စစ်ရေးအမြင်
- ၂။ နိုင်ငံရေးအမြင်
- ၃။ စီးပွားရေးအမြင်
- ၄။ အုပ်ချုပ်ရေးအမြင်

စစ်အောင်စေသောအကြောင်းကြီးများ

- ၁။ ရည်ရွယ်ချက်တိကျခိုင်မြဲခြင်း
- ၂။ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်ကောင်းမွန်ခြင်း
- ၃။ အင်အားကို လိုအပ်သလောက် စုစည်းအသုံးပြုခြင်း
- ၄။ တိုက်စစ်ဆင်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း
- ၅။ လွယ်ကူစွာလှုပ်ရှားနိုင်ခြင်း
- ၆။ လုံခြုံမှုရှိခြင်း
- ၇။ အင်အားခိုင်ခြင်း
- ၈။ သတင်းစုံစွာရယူခြင်း
- ၉။ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိခြင်း
- ၁၀။ ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
- ၁၁။ အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့မှုကောင်းခြင်း
- ၁၂။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ထောက်ခံအားပေးမှုရှိခြင်း။

ရဲသုံးရဲ

ရဲရဲတက်၊ ရဲရဲတိုက်၊ ရဲရဲချေမှုန်း

မြဲသုံးမြဲ

- ၁။ အမြဲတမ်း လေ့ကျင့်ရမည်။
- ၂။ အမြဲတမ်း စစ်ရေးသတိရှိရမည်။
- ၃။ အမြဲတမ်း တိုက်ပွဲဝင်အသင့်ရှိရမည်။

ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

၁။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးစမစ်ဒွန်း	၄-၁-၁၉၄၈ မှ ၃-၁-၁၉၄၉ ထိ
၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း	၁-၂-၁၉၄၉ မှ ၂၀-၄-၁၉၇၂ ထိ
၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစန်းယု	၂၀-၄-၁၉၇၂ မှ ၇-၃-၁၉၇၄ ထိ

- ၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်ဦး ၈-၃-၁၉၇၄ မှ ၆-၃-၁၉၇၆ ထိ
 ၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရကျော်ထင် ၆-၃-၁၉၇၆ မှ ၄-၁၁-၁၉၈၅ ထိ
 ၆။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင် ၄-၁၁-၁၉၈၅ မှ ၂၄-၄-၁၉၉၂ ထိ
 ၇။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ ၂၄-၄-၁၉၉၂ မှ ၃၀-၃-၂၀၁၁ ထိ
 ၈။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် ၃၀-၃-၂၀၁၁ မှ ယနေ့ထိ

ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်(ကြည်း) တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

- ၁။ ဗိုလ်မှူးချုပ်စောကြာခိုး ၁၄-၄-၁၉၄၈ မှ ၃၀-၇-၁၉၄၈ ထိ
 ၂။ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း ၁-၈-၁၉ ၄၈ မှ ၁-၂-၁၉၄၉ ထိ
 ၃။ ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ကြီး ၉-၄-၁၉၅၉ မှ ၁၉-၂-၁၉၆၃ ထိ
 ၄။ ဗိုလ်မှူးချုပ်စန်းယု ၁၉-၂-၁၉၆၃ မှ ၂၀-၄-၁၉၇၂ ထိ
 ၅။ ဗိုလ်မှူးချုပ်တင်ဦး ၂၀-၄-၁၉၇၂ မှ ၇-၃-၁၉၇၄ ထိ
 ၆။ ဗိုလ်မှူးချုပ်သူရကျော်ထင် ၈-၃-၁၉၇၄ မှ ၆-၃-၁၉၇၆ ထိ
 ၇။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးအေးကို ၂-၄-၁၉၇၆ မှ ၇-၈-၁၉၈၁ ထိ
 ၈။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးထွန်းရီ ၇-၈-၁၉၈၁ မှ ၂၁-၇-၁၉၈၃ ထိ
 ၉။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးစောမောင် ၂၂-၇-၁၉၈၃ မှ ၃-၁၁-၁၉၈၅ ထိ
 ၁၀။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသန်းရွှေ ၄-၁၁-၁၉၈၅ မှ ၂၃-၄-၁၉၉၂ ထိ
 ၁၁။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေး ၂၄-၄-၁၉၉၂ မှ ၃၀-၃-၂၀၁၁ ထိ
 ၁၂။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစိုးဝင်း ၃၀-၃-၂၀၁၁ မှ ယနေ့ထိ

ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်(ရေ) တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

- ၁။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးခင်မောင်ဘို ၂၄-၁၂-၁၉၄၇ မှ ၁၃-၆-၁၉၅၂ ထိ
 ၂။ ဗိုလ်မှူးချုပ်သန်းဖေ ၁၄-၆-၁၉၅၂ မှ ၂၁-၅-၁၉၆၂ ထိ
 ၃။ ဗိုလ်မှူးချုပ်သောင်းတင် ၂၂-၅-၁၉၆၂ မှ ၇-၃-၁၉၇၄ ထိ
 ၄။ ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင် ၈-၃-၁၉၇၄ မှ ၁၅-၁၀-၁၉၈၀ ထိ
 ၅။ ဗိုလ်ချုပ်မောင်မောင်ဝင်း ၁၆-၁၀-၁၉၈၀ မှ ၄-၁၁-၁၉၈၅ ထိ
 ၆။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်မောင်ခင် ၅-၁၁-၁၉၈၅ မှ ၄-၂-၁၉၉၂ ထိ
 ၇။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးသန်းညွန့် ၅-၂-၁၉၉၂ မှ ၁၅-၆-၁၉၉၅ ထိ
 ၈။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အေး ၁၆-၆-၁၉၉၅ မှ ၁၄-၁၁-၁၉၉၇ ထိ
 ၉။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးညွန့်သိန်း ၁၅-၁၁-၁၉၉၇ မှ ၈-၈-၂၀၀၀ ထိ
 ၁၀။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကြည်မင်း ၉-၈-၂၀၀၀ မှ ၁-၁-၂၀၀၄ ထိ
 ၁၁။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိုးသိန်း ၂-၁-၂၀၀၄ မှ ၂၀-၆-၂၀၀၈ ထိ
 ၁၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဉာဏ်ထွန်း ၂၁-၆-၂၀၀၈ မှ ၁၅-၈-၂၀၁၂ ထိ
 ၁၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရသက်ဆွေ ၁၆-၈-၂၀၁၂ မှ ၉-၈-၂၀၁၅ ထိ
 ၁၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်း ၁၀-၈-၂၀၁၅ မှ ၁-၂-၂၀၂၁ ထိ
 ၁၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုးအောင် ၂-၂-၂၀၂၁ မှ ၇-၁-၂၀၂၄ ထိ

- ၁၆။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးစွဲဝင်းမြင့် ၈-၁-၂၀၂၄ မှ ၁၀-၇-၂၀၂၄ ထိ
၁၇။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးထိန်ဝင်း ၁၂-၇-၂၀၂၄ မှ ယနေ့ထိ

ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်(လေ) တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

- ၁။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးစောဆင်မြူရယ်-ရှိုးရှိုး ၂၇-၁၀-၁၉၄၇ မှ ၈-၂-၁၉၄၉ ထိ
၂။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးသူရအက်စ်ဂျေခင် ၉-၂-၁၉၄၉ မှ ၁၅-၆-၁၉၅၀ ထိ
၃။ ဗိုလ်မှူးချုပ်သူရသောမတစ်-ကလိမ် ၁၆-၆-၁၉၅၀ မှ ၁၂-၁၂-၁၉၆၃ ထိ
၄။ ဗိုလ်မှူးချုပ်သောင်းဒန် ၁၃-၁၂-၁၉၆၃ မှ ၇-၃-၁၉၇၄ ထိ
၅။ ဗိုလ်ချုပ်သူရစောဖြူ ၈-၃-၁၉၇၄ မှ ၁၈-၃-၁၉၈၀ ထိ
၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကိုကြီး ၁၉-၃-၁၉၈၀ မှ ၃-၁၁-၁၉၈၅ ထိ
၇။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်ထွန်း ၄-၁၁-၁၉၈၅ မှ ၄-၂-၁၉၉၂ ထိ
၈။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းဝင်း ၅-၂-၁၉၉၂ မှ ၁၄-၆-၁၉၉၅ ထိ
၉။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်ငွေ ၁၅-၆-၁၉၉၅ မှ ၁၃-၁၁-၁၉၉၇ ထိ
၁၀။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်သန်း ၁၄-၁၁-၁၉၉၇ မှ ၁၃-၆-၂၀၀၁ ထိ
၁၁။ ဗိုလ်ချုပ်မြင့်ဆွေ ၁၃-၇-၂၀၀၁ မှ ၁-၅-၂၀၀၂ ထိ
၁၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြတ်ဟိန်း ၁၈-၅-၂၀၀၂ မှ ၁၃-၂-၂၀၁၃ ထိ
၁၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်အောင်မြင့် ၁၄-၂-၂၀၁၃ မှ ၂-၁၀-၂၀၁၇ ထိ
၁၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင်မောင်ကျော် ၂-၁၀-၂၀၁၈ မှ ၉-၁-၂၀၂၂ ထိ
၁၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးထွန်းအောင် ၁၀-၁-၂၀၂၂ မှ ယနေ့ထိ

တပ်မတော်မှ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့်ပတ်သက်၍ ချီးမြှင့်သောဘွဲ့၊ တံဆိပ်များ

၁။ ဘွဲ့များ

- (က) အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့
(ခ) သီဟသူရဘွဲ့
(ဂ) သူရဘွဲ့

၂။ တံဆိပ်များ

- (က) အောင်ဆန်းတံဆိပ်
(ခ) သီဟဗလတံဆိပ်
(ဂ) သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်

၃။ အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ ရရှိထားသူများ

(က) ဗိုလ်မှူးအေးချို	(ဃ) တပ်သား စွပ်ဗဟာဒူးရိုင်း
(ခ) ဗိုလ်တိုက်ချွန်း	(င) တပ်သား စောမြင့်
(ဂ) တပ်သား လှသောင်း	(စ) တပ်သား စောဘရီ

တပ်မတော်ဆိုင်ရာ ရာထူးအဆင့်များ

- ၁။ တပ်သားသစ် Recruit
၂။ တပ်သား Private, Infantry man, Rifle man

၃။ ဒုတိယတပ်ကြပ်	Lance Corporal
၄။ တပ်ကြပ်	Corporal
၅။ တပ်ကြပ်ကြီး	Sergeant
၆။ တပ်ကြပ်ကြီးစာရေး	Sergeant (Clerk)
၇။ တပ်စုတပ်ကြပ်ကြီး	Platoon Sergeant
၈။ မော်တော်ယာဉ်တပ်ကြပ်ကြီး	Motor Sergeant
၉။ တပ်ခွဲတပ်ကြပ်ကြီး	Company Quarter Master Sergeant (CQ)
၁၀။ ဒုတိယအရာခံဗိုလ်	Warrant Officer II (WO II)
၁၁။ တပ်ခွဲအရာခံဗိုလ်	Company Sergeant Major (CSM)
၁၂။ ရုံးအုပ်	Head Clerk
၁၃။ တပ်ရင်းတပ်ထောက်အရာခံဗိုလ်	Regimental Quarter Master Sergeant (RQ)
၁၄။ အရာခံဗိုလ်	Warrant Officer I (WOI)
၁၅။ တပ်ရင်းအရာခံဗိုလ်	Regimental Sergeant Major (RSM)
၁၆။ ဆေးလက်ထောက်အရာခံဗိုလ်	Medical Assistant (MA)
၁၇။ ရုံးအုပ်ချုပ်	Chief Head Clerk
၁၈။ တပ်စာရင်းကိုင်	Unit Account (UA)
၁၉။ အလုပ်သင်ဗိုလ်	Apprentice Officer
၂၀။ ဒုတိယဗိုလ်	Second Lieutenant
၂၁။ ဗိုလ်	Lieutenant
၂၂။ ဗိုလ်ကြီး	Captain
၂၃။ ဗိုလ်မှူး	Major, Lieutenant Commander
၂၄။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး	Lieutenant Colonel
၂၅။ ဗိုလ်မှူးကြီး	Colonel
၂၆။ ဗိုလ်မှူးချုပ်	Brigadier General, Commander
၂၇။ ဗိုလ်ချုပ်	Major General, Rear Admiral
၂၈။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	Lieutenant General, Vice Admiral
၂၉။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး	General, Admiral
၃၀။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Vice Senior General
၃၁။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	Senior General, Field Marshal, Five Star General

မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့ရက်	=	၁၈၈၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၈ရက်
ရဲတပ်ရင်း (၂၁) ရင်း စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်	=	၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်
ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ (People Police Force)	=	၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်
မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ (Myanmar Police Force)	=	၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်

Police ဟူသော စကား၏အဓိပ္ပာယ်

(က)	P	=	Politeness	ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း
(ခ)	O	=	Obedience	အမိန့်နာခံတတ်ခြင်း
(ဂ)	L	=	Loyalty	သစ္စာရှိခြင်း
(ဃ)	I	=	Intelligence	ထိုးထွင်းသိမြင်တတ်ခြင်း
(င)	C	=	Courage	သူရသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
(စ)	E	=	Efficiency	အရည်အသွေးတောက်ပြောင်ခြင်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရည်မှန်းချက်တာဝန် (၄) ရပ်

- (က) ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး
- (ခ) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- (ဂ) မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး
- (ဃ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး

၂။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်ကြီး (၆) ရပ်

- (က) ဖြစ်မှုကြိုတင်ကာကွယ်ရေး
- (ခ) ဖြစ်ပွားသောဖြစ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖော်ထုတ်တရားစွဲဆိုရေး
- (ဂ) စည်းကမ်းသေဝပ်တည်ငြိမ်ရေး
- (ဃ) ပြည်သူလူထုလုံခြုံရေး
- (င) မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေး
- (စ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေး

၃။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ရဲချုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များစာရင်း

(က) လွတ်လပ်ရေးရပြီးကာလ ၁၉၄၈ မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်ထိ

(၁) ဦးထွန်းလှအောင်	၂၄-၁၂-၁၉၄၇	မှ	၁၀-၁၀-၁၉၄၈	ထိ
(၂) ဦးဘမောင် (၁)	၁၀-၁၀-၁၉၄၈	မှ	၁၄-၁-၁၉၅၁	ထိ
(၃) မစ္စတာဂျီကလစ်	၁၅-၁-၁၉၅၁	မှ	၁၇-၁-၁၉၅၄	ထိ
(၄) ဦးဘမောင် (၅)	၁၈-၁-၁၉၅၄	မှ	၃၀-၉-၁၉၅၇	ထိ
(၅) ဦးဘို	၁-၁၀-၁၉၅၇	မှ	၁-၃-၁၉၆၂	ထိ
(၆) ဦးဘအေး	-			

(ခ) တော်လှန်ရေးကောင်စီကာလ ၁၉၆၂ မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်ထိ

(၁) ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိန်	၁၂-၃-၁၉၆၂	မှ	-	
(၂) ဒုဗိုလ်မှူးကြီးအုန်းဖေ	-			
(၃) ဦးသန်း	-			
(၄) ဗိုလ်မှူးကြီးအုန်းကြည်	-			

(ဂ) မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီကာလ ၁၉၇၅ မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်ထိ

(၁) ဗိုလ်မှူးကြီးရွှေသန်း	၂၅-၁၁-၁၉၇၅	မှ	၄-၈-၁၉၇၈	ထိ
(၂) ဦးသိမ်းအောင်	၅-၈-၁၉၇၈	မှ	၁၈-၇-၁၉၈၈	ထိ
(၃) ဦးထင်ကျော်	၂၆-၈-၁၉၈၈	မှ	-	

(ဃ) နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ကာလ ၁၉၈၈ မှ ၂၀၁၁ ခုနှစ်ထိ

(၁) ဦးထင်ကျော်	-	မှ	၂၄-၉-၁၉၈၈	ထိ
(၂) ဗိုလ်မှူးကြီးသူရဖေအောင်	၁၈-၃-၁၉၈၉	မှ	၁၃-၇-၁၉၉၀	ထိ
(၃) ဗိုလ်မှူးကြီးစံသိန်း	၃၁-၁၀-၁၉၉၀	မှ	၁၉-၁-၁၉၉၅	ထိ
(၄) ဗိုလ်မှူးကြီးစိုးဝင်း	၂၀-၁-၁၉၉၅	မှ	၁၄-၃-၂၀၀၃	ထိ
(၅) ဗိုလ်မှူးချုပ်ခင်ရီ	၂၃-၉-၂၀၀၃	မှ	၃၁-၃-၂၀၁၁	ထိ
(၆) ရဲချုပ်ကျော်ကျော်ထွန်း	၃၁-၃-၂၀၁၁	မှ	-	

(င) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကာလ ၂၀၁၁ မှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထိ

(၁) ရဲချုပ်ကျော်ကျော်ထွန်း	-	မှ	၂၄-၇-၂၀၁၃	ထိ
(၂) ရဲချုပ်ဇော်ဝင်း	၂၅-၇-၂၀၁၃	မှ	၃၀-၄-၂၀၁၇	ထိ
(၃) ဒုတိယရဲဗိုလ်ချုပ်ကြီးအောင်ဝင်းဦး	၂၁-၉-၂၀၁၇	မှ	၂၂-၂၀၂၁	ထိ

(စ) နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီကာလ ၂၀၂၁ မှ ယနေ့ထိ

(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးသန်းလှိုင်	၃-၂-၂၀၂၁	မှ	၂-၅-၂၀၂၂	ထိ
(၂) ဗိုလ်ချုပ်ဇင်မင်းထက်	၃-၅-၂၀၂၂	မှ	၂၀-၇-၂၀၂၃	ထိ
(၃) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီလင်းအောင်	၂၁-၇-၂၀၂၃	မှ	၂-၈-၂၀၂၄	ထိ
(၄) ဒုတိယရဲဗိုလ်ချုပ်ကြီးဝင်းဇော်မိုး	၃-၈-၂၀၂၄	မှ	ယနေ့ထိ	

၄။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှ ချီးမြှင့်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် စွမ်းဆောင်မှု ဂုဏ်ထူးဆောင် ဆုများ

(က) ရဲသီဟဘွဲ့	(ဃ) ရဲသူရိန်ဘွဲ့
(ခ) ရဲသူရဘွဲ့	(င) ရဲကျော်စွာဘွဲ့
(ဂ) ရဲဗလဘွဲ့	(စ) ရဲကျော်သူဘွဲ့

၅။ ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (၇) ကျောင်း

(က) ရဲအရာရှိအတတ်သင်ကျောင်း	(မန္တလေး)
(ခ) ရဲအရာရှိလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း	(ပြင်ဦးလွင်/ဇီးပင်ကြီး)
(ဂ) ရဲအကြပ်အတတ်သင်ကျောင်း	(လှော်ကား/ရန်ကုန်)
(ဃ) အမှတ် (၁) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း	(ရမည်းသင်း)
(င) အမှတ် (၂) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း	(ဝက်ထီးကန်)
(စ) အမှတ် (၃) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း	(စစ်ကိုင်း)
(ဆ) အမှတ် (၄) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း	(တောင်လေးလုံး)

၆။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများရဲအဖွဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ဝင်ရောက်သည့်နေ့
၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်

၇။ နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှု နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့ (INTERPOL-International Criminal Police Organization)သို့ ဝင်ရောက်သည့်နေ့
၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ စွမ်းရည် (၄) ရပ်

၁။ လုပ်ငန်းစွမ်းရည်	၃။ စည်းရုံးရေးစွမ်းရည်
၂။ အုပ်ချုပ်မှုစွမ်းရည်	၄။ စစ်ရေးစွမ်းရည်

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏အား (၁၁) ပါး

(က) သစ္စာ၊ သမာဓိ၊ သတ္တိပြည့်ဝမှု
(ခ) အမိန့်နာခံမှု
(ဂ) စိတ်ဓာတ်ကောင်းမွန်မှု
(ဃ) စည်းကမ်းကောင်းမွန်မှု
(င) လေ့ကျင့်သားပြည့်ဝမှု
(စ) စွမ်းရည် (၄) ရပ်ပြည့်ဝမှု
(ဆ) ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု
(ဇ) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ဆောင်ရွက်နိုင်မှု
(ဈ) ဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု

- (ည) ပြည်သူကို ကူညီစောင့်ရှောက်မှု
- (ဋ) ရဲကျင့်ဝတ် (၇၀) ကို လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်မှု

စံပြရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ (၅) ရပ်

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဂုဏ်အင်္ဂါငါးရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

- (က) စည်းကမ်းကောင်းမွန်ခြင်း၊
- (ခ) စိတ်ဓာတ်ကောင်းမွန်ခြင်း၊
- (ဂ) စွမ်းရည်သုံးရပ်ထက်မြက်ခြင်း၊
- (ဃ) ပြည်သူလူထု၏ ယုံကြည်လေးစား အားကိုးမှုကိုခံရခြင်း၊
- (င) တပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ စံနမူနာယူထိုက်သည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း။

စံပြရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်၏ အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

- (က) လုပ်သက်အနည်းဆုံး (၅) နှစ်ရှိသူဖြစ်ရမည်။
- (ခ) နယ်ဘက်တရားရုံးတွင် အမှုအခင်း ကင်းရှင်းသူဖြစ်ရမည်။
- (ဂ) ဌာနဆိုင်ရာစုံစမ်းမှုအရသော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးမှသော်လည်းကောင်း တစ်နှစ်အတွင်း ပြစ်မှုကင်းရှင်းသူဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) လုပ်သက်တစ်လျှောက် ရာထူးလျှော့ချသည့် ပြစ်ဒဏ်ခံရသူ မဖြစ်စေရ။
- (င) မိမိအကျိုးထက်နိုင်ငံအကျိုး၊ တပ်ဖွဲ့အကျိုးနှင့် အများပြည်သူအကျိုးကို သယ်ပိုးသူ ဖြစ်ရမည်။
- (စ) တာဝန်ကို လိုလားစွာ ထမ်းဆောင်သူဖြစ်ရမည်။
- (ဆ) အမိန့်နာခံတတ်သူဖြစ်ရမည်။
- (ဇ) ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်သူဖြစ်ရမည်။
- (ဈ) အကျင့်စာရိတ္တနှင့် စည်းကမ်းကောင်းသူ ဖြစ်ရမည်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တိုင်းစောင့်ထိန်းလိုက်နာရမည့် ဥပဒေ

- (က) ရဲစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ
- (ခ) အဂတိလိုက်စားမှုဥပဒေ
- (ဂ) မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဥပဒေ
- (ဃ) ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ
- (င) ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ
- (စ) သက်သေခံဥပဒေ

ပြည်သူ့အပေါ်ကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ် (၁၀) ပါး

- (က) ဥပဒေဘောင်အတွင်း နေထိုင်ကြသော ပြည်သူလူထုကို လေးစားချစ်ခင်ပါ။
- (ခ) ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားကို အစဉ်းထိပ်ထားပါ။
- (ဂ) ပြည်သူလူထုက အပ်နှင်းထားသော လက်နက်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အသုံးပြု၍ ပြည်သူလူထုကိုကာကွယ်ပါ။

- (ဃ) ပြည်သူလူထု၏ဆန္ဒကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဖြည့်ဆည်းပါ။
- (င) ပြည်သူလူထုနှင့်ဆက်ဆံရာတွင် ရိုင်းပျစွာပြောဆိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- (စ) ပြည်သူလူထု ယုံကြည်ကိုးစားမှုကို ရယူပါ။
- (ဆ) ပြည်သူလူထု၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို လေးစားပါ။
- (ဇ) ပြည်သူလူထုအတွက် တရားဥပဒေနှင့်အညီ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပါ။
- (ဈ) လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ပြည်သူလူထုအပေါ် အနိုင်မကျင့်ရန် သတိပြုပါ။
- (ည) ပြည်သူလူထု၏ သားပျို၊ သမီးပျိုနှင့် သားမယားတို့ကို စောင့်စည်းပါ။

ရဲတပ်ဖွဲ့အခေါ်အဝေါ်များ

လရဖ	လေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့	Aviation Police
ကလရ	ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း လုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Tourist Police
စသရ	စည်ပင်သာယာရဲတပ်ဖွဲ့	City Development Police
ယထရ	ယာဉ်ထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့	Traffic Police
ရနရ	ရေနံမြေလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Oil Field Security
သလရ	သစ်တောလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Forest Police
မလရ	အမြန်လမ်းမကြီးရဲတပ်ဖွဲ့	Highway Police
မယတ	မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီး နှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့	Anti Narcotic Drug Police
နဖန	နိုင်ငံဖြတ်ကျော် မှုခင်းဌာနကြီး	Department of Transnational Crime
မခရ	မှုခင်းရဲတပ်ဖွဲ့	Criminal Investigation Department
သတရ	သတင်းရဲတပ်ဖွဲ့	Special Branch
ရကဖ	ရဲတပ်ဖွဲ့များကွပ်ကဲမှု အဖွဲ့မှူးရုံး	Head Office Battalions Command and Battalions
ငစက	ငွေကြေးစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး ရဲတပ်ဖွဲ့	Financial Intelligence Unit
ရထရ	ရထားရဲတပ်ဖွဲ့	Railways Police

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပုံ

- (က) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်
- (ခ) လုံခြုံရေးရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့
- (ဂ) နယ်ခြားစောင့်ရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့

- (ဃ) တပ်ဖွဲ့များ
- (င) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့များ
- (စ) ရဲလေ့ကျင့်ရေးကျောင်းများ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်တွင် ဒုတိယရဲဗိုလ်ချုပ်ကြီးအဆင့်ရှိ ရဲချုပ်၊ ဒုတိယရဲချုပ်နှင့် ရဲဦးစီးဌာနကြီး၊ ရဲရေးဌာနကြီး၊ ရဲထောက်ပံ့ရေးဌာနကြီး၊ နိုင်ငံဖြတ်ကျော် မှုခင်းဌာနကြီးနှင့် ရဲလေ့ကျင့်ရေးဌာနကြီးတို့ကို ရဲမှူးချုပ်အဆင့်များက တာဝန်ယူကြီးကြပ်လျက် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ခုလုံးအား ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ပါသည်။

လုံခြုံရေးကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့

ရဲတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ်မှ တိုက်ရိုက်ကွပ်ကဲသော လုံခြုံရေးရဲကွပ်ကဲမှု အဖွဲ့မှူးရုံး (၄) ရုံး ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ကွပ်ကဲမှုရုံးများကို နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့တွင် ဖွဲ့စည်းထားရှိ၍ ရဲမှူးချုပ်တစ်ဦးစီက အနီးကပ် ဦးစီးကွပ်ကဲပါသည်။

နယ်ခြားစောင့်ရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့

အမှတ် (၁) နယ်ခြားစောင့်ရဲကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့ကို ၁၀-၃-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ရဲမှူးချုပ်တစ်ဦးက ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲပါသည်။

တပ်ဖွဲ့များ

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တွင် အောက်ပါတပ်ဖွဲ့ (၁၄) ဖွဲ့ရှိပြီး ရဲမှူးချုပ်၊ ရဲမှူးကြီးအဆင့်ရှိ အရာရှိကြီးများက ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲပါသည် -

- (က) မှုခင်းရဲတပ်ဖွဲ့
- (ခ) သတင်းရဲတပ်ဖွဲ့
- (ဂ) လူကုန်ကူးမှုတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့
- (ဃ) ငွေကြေးဆိုင်ရာမှုခင်းတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့
- (င) မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့
- (စ) ရထားရဲတပ်ဖွဲ့
- (ဆ) ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့
- (ဇ) လေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့
- (ဈ) ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့
- (ည) စည်ပင်သာယာရဲတပ်ဖွဲ့ (နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး)
- (ဋ) ယာဉ်ထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့
- (ဌ) အမြန်လမ်းမကြီးရဲတပ်ဖွဲ့

- (၃) ရေနံမြေလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့
- (ဗ) သစ်တောလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့များ

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ နေပြည်တော်ရဲတပ်ဖွဲ့အပါအဝင် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အဆင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ (၁၅)ဖွဲ့ရှိပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအရ ရဲမှူးချုပ်/ရဲမှူးကြီးများက ဦးစီးကွပ်ကဲပါသည်။ ၎င်းတို့ အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့် နယ်မြေအပိုင်းအခြားမှာ နယ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေးအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ရန် အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များ သာမန်ရဲတပ်သားအဆင့်

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား(အမျိုးသား)။
- (ခ) အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ၂၅ နှစ်ထက်မကြီးရ။
- (ဂ) အရပ် ၅ ပေ ၃ လက်မ၊ ရင်အုပ် ၃၂ လက်မနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် ပေါင် ၁၀၀ ရှိရမည်။
- (ဃ) ပညာအရည်အချင်း (အခြေခံပညာအလယ်တန်း)။
- (င) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဥပဒေစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အမှုထမ်းဆောင်ရမည်။

ဒုတိယရဲအုပ်အဆင့်

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသား(အမျိုးသား)။
- (ခ) အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ၂၇ နှစ်ထက် မကြီးရ။
- (ဂ) အရပ် ၅ ပေ ၃ လက်မ၊ ရင်အုပ် ၃၂ လက်မနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် ပေါင် ၁၁၀ ရှိရမည်။
- (ဃ) တက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှ အနည်းဆုံး ဘွဲ့တစ်ခုရရှိပြီးသူဖြစ်ရမည်။
(ကွန်ပျူတာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကျွမ်းကျင်သူ ဦးစားပေးမည်။)
- (င) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဥပဒေစည်းကမ်းများနှင့်အညီ အမှုထမ်းဆောင်ရမည်။
(ဆေးအဆင့်-က ရှိရမည်။ မျက်မှန်တပ်ဆင်ထားသူများ လျှောက်ထား၍မရ။)

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

မာရဝိဇယ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး

ဉာဏ်တော်(အမြင့်)	=	၆၃ ပေ (အောက်ခံပလ္လင်တော်အပါ ၈၁ ပေ)
အလေးချိန်	=	၅၂၉၂ တန်
တည်နေရာ	=	ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်)၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့နယ်
စတင်တည်ထားသည့်ရက်စွဲ	=	၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်
ပြီးစီးသည့်ရက်စွဲ	=	၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ
ထူးခြားချက်	=	ကမ္ဘာပေါ်ရှိ စကျင်ကျောက်သားရုပ်ပွားတော်များထဲမှ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးနှင့် အလေးချိန်အများဆုံးရုပ်ပွားတော်
တည်ထားကိုးကွယ်ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်	=	(၁) မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ခိုင်မာစွာ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်ရှိမှုအား ကမ္ဘာကိုပြသရန်၊ (၂) မြန်မာနိုင်ငံသည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်မှု၏ ဗဟိုချက်ဖြစ်စေရန်၊ (၃) နိုင်ငံတော်ကြီး သာယာဝပြောမှုရှိစေရန်၊ (၄) ကမ္ဘာကြီးငြိမ်းချမ်းသာယာမှုရှိစေရန်။

ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး ထုဆစ်ရာတွင် ဘုရားရှင်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂ ပါး၊ လက္ခဏာတော်ငယ် ၈၀ ပါးတို့နှင့် ညီညွတ်စွာ ထုဆစ်ပူဇော်ထားပြီး ဦးခေါင်းတော်ကို အရှေ့ ၇ ဒသမ ၅ ဒီဂရီစောင်း၍ မျက်နှာတော်အနေအထားကို အနည်းငယ် ပြိုးနေတော်မူဟန် တည်ထားခဲ့ပါသည်။

ရုပ်ပွားတော်ကြီးထုဆစ်ရာတွင် အပိုင်းလိုက်ခွဲကာ CNC စက်များနှင့် အဆင့်ဆင့်ထွင်းထုခဲ့ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ပွားတော်အပိုင်းများ တွဲဆက်ရာတွင် ခိုင်မာမှုရှိစေရေး ခေတ်မီနည်းပညာများဖြင့် ဆောင်ရွက်ထားခဲ့ပါသည်။ ထိုနည်းတူ တွဲဆက်ထားသည့် ရုပ်ပွားတော်အပိုင်းများကို ပင့်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ပြည်ပပညာရှင်မပါဘဲ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာကောင်စီနှင့် တပ်မတော်သားအင်ဂျင်နီယာများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

ကျောက်စာရုံစေတီတော်များကိုလည်း မန္တလေးမြို့ မဟာကုသိုလ်တော်ဘုရား ကျောက်စာရုံများပုံစံယူ၍ ကျောက်စာရုံစေတီ ၇၂၀ နှင့် မော်ကွန်းကျောက်စာ စေတီတော်တစ်ဆူတို့ကိုလည်း တည်ဆောက်ထားပါသည်။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူသော ဘုရား (၅) ဆူ

- ၁။ ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား
- ၂။ ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရား
- ၃။ ကဿပမြတ်စွာဘုရား
- ၄။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား
- ၅။ နောင်ပွင့်တော်မူမည့် အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား

သာသနာတော် (၃) ရပ်

- ၁။ ပရိယတ္တိ သာသနာ = ပိဋကတ်စာပေသင်ကြားခြင်း
- ၂။ ပဋိပတ္တိ သာသနာ = တရားတော်နှင့်အညီကျင့်ခြင်း
- ၃။ ပဋိဝေဒ သာသနာ = ထိုးထွင်း၍သိခြင်း

ရတနာ (၃) ပါး

- ၁။ ဘုရား
- ၂။ တရား
- ၃။ သံဃာ

ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနှင့်ပတ်သက်၍ သိသင့်သောအချက်များ

- မြတ်စွာဘုရား၏ ဖခမည်းတော်အမည် = သုဒ္ဓေါဓန
- မြတ်စွာဘုရား၏ မယ်တော်အမည် = မယ်တော်မာယာ
- မြတ်စွာဘုရား၏ မွေးဖွားရာဇာတိ = ကပ္ပိလဝတ်
- မြတ်စွာဘုရား၏ ငယ်နာမည် = သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား
- မြတ်စွာဘုရား၏ ကြင်ရာတော် = ယသောဓရာ
- မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော် = ရာဟုလာ
- မြတ်စွာဘုရား၏ ဖွားဖက်တော်ခုနစ်ယောက် = မောင်စံ၊ ကဏ္ဍကမြင်း၊ ကာဠုဒါရီ
အမတ်၊ ရွှေအိုးကြီးလေးလုံး၊ ညီတော်
အာနန္ဒာ၊ ယသောဓရာ၊ ဗောဓိ
ညောင်ပင်။

သံဝေဇနိယ (၄) ဌာန

- ၁။ မြတ်စွာဘုရားဖွားမြင်သည့်အရပ် = လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်
 ၂။ ဘုရားအဖြစ်ရောက်တော်မူသောနေရာ = ဗုဒ္ဓဂါယာ
 ၃။ ဓမ္မစကြာတရားဦးဟောတော်မူသောနေရာ = မိဂဒါဝုန်တော
 ၄။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောနေရာ = ကုသိနာရုံ

သတ္တဌာန (၇) ပါး

- ၁။ အောင်မြင်တော်မူသောဗောဓိပင်၏ အရှေ့မြောက်တစ်လံကွာ ရွှေပလ္လင်ဌာန
 ၂။ ဗောဓိပင်၏ မြောက်ဘက် ၁၀ လံကွာဌာန အနိမိသအရပ်
 ၃။ ဗောဓိပင်နှင့် အနိမိသအကြား နှစ်လံကွာဌာန ရတနာစကြို
 ၄။ ဗောဓိပင်၏ အနောက်မြောက် ၁၅ လံကွာရတနာဃရရွှေအိမ်
 ၅။ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့ ၃၂ လံကွာ အဇပါလဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်
 ၆။ ဗောဓိပင်၏ အရှေ့တောင် ၁၅ လံကွာ မုစလိန္ဒာအိုင်ဝယ် နဂါးပါးပြင်းအောက်ဌာန
 ၇။ ဗောဓိပင်၏ တောင်ဘက် ၁၁ လံကွာ လင်းလွန်းပင်အရပ်

ဘုရားဂုဏ်တော် (၉) ပါး

- ၁။ အရဟံ = ပူဇော်အထူး ခံယူတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
 ၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ = အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို သိမြင်တော်မူသောဂုဏ်။
 ၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော = ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတရား ၁၅ ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောဂုဏ်။
 ၄။ သုဂတော = ကောင်းသောစကားကိုသာ ဆိုတော်မူသောဂုဏ်။
 ၅။ လောကဝိဒ္ဓံ = လောကသုံးပါးကို သိတော်မူအပ်သောဂုဏ်။
 ၆။ အနုတ္တရော ပုရိသ ဓမ္မသာရထိ = မယဉ်ကျေးသော လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမသောဂုဏ်။
 ၇။ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ = နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်သောဂုဏ်။
 ၈။ ဗုဒ္ဓေါ = သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသောဂုဏ်။
 ၉။ ဘဂဝါ = ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောဂုဏ်။

တရားဂုဏ်တော် (၆) ပါး

- ၁။ သွာက္ခာတော = တရားတော်၏ အစအလယ်အဆုံး ကောင်းသောဂုဏ်။
 ၂။ သန္နိဋ္ဌိကော = ချီးမွမ်းအပ်သော မဂ်ပညာဖြင့်ကိလေသာကို အောင်တတ်သောဂုဏ်။
 ၃။ အကာလိကော = အခါမလင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ပေးတတ်သောဂုဏ်။
 ၄။ ဧဟိပဿိကော = လာလှည့်ရှုလှည့်ဟူ၍ အစီရင်ကို ခံထိုက်သောဂုဏ်။

- ၅။ ဩပနေယျိကော = စိတ်နှင့်မခွာဘဲဆောင်ခြင်းငှာ ထိုက်သောဂုဏ်။
၆။ ပစ္စတ္တိဝေဒိတဗ္ဗော = ပညာရှိတို့စိတ်၌ သိအပ်ခံစားအပ်သောဂုဏ်။
ဝိညူဟိ

သံဃာ့ဂုဏ်တော် (၉) ပါး

- ၁။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော = သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။
၂။ ဥဇုပ္ပဋ္ဌိပန္နော = သိက္ခာကျင့်ဝတ်တို့ကို ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သောဂုဏ်။
၃။ ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော = နိဗ္ဗာန်၏အကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူသောဂုဏ်။
၄။ သာမိဗိပ္ပဋ္ဌိပန္နော = အရိုအသေပြုထိုက်အောင် သိက္ခာတို့ကိုရိုသေထိုက်သောဂုဏ်။
၅။ အာဟုနေယျော = အဝေးမှဆောင်၍ သီလဝန္တတို့အား လှူအပ်သောပစ္စည်းကို ခံယူတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
၆။ ပါဟုနေယျော = ချစ်ခင်နှစ်လိုအပ်သော ဧည့်သည်တို့အဖို့ စီရင်ထားသော မြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
၇။ ဒက္ခိနေယျော = တမလွန်လောကကို ယုံကြည်၍ပေးအပ်သော မြတ်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်သောဂုဏ်။
၈။ အဇ္ဈလိကရဏီယျော = ကောင်းမှုကိုအလိုရှိသူတို့ လက်အုပ်ချီ၍ ရှိခိုးခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူသောဂုဏ်။
၉။ အနတ္တရံပုညဓေတ္တံ = ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့၏စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေ လောကဿ ကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သောဂုဏ်။

ပဋ္ဌာန်း (၂၄) ပစ္စည်း

- ၁။ ဟေတုပစ္စယော = အရင်းခံအကြောင်းဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၂။ အာရမ္မဏပစ္စယော = အာရုံဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၃။ အဓိပတိပစ္စယော = အကြီးအမှူး ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၄။ အနန္တရပစ္စယော = အခြားမဲ့ဆက်တိုက်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၅။ သမနန္တရပစ္စယော = ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ဆက်တိုက်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရား။
၆။ သဟဇာတပစ္စယော = အတူတကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၇။ အညမညပစ္စယော = အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၈။ နိဿယပစ္စယော = မှီရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၉။ ဥပနိဿယပစ္စယော = အားကြီးသောမှီရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
၁၀။ ပုရေဇာတပစ္စယော = ရှေ့မှဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။

- ၁၁။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော = နောက်မှဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၂။ အာသေဝနပစ္စယော = မှီဝဲထုံရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၃။ ကမ္မပစ္စယော = ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံစေတနာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၄။ ဝိပါကပစ္စယော = အကျိုးဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၅။ အာဟာရပစ္စယော = ရုပ်နာမ်အာဟာရအဖြစ် ထောက်ပံ့၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၆။ ဣန္ဒြိယပစ္စယော = ဆိုင်ရာကိစ္စများ၌ အစိုးရခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၇။ ဈာနပစ္စယော = စူးစူးစိုက်စိုက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ဖျက်ဆီး၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၈။ မဂ္ဂပစ္စယော = လမ်းဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၁၉။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော = တစ်သားတည်း ယှဉ်ဖက်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၂၀။ ဝိပွယုတ္တပစ္စယော = မယှဉ်ဘဲ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၂၁။ အတ္ထိပစ္စယော = ရှိပြီးဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၂၂။ နတ္ထိပစ္စယော = မရှိဘဲ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၂၃။ ဝိဂတပစ္စယော = ကင်း၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
- ၂၄။ အဝိဂတပစ္စယော = မကင်းဘဲ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။

အနှစ် (၃) ပါး

- ၁။ ဒါန ၂။ သီလ ၃။ ဘာဝနာ

ပစ္စည်း (၄) ပါး

- ၁။ ဆွမ်း ၂။ ဆေး ၃။ သင်္ကန်း ၄။ ကျောင်း

ဆီမီးကပ်လှူခြင်းအကျိုး (၂) ပါး

- ၁။ ပကတိမျက်စိကြည်လင်ခြင်း ၂။ ဉာဏ်(မျက်စိ)ကြည်လင်ခြင်း

ဆွမ်းအကျိုး (၅) ပါး

- ၁။ အာယု = အသက်ရှည်ခြင်း
- ၂။ ဝဏ္ဏ = အဆင်းလှခြင်း
- ၃။ သုခ = ချမ်းသာကြီးခြင်း
- ၄။ ဗလ = ခွန်အားကြီးခြင်း
- ၅။ ပရိဘာန = ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း

ပန်းလှူရသည့် အကျိုး (၃) ပါး

- ၁။ ရုပ်ရည်လှပသည်။
- ၂။ ခန္ဓာကိုယ်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။
- ၃။ ခံတွင်းအနံ့ မွှေးကြည်စေသည်။

(၅) ပါးသီလ

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူများပစ္စည်းခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
ကာမဂုဏ်လိုက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မုသားစကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သေရည်၊ သေရက်သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

(၈) ပါးသီလ

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သူများပစ္စည်းခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
အိမ်သူကိုပြုသောအမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မုသားစကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
သေရည် သေရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
နေ့လွဲညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။
- ၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ
ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
ကခြင်း၊ ခုန်ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ
မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့၌ နေထိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

သီလရှိသူ ရနိုင်သောအကျိုး (၅) ပါး

၁။ စည်းစိမ်ဥစ္စာရရှိနိုင်သည်။

၂။ ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားနိုင်သည်။

၃။ တင့်တင့်တယ်တယ်နေနိုင်သည်။

၄။ မတွေမဝေဘဲသေရမည်။

၅။ သေပြီးနောက် ကောင်းသောဘဝရောက်နိုင်သည်။

တရားနာခြင်း၏အကျိုး (၅) ပါး

၁။ မကြားဖူးသော ထုံးနည်းပုံစံ တရားကောင်းတို့ကို ကြားရခြင်း။

၂။ ကြားဖူးသော တရားကောင်းကို အဖန်တလဲလဲ မှတ်မိအောင်နာရခြင်း။

၃။ ယုံမှားသံသယကို ဖျောက်နိုင်ခြင်း။

၄။ အယူဝါဒကို ပြောဆိုမတ်စွာ ယူနိုင်ခြင်း။

၅။ သဒ္ဓါယုံကြည်သောစိတ် တိုးပွားစေခြင်း။

မေတ္တာအကျိုး (၁၁) ပါး

၁။ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရသည်။

၂။ ချမ်းသာစွာ နိုးရသည်။

၃။ မကောင်းသောအိပ်မက်မမြင်။

၄။ လူနတ် ချစ်သနားသည်။

၅။ ဘေးလွတ်အောင် နတ်တို့စောင့်မည်။

၆။ မီးမလောင်နိုင်။

၇။ ဓားလက်နက်မထိနိုင်။

၈။ အဆိပ်နှင့်မသေနိုင်။

၉။ မကောင်းသောစိတ် ပျောက်သည်။

၁၀။ မျက်နှာအဆင်း လှသည်။

၁၁။ မတွေ့ဝေဘဲသေ၍ ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်သည်။

သည်းခံခြင်းအကျိုး (၅) မျိုး

၄။ မတွေ့မဝေသေရခြင်း။

၅။ သုဂတိဘဝသို့လားရခြင်း။

၃။ အပြစ်နည်းခြင်း။

အပါယ် (၄) ပါး

၁။ ငရဲ	၃။ ပြိတ္တာ
၂။ တိရစ္ဆာန်	၄။ အသူရကာယ်

ကပ် (၃) ပါး

၁။ ဒုတ္တိက္ခန္တရကပ်	=	ငတ်မွတ်ဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်
၂။ သတ္တန္တရကပ်	=	လက်နက်ဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်
၃။ ရောဂန္တရကပ်	=	ရောဂါဘေးကြောင့် ပျက်စီးသောကပ်

ရပ်ပြစ် (၈) ပါး

၁။ ငရဲ	=	ချမ်းသာမှုအလျဉ်းမရှိသော အရပ်။
၂။ တိရစ္ဆာန်	=	နိဗ္ဗာန်နှင့်ဖီလာ မိုးကိုကျောပေးသောသတ္တဝါ။
၃။ ပြိတ္တာ	=	ကိုယ်လက်အင်္ဂါ မမျှတသောသတ္တဝါ။
၄။ အသညဇော	=	ခန္ဓာကိုယ်တစ်ပါးသာရှိ၍ အသက်နာမ်မရှိသော ဗြဟ္မာဘုံ။
၅။ ပစ္စန္တရော	=	ရတနာသုံးပါး မသိ၊ မရှိသော တောချုံအုံခြားအရပ်။
၆။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	=	မှားသောအယူရှိသော လူမျိုးစု။
၇။ ဝိကလိန္ဒိယ	=	သစ္စာလေးပါးတရားကို နာကြားရသော်လည်း ဆွံ့အနားပင်း၍ တရားမသိသူ။
၈။ ဗုဒ္ဓသုညော တိဟေတုကော	=	အသိအလိမ္မာနှင့်ပြည့်စုံသော်လည်း ဘုရားပွင့်သော ကာလနှင့်လွဲ၍ လူဖြစ်ခြင်း။

ရန်သူမျိုး (၅) ပါး

၁။ ရေ	၄။ သူခိုး
၂။ မီး	၅။ မချစ်မနှစ်သက်သောသူ
၃။ မင်းဆိုး	

ဝိပတ္တိတရား (၄) ပါး

၁။ သီလဝိပတ္တိ	=	သီလပျက်ခြင်း	၃။ အာစာရဝိပတ္တိ	=	အကျင့်ပျက်ခြင်း
၂။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ	=	အယူပျက်ခြင်း	၄။ အာဇီဝိပတ္တိ	=	အသက်မွေးမှုပျက်ခြင်း

ဗျဿနတရား (၅) ပါး

၁။ ဉာတိဗျဿန	=	ဆွေမျိုးဉာတိတို့ သေကျေပျက်စီးခြင်း
၂။ ဘောဂဗျဿန	=	ရာထူးဂုဏ်သိမ် စည်းစိမ်ဥစ္စာလျော့ကျပျက်စီးခြင်း
၃။ ရောဂဗျဿန	=	အနာရောဂါ နှိပ်စက်ပျက်စီးခြင်း

- ၄။ သီလဗျဿန = အကျင့်သီလပျက်စီးခြင်း
 ၅။ ဒိဋ္ဌိဗျဿန = အယူဝါဒ လွဲမှားပျက်စီးခြင်း

ကိလေသာ (၃) ပါး

- ၁။ လောဘ ၂။ ဒေါသ ၃။ မောဟ

ကာလ (၃) ပါး

- ၁။ အတိတ် = လွန်ခဲ့သောကာလ
 ၂။ ပစ္စုပ္ပန် = လက်ရှိကာလ
 ၃။ အနာဂတ် = နောင်ကာလ

အဂတိတရား (၄) ပါး

- ၁။ ဆန္ဒာဂတိ ၂။ ဒေါသဂတိ ၃။ ဘယာဂတိ ၄။ မောဟာဂတိ

မျက်မှောက်စည်းစိမ်ပျက်စီးကြောင်းတရား (၃) ပါး

- ၁။ ဣတ္ထိဓုတ္တ = မိန်းမလိုက်စားခြင်း
 ၂။ သုရာဓုတ္တ = သေသောက်ကြူးခြင်း
 ၃။ အက္ခဓုတ္တ = လောင်းကစားခြင်း

သရဏဂုံပျက်ရသောအကြောင်း (၂) ပါး

- ၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကိုပြောင်းယူခြင်း ၂။ သေဆုံးခြင်း

ကံ (၃) ပါး

- ၁။ ကာယကံ = ကိုယ်ဖြင့်ပြုခြင်း
 ၂။ ဝစီကံ = နှုတ်ဖြင့်ပြုခြင်း
 ၃။ မနောကံ = စိတ်ဖြင့်ပြုခြင်း

အာရုံ (၆) ပါး ကာမဂုဏ်တရားများ

- ၁။ ရူပါရုံ = အဆင်းအာရုံ ၄။ ရသာရုံ = အရသာအာရုံ
 ၂။ သဒ္ဓါရုံ = အသံအာရုံ ၅။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ = အတွေ့အာရုံ
 ၃။ ဂန္ဓာရုံ = အနံ့အာရုံ ၆။ ဓမ္မာရုံ = တရားသဘောအာရုံ

ဝိဇ္ဇကတ် (၃) ပုံ

- ၁။ သုတ္တန် ၂။ ဝိနည်း ၃။ အဘိဓမ္မာ

စေတနာ (၃) တန်

- ၁။ ပုဗ္ဗ = ကြိုတင်စေတနာ

- ၂။ မုဉ္ဇ = ပြုဆဲစေတနာ
၃။ ပရ = ပြုပြီးစေတနာ

လောကပါလတရား (၃) ပါး

- ၁။ လွတ်လပ်ခြင်း ၂။ ညီမျှခြင်း ၃။ တရားမျှတခြင်း

လောက (၃) ပါး

- ၁။ သတ္တလောက = လူသတ္တဝါများ၏လောက
၂။ သင်္ခါရလောက = ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်လောက
၃။ ဩကာသလောက = ရှိရှိသမျှလူသတ္တဝါအားလုံးရှိသောလောက

ဗြဟ္မစိုရ်တရား (၄) ပါး

- ၁။ မေတ္တာ ၂။ ကရုဏာ ၃။ မုဒိတာ ၄။ ဥပေက္ခာ

သမ္မတ္တိတရား (၄) ပါး

- ၁။ ကာလသမ္မတ္တိ = ခေတ်အခါကောင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း။
၂။ ဂတိသမ္မတ္တိ = လူ့ဘဝနတ်ဘဝကဲ့သို့ကောင်းသောဂတိနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း။
၃။ ဥပဓိသမ္မတ္တိ = ခြေလက်အင်္ဂါညီညာပြည့်စုံခြင်း၊ ရုပ်ရည်ရူပကာ
 တင့်တယ်ခြင်း။
၄။ ပယောဂသမ္မတ္တိ = ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ သုံးပါးဖြူစင်ကောင်းမွန်ခြင်း။
 အထက်ပါအကြောင်းတရား (၄)ပါးနှင့်ပြည့်စုံပါက ကောင်းသောအကျိုးတရား
 ခံစားရမည်။

သမ္မဒါတရား (၄) ပါး (မျက်မှောက်ကြီးပွားကြောင်းတရားလေးပါး)

- ၁။ ဥဋ္ဌာနသမ္မဒါ = ထကြွလုံ့လဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံမှု
၂။ အာရက္ခသမ္မဒါ = စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု
၃။ ကလျာဏမိတ္တသမ္မဒါ = မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု
၄။ သမဇီဝိတသမ္မဒါ = မျှတစွာအသက်မွေးမှု

ခန္ဓာ (၅) ပါး

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာ ၄။ သညာက္ခန္ဓာ
၂။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ ၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
၃။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ

သစ္စာ (၄) ပါး

- ၁။ ဒုက္ခသစ္စာ ၃။ နိရောဓသစ္စာ
၂။ သမုဒယသစ္စာ ၄။ မဂ္ဂသစ္စာ

- ၃။ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် - မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုသော သုဝဏ္ဏသာမမင်းသား၏ မှန်ကန်သောသစ္စာစကားကြောင့် မိဘနှစ်ပါးမှာလည်း မျက်စိပြန်မြင်ပြီးမင်းသားကိုယ်တိုင်မှာလည်းခြားဆိပ်ပြေကာ ဒဏ်ရာအားလုံး ပျောက်ကင်းသွားသောဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၄။ နေမိဇာတ် - မင်းကျင့်တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်သော နေမိမင်းသည် နတ်ပြည်နှင့် ငရဲပြည်သို့သွားရောက်ခဲ့ပြီး တိုင်းသူပြည်သား များအား နတ်ပြည်နှင့်ငရဲပြည်ကွာခြားပုံကို ကိုယ်တိုင် ဟောပြောခဲ့ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုလုပ်ကြရန် တိုက်တွန်း သော ဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၅။ မဟောသဓာဇာတ် - ပညာရှိသူခမိန် မဟောသဓာ၏တရားစီရင်ခန်းများ၊ ပြဿနာ ဖြေရှင်းခန်းများ၊ ရန်သူဟူသမျှကို ပညာဉာဏ်၊ ဥပါယ်တံမျှင်၊ သတ္တိဗျတ္တိတို့ဖြင့် အောင်နိုင်သောဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၆။ ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော်- နတ်ပြည်သို့ရောက်လိုသောကြောင့် ဘူရိဒတ်နဂါးမင်း၏ အကျင့်သီလဆောက်တည်သော ဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၇။ စန္ဒကုမာရဇာတ် - ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၍ ပြည်သူကို တရားနှင့်အညီ အုပ်စိုးသော စန္ဒကုမာရဇာတ် ဖြစ်သည်။
- ၈။ နာရဒဇာတ် - မိစ္ဆာအယူမှားနေသောမိစ္ဆီလာပြည်ဘုရင်အဂတိမင်းကြီးကို သမီးတော်ရတဒေဝီမင်းသမီး၏ သစ္စာတိုင်တည်မှုကြောင့် ဘုရားလောင်းနရဒဗြဟ္မာမင်းကြီးက တရားပြဆုံးမသော ဇာတ်ဖြစ်သည်။
- ၉။ ဝိဒူရဇာတ် - နဂါးပြည်မှနဂါးမင်း၊ နတ်ဘီလူးစစ်သူကြီးပုဏ္ဏ၊ ကောရဗျ ဘုရင်နှင့်တကွတိုင်းသူပြည်သားများကိုတရားဓမ္မဟောကြား ဆုံးမခဲ့သော ပညာရှိအမတ်ကြီး ဝိဒူရအကြောင်း ဖြစ်သည်။
- ၁၀။ ဝေဿန္တရာဇာတ် - ဘုရားလောင်းဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ ဒါနပါရမီကို ဖော်ကျူး သော ဇာတ်ဖြစ်သည်။ ဆင်ဖြူတော်ကိုလှူခြင်း၊ ထိုမှ မြင်း ရထားများလှူခြင်း၊ ထိုမှအလှူခံလာသော ဇူဇကာပုဏ္ဏားကို သားတော်ဇာလီ၊ သမီးတော်ဂဏ္ဍာစိန်တို့ကို လှူဒါန်းခဲ့သော ဝေဿန္တရာမင်းကြီးအကြောင်း ဖြစ်သည်။

သူတော်ကောင်းတရား (၇) ပါး

- ၁။ သဒ္ဓါ = လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း
- ၂။ သီလ = ကိုယ်၊ စိတ်၊ နှလုံးသုံးပါးလုံးစောင့်ထိန်းခြင်း
- ၃။ သုတ = အကြားအမြင်၊ ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
- ၄။ စာဂ = ပင်ကို စိတ်ထားဖြူစင်ခြင်း

- ၅။ ပညာ = ဉာဏ်ပညာဖြင့်ပြည့်စုံပြီး အကောင်းအဆိုးပိုင်းခြားနိုင်ခြင်း
 ၆။ ဟိရိ = မကောင်းမှုကြံစည်/ဆောင်ရွက်ရန်ရှက်ခြင်း
 ၇။ ဩတပ္ပ = မကောင်းမှုကြံစည်/ဆောင်ရွက်ရန်ကြောက်ခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (၅) မျိုး

- ၁။ ကုလဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = မိရိုးဖလာမွေးရာပါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 ၂။ လာဘဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = လာဘ်လာဘပတနပြုသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 ၃။ ဘယဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = အကြောက်တရားကို အခြေခံသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 ၄။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = ယုံကြည်မှုပါသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 ၅။ ပညာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် = စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး (The Noble Eightfold Part)

- ၁။ မှန်ကန်စွာသိမှု (Right Understanding)
 ၂။ မှန်ကန်စွာကြံစည်မှု (Right Thinking)
 ၃။ မှန်ကန်စွာပြောဆိုမှု (Right Speech)
 ၄။ မှန်ကန်စွာပြုလုပ်မှု (Right Action)
 ၅။ မှန်ကန်စွာအသက်မွေးမှု (Right Livelihood)
 ၆။ မှန်ကန်စွာကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု (Right Effort)
 ၇။ မှန်ကန်စွာအောက်မေ့အမှတ်ရမှု (Right Mindfulness)
 ၈။ မှန်ကန်စွာတည်ကြည်မှု (Right Concentration)

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များ (World Tallest Buddha Statues)

- ၁။ **Spring Temple Buddha Statue**။ တရုတ်နိုင်ငံ Henan ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၂၈ မီတာ (၄၂၀ ပေ) (ကြာဖူးပုံအောက်ခံပလ္လင်အပါ ၆၈ ပေ) မြင့်မားပြီး ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးရုပ်ပွားတော်မြတ်အဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့သည်။
 ၂။ **လေးကျွန်းစကြာရုပ်တော်မူရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး**။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မုံရွာမြို့ တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၁၆ မီတာ (၃၈၀ ပေ) (အောက်ခံပလ္လင်အပါ ၄၂၄ ပေ) မြင့်မားပြီး ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အထိ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။
 ၃။ **Ushiku Daibutsu Statue**။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၁၀ မီတာ (၃၆၀ ပေ) (ကြာဖူးပုံအောက်ခံ ပလ္လင်အပါ ၃၉၄ ပေ) မြင့်မားပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက် ပြီးစီးခဲ့သည်။
 ၄။ **Nanshan Haishang guanyin Statue**။ တရုတ်နိုင်ငံ Henan ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၀၀ မီတာ (၃၂၇ ပေ) မြင့်မားပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ရေပေါ်၌ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။
 ၅။ **ဓမ္မကရာသီပုန်းမုန့်ကိုးဘုရားရုပ်ပွားတော်ကြီး**။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် တည်ရှိကာ အမြင့်

၆၉ မီတာ (၂၂၆ ပေ) မြင့်မားပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။
 ၆။ မာရဝိဇယဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး။ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်) ဒက္ခိဏသီရိ
 မြို့နယ်တွင် တည်ရှိကာ အမြင့် ၁၉ ဒဿမ ၄ မီတာ(၆၃ ပေ) (အောက်ခံပလ္လင်တော်အပါ
 စာ ပေ) မြင့်မားပြီး ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ်ထိ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့၍ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ
 စကျင်ကျောက်သား ရုပ်ပွားတော်များထဲမှ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးနှင့် အလေးချိန်အများဆုံး
 ရုပ်ပွားတော်ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓအရိုးတော် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံမှု

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ လဒတ်ပြည်နယ်၊ လိမြို့ဟမ်းမစ်ကျောင်းတော်မှ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏
 အရိုးတော်သည် ၂၁-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၂၉-၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ
 မြန်မာနိုင်ငံတော်သို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံခဲ့ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတော် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွရောက်အပူဇော်ခံမှု

စဉ်	ရောက်ရှိမှု	ရက်စွဲ	
		မှ	ထိ
၁။	ပထမအကြိမ်	၁၅-၁၀-၁၉၅၅	၈-၆-၁၉၅၆
၂။	ဒုတိယအကြိမ်	၂၀-၄-၁၉၉၄	၈-၆-၁၉၉၄
၃။	တတိယအကြိမ်	၆-၁၂-၁၉၉၆	၅-၃-၁၉၉၇
၄။	စတုတ္ထအကြိမ်	၆-၁၁-၂၀၁၁	၂၄-၁၂-၂၀၁၁

(၃၈) ဖြာ မင်္ဂလာတရားတော်

စဉ်	အမည်	မြန်မာလို အနက်အဓိပ္ပာယ်	အမျိုးအစား
၁။	အသေဝနာစဗာလာနံ	လူမိုက်ကိုမမှီဝဲ၊ မပေါင်းသင်းအပ်ခြင်း	ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ ရေး မင်္ဂလာ(၃) ပါး
၂။	ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ	ပညာရှိလူလိမ္မာကို မှီဝဲပေါင်းသင်းခြင်း	
၃။	ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ	ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်း	
၄။	ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ	သင့်လျော်သော အရပ်၌နေ ခြင်း	နေထိုင်ရေး မင်္ဂလာ(၃) ပါး
၅။	ပုဗ္ဗေစ ကတပုညတာ	ရှေး၌ပြုဖူးသော ကောင်းမှု အထူးရှိခြင်း	
၆။	အတ္တသမ္မာ မဏိမိစ	မိမိ၏ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းခြင်း	
၇။	ဗာဟုသစ္စဉ္စ	လောကီလောကုတ် အကြားအမြင်များ	သင်ကြားရေး မင်္ဂလာ(၄) ပါး
၈။	သိပ္ပဉ္စ	စက်မှုလက်မှု အတတ်ကို ရခြင်း	
၉။	ဝိနယောစသုသိက္ခိတော	လူနှင့်ဆိုင်သော ကျင့်ဝတ် များကို ကောင်းစွာသင်ကြား နားလည်ခြင်း	
၁၀။	သုဘာသိတာစ ယာဝါစ	အပြောအဆိုချို့သာ ယဉ်ကျေး ခြင်း	
၁၁။	မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ	မိဘနှစ်ပါးကို လုပ်ကျွေးခြင်း	ပြုစုရေးမင်္ဂလာ (၃) ပါး
၁၂။	ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော	သားမယားတို့ကို တရားနှင့် အညီ လုပ်ကျွေးခြင်း	
၁၃။	အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ	အနှောင့်အယှက်ကင်းသော အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခြင်း	

စဉ်	အမည်	မြန်မာလို အနက်အဓိပ္ပာယ်	အမျိုးအစား
၁၄။	ဒါနဉ္စ	စွန့်ကြပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်း	လိုက်နာကျင့်သုံးရေး မင်္ဂလာ(၄) ပါး
၁၅။	ဓမ္မစရိယာစ	သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ခြင်း	
၁၆။	ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော	ဆွေမျိုးတို့အား ထောက်ပံ့ ကူညီခြင်း	
၁၇။	အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ	အပြစ်ကင်းသောအမှုကို ပြုရခြင်း	
၁၈။	အာရတီ	မကောင်းမှုမဖြစ်အောင် စိတ် ဖြင့်ရှောင်ခြင်း	ရှောင်ကြဉ်ရေး မင်္ဂလာ(၄) ပါး
၁၉။	ဝိရတီပါပါ	မကောင်းမှုမဖြစ်အောင် ကိုယ် နှုတ်ဖြင့်ရှောင်ခြင်း	
၂၀။	မဇ္ဇပါနာစ သံယမော	မူးယစ်သေစာ မသောက်စား ခြင်း	
၂၁။	အပ္ပမာဒေါစ ဓမ္မေသု	ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့ လျော့ခြင်း	
၂၂။	ဂါရဝေါစ	ရိုသေထိုက်သူကို ရိုသေခြင်း	စိတ်ထားရေး မင်္ဂလာ(၅) ပါး
၂၃။	နိဝါတောစ	မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်း	
၂၄။	သန္တုဋ္ဌိစ	ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၊ လောဘ အလိုကိုမလိုက်ခြင်း	
၂၅။	ကတညုတာ	သူတစ်ပါးကျေးဇူးကိုသိခြင်း	
၂၆။	ကာလေန ဓမ္မသာဝနံ	သင့်လျော်သောအခါ တရား နာခြင်း	
၂၇။	ခန္တီစ	သည်းခံခြင်း	သည်းခံရေး မင်္ဂလာ(၄) ပါး
၂၈။	သောဝစသတာ	ဆုံးမလွယ်ခြင်း	
၂၉။	သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ	ရဟန်းသံဃာတို့အား ဖူးမြော်ရခြင်း	
၃၀။	ကာလေန ဓမ္မသာကဏ္ဍာ	သင့်လျော်သောအခါ တရား ဆွေးနွေးခြင်း	

စဉ်	အမည်	မြန်မာလို အနက်အဓိပ္ပာယ်	အမျိုးအစား
၃၁။	တပေါစ	ခြိုးခြံချွေတာခြင်း	ခြိုးခြံရေး မင်္ဂလာ(၄) ပါး
၃၂။	ဗြဟ္မစရိယဉ္စ	မြင့်မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း (မေထုန်မှရှောင် ခြင်း)	
၃၃။	အရိယသစ္စာန ဒဿနံ	သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်း	
၃၄။	နိဗ္ဗာန သစ္စိကိရိယာစ	နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း	
၃၅။	ဖုဠဿ လောကဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ယဿ နကမ္မတိ	လောကဓံတရားနှင့် တွေ့ကြုံ သောအခါ စိတ်ဓာတ်မတုန် လှုပ်ခြင်း	စိတ်ထားခိုင်ခံ့ရေး မင်္ဂလာ(၄) ပါး
၃၆။	အသောကံ	မစိုးရိမ်ခြင်း	
၃၇။	ဝိရဇံ	ကိလေသာမြှူကင်းခြင်း	
၃၈။	ခေမံ	ဘေးကင်းခြင်း	

မြန်မာ့အထွေထွေဆိုင်ရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ဗလငါးတန်

- ၁။ ကာယဗလ - ကိုယ်၏စွမ်းအား
- ၂။ ဉာဏဗလ - ဉာဏ်၏စွမ်းအား
- ၃။ စာရိတ္တဗလ - ထူးသောအကျင့်၏စွမ်းအား
- ၄။ မိတ္တဗလ - မိတ်ကောင်းရှိခြင်း၏စွမ်းအား
- ၅။ ဘောဂဗလ - ဥစ္စာပေါများခြင်း၏စွမ်းအား

KG+9 ပညာရေးစနစ်

- ၁။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၁၈ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၃၆၆ အရ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံတော်ကချမှတ်ထားသော ပညာရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများနှင့်အညီ အခြေခံပညာသင်ယူနိုင်ရေး။
- ၂။ ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးအားလုံး၊ ပညာသင်ယူရမည့်အရွယ်အားလုံး ကျောင်းတက်ရောက်ရေး။
- ၃။ နိုင်ငံသားတိုင်း အနည်းဆုံး အခြေခံပညာအလယ်တန်းအဆင့် KG+ Grade 9 အထိ ပညာသင်ယူနိုင်ရေး။
- ၄။ KG+9 အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးအောင်မြင်ပြီးသူများသည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး၊ နည်းပညာနှင့် သက်မွေးပညာရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုအရည်အသွေးများရရှိရေးအတွက် ဆက်လက်သင်ယူလေ့ကျင့်နိုင်ခွင့်ရရှိရေးနှင့် သတ်မှတ်ချက်ပြည့်မီပါက အဆင့်မြင့်ပညာရပ်များ ဆက်လက်သင်ယူခွင့်ရရှိရေး။
- ၅။ စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာသင်ယူနိုင်သော ပညာရေးစနစ်ဖော်ဆောင်ရေး။

ပညာရေးညီလာခံကျင်းပမှု

- ၁။ ပထမအကြိမ်ပညာရေးညီလာခံ
 - (က) ကျင်းပသည့်နေ့ - ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၈ ရက်နေ့မှ ၂၀ ရက်နေ့အထိ
 - (ခ) ကျင်းပသည့်နေရာ - မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းဗဟိုဌာန - ၂
- ၂။ ဒုတိယအကြိမ်ပညာရေးညီလာခံ
 - (က) ကျင်းပသည့်နေ့ - ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့မှ ၂၇ ရက်နေ့အထိ
 - (ခ) ကျင်းပသည့်နေရာ - မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းဗဟိုဌာန - ၂
- ၃။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်၏ ပညာရေးညီလာခံ လမ်းညွှန်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။
 - ပညာရေးတန်းစဉ် ကူးပြောင်းမှုနည်းပါးခြင်းကို ကုစားနိုင်မည့် နည်းလမ်းရှာရန်။
 - KG+9 ပညာရေးကို အမျိုးသားရေးကိစ္စတစ်ရပ်အဖြစ် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အားလုံးဆောင်ရွက်ရန်။

- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခြေခံရရှိရေးအတွက် KG+ 10၊ 11၊ 12 တွင် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာရပ်များ သင်ကြားရန်။
- လုပ်ငန်းခွင် လက်တွေ့အသုံးကျမည့် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေး၊ စက်မှုသိပ္ပံများက ထိရောက်စွာသင်ကြား၍ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ မွေးထုတ်ရန်။
- အဆင့်မြင့်ပညာကို ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုအပြင် လူမှုအသိုက်အဝန်း အထောက်အကူပြုစေမည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဖြင့် သင်ကြားရန်။
- ဝိဇ္ဇာ၊ သိပ္ပံ ပညာရှင်များ၊ နည်းပညာရှင်များ မွေးထုတ်ရန်။
- လူငယ်လူရွယ်များ မျိုးချစ်စိတ်၊ တိုင်းပြည်ချစ်စိတ်ရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ရန်။

တက္ကသိုလ်များ အဆင့်မြင့်တင်မှု၊ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်မှုများ

၁။ Naypyitaw State Academy တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း

(က) ဖွင့်လှစ်သည့်နေ့ - ၉-၁၀-၂၀၂၂

(ခ) သင်ကြားရေးမဟာဌာနကြီး (၇) ခု (ဝိဇ္ဇာပညာမဟာဌာန၊ သိပ္ပံပညာမဟာဌာန၊ ဥပဒေပညာမဟာဌာန၊ စီးပွားရေးပညာမဟာဌာန၊ ဆေးသိပ္ပံပညာမဟာဌာန၊ အားကစားပညာမဟာဌာန၊ လူမှုရေးပညာမဟာဌာန)

၂။ ဟုမ္မလင်းကောလိပ်မှ ဟုမ္မလင်းဒီဂရီကောလိပ် တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခြင်း

- ဖွင့်လှစ်သည့်နေ့ - ၂၄-၅-၂၀၂၃

၃။ Polytechnic University များ ဖွင့်လှစ်ခြင်း။ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ပညာသင်နှစ်တွင် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနမှ Polytechnic University အဖြစ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ နေပြည်တော်တွင် အသစ်ဖွင့်လှစ်သွားမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ပါမြို့နယ်များတွင် နည်းပညာ တက္ကသိုလ်နှင့် ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်များပေါင်း၍ Polytechnic University အဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ဖွင့်လှစ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်-

(က) Naypyitaw State Polytechnic University (NSPU) (အသစ်ဖွင့်ခြင်း)

(ခ) Polytechnic University (ဗန်းမော်)

(ဂ) Polytechnic University (လားရှိုး)

(ဃ) Polytechnic University (ကျိုင်းတုံ)

(င) Polytechnic University (ပင်လုံ)

(စ) Polytechnic University (မအူပင်)

(ဆ) Polytechnic University (ထားဝယ်)

(ဇ) Polytechnic University (မြိတ်)

ကျင့်ဝတ်များ

မိဘကျင့်ဝတ်

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်၊ ဖခင်မယ်တို့တာ။

သားသမီးကျင့်ဝတ်

ကျွေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊ မွေခံထိုက်စေ၊ လှူမျှဝေ၍ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဖွယ်သားတို့တာ။

ဆရာကျင့်ဝတ်

အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေးရန်ဆီးကာ၊ သင့်ရာအပ်ပို့၊ ဆရာတို့၊ ကျင့်ဖို့ဝတ်ငါးဖြာ။

တပည့်ကျင့်ဝတ်

ညီညာထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမှုကြိုဆီး၊ ထံနီးလုပ်ကျွေး၊ သင်တွေးအံ့ရွတ်၊ တပည့်ဝတ်၊ မချွတ်ငါးခုသာ။

လင်ကျင့်ဝတ်

မထိမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊ မြတ်နိုးကြင်၊ ငါးအင်လင်ကျင့်ရာ။

မယားကျင့်ဝတ်

အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ၊ မိစ္ဆာကြည်ရှောင်၊ လျော်အောင်ဖြန့်ချိ၊ ပျင်းရိမမှု၊ ဝတ်ငါးဆူ၊ အိမ်သူကျင့်အပ်စွာ။

ကြီးသူကျင့်ဝတ်

ထကြွ နိုးကြား၊ သနား သည်းခံ၊ ဝေဖန် ထောက်ရှု၊ ဤခြောက်ခု ကြီးသူကျင့်ဝတ်သာ။

ရဟန်းဝတ္တရား

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လစ်၊ အသစ်ဟောကျူး၊ နာဖူးထပ်မံ၊ နတ်ထံတင်ရာ၊ မေတ္တာလည်းပြု၊ ရဟန်းမှု၊ ခြောက်ခုလွန်သေချာ။

ဒါယကာဝတ္တရား

မေတ္တာစိတ်သက်၊ ဆောင်ရွက်ချစ်ခင်၊ ခင်မင်နှုတ်ချို၊ လိုလျှင်ဖိတ်ထား၊ တတ်အားလှူစေ၊ ငါးခုနေ၊ ပြုလေဒါယကာ။

မိတ်ဆွေဝတ္ထုရား

ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ထား၊ စီးပွားဆောင်ရွက်၊ နှုတ်မြွက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှန်စေ၊
ဝတ်ငါးထွေ၊ ကျင့်လေမိတ်သဟာ။

မင်းကျင့်တရား (၁၀) ပါး

၁။ ဒါနံ	-	ပေးလှူခြင်း
၂။ သီလံ	-	ငါးပါးသီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
၃။ ပရိစ္စာဂ	-	အမှုထမ်းတို့အားရိက္ခာပေးကမ်းခြင်း
၄။ အဇ္ဇဝံ	-	ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း
၅။ မဒ္ဒဝံ	-	သာယာနှူးညံ့စွာပြောဆိုကျင့်ကြံခြင်း
၆။ တပံ	-	အကျင့်သီလတို့ကိုခြိုးခြံစွာစောင့်ထိန်းခြင်း
၇။ အကောမံ	-	အမျက်မထွက်ခြင်း
၈။ အဝိဟိသံ	-	မနိပ်စက်ခြင်း
၉။ ခန္တီ	-	သည်းခံခြင်း
၁၀။ အဝိရောဓနံ	-	ပြည်သူတို့သဘောနှင့်မဆန့်ကျင်ခြင်း

နာယကဂုဏ် (၆) ပါး

၁။ ထကြွ	-	လုံ့လ၊ ဝီရိယဖြင့်ဦးဆောင်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း
၂။ နိုးကြား	-	အသိတရားနှင့်ယှဉ်ပြီးအမြဲသတိရှိခြင်း
၃။ သနား	-	ကြီးငယ်မဟူ ခွင့်လွှတ်သနားတတ်ခြင်း
၄။ သည်းခံ	-	အဆိုး/အကောင်း ဝေဖန်တတ်မှုကို သည်းခံတတ်ခြင်း
၅။ ဝေဖန်	-	တစ်ဖက်သားကောင်းကျိုးကို ဝေဖန်ပြုပြင်ပေးခြင်း
၆။ ထောက်ရှု	-	ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့်ထောက်ထားညှာတာတတ်ခြင်း

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ မဏ္ဍိုင် (၅) ခု

၁။ အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်	-	နိုင်ငံတော်အစိုးရ
၂။ ဥပဒေရေးရာမဏ္ဍိုင်	-	ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
၃။ တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်	-	နိုင်ငံတော်တရားသူကြီးအဖွဲ့
၄။ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်	-	နိုင်ငံတော်၏စာနယ်ဇင်းများ
၅။ ပဉ္စမမဏ္ဍိုင်	-	ပြည်သူပြည်သားများ

တိုင်းပြည်အင်္ဂါ (၇) ပါး

၁။ ပြည့်ရှင်မင်း(သို့မဟုတ်)သမ္မတမင်း
၂။ ဝန်ကြီး၊ သံကြီး၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်များ
၃။ စစ်မက်ကူညီရေးမဟာမိတ်မင်းများ

- ၄။ စားနပ်ရိက္ခာ၊ ရွှေငွေဘဏ္ဍာများ
၅။ ကျိုး၊ မြောင်း၊ ခံတပ်၊ နယ်စပ်တံတိုင်း
၆။ ကျယ်ပြန့်သော တိုင်းနိုင်ငံတော်
၇။ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ စစ်အင်္ဂါ

တိုင်းပြည်ရတနာ (၉) ပါး

- ၁။ ပြည့်ဦးကင်း - တိုင်းရေးပြည်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သောမှူးကြီး၊ မတ်ကြီးများ။
၂။ ပြည့်တံခွန် - သီလဝန္တ ပညာဝန္တ ရဟန်းတော်များ။
၃။ ပြည့်မျက်စိ - လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော ဆေးသမား၊ ဟူးရား၊ စက်ယန္တရားဆရာများ။
၄။ ပြည့်နား - သစ္စာရှိသော သူလျှိုများ။
၅။ ပြည့်အစွယ် - သူရသတ္တိရှိသော မင်းညီမင်းသား မင်းဆွေမျိုး။
၆။ ပြည့်မျက်နှာ - ရုပ်ရည်ချောသည့် လှပျိုမယ်များ။
၇။ ပြည့်ဝမ်းဗိုက် - စားနပ်ရိက္ခာနှင့်ဥစ္စာပေါများသောသူဌေးသူကြွယ်။
၈။ ပြည့်ခြေ - စစ်သည်ဗိုလ်ပါအပေါင်းနှင့်ယာဉ်မျိုးစုံ။
၉။ ပြည့်လက် - ခဲယမ်း၊ မီးကျောက်၊ အမြောက်၊ သေနတ်စသောလက်နက်စုံ။

မြန်မာတူရိယာ (၅) မျိုး

- ၁။ ကြေး - ကြေးတပ်တူရိယာ
၂။ ကြိုး - ကြိုးတပ်တူရိယာ
၃။ သားရေ - သားရေတပ်တူရိယာ
၄။ လေ - လေမှုတ်တူရိယာ
၅။ လက်ခုပ် - လက်ခုပ်တူရိယာ

မြန်မာပန်း (၁၀) မျိုး အတတ်ပညာ

- ၁။ ပန်းချီ - ဆေးရေးပညာ
၂။ ပန်းတမော့ - ကျောက်ဆစ်ပညာ
၃။ ပန်းတော့ - အင်္ဂတေပညာ
၄။ ပန်းတဦး - ကြေးသွန်းပညာ
၅။ ပန်းထိမ် - ရွှေထည်၊ ငွေထည်ပညာ
၆။ ပန်းပု - ရုပ်တုပညာ
၇။ ပန်းပဲ - သံထည်ပညာ
၈။ ပန်းပွတ် - ပွတ်ခံပညာ
၉။ ပန်းယွန်း - ယွန်းထည်ပညာ
၁၀။ ပန်းရန် - အုတ်စီပညာ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပင်လယ်ကမ်းခြေအပန်းဖြေစခန်းများ

- ၁။ ကမ်းသာယာကမ်းခြေ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
- ၂။ ငပလီကမ်းခြေ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
- ၃။ ချောင်းသာကမ်းခြေ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
- ၄။ ငွေဆောင်ကမ်းခြေ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)
- ၅။ စက်စဲကမ်းခြေ (မွန်ပြည်နယ်)
- ၆။ မောင်းမကန်ကမ်းခြေ (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး)
- ၇။ လက်ခုပ်ကုန်းကမ်းခြေ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လက်ခုပ်ကုန်းကျေးရွာ)

ရှေးခေတ်ဒေသဆိုင်ရာအမည်သုံးစွဲမှုအခေါ်အဝေါ်များ

၁။ ကန္တာရဝတီ	-	ကယားပြည်နယ်
၂။ ဓဉာဏတီ	-	ရခိုင်ပြည်နယ်
၃။ ဗိဿနိုး	-	တောင်တွင်းကြီး
၄။ မောရဝတီ၊ ကမ္ဘောဇ	-	ရှမ်းပြည်နယ်
၅။ ရတနာပုံ	-	မန္တလေး
၆။ ရာမည	-	မွန်ပြည်နယ်
၇။ သရေခေတ္တရာ	-	ပြည်
၈။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ	-	သထုံ
၉။ သလ္လာဝတီ	-	မုံရွာ
၁၀။ ဥဿာ	-	ပဲခူး

မြန်မာ (၁၂) လရာသီပွဲတော်နှင့် ဆယ့်နှစ်လရာသီပန်းများ

လအမည်	ပွဲတော်	ပန်းအမည်
၁။ တန်ခူးလ	ရေသဘင်ပွဲတော်(သင်္ကြန်)	ကံ့ကော်ပန်း၊ ပိတောက်ပန်း
၂။ ကဆုန်လ	ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်	စကားပန်း
၃။ နယုန်လ	စာပြန်ပွဲ	စံပယ်ပန်း
၄။ ဝါဆိုလ	ဝါဆိုပွဲတော်	မြတ်လေး၊ ပုန်းညက်
၅။ ဝါခေါင်လ	စာရေးတံမဲပွဲ	ခတ္တာပန်း
၆။ တော်သလင်းလ	လှေပြိုင်ပွဲ	ယင်းမာပန်း
၇။ သီတင်းကျွတ်လ	မီးထွန်းပွဲတော်	ကြာပန်း

၈။ တန်ဆောင်မုန်း	တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်(ကထိန်)	ခဝဲပန်း
၉။ နတ်တော်လ	စာဆိုတော်ပွဲ	သဇင်ပန်း
၁၀။ ပြာသိုလ	မြင်းခင်းသဘင်ပွဲ	ခွာညိုပန်း
၁၁။ တပို့တွဲလ	ထမနဲပွဲ	ပေါက်လဲပန်း
၁၂။ တပေါင်းလ	တပေါင်းပွဲ(သဲပုံစေတီ)	သရဖီပန်း

နဝရတ် (၉) ပါး

၁။ ပတ္တမြား	၄။ နီလာ	၇။ သန္တာ
၂။ စိန်	၅။ ဂေါ်မုတ်	၈။ ဥဿဗယား
၃။ ကြောင်	၆။ မြကျောက်	၉။ ပုလဲ

စကားကြီး (၁၀) မျိုး

၁။ ရေကူးညာတင်	၆။ ဆင်ဂွေရန်ရှောင်
၂။ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး	၇။ တောင်သူယာခုတ်
၃။ ရေစီးဖောင်ဆန်	၈။ ကြက်ခွပ်ဆုတ်ပစ်
၄။ အိုးတန်ဆန်ခပ်	၉။ ရေစစ်ကရား
၅။ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့	၁၀။ ခက်တင်မောင်းနင်း

တရားသူကြီးကျင့်ဝတ် (၁၀) ပါး

- ၁။ အမှုသည်တို့အား ချစ်သူမုန်းသူမရှိခြင်း။
- ၂။ အမှုသည်တို့လျှောက်လဲသောစကားကို ကောင်းစွာမှတ်သားခြင်း။
- ၃။ အမှုသည်တို့လက္ခဏာကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း။
- ၄။ အမှုသည်တို့၏ အမျိုးဝံသဇာတ်သဘာဝကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း။
- ၅။ ဓမ္မသတ်တရားလမ်းကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ခြင်း။
- ၆။ အမှု၌ဖြစ်လတ္တံ့သောအနာဂတ်ကို ဆင်ခြင်၍စီရင်ခြင်း။
- ၇။ အမှုသည်တို့ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပြောဆိုသည်ကို အမျက်မထားခြင်း။
- ၈။ တံစိုးသုံးပါးမစားခြင်း။
- ၉။ အမှုသည်တို့များစွာစဉ်းလဲသောစကားကို အလိုမရှိခြင်း။
- ၁၀။ တရား၏ပြီးပြတ်ခြင်းကို အလိုရှိခြင်း။

တရားစီရင်ရေးဆောင်ပုဒ်

- ၁။ ဥပဒေနှင့်အညီဆုံးဖြတ်ပါ။
- ၂။ မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန်စီရင်ပါ။
- ၃။ လုပ်ထုံးညီညီဆောင်ရွက်ပါ။
- ၄။ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူကင်းရှင်းပါ။

မြန်မာ့နေ့ထူးနေ့မြတ်များ

၁။ လွတ်လပ်ရေးနေ့	ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်
၂။ ပြည်ထောင်စုနေ့	ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်
၃။ တောင်သူလယ်သမားနေ့	မတ်လ ၂ ရက်
၄။ တပ်မတော်နေ့	မတ်လ ၂၇ ရက်
၅။ အာဇာနည်နေ့	ဇူလိုင် ၁၉ ရက်
၆။ အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့	တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်
၇။ စာဆိုတော်နေ့	နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက်နေ့

လွတ်လပ်ရေးနေ့၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့တွင်ချုပ်ဆိုခဲ့သော ပင်လုံစာချုပ်ဖြင့် တိုင်းရင်းသား အားလုံးတို့၏ သွေးစည်းညီညွတ်မှုကို ပြသနိုင်ခဲ့ပြီး ဗြိတိသျှတို့၏ သွေးခွဲအုပ်ချုပ်ရေး အကြံအစည်မှာ ပျက်ပြားသွားခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အစည်းအဝေးက ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို အတည်ပြုခဲ့သည့်အပြင် ညောင်ရွှေစော်ဘွား စစ်ရွှေသိုက်အား ယာယီသမ္မတအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက်နေ့တွင် န-အက်တလီစာချုပ်ခေါ် မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးစာချုပ်ကို ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်အက်တလီနှင့် မြန်မာဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုစာချုပ်တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံအား လုံးဝလွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ကြောင်း ဖော်ပြထားပြီး လွှဲပြောင်းပေးရာ၌ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အပြောင်းအလဲများအတွက် လိုအပ်သော အစီအစဉ်အသေးစိတ်ကို ဖော်ပြထားသည့် အချက် ၁၅ ချက်ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးဥပဒေကြမ်းကို ဗြိတိသျှပါလီမန်၌ တင်သွင်းသောအခါ ဝင်စတန်ချာချီအမှူးပြုသော အတိုက်အခံအမတ်များက ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကန့်ကွက်ခဲ့ကြ သည်။ သို့ရာတွင်ဗြိတိသျှပါလီမန်က ထိုဥပဒေကြမ်းကို ထောက်ခံမဲ ၂၈ မဲဖြင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆုတ် ၉ရက်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့နံနက် ၄ နာရီ ၂၀ မိနစ်အချိန်တွင် အတွင်းဝန်ရုံး (ဝန်ကြီးများရုံး)တွင် လွတ်လပ်ရေးအလံတင် အခမ်းအနားကို ပြုလုပ်ပြီး လွတ်လပ်ရေး ရရှိခဲ့သည်။ ဤနေ့ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏လွတ်လပ်ရေးနေ့အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

ပြည်ထောင်စုနေ့၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်

လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲ၌ တောင်တန်းဒေသမှ ပြည်သူတို့၏ သဘောထားကိုခံယူရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြောကြားခဲ့သည်နှင့်အညီ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ပင်လုံညီလာခံကို ကျင်းပရန်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအမှူးပြုသော ခေါင်းဆောင်များနှင့် တောင်တန်းဒေသမှ ခေါင်းဆောင်များသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ(၁၁)ရက်နေ့ နေ့လယ်အထိ ဆွေးနွေးကြပြီးလွှတ်လပ်ရေးကို အတူတကွရယူရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ နံနက်(၁၀) နာရီတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ ကချင်၊ ချင်း၊ ရှမ်းအမျိုးသား ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများသည် ခွင့်တူညီမျှ တလုံးတစည်းတည်း နေထိုင်ကြတော့မည်ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ဖြင့် ပင်လုံစာချုပ်ကြီးကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

တပ်မတော်နေ့၊ မတ်လ ၂၇ ရက်

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသည် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျပန်တို့၏ ကတိမတည်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုကို ဖက်ဆစ်ပီသစွာညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သည့် တပ်မတော်နှင့်ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ပူးပေါင်းပြီး အုံကြွတော်လှန်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အိန္ဒိယမှလျှို့ဝှက်စွာပြန်လာသော သခင်တင်ရွှေမှတစ်ဆင့် မဟာမိတ်တို့နှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် တပ်မတော်၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ ပူးပေါင်းထားသည့် “ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးပြည်သူ့အဖွဲ့ချုပ်” နှင့် “တော်လှန်ရေးတပ်ဦး”တို့ကို ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လနှင့် အောက်တိုဘာလတို့တွင် လျှို့ဝှက်စွာ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရန် စစ်တိုင်းကြီး(၇)တိုင်း ခွဲခြားသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရမည့်နေ့ကို ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့ဟု ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သတ်မှတ်ခဲ့သော် လည်း မဟာမိတ်တပ်များ ရွှေဘိုခရိုင်ကိုသိမ်းယူပြီး စစ်ကိုင်းနှင့် မန္တလေးဒေသများသို့ ထိုးဖောက်စပြုလာသဖြင့် အထက်ဗမာပြည်တိုင်းမှူးဗိုလ်မှူးဗထူးကို ကြိုတင်တော်လှန်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ရသည်။

ဗိုလ်မှူးဗထူးက ဖက်ဆစ်ဂျပန်များနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်ကိုပါ တော်လှန်သည့်အနေဖြင့် ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ပြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် စတင်တော်လှန်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် စစ်မြေပြင်သို့ချီတက်မည့် ဗမာ့တပ်မတော်သားများ၏ တပ်ထွက်အခမ်းအနားကျင်းပသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မှ ပြည်မြို့သို့ ထွက်ခွာလာသည်။ မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ည ရွှေတောင်၌ ရှိနေစဉ် ပဲခူးရှိ ဗိုလ်မှူးကျော်ဇောက မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ခွင့်ပြုရန် ခွင့်တောင်း သဖြင့် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ညတွင် တော်လှန်ရေးဌာနချုပ်ဖွင့်လှစ် မည့် သရက်မြို့အနောက်ဘက်ရှိ သရက်ချောင်းရွာသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို စတင်တော်လှန်ခဲ့ကြသည်။

အာဇာနည်နေ့၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၊ နံနက် ၁၀ နာရီ ၃၇ မိနစ်တွင် ဂဠုန်ဦးစောနှင့် အပေါင်းအပါတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့ကို အာဇာနည်နေ့ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ကျဆုံးခဲ့ကြသော အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများမှာ-

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း - ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီ
ဒုတိယသဘာပတိ(ဝန်ကြီးချုပ်)
- (၂) မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး - တောင်တန်းဒေသရေးရာဝန်ကြီး
စစ်စံထွန်း
- (၃) သခင်မြ - ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီး
- (၄) မန်းဘခိုင် - အလုပ်သမားနှင့် စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီးဌာန
- (၅) ဒီးဒုတ်ဦးဘချို - ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး
- (၆) ဦးရာဇတ် - ပညာရေးနှင့်အမျိုးသားစီမံကိန်းဝန်ကြီး
- (၇) ဦးဘဝင်း - ထောက်ပံ့ရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး
- (၈) ဦးအုန်းမောင် - အတွင်းဝန်
- (၉) ကိုထွေး - ဝန်ကြီးဦးရာဇတ်၏သက်တော်စောင့်

အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် ရန်ကုန်ကောလိပ်နှင့်ယုဒသမ္မတကောလိပ်တို့ကိုပေါင်း၍ တက္ကသိုလ်အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ရန်စီစဉ်သည်။ တက္ကသိုလ်အက်ဥပဒေအရ ကျောင်းသားဦးရေကို ကန့်သတ်ထားပြီး ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားများသာဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာကို ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများ၏ သားသမီးများသာ တက်ရောက်နိုင်ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ သားသမီးများ မတက်နိုင်အောင် စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကောလိပ်ကျောင်းသားများက တက္ကသိုလ်အက်ဥပဒေကိုဆန့်ကျင်ကာ သပိတ်မှောက်ကြသည်။ ထိုသပိတ်သည် မြန်မာပြည် တစ်ပြည်လုံးရှိ ကျောင်းသားများသို့ ကူးစက်ပြန့်ပွားသွားရာ မြို့တိုင်းရှိကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ မိဘပြည်သူများပါ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် များ တိုးတက်မြင့်မားလာစေခဲ့သည်။ ဂျီစီဘီအေအသင်းကြီးနှင့် မြို့နယ်တိုင်းမှ အားပေးကူညီမှုတို့ကြောင့် အမျိုးသားကျောင်းများနှင့် အမျိုးသားကောလိပ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြသည်။

ကျောင်းသားသပိတ်စတင်သည့် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက် (၁၂၈၂ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်)နေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟူ၍သတ်မှတ်ရန် ၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် မန္တလေးမြို့၌ကျင်းပသော ဂျီစီဘီအေ နဝမအကြိမ်အစည်းအဝေးက အဆိုပြုခဲ့ရာ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့ကို အမျိုးသားနေ့အဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းကျင်းပလျက်ရှိကြသည်။

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ

ချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ

၁။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံထိုက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံတော်ကို တည်ဆောက်ရာတွင် စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်ကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊
- (ခ) နိုင်ငံတော်နှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသည့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ သံတမန်များနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊
- (ဂ) အမျိုးသားရေးမူဝါဒဖြစ်သော ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရာ၌ သက်စွန့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊
- (ဃ) ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေးအတွက် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဦးတည်ချက်များနှင့်အညီထူးခြားစွာ အားထုတ်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊
- (င) သိပ္ပံပညာ၊ ဝိဇ္ဇာပညာနှင့်အခြားသောပညာရပ်တစ်ခုခုတွင် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီအောင်မြင်စွာ တီထွင်ဖန်တီး စွမ်းဆောင်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၊
- (စ) စာပေနှင့် အနုသုခုမပညာရပ်များတွင် ထူးခြားကောင်းမွန်စွာတတ်မြောက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်များ။

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် တံဆိပ်များ

၂။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် တံဆိပ်များကို အောက်ပါအတိုင်း (၃) မျိုး ခွဲခြားထားရှိသည် -

- (က) သင်္ဂဟ ။ သုဓမ္မသင်္ဂဟနှင့် ပြည်ထောင်စုစည်သူသင်္ဂဟ
- (ခ) ဘွဲ့ ။ တပ်မတော်ဆိုင်ရာစွမ်းရည်သတ္တိဘွဲ့များနှင့်စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာဘွဲ့များ
- (ဂ) တံဆိပ် ။ စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာတံဆိပ်များနှင့် စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာတံဆိပ်များ

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် သင်္ဂဟဘွဲ့များနှင့် အဆင့်များ

၃။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် တံဆိပ်များကို အောက်ပါအတိုင်း (၃) မျိုး ခွဲခြားထားရှိသည် -

- (က) သုဓမ္မသင်္ဂဟဘွဲ့။ ၎င်းဘွဲ့များအတွက် ပြည့်စုံရမည့်အရည်အချင်းမှာ နိုင်ငံတော်အတွက် ထူးကဲစွာအမှုထမ်းသူများ၊ အကျိုးဆောင်သူများ ဖြစ်ရမည်။ ယင်းသုဓမ္မသင်္ဂဟဘွဲ့ (၃) မျိုးကို အဆင့်အလိုက် ချီးမြှင့်ရာတွင် စွမ်းဆောင်မှုအတိုင်း အတာပေါ်မူတည်၍ သတ်မှတ်ရမည် -
- (၁) အဂ္ဂမဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့၊

- (၂) သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့၊
- (၃) မဟာသီရိသုဓမ္မဘွဲ့။
- (ခ) ပြည်ထောင်စုစည်သူသင်္ဂဟဘွဲ့။ ၎င်းဘွဲ့များအတွက် ပြည့်စုံရမည့်အရည်အချင်းမှာ နိုင်ငံတော်အတွက် ထူးကဲစွာအမှုထမ်းသူများ၊ အကျိုးဆောင်သူများ ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ပြည်ထောင်စုစည်သူသင်္ဂဟဘွဲ့ (၅) မျိုးကို အဆင့်အလိုက်ချီးမြှင့်ရာတွင် စွမ်းဆောင်မှုအတိုင်းအတာပေါ်မူတည်၍ အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်သည် -
 - (၁) အဂ္ဂမဟာသရေစည်သူဘွဲ့၊
 - (၂) သတိုးမဟာသရေစည်သူဘွဲ့၊
 - (၃) မဟာသရေစည်သူဘွဲ့၊
 - (၄) သရေစည်သူဘွဲ့၊
 - (၅) စည်သူဘွဲ့။

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များနှင့် အဆင့်များ

- ၄။ တပ်မတော်ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိဘွဲ့များနှင့်အဆင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -
 - (က) အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့။ အောက်ပါစွမ်းရည်သတ္တိအရည်အချင်းတစ်ရပ်ရပ်နှင့်ပြည့်စုံသော တပ်အဖွဲ့အစည်းအလိုက်သော်လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်သားတစ်ဦးချင်းအလိုက်သော်လည်းကောင်း အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည် -
 - (၁) လတ်တလောဖြစ်ပေါ်နေသော ကြီးမားသည့် စစ်ရေးအခက်အခဲ အကျဉ်းအကျပ်ကြောင့် အထူးနစ်နာထိခိုက်ဆုံးရှုံးရမည့် ထူးကဲသောအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေမျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်နေစဉ် တပ်အဖွဲ့အစည်း၏ စစ်ရေးအကျိုးငှာ မိမိအသက်ကိုပဓာနမထားဘဲ စံတင်ထိုက်သည့် ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ဂုဏ်ယူထိုက်သည့် စွန့်စားခြင်းမျိုးတို့ဖြင့် တာဝန်ကို ရဲဝံ့စွန့်စားစွာ တစ်ဦးတည်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (၂) ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌ မိမိအသက် ဘေးအန္တရာယ်ကို အလျဉ်းမငဲ့ကွက်ဘဲ မိမိထမ်းဆောင်ရမည့်တာဝန်ကိုခိုင်မြဲသောစိတ်ဓာတ်၊ မဆုတ်မနစ်သောရဲစွမ်းသတ္တိတို့ဖြင့် ဂုဏ်ယူထိုက်သည့်ထူးကဲစွာတာဝန်ထမ်းဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း၊
 - (၃) မိမိအသက် ဘေးရန်အန္တရာယ်နှင့်တကွ အခြားသောကျရောက်နိုင်သည့် ဘေးရန်အန္တရာယ်များကို လျစ်လျူရှု၍ နိုင်ငံတော်၏ စစ်ရေးအကျိုးငှာ ရဲဝံ့စွန့်စားစွာ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုထိုက်သည့် တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း၊
 - (၄) ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်စဉ်အတွင်း တပ်အဖွဲ့အစည်းအလိုက် ကြီးမားသောထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုအန္တရာယ်နှင့်တွေ့ကြုံရမည့် စစ်ရေးအခြေအနေမျိုးသို့

ဆိုက်ရောက်နေစဉ် တပ်အဖွဲ့အစည်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာတပ်မတော်သားများက မိမိတို့၏အသက်အန္တရာယ်ကို ဥပေက္ခာပြု၍ထူးကဲမြင့်မားသော စိတ်ဓာတ်တို့ဖြင့် ရဲဝံ့စွန့်စားတိုက်ခိုက်ကြခြင်း၊

(၅) တပ်အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် မိမိတို့၏အသက်ဘေးအန္တရာယ်ကို လုံးဝမခွဲကွက်ဘဲ ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို ထူးကဲမြင့်မားသော ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ကြံ့ခိုင်သော စိတ်ဓာတ်တို့ဖြင့် ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုထိုက်သည့် တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း။

(ခ) သီဟသူရဘွဲ့။ အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံထိုက်သည့် အရည်အချင်းကို ရာနှုန်းပြည့် မမီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှ ပြည့်စုံသော တပ်မတော်သားများအား သီဟသူရဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ဂ) သူရဘွဲ့။ သီဟသူရဘွဲ့ ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်း ခံထိုက်သည့်အရည်အချင်းကို ရာနှုန်းပြည့်မမီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှပြည့်စုံသောတပ်မတော်သားများအား သူရဘွဲ့ကိုချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

၅။ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးအတွက် တပ်မတော်နှင့် တွဲဖက်ပေးထားသော မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ဝင်များ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများကိုလည်း စွမ်းရည်သတ္တိအတွက် သတ်မှတ်ထားသောအရည်အချင်းများ ပြည့်မီသည်အထိ သက်စွန့်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါက အောင်ဆန်းသူရိယဘွဲ့ (သို့မဟုတ်) သီဟသူရဘွဲ့ (သို့မဟုတ်) သူရဘွဲ့တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၆။ စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာဘွဲ့များနှင့် အဆင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) သီရိပျံချီဘွဲ့။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းအောင် ထူးကဲကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်သောသူများအား သီရိပျံချီဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ခ) ဇေယျကျော်ထင်ဘွဲ့။ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အမှုထမ်းကောင်းခြင်းအတွက် ဇေယျကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ဂ) ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့။ နယ်ဘက်ဆိုင်ရာ အမှုထမ်းကောင်းခြင်းအတွက် ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ချီးမြှင့် အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(ဃ) အလင်္ကာကျော်စွာဘွဲ့။ စာပေနှင့် အနုသုခုမပညာရပ်များတွင် ထူးခြားကောင်းမွန်စွာ တတ်မြောက်သူများအား အလင်္ကာကျော်စွာဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

(င) သိပ္ပကျော်စွာဘွဲ့။ သိပ္ပပညာ၊ ဝိဇ္ဇာပညာနှင့် အခြားသောပညာရပ်တစ်ခုခုတွင် ထူးကဲကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်သူများအား သိပ္ပကျော်စွာဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်သည်။

ချီးမြှင့်အပ်နှင်းရန် သတ်မှတ်သည့် ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များနှင့် အဆင့်များ

၇။ တပ်မတော်ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိနှင့် စွမ်းဆောင်မှုအတွက် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းသည့် ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များနှင့် အဆင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

(က) စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ

- (၁) အောင်ဆန်းတံဆိပ်။ ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရသည့် တိုက်ပွဲတာဝန် မဟုတ်သော်လည်း အထက်မှပေးအပ်သောတာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင် ရာ၌ မိမိ၏အသက်ဘေးအန္တရာယ်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဓာတ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စံတင်ထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိဖြင့်လည်းကောင်း ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (၂) သီဟဗလတံဆိပ်။ အောင်ဆန်းတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိအရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့် မမီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်း နီးပါးမျှ ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (၃) သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်။ သူရဲဘွဲ့ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်အပ်နှင်းထိုက် သည့် အရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့်မမီသော်လည်း ရန်သူနှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက် ရာ၌ ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဓာတ်၊ ပြောင်မြောက်သောသူရဲသတ္တိဖြင့် မိမိတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း။
- (ခ) စွမ်းဆောင်မှုဆိုင်ရာ တံဆိပ်များ
- (၁) မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းသင်္ဂဟတံဆိပ်။ အငြိမ်းစားလစာအတွက်ရေတွက် ခွင့်ရှိသော စစ်မှုထမ်းသင်္ဂဟတံဆိပ် ၃၅ နှစ်ပြည့်မြောက်ပြီး နိုင်ငံတော်နှင့် တပ်မတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကိုစောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်လျက် ရှိကြသော စစ်မှုထမ်းများဖြစ်ခြင်း၊ (စစ်မှုထမ်းသင်္ဂဟတံဆိပ်ဖြင့် ဖြတ်တောက် ခံရသော စစ်မှုထမ်းသင်္ဂဟများ၊ ပြစ်မှုဖြစ်ပွားသည့်ကာလအတွင်း ရာထူးချခံ ရသည့်ကာလများနှင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံ ရသည့်ကာလများကို ထည့်သွင်း ရေတွက်ခြင်း မပြုရ) စစ်မှုထမ်းကောင်းတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခံရပြီးသူ စစ်မှုထမ်း များဖြစ်ခြင်း၊
 - (၂) စစ်မှုထမ်းဟောင်းတံဆိပ်။ တပ်မတော်တွင် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကောင်းမွန်သောအကျင့်စာရိတ္တဖြင့် ကာလရှည်ကြာ ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင် ပြီး နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရှိသေလျက် စစ်မှုထမ်းဆောင် ခဲ့ကြသည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြည့်စုံသော အငြိမ်းစား စစ်မှုထမ်းများအပါအဝင် စစ်မှုထမ်းများဖြစ်ခြင်း၊
 - (၃) ပြည်သူ့သားကောင်းတံဆိပ်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့မှစတင်လျက် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုများနှင့် ပြည်ပကျူးကျော်မှုများချုပ်ငြိမ်းသည့်နေ့ ဟူ၍ နိုင်ငံတော်က တရားဝင်ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့် ကာလအတွင်း စစ်ဆင်ရေးများနှင့် နယ်မြေအလိုက်တိုက်ပွဲစဉ်များ၌ ရန်သူ့လက်ချက်ကြောင့် ခြေ၊ လက်၊ မျက်စိ စသည့်ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော် အတွက် စွန့်လှူခဲ့ခြင်းနှင့်တိုက်ပွဲတွင်ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီးချို့ယွင်းမှု သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု တစ်ခုခုသည် ဆေးခံရုံးက ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် ဆုံးရှုံးသည်ဟု သတ်မှတ် ခံရခြင်း၊ (ပြည်သူ့သားကောင်းတံဆိပ်ကို တပ်မတော်သားများနှင့်အတူ ပါဝင်ခဲ့ကြသော ဝန်ထမ်းများ၊ အရပ်သားများကိုပါ ချီးမြှင့်နိုင်သည်။)

(၄) နိုင်ငံတော်စစ်မှုထမ်းတံဆိပ်။ အောက်ဖော်ပြပါ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သာမန်ထက် ထူးခြားပြောင်မြောက်စွာ သက်စွန့်ကြိုးပမ်းပါဝင်တိုက်ခိုက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း-

(ကက) ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း ရမည်းသင်းနှင့် တောင်ငူခရိုင်နယ်မြေဒေသများ၌ ဆင်နွှဲခဲ့သော FLUSH တိုက်ပွဲများတွင် ရက်ပေါင်း ၁၅ ရက်ပါဝင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်)

(ခခ) ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ရက်နေ့မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ရခိုင်ပြည်နယ် နယ်မြေဒေသ၌ ဆင်နွှဲခဲ့သည့် ရန်သူချေမှုန်းရေးတိုက်ပွဲများတွင် ရက်ပေါင်း ၃၀ ပါဝင်ထမ်း ဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်)

(ဂဂ) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြည်တွင်း သောင်းကျန်းသူများအား နှိမ်နင်းရာတွင် ရက်ပေါင်း ၁၈၀ ပါဝင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊

(ဃဃ) ၁၉၅၂ခုနှစ်၊စက်တင်ဘာလ ၂၈ရက်နေ့မှစ၍နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြည်တွင်း သောင်းကျန်းသူများအား နှိမ်နင်းရာတွင် ရက်ပေါင်း ၃၆၅ ရက် ပါဝင်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊

(၅) ပြည်ပရန်နှိမ်တံဆိပ်။ အောက်ဖော်ပြပါ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သက်စွန့် ကြိုးပမ်းပါဝင်တိုက်ခိုက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့လျက် ယင်းစစ်ဆင်ရေးများ အနက် စစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်ရပ်တွင်လည်းကောင်း၊ စစ်ဆင်ရေး တစ်ရပ်ထက် ပိုသော စစ်ဆင်ရေးများတွင်လည်းကောင်း -

(ကက) စုစုပေါင်း တိုက်ပွဲဝင်ရက် ၁၅ ရက်ရှိခြင်း -

- ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း မိုင်းပန် နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအတွင်း မိုင်းဆတ်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဗန္ဓုလစစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော မော်ချီး နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ချယ်ရီစစ်ဆေးရေး၊
- ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ဝမ်စလောင်းနှင့် ဂူးကြီးနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ယုဇနစစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း မိုင်းတုံ၊ မိုင်းပုနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့မှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော

သင်္ကန်းညီနောင်၊ မြဝတီလမ်းခွဲနှင့် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဒေသ တစ်ဝိုက်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်ဆင်ဖြူရှင်စစ်ဆင်ရေး၊

- ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း လွယ်လန်းနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရန်ကြီးအောင်စစ်ဆင်ရေး၊
- ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကျိုင်းတုံခရိုင်၊ ကျိုင်းလပ်နယ်မြေ ဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေး၊
- အထက်ပါ စစ်ဆင်ရေးများအပြင် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပြည်ပရန် နှိမ်စစ်ဆင်ရေးများ၊

(ခခ) အပိုဒ်ခွဲငယ်စိတ် (ကက) ပါစစ်ဆင်ရေးကာလအတွင်း တပ်မတော် တွင် စစ်မှုထမ်းဆောင်လျက်ရှိခြင်း။

(၆) ပြည်သူ့စစ်တိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်။ အောက်ဖော်ပြပါ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သာမန်ထက် ထူးခြားပြောင်မြောက်စွာ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ပါဝင်တိုက်ခိုက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း -

(ကက) ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပင်လယ်ဘူး၊ ဂဇူး၊ ဗန်းမောက်/ ဂဏန်း နယ်မြေနှင့်ထီးချိုင့်/ကောလင်း/ဝန်းသိုနယ်မြေများ၌ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဂဏန်းစစ်ဆင်ရေး၊

(ခခ) ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့ကာလအတွင်း သာပေါင်းနှင့်ခနုဖြူနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မိုးဟိန်းစစ်ဆေးရေး၊

(ဂဂ) ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း မြောင်းမြခရိုင်၊ သီလွှာ၊ ကျုံပျော်၊ ခနုဖြူ ၊ ငပုတော၊ လေးမျက်နှာ၊ ကြံခင်းနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ် ခဲ့သည့် ရွှေလင်းယုန်စစ်ဆင်ရေး၊

(ဃဃ) ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့မှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော မှော်ဘီ/ ပဲခူးနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလင်းရောင်စစ်ဆင်ရေး၊

(ငင) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၅ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ ကာလအတွင်းအုတ်တွင်းနယ်မြေဒေသများ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အလင်းရောင်အဆင့် (၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(စစ) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကကရံမြစ်၊ ချောင်းသာ၊ ကျွန်းပြဿဒ်၊ ကျောက်ချောင်းကြီး၊ ရေကျော်ချောင်းဝ

ပင်လယ်ကမ်းမှ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်နှင့် အလယ်ပိုင်း တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် နယ်စပ်အတိုင်းချောင်းသာဒေသအထိ ပါဝင်သော နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရွှေ့လှမ်းစစ်ဆင်ရေး၊

(ဆဆ) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပဲခူးခရိုင်၊ ပဲခူးရိုးမ နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလင်းရောင်စစ်ဆင်ရေး၊

(ဇဇ) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဖဒိုနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော အလင်းရောင်အဆင့်(၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(ဈဈ) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဒိုက်ဦးအနောက်ခြမ်း နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလင်းရောင်အဆင့် (၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(ညည) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဇလွန်မြို့နယ်ဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဧရာမင်းစစ်ဆင်ရေး၊

(ဋဋ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ဖျာပုံခရိုင်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ထော်ပိုင်စစ်ဆင်ရေး၊

(ဌဌ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပဲခူးရိုးမနယ်မြေ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အောင်စိုးမိုးစစ်ဆင်ရေး၊

(ဍဍ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ မတ်လကာလအတွင်း သရက်အရှေ့ခြမ်းနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အလင်းရောင် အဆင့် (၂) စစ်ဆင်ရေး၊

(ဎဎ) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ပုသိမ်အရှေ့ပိုင်းနယ်မြေ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဒေသန္တရစစ်ဆင်ရေး၊

(ဏဏ) ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မေလ ၁၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကြံခင်း၊ ဟင်္သာတနယ်မြေ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော တိုင်းလုံးအောင်စစ်ဆင်ရေး၊

(တတ) အထက်ပါစစ်ဆင်ရေးများအပြင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် တပ်မတော် နှင့် ပြည်သူ့စစ် စစ်ဆင်ရေးများ၊

(၇) အပိုဒ်ခွဲငယ်(၆)ပါစစ်ဆင်ရေးကာလအတွင်း တပ်မတော်တွင် စစ်မှုထမ်းဆောင် လျက်ရှိခြင်း။

၈။ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးအတွက် တပ်မတော်နှင့် တွဲဖက်ပေးထားသော မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ တပ်မတော်ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများကိုလည်း စွမ်းရည်သတ္တိအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်မီသည်အထိ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်လျှင် အောင်ဆန်းတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) သီဟဗလတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင် တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ

၉။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်သတ္တိ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်အတွက် ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ရဲသီဟတံဆိပ်။ လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ မိမိ၏အသက်အန္တရာယ်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဓာတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စံတင်ထိုက်သော စွမ်းရည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ယူထိုက်သော စွန့်စားခြင်းမျိုးဖြင့်လည်းကောင်း ထူးချွန်စွာဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ခ) ရဲသူရတံဆိပ်။ ရဲသီဟတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိ ရာနှုန်းပြည့်မီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှ ထူးချွန်စွာဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) ရဲဗလတံဆိပ်။ ရဲသူရတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခံထိုက်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိ ရာနှုန်းပြည့်မီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှ ထူးချွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှု ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ

၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှု ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ်အတွက် ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ရဲသူရိန်တံဆိပ်။ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ခုလုံးအတွက် စံပြဖြစ်ထိုက်သည့် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယ ကြီးစွာဖြင့် စွမ်းစွမ်းတမ်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) ရဲကျော်စွာတံဆိပ်။ ရဲသူရိန်တံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့် ခံထိုက်သည့် စွမ်းဆောင်မှု အရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့် မီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်း နီးပါးမျှ စွမ်းစွမ်းတမ်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ခြင်း၊
- (ဂ) ရဲကျော်သူတံဆိပ်။ ရဲကျော်စွာတံဆိပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့် ခံထိုက်သည့် စွမ်းဆောင်မှု အရည်အချင်း ရာနှုန်းပြည့်မီသော်လည်း ယင်းအရည်အချင်းနီးပါးမျှ စွမ်းစွမ်းတမ်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ခြင်း၊
- (ဃ) ရဲမှုထမ်းကောင်းတံဆိပ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တွင် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကောင်းမွန်သော အကျင့်စာရိတ္တဖြင့် ကာလရှည်ကြာ ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရှိသေလျက် အမှုထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည့်

စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြည့်စုံသော အငြိမ်းစားရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အပါအဝင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ခြင်း။

(င) နိုင်ငံတော်ရဲမှုထမ်းတံဆိပ်။ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့်တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရဲမှုထမ်းသက် အနည်းဆုံး ၁၅ နှစ်ရှိခြင်း၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်၏ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ အမှုထမ်းခဲ့သည့် ကာလအတွင်း ပြစ်မှုလုံးဝကင်းရှင်းသူဖြစ်ခြင်း။

(စ) မြန်မာနိုင်ငံရဲ ပူးတွဲတိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်။ အောက်ပါတပ်မတော်မှ ပြုလုပ်သော စစ်ဆင်ရေးကာလနှင့် ဒေသများတွင် တပ်မတော်နှင့်ပူးတွဲ၍ စစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စစ်ဆင်ရေးဒေသဆိုင်ရာ မြို့နယ်များတွင် လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တာဝန်ကို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း -

(၁) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း မိုင်းပန်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းပန်မြို့နယ်)၊

(၂) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအတွင်း မိုင်းဆတ်နယ် မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဗန္ဓုလစစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းဆတ်မြို့နယ်)၊

(၃) ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ စတင်ပြုလုပ်သော မော်ချီးနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ချယ်ရီစစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ကယားပြည်နယ်၊ ဖားဆောင်းမြို့နယ်)၊

(၄) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ဝမ်စလောင်းနှင့် ဂနူးနယ် မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ယုဇနစစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မောက်မယ်မြို့နယ်)၊

(၅) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့ကာလအတွင်း မိုင်းတုံ၊ မိုင်းပုနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းတုံ၊ မိုင်းပြင်းမြို့နယ်)၊

(၆) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့မှ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သော သင်္ကန်းညီနောင်၊ မြဝတီလမ်းခွဲနှင့် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ဒေသတစ်ဝိုက်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဆင်ဖြူရှင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီမြို့နယ်)

(၇) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ ကာလအတွင်း လွယ်လန်းနယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရန်ကြီးအောင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းတုံမြို့နယ်)၊

- (၈) ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့ကာလအတွင်း ကျိုင်းတုံခရိုင်၊ ကျိုင်းလပ်နယ်မြေဒေသ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေး ကာလအတွင်း (ရှမ်းပြည်နယ်၊ မိုင်းယောင်းမြို့နယ်)၊
- (၉) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့မှစ၍ တပ်မတော်စစ်ဆင်ရေးကြီးများ ပြုလုပ်ရာနယ်မြေများတွင် အနည်းဆုံး ၆ လထက်မနည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း။

၁၁။ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏ တာဝန်ကို တွဲဖက်ထမ်းဆောင်သော တပ်မတော်သားများ၊ တပ်မတော်ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများအား သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းများ ပြည့်မီသည်အထိ စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံရဲစွမ်းရည် သတ္တိတံဆိပ်များဖြစ်သော ရဲသီဟတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲသူရတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲဗလတံဆိပ် တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၂။ ထိုနည်းတူရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၏တာဝန်ကို တွဲဖက်ထမ်းဆောင်သော တပ်မတော်သားများ၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူများအား သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းများ ပြည့်မီသည်အထိ စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံရဲစွမ်းဆောင်မှု တံဆိပ်များ ဖြစ်သော ရဲသူရိန်တံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲကျော်စွာတံဆိပ် (သို့မဟုတ်) ရဲကျော်သူ တံဆိပ်တစ်ခုခုကို ချီးမြှင့်အပ်နှင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်မှုတံဆိပ်များ

၁၃။ ယင်းအတွက် ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းတံဆိပ်။ အမှုထမ်းသက် အနည်းဆုံး ၂၆ နှစ်ရှိခြင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကောင်းမွန်သော အကျင့်စာရိတ္တဖြင့် ကာလရှည်ကြာ ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရှိသေကြသည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြည့်စုံသော အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းများ အပါအဝင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်ခြင်း။
- (ခ) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတံဆိပ်။ အမှုထမ်းသက်အနည်းဆုံး ၁၅ နှစ်ရှိခြင်း၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်၏ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ အမှုထမ်းခဲ့သည့် ကာလအတွင်း ပြစ်မှုလုံးဝကင်းရှင်းသူ ဖြစ်ခြင်း။
- (ဂ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတံဆိပ်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ပြည်တွင်းငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် အနည်းဆုံး ၂ နှစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အငြိမ်းစားဝန်ထမ်းများ အပါအဝင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်ခြင်း၊ (ဤတံဆိပ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များလည်း အကျုံးဝင်သည်။)

- (ဃ) နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးတံဆိပ်။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးတံဆိပ်အတွက် ပြည့်စုံရမည့်အရည်အချင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -
- (၁) ၁၉၈၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့မှ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့ထိ ကာလအတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ခြင်း၊
- (၂) တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိ၍ အလုပ်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ခြင်း၊ (ဤတံဆိပ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များလည်း အကျုံးဝင်သည်။)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအထိမ်းအမှတ်နေ့များ

၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစားသုံးသူများနေ့	- (ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်)
၂။ ကမ္ဘာ့ကလေးများနေ့	- (ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်)
၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများနေ့	- (မတ်လ ၈ ရက်)
၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသစ်တောများနေ့	- (မတ်လ ၂၁ ရက်)
၅။ ကမ္ဘာ့ရေထုနေ့	- (မတ်လ ၂၂ ရက်)
၆။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးနေ့	- (ဧပြီလ ၇ ရက်)
၇။ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားနေ့	- (မေလ ၁ ရက်)
၈။ ကမ္ဘာ့ပုံနှိပ်လွှတ်လပ်ခွင့်နေ့	- (မေလ ၃ ရက်)
၉။ ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီနေ့	- (မေလ ၈ ရက်)
၁၀။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနေ့	- (မေလ ၂၂ ရက်)
၁၁။ ကမ္ဘာ့ဆေးရွက်ကြီးအသုံးမပြုရေးနေ့	- (မေလ ၃၁ ရက်)
၁၂။ ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့	- (ဇွန်လ ၅ ရက်)
၁၃။ ကမ္ဘာ့သွေးလျှင်များနေ့	- (ဇွန်လ ၁၄ ရက်)
၁၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမူးယစ်ဆေးဝါးအလွဲသုံးမှုနှင့်တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့	- (ဇွန်လ ၂၆ ရက်)
၁၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသမဝါယမအဖွဲ့များနေ့	- (ဇူလိုင်လ ၇ ရက်)
၁၆။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့	- (ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်)
၁၇။ ကမ္ဘာ့အာဆီယံနေ့	- (ဩဂုတ်လ ၈ ရက်)
၁၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနေ့	- (ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်)
၁၉။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသန့်ရှင်းသောလေထုနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်)
၂၀။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်)
၂၁။ လူကုန်ကူးမှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၁၃ ရက်)
၂၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဒီမိုကရေစီနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်)
၂၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအိုဇုန်းလွှာထိန်းသိမ်းရေးနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်)
၂၄။ ကမ္ဘာ့ခရီးသွားနေ့	- (စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်)
၂၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသက်ကြီးရွယ်အိုများနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်)

၂၆။ ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်)
၂၇။ ကမ္ဘာ့စာပို့တိုက်သမဂ္ဂနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်)
၂၈။ ကမ္ဘာ့မျက်မမြင်ပျောက်ရေးနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်)
၂၉။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်)
၃၀။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂနေ့	- (အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်)
၃၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးတု အကြမ်းဖက်မှုပျောက်ကင်းစင်ရေးနေ့	- (နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်)
၃၂။ ကမ္ဘာ့ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးနေ့	- (ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်)
၃၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမသန်စွမ်းသူများနေ့	- (ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်)
၃၄။ ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်နေ့	- (ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်)

နှစ်ပတ်လည်ဆိုင်ရာအထိမ်းအမှတ် ရတုအခေါ်အဝေါ်များ

၁။ ၁ နှစ်မြောက် = စက္ကူရတု	၁၄။ ၁၄ နှစ်မြောက် = ဆင်စွယ်ရတု
၂။ ၂ နှစ်မြောက် = ဂွမ်းရတု	၁၅။ ၁၅ နှစ်မြောက် = သလင်းရတု
၃။ ၃ နှစ်မြောက် = သားရေရတု	၁၆။ ၂၀ နှစ်မြောက် = ကြွေရတု
၄။ ၄ နှစ်မြောက် = ပိုးရတု	၁၇။ ၂၅ နှစ်မြောက် = ငွေရတု
၅။ ၅ နှစ်မြောက် = သစ်သားရတု	၁၈။ ၃၀ နှစ်မြောက် = ပုလဲရတု
၆။ ၆ နှစ်မြောက် = သကြားရတု	၁၉။ ၃၅ နှစ်မြောက် = ကျောက်စိမ်းရတု
၇။ ၇ နှစ်မြောက် = သတ္တလပ်ရတု	၂၀။ ၄၀ နှစ်မြောက် = ပတ္တမြားရတု
၈။ ၈ နှစ်မြောက် = ကြေးရတု	၂၁။ ၄၅ နှစ်မြောက် = နီလာရတု
၉။ ၉ နှစ်မြောက် = ဥဿဖရားရတု	၂၂။ ၅၀ နှစ်မြောက် = ရွှေရတု
၁၀။ ၁၀ နှစ်မြောက် = သံဖြူရတု	၂၃။ ၅၅ နှစ်မြောက် = မြရတု
၁၁။ ၁၁ နှစ်မြောက် = သံမဏိရတု	၂၄။ ၆၀ နှစ်မြောက် = စိန်ရတု
၁၂။ ၁၂ နှစ်မြောက် = ချည်ရတု	၂၅။ ၇၅ နှစ်မြောက် = ဒုတိယစိန်ရတု
၁၃။ ၁၃ နှစ်မြောက် = ဇာပန်းရတု	၂၆။ ၉၀ နှစ်မြောက် = နဝရတ်ရတု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နေ့များနှင့် ပြည်နယ်သင်္ကေတများ

၁။ ကချင်ပြည်နယ်နေ့	=	ဇန်နဝါရီလ (၁၀) ရက်၊ မနောတိုင်။
၂။ ကယားပြည်နယ်နေ့	=	ဇန်နဝါရီလ (၁၅) ရက်၊ ကိန္နရီ ကိန္နရာ။
၃။ ကရင်ပြည်နယ်နေ့	=	နိုဝင်ဘာလ (၇) ရက်၊ ဖားစည်။
၄။ ချင်းပြည်နယ်နေ့	=	ဇန်နဝါရီလ (၃) ရက်၊ အောက်ချင်းငှက်။
၅။ မွန်ပြည်နယ်နေ့	=	မတ်လ (၁၉) ရက်၊ ဟင်္သာငှက်။
၆။ ရခိုင်ပြည်နယ်နေ့	=	ဒီဇင်ဘာလ (၁၅) ရက်၊ ဝေသာလီဒင်္ဂါး။
၇။ ရှမ်းပြည်နယ်နေ့	=	ဖေဖော်ဝါရီလ (၇) ရက်၊ ရှမ်းအိုးစည်။

**မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့်
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ**

စဉ် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
- ၂။ ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်လီမိတက်
- ၃။ သမဝါယမဘဏ်လီမိတက်
- ၄။ ရတနာပုံဘဏ်လီမိတက်၊ မန္တလေးမြို့
- ၅။ မြဝတီဘဏ်လီမိတက်
- ၆။ ရန်ကုန်မြို့တော်ဘဏ်လီမိတက်
- ၇။ ရိုးမဘဏ်လီမိတက်
- ၈။ မြန်မာအရှေ့တိုင်းဘဏ်လီမိတက်
- ၉။ အာရှရန်ကုန်ဘဏ်လီမိတက်
- ၁၀။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းဘဏ်လီမိတက်
- ၁၁။ ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်
- ၁၂။ အသေးစားနှင့် အလတ်စား စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၁၃။ ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်လီမိတက်
- ၁၄။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၁၅။ အင်းဝဘဏ်လီမိတက်
- ၁၆။ အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၁၇။ ဧရာဝတီဘဏ်လီမိတက်
- ၁၈။ ယူနိုက်တက်အမရဘဏ်လီမိတက်
- ၁၉။ မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်လီမိတက်
- ၂၀။ နေပြည်တော်စည်ပင်ဘဏ်လီမိတက်
- ၂၁။ Myanmar Microfinance Bank Limited
- ၂၂။ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့်အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၂၃။ ရွှေ(ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြ)ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်
- ၂၄။ ဧရာဝတီတောင်သူများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ်လီမိတက်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ

စဉ် နိုင်ငံခြားဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ရုံးခွဲများ

- ၁။ DBS Bank Ltd.
- ၂။ United Overseas Bank Ltd.
- ၃။ Oversea-Chinese Banking Corporation Ltd.
- ၄။ Malayan Banking Berhad (MAYBANK), Malaysia
- ၅။ Bangkok Bank Public Company Ltd.
- ၆။ National Bank Ltd.
- ၇။ Brunei Investment Bank (BIB)
- ၈။ First Overseas Bank Ltd.
- ၉။ CIMB Bank Berhad (New Licence for Name of Change)
- ၁၀။ Sumitomo Mitsui Banking Corporation (New Licence for Name of Merger)
- ၁၁။ The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd (New Licence for Name of Merger)
- ၁၂။ Bank for Investment and Development of Vietnam
- ၁၃။ AB Bank limited
- ၁၄။ Industrial and Commercial Bank of China Ltd.
- ၁၅။ Mizuho Corporate Bank Ltd.
- ၁၆။ Siam Commercial Bank Public Company Ltd.
- ၁၇။ MARUHAN Japan Bank PLC
- ၁၈။ Krung Thai Bank Public Company Ltd.
- ၁၉။ United Bank of India
- ၂၀။ KASIKORNBANK Public Company Ltd.
- ၂၁။ AEON Credit Service Company
- ၂၂။ Hana Bank
- ၂၃။ Woori Bank
- ၂၄။ ANZ Bank
- ၂၅။ Vietin Bank
- ၂၆။ Korea Development Bank
- ၂၇။ Standard Chartered Bank
- ၂၈။ Shinhan Bank
- ၂၉။ Industrial Bank of Korea
- ၃၀။ First Commercial Bank (New Licence for Change of Management Office)

- ၃၁။ E.SUN Commercial Bank,Singapore Branch
- ၃၂။ Bank of India (BOI)
- ၃၃။ Kookmin Bank
- ၃၄။ Export-Import Bank of India
- ၃၅။ Export-Import Bank of Korea

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများ

စဉ်

နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများ

- ၁။ The Bank of Tokyo -Mitsubishi UFJ,Ltd (New Licence for Name of Merger)
- ၂။ Oversea-Chinese Banking Corporation Ltd.
- ၃။ Sumitomo Mitsui Banking Corporation (New Licence for Name of Merger)
- ၄။ United Overseas Bank Ltd.
- ၅။ Bangkok Bank Public Company Ltd.
- ၆။ Industrial and Commercial Bank of China Ltd.
- ၇။ Malayan Banking Berhad (MAYBANK), Malaysia.
- ၈။ Mizuho Corporate Bank Ltd.
- ၉။ Australia and New Zeland Banking Group Limited
- ၁၀။ The Joint Stock Commercial Bank for Investment and Development of Vietnam (BIDV)
- ၁၁။ Shinhan Bank
- ၁၂။ E.Sun Commercial Bank Limited
- ၁၃။ State Bank of India

မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ

၁။ ဦးအုန်းမောင်(မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး)	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ ဦးမျိုးထွန်း(မောင်စိမ်းနောင်-လယ်ဝေး)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၁)
၃။ ဦးတင်မောင်ဦး(ကြို့ပင်ကောက်တင်မောင်ဦး)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂)
၄။ ဒေါက်တာအေးမင်း	ဘဏ္ဍာရေးမှူး
၅။ ဒေါ်မြင့်မြင့်သိန်း	စာရင်းစစ်
၆။ ဦးဇေယျာမြတ်ခိုင်	ကောင်စီဝင်
၇။ ဦးရဲအောင်မြင့်	ကောင်စီဝင်

၈။	ဦးအေးချမ်း	ကောင်စီဝင်
၉။	ဒေါက်တာတင်ထွန်း(သထုံတင်ထွန်း)(ကွယ်လွန်)	ကောင်စီဝင်
၁၀။	ဒေါက်တာဇော်သန်း	ကောင်စီဝင်
၁၁။	ဦးဌေးအောင်	ကောင်စီဝင်
၁၂။	ဦးနေလင်း(မောင်ချိုဝေ)	ကောင်စီဝင်
၁၃။	ဒေါ်ခင်သန်းနွဲ့(မမလားရှိုး)	ကောင်စီဝင်
၁၄။	ဦးတင်အေး	ကောင်စီဝင်
၁၅။	ဒေါက်တာတင်အောင်ရွှေ(တင်အောင်ရွှေ-သုတေသီ)	ကောင်စီဝင်
၁၆။	ပါမောက္ခဒေါက်တာမြသိန်းဟန်	ကောင်စီဝင်
၁၇။	ဦးနေထွန်းဝင်း	ကောင်စီဝင်
၁၈။	ဦးစိုးမင်း	ကောင်စီဝင်
၁၉။	ဒေါ်ချိုအိဇင်(နွေဦးလင်း)	ကောင်စီဝင်
၂၀။	ဦးအောင်ပြည့်စုံ	အတွင်းရေးမှူး
၂၁။	ဦးရဲနိုင်စိုး	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၁)
၂၂။	ဦးသက်နိုင်ဦး	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၂)

အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှု သတင်းမီဒီယာ၏အခြေခံအချက်များ

လွတ်လပ်သော အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုသတင်းမီဒီယာ (PSM-Public Service Media)၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် - (PSM ကို အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများတွင် လက်ရှိကျင့်သုံးလျက်ရှိပါသည်)

- (က) နိုင်ငံသားအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုရမည်။
- (ခ) လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ ကွဲပြားခြားနားတဲ့အမြင် အများအကျိုးစီးပွားကို ထင်ဟပ်နေရမည်။
- (ဂ) ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော တိကျခိုင်မာမှုတပြီ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျတဲ့ သတင်းများ ဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) ပြောရေးဆိုခွင့်နည်းပါးတဲ့ လူနည်းစုများ၊ အုပ်စုများ၏ သဘောထားများ၊ အကျိုးစီးပွားတို့ကို အလေးဂရုပြုရမည်။
- (င) နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးများမှ ကင်းလွတ်ပြီး အယ်ဒီတာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အပြည့်အဝ ကျင့်သုံးရမည်။
- (စ) ဘဏ္ဍာရေးလွတ်လပ်မှု (Financial Independence) ဖြစ်စေမည့် အရင်းအမြစ်များ ရှိရမည်။

စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များ

မြန်မာနိုင်ငံစာနယ်ဇင်းကောင်စီက ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

- (က) သတင်းမီဒီယာတစ်ခုက ဖော်ပြထားသော သတင်းတိုင်း အချက်အလက် တိကျမှန်ကန်ရန်နှင့် တတ်နိုင်သမျှ ပြည့်စုံရန် စိစစ်ရမည်။
- (ခ) တိကျမှန်ကန်မှုမရှိသော သတင်းကိုဖော်ပြမိလျှင် သက်ဆိုင်ရာမီဒီယာသည် အမြန်ဆုံးပြန်လည်ပြင်ဆင် ဖော်ပြပေးရမည်။ သတင်းမှန်ဖြေရှင်းချက်ကိုလည်း ယင်းသတင်းထည့်သွင်းခဲ့သည့်နေရာနှင့် အနီးစပ်ဆုံးစာမျက်နှာတွင် ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြပေးရမည်။
- (ဂ) သတင်းပေးသူ (သို့မဟုတ်) သတင်းရင်းမြစ်၏ အမည်နာမနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကာယကံရှင်၏ဆန္ဒနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းဆင်ခြင်ရမည်။ ယုံကြည်၍ ထုတ်ဖော် အသိပေးလိုက်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်း ထားရမည်။
- (ဃ) တရားရုံးတွင် စစ်ဆေးဆဲအမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မီဒီယာတွင်ရေးသားဖော်ပြရာ၌ တရားရုံးတော်က ပြစ်မှုထင်ရှား မစီရင်သေးသမျှကာလပတ်လုံး တရားစွဲဆို ခံရသူအား အပြစ်ကင်းစင်သူတစ်ဦးအဖြစ် မှတ်ယူရမည်။
- (င) သတင်းများရယူရေးသားရာ၌ မိမိကိုယ်စားပြုသည့် သတင်းမီဒီယာအမည် ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို၍ သတင်းရယူရမည်။
- (စ) သတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးအသွင်ဖြင့် ထည့်သွင်းသောကြော်ငြာများကို ကြော်ငြာဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားအောင် ဖော်ပြရမည်။
- (ဆ) သတင်းရေးသားရာတွင် ရေးသူ၏အာဘော် လုံးဝမပါဝင်စေရ။ ဘက်လိုက် ရေးသားခြင်းမပြုရ။
- (ဇ) အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားအတွက် ရေးသင့်ရေးထိုက်သည်မှအပ လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက် (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေသောအရေးအသား နိုင်ငံသားတစ်ဦးဦး၏ အခွင့်အရေးကိုထိပါးသော အရေးအသားမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- (ဈ) သတင်းရေးသားရာတွင် ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ည) ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ လူမျိုးတို့ကိုအကြောင်းပြု၍ ခွဲခြား၊ ဝေဖန်၊ လှုံ့ဆော်ရေးသားခြင်းမပြုရ။
- (ဋ) မီဒီယာသမားများအားလုံး မည်ကဲ့သို့သောအခွင့်အရေး တံစိုးလက်ဆောင် ကြောင့်မျှ မိမိ (သို့မဟုတ်) အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်၏အကျိုးငှာ ဘက်လိုက် ရေးသားဖော်ပြခြင်းမပြုရ။

- (၄) စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးစသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ သြဇာကြောင့် မမှန်မကန် ရေးသားခြင်းမပြုရ။
- (၅) သူတစ်ပါးဖန်တီးထားသောသတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးများကိုမူရင်းဖန်တီးသူ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ကူးယူဖော်ပြခြင်းမပြုရ။ ခွင့်ပြုချက်ရပြီး ဖော်ပြလျှင်လည်း မူလရင်းမြစ်ကိုဖော်ပြပေးရမည်။
- (၆) အီလက်ထရွန်းနစ်နည်းပညာဖြင့် ထုတ်လွှင့်သော အင်တာနက်၊ လူမှုကွန်ရက် စသည့် နည်းလမ်းများမှ တစ်ဆင့်ရသော သတင်းများသည် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေအခိုင်အမာ မပြနိုင်က ပြန်လည်ကူးယူဖြန့်ချိခြင်းမပြုရ။
- (၇) အများပြည်သူ၏ကိုယ်ကျင့်တရားထိခိုက်ပျက်ပြားစေမည့် ရေးသားဖော်ပြမှုများ၊ ညစ်ညမ်းမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့်သတင်း၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးမျှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမပြုရ။

မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသောကျမ်းများနှင့် ရေးသားပြုစုခဲ့သူများ

(က) စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း/ ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်း	- ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်
(ခ) ဝေါဟာရတ္ထပကာသနီကျမ်း	- ကျော်အောင်စံထားဆရာတော်
(ဂ) လောကနီတိကျမ်း	- စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီး
(ဃ) ဇာတ်တော်ကြီး (၁၀) ဘွဲ့	- မင်းဘူးဆရာတော် ဦးဩဘာသ
(င) မာဃဒေဝလင်္ကာသစ်	- မန်လည်ဆရာတော်
(စ) လောကသာရပျို့	- ရခိုင်သူမြတ်
(ဆ) တိလောကဆုံးမစာ	- ရှင်မဟာသီလဝံသ
(ဇ) ၁၂ လရာသီဘွဲ့	- ဦးပုည/လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီး
(ဈ) ဂါထာ-၆၀ ပျို့	- ရှင်အုန်းညို
(ည) လယ်သမားဘွဲ့၊ ထန်းသမားဘွဲ့	- ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ
(ဋ) လောကသာရဆုံးမစာ	- ကန်တော်မင်းကျောင်းဆရာတော်
(ဌ) ပုတ္တောဝါဒပျို့	- ဆားတုံဆရာတော်
(ဍ) မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး	- ဦးကုလား
(ဎ) သေနင်္ဂဗျူဟာပျို့	- လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီး
(ဏ) ဂန္ထိသာရပျို့	- ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ
(တ) ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်း	- ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင်

ပေလေးပင် ရှင်လေးပါး

၁။ ရှင်ဥတ္တမကျော်

၂။ ရှင်မဟာသီလဝံသ

၃။ ရှင်အုန်းညို

၄။ ရှင်ခေမာ

နဝဒေးအမည်ဖြင့်ထင်ရှားသောစာဆိုတော်များ

၁။ တောင်ငူနဝဒေး

၂။ ဇင်းမယ်နဝဒေး

၃။ ပြည်နဝဒေး

၄။ စလင်းနဝဒေး

၅။ ဝက်မစွတ်နဝဒေး

အင်းဝခေတ်နှောင်းပိုင်းတွင် ထင်ရှားသောအမျိုးသမီးစာဆိုတော် (၂) ဦး

၁။ နန်းတွင်းမိညို

၂။ နန်းတွင်းမိဖြူ

ဘာသာလေးမျိုးဖြင့်ရေးထိုးထားသောကျောက်စာ

၁။ ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာ (ပျူ၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ ပါဠိ လေးဘာသာဖြစ်သည်)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ချီးမြှင့်လျက်ရှိသော စာပေဆုများ

၁။ အမျိုးသားစာပေဆု

၄။ ဆရာဝန်တင်ရွှေစာပေဆု

၂။ စာပေဗိမာန်စာပေဆု

၅။ သုတစွယ်စုံစာပေဆု

၃။ ပခုက္ကူဦးအုန်းဖေစာပေဆု

၆။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေဆု

အရှေ့တောင်အာရှ စာပေဆုရှင်များ

၁။ စည်သူဦးကြည်အေး

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

၁၉၉၈

၂။ စည်သူဦးကျော်အောင်

ကျော်အောင်

၁၉၉၉

၃။ စည်သူဒေါ်ရင်ရင်

စောမုံညင်း

၂၀၀၀

၄။ စည်သူဦးထင်ကြီး

တက္ကသိုလ်ထင်ကြီး

၂၀၀၁

၅။ ဦးစိန်ဝင်း

မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်း)

၂၀၁၃

၆။ ဒေါ်ခင်သန်းဝင်း

ကြူကြူသင်း

၂၀၁၄

၇။ စည်သူဦးတင်လှိုင်

လယ်တွင်းသားစောချစ်

၂၀၁၅

၈။ ဦးကျော်သန်း

အောင်ချိမ့်

၂၀၁၆

၉။ ဦးကျော်စွာ

ချစ်ဦးညို

၂၀၁၇

၁၀။ ဒေါ်သီတာ

မသီတာ (စမ်းချောင်း)

၂၀၁၈

အမျိုးသားစာပေ တစ်သက်တာဆုရှင်များ

၁။ စည်သူဦးလှကြိုင်	ပါရဂူ	၂၀၀၁
၂။ စည်သူဦးထင်ဖတ်	မောင်ထင်	၂၀၀၂
၃။ စည်သူဦးဌေးမောင်	ဌေးမောင်	၂၀၀၃
၄။ စည်သူဦးလေးမြိုင်	လေးမြိုင်	၂၀၀၄
၅။ စည်သူဒေါ်ရင်ရင်	စောမုံညင်း	၂၀၀၅
၆။ စည်သူဒေါ်ကြန်	မကြန်	၂၀၀၆
၇။ စည်သူဦးကြည်အေး	ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	၂၀၀၇
၈။ စည်သူဒေါက်တာကျော်စိန်	ဒေါက်တာကျော်စိန်	၂၀၀၈
၉။ စည်သူဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်	ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်	၂၀၀၉
၁၀။ စည်သူဒေါက်တာသော်ကောင်း	ဒေါက်တာသော်ကောင်း	၂၀၁၀
၁၁။ စည်သူဦးဝင်းမောင်	မင်းယုဝေ	၂၀၁၁
၁၂။ ဒေါ်ခင်ဆွေဦး	ခင်ဆွေဦး	၂၀၁၂
၁၃။ ဦးအောင်သင်း	အောင်သင်း	၂၀၁၂
၁၄။ ဦးတင်မောင်	သိပ္ပံမှူးတင်	၂၀၁၂
၁၅။ ဒေါက်တာခင်အေး	မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)	၂၀၁၃
၁၆။ စည်သူဦးတင်လှိုင်	လယ်တွင်းသားစောချစ်	၂၀၁၃
၁၇။ ဦးမြင့်ကြည်	တက္ကသိုလ်မြတ်စိုး	၂၀၁၃
၁၈။ ဦးဝင်းဖေ	မြဇင်	၂၀၁၄
၁၉။ ဦးခင်မောင်စိုး	မောင်ပေါ်ထွန်း	၂၀၁၄
၂၀။ ဦးကိုလေး	ကိုလေး(အင်းဝဂုဏ်ရည်)	၂၀၁၄
၂၁။ ဦးဝင်းမွန်	တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်	၂၀၁၅
၂၂။ ဦးတင်ခ	တက္ကသိုလ်တင်ခ	၂၀၁၅
၂၃။ ဦးသာနိုး	မောင်သာနိုး	၂၀၁၆
၂၄။ ဦးသိန်းသန်းထွန်း	သိန်းသန်းထွန်း	၂၀၁၆
၂၅။ ဦးကျော်ဝင်း	ညိုဝင်း	၂၀၁၆
၂၆။ ဦးမြင့်လွင်	ဖိုးကျော့	၂၀၁၇
၂၇။ ဦးထွန်းရီ	ရှေးဟောင်းသုတေသီ	၂၀၁၇
၂၈။ ဦးတင်မောင်မြင့်	တင်မောင်မြင့်	၂၀၁၈
၂၉။ ဦးထွန်းအောင်ချိန်	ထွန်းအောင်ချိန်	၂၀၁၈
၃၀။ ဦးအုံမောင်	အုံမောင်	၂၀၁၉
၃၁။ ဦးညွန့်မောင်	မောင်မောင်ညွန့်(မန်းတက္ကသိုလ်)	၂၀၁၉
၃၂။ ဦးမောင်မောင်လတ်	နောင်	၂၀၂၀
၃၃။ ဦးစိန်လှိုင်	သူရဇော်	၂၀၂၀
၃၄။ ဒေါ်ချိုချိုတင်	မစန္ဒာ	၂၀၂၀

၃၅။ စည်သူဦးကျော်ဇင်ညွန့်	တက္ကသိုလ်မြတ်သူ	၂၀၂၁
၃၆။ ဦးအုန်းမောင်	မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး	၂၀၂၁
၃၇။ ဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်	-	၂၀၂၁
၃၈။ ဒေါက်တာဒေါ်တင်ဝင်း	ဒေါက်တာမတင်ဝင်း (ပညာရေးတက္ကသိုလ်)	၂၀၂၁
၃၉။ ဒေါက်တာသန်းဦး	ပြည်စိုးမင်း	၂၀၂၂
၄၀။ ဒေါ်ခင်သန်းဝင်း	ကြူကြူသင်း	၂၀၂၂
၄၁။ ဦးချစ်စံ	ချစ်စံဝင်း	၂၀၂၂
၄၂။ ဒေါက်တာထွန်းတင့်	ဒေါက်တာထွန်းတင့်-မြန်မာစာ	၂၀၂၂

နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းစာလုပ်ငန်းကို ၁၈၃၆ ခုနှစ်၌စတင်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး သတင်းစာအမည်မှာ မြန်မာ့အဆွေသတင်းစာ (စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည့်ကာလ မြန်မာ သက္ကရာဇ်- ၁၂၇၅၊ အင်္ဂလိပ်ခုနှစ်- ၁၉၁၄) ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့အလင်းနှင့် ကြေးမုံသတင်းစာ တို့သည် ပုဂ္ဂလိက သတင်းစာများအဖြစ် ရပ်တည်လာခဲ့ရာမှ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တော်လှန်ရေး ကောင်စီတက်လာချိန်တွင် ပြည်သူပိုင်အဖြစ် သိမ်းယူခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှ ယနေ့အထိ မြန်မာ့အလင်း၊ ကြေးမုံနှင့်သတင်းစာတို့သည် နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ

ဗြိတိသျှကိုလိုနီလက်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့စဉ်အတွင်း ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် မဂ္ဂဇင်းအဖြစ် စတင်ရပ်တည်ခဲ့ရာ သက်တမ်းအကြာဆုံး မြန်မာ့သတင်းစာဖြစ်သည်။ သတင်းစာလုပ်ငန်း မူဝါဒ (၈) ရပ်၊ လမ်းညွှန်ချက် (၁၁) ရပ်နှင့်အညီ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၇ ရက်တွင် ဆက်လက် ထုတ်ဝေသည်။

ကြေးမုံသတင်းစာ

ကြေးမုံသတင်းစာကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၆ ရက်တွင် ကြေးမုံဦးသောင်းနှင့် ဆရာစိန် ခင်မောင်ရှိတို့က ဦးဆောင်ကာ ပုဂ္ဂလိကသတင်းစာအဖြစ် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သတင်းစာ လုပ်ငန်းမူဝါဒ (၈) ရပ်၊ လမ်းညွှန်ချက် (၁၁) ရပ်နှင့်အညီ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၈ ရက်တွင် ဆက်လက်ထုတ်ဝေသည်။

The Global New Light of Myanmar အင်္ဂလိပ်သတင်းစာ

ယခင်က Working People's Daily အမည်ဖြင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်တို့တွင် ပုဂ္ဂလိကသတင်းစာအဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၇ ရက်တွင် The New Light of Myanmar အမည်ဖြင့် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁ ရက်တွင် The Global New Light of Myanmar အမည်သို့ ပြောင်းလဲကာ

ဆက်လက်ထုတ်ဝေသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင် သတင်းစာများဖြစ်သည့် မြန်မာ့အလင်း၊ ကြေးမုံနှင့် The Global New Light of Myanmar သတင်းစာများကို အောက်ပါအတိုင်း နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့သည် -

- (က) ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်မှစ၍ နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာအားလုံးကို နေ့စဉ် ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ပြန်လည်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။
- (ခ) ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၈ ရက်မှစ၍ မြန်မာ့အလင်းနှင့် ကြေးမုံတို့ကို တစ်ပတ်ခြားစီ ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေခဲ့သည်။
- (ဂ) ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၅ ရက်မှစတင်၍ နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာအားလုံးကို နေ့စဉ် ရောင်စုံသတင်းစာအဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ရေဒီယိုထုတ်လွှင့်မှုများ

အစိုးရပိုင် ရေဒီယိုအသံထုတ်လွှင့်မှုအနေဖြင့် ယခင် ၁၉၈၈ မတိုင်မီတိုင်းရင်းသားဘာသာစကားမျိုးကိုသာ ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့ရာမှ ယခုအခါ ၉ မျိုး တိုးချဲ့ထုတ်လွှင့်ပေးကာ စုစုပေါင်း ၁၇ မျိုး ထုတ်လွှင့်ပေးလျက်ရှိသည်။ ထုတ်လွှင့်ချိန်မှာ ယခင်က ၄ နာရီသာ ကြာမြင့်ခဲ့ရာမှ ယခုအခါ ၁၈ နာရီသို့ တိုးမြှင့်ထုတ်လွှင့်ပေးလျက်ရှိသည်။ ပုဂ္ဂလိက အသံထုတ်လွှင့်မှု အစီအစဉ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း လိုင်းပေါင်း ၁၂ လိုင်းဖြင့် တစ်ပြည်လုံး လွှမ်းခြုံထုတ်လွှင့်ပေးလျက်ရှိသည် -

(လက်ရှိ FM အသံလွှင့်ရုံ - ၈၅ ခုရှိပြီး အစီအစဉ် ၇၅ မျိုး စုံလင်စွာ နားထောင်နိုင်ပြီ ဖြစ်သည်)

(က) မန္တလေး FM	- ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော် (၂၀၀၉)
(ခ) မြို့တော် FM	- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၀၉)
(ဂ) ရွှေ FM	- ကရင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)
(ဃ) ပတ္တမြား FM	- ကချင်ပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)
(င) ချယ်ရီ FM	- စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)
(စ) ပုဂံ FM	- ချင်းပြည်နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)
(ဆ) ပဉ္စဝတီ FM	- ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၀)
(ဇ) သဇင် FM	- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၃)
(ဈ) Myanmar International Radio Channel(MIR)FM	- နေပြည်တော်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၅)
(ည) မေယု FM	- (ဘာသာစကားသုံးမျိုးဖြင့်) ရခိုင်ပြည်နယ် (၂၀၁၇)
(ဋ) ခရေ FM	- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၂၀၁၈)
(ဌ) သပြေ FM	- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး(FM 99.6 MHz) နှင့် မြန်မာ့နိုင်ငံအလယ်ပိုင်း(MW 711 KH ₂) (၁၁-၇-၂၀၂၁)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ပြည်တွင်းအခြေစိုက် နိုင်ငံခြားသတင်းဌာနရုံးခွဲများ

စဉ်	သတင်းဌာန	နိုင်ငံ	ခွင့်ပြုသည့်ရက်စွဲ
၁။	Xinhua	တရုတ်	၁၉-၅-၁၉၇၂
၂။	Guangming Daily	တရုတ်	၁၇-၇-၂၀၀၇
၃။	AP	အမေရိကန်	၁-၄-၂၀၁၃
၄။	NHK	ဂျပန်	၁-၄-၂၀၁၃
၅။	Kyodo	ဂျပန်	၂၃-၄-၂၀၁၃
၆။	CCTV	တရုတ်	၁၀-၉-၂၀၁၃
၇။	AFP	ပြင်သစ်	၁၁-၉-၂၀၁၃
၈။	CNA	စင်ကာပူ	၂၀-၉-၂၀၁၃
၉။	BBC	အင်္ဂလန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၀။	Reuters	အမေရိကန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၁။	Nikkei Shimbun	ဂျပန်	၂၀-၁၂-၂၀၁၃
၁၂။	VOA	အမေရိကန်	၂၆-၁-၂၀၁၄
၁၃။	Asahi Shimbun	ဂျပန်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၄။	Yunnan Radio and Television	တရုတ်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၅။	CRI (China Radio International)	တရုတ်	၂၁-၇-၂၀၁၄
၁၆။	TV Asahi Corporation	ဂျပန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၇။	RFA(Radio Free Asia)	အမေရိကန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၈။	Mainichi Shimbun	ဂျပန်	၂-၁၀-၂၀၁၄
၁၉။	People's Daily	တရုတ်	၅-၇-၂၀၁၉

အောင်ဘာလေထိသမိုင်း

စတင်ရောင်းချသည့်နေ့	ရောင်းချသည့်ထိဈေးနှုန်း	အမြင့်ဆုံးဆုငွေ(ကျပ်)
၁၃-၆-၁၉၃၈	၂ ကျပ်	၁ သိန်း
၆-၂-၁၉၈၉	၅ ကျပ်	၃ သိန်း
၃-၄-၁၉၉၁	၁၀ ကျပ်	၁၀ သိန်း
၃-၁၂-၁၉၉၆	၅၀ ကျပ်	၅၀ သိန်း
၁-၆-၂၀၀၀	၅၀ ကျပ်	၃၀၀ သိန်း
၁-၁၂-၂၀၀၅	၁၀၀ ကျပ်	၅၀၀ သိန်း
၁-၁၂-၂၀၀၈	၂၀၀ ကျပ်	၁၅၀၀ သိန်း

၁-၃-၂၀၁၇

၅၀၀ ကျပ်

၁၀၀၀၀ သိန်း

၁-၃-၂၀၁၉

၁၀၀၀ ကျပ်

၁၅၀၀၀ သိန်း

၁-၄-၂၀၂၁

၁၀၀၀ ကျပ်

၅၀၀၀ သိန်း

၁-၇-၂၀၂၃

၁၀၀၀ ကျပ်

၅၀၀၀ သိန်း

(Aung Bar Lay Online Application

(ဖြင့် စတင်ရောင်းချ)

မြန်မာ့ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ အခြားအမည်များ

(က) အနော်ရထာမင်း	- ရှင်အနုရုဒ္ဓါ
(ခ) ကျန်စစ်သား	- ထီးလှိုင်ရှင်
(ဂ) ဘုရင့်နောင်	- ရှင်ရဲထွဋ် (ကျော်ထင်အနော်ရထာဘွဲ့ခံ)
(ဃ) အလောင်းမင်းတရား	- ဦးအောင်ဇေယျ
(င) ဘိုးတော်ဘုရား	- မောင်ပိုင်း
(စ) ဘကြီးတော်မင်း	- မောင်ခင်
(ဆ) မင်းတုန်းမင်း	- မောင်လွင်
(ဇ) မက္ခရာမင်းသားကြီး	- မောင်ပျိုး
(ဈ) သမိန်ဗရမ်း	- ဥပါကောင်း
(ည) ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ	- ပေါ်ထွန်းအောင်
(ဋ) ဆရာတော်ဦးဝိစာရ	- မောင်လှကျော်
(ဌ) ကင်းဝန်မင်းကြီး	- ဦးကောင်း
(ဍ) သီပေါမင်း	- မောင်မျိုးဆက်
(ဎ) နေမျိုးသူရရဲခေါင်ဘွဲ့ခံ သတိုးမင်းကြီး	- မောင်ရစ်
သုဓမ္မာမဟာဗန္ဓုလ	
(ဏ) သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း	- မောင်လွန်း
(တ) ဆရာစံ	- မောင်ရာကျော်

စံပြကျေးရွာတွင် ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်များ

- ၁။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးရုံးနှင့်စာကြည့်တိုက်
- ၂။ အားကစားကွင်းနှင့်ဘုံမြေ
- ၃။ စာသင်ကျောင်း
- ၄။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး
- ၅။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
- ၆။ ရေရရှိရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေး
- ၇။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး

- ၈။ ရွာတံခါး၊ ရွာစည်းရိုး၊ အိမ်စည်းရိုး
- ၉။ ဘုရားကျောင်းကန်၊ သာသနိကအဆောက်အဦ
- ၁၀။ ဈေး၊ ဈေးမြေနေရာ
- ၁၁။ လုံခြုံရေးအဖွဲ့များနှင့်မီးကင်း၊ ရေကင်း
- ၁၂။ အရိပ်ရပင်များနှင့်ထင်းစိုက်ခင်း
- ၁၃။ အစိုးရမဟုတ်သောလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ
- ၁၄။ ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး
- ၁၅။ သုသာန်စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ကင်းထောက်အဖွဲ့

ကင်းထောက်ဟူသည် စစ်သဘောမပါ။ နိုင်ငံရေးမစွက်။ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်း သက်သက်ကိုသာ ဆောင်ရွက်ကြသူများဖြစ်သည်။ ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ တာဝန်သိသော နိုင်ငံသားကောင်းများ ဖြစ်လာရေးအတွက် လူငယ်၊ လူရွယ် များကို ပုံသွင်းဖန်တီးပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပုံသွင်းဖန်တီးပေးရာတွင် လူငယ်၊ လူရွယ် များ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်စေရန် ပြုပြင်ပေးပြီး မိမိကိုယ်ကိုယ် မိမိအားကိုးတတ်ခြင်း၊ လူကြီးမိဘတို့၏ ဆုံးမသွန်သင်မှုများကို ရိုသေလိုက်နာတတ်ခြင်း စသည် အလေ့အထကောင်းများရရှိအောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးကြရသည်။

ကင်းထောက်တို့သည် နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသားတို့အား ချစ်ခင်မြတ်နိုးပြီး သစ္စာစောင့်သိ ရိုသေကြသည်။ ကင်းထောက်တို့သည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အားကိုးနိုင်ရုံမျှမက လူမှုလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်မှု ရှိရမည့်အပြင် အခြားသူများအတွက် အသုံးကျသော နိုင်ငံသားကောင်း ဖြစ်လာ စေရန် ကြိုးပမ်းကြရသည်။ သဘာဝကိုလေ့လာလျက် လောကပတ်ဝန်းကျင်ကို စူးစမ်း တတ်ရသည်။ ကြင်နာစိတ်ကိုမွေးမြူကာ လူတိုင်းကို မိတ်ဆွေသင်္ဂဟအဖြစ် သဘောထား ရသည်။ ယူနီဖောင်းဝတ်ဆင်ကြသော်လည်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၌ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေရန်နှင့် ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို စနစ်တကျဖွဲ့စည်းရန် ကင်းထောက်ယူနီဖောင်းကို တီထွင်သတ်မှတ် ထားသည်။ ကင်းထောက်တို့သည် ကာကီအင်္ကျီ၊ ကာကီရောင် သို့မဟုတ် အပြာရောင် ဘောင်းဘီတို့၊ အဖွဲ့အလိုက် အရောင်အမျိုးမျိုးရှိသော လည်စည်း၊ ထိပ်တွင် ချိုင့်လေးခုပါ ဦးထုပ်တို့ကိုဝတ်ဆင်လျက် ဖလားဒါးလီးခေါ်သုံးရွက်မြွှာပုံသဏ္ဌာန်ရှိ ကင်းထောက်တံဆိပ်ကို ဝတ်ဆင်ရသည်။ ယူနီဖောင်းမှာ နောင်တွင်မိမိတို့ အသင်းအဖွဲ့အလိုက် သတ်မှတ်ဝတ်ဆင်လာ ကြသည်။ ကင်းထောက်လူငယ်များသည် ကင်းထောက်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ကြသောအခါ စိတ်ဓာတ်အလွန်တက်ကြွလာကြကာ မြင့်မြတ်သောစိတ်ထားကို မွေးမြူလာကြသည်။

ထို့ပြင် ကင်းထောက်လုပ်ငန်း၏ မူလအခြေခံသဘောတရားများနှင့် ညီညွတ်စေရန် သဘာဝတရားကို လေ့လာခြင်း၊ တောတောင်ရေမြေတို့၏ အခြေအနေကို စူးစမ်းခြင်း၊ တောစခန်းထွက်ခြင်း၊ ခရီးသွားခြင်း၊ တောတွင်းခြေရာခံလိုက်ခြင်း၊ ရှေ့ဆောင်တီထွင်လုပ်ကိုင် ခြင်း စသောလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြရသည်။ ကင်းထောက်တို့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ

“အစဉ်အသင့်” ဟူ၍ဖြစ်သည့်အတိုင်း မည်သည့်အရေးပေါ်ကိစ္စတာဝန်ကိုမဆို ဖြတ်ထိုးညာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ကင်းထောက်ဆောင်ပုဒ်မှာ အစဉ်အသင့် (Be Prepared) ဖြစ်ပြီး၊ ကြွေးကြော်သံ (Slogan) မှာ နေ့စဉ်ပြုဖွယ်တစ်ခု ကောင်းစွာပြုရန် (One good turn a day) ဖြစ်ပါသည်။

ကင်းထောက်လုလင်တို့သည် သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်သုံးချက်ဖြစ်သော တိုင်းပြည်နှင့် အမျိုးဘာသာ သာသနာကို စောင့်ရှောက်ရန်၊ သူတစ်ပါးကို အမြဲကူညီရန်နှင့် ကင်းထောက်ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းတို့ကို လိုက်နာရန် သစ္စာပြုရပါသည်။ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်း ၁၀ ချက်မှာ ယုံကြည်ခံထိုက်ခြင်း၊ သစ္စာရှိခြင်း၊ ကူညီခြင်း၊ ခင်မင်ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးခြင်း၊ ကြင်နာခြင်း၊ အမိန့်နာခံခြင်း၊ ပျူငှာခြင်း၊ ခြိုးခြံချွေတာခြင်းနှင့် ရဲရင့်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့က သန့်ရှင်းခြင်းနှင့် ရိုသေလေးစားခြင်းတို့ကို ထပ်တိုးထားပါသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဟောင်ကောင်၌ ကျင်းပခဲ့သည့် (၃၅) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးညီလာခံတွင် မြန်မာနိုင်ငံအား ကမ္ဘာ့ကင်းထောက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ခံခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီး ကင်းထောက်အဖွဲ့ကို ကမ္ဘာ့ဒေသကြီးငါးခုဖြစ်သည့် အာဖရိက၊ အာရှ၊ အာရှ-ပစိဖိတ်၊ ဥရောပနှင့် Western Hemisphere ဒေသတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ထိုသို့လက်ခံနိုင်ရေးအတွက် မြန်မာအမျိုးသမီး ကင်းထောက်များအား ကမ္ဘာ့ကင်းထောက်အဖွဲ့က မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍ အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ (၃၅) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီး ကင်းထောက်ညီလာခံတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်အဖြစ် လျှောက်ထားခဲ့ကြသည့် နိုင်ငံသုံးနိုင်ငံမှာ တောင်ဆူဒန်၊ ဆွီဒင်နှင့် ကူရာကာအိုကျွန်းစုတို့ ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အာဆီယံအမွေအနှစ်ဆိုင်ရာ ဥယျာဉ် (၆) ခု

- ၁။ ခါကာဘိုရာဇီ အမျိုးသားဥယျာဉ်
- ၂။ အင်းတော်ကြီး တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
- ၃။ အလောင်းတော်ကဿပ အမျိုးသားဥယျာဉ်
- ၄။ အင်းလေးကန်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
- ၅။ မိန်းမလှကျွန်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော
- ၆။ လန်ပိကျွန်းအဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်

ကမ္ဘာ့အဆင့်အရေးပါသည့် မြန်မာ့ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသကြီး (၆) နေရာ

- ၁။ မိုးယွန်းကြီးအင်း တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (၁၇ - ၁၁ - ၂၀၀၄)
- ၂။ အင်းတော်ကြီးတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (၂ - ၂ - ၂၀၁၆)
- ၃။ မိန်းမလှကျွန်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမဲ့တော (၂ - ၂ - ၂၀၁၇)
- ၄။ မုတ္တမပင်လယ်ကွေ့၏ မြောက်ဘက်ပိုင်းဒေသ (၁၀ - ၅ - ၂၀၁၇)
- ၅။ အင်းလေးကန် (၁၀ - ၈ - ၂၀၁၈)
- ၆။ နံ့သာကျွန်းနှင့် မေယုမြစ်ဝ (၂၂ - ၅ - ၂၀၂၀)

မြန်မာနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ဒေသများ

ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုးနှင့် သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်း

မြန်မာနိုင်ငံ ပျူရှေးဟောင်းသုံးမြို့အား ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းဝင်အဖြစ် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၂၂ ရက်တွင် ကာတာနိုင်ငံ ဒိုဟာမြို့၌ ကျင်းပသည့် (၃၈)ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် ကော်မတီအစည်းအဝေး 38th Session of the World Heritage Committee (Doha 2014) က အတည်ပြုသတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း သိရသည်။

ဤကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပထမဆုံးအကြိမ် ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ခံရမှုဖြစ်ပြီး မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်း မြင့်မားစွာတည်ရှိမှုကို ကမ္ဘာကလက်ခံပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကို ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၄ ရက်က ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့၊ မြောက်ဦး၊ ပြဒါးလင်းဂူ၊ အင်းလေးကန်၊ မင်းကွန်းဒေသ၊ မန္တလေး၊ အင်းဝ၊ ဟံသာဝတီ ဟူသည့် ရှေးဟောင်းနေရာဒေသရှစ်ခုအား အဆိုပြုအမွေအနှစ်အဖြစ် တင်သွင်းခဲ့သည်။

အဆိုပါ အဆိုပြုအမွေအနှစ် ရှစ်ခုအနက် မြို့ပြယဉ်ကျေးမှု အစောဆုံးထွန်းကားခဲ့ခြင်း၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အစောဆုံးထွန်းကားခဲ့သည့် ရှေးမြို့ဟောင်းအဖြစ် ထင်ရှားစွာ ကြွင်းကျန်နေခဲ့ခြင်း၊ ပုဂံခေတ်အားလက်ရာမြောက်မှု ယဉ်ကျေးမှုအဆင့် မြင့်မားမှုကို ပေါက်ဖွားလာအောင် မျိုးစေ့ချပေးခဲ့ခြင်းတို့၏ အကောင်းဆုံးပြယုဂ်ဖြစ်သော ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာ ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့အား Serial Nomination အဖြစ် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းတင်သွင်းရန် ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှ စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် UNESCO World Heritage Center နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

ပျူမြို့ဟောင်းသုံးမြို့သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်က စတင်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစောဆုံးမြို့ပြများဖြစ်ခြင်း၊ လွန်စွာရှေးကျပြီး ကြံ့ခိုင်မှုအားနည်းနေခြင်း၊ မြေပေါ်အမွေအနှစ် အထောက်အထားကြွင်းကျန်မှု နည်းပါးနေခြင်း၊ မြန်မာများပင်လျှင် ပျူခေတ်အမွေအနှစ်၏ အရေးပါမှုတန်ဖိုးရှိမှုကို ဂဿနဏသိသူ နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် အမြန်ဆုံးကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်သည့် ရှေးဟောင်းမြို့များဖြစ်ခြင်းတို့ ကြောင့် ဦးစားပေး၍ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်တင်သွင်းရန် ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီသို့ တင်ပြခဲ့သော Nomination Dossier အား ICOMOS က စိစစ်ခဲ့ရာ အချို့အားနည်းချက်၊ ယူဆမှုမှားယွင်းမှုများကြောင့် Defes ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖွဲ့သို့ Pyu Com အနေဖြင့် ပြန်လည်ရှင်းလင်း တင်ပြခဲ့ခြင်း၊ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ကော်မတီဝင် ၂၁ နိုင်ငံနှင့်လည်း အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ယခုအစည်းအဝေးတွင် UNESCO ၏အားပေးမှုနှင့် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် ကော်မတီဝင် (၂၁) နိုင်ငံ၏ထောက်ခံမှုများကြောင့် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်အဖြစ်

သတ်မှတ်အတည်ပြုနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ UNESCO ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုးနှင့် သရေခေတ္တရာတို့သည် လွန်ခဲ့သောနှစ် ၂၀၀၀ ကျော်မှစတင်၍ အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာပျံ့နှံ့ခဲ့သည်ကို သက်သေ ပြလျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့အပြင် ယင်းမြို့ဟောင်းများသည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးမြို့တော်များ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ ခေတ်များအတွင်း ဆန်းသစ်သော နည်းပညာများဖြစ်သည့် အရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အရည်အသွေးသုံးအတတ်ပညာ၊ စိုက်ပျိုးရေးပညာ၊ အုတ်ဖုတ်ပညာနှင့် ပန်းပဲဆိုင်ရာ အတတ်ပညာတို့ဖြင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ကောင်းမွန်သော မြို့ပြစီမံကိန်းနှင့် အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ခြင်းတို့သည် အရှေ့တောင် အာရှဒေသအတွင်း စံပြအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနသည် အီတလီငွေကြေး ထောက်ပံ့သော စီမံကိန်းတစ်ခုမှတစ်ဆင့် ယူနက်စကို၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုရယူပြီး ယခုကဲ့သို့ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် စာရင်းဝင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂံမြို့ဟောင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှေးအကျဆုံးမြို့တော်များအနက်မှ တစ်ခုဖြစ်သော ပုဂံမြို့ကို ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့ (UNESCO) မှ မြန်မာ့ဘုရားပုထိုး မြို့တော်ပုဂံကို ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဝင်ဒေသတစ်ခုအဖြစ် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်တွင် စာရင်းသွင်းဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

အဇာတိုင်ဂျန်နိုင်ငံ၊ ဘာကူမြို့၌ ကျင်းပပြုလုပ်သော (၄၃) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် ကော်မတီညီလာခံ အစည်းအဝေး၌ The International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ပုဂံယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသအား ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ဒေသအဖြစ် တင်သွင်းနိုင်ရန် ဆွေးနွေးရာတွင် UNESCO မှ သဘောတူကြေညာချက် ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ပုဂံကို ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဝင်ဒေသတစ်ခုအဖြစ် စာရင်းသွင်းနိုင်ရန် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း ယင်းအဆိုပြုချက်ကို ပယ်ချခြင်းခံခဲ့ရသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၂ ရက်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော (၃၈) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ အမွေအနှစ်ကော်မတီညီလာခံ အစည်းအဝေး၌ စာရင်းသွင်းဖော်ပြခြင်းခံခဲ့ရသော ပျူရှေးဟောင်းမြို့တော်များဖြစ်သည့် ဟန်လင်း၊ ဗိဿနိုး၊ သရေခေတ္တရာမြို့များ နောက်ပိုင်း ပုဂံသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြောက် ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဝင် ဒေသဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ပုဂံမြို့တော်၌ ရာစုနှောင်းပိုင်း သန့်ရှင်းမွန်မြတ်သော ရှေးဟောင်းဘုရားပုထိုးများ ၂၀၀၀ ကျော်ခန့် ကိန်းဝပ်သပွယ်နေကြောင်းကို ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဖော်ပြချက်အရ သိရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းအမွေအနှစ် (၄) ခု

- ၁။ မဟာလောကမာရဇိန် ကုသိုလ်တော်ကျောက်စာ(ပိဋကတ်သုံးပုံကျောက်စာ ၇၂၉ ချပ်) (၂၀၁၃ ခုနှစ်)
- ၂။ အလောင်းမင်းတရား ရွှေပေလွှာ (၂၀၁၅ ခုနှစ်)
- ၃။ ရာဇကုမာရ်ကျောက်စာ (မြစေတီကျောက်စာ) (၂၀၁၅ ခုနှစ်)
- ၄။ ဘုရင့်နောင်မင်း ခေါင်းလောင်းတော် (၂၀၁၇ ခုနှစ်)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးယူနက်စကို၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေဖြစ်လာသည့် အင်းလေးကန်ဒေသ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့တွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၈ ရက်မှ ၁၂ ရက်အထိ ကျင်းပလျက်ရှိသည့် (၂၇)ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာအဖွဲ့(ယူနက်စကို)၏ လူသားနှင့်ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကောင်စီအစည်းအဝေး၌ ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးခရိုင် ညောင်ရွှေမြို့နယ်ရှိ အင်းလေးကန်ဒေသကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးဇီဝအဝန်းနယ်မြေ (Biosphere Reserve)အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အင်းလေးကန်ဒေသသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သဘာဝကုန်းတွင်း ရေကန်များအနက် ဒုတိယအကြီးဆုံးကန်လည်းဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်၏ မူလရေပြင် နယ်နိမိတ်မှာ တဖြည်းဖြည်း ရေပြင်ဧရိယာကျဉ်းမြောင်းလာပြီး ရေတိမ်ကောမှု၊ နန်းပို့ချမှု၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှု၊ လူဦးရေတိုးပွားနေထိုင်လာမှုနှင့် ရေဝေရေလဲဒေသများတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများကြောင့် အင်းလေးကန်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစတင်ကာ စီမံချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အင်းလေးကန်သည် ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း) တောင်ကြီးခရိုင်၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ်တွင်တည်ရှိပြီး အလျား ၂၁ ကီလိုမီတာ၊ အနံ ၁၁ ကီလိုမီတာခန့် ကျယ်ဝန်းပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ကီလိုမီတာ ၁၅၀၀ ခန့်တွင် တည်ရှိနေသည့် ကုန်းတွင်းရေချိုအိုင်ဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်အတွင်းသို့ တာယောချောင်း၊ သန်းတောင်ချောင်း၊ အင်းတိမ်ချောင်း၊ သလဲဦးချောင်းတို့စီးဝင်ပြီး တောင်ဘက်ရှိ ကယားပြည်နယ်သို့ ဘီလူးချောင်းအဖြစ် စီးဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန်ဒေသ၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအဖြစ် ဧရိယာဟက်တာ ၄၈၉၇၂၁ ကို လွှမ်းခြုံမှုရှိပြီး ငှက်မျိုးစိတ် ၂၇၀၊ ငါး ၄၃ မျိုး၊ လိပ်သုံးမျိုး၊ လိပ်ပြာ ၉၄ မျိုး၊ ကုန်းနေရေနေသတ္တဝါ ၃၄ မျိုး ကျက်စားနေထိုင်လျက်ရှိပြီး ဆေးဖက်ဝင်အပင် ၅၂၇ မျိုးနှင့် သစ်ခွ ၁၃၅ မျိုးတို့ ရှင်သန်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိရာ ဒေသလည်းဖြစ်သည်။

ယူနက်စကို၏ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအစီအစဉ်ကို ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းကွန်ရက်ကို လူသားနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့

အကြား ဆက်နွယ်မှု ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် ရည်ရွယ်၍ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ်များ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ သိရှိမှုအခြေအနေ ထူးခြားကောင်းမွန်သည့် နေရာဒေသများတွင် လူသားများ၏ ယှဉ်တွဲနေထိုင်မှုနှင့်အတူ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကြီး (၃)ရပ်တို့ကို ဟန်ချက်ညီစွာ ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ (Biosphere Reserve) များအဖြစ် သတ်မှတ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ်လည်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ သတ်မှတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အင်းလေးကန်ဒေသ၏ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားရေးမြှင့်တင်ခြင်း၊ ဒေသတွင်း ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လူသားနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆက်နွယ်မှု ညီညွတ်မျှတစွာ တိုးတက်လာစေရန် ထိန်းညှိစီမံအုပ်ချုပ်မည့်စနစ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်စေခြင်းတို့ကို အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးယူနက်စကို၏ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေသစ် ဖြစ်လာသည်။

ဇီဝအဝန်းနယ်မြေနှင့် ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသအဖြစ် အင်းတော်ကြီးကန်ဒေသအား သတ်မှတ်

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ယူနက်စကိုအဖွဲ့ချုပ်ရုံး၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန် ၁၂ ရက်မှ ၁၅ ရက်အထိ ကျင်းပသည့် ၂၉ ကြိမ်မြောက် လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကော်မတီအစည်းဝေးတွင် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ အင်းတော်ကြီးကန်ဒေသအား ယူနက်စကိုအဖွဲ့ကြီး၏ လူသားနှင့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအစီအစဉ် (UNESCO Man and the Biosphere Reserve Programme- MAB) အောက်ရှိ ကမ္ဘာ့ဇီဝအဝန်းနယ်မြေများ ကွန်ရက်အတွင်း ပါဝင်သည့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေ တစ်ခုအဖြစ် အတည်ပြုသတ်မှတ်ခဲ့သည်။

အင်းတော်ကြီးကန်သည် ထူးခြားသည့် ဂေဟစနစ်များနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ကြွယ်ဝမှုတို့ကြောင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံ အမွေအနှစ် ဥယျာဉ်တစ်ခုအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့အဆင့်အရေးပါသည့် ငှက်မျိုးစိတ်များကြွယ်ဝမှုနှင့် အခြားထူးခြားသည့် ရေဝပ်ဒေသအင်္ဂါရပ်များ ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရမ်ဆာရေဝပ်ဒေသ (Ramsar Site) အဖြစ်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခံခဲ့ရသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရပ်တော်မူဘုရားဖြစ်သည့် လေးကျွန်းစကြာရပ်တော်မူ မြတ်စွာဘုရားကြီး

မုံရွာမြို့နယ် ခတက္ကန်တောင်ရွာ၊ မဟာဗောဓိတစ်ထောင် ကျောင်းတိုက်ရှိ လေးကျွန်းစကြာရပ်တော်မူမြတ်စွာဘုရားကြီးသည် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ ပထမမဟာဗောဓိတစ်ထောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္တနာရဒ ဆရာတော် တည်ထားပူဇော်ခဲ့ပြီး ဉာဏ်တော် ၄၂၄ ပေမြင့်သည့် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရပ်တော်မူဘုရားကြီး ဖြစ်သည်။

အထပ်ပေါင်း ၃၃ ထပ်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားရှိပြီး အောက်ဆုံးထပ်တွင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ပုံတော်ကို ပတ္တမြားရတနာတို့ဖြင့် စီခြယ်ပေးထားသည်။ ရုပ်တော်မူဘုရား ကြီးတွင် ၃၁ ဘုံကို အစဉ်အတိုင်း ထားရှိတော်မူပြီး အပါယ်လေးဘုံ၊ လူ့ဘုံ၊ နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံနှစ်ဆယ်တို့ကို ပန်းချီဆေးရေးတို့ဖြင့် ခြယ်မှုန်းပူဇော်ထားသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးလျောင်းတော်မူဘုရားကြီး

မြန်မာနိုင်ငံမုဒုံမြို့ဝင်းစိန်တောရကျောင်းရှိကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးလျောင်းတော်မူဘုရားကြီးကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မတ်လက လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ်က ပြီးစီးခဲ့ကာ အလျားအားဖြင့် ပေ ၉၀၀ ရှိကြောင်း၊ လျောင်းတော်မူဘုရားကြီး၏ အတွင်းပိုင်း၌ အခန်းပေါင်းများစွာပါဝင်ပြီး အချို့ပန်းချီလက်ရာများနှင့် ပန်းပုလက်ရာများမှာ ဗုဒ္ဓဝင်အကြောင်းအရာများကို ခြယ်မှုန်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သမိုင်းအတွက် အရေးကြီးဆုံးနေရာဖြစ်သည့် ဝန်ကြီးများရုံး (အတွင်းဝန်ရုံး)

ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ သိမ်ဖြူလမ်းရှိ ဝန်ကြီးများရုံး (အတွင်းဝန်ရုံး)ကို ၁၉၀၅ ခုနှစ်က မြန်မာကျပ်ငွေ ၂ ဒသမ ၅ သန်းဖြင့် အကုန်အကျခံတည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၂၀ ရာစုအစောပိုင်း မြို့ပြအခင်းအကျင်းကို အာရှတိုက်အတွင်း မပျက်မယွင်း တွေ့မြင်နိုင်သေး သော မြို့ပြရှုခင်းကို ပိုင်ဆိုင်ရာ ရန်ကုန်၏ သမိုင်းဝင် မြို့လယ်ဧရိယာအတွင်းတည်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရေးအကြီးဆုံးသော မြို့ပြအဆောက်အအုံ တစ်လုံးဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် လွတ်လပ်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး၌ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြသည့်နေရာ၊ ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာလူ့ဘောင်အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ စတင်ရေးဆွဲရာနေရာ၊ မြန်မာ့ပထမဆုံး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ကျင်းပခဲ့ရာနေရာ၊ ၂၀ ရာစုအစပိုင်းတွင် ရွေးကောက်ခံ အစိုးရအဖွဲ့စတင်ရပ်လုံးပေါ်ခဲ့ရာနေရာ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ကြီး များ လုပ်ကြံခံရသည့်နေရာ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရထံမှ လွတ်လပ်ရေးကို ကြေညာရယူပေးခဲ့သည့်နေရာ၊ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို ဦးဆုံးထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့ရာနေရာနှင့်လွတ်လပ်ပြီး ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံထွန်းကားရာ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ် မွေးဖွားပေးခဲ့ရာ အထင်ကရနေရာဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းတွင် အလွန်အရေးပါရာ နေရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ကြီး လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည့် အထိမ်းအမှတ်ကမ္ဗည်း ကျောက်တိုင်နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို ဦးဆုံးထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ရာ အလယ်ကွက်လပ်ရှိ အထိမ်းအမှတ်အလံတိုင်လည်း တည်ရှိပါသည်။ ဝန်ကြီးများရုံးသို့ ၁၄-၁၁-၂၀၁၄ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားမှ အဆောက်အအုံအား လှည့်ပတ်လေ့လာခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ်အဖြစ် အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားတပ်ဆင်မှုများ

အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားတပ်ဆင်ခြင်းသည် ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့က လုပ်ဆောင်နေသည့်စီမံချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ပြသမိုင်းကြောင်းတွင် အရေးပါခဲ့သည့်အဆောက်အအုံနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကို အထိမ်းအမှတ်ပြုရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် Royal Phillips Corporation မှ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၇၅၀၀၀ ကို ထောက်ပံ့ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်အတွင်း သမိုင်းနှင့်ဆက်စပ်သော ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများကို ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့က ယင်းအဆောက်အအုံ၏ သမိုင်းကြောင်းများ၊ အမည်များ၊ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များကို အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားများပေါ်၌ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်နှစ်ဘာသာဖြင့် ရေးထိုးတပ်ဆင်ထားပြီး ပထမဆုံးကမ္ဘည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ ၈-၈-၂၀၁၄ ရက်နေ့က တပ်ဆင်ထားရှိသည်။ ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမှ ထုတ်ပြန်ထားသည့်စာရင်းများအရ ရန်ကုန်မြို့တော်ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံပေါင်း ၁၈၉ လုံးရှိပြီး မြို့တော်ခန်းမ၌ ကမ္ဘည်းတပ်ဆင်ခြင်းမှာ ပထမဆုံးဖြစ်သည်။

မြို့တော်ခန်းမ (ပထမမြောက် ၈-၈-၂၀၁၄)

မြို့တော်ခန်းမအဆောက်အအုံသည် ၁၈၈၆ ခုနှစ်မှစ၍ မြူနီစီပါယ်အုပ်ချုပ်မှု ရုံးစိုက်ရာနေရာဖြစ်ခဲ့ပြီး မူလအနောက်တိုင်းလက်ရာတွင် မြန်မာဗိသုကာဟန် ပေါင်းစပ်ဆောက်လုပ်ထားသည့် ပထမဆုံးမြို့ပြအဆောက်အအုံဖြစ်ကာ ဗိသုကာပညာရှင်စည်သူဦးတင်ဦး၏ လက်ရာ ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ အဆောက်အအုံသည် လုံလောက်သည့်သမိုင်းအချက်အလက်များရှိပြီး ဗိသုကာပိုင်းအရလည်း ထင်ရှားသောကြောင့် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမကို မြို့ပြအမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဧရာဝတီဘဏ်(ဒုတိယမြောက် ၂၀၁၄)

မြို့တော်ခန်းမနှင့်ကပ်လျက် ယခင်ရိုးကုမ္ပဏီ၊ ထို့နောက်သန်းခေါင်စာရင်း ရုံးချုပ်၊ မျက်မှောက်ခေတ် ဧရာဝတီဘဏ်ဖြစ်လာသည့် အဆောက်အအုံဖြစ်ပါသည်။ မူလရိုးကုန်တိုက်(၁၉၀၈-၁၉၁၀)သည် အာရှတိုက်၏ အကြွယ်ဝဆုံးကုန်တိုက်များအနက် တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မတိုင်မီအထိ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဦးစီးရုံးအဖြစ်လည်း အသုံးပြုခဲ့သည်။

အာမေးနီးယန်းဘုရားကျောင်း (တတိယမြောက် ၁-၁၀-၂၀၁၄)

ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းနှင့်ကုန်သည်လမ်းထောင့်ရှိ The Armenian Apostolic Church of St.John Baptist အာမေးနီးယန်းဘုရားကျောင်းကို ၁၈၆၂ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့၌ အာမေးနီးယန်းလူမျိုးများ၏ နောက်ဆုံးကျန်ရှိသော နှစ်ပေါင်း

၁၅၀ ကျော်ကြာ သမိုင်းဝင်အမွေအနှစ် အဆောက်အအုံတစ်ခုအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရေးထိုး နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင် (စတုတ္ထမြောက် ၁၆-၁၀-၂၀၁၄)

၁၉၁၂ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သော ရန်ကုန်ဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင်နှင့် အတူရှိသော မီးသတ်အဆောက်အအုံကြီးအား ရန်ကုန်မြို့ပြအမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့ (YHT)က စတုတ္ထမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာ့ဆုတံဆိပ်တပ်ဆင်ခြင်းအခမ်းအနားကို အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်က ကျောက်တံတားမြို့နယ်ဆူးလေဘုရားလမ်းရှိဗဟိုမီးသတ်မျှော်စင် မျက်နှာစာ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

ရန်ကုန်မြို့၏ ပထမဆုံးမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ကို ၁၈၈၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယခင်က မီးငြိမ်းသတ်ရာတွင် လူအားဖြင့် ရေငင်ငြိမ်းသတ်ခဲ့ရာမှ မြင်းဖြင့်ဆွဲသော ရေနွေးငွေ့ သုံးအင်ဂျင်ဖြင့် မီးငြိမ်းသတ်သည့်စနစ်ကို ထိုနှစ်မှာပင် ပြောင်းလဲအသုံးပြုခဲ့သည်။ ၁၈၉၀ ပြည့်နှောင်းပိုင်းတွင် ရေပေးဝေမှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာပြီး အုတ်အဆောက်အအုံများ ပေါ်ပေါက် လာခြင်းကြောင့်လည်း မီးလောင်မှုများ လျော့ကျခဲ့သည်။

ဗိသုကာလက်ရာကောင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ပေ ၁၀၀ မြင့် မျှော်စင်ကြီးပါရှိသော မီးသတ် အဆောက်အအုံကို ၁၉၁၂ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အက်ဒွပ်ခေတ် ဗိသုကာ လက်ရာဖြစ်သည်။ ထိုမျှော်စင်သည် သုံးထပ်အဆောက်အအုံတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် မူလအသုံးပြုသည့်ပုံစံအတိုင်း ဆက်လက်အသုံးပြုနေခြင်း ဖြစ်ပြီး သက်တမ်းအားဖြင့် ၁၀၂ နှစ်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီး (ပဉ္စမမြောက် ၂၉-၅-၂၀၁၅)

လူသားတို့၏သမိုင်းအဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲတိုးတက်လာပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဗြိတိသျှကိုလိုနီ၏ ပထမကျူးကျော်စစ်ကာလ ၁၈၂၇ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးစာတိုက်ကို စစ်တွေ မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ အဓိကဆက်သွယ်ရေးမှာ အင်္ဂလိပ်တို့သိမ်းပိုက်ထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းစွန်းနှင့် ကိုလိုနီနိုင်ငံများအချင်းချင်း ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ခဲ့ပုံရသည်။ ထို့နောက် ၁၈၅၂ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဒုတိယမြောက် စာတိုက်ဖြစ်သော ပဲခူးစာတိုက်ကို အင်္ဂလိပ်တို့က ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် ကမ်းနားလမ်း နှင့် ၃၂ လမ်းထောင့်တွင် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးကို စတင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။

အရှေ့တိုင်းသားတို့အကြိုက် စုလစ်မွမ်းချွန်များကို သံတို့ဖြင့်တန်ဆာဆင်ထားပြီး အနုသုခုမလက်ရာမြောက် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးမှာ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ငလျင်ဒဏ်ကို ပြင်းထန်စွာခံစားခဲ့ရပြီးနောက် ယခုလက်ရှိဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းနှင့် ကမ်းနားလမ်းထောင့် တွင်ရှိသည့် Bulloch Brothers & Co ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းရုံးနေရာတွင် ယနေ့မြင်တွေ့နေရသည့် ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးကို ၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွင် ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးသည် ကမ်းနားလမ်းနှင့် ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းထောင့်တွင် တည်ရှိပြီး ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၏ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် အဆောက်အအုံများစာရင်းဝင် အဆောက်အအုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

(၈၅) နှစ်သက်တမ်းရှိ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ဆဋ္ဌမမြောက် ၁၇-၆-၂၀၁၅)

ကိုလိုနီခေတ် ထင်ရှားသည့်ဘဏ်များအနက် ရန်ကုန်မြို့ပန်းဆိုးတန်းလမ်းမကြီး၏ အောက်ဆုံးဘလောက်တွင် ဗိသုကာလက်ရာများဖြင့် ခမ်းနားစွာ တည်ဆောက်ထားသော ဂရင်းဒလေဘဏ်သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ အဆောက်အအုံသည် ဂရင်းဒလေဘဏ်၏ ရန်ကုန်ဘဏ်ခွဲဖြစ်ပြီး ကိုလိုနီခေတ်တွင် မြန်မာအပါအဝင် ဗြိတိသျှ-အိန္ဒိယတို့တွင် ယင်းဘဏ်မှာ အကြီးဆုံးဘဏ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ အောင်မြင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆန်းသစ်သည့် ကိုလိုနီခေတ်ဗိသုကာလက်ရာများကို မြင်တွေ့ရပြီး အပြောက်အမွမ်းများဖြင့် လက်ရာမြောက် တည်ဆောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် နဂိုမူလရည်ရွယ်ရင်းဖြစ်သည့် ဘဏ်အဖြစ်သို့ ပြန်လည်အသုံးပြုပြီး မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော်သက်တမ်းရှိ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံ(သတ္တမမြောက် ၉-၈-၂၀၁၅)

စကော့လူမျိုး ဗိသုကာ ဂျွန်ဘွဂ်ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့ကာ ၁၉၀၉ ခုနှစ်က စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့သည့် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏သန်းခေါင်စာရင်းနှင့် ပြန်တမ်းများကို ပုံနှိပ်ခဲ့ရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ သိမ်ဖြူလမ်း အမှတ် ၂၂၈ ရှိ ယခုပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံကို ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ်အထိမ်းအမှတ် အပြာရောင်ကမ္ဘည်း တပ်ဆင်ပေးခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အအုံကို လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးအချိန်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်တို့တွင် ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံအဖြစ် ထပ်မံတိုးချဲ့ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဘုတ်အဖွဲ့များနှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းများက မှာယူသည့်စာအုပ်၊ စာတမ်းလိုအပ်ချက်များကို ပြည့်မီအောင် ရိုက်နှိပ်ပေးခဲ့သည်။ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ခေတ်မီပုံနှိပ်စက်များမှာယူ၍ ယနေ့တိုင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော်လည်း မူလလက်ရာမပျက် အခိုင်အခံ့တည်ရှိနေဆဲ အဆောက်အအုံတစ်ခု ဖြစ်သည်။

လောကနတ်အဆောက်အအုံ (အဋ္ဌမမြောက် ၁၈-၉-၂၀၁၅)

ရန်ကုန်မြို့သူမြို့သားများအားလုံးအခေါ်အရ လောကနတ်အဆောက်အအုံဟု သိရှိရပြီး လွန်ခဲ့သည့် ရာစုတစ်ခုတွင်မူ ယင်းအဆောက်အအုံကို ဆိုဖဲရ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။

ဖော်ရိုန်းမိတ်ဟု အလွယ်တကူခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည့် အချိန်ကာလတွင် ကိုလိုနီခေတ်မတိုင်မီကာလတွင် အလွန်ရေပန်းစားခဲ့ပြီး ကိုလိုနီခေတ်အရောက် လူတန်းစားခွဲခြားမှုများသည် ပိုမိုခေတ်စားလာခဲ့ရာတွင် ပြယုဂ်တစ်ခုအဖြစ် ယင်းအဆောက်အအုံကြီးတွင် သံဝေဂရစရာများစွာကို တွေ့ရှိရသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်က မန်ချက်စတာမြို့မှ တင်သွင်းမှာယူကာ ခင်းကျင်းထားသည့်

ကြမ်းခင်းကျောက်ပြားများသည် ယနေ့မြင်တွေ့ရသည့် ခေတ်မီအဆောက်အအုံကြီးများမှ ကြမ်းခင်းများကဲ့သို့ တောက်ပြောင်မှုမရှိတော့သော်လည်း သမိုင်း၏ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ညွှန်းနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ယင်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် ဘဂ္ဂဒက်မြို့မှပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သည့် ဂျူးလူမျိုး ကုန်သည် အိုင်းဇက်ဆိုဖဲရ် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲပေးခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ရောက် ဗြိတိသျှနှင့် အနောက် တိုင်းသားများ၏ အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လက်စွဲတော် နာမည်ကျော် ဗိသုကာပညာရှင် သောမတ်ဆွေးလ်က တည်ဆောက်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ပြ အမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရှိရသည်။

ကိုလိုနီခေတ်တစ်လျှောက် လူမျိုးစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံ၊ ဘာသာတရားမျိုးစုံ အတူယှဉ် တွဲနေထိုင်သည့်အားလျော်စွာ လောကနတ်အဆောက်အအုံသည် ရန်ကုန်မြို့၏အရေးပါဆုံး သော စီးပွားရေးအချက်အချာနေရာများအနက် တစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခင် အီဂျစ်ဆေးပြင်းလိပ်များ၊ မြူးနစ်ဘီယာနှင့်အင်္ဂလန်မှ ချီချင်စသည့် မိမိခံပစ္စည်း များ လာရောက်ဝယ်ယူရာ နေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်ပြီး Bank of Burma နှင့် The China Mutual Life Insurance Company အပါအဝင် ဝင်ကြေးနှင့်အာမခံလုပ်ငန်းကြီးများ ရုံးစိုက် ရာ တစ်ခုလည်းဖြစ်သည့်အပြင် ရိုက်တာကြေးနန်းကုမ္ပဏီ၊ ဂျာမန်လူမျိုးဓာတ်ပုံပညာရှင် တစ်ဦး၏ ဓာတ်ပုံတိုက်၊ ဂရိသားရေကုန်သည်နှင့် ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုး ဆံပင်ညှပ်ဆရာတို့ပါ အခြေစိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ယခုခေတ်အခေါ်အဝေါ်အရ စူပါစင်တာတစ်ခုအဆင့်ပင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်းရသည်။

၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အဆိုပါအဆောက်အအုံကို အိန္ဒိယစူရတီ ကုန်သည် မိသားစုက ဝယ်ယူခဲ့ပြီး ရန်ဒါရီးယားအဆောက်အအုံအဖြစ် အမည်ပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ သေးသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် အစိုးရက လွှဲပြောင်းရယူပြီးနောက် အပေါ်ဆုံး ထပ်တွင် သစ်တောရေးရာဌာနနှင့် မြေညီထပ်တို့တွင် ယခင် အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာနက ဖွင့်လှစ်သည့် အစိုးရကုန်စုံဆိုင်အပါအဝင် ဌာနများစွာ၏ ရုံးခန်းများအခြေစိုက်ရာလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် လောကနတ်ပန်းချီပြခန်းကို ပထမထပ်တွင် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ် နိုင်ခဲ့ပြီး ယင်းအဆောက်အအုံကိုလည်း ပြခန်းနာမည်အတိုင်း လောကနတ်ဟုသာ ခေါ်ဝေါ် ခဲ့ကြသည်။ လောကနတ်ပြခန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အစောဆုံး ခေတ်ပြိုင်ပန်းချီအနုပညာ လက်ရာများကိုပြသရာပြခန်းများအနက်တစ်ခုဖြစ်ပြီးပြခန်းကိုစတင်တည်ထောင်သူများသည် မြန်မာ့ရိုးရာပန်းချီပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ လှရှန်၊ ခင်မောင်(ဘဏ်)နှင့် နာမည်ကျော်ပန်းချီဆရာ ပေါ်ဦးသက်တို့ပင် ဖြစ်သည်။

အင်းစိန်ဂျီတီအိုင်ကျောင်း (နဝမမြောက် ၂၀၁၅)

အင်းစိန်ဂျီတီအိုင်ကျောင်းကြီး၏ အတိတ်ကိုလေ့လာကြည့်သည့်အခါ ၁၈၉၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁ ရက်တွင် မြို့မကျောင်းလမ်းခြံအမှတ်(၂၉၇)တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်သော အစိုးရပိုင်စက် မူလက်မှုကျောင်းကြီးမှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

ဝိတိုရိယခေတ် ဗိသုကာလက်ရာများအတိုင်း ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ထူထည်ကြီးမားခြင်း၊ အနု

သုခုမလက်ရာများဖြင့် မှန်ကူကွက်များ၊ ပြတင်းများနှင့် အခန်းတံခါးမကြီးများကို လှပ ရိုးစင်းစွာခြယ်သထားပြီး အခန်းတိုင်းသည် လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ နေရောင် ကောင်းစွာ ရရှိခြင်းတို့အပြင် အောက်ခံအခင်းအကျင်းမှာလည်း အခန်း၏အနေအထားနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ စီစဉ်ထားသည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။

မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံ (ဒသမမြောက် ၂၁-၁၂-၂၀၁၅)

ဒသမမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်းနှင့် ကုန်သည်လမ်းအကြားရှိ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံ၌ တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါပန်းခြံသည် သမိုင်းဝင်ဆူးလေစေတီတော်၊ မြို့တော်ခန်းမတို့၏ ရှေ့၌ရှိကာ ရန်ကုန်မြို့သမိုင်းတစ်လျှောက်အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ခဲ့ပြီး မြို့နေပြည်သူလူထု အတွက်လည်း အရေးကြီးသည့်နေရာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၈၅၂ ခုနှစ် ဗြိတိသျှတို့ ရန်ကုန်မြို့ပြပုံစံရေးဆွဲသည့်အခါ ဤနေရာကို မြေလွတ်အဖြစ်ထားရှိခဲ့ပြီး တန့်ခံစက္ကယားဟု လူသိများခဲ့သည်။ ၁၈၆၇-၁၈၆၈ ခုနှစ်တွင် ရွှံ့ထူထပ်လျက်ရှိသောနေရာဖြစ်နေပြီး မြေဖို့ကာ ပြည်သူများအနားယူသည့်နေရာအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဗြိတိသျှလက်အောက်ခံ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကော်မရှင်နာအမည်ကို အစွဲပြု၍ ဖိုက်စက္ကယားဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက ပြန်လည်ပြုပြင်ခဲ့ပြီး Royal Phillips Corporation ကလည်း ပန်းခြံအတွင်း မီးအလင်းပေးစနစ်များ တပ်ဆင် ပေးခဲ့သည်။ ယခုအခါ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံသည် နိုင်ငံတကာဧည့်သည်များနှင့် မြို့ခံပြည်သူများ လာရောက်အပ်န်းဖြေရာနေရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ကုန်သည်လမ်းအဆောက်အအုံ (၁၁ ခုမြောက် ၂၉-၄-၂၀၁၆)

၁၁ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကုန်သည်လမ်းရှိ ကိုလိုနီခေတ် နှစ်ထပ်အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံသည် သက်တမ်းနှစ်တစ်ရာကျော် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းမွမ်းမံမှု စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အိန္ဒိယသံရုံးအဆောက်အအုံ (၁၂ ခုမြောက် ၃၀-၅-၂၀၁၆)

၁၂ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကုန်သည်လမ်းရှိ အိန္ဒိယသံရုံးအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံ သည် ရန်ကုန်တွင် ပထမဆုံးအိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။ မူလအဆောက်အအုံကို ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ကိုလ်ကတ္တား အခြေစိုက် အာမခံအဖွဲ့ဖြစ်သည့် Oriental Life အာမခံကုမ္ပဏီရုံးအဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစတင်၍ အိန္ဒိယသံရုံးအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး မူလအဆောက်အအုံကို ၁၉၉၉-၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည် ပြင်ဆင်မွမ်းမံခဲ့သည်။

မာမက်ယေရှု ဂျူးဘုရားကျောင်း (၁၃ ခုမြောက် ၅-၆-၂၀၁၆)

၁၃ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်ရှိ မာမက်ယေရှုဂျူးဘုရားကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ မူလက ၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် အဆိုပါအဆောက်အအုံကို သစ်သားအဆောက်အအုံအဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၈၉၃-၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် မူလအဆောက်အအုံကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ နှစ်တစ်ရာကျော်သက်တမ်းရှိပြီဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဂျူးဘာသာဝင်တို့၏ အထွဋ်အမြတ်ထားရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) အဆောက်အအုံ (၁၄ ခုမြောက် ၂၈-၁၀-၂၀၁၆)

၁၄ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် ဘိုကလေးဈေးလမ်းရှိ ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံကို ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးကလျာဏယုဝအသင်း (YWCA) ရုံးအဆောက်အအုံအဖြစ် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် အဆောက်အအုံကို ထပ်မံတိုးချဲ့ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဈေးအဆောက်အအုံ (၁၅ ခုမြောက် ၂၀-၁-၂၀၁၇)

၁၅ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း (ယခင်ကော်မရှင်နာလမ်း) ပေါ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဈေးအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံကို ၁၉၂၆ ခုနှစ်ကတည်းက ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့နေ ပြည်သူများအတွက် နောက်ဆုံးပေါ်ဖက်ရှင်ပစ္စည်းများ၊ အနုပညာပစ္စည်းများ၊ အမှတ်တရပစ္စည်းများနှင့် ဇိမ်ခံပစ္စည်းများကို တစ်နေရာတည်းတွင် ရရှိနိုင်သည့်နေရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ခံများသာမက နိုင်ငံတကာခရီးသွားများကိုပါ ဆွဲဆောင်နိုင်သည့်နေရာတစ်ခုဖြစ်သည်။

စိန့်ပေါလ်အထက်တန်းကျောင်း (၁၆ ခုမြောက် ၂-၃-၂၀၁၇)

၁၆ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ အနော်ရထာလမ်းနှင့် သိမ်ဖြူလမ်းထောင့်ရှိ စိန့်ပေါလ်အထက်တန်းကျောင်း အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံသည် ရှေးကျသည့် ၁၉ ရာစုနှစ်ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း တစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင်အကြီးဆုံး ရိုမန်ကက်သလစ်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဖြစ်သည့် စိန့်မေရီဘုရားရှိခိုးကျောင်းနှင့် ကပ်လျက်တည်ရှိသည်။

ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်း (၁၇ ခုမြောက် ၁၆-၅-၂၀၁၇)

၁၇ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့် ကုန်သည်လမ်းထောင့်ရှိ ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်း အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံကို ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် အပြီးသတ် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး အိန္ဒိယအရန်ဘဏ်အဆောက်အအုံအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး ရန်ကုန်စတော့အိတ်ချိန်းအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး (၁၈ ခုမြောက် ၂၄-၁၀-၂၀၁၇)

၁၈ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့လယ်ရှိ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့၏ ပထမဆုံးသော အထွေထွေရောဂါကု ဆေးရုံကြီးကို ပြည်သူ့လုပ်ငန်းဌာန အုပ်ချုပ်မှုအင်ဂျင်နီယာ ဟင်နရီဟိုနေးဖောက်စ်က ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့ပြီး ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ကာ ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့သည်။ ယင်းခေတ်က နောက်ဆုံးပေါ် နည်းပညာသုံး ကျန်းမာရေးအသုံးအဆောင်များဖြစ်သည့် ခွဲစိတ်ခန်းအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အသုံးပြုမှု၊ မေ့ဆေးနှင့် ထုံဆေးအခန်း စသည်တို့ကို ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဆက်လက်ပြီး အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာအခန်းများနှင့် အခြားလိုအပ်သည့် ဖွဲ့စည်းမှုများတည်ဆောက်ရာ စုစုပေါင်း ရူပီးငွေလေးသန်းခန့် ကုန်ကျခဲ့သည်။ ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ခုတင် ၃၄၂ လုံးဆွဲ ဆေးရုံကြီးအဖြစ် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတရားရုံး (၁၉ ခုမြောက် ၂၄-၁၁-၂၀၁၇)

၁၉ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ပန်းဆိုး တန်းလမ်းပေါ်ရှိ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး တရားရုံးအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ယင်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၀၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ပြီး ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့ကာ ရူပီးငွေ ၂၄ သိန်း ၅ သောင်း ကုန်ကျခဲ့သည်။ အဆောက်အအုံဒီဇိုင်းကို အိန္ဒိယအစိုးရ ဗိသုကာအကြံပေး ဂျိမ်းရန်ဆမ် (၁၈၆၅-၁၉၄၄)က ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့ပြီး ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးကို တည်ဆောက်သည့် အိန္ဒိယပိုင် ဘက်ဂ်ချီကုမ္ပဏီက တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ယင်းအဆောက်အအုံသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အစောဆုံးအသုံးပြုသည့် အဆောက်အအုံဖြစ်ခဲ့ကာ ရန်ကုန် မြို့အား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အသုံးပြုမှုကို မိတ်ဆက်ပေးသည့် အဆောက်အအုံ ဖြစ်ခဲ့သည်။

အထက(၁)ဒဂုံ (၂၀ ခုမြောက် ၂၂-၁-၂၀၁၈)

၂၀ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံမြို့နယ်ရှိ အထက (၁) ဒဂုံ ကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ သုံးထပ်ကျောင်းဆောင်ကို ဗစ်တိုး ရီးယားစတိုင်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နှင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ခေတ်တွင် ကျောင်းကို ခြောက်နှစ်ကြာမျှ ပိတ်ထားခဲ့ရပြီး ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ရုံးဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းပြန်ဖွင့်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ စဝ်ရွှေသိုက်က မက်သဒစ်အင်္ဂလိပ် အထက်တန်းကျောင်းအဖြစ် နာမည် ပြောင်းခဲ့သည်။ အထက (၁) ဒဂုံအဖြစ် နာမည်ပြောင်းခဲ့ပြီး နောက် ၁၉၈၆ မှ ၁၉၉၈ အကြား ကျောင်းဝင်းအတွင်း ကျောင်းဆောင်သစ်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ ကျားလှောင်ရုံ (၂၁ ခုမြောက် ၁၄-၁၀-၂၀၁၈)

၂၁ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ ကျားလှောင်ရုံ တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် သက်တမ်း အရင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ကမ္ဘည်းပြားတပ်ဆင်ခဲ့သည့် ကျားလှောင်ရုံသည် ၁၉၁၅ ခုနှစ်က တည်ဆောက် ထားခဲ့ပြီး သက်တမ်း ၁၀၄ နှစ် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိလာသည့် ဝေလမင်းသားနှင့် ကြင်ရာတော်တို့က ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

အထက (၂) ဒဂုံ (၂၂ ခုမြောက် ၁၈-၁၁-၂၀၁၈)

၂၂ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံမြို့နယ်ရှိ အထက (၂) ဒဂုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါကျောင်းအဆောက်အအုံအား ၁၉၂၀ ခုနှစ် ကိုလိုနီခေတ်ပညာရေးစနစ်ကို ဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့် ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး မြို့မအထက်တန်းကျောင်းအဖြစ် လူသိများသည်။ အမျိုးသားပညာရေးစနစ်ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် အထိမ်းအမှတ် ပြယုဂ်များထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျောင်း၏ အနောက်တိုင်းပုံစံလိပ်ခုံးများနှင့် မြန်မာ့ရိုးရာ ဗိသုကာလက်ရာများကြောင့် ထင်ရှားသည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရလက်ထက်တွင် လူချမ်းသာအနည်းစုပေါ်ကိုသာ အားထားပြီး သာမန်ပြည်သူများနှင့် အလှမ်းဝေးသည့် ကိုလိုနီခေတ်ပညာရေးစနစ်ကို ဆန့်ကျင်သည့် အမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုအနေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် ဒုတိယမြောက်ကျောင်းဖြစ်သည်။ မြို့မကျောင်းသည် ခေတ်အဆက်ဆက် မျိုးဆက်သစ်များကို မွေးထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ထဲတွင် မြန်မာ့သမိုင်းထဲမှ ထင်ရှားသူများပါဝင်သည်။

အထက (၁) လမ်းမတော် (၂၃ ခုမြောက် ၁-၁၂-၂၀၁၈)

၂၃ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ လမ်းမတော်မြို့နယ်ရှိ အထက (၁) လမ်းမတော် ကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ မူလက စိန့်ဂျွန်းကောလိပ်အဖြစ် လူသိများထင်ရှားကာ ၁၈၆၄ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး လက်ရှိနေရာသို့ ၁၈၆၉ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ ဆရာမှတ်ကြီးဟု ထင်ရှားသည့် ဒေါက်တာ ဂျေအီးမာ့ခ်စ်က ပထမဆုံးကျောင်းအုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ အစောပိုင်းကာလများတွင် ယောက်ျားလေးကျောင်းအဖြစ်သာ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၁-၁၉၉၂ ပညာသင်နှစ်မှ စတင်ကာ မိန်းကလေးများ စတင်လက်ခံခဲ့သည်။ ထို့အပြင် စိန့်ဂျွန်း (ခေါ်) အထက (၁) လမ်းမတော်တွင် ရွှေရိုး (ခေါ်) ဆရာကျိန်းစံဂျော့ချ်စကော့က်၏ ဘောလုံးသင်ပြပေးမှုဖြင့် မြန်မာကျောင်းသားများဘောလုံးနှင့် စတင်ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်မြ၊ ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်၊ ဗိုလ်မိုးညိုအစရှိသည့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ထူးချွန်သည့် ပညာရှင်များမွေးထုတ်ပေးခဲ့ပြီး နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာအထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှေ့ဆောင်ပညာရေးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း (၂၄ ခုမြောက် ၂၀-၁၂-၂၀၁၈)

၂၄ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်ရှိ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံအတွင်း ကျောင်းသားများဆန္ဒပြကြစဉ် ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့၌ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ကိုအောင်ကျော်သည် ထိုလမ်းပေါ်တွင် ပုလိပ်များ၏ရိုက်နှက်မှုကြောင့် ဒဏ်ရာပြင်းစွာရခဲ့ပြီး ကျဆုံးခဲ့သည်။ ယခင်က စပတ်လမ်းဟုခေါ်ဆိုခဲ့ရာမှ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုစေခဲ့သည်။ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းတွင် ဝန်ကြီးများရုံး (ယခင်အတွင်းဝန်ရုံး)၊ မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုစာတိုက်ကြီး၊ စိန့်မေရီဘုရားရှိခိုးကျောင်း စသည့်ထင်ရှားသည့် ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံများ ရှိသည်။

အထက (၁) ပုဇွန်တောင် (၂၅ ခုမြောက် ၂၀-၁၂-၂၀၁၈)

၂၅ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်ရှိ အထက (၁) ပုဇွန်တောင်ကျောင်းအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၎င်းအဆောက်အအုံကို ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

စထရင်းဟိုတယ် (၂၆ ခုမြောက် ၇-၂-၂၀၁၉)

၂၆ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ်းနားလမ်းရှိ စထရင်းဟိုတယ်တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ယင်းဟိုတယ်သည် ၁၉၀၁ ခုနှစ်တွင် စတင်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာစစ်ကြီး နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားချိန်တွင်လည်း ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်ရပ်တည်ခဲ့သည်။ နာမည်ကျော် အာမေးနီးယား ဟိုတယ်လုပ်ငန်းရှင် ဆာကီးစ်ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးက တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ရှိ သက်တမ်းအရင့်ဆုံး ဟိုတယ်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားတပ်ဆင်ခြင်းခံ ရသည့် ပထမဆုံးဟိုတယ်လည်း ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှသံရုံးအဆောက်အအုံ (၂၇ ခုမြောက် ၂၆-၂-၂၀၁၉)

၂၇ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကမ်းနားလမ်းရှိ ဗြိတိသျှသံရုံးအဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ယခုဗြိတိသျှသံရုံးနှင့် ဗြိတိသျှကောင်စီအဖြစ် အသုံးပြုလျက်ရှိသော ယင်းအဆောက်အအုံကို မူလက ဂလပ်စကို အခြေစိုက် ရန်ကုန်ရုံးခွဲအဖြစ် ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှသံရုံးအဖြစ်စတင်အသုံးပြုခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆောက်အအုံသည် ရန်ကုန်ကမ်းနားလမ်း တစ်လျှောက်ရှိ သက်တမ်းအရင့်ဆုံးအဆောက်အအုံများတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ဗဟိုအမျိုးသမီးဆေးရုံကြီး (၂၈ ခုမြောက် ၂၈-၃-၂၀၁၉)

၂၈ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ လမ်းမတော်မြို့နယ်ရှိ ဗဟိုအမျိုးသမီး ဆေးရုံကြီး (ယခင်ဒပီဖရင်ဆေးရုံ) ၌ တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၎င်းဆေးရုံကြီးသည် ၁၈၉၇ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် လော့ဒ်ဒပီဖရင်၏ ကြင်ရာတော် လော့ဒ်ဒပီဖရင်၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် မတည် ဆောက်လုပ်ခဲ့ပြီး သက်တမ်း ၁၂၂ နှစ်ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ ဆေးရုံကြီးကို လော့ဒ်ဒပီဖရင်ကိုယ်စား မြန်မာနိုင်ငံဒုတိယဘုရင်ခံ၏ဇနီး လော့ဒ်ဖရင်ရာက အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၈၉၈ ခုနှစ်တွင် ဒပီဖရင်ဆေးရုံအဖြစ် စတင်အသုံးပြုခဲ့ကာ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် အဆောင်၊ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် ဘီဆောင်နှင့်စီဆောင်တို့ကို ထပ်မံတိုးချဲ့တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ပဲခူးကလပ် (၂၉ ခုမြောက် ၃၀-၅-၂၀၁၉)

၂၉ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံမြို့နယ်၊ စကားဝါလမ်းရှိ ပဲခူးကလပ်တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၎င်းကလပ်ကို ၁၈၇၁ ခုနှစ်တွင် ကန်နတိုမင်ဇေရိယာ၌ စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး လက်ရှိနေရာသို့ ၁၈၈၂ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အဆောက် အအုံသည် အဆောင်အားလုံးကို ကျွန်းသားအပြည့်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည့် ကိုလိုနီခေတ် သက်တမ်းရင့်လက်ရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလတွင် ဂျပန်စစ်တပ်၏ ကလပ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပြီး စစ်ပြီးခေတ်တွင် မြန်မာလူမျိုးများ ပထမဆုံးအသင်းဝင်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။

Rosewood Yangon ဟိုတယ်အဖြစ် ပြန်လည်ပြုပြင်ထားသော ယခင် ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး စုပေါင်းရုံးအဆောက်အအုံ (၃၀ ခုမြောက် ၄-၈-၂၀၁၉)

အဆောက်အအုံသမိုင်းကြောင်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ ၃၀ ခုမြောက်အပြာရောင်ကမ္ဘာ့ဦးစီးဌာန တပ်ဆင်ခြင်းခံရသည့် အဆိုပါအဆောက်အအုံသည် ကျောက်တံတားမြို့နယ် ဆူးလေ ဘုရားလမ်းနှင့် ကမ်းနားလမ်းထောင့် ဘဏ်လမ်းတို့နှင့်အပြိုင်တည်ရှိသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး စုပေါင်းအဆောက်အအုံကို တရားရုံးသစ်အဖြစ် ၁၉၂၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၁ ခုနှစ်အတွင်း ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၈၆၈ ခုနှစ်ကတည်းက တည်ရှိခဲ့သော ခရိုင်တရားရုံးများနှင့် အစိုးရရုံးများအဆောက်အအုံကို အစားထိုးတည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားရုံးသစ်ဆောက်လုပ်ရာတွင် ထိုစဉ်က မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံ့ဆာဟားကုတ် ဘတ်တလာက ၁၉၂၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် အုတ်မြစ်ချခဲ့သည်။ ဗိသုကာပညာရှင် သောမတ်စ်အိုလီဖန်ဖော်စတာက ပုံစံရေးဆွဲခဲ့ပြီး အာရှတွင်သံမဏိပေါင်များဖြင့် တည်ဆောက် ခဲ့သည့် ပထမဆုံးအဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဆစ်ဒနီမြို့ရှိ နာမည်ကျော် Harbour Bridge ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် Doorman & Long ကုမ္ပဏီထုတ် အမျိုးအစားတူ သံမဏိပေါင်များကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ပုလိပ်မင်းကြီးရုံးအဖြစ်လည်း ထင်ရှားသည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၏ သစ်ပုပ်ပင်ကြီး (၃၁ ခုမြောက် ၇-၉-၂၀၁၉)

ရန်ကုန်မြို့၏ အမွေအနှစ်တစ်ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကြီး၏ သစ်ပုပ်ပင်ကြီးကို ၃၁ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာ့ဦးစီးဌာန တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်မှ စတင်၍ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်မှာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် နှစ် (၁၀၀) ပြည့်ပြီဖြစ်ရာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တည်ဆောက်မှု ရေးဆွဲစဉ်ကပင် သစ်ပုပ်ပင်ကြီးမှာတည်ရှိလျက်ရှိသော ကြောင့် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော် သက်တမ်းရှိသော ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကြီး၏ အထိမ်းအမှတ် သင်္ကေတအမွေအနှစ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရှိ သစ်ပုပ်ပင်ကြီးသည် သက်တမ်းရှည်ရှက်ကြွေအဖိုပင်ကြီးတစ်ပင် ဖြစ်ကာ ရုက္ခဗေဒအမည်မှာ Tetrameles nudiflora.R.Br (Datiscaceae) ဖြစ်၍ ရန်ကုန် မြို့၏ အထင်ရှားဆုံးသစ်ပင်ကြီးများအနက် နှစ်ပေါင်းရာကျော် သက်တမ်းရှည်သစ်ပင် တစ် ပင်အဖြစ် ကျန်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။

Yangon Excelsior Hotel စတီးဘရားသားဟိုတယ် (၃၂ ခုမြောက် ၂၈-၉-၂၀၁၉)

၃၂ ခုမြောက် မြို့ပြအမွေအနှစ် အပြာရောင်ကမ္ဘာ့ဦးစီးဌာနကို ရန်ကုန်မြို့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ဗိုလ်ဆွန်ပတ်လမ်းတွင် တည်ရှိသည့် ယခင်စတီးဘရားသားကုမ္ပဏီတွင် တပ်ဆင်ပါသည်။ ယခင်စတီးဘရားသားကုမ္ပဏီကို ကိုလိုနီခေတ် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်ခန့်က တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ဆန်စပါးနှင့်သစ်ရောင်းဝယ်ရေး ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ အခန်း ၇၄ ခန်းပါ အဆင့်မြင့်ဟိုတယ်အဖြစ် ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီး Yangon Excelsior Hotel အဖြစ်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး မူလလက်ရာများ ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းထားသည်။

မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းရုံးချုပ် (၃၃ ခုမြောက် ၁-၁၁-၂၀၁၉)

ရန်ကုန်မြို့ ကျောက်တံတားမြို့နယ် ကမ်းနားလမ်းတွင် တည်ရှိသည့် မြန်မာအမျိုးသား လေကြောင်းရုံးချုပ် ယခင်ဘုံဘေဘားမား ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းလီမိတက် ရုံးချုပ်၌ မြို့ပြအမွေအနှစ်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရန်ကုန်မြို့၏ (၃၃) ခုမြောက် အပြာရောင် ကမ္ဘည်းပြား တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်း ရုံးချုပ်အဆောက်အအုံကို ကိုလိုနီခေတ်က မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျွန်းသစ်များ အများဆုံးတင်ပို့ခဲ့သည့် ဘုံဘေဘားမားကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်း လီမိတက်က ရုံးချုပ်အဖြစ်အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဘုံဘေဘားမားကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းသည် မြန်မာ့ကိုလိုနီခေတ်သမိုင်းတွင် အရေးပါသောနေရာမှပါဝင်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအား ဗြိတိသျှတို့ကျူးကျော်၍ ကိုလိုနီပြုခြင်းတွင်လည်း အဓိကကျခဲ့သည်။ ကော်ပိုရေးရှင်းကို မူလက မြန်မာနိုင်ငံမှ ဘုံဘေသို့ လက်ဖက်တင်ပို့ရန် Wallace Bros & Co.Ltd အဖြစ်စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၁၈၆၃ ခုနှစ်တွင် ဘုံဘေဘားမားကုန်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကော်ပိုရေးရှင်းသည် အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်ထုတ်ယူခွင့်ကို မင်းတုန်းမင်း ထံမှ ရရှိခဲ့သော်လည်း သီပေါမင်းလက်ထက်တွင် သစ်ကိစ္စအငြင်းပွားရာမှ တတိယအင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ကျူးကျော်စစ်ဖြစ်ပွားခဲ့ကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက် အဆုံးသတ်ခဲ့ရသည်။

ဘုံဘေဘားမားကော်ပိုရေးရှင်း၏ မူလအဆောက်အအုံနေရာတွင် လက်ရှိအဆောက် အအုံကို ၁၉၁၅ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဘုံဘေဘားမား ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းကို ပြည်သူပိုင်ပြုခဲ့ကာ အဆောက်အအုံကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ လေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့က ဝယ်ယူအသုံးပြုခဲ့သည်။ လေကြောင်းလိုင်းကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၅ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းကာ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လေကြောင်းအဖြစ် အမည်ပြောင်းလဲ၍ နိုင်ငံတကာခရီးစဉ်များကို ၁၉၅၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၃ ခုနှစ်အထိ ပြေးဆွဲခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းအဖြစ် အမည်ခံပြောင်းကာပြည်တွင်းခရီးစဉ်များကိုအဆင့်မြှင့်ပြေးဆွဲခဲ့ပြီးနိုင်ငံတကာခရီးစဉ်များကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြေးဆွဲခဲ့သည်။

အထက(၁) ပန်းဘဲတန်း (၃၄ ခုမြောက် ၁-၁၁-၂၀၂၀)

၃၄ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘည်းပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ရွှေတိဂုံ ဘုရားလမ်းရှိ (ယခင် စိန့်မေရီ Diocesan မိန်းကလေး အထက်တန်းကျောင်း) အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း ပန်းဘဲတန်းတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအဆောက်အအုံကို အင်္ဂလန် ခရစ်ယာန်အသင်းတော်၏ သာသနာပြုသိက္ခာတော်ရ ဆရာတော် ဒေါက်တာ ဂျေအီးမက်ခ်က ၁၈၆၆ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းအဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ရှိ မိန်းကလေးကျောင်းများထဲတွင် အစောဆုံးတစ်ကျောင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံပိုင်ကျောင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။

အင်းယားလိတ်ဟိုတယ် (၃၅ ခုမြောက် ၁၈-၂-၂၀၂၀)

၃၅ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိ အင်းယားလိတ် ဟိုတယ်တွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အဆောက်အအုံသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ် မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကြား တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး စစ်ပြီးခေတ် ခေတ်မီအဆောက်အအုံများထဲမှ ပြယုဂ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ မြန်မာအစိုးရအား ပေးအပ်ခဲ့သည့် လက်ဆောင်များထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။

မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန (၃၆ ခုမြောက် ၃၀-၁-၂၀၂၁)

၃၆ ခုမြောက် အပြာရောင်ကမ္ဘာဦးပြားကို ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းရှိ မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန အဆောက်အအုံတွင် တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အဆောက်အအုံသည် ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့ RDT ၏ ရုံးအဖြစ်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၁ ခုနှစ်မှစ၍ ပြည်သူ့အိုးအိမ်ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် မြို့ရွာစည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ရုံးအဖြစ်လည်းကောင်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနအဖြစ်လည်းကောင်း အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုရရှိသူများ

ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုဆိုသည်မှာ သဘာဝကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်များ ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူ့ပယောဂကြောင့်ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဒဏ်ရာရနေသူ၊ ဖျားနာနေသူ၊ မသန်စွမ်းဖြစ်နေသူပြည်သူများကို သက်စွန့် ဆံဖျားကူညီကယ်ဆယ်ပြုစုသူ သို့မဟုတ် လူထုကျန်းမာရေး (သို့မဟုတ်) သူနာပြု အသိပညာ ဆိုင်ရာကိစ္စများတွင် စံပြထိုက်လောက်အောင် ဦးစီးဦးဆောင်ကာ တီထွင်ဖန်တီးလုပ်ဆောင်သူ သူနာပြုများအတွက် ရည်ရွယ်ကာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီကော်မတီနှင့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီအသင်းများက ဦးဆောင်ချီးမြှင့်သောဆုဖြစ်သည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ချီးမြှင့်ခဲ့သောယင်းဆုမှာ သူနာပြုများအတွက် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထိ ၁၄၄၉ ဦးကို ရွေးချယ်ချီးမြှင့်သည်။

ထိုဆုကို နှစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်ကြိမ်လျှင် တစ်ကမ္ဘာလုံး၌ ၃၆ ဦး ချီးမြှင့်ရန်နှင့် စံပြသူနာပြုဆရာမကြီး ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်၏ မွေးနေ့ မေလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ချီးမြှင့်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ထိုဆုတံဆိပ်ပေါ်တွင် “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ် ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ် အမှတ်တရ” စာတန်း နှင့် ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ပုံပါပြီး အခြားတစ်ဖက်အလယ်တွင် ဆုရသူ၏ အမည်နှင့် ဆုတံဆိပ် အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် နေ့စွဲကိုရေးထိုးထားသည်။ ဆုတံဆိပ်ကို ရွှေ၊ ငွေနှင့် ပြုလုပ် ထားပြီး ကြက်ခြေနီအမှတ်အသားကို ပန်းနွယ်များရစ်ပတ်ထား၍ အနီနှင့်အဖြူရောင် ဖဲပြားတွင် ချိတ်ဆွဲထားသည့် ဆုတံဆိပ်နှင့်အတူ သားရေစက္ကူတွင် ရိုက်နှိပ်ထားသော ဂုဏ်ပြုစာလွှာကိုပါ ပူးတွဲပေးအပ်ချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ပထမဆုံး “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်” ဆုရှင် - ဗိုလ်မှူးဒေါ်ခင်အုန်းမြ (၁၉၂၂-၂၀၀၉)

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအား ဘေးကင်းအောင် ပြောင်းရွှေ့ပေးပြီး နေ့မအားညမနားပြုစုခြင်း၊ ဒဏ်ရာရ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သားများအား ပြုစုခြင်း၊ ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း(၄)ဆေးတပ်ဖွဲ့နှင့် ၎င်းရဲဘော်များအား ပြုစုခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် သူနာပြုဆရာမကြီး ဗိုလ်မှူး ဒေါ်ခင်အုန်းမြက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးဆုရှင်အဖြစ် ကမ္ဘာနှင့်ရင်ပေါင်တန်း၍ ဆုရရှိခဲ့သည်။

ဆရာမကြီးကို အဖရှေ့နေကြီး ဦးဦးဖေ၊ အမိဒေါ်ခင်တို့မှ ၁၂၈၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် (၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ နမ္မတူမြို့) ၌မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒုတိယမြောက် “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်” ဆုရှင် - အထက်တန်း သူနာပြု ဆရာမကြီး ဒေါ်အမ်ယောနမ်

ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်စစ်ကြောင်း ဒဏ်ရာရရဲဘော်များနှင့် အရပ်သူအရပ်သားများအား သက်စွန့်ဆံဖျား ပြုစုခြင်းကြောင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် သူနာပြု ဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်အမ်ယောနမ်က မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒုတိယအကြိမ် ဆုတံဆိပ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆရာမကြီးကို အဘဦးအမ်လုပ်ကောင်း၊ အမိဒေါ်အယ်နန်းတောင်တို့မှ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှတတိယမြောက် “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်” ဆုရှင် - သားဖွားဆရာမကြီး ဒေါ်သိန်းရီ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ဖောင်းပြင်မြို့တွင် မီးလောင်နေသော နေအိမ်အတွင်းမှ အသက်ရှစ်နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်အား စွန့်စွန့်စားစား ကယ်တင်ခဲ့သည့်အတွက် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် သားဖွားဆရာမ ဒေါ်သိန်းရီက (၃၈)ကြိမ်မြောက် “ဖလောရင့် နိုက်တင်ဂေးလ်” ဆုရှင်အဖြစ် ရရှိခဲ့သည်။ ဆရာမကြီးကို အဘဦးထွန်းစိန်၊ အမိဒေါ်နန်းလိပ်တို့မှ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၅ ရက်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ စတုတ္ထမြောက် “ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်” ဆုရှင် - ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်း

(၄၅)ကြိမ်မြောက် ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်း အပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၈ နိုင်ငံမှ သူနာပြု ၃၆ ဦးရရှိခဲ့သည်။ ဦးစနိုင်နိုင်ထွန်းသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော နာဂစ်မုန်တိုင်းကာလအတွင်း မိမိတာဝန်ကျရာ ဟိုင်းကြီးကျွန်းရှိ မုန်တိုင်းဒဏ်သင့်ပြည်သူများအား ဘေးကင်းရာသို့ကူညီရွှေ့ပြောင်းပေးခြင်း၊ ရှေးဦးသူနာပြုစုပေးခြင်းတို့ကို သက်စွန့်ဆံဖျား စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်ခဲ့သောကြောင့် အဆိုပါဆုကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အလျား၊ အကျယ်အဝန်း၊ ထုထည်နှင့် အလေးချိန်ယူနစ်များ

အလျားအတိုင်းအတာယူနစ်များ

မြီတိသျှစနစ်

၁၂ လက်မ	- ၁ ပေ
၃ ပေ	- ၁ ကိုက်
၂၂ ကိုက်	- ၁ သံကြိုး
၁၀ သံကြိုး	- ၁ ဖာလုံ
၈ ဖာလုံ	- ၁ မိုင်
၁၇၆၀ ကိုက်	- ၁ မိုင်
၅၂၈၀ ပေ	- ၁ မိုင်

မက်ထရစ်စနစ်

၁၀ မီလီမီတာ	- ၁ စင်တီမီတာ
၁၀ စင်တီမီတာ	- ၁ ဒက်စီမီတာ
၁၀ ဒက်စီမီတာ	- ၁ မီတာ
၁၀ မီတာ	- ၁ ဒက်ကာမီတာ
၁၀ ဒက်ကာမီတာ	- ၁ ဟက်တိုမီတာ
၁၀ ဟက်တိုမီတာ	- ၁ ကီလိုမီတာ
၁၀၀ စင်တီမီတာ	- ၁ မီတာ
၁၀၀၀ မီတာ	- ၁ ကီလိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁ လက်မ	- ၂.၅၄ စင်တီမီတာ
၁ ပေ	- ၃၀.၄၈ စင်တီမီတာ
၁ ကိုက်	- ၀.၉၁၄၄ မီတာ
၁ ဖာလုံ	- ၂၀၁.၁၆၈ မီတာ
၁ မိုင်	- ၁.၆၀၉ ကီလိုမီတာ
၁ မီလီမီတာ	- ၀.၀၃၉၃၇ လက်မ
၁ စင်တီမီတာ	- ၀.၃၉၃၇ လက်မ
၁ ဒက်စီမီတာ	- ၃.၉၃၇ လက်မ
၁ မီတာ	- ၃၉.၃၇ လက်မ
၁ ဒက်ကာ	- ၃၉၃.၇ လက်မ
၁ ဟက်တိုမီတာ	- ၃၂၈.၀၈၃၃ ပေ
၁ ကီလိုမီတာ	- ၀.၆၂၁၃၇ မိုင်

အကျယ်အဝန်းယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၄၄ စတုရန်းလက်မ	- ၁ စတုရန်းပေ
၉ စတုရန်းပေ	- ၁ စတုရန်းကိုက်
၄၈၄၀ စတုရန်းကိုက်	- ၁ ဧက
၆၄၀ ဧက	- ၁ စတုရန်းမိုင်

မက်ထရစ်စနစ်

၁၀၀ စတုရန်းမီလီမီတာ	- ၁ စတုရန်းစင်တီမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းစင်တီမီတာ	- ၁ စတုရန်းဒက်စီမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဒက်စီမီတာ	- ၁ စတုရန်းမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းမီတာ	- ၁ စတုရန်းဒက်ကာမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဒက်ကာမီတာ	- ၁ စတုရန်းဟက်တိုမီတာ
၁၀၀ စတုရန်းဟက်တိုမီတာ	- ၁ စတုရန်းကီလိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁ စတုရန်းလက်မ	- ၆.၄၅၁၆ စတုရန်းစင်တီမီတာ
၁ စတုရန်းပေ	- ၀.၀၉၂၉ စတုရန်းမီတာ
၁ စတုရန်းကိုက်	- ၀.၈၃၆၁ စတုရန်းမီတာ
၁ ဧက	- ၀.၄၀၄၇ ဟက်တာ
၁ စတုရန်းမိုင်	- ၂၅၈.၉၉၈၈ ဟက်တာ
	- ၂.၅၉ စတုရန်းကီလိုမီတာ

ထုထည်တိုင်းတာမှုယူနစ်များ

ဗြိတိသျှစနစ်

၁၇၂၈ ကုဗလက်မ	- ၁ ကုဗပေ
၂၇ ကုဗပေ	- ၁ ကုဗကိုက်

ယူနစ်စနစ်

၁၀၀၀ ကုဗမီလီမီတာ	- ၁ ကုဗစင်တီမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗစင်တီမီတာ	- ၁ ကုဗဒက်စီမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗဒက်စီမီတာ	- ၁ ကုဗမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗမီတာ	- ၁ ကုဗဒက်ကာမီတာ
၁၀၀၀ ကုဗဒက်ကာမီတာ	- ၁ ကုဗဟက်တိုမီတာ

ဆက်စပ်မှု

၁ ကုဗလက်မ	-	၁၆.၃၈၇ ကုဗစင်တီမီတာ
၁ ကုဗပေ	-	၀.၀၂၈၃ ကုဗမီတာ
၁ ကုဗကိုက်	-	၀.၇၆၄၆ ကုဗမီတာ
၁ ကုဗစင်တီမီတာ	-	၀.၀၆၁ ကုဗလက်မ
၁ ကုဗဒက်စီမီတာ	-	၀.၀၃၅၃ ကုဗပေ
၁ ကုဗမီတာ	-	၁.၃၀၈ ကုဗကိုက်
၁ ကုဗဒက်ကာမီတာ	-	၁၃၀၈ ကုဗကိုက်
၁ ကုဗဟက်တိုမီတာ	-	၁,၃၀၈,၀၀၀ ကုဗကိုက်

ဝင်ဆွဲမှုပမာဏယူနစ်များ

၁ မီလီလီတာ	-	၀.၀၆၁ ကုဗလက်မ
၁ စင်တီလီတာ	-	၁၀ မီလီလီတာ
၁ ဒက်စီလီတာ	-	၁၀ စင်တီလီတာ
၁ လီတာ	-	၁၀ ဒက်စီလီတာ
၁ ဒက်ကာလီတာ	-	၁၀ လီတာ
၁ ဟက်တိုလီတာ	-	၁၀ ဒက်ကာလီတာ
၁ ကီလိုလီတာ	-	၁၀ ဟက်တိုလီတာ
	-	၂၆၄.၁၅၈ ဂါလန်

အလေးချိန်စနစ်ယူနစ်များ

ရှေးရိုးဗြိတိသျှပေါင်ချိန်စနစ်

၁ ပေါင်	-	၁၆ အောင်စ
၁ စတု	-	၁၄ ပေါင်
၁ တန်	-	၂၂၄၀ ပေါင်
၁ တန်	-	၆၂၂ ပိဿာ

မက်ထရစ်စနစ်

၁ စင်တီဂရမ်	-	၁၀ မီလီဂရမ်
၁ ဒက်စီဂရမ်	-	၁၀ စင်တီဂရမ်
၁ ဂရမ်	-	၁၀ ဒက်စီဂရမ်
၁ ဒက်ကာဂရမ်	-	၁၀ ဂရမ်
၁ ဟက်တိုဂရမ်	-	၁၀ ဒက်ကာဂရမ်
၁ ကီလိုဂရမ်	-	၁၀ ဟက်တိုဂရမ်

- ၁ မက်ထရစ်တန် - ၁၀၀၀ ကီလိုဂရမ်
(အမေရိကန်သုံး)
- ၁ တန်(မက်ထရစ်) - ၆၁၂ ပိဿာ

ဆက်စပ်မှု

- ၁ ပေါင် - ၄၅၃.၅၉၃၄ ဂရမ် - ၀.၄၅၃၆ ကီလိုဂရမ်
- ၁ တန် - ၁.၁၂ မက်ထရစ်တန် (အမေရိကန်သုံး)
- ၁ ကီလိုဂရမ် - ၂.၂၀၄၆ ပေါင်
- ၁ မက်ထရစ်တန် - ၂၂၀၄.၆၂ ပေါင်
- ၁ ကီလိုဂရမ် - သုည ဒသမ ၆၁ ပိဿာ

မှတ်သားဖွယ်ရာဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ တပ်မတော်သည် အမျိုးသားရေးကို ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်။
The Tatmadaw shall never betray national interests.
- ၂။ တပ်မတော်အင်အားရှိမှ တိုင်းပြည်အင်အားရှိမည်။
Only when the Tatmadaw is strong will the nation be strong.
- ၃။ ပြည့်အင်အားသည် ပြည်တွင်းမှာသာရှိသည်။
The strength of the nation lies only within.
- ၄။ နယ်ချဲ့လက်ပါးစေအလိုမရှိ။
Down with minion of Colonialism.
- ၅။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း လေးစားပါ။ ချစ်ခင်ပါ။ တန်းတူရည်တူ ဆက်ဆံပါ။
Keep up respect, fraternity and equality among nationalities.
- ၆။ သင့်ကြောင့် ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲပါစေနှင့်။
Don't let the Union disintegrate because of you.
- ၇။ တည်ငြိမ်မှုသည် ပဓာန။
Tranquility is primary.
- ၈။ လွတ်လပ်မှုသည် ထာဝရ။
Independence is for perpetuity.
- ၉။ ဒီမိုကရေစီ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည် မင်းမဲ့စရိုက်။
The opposite of democracy is anarchy.
- ၁၀။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှ ပြည်သူ့ဘဝ အေးချမ်းရ။
With Law prevailing people's life will be at peace.
- ၁၁။ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရန် ဒို့ရည်သန် စီမံအားထုတ် ဒို့အလုပ်။
To prevent disintegration of the union is our aim, so shall we strive.
- ၁၂။ စည်းကမ်းရှိမှ တိုးတက်မည်။
Only when there is discipline will there be progress.
- ၁၃။ ဘယ်သူခွဲခွဲ ဒို့မကွဲ အမြဲစည်းလုံးမည်။
No matter who tries to divide us we will always united.

- ၁၄။ စည်းလုံးခြင်းသည်အင်အား။
Unity is strength.
- ၁၅။ လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ်ပါ။
Safeguard National independence.
- ၁၆။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲမည့်အကြံ ဒို့လက်မခံ။
We reject any scheme to break up the Tatmadaw.
- ၁၇။ တပ်မတော်ဖြိုခွဲသူ ဒို့ရန်သူ။
Anyone who tries to break up the Tatmadaw is our enemy.
- ၁၈။ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်သည် မှန်ကန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည်။
Only Union Spirit is the true patriotism.
- ၁၉။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည်။
Only with stability and peace will the nation develop.

**အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်များ၊ တက္ကသိုလ် / ကောလိပ်များနှင့်
အစိုးရသင်တန်းကျောင်းများ**

- ၁။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း)
- ၂။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူငယ်များ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးဒီဂရီကောလိပ်(ရန်ကုန်/
စစ်ကိုင်း)
- ၃။ ဆေးတက္ကသိုလ်-၁ (ရန်ကုန်) (Institute of Medicine - 1 - Yangon)
- ၄။ ဆေးတက္ကသိုလ်-၂ (ရန်ကုန်) (Institute of Medicine - 2 - Yangon)
- ၅။ ဆေးတက္ကသိုလ် (မန္တလေး) (University of Medicine - Mandalay)
- ၆။ ဆေးတက္ကသိုလ် (မကွေး) (University of Medicine - Magway)
- ၇။ ဆေးတက္ကသိုလ် (တောင်ကြီး) (University of Medicine - Taunggyi)
- ၈။ ဆေးဝါးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) (University of Pharmacy - Yangon)
- ၉။ ဆေးဝါးတက္ကသိုလ် (မန္တလေး) (University of Pharmacy - Mandalay)
- ၁၀။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ် (University of Medical Technology)
- ၁၁။ သူနာပြုတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) (University of Nursing - Yangon)
- ၁၂။ သူနာပြုတက္ကသိုလ် (မန္တလေး) (University of Nursing - Mandalay)
- ၁၃။ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်(ရေဆင်း-နေပြည်တော်)
- ၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံလေကြောင်းနှင့် အာကာသပညာတက္ကသိုလ် (Myanmar Aerospace
Engineering University)
- ၁၅။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ် (ရေဆင်း-နေပြည်တော်)
- ၁၆။ မြန်မာ့လေကြောင်းအကယ်ဒမီ (Myanmar Aviation Academy)
- ၁၇။ မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာတက္ကသိုလ် (Myanmar Maritime University)
- ၁၈။ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် (Myanmar Mercantile Marine College)
- ၁၉။ သစ်တောတက္ကသိုလ် (ရေဆင်း-နေပြည်တော်)

- ၂၀။ ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) (University of Computer Sciences)
 ၂၁။ ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ် (Yangon Technological University - YTU)
 ၂၂။ ရတနာပုံနည်းပညာတက္ကသိုလ် (ရတနာပုံဆိုက်ဘာစီးတီး)
 University of Technology (Yadanabon Cyber City)
 ၂၃။ နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)(University of Foreign Languages - Yangon)
 ၂၄။ နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ် (မန္တလေး)(University of Foreign Languages - Mandalay)
 ၂၅။ သမဝါယမတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း) (Co-operative University- Sagaing)
 ၂၆။ သမဝါယမတက္ကသိုလ် (သန်လျင်) (Co-operative University- Thanlyin)
 ၂၇။ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်)
 (University of Culture-Yangon)
 ၂၈။ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာတက္ကသိုလ် (မန္တလေး)
 University of Culture (Mandalay)
 ၂၉။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အောက်မြန်မာပြည်)
 Civil Service Academy (Lower Myanmar)
 ၃၀။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အထက်မြန်မာပြည်)
 (Civil Service Academy) (Upper Myanmar)
 ၃၁။ သူနာပြုနှင့်သားဖွားသင်တန်းကျောင်းများ
 ၃၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းကျောင်း
 ၃၃။ စက်မှုသင်တန်းကျောင်း(ဆင်တဲ) (Technical High School)
 ၃၄။ တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ် (မန္တလေး)(University of Traditional Medicine-Mandalay)
 ၃၅။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)(University of Dental Medicine-Yangon)
 ၃၆။ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်(မန္တလေး)(University of Dental Medicine-Mandalay)

ပညာရေးကောလိပ်များ

၁။ ကျောက်ဖြူပညာရေးကောလိပ်	၁၄။ မန္တလေးပညာရေးကောလိပ်
၂။ စစ်ကိုင်းပညာရေးကောလိပ်	၁၅။ မိတ္ထီလာပညာရေးကောလိပ်
၃။ တောင်ကြီးပညာရေးကောလိပ်	၁၆။ မြစ်ကြီးနားပညာရေးကောလိပ်
၄။ တောင်ငူပညာရေးကောလိပ်	၁၇။ မြောင်းမြပညာရေးကောလိပ်
၅။ ထားဝယ်ပညာရေးကောလိပ်	၁၈။ ရန်ကင်းပညာရေးကောလိပ်
၆။ ပခုက္ကူပညာရေးကောလိပ်	၁၉။ လှည်းကူးပညာရေးကောလိပ်
၇။ ပုသိမ်ပညာရေးကောလိပ်	၂၀။ သင်္ဃန်းကျွန်းပညာရေးကောလိပ်
၈။ ပြည်ပညာရေးကောလိပ်	၂၁။ လားရှိုးပညာရေးကောလိပ်
၉။ ဘားအံပညာရေးကောလိပ်	၂၂။ လွိုင်ကော်ပညာရေးကောလိပ်
၁၀။ ဘိုကလေးပညာရေးကောလိပ်	၂၃။ ဟားခါးပညာရေးကောလိပ် (အသစ်)
၁၁။ မကွေးပညာရေးကောလိပ်	၂၄။ ကသာပညာရေးကောလိပ် (အသစ်)
၁၂။ မော်လမြိုင်ပညာရေးကောလိပ်	၂၅။ ကျိုင်းတုံပညာရေးကောလိပ် (အသစ်)
၁၃။ မုံရွာပညာရေးကောလိပ်	

အစိုးရနည်းပညာကောလိပ် (GTC) ၄ ခု တည်ရှိရာမြို့များ

- ၁။ ရွှေဘို ၂။ မန္တလေး ၃။ ကျောက်ဖြူ ၄။ ဒဂုံတောင်ပိုင်း

အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ (GTI) ၃၁ ခု တည်ရှိရာမြို့များ

၁။ မိုးညှင်း	၉။ တောင်ငူ	၁၇။ မြင်းခြံ	၂၅။ အင်းစိန်
၂။ ပူတာအို	၁၀။ ပဲခူး	၁၈။ ကျောက်ပန်းတောင်း	၂၆။ သန်လျင်
၃။ လွိုင်ကော်	၁၁။ ချောက်	၁၉။ ကျောက်ဆည်	၂၇။ ဝါးခယ်မ
၄။ ဟားခါး	၁၂။ ရေနံချောင်း	၂၀။ မိတ္ထီလာ	၂၈။ ကျိုက်လတ်
၅။ ကန့်ဘလူ	၁၃။ သရက်	၂၁။ ရမည်းသင်း	၂၉။ လပွတ္တာ
၆။ ခန္တီး	၁၄။ ဂန့်ဂေါ	၂၂။ မော်လမြိုင်	၃၀။ နေပြည်တော်
၇။ ထားဝယ်	၁၅။ မကွေး	၂၃။ သံတွဲ	
၈။ လက်ပံတန်း	၁၆။ ပြင်ဦးလွင်	၂၄။ ရွှေပြည်သာ	

၃၁။ ဂျပန်-မြန်မာအောင်ဆန်းသက်မွေးပညာသင်တန်းကျောင်း (JMASVTI)

အစိုးရနည်းပညာအထက်တန်းကျောင်း (GTHS) ၃၆ ခု တည်ရှိရာမြို့များ

၁။ မြစ်ကြီးနား	၁၀။ ကလေး	၁၉။ ပခုက္ကူ	၂၈။ တောင်ကြီး
၂။ ဗန်းမော်	၁၁။ ခန္တီး	၂၀။ မန္တလေး	၂၉။ ကျိုင်းတုံ
၃။ ပူတာအို	၁၂။ လဟယ်	၂၁။ ကျောက်ဆည်	၃၀။ ပင်လုံ
၄။ လွိုင်ကော်	၁၃။ ထားဝယ်	၂၂။ မိတ္ထီလာ	၃၁။ လားရှိုး
၅။ ဘားအံ	၁၄။ မြိတ်	၂၃။ မြင်းခြံ	၃၂။ ပင်းပက်
၆။ တီးတိန်	၁၅။ ကော့သောင်း	၂၄။ မော်လမြိုင်	၃၃။ ပုသိမ်
၇။ မင်းတပ်	၁၆။ တောင်ငူ	၂၅။ စစ်တွေ	၃၄။ မအူပင်
၈။ မုံရွာ	၁၇။ ပြည်	၂၆။ ရွာမ	၃၅။ ဟင်္သာတ
၉။ ချောင်းဦး	၁၈။ မကွေး	၂၇။ လက်ခုပ်ကုန်း	၃၆။ နေပြည်တော်

အခြေခံပညာနှင့် စက်မှု၊ စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးအထက်တန်းကျောင်း (BTALHS) ၅၆ ခု တည်ရှိရာမြို့များ

၁။ မိုးညှင်း	၁၅။ ဂွေးချို	၂၉။ စိုက်မွေး(ရန်ကုန်)	၄၃။ အင်းခေါင်း
၂။ ကော့ကရိတ်	၁၆။ ပျော်ဘွယ်	၃၀။ ညောင်နှစ်ပင်	၄၄။ လေတပ်နမ့်စန်
၃။ ဟားခါး	၁၇။ လက်ပံပြား	၃၁။ ငါးဆူတောင်	၄၅။ မိုင်းဆတ်
၄။ ပလက်ဝ	၁၈။ ရွှေပြည်	၃၂။ မြောက်ဥက္ကလာ	၄၆။ နားကောင်းမူး
၅။ ရွှေဘို	၁၉။ တံတားဦး	၃၃။ သုဝဏ္ဏ	၄၇။ ဝမ်ဟတ်
၆။ အုန်းတော	၂၀။ အမရပူရ	၃၄။ သာကေတ	၄၈။ တပ်တွင်း(ရှမ်း)
၇။ နန်းယွန်း	၂၁။ ပြင်ဦးလွင်	၃၅။ တိုက်ကြီး	၄၉။ ဒေးဒရဲ
၈။ အုန်းနဲ(ပဲခူး)	၂၂။ ဟံင် (မွန်)	၃၆။ မင်္ဂလာဒုံ	၅၀။ ချင်းမြောင်
၉။ အေးမြသာယာ	၂၃။ သထုံ	၃၇။ ဖားကူး	၅၁။ ကျုံပျော်
၁၀။ ပဲခူးကုန်း	၂၄။ ကျိုက်ထို	၃၈။ ကျောက်မဲ	၅၂။ ဂုန်နီ
၁၁။ သဲကုန်း	၂၅။ သံတွဲ	၃၉။ ပေါင်လင်း	၅၃။ လပွတ္တာ
၁၂။ စကု	၂၆။ အမ်း	၄၀။ မန်တုံ	၅၄။ ပုဗ္ဗသီရိ
၁၃။ ပြလွှဲ (မကွေး)	၂၇။ ကျောက်ဖြူ	၄၁။ လောက်ကိုင်	၅၅။ MRTVတပ်ကုန်း
၁၄။ သရက်	၂၈။ တောင်ကုတ်	၄၂။ ကျုံး	၅၆။ ပျံချို

နည်းပညာ၊ သက်မွေးပညာနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဆိုင်ရာဆရာအတတ်သင်ကောလိပ် (TTTC) တည်ရှိရာမြို့

- ၁။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ စဉ့်ကိုင်မြို့နယ် (ဘယ်လင်း)

စာဖတ်ရှုခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ Reading is a basic tool in the living of a good life.
စာဖတ်ခြင်းဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ အသက်ရှင်မှုအတွက် အခြေခံကျတဲ့လက်နက်
ကရိယာဖြစ်တယ်။
- ၂။ The world belongs to those who read.
စာဖတ်တဲ့သူကသာ ကမ္ဘာကြီးကို ပိုင်စိုးတယ်။
- ၃။ Reading is like feeding, and it is for our brain.
စာဖတ်ခြင်းဟာ ဦးနှောက်ကို အစာကျွေးခြင်းပင်ဖြစ်။
- ၄။ Reading helps us grow.
စာဖတ်ခြင်းဟာ ကျွန်ုပ်တို့ကိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေတယ်။
- ၅။ Reading makes your world bigger.
စာဖတ်ခြင်းဟာ သင်ရဲ့ကမ္ဘာကြီးကို ပိုမိုကြီးကျယ်စေတယ်။
- ၆။ All the secrets in the world are contained in books.
ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်အားလုံးဟာ စာအုပ်တွေထဲမှာရှိတယ်။
- ၇။ Think before you speak, read before you think.
မပြောခင်မှာ စဉ်းစားပါ မစဉ်းစားခင်မှာ စာဖတ်ပါ။
- ၈။ Reading is essential for those who seek to rise above the ordinary.
သာမန်ထက် မြင့်မားလိုသူတွေအတွက် စာဖတ်ခြင်းဟာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါတယ်။
- ၉။ The book is a dream you hold in your hand.
စာအုပ်ဆိုတာ သင့်လက်ထဲမှာ ဆုပ်ကိုင်ထားတဲ့ သင့်အိပ်မက်ပါ။
- ၁၀။ There is no friend as loyal as a book.
စာအုပ်လောက် သစ္စာရှိတဲ့ သူငယ်ချင်းဆိုတာ မရှိပါ။

အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ စကားပုံများ

- ၁။ A friend in need is a friend indeed.
လိုအပ်သည့်အခါတွင် ကူညီပေးသူသည် မိတ်ဆွေစစ်ဖြစ်သည်။
- ၂။ A little is better than none.
လုံးဝမရှိသည်ထက် အနည်းငယ်ရှိသည်က တော်သေးသည်။
- ၃။ All is fair in love and war.
အချစ်နှင့်စစ်တွင် မတရားမှုမရှိ။
- ၄။ All is not gold that glitters.
ဝါဝါမြင်တိုင်း ရွှေမထင်နှင့်။

- ၅။ A stitch in time saves nine.
အချိန်မီချုပ်၊ အစုတ်သက်သာ။
- ၆။ Care killed the cat.
သောကကြောင့် ကြောင်သေ။
- ၇။ Don't cry for the moon.
မမီတဲ့ပန်း မလှမ်းနှင့်။
- ၈။ Don't trouble until trouble, troubles you.
ဒုက္ခမဖြစ်ခင် ဒုက္ခခံပြီး ဒုက္ခအကြောင်းမတွေ့နှင့်။
- ၉။ Empty vessels make the most sound.
မပြည့်သည့်အိုး ဘောင်ဘင်ခတ်သည်။
- ၁၀။ Fortune favours the brave.
ကြောက်လျှင်လွဲ၊ ရဲလျှင် မင်းဖြစ်။
- ၁၁။ God helps those who help themselves.
မိမိကိုယ်သာ ကိုးကွယ်ရာ။
- ၁၂။ Good wine needs no brush.
ပစ္စည်းကောင်းလျှင် အမွှန်းတင်စရာမလို။
- ၁၃။ Haste makes waste.
အလျင်လို အလွဲဖြစ်။
- ၁၄။ He who sleeps catches no fish.
အိပ်နေသူ ငါးမရ။
- ၁၅။ History repeats itself.
သမိုင်းတစ်ကျော့ ပြန်လည်သည်။
- ၁၆။ Honesty is the best policy.
ရိုးသားမှုသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။
- ၁၇။ Honour to whom honour is due.
ထိုက်သည့်သူကို ဂုဏ်ပြုပါ။
- ၁၈။ Ideas move the world.
အတွေးအခေါ်များသည် ကမ္ဘာကြီးကိုပြောင်းလဲစေသည်။
- ၁၉။ Idleness is the rust of soul.
မသုံးတဲ့ဓား သံချေးတက်။
- ၂၀။ No one is above the law.
တရားဥပဒေသည် မျက်နှာမလိုက်။
- ၂၁။ Kill not the goose that lays the golden egg.
ရွှေဥ ဥပေးသောငန်းကို မသတ်ရ။
- ၂၂။ Knowledge is power.
အသိပညာသည် စွမ်းအား။

- ၂၃။ Life is full of ups and downs.
ဘဝသည် အတက်အကျများနှင့်ပြည့်နှက်နေသည်။
- ၂၄။ Love is blind.
အချစ်တွင် မျက်စိမရှိ။
- ၂၅။ Make hay while the sun shines.
လသာတုန်း ဗိုင်းငင်။
- ၂၆။ Man is the architect of his own destiny.
လူသည် မိမိဘဝ၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သည်။
- ၂၇။ Marry haste, and repent at leisure.
မဆင်မခြင် အိမ်ထောင်ကျ နှောင်းမှနှောင်းတရ။
- ၂၈။ Man proposes, God disposes.
လူအလို နတ်မလိုက်နိုင်။
- ၂၉။ Necessity is the mother of invention.
လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ။
- ၃၀။ Necessity has no law.
လောဘနဲ့တွေ့ တရားမဲ့။
- ၃၁။ Never do things by halves.
အလုပ်လုပ်လျှင် တစ်ဝက်တစ်ပျက် မလုပ်ပါနှင့်။
- ၃၂။ Never too late to mend.
ပျက်အစဉ် ပြင်ခဏ။
- ၃၃။ Never too old to learn.
ပညာလို အိုသည်မရှိ။
- ၃၄။ No man is perfect.
လောကတွင် ပြီးပြည့်စုံသူဟူ၍မရှိ။
- ၃၅။ No pain, no gain.
အနာမခံ အသာမစံ။
- ၃၆။ Nothing venture nothing have.
မစွန့်စားဘဲ ဘာမှမဖြစ်။
- ၃၇။ One good turn deserves another.
သူ့ကိုကူမှ သူ့အကူအညီရသည်။
- ၃၈။ Patience is virtue.
စိတ်ရှည်ခြင်းသည် မင်္ဂလာတစ်ပါးဖြစ်သည်။
- ၃၉။ Pity is align to love.
ချစ်ခြင်းအစ သနားခြင်းက။
- ၄၀။ Poverty is no sin.
ဆင်းရဲခြင်းသည် အပြစ်မဟုတ်ပါ။

- ၄၁။ Practice makes perfect.
လေ့ကျင့်ပေးမှ ပြည့်ဝသည်။
- ၄၂။ Prevention is better than cure.
ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းသည် ကုသခြင်းထက်ပိုကောင်းသည်။
- ၄၃။ Rome was not built in a day.
ရောမမြို့ကြီးကို တစ်ရက်တည်းနှင့် တည်ဆောက်ထားခြင်းမဟုတ်။
- ၄၄။ Slow and steady wins the race.
ဖြည်းဖြည်းနှင့် မှန်မှန်ဆောင်ရွက်လျှင် ပန်းတိုင်ရောက်မည်။
- ၄၅။ The darkest hour is before the dawn.
ရောင်နီမလာမီအချိန်သည် အမှောင်ဆုံးကာလဖြစ်သည်။
- ၄၆။ The ripest fruit first falls.
အမှည့်ဆုံးသစ်သီး အရင်ဆုံးကြွေသည်။
- ၄၇။ Time and tide wait for no man.
အချိန်နှင့်ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်။
- ၄၈။ Too many cooks spoil the broth.
ဆရာများ သားသေ။
- ၄၉။ Truth is mighty and shall prevail.
အမှန်တရားက နောက်ဆုံးတွင်အနိုင်ရရှိသည်။
- ၅၀။ We eat that we may live.
ငါတို့သည် အသက်ရှင်သန်ခြင်းအတွက် စားသောက်ကြသည်။
- ၅၁။ Where there is a will, there is a way.
လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ။
- ၅၂။ Where there is love, there is jealousy.
ချစ်လျှင် သဝန်တိုသည်။
- ၅၃။ Writing is better than speech.
နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံး။
- ၅၄။ Youth is full of pleasure. Age is full of care.
လူငယ်ဘဝသည် ပျော်ရွှင်မှုအပြည့်၊ လူကြီးဘဝသည် သောကနှင့်အပြည့်။
- ၅၅။ Youth is wholly experimental.
လူငယ်ဘဝသည် လုံးဝစမ်းသပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။
- ၅၆။ Ignorance is worse than poverty.
မရှိတာထက် မသိတာခက်တယ်။
- ၅၇။ There is no success without effort.
မကြိုးစားဘဲနဲ့ အောင်မြင်မှုမရနိုင်။
- ၅၈။ The moral lessons lie in the books.
အလိမ္မာ စာမှာရှိ။

- ၅၉။ There is no time like present.
ပစ္စုပ္ပန်နှင့်တူသော အချိန်သည်မရှိ။
- ၆၀။ Nothing is difficult to a willing man.
ဆန္ဒကြီးရင် ကြံသမျှပြီးမယ်။
- ၆၁။ Learning cannot be stolen.
ပညာရွှေအိုး လူမခိုး။
- ၆၂။ Do as I say, don't as I do.
ငါပြောသလိုလုပ်၊ ငါလုပ်သလို မလုပ်နဲ့။
- ၆၃။ Books and friends should be few but good.
စာအုပ်နဲ့ မိတ်ဆွေကို နည်းနည်းပဲ ထားသင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကောင်းရမယ်။
- ၆၄။ The only good is knowledge and the only evil is ignorance.
တစ်ခုတည်းသော ကောင်းမှုဆိုတာ အသိပညာရှိခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မကောင်းမှုဆိုတာ အမှန်ကို မသိခြင်းဖြစ်တယ်။
- ၆၅။ Experience is the best teacher.
အတွေ့အကြုံဆိုတာ အကောင်းဆုံးဆရာ။
- ၆၆။ When the cat's away, the mice will play.
ကြောင်မရှိလျှင် ကြွက်များထလိမ့်မည်။
- ၆၇။ Out of sight, out of mind.
ကွယ်ရင်မေ့၊ တွေ့ရင်လွမ်း။
- ၆၈။ Present to the eye, present to the mind. (Chinese Proverb)
မျက်စိရှေ့တွင်ရှိလျှင် စိတ်ထဲတွင် ရှိသည်။
- ၆၉။ Poor by condition, rich by ambition.
လူနေချုံ့ကြား၊ စိတ်နေဘုံဖျား။
- ၇၀။ Wrong never comes right.
အမှားသည် ဘယ်တော့မှ အမှန်ဖြစ်မလာ။
- ၇၁။ Out of debt, out of danger.
ကြွေးကင်း၊ အန္တရာယ်ကင်း။
- ၇၂။ Do not triumph before the victory.
အောင်ပွဲမရသေးခင်၊ အောင်ပွဲမခံနဲ့။
- ၇၃။ Great braggars, little doers.
ကြွားဝါပြောသူများ၊ အနည်းငယ်သာ လုပ်ဆောင်သူများဖြစ်သည်။
- ၇၄။ Poverty is the mother of crime.
ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ရာဇဝတ်မှုကို မွေးထုတ်ပေးသည့် မိခင်ဖြစ်သည်။
- ၇၅။ I'll gotten, ill spent.
လွယ်လွယ်ရ လွယ်လွယ်ကုန်။
- ၇၆။ Full of courtesy, full of craft.
ပျူငှာမှုအပြည့်၊ ကောက်ကျစ်မှုအပြည့်။

- ၇၇။ No time like the present.
ယခုအချိန်နှင့်တူသည့် အချိန်သည် မရှိ။
- ၇၈။ There is truth in wine.
အမှန်တရားသည် အရက်ထဲတွင် ရှိသည်။
ထန်းရည်မူး၊ ကျွဲခိုးပေါ်။
- ၇၉။ The early bird catches the worm.
စောစွာထ၍ အစာရှာသည့်ငှက်သည် ပိုးကောင်ကိုဖမ်းမိသည်။
- ၈၀။ A stitch in time saves nine.
အချိန်မီအပ်ချုပ် စက်တစ်ချက်သည် ကိုးချက်ချုပ်ရမည်ကို ကာကွယ်ပေးသည်။
- ၈၁။ Learn not and know not.
မလေ့လာလျှင် မသိ။
- ၈၂။ Walls have ears.
နံရံများတွင် နားများရှိသည်။
- ၈၃။ The more you get, the more you want.
ရလေ လိုလေ။
- ၈၄။ More haste, less speed.
အလျင်လို အနှေးဖြစ်။
- ၈၅။ Health is great riches.
ကျန်းမာခြင်းသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကြီးပင် ဖြစ်သည်။
- ၈၆။ Honesty is the best policy.
ရိုးသားခြင်းသည် အကောင်းဆုံး မူဝါဒဖြစ်သည်။
- ၈၇။ No man is infallible.
မည်သူမျှ အမှားမကင်းနိုင်။
- ၈၈။ Moderation in all things.
အရာရာ အစွန်းမရောက်ပါနှင့်။
- ၈၉။ Oppotunity seldom knocks twice.
အခွင့်အရေးသည် နှစ်ခါလာခဲ့သည်။
- ၉၀။ Make hay while the sun shines.
နေပူတုန်းမြက်ခြောက်ဖြစ်အောင် လှန်းပါ။
- ၉၁။ Put out your tubs when it is raining.
မိုးရွာနေတုန်း သင်၏စည်ပိုင်းများကို ထုတ်ထားပါ။
- ၉၂။ Repentance comes too late.
နောင်တသည် အလွန်နောက်ကျပြီးမှ ရောက်လာသည်။
- ၉၃။ Easy come, Easy go.
လွယ်လွယ်ရ လွယ်လွယ်ကုန်။
- ၉၄။ Unity is the strength.
စည်းလုံးခြင်းသည် အင်အား။

- ၉၅။ Time cures all things.
အချိန်သည် အရာအားလုံးကို ကုစားသည်။
- ၉၆။ Time is money.
အချိန်သည် ငွေဖြစ်သည်။

အခမ်းအနားပွဲဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများ

၁။ Christening Ceremony	- နာမည်ပေးကင်ပွန်းတပ်မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၂။ Novitiation Ceremony	- ရှင်ပြုမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၃။ Ear-boring Ceremony	- နားသမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၄။ Tonsure Ceremony	- ရဟန်းသာမဏေဦးပြည်းရိတ်မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၅။ Ordination Ceremony	- ရဟန်းခံ (သိက္ခာထပ်) မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၆။ Consecration Ceremony	- ဘုရားအနေကဇာတင်ပွဲ၊ ပူဇော်ပွဲတော်
၇။ Coronation Ceremony	- ဘိသိက်ပွဲအခမ်းအနား (နန်းတက်ပွဲ)
၈။ Centenary Ceremony	- ရာပြည့်ပွဲအခမ်းအနား
၉။ Opening Ceremony	- ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား
၁၀။ Marriage Rite	- လက်ထပ်မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၁၁။ Closing Ceremony	- ပိတ်ပွဲအခမ်းအနား
၁၂။ Engagement Ceremony	- စေ့စပ်ပွဲအခမ်းအနား
၁၃။ Wedding Ceremony	- ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပွဲအခမ်းအနား
၁၄။ Graduation Ceremony	- ဘွဲ့နှင်းသဘင်ပွဲ (သင်တန်းဆင်းပွဲ)
၁၅။ Celebration	- အခမ်းအနားဆင်ယင်ကျင်းပခြင်း
၁၆။ Rite (or) Passage	- အစဉ်အလာအရကျင်းပသောအခမ်းအနား
၁၇။ Anniversary	- နှစ်ပတ်လည်ပွဲ
၁၈။ Farewell Party	- နှုတ်ဆက်ပွဲ၊ ဂုဏ်ပြုပွဲ
၁၉။ Nuptials	- နားသမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၂၀။ Wedding Reception	- မင်္ဂလာဧည့်ခံပွဲ
၂၁။ Jubilee	- ရတုသဘင်၊ အထိမ်းအမှတ်ပွဲ
၂၂။ Diamond Jubilee	- စိန်ရတုသဘင်ပွဲ
၂၃။ Gold Jubilee	- ရွှေရတုသဘင်ပွဲ
၂၄။ Silver Jubilee	- ငွေရတုသဘင်ပွဲ
၂၅။ Annual Meeting	- နှစ်ပတ်လည်တွေ့ဆုံပွဲ
၂၆။ Special Session	- အထူးအစည်းအဝေး
၂၇။ Conference Meeting	- ညီလာခံအစည်းအဝေး
၂၈။ Formal Talk	- တရားဝင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း

၂၉။	Informal Talk	-	အလွတ်သဘောဆွေးနွေးခြင်း
၃၀။	Unofficial Meeting	-	အလွတ်သဘောအစည်းအဝေး
၃၁။	Welcoming Ceremony	-	ကြိုဆိုသည့်အခမ်းအနား
၃၂။	The Variety Concert	-	ပဒေသာကပွဲ
၃၃။	Prize Awarding Ceremony	-	ဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနား
၃၄။	Conference at Ministerial Level	-	ဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေး
၃၅။	Certificate Awarding Ceremony	-	ဘွဲ့ (သင်တန်းဆင်း) လက်မှတ်ချီးမြှင့်ပွဲ
၃၆။	Book-donation Ceremony	-	စာအုပ်လှူဒါန်းပွဲအခမ်းအနား
၃၇။	Blood-donation Ceremony	-	သွေးလှူဒါန်းပွဲအခမ်းအနား
၃၈။	Soon Offering Ceremony (Soon Kyway)	-	ဆွမ်းပင့်ဖိတ်ကပ်လှူပွဲ(ဆွမ်းကျွေး)
၃၉။	Water of Libation Ceremony	-	ညောင်ရေသွန်း-ရေစက်ချမင်္ဂလာ
၄၀။	Homage Paying Ceremony	-	မြတ်ဆရာပူဇော်ပွဲအခမ်းအနား
၄၁။	Respect Paying Ceremony	-	အာစရိယပူဇော်ပွဲ (ဂါရဝပြုပွဲ)
၄၂။	Literacy Awarding Ceremony	-	စာပေဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနား
၄၃။	Pageant	-	ရာဇဝင်ဇာတ်လမ်းများကို ကပြသည့်ပွဲ၊ မင်းအခမ်းအနားဖြင့် လှည့်လည်သည့်ပွဲ
၄၄။	Drop-in	-	ကြိုလျှင်ဝင်ထွက်နိုင်သည့် ကိန်းကြီးခမ်းကြီး မဟုတ်သောဧည့်ခံပွဲ
၄၅။	Gathering	-	တွေ့ဆုံပွဲ
၄၆။	Birthday Party	-	မွေးနေ့ပွဲ
၄၇။	Cocktail Party	-	အရက်မျိုးစုံဖြင့် ဧည့်ခံပွဲ
၄၈။	Tea Party	-	လက်ဖက်ရည်ပွဲ
၄၉။	Dinner Party	-	ညစာစားပွဲ
၅၀။	Stag Party	-	တွေ့ဆုံပွဲ (အမျိုးသားများသာ)
၅၁။	Pink Party	-	တွေ့ဆုံပွဲ (အမျိုးသမီးများသာ)
၅၂။	Water Party	-	ရေသဘင်ပွဲ
၅၃။	Dance Party	-	ကပွဲ
၅၄။	Occasion	-	ထူးခြားသည့်ပွဲလမ်း၊ အခမ်းအနား
၅၅။	Buffet Dinner	-	ကြိုက်ရာယူစားရသောညစာစားပွဲ
၅၆။	Function	-	အခမ်းအနား၊ ပွဲလမ်းသဘင်
၅၇။	Gala	-	ပွဲတော်၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ
၅၈။	Purveyor	-	မဲဆွယ်သူ။
၅၉။	Shindig	-	ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊ ကပွဲ
၆၀။	Shindy	-	ဆူညံသောငြင်းခုံပွဲ၊ ရန်ပွဲ
၆၁။	Fete	-	ပွဲလမ်းသဘင်၊ ပွဲတော်
၆၂။	Festivity	-	ပွဲလမ်းသဘင်၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ

၆၃။ Festival	- ပွဲတော်
၆၄။ Prom (Promenade)	- ကပွဲ
၆၅။ Carny	- ပျော်ပွဲသဘင်
၆၆။ Expo (Exposition)	- ကုန်စည်ပြပွဲ (စက်မှုလက်မှု)
၆၇။ Fair	- ကုန်စည်ပြပွဲ
၆၈။ Bash	- ပွဲ၊ သဘင်၊ အထိမ်းအမှတ်ပွဲ
၆၉။ Diversion	- စိတ်ပြေလက်ပျောက်ဖြစ်စေရန်ပျော်ပွဲ
၇၀။ Earousal	- ဆူညံသောက်စားပျော်ပါးသည့်ပွဲ
၇၁။ Ordeal	- ခံနိုင်ရည်စမ်းသပ်ပွဲ
၇၂။ Whole Night Show	- ညလုံးပေါက်ပွဲ
၇၃။ Social Function	- မိတ်သဘင်ပွဲ
၇၄။ Reunion	- မိတ်ဆုံပွဲ၊ ပြန်လည်တွေ့ဆုံပွဲ
၇၅။ Cabaret	- စားသောက်ဆိုင်တွင် သီဆိုကပြပျော်ဖြေပွဲ
၇၆။ Razzle	- ဆူညံသောပျော်ပွဲ
၇၇။ Slam Band Campaign	- အကြီးအကျယ်အားထုတ်သည့်ပွဲ
၇၈။ The Nine Dieties Ceremony	- ဘုရားကိုးဆူပူဇော်ပွဲ
၇၉။ Waso Robe Offering Ceremony	- ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်လှူပွဲ
၈၀။ Kahtina Robe Offering Ceremony	- ကထိန်သင်္ကန်းကပ်လှူပွဲ
၈၁။ House-Warming Ceremony	- အိမ်သစ်တက်မင်္ဂလာအခမ်းအနား
၈၂။ Cornerstone Laying Ceremony	- ပန္နက်တင်အုတ်မြစ်ချမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၈၃။ Religious Offering Ceremony	- ဘာသာရေးအလှူပွဲမင်္ဂလာအခမ်းအနား
၈၄။ Statue-Unveiling Ceremony	- ရုပ်တုဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား
၈၅။ Academy Awarding Ceremony	- အကယ်ဒမီဆုပေးပွဲအခမ်းအနား
၈၆။ Extravaganza	- အလွန်ခမ်းနား၍ ငွေကုန်များသောပွဲ၊ ဇီဇာချဲ့သောပွဲလမ်းသဘင်
၈၇။ Rodeo	- နွားကျောင်းသားတို့၏ စွမ်းရည်ပြပွဲ (မြင်းစီး၊ နွားကြိုးကွင်းပစ်ဖမ်းခြင်း)

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နေ့ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နေ့ဖြစ်ပေါ်လာပုံမှာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ် (၉၀) ကျော်ခန့်က လန်ဒန်အက်ဦးအုန်းမောင်၊ ဓာတ်ပုံဦးမောင်မောင်နှင့် ဦးညီပုတို့ ဝါသနာတူသုံးဦးတို့သည် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လ ၄ ရက်တွင် သမိုင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဆရာကြီး ဦးထွန်းရှိန်၏ဈာပနကို ရိုက်ကူးကာ မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်အဖြစ် ရုံတင်ပြသခဲ့သည်။

ထိုမှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ကားသည် မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လောကအတွက် သန္ဓေစတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကာလနှင့်တစ်ချိန်တည်းတွင် စာရေးဆရာကြီးပီမိုနင်း၏

ဇာတ်လမ်းကို ဒါရိုက်တာ ဦးတုတ်ကြီးက သရုပ်ဆောင်မောင်ညီပု၊ မအေးကြည်တို့နှင့် ရိုက်ကူးခဲ့သော “မေတ္တာနှင့်သူရ” ရုပ်ရှင်ကားကို ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၃ ရက်တွင် ရွှင်ရယ်စိန်မာဒီပရစ်၌ ပထမဆုံး မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကားအဖြစ် ရုံတင်ပြသနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုရုပ်ရှင်များကို ပြည်သူများက တစ်ခဲနက်လက်ခံအားပေးခဲ့ကြသောကြောင့် ထိုရုပ်ရှင်ကား ပြသခဲ့သောနေ့ကို အစွဲပြုကာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နေ့ဟု သတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း သိရသည်။

ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု (အကယ်ဒမီ) ချီးမြှင့်ခဲ့ပုံအဆင့်ဆင့်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရုပ်ရှင်အဆင့်အတန်းမြှင့်တင်ရေး အကဲဖြတ်အဖွဲ့ကို ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု (၃) မျိုး သတ်မှတ်ခဲ့သည် -

- (က) ပထမအကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆု (ရွှေကိန္နရီရုပ်)
- (ခ) ဒုတိယအကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆု (ငွေဒေါင်းရုပ်)
- (ဂ) တတိယအကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆု (ကြေးခြင်္သေ့ရုပ်)
- (ဃ) အကောင်းဆုံးအမျိုးသားပညာသည်ဆု (ရွှေရင်ထိုး)
- (င) အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးပညာသည်ဆု (ရွှေရင်ထိုး)
 - ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ဒါရိုက်တာထူးချွန်ဆုကိုပါ ထပ်တိုးချီးမြှင့်ခဲ့သည်။
 - ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဇာတ်ကားထူးချွန်ဆုကို ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယမဲခွဲခြားဘဲ အကောင်းဆုံးဇာတ်ကားဆုတစ်ဆုတည်းကိုသာ ရွှေကိန္နရီရုပ် ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။
 - ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ဓာတ်ပုံထူးချွန်ဆုတစ်ဆု ထပ်မံတိုးမြှင့် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။
 - ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဆုပုံသဏ္ဌာန်ကို ရွှေရင်ထိုးတံဆိပ်မှ ရွှေကိန္နရီရွှေစင်ရုပ်သို့ စတင်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခဲ့သည်။
 - ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ အမျိုးသားပညာသည်ဆုနှင့် အမျိုးသမီးပညာသည်ဆုများကို အမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆု၊ အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆု၊ အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆု၊ အမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆုဟူ၍ ထပ်မံခွဲခြားကာ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။
 - ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်၍ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းထူးချွန်ဆု၊ ရုပ်ရှင်တေးဂီတထူးချွန်ဆုနှင့် ရုပ်ရှင်အသံဆုများကိုပါ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။
 - ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှစတင်၍ ရွှေကိန္နရီရုပ်တွင် တပ်ဆင်ထားသော ငွေကြယ်အစား ရွှေသားအစစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ရွှေကြယ်တပ်ဆင်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။
 - ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှစတင်၍ ရုပ်ရှင်တည်းဖြတ်ဆုကို ထပ်မံတိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ဆုချီးမြှင့်ခဲ့သည့်နေရာများ

- ၁။ ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ
- ၂။ ဝိဇယရုပ်ရှင်ရုံ

- ၃။ နတ်မောက်လမ်းရှိ စက်မှုလက်မှုကျောင်းဝင်း
- ၄။ ဝက်ပါလမ်းရှိ ရုပ်ရှင်ဇာတ်အစည်းအရုံးခြံဝင်း
- ၅။ ရွှေတောင်ကြားလမ်းရှိ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့ မြက်ခင်းပြင်
- ၆။ ဘုရားလမ်းရှိ ဂျူဗလီဟော ကွက်လပ်
- ၇။ ပြည်လမ်းအသံလွှင့်ရုံစတူဒီယို A
- ၈။ မြန်မာ့အသံမြက်ခင်းပြင်
- ၉။ အင်းလျားကန်ဟိုတယ်
- ၁၀။ ရန်ကုန်မြို့အမျိုးသားကဇာတ်ရုံ
- ၁၁။ သုဝဏ္ဏမိုးလုံလေလုံအားကစားရုံ
- ၁၂။ နေပြည်တော်လဟာပြင်ကဇာတ်ရုံ
- ၁၃။ သုဝဏ္ဏမိုးလုံလေလုံအားကစားရုံ
- ၁၄။ Myanmar Event Park
- ၁၅။ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းဗဟိုဌာန-၁(MICC-1)

ဆုချီးမြှင့်ခြင်းမပြုနိုင်သည့် နှစ်များ

- ၁၉၆၃ ခုနှစ်
- ၁၉၈၆ ခုနှစ်
- ၁၉၈၇ ခုနှစ်
- ၁၉၈၈ ခုနှစ်
- ၂၀၂၁ ခုနှစ်

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုများ

တစ်သက်တာရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု

- ဦးတင်ယု (၂၀၁၂ ခုနှစ်)
- စည်သူဗိုလ်ကလေးတင့်အောင် (၂၀၁၇ ခုနှစ်)
- ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင် (၂၀၁၈ ခုနှစ်)
- ဦးအောင်လွင် (၂၀၂၂ ခုနှစ်)
- ဦးညွန့်ဝင်း (၂၀၂၂ ခုနှစ်)
- အကယ်ဒမီဒါရိုက်တာပန်းချီစိုးမိုး (၂၀၂၃ ခုနှစ်)
- ဒါရိုက်တာအောင်မြင့်မြတ် (၂၀၂၃ ခုနှစ်)
- အကယ်ဒမီဒေါ်နွဲ့နွဲ့စန်း (၂၀၂၃ ခုနှစ်)

ဆုရဇာတ်ကားများ

- ချစ်သက်ဝေ - ပထမ၊ အဝမ်းရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
- မယားနဲ့လူပျို - ဒုတိယ၊ အောင်ဇေယျရုပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်

ချစ်၍ခေါ်ရာ	- တတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်
ရတနာပုံ	- ပထမ၊ အေဝမ်းရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
သည်ဆောင်းဟေမန်	- ဒုတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
မြဟေဝန်	- တတိယ၊ အေဝမ်းရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်
ဪမိန်းမ	- ဒုတိယ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်
အကျော်အမော်	- တတိယ၊ အေဝမ်းရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်
ဖိုးပြုံးချို	- အကယ်ဒမီ၊ ရွှေဝယ်သီရိရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်
ဘဝသံသရာ	- အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်
ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဦး	- အကယ်ဒမီ၊ ဗြိတိသျှဘားမားရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်
စွဲတဲ့မေတ္တာ	- အကယ်ဒမီ၊ မြဇော်ရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်
ချစ်တော့ချစ်တယ်	- အကယ်ဒမီ၊ စန်းသော်တာရပ်ရှင်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်
ရေမြေဆုံးတိုင်	- အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရပ်ရှင်၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်
ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ	- အကယ်ဒမီ၊ မန္တလေးရပ်ရှင်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်
ဆောင်း	- အကယ်ဒမီ၊ အေဝမ်းရပ်ရှင်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်
စကားပြောသော အသည်းနှလုံး	- အကယ်ဒမီ၊ သုခရပ်ရှင်၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်
မှုန်ရွှေရည်	- အကယ်ဒမီ၊ အပေါင်းလက္ခဏာရပ်ရှင်၊ ၁၉၇၀ ခုနှစ်
ဘယ်သူပြိုင်လို့ လှပါတော့နိုင်	- အကယ်ဒမီ၊ သုခရပ်ရှင်၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်
ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့	- အကယ်ဒမီ၊ မင်းသူရိန်ရပ်ရှင်၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ်
နှလုံးသားနဲ့ စစ်တာဝန်	- အကယ်ဒမီ၊ ပြည်ကျော်ရပ်ရှင်၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်
ကြည်ဖြာ	- အကယ်ဒမီ၊ ယမုံနာရပ်ရှင်၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ်
သင်္ကြန်မိုး(ဆေးရောင်စုံ)	- အကယ်ဒမီ၊ သူရိယပညာရပ်ရှင်၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်
ဒိုး	- အကယ်ဒမီ၊ အမျိုးသားရပ်ရှင်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်
သီတာခုနစ်တန်(ဆေးရောင်စုံ)	- အကယ်ဒမီ၊ ခိုင်သဇင်ရပ်ရှင်၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်
တစ်ပြည်သူမရွှေထား	- အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရပ်ရှင်၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်
တိုက်ပွဲခေါ်သံ	- အကယ်ဒမီ၊ ခင်စံပယ်ဦးရပ်ရှင်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်
ပန်းသခင်	- အကယ်ဒမီ၊ ယမုံနာရပ်ရှင်၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်
သူ့ကျွန်မခံပြီ	- အကယ်ဒမီ၊ မြတ်မိခင်ရပ်ရှင်၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်
အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင်	- အကယ်ဒမီ၊ မလိခရပ်ရှင်၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်
အဖေနေရာ	- အကယ်ဒမီ၊ သီဟဇော်ရပ်ရှင်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်
ငရဲသား	- အကယ်ဒမီ၊ ခင်စံပယ်ဦးရပ်ရှင်၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်
နှလုံးလှလှမိုက်	- အကယ်ဒမီ၊ မေတ္တာရောင်ပြန်ရပ်ရှင်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်
ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျားမိန်းမ	- အကယ်ဒမီ၊ ကြယ်တံခွန်ရပ်ရှင်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်
ဆန်ရေ	- အကယ်ဒမီ၊ စိမ်းဝါနီရပ်ရှင်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်
အမေ့နို့ဖိုး	- အကယ်ဒမီ၊ အမျိုးသားရပ်ရှင်၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်
လျှို့ဝှက်သောနှင်း	- အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရပ်ရှင်၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်

ကျန်စစ်မင်း	- အကယ်ဒမီ၊ ဇေယျာရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်
မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ	- အကယ်ဒမီ၊ နဝရတ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်
ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ်	- အကယ်ဒမီ၊ မြင့်မာလာရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်
အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ	- အကယ်ဒမီ၊ မျက်ခြယ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်
ကြိုးကြာတောင်ပံခတ်သံ	- အကယ်ဒမီ၊ စင်ယော်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်
အာဒမ်ရယ်၊ ဇေယျာရယ်၊ ဒဿရယ်	- အကယ်ဒမီ၊ Heart N'Soul ၂၀၁၀ ခုနှစ်
ထာဝရအလင်းတန်းများ	- အကယ်ဒမီ၊ ရီမြင့်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်
ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း	- အကယ်ဒမီ၊ မြင့်မိုရ်ရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်
အုတ်ကြားမြက်ပေါက်	- အကယ်ဒမီ၊ ရွှေစင်ဦးရုပ်ရှင်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
နေခြည်မှာရွှေရည်လောင်း	- အကယ်ဒမီ၊ မင်္ဂလာဇော်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ရွှေကြာ	- အကယ်ဒမီ၊ ငွေသော်တာရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
ပိတောက်ကတွဲဂီတ	- အကယ်ဒမီ၊ Frenzo ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်
ဝေးမနေချင်ဘူး	- အကယ်ဒမီ၊ TRIPLE SIX ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်
ကံကောင်း	- အကယ်ဒမီ၊ ခတ္တိယရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်

ဒါရိုက်တာဆုရှင်များ

ဦးသုခ	၆ ဆု	ဪမိန်းမ(၁၉၅၄)၊ ဘဝသံသရာ(၁၉၅၆)၊ စကားပြောသော အသည်းနှလုံး(၁၉၆၈)၊ ကျမမှာမိန်းမသား (၁၉၇၀)၊ ဘယ်သူ ပြိုင်လို့လှပါတော့နိုင်(၁၉၇၃)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့ (၁၉၇၅)
ဦးချင်းစိန်	၁ ဆု	ကိုယ့်ရင်သွေး(၁၉၅၅)
ရွှေခိုးဘီအောင်	၁ ဆု	ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဦး(၁၉၅၇)
ဦးချစ်ခင်	၁ ဆု	ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)
ဦးသာဓု	၂ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)၊ အင်္ဂလွယ်သည်(၁၉၆၀)
တက္ကသိုလ်ဝင်းဖေ	၁ ဆု	ပြည်တန်တဲ့ ကျည်ဆန်(၁၉၆၁)
ဦးတင်မောင်	၁ ဆု	ကိုယ်ရယ် တိုးရယ် စိုးစိုးရယ်(၁၉၆၇)
မောင်ဝဏ္ဏ	၂ ဆု	ကတ္တီပါဖိနပ်စီး ရွှေထီးဆောင်း(၁၉၇၁)၊ ခုနစ်စဉ်အလွမ်း (၁၉၉၀)
မောင်တင်ဦး	၅ ဆု	နေထွက်သောည(၁၉၇၂)၊ တစ်ခါကတစ်ဘဝ(၁၉၇၈)၊ သင်္ကြန်မိုး(၁၉၈၅)၊ တိုက်ပွဲခေါ်သံ(၁၉၉၅)၊ နှလုံးလှလူမိုက် (၂၀၀၁)
စိန်ဖေတင်	၁ ဆု	နှလုံးသားနှင့်စစ်တာဝန်(၁၉၇၆)
ဦးကြီးမြင့်	၂ ဆု	ကြည်ပြာ(၁၉၈၀)၊ ပန်းသခင်(၁၉၉၆)
ဦးဝင်းဖေ	၁ ဆု	နှင်းဆီနီအိပ်မက်(၁၉၈၁)

ထွန်းမြင့်ထွန်း	၁ ဆု	ဣတ္ထိယခေါ်မိန်းမတို့သည်(၁၉၈၃)
ကြည်စိုးထွန်း	၄ ဆု	ဒိုး (၁၉၈၉)၊ သူ့ကျွန်မခံပြီ (၁၉၉၇)၊ ဆန်ရေ (၂၀၀၂)၊ ဆဋ္ဌင် (၂၀၀၅)
ဦးနန္ဒ	၁ ဆု	သီတာခုနစ်တန်(၁၉၉၃)
မလိခစိုးထိုက်အောင်	၁ ဆု	အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင်(၁၉၉၈)
ခင်မောင်ဦး/ စိုးသိန်းထွဋ်	၂ ဆု	အဖေနေရာ(၁၉၉၉)၊ ပင်လယ်ထက်မှ နေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
သီဟတင်စိုး	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
ပန်းချီစိုးမိုး	၁ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျား မိန်းမ (၂၀၀၂)
ကျော်သူ	၁ ဆု	အမေနှိမ့်(၂၀၀၃)
မောင်မျိုးမင်း (ရင်တွင်းဖြစ်)	၁ ဆု	မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ(၂၀၀၆)
မောင်ယဉ်အောင်	၁ ဆု	ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ် (၂၀၀၇)
ညီညီထွန်းလွင်	၁ ဆု	အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ (၂၀၀၈)
မီးပွား	၂ ဆု	ဇော်က ကနေသည် (၂၀၀၉)၊ ပိတောက်ကတဲဂီတ (၂၀၂၀)
ထွန်းအောင်ဇော်	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ကိုဇော်(အရုဏ်ဦး)	၁ ဆု	ဥ (၂၀၁၂)
ဝိုင်း	၂ ဆု	စေတန့်ရဲ့ကချေသည်(၂၀၁၃)၊ ကျွန်မက နှင်းဆီပါမောင် (၂၀၁၅)
ညွန့်မြန်မာ	၁ ဆု	အုတ်ကြားမြက်ပေါက် (၂၀၁၆)
ညီညီအောင်		
စင်ရော်မောင်မောင်	၃ ဆု	တစ်ပြည်သူမရွှေထား(၁၉၉၄)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၀၄)၊ ထာဝရအမေ (၂၀၁၇)
ဩရသ	၁ ဆု	မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)
တင်အောင်စိုး (ပန်းမြို့တော်)	၁ ဆု	စောင်နီလေးတစ်ထည် (၂၀၂၃)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆုရှင်

ကျော်ဝင်း	၁ ဆု	မာလာရီ-အမျိုးသားပညာသည်ဆု(၁၉၅၂)
တင်မောင်	၁ ဆု	ရတနာပုံ(၁၉၅၃)
ဖိုးပါကြီး	၁ ဆု	ဖိုးပြုံးချို(၁၉၅၅)
ဇေယျ	၁ ဆု	ဘဝသံသရာ(၁၉၅၆)
ထွန်းဝေ	၂ ဆု	ဗိုလ်မြဒင်(၁၉၅၇)၊ ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
ဦးကျော်သောင်း	၁ ဆု	ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)
မောင်သင်	၁ ဆု	ရေမြေဆုံးတိုင် ချစ်သွေးသစ္စာ ဆိုးပါနဲ့မေ(၁၉၆၀)
မြတ်လေး	၁ ဆု	အမုန်း၏နောက်ဝယ်(၁၉၆၁)

ဝင်းဦး	၂ ဆု	ဆောင်းအိပ်မက်(၁၉၇၆)၊ မှုန်ရွှေရည်(၁၉၇၀)
ညွန့်ဝင်း	၃ ဆု	ဗန်တိုလူလေးနဲ့သူဇာ(၁၉၆၈)၊ ချစ်သူဝိုင်းဝိုင်းလည် (၁၉၇၁)၊ တတိယအရွယ်၏ဒုတိယဝေဒနာ(၁၉၈၃)
ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်း	၁ ဆု	ပယင်းရောင်(၁၉၆၉)
စိန်မြင့်	၁ ဆု	အဖေတစ်ခု သားတစ်ခု(၁၉၇၇)
ကျော်ဟိန်း	၄ ဆု	အကာကအချစ် အနှစ်ကမေတ္တာ(၁၉၇၉)၊ မွန်းတည့်ချိန်တွင် နေဝင်သည်(၁၉၈၂)၊ ပန်းမြိုင်လယ်က ဥယျာဉ်မှူး (၁၉၈၈)၊ နေကမွေးတဲ့လ(၂၀၀၃)
နေအောင်	၁ ဆု	ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
သူမောင်	၁ ဆု	ခုနစ်စဉ်အလွမ်း(၁၉၉၀)
ရန်အောင်	၇ ဆု	မယ်သီတာလိုမိန်းကလေး(၁၉၉၁)၊ ပုဂံမှာသာတဲ့လ (၁၉၉၅)၊ အလင်းဖျော့ကောင်းကင်(၁၉၉၆)၊ ညမင်းသား (၁၉၉၈)၊ မောဟမျဉ်းပြိုင်များ(၂၀၀၀)၊ ဂုဏ်ရှိန်ပြင်းတဲ့ ချစ်ခြင်းသိက္ခာ (၂၀၀၆)၊ စောင်နီလေးတစ်ထည် (၂၀၂၃)
ရဲအောင်	၁ ဆု	မြစ်တို့၏မာယာ(၁၉၉၃)
ကျော်သူ	၁ ဆု	တစ်ပြည်သူမရွှေထား(၁၉၉၄)
စိုးသူ	၁ ဆု	အောင်မြင်သောနေ့(၁၉၉၅)
ကျော်ရဲအောင်	၂ ဆု	သားသမီးဇနီးကြင်ယာ(၁၉၉၆)၊ ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ် (၂၀၀၇)
ဒွေး	၁ ဆု	အမေ့ခြေရာ(၁၉၉၇)
လွင်မိုး	၃ ဆု	ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ(၁၉၉၉)၊ ပန်းတစ်ပွင့်ဖန်ဆင်းခြင်း (၂၀၀၁)၊ တစ်ခါက ဧရာဝတီညများ(၂၀၀၄)
သီဟတင်စိုး	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
မင်းမော်ကွန်း	၁ ဆု	နှလုံးလှလူမိုက်(၂၀၀၁)
လူမင်း	၂ ဆု	ရွှေမှုန်ကြဲတဲ့မိုးကောင်းကင်(၂၀၀၂)၊ ကျန်စစ်မင်း (၂၀၀၅)၊
ခန့်စည်သူ	၁ ဆု	အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ(၂၀၀၈)
နောင်နောင်	၁ ဆု	ထာဝရ အလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
ပြေတီဦး	၅ ဆု	အာဒမ်ရယ် ဧဝရယ် ဒဿရယ်(၂၀၁၀)၊ လက်ပံ (၂၀၁၂)၊ နင်စေရင်(၂၀၁၃)၊ နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)၊ လိပ်ပြာ ထောင်ချောက်(၂၀၂၂)
နေတိုး	၃ ဆု	မိုးညအိပ်မက်မြူ(၂၀၀၉)၊ နက္ခတ်မှားတဲ့တိုက်ပွဲ (၂၀၁၅)၊ တာတေကြီး (၂၀၁၇)
ထွန်းထွန်း	၁ ဆု	အုတ်ကြားမြက်ပေါက် (၂၀၁၆)
သူထူးစံ	၁ ဆု	မှော်ဝင်သမန်းကျား (၂၀၁၈)
မြင့်မြတ်	၁ ဆု	ရိုးမပေါ်ကကျတဲ့မျက်ရည် (၂၀၁၉)

စိုင်းစိုင်းခမ်းလှိုင် ၁ ဆု ပိတောက်ကတွဲဂီတ (၂၀၂၀)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆုရှင်များ

ကြည်ကြည်ဌေး	၂ ဆု	ချစ်သက်ဝေ(၁၉၅၂)၊ ချစ်ခွင့်မပိုင်(၁၉၅၆)
မေမြင့်	၁ ဆု	ပွဲခါညောင်ရေ(၁၉၅၃)
အမေပု	၁ ဆု	မေမေ(၁၉၅၄)
မေလွင်	၁ ဆု	ချစ်မမ(၁၉၅၅)
မြင့်မြင့်ခင်	၃ ဆု	ချစ်ညီမ(၁၉၅၇)၊ ဖြေလျော့ခွေ(၁၉၅၈)၊ မုန်းပါတယ်မောင့်ကို (၁၉၇၃)
ဒေါ်ခင်ညွန့်	၁ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
မြတ်မွန်	၁ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)
မေသစ်	၁ ဆု	မေတ္တာရွှေရည်(၁၉၆၀)
ခင်ယုမေ	၂ ဆု	ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ(၁၉၆၁)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့ (၁၉၇၅)
သီသီ	၁ ဆု	အတွေ့(၁၉၆၂)
ဝါဝါဝင်းရွှေ	၃ ဆု	ချစ်သမီး(၁၉၆၅)၊ ချောင်းကိုပစ်၍မြစ်ကိုရှာ (၁၉၆၉)၊ မိန်းကလေးရှင်၏ဆန္ဒ(၁၉၇၇)
စံရှားတင်	၁ ဆု	ဆောင်း(၁၉၆၆)
ခင်သန်းနု	၂ ဆု	ကိုယ်ရယ် တိုးရယ် စိုးစိုးရယ်(၁၉၆၇) ခုနစ်စဉ်အလွမ်း (၁၉၉၀)
စန္ဒာ	၁ ဆု	နှစ်မြွှာအသည်း(၁၉၆၈)
တင်တင်နွဲ့	၁ ဆု	ကျမမှာမိန်းမသား(၁၉၇၀)
ဒေစီကျော်ဝင်း	၁ ဆု	အားနဲ့သူပါရှင်(၁၉၇၁)
နွဲ့နွဲ့မူ	၁ ဆု	နော်ကူးမ(၁၉၇၄)
ခင်သီတာထွန်း	၃ ဆု	တစ်ခါကတစ်ဘဝ(၁၉၇၈)၊ ဣတ္ထိယခေါ်မိန်းမတို့သည် (၁၉၈၃)၊ ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
ချိုပြုံး	၂ ဆု	ချစ်အမျှ(၁၉၇၉)၊ မွန်းတည့်ချိန်မှာနေဝင်သည် (၁၉၈၂)
မေဝင်းမောင်	၁ ဆု	ကြည်ပြာ (၁၉၈၀)
တင်တင်ညို	၁ ဆု	ငယ်နာမည်အညို (၁၉၈၁)
မိုးမိုးမြင့်အောင်	၄ ဆု	ခပ်စိမ်းစိမ်းနေပါ့မယ်(၁၉၈၉)၊ သမီးနှင့်အမေများ (၁၉၉၁)၊ မသုဓမ္မစာရီ (၁၉၉၄)၊ မြင့်မိုရ်ထက်က သရဖူ (၂၀၀၈)
မေသန်းနု	၄ ဆု	မူပိုင်ချစ်သူ (၁၉၉၂)၊ ပုဂံမှာသာတဲ့လ (၁၉၉၅)၊ အလင်းဖျော့ ကောင်းကင် (၁၉၉၆)၊ ချစ်ခြင်း၏ အခြားမဲ့၌ (၂၀၀၁)
ဇင်မာဦး	၁ ဆု	သီတာခုနစ်တန် (၁၉၉၃)
စိုးမြတ်သူဇာ	၃ ဆု	နော်ရင်မွေး(၁၉၉၄)၊ ရွှေနံ့သာစံအိမ်(၁၉၉၈)၊

		ဘယ်တော့မှ အရှုံးမပေးဘူး (၂၀၂၃)
ထက်ထက်မိုးဦး	၂ ဆု	ပန်းသခင်(၁၉၉၆)၊ သမီးမိုက် (၂၀၀၁)
ပန်းဖြူ	၁ ဆု	အရိပ် (၁၉၉၇)
ထွန်းအိန္ဒြာဗိုလ်	၃ ဆု	နှောင်းတမြေမြေ(၁၉၉၉)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)၊ မိုးကုတ် စက်ဝိုင်းကို ကျော်လွန်၍ (၂၀၀၅)
မျိုးသန္တာထွန်း	၁ ဆု	နှုတ်ခမ်းထက်ကစားသွား (၂၀၀၀)
ခင်ဇာခြည်ကျော်	၁ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျား မိန်းမ (၂၀၀၂)
အိန္ဒြာကျော်ဇင်	၃ ဆု	မျက်နှာများတဲ့ကောင်းကင် (၂၀၀၄)၊ ရင်ဘတ်ထဲကစား (၂၀၁၇)၊ ဟစ်တိုင် (၂၀၁၉)
နန္ဒာလှိုင်	၁ ဆု	တောင်သမန်သစ္စာ (၂၀၀၆)
သက်မွန်မြင့်	၂ ဆု	အာဒမ်ရယ် ဧဝရယ် ဒဿရယ် (၂၀၁၀)၊ ချစ်လှစွာသော အမုန်း (၂၀၁၆)
မယ်လိုဒီ	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ဝတ်မှုံရွှေရည်	၁ ဆု	နင်စေရင် (၂၀၁၃)
ခိုင်သင်းကြည်	၁ ဆု	ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း (၂၀၁၄)
ဖွေးဖွေး	၃ ဆု	လက်ပံ(၂၀၁၂)၊ ကျွန်မက နှင်းဆီပါမောင် (၂၀၁၅) ရွှေကြာ (၂၀၁၈)
စိုးပြည့်သဇင်	၁ ဆု	ရွှေမင်းသမီး (၂၀၂၀)
ရွှေမှုံရတီ	၁ ဆု	ဝေးမနေချင်ဘူး(၂၀၂၂)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆုရင်များ

ဦးကျောက်လုံး	၃ ဆု	အတွေ့(၁၉၆၂)၊ ရင်ဝယ်တသိမ့်သိမ့်(၁၉၆၄)၊ ချစ်သမီး (၁၉၆၅)
ဦးစိုးရွှေ	၁ ဆု	မြေမှာပွင့်သောမေတ္တာပန်း (၁၉၆၆)
ဦးသိန်းမောင်	၁ ဆု	စကားပြောသောအသည်းနှလုံး (၁၉၆၈)
ဗိုလ်ဗကို	၂ ဆု	သီတာပြုံး (၁၉၇၀)၊ တစ်ကွေ့ တစ်ကမ္ဘာ (၁၉၇၁)
အံ့ကျော်	၁ ဆု	ဘယ်သူပြိုင်လို့ လှပါတော့နိုင် (၁၉၇၃)
အောင်လွင်	၁ ဆု	နော်ကူးမ (၁၉၇၄)
မြင့်နိုင်	၁ ဆု	ကျေးဇူးကမ္ဘာ (၁၉၇၅)
ဖိုးပါကြီး	၁ ဆု	တစ်ခါကတစ်ဘဝ (၁၉၇၈)
ကောလိပ်ကျင်နေဝင်း	၁ ဆု	အကာကအချစ် အနှစ်က မေတ္တာ (၁၉၇၉)
မောင်စိမ်းအောင်	၁ ဆု	မှတစ်ပါး အခြားမရှိပြီ (၁၉၈၀)
နေအောင်	၂ ဆု	မီလာဂျီကာ စိုင်းဗေဒါ(၁၉၈၂)၊ နှလုံးလှလူမိုက် (၂၀၀၁)
ထွန်းဝေ	၁ ဆု	တတိယအရွယ်၏ ဒုတိယဝေဒနာ (၁၉၈၃)
မြတ်လေး	၁ ဆု	ရင်ထဲမှာရွာသောမိုး (၁၉၈၄)
ထွန်းထွန်းနိုင်	၁ ဆု	ချစ်မီးလျှံထဲကမေချို (၁၉၈၅)

ဇော်လွင်	၁ ဆု	အရိုင်းစံပယ် (၁၉၉၀)
ညွန့်ဝင်း	၄ ဆု	သီတာခုနစ်တန်(၁၉၉၃)၊ သူ့ကျွန်မခံပြီ(၁၉၉၇)၊ ဆန်ရေ (၂၀၀၂)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၀၄)
ကျော်ဟိန်း	၁ ဆု	ဝေလည်းမွေး၊ ကြွေလည်းမွေး(၁၉၉၄)
ဇော်လင်း	၂ ဆု	တိုက်ပွဲခေါ်သံ(၁၉၉၅)၊ ပန်းသခင်(၁၉၉၆)
ထွန်းထွန်းဝင်း	၁ ဆု	နှောင်ထုံးဖွဲ့မေတ္တာ(၁၉၉၉)
အောင်ခိုင်	၁ ဆု	ငရဲသား(၂၀၀၀)
ဇော်ဦး	၁ ဆု	အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)
ချမ်းသာကြည်စိုး	၁ ဆု	ဆဋ္ဌင်္ဂ(၂၀၀၅)
ဖိုးကျော်	၁ ဆု	မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ(၂၀၀၆)
မိုးဒီ	၁ ဆု	ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မည်(၂၀၀၇)
ရဲအောင်	၁ ဆု	အကယ်ဒမီရှေ့(၂၀၀၈)
ဝေဠုကျော်	၁ ဆု	ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ(၂၀၁၀)
မေ့စစ်	၁ ဆု	ထာဝရအလင်းတန်းများ(၂၀၁၁)
မင်းဦး	၁ ဆု	နှင်စေရင်(၂၀၁၃)
ဇင်ဝိုင်း	၂ ဆု	မြင့်မြတ်နှလုံးသား(၁၉၉၇)၊ နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)
ဗေလုဝ	၁ ဆု	ဤအရာကို အချစ်ဟုခေါ်သလား(၂၀၁၅)
လူမင်း	၁ ဆု	ပရော်ဖက်ဆာဒေါက်တာဆိတ်ဖွားနှင့် မြိုင်ရာဇာတာတေ (၂၀၁၆)
မြင့်မြတ်	၁ ဆု	အမှောင်တွေရွာချတဲ့မိုးတိမ် (၂၀၁၇)
ကျော်ကျော်ဗိုလ်	၁ ဆု	မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)
ရွှေထူး	၁ ဆု	ဒဏ္ဍာရီမိုး (၂၀၁၉)
အုန်းသီး	၁ ဆု	သောင်းထိုက်ကကြားစေသား (၂၀၂၀)
နေဝင်း	၁ ဆု	ရည်ရွယ်မိုး (၂၀၂၃)

အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆုရှင်များ

ဒေါ်မေနွဲ့	၂ ဆု	ရွှေရင်သိမ်းသစ်(၁၉၆၂)၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့(၁၉၇၅)
မေသစ်	၂ ဆု	ရင်ဝယ်တသိမ့်သိမ့်(၁၉၆၄)၊ နွဲ့မျိုးစုံလင်နွဲ့လိုက်ချင်(၁၉၇၆)
တင်တင်မူ	၁ ဆု	သဲလွန်စ(၁၉၆၅)
ခင်မိုးမိုး	၁ ဆု	အပယ်ရတနာ(၁၉၆၈)
ဒေါ်သိန်းရှင်	၁ ဆု	အသက်ကိုနှင်း၍(၁၉၆၉)
ကြည်ကြည်ဌေး	၂ ဆု	နုနုငယ်ငယ်(၁၉၇၀)၊ လူဇော်(၁၉၇၈)
အေးအေးသင်း	၂ ဆု	မာယာထောင်ချောက်(၁၉၇၁)၊ ဇာခန်းစီးနောက်ကွယ်မှာ(၁၉၇၃)
ဆွေဇင်ထိုက်	၁ ဆု	မိန်းကလေးရှင်၏ဆန္ဒ (၁၉၇၇)
ဒေါ်ဖိန်ခင်	၁ ဆု	အကာကအချစ် အနှစ်ကမေတ္တာ (၁၉၇၉)

မြင့်မြင့်ခင်	၂ ဆု	မှတစ်ပါးအခြားမရှိပြီ(၁၉၈၀)၊ မြင့်မိုရ်တောင်ဦး မကကျူးသား (၁၉၉၆)
မေယု	၁ ဆု	နှင်းဆီနီအိပ်မက်(၁၉၈၁)
ခိုင်ခင်ဦး	၁ ဆု	မေတ္တာအသင်္ချေ(၁၉၈၂)
စံရှားတင်	၁ ဆု	စိမ်းနဲ့တေဇာ(၁၉၈၃)
မိုးမိုးမြင့်အောင်	၁ ဆု	နှလုံးသားမြို့တော်(၁၉၈၄)
ခင်စိုးပိုင်	၁ ဆု	ပန်းသီတဲ့ကြိုး(၁၉၈၅)
မြင့်မြင့်ခိုင်	၂ ဆု	သမီးနှင့်အမေများ (၁၉၉၁)၊ အောင်မြင်သောနေ့ (၁၉၉၅)
စမ်းစမ်းအေး	၁ ဆု	စိန်ခေါ်နေတဲ့အချစ်(၁၉၉၃)
နဲ့နဲ့စန်း	၁ ဆု	သရဖူ(၁၉၉၄)
ချိုပြုံး	၂ ဆု	အမေ့ခြေရာ(၁၉၉၇)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)
နန္ဒာလှိုင်	၁ ဆု	ရွှေနံ့သာစံအိမ်(၁၉၉၈)
မြတ်ကေသီအောင်	၂ ဆု	ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ (၁၉၉၉)၊ ချစ်ခြင်းဖွဲ့မေတ္တာ (၂၀၀၅)
ခင်သန်းနု	၁ ဆု	သမီးရှင်(၂၀၀၀)
မေသဉ္ဇာဦး	၃ ဆု	နှလုံးလှလူမိုက်(၂၀၀၁)၊ ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ (၂၀၀၆)၊ ရွှေမင်းသမီး (၂၀၂၀)
စိုးမြတ်နန္ဒာ	၂ ဆု	အချစ်ကိုမွေးဖွားခြင်း(၂၀၀၁)၊ ချစ်ခြင်းငယ်ပြိုင် (၂၀၀၄)
မေသန်းနု	၁ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျား မိန်းမ (၂၀၀၂)
ခင်မိုးမိုးအေး	၁ ဆု	အများနှင့်မသက်ဆိုင်သောသူ(၂၀၀၈)
စိုးပြည့်သဇင်	၁ ဆု	မိုးညှအိပ်မက်မြူ(၂၀၀၉)
ဝါဝါအောင်	၁ ဆု	အမေ့ကျေးဇူးဆပ်ဖူးချင်တယ်(၂၀၁၀)
ချစ်စန်းဦး	၁ ဆု	ရင်ကွဲနာ(၂၀၁၁)
ချောရတနာ	၁ ဆု	ဥ (၂၀၁၂)
ယွန်းယွန်း(အထူးဆု)	၁ ဆု	တိမ်မင်းသမီးရဲ့ဒဏ္ဍာရီ(၂၀၁၂)
ခိုင်သင်းကြည်	၁ ဆု	စုန်းပြုံး(၂၀၁၃)
ဝတ်မုံရွှေရည်	၁ ဆု	နှလုံးသားဖြင့်ပြုလုပ်သည်(၂၀၁၄)
တက္ကသိုလ်ဝှမ်းပုံ	၁ ဆု	ဤအရာကို အချစ်ဟုခေါ်သည်(၂၀၁၅)
ပိုင်ဖြိုးသူ	၁ ဆု	သရဲမ၊ ဘီလူးမနှင့် မိန်းမပျို (၂၀၁၇)
အေးမြတ်သူ	၁ ဆု	နောင်တွင် ဥဒါန်းတွင်စေသတည်း (၂၀၁၈)
ခင်ဝင်းဝါ	၁ ဆု	လုပ်၍လွင့်သော (၂၀၁၉)
မေမြင့်မိုရ်	၁ ဆု	မုန်းခွင့် (၂၀၂၃)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဇာတ်ပုံဆုရှင်များ

ဦးချစ်ဖွယ်	၁ ဆု	ယမ်းငွေတဝေဝေ(၁၉၅၆)
ဦးထွန်းလှိုင်	၁ ဆု	မြပန်းဝတ်ရည်(၁၉၅၇)
ဦးထွန်းမြင့်	၁ ဆု	စွဲတဲ့မေတ္တာ(၁၉၅၈)

ဦးဘကြည်	၂ ဆု	ကကြီးရေက(၁၉၅၉)၊ ချိန်းမိလေသောည(၁၉၆၄)
ဦးတင်ယု	၁ ဆု	မေတ္တာရွှေရည်(၁၉၆၀)
ဦးမောင်ကလေး/	၁ ဆု	ကိုယ်ပိုင်မေတ္တာ(၁၉၆၁)
ဦးပေါ		
ဦးသန်းမောင်	၂ ဆု	နှစ်မြှောအသည်း(၁၉၆၈)၊ သခွတ်ပန်း(၁၉၉၂)
ဦးစံအေး	၃ ဆု	မေတ္တာကိုယ်စားနှင်းပျံမယ် (၁၉၆၉)၊ လကွယ်မိုးနှောင်း (၁၉၇၀)၊ ဗိုလ်သံခဲ(၁၉၈၃)
ဦးဆန်နီတင်	၂ ဆု	တခြားကမ္ဘာကချစ်သူရယ် (၁၉၇၁)၊ ကျနော်နဲ့ ကိုဘကျော် (၁၉၇၅)
ဦးလှဗေ	၁ ဆု	နေထွက်သောည(၁၉၇၂)
ဦးစံမြင့်	၁ ဆု	အိပ်မက်တံတား(၁၉၇၃)
ဦးစန်းမောင်	၃ ဆု	ကျွန်းကလေးမှာနှစ်ယောက်တည်း(၁၉၇၆)၊ ကျော်ကိုချစ်မလား ဇော်ကိုချစ်မလား(၁၉၇၉)၊ အပြန်လမ်း(၁၉၈၁)
ဦးပန်းအေး	၂ ဆု	နေခြည်ဖြာမှနွေးသောကြောင့် (၁၉၇၇)၊ ဒဏ္ဍာရီ (၁၉၉၁)
ဦးတင်ဝင်း	၁ ဆု	တစ်ခါကတစ်ဘဝ(၁၉၇၈)
ချစ်မင်းလူ	၄ ဆု	နေရှုပ(၁၉၈၀)၊ နှလုံးသားမြို့တော်(၁၉၈၄)၊ သင်္ကြန်မိုး (၁၉၈၅)၊ ချစ်ရည်းစား (၁၉၉၆)
အောင်မြင့်ဦး	၁ ဆု	မီလာရီကာစိုင်းဗေဒါ(၁၉၈၂)
ဦးကြည်	၁ ဆု	အချစ်ဆုံးသူ၏ရင်မှာ(၁၉၉၀)
သန်းညွန့်(ပန်းသာ)	၆ ဆု	မြစ်တို့၏မာယာ(၁၉၉၃)၊ပုဂံမှာသာတဲ့လ(၁၉၉၅)၊ ညမင်းသား (၁၉၉၈)၊ မောင့်မူပိုင်ရှင် (၂၀၀၀)၊ ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ (၂၀၀၆)၊ ကြိုးတန်း(၂၀၀၈)
ကိုကိုဌေး (ထိပ်တန်း)	၅ ဆု	မသုဓမ္မစာရီ (၁၉၉၄)၊ မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)၊ ကောင်းကင်ထက်ကပန်းတစ်ပွင့်(၂၀၀၁)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၀၄)၊ အတိတ်၏အရိပ် (၂၀၀၉)
ကျောက်ဖြူ (ပဒေသာ)	၄ ဆု	ယောက္ခမဆိုတာ တစ်ခါတုန်းကသားမက်ပါ (၂၀၀၂)၊ အမေ့နို့ဖိုး(၂၀၀၃)၊ ငါ့သွေး ငါ့ခား ငါ့ဧရာဝတီ (၂၀၀၇)၊
ကျောက်ဖြူ(ပဒေသာ)+		သရဲမ ဘီလူးမနှင့် မိန်းမပျို (၂၀၁၇)
ကိုနောင်း		
နိုင်နုရှိန်(ဖထီး)	၁ ဆု	မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းကိုကျော်လွန်၍ (၂၀၀၅)
ပန်းချီမိုး	၁ ဆု	ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
တင့်ဆန်း	၁ ဆု	ပန်းကြာဝတ်မှုန် (၂၀၁၁)
အောင်ကိုလတ်	၁ ဆု	ကယန်းအလှ (၂၀၁၂)
တိုးဝင်းပြည်စိုး	၁ ဆု	အဆုံးမဲ့အချစ် (၂၀၁၄)
ဇော်မြင့်	၁ ဆု	ကျူးပစ်ရဲ့ကျေးကျွန်များ (၂၀၁၅)

မောင်မြင့်၊ အေးမင်း	၁ ဆု	လူးရတနာသိုက် (၂၀၁၆)
အငယ်လေး		
ဝင်းလွင်ထက်	၂ ဆု	မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)၊ ကံကောင်း (၂၀၂၃)
အာကာတိုး	၁ ဆု	ဒဏ္ဍာရီမိုး (၂၀၁၉)
ဖြိုးကျော်	၁ ဆု	ပိတောက်ကတဲ့ဂီတ (၂၀၂၀)

အကောင်းဆုံးတေးဂီတဆုများ

ဂီတလုလင်	၃ ဆု	မယ်သီတာလိုမိန်းကလေး (၁၉၉၁)၊ တိုက်ပွဲခေါ်သံ (၁၉၉၅)၊ ဆန်ရေ (၂၀၀၂)
မောင်ကိုကို		
ထရမ်းပက်ဝင်းဦး	၁ ဆု	ခိုင်မာလာနှင်းဆီ (၁၉၉၂)
စန္ဒရာလှထွဋ်	၁ ဆု	တပြည်သူ့ မရွှေထား (၁၉၉၄)
စိန်မ္မတ္တား	၂ ဆု	ပန်းဒဏ္ဍာရီ (၂၀၀၄)၊ ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ် (၂၀၀၇)
ကိုသော်ဇင်	၂ ဆု	ပန်းပျိုးသူတို့အလင်္ကာ (၂၀၀၆)
(လဝန်းအိမ်)		
မိရာမိရ်	၂ ဆု	ဇော်က ကနေသည် (၂၀၀၉)၊ လူးရတနာသိုက် (၂၀၀၆)
မြန်မာပြည်	၁ ဆု	အငိုမျက်လုံး အပြုံးမျက်နှာ (၂၀၁၀)
ကျောက်စိမ်း		
ဇော်မျိုးထွဋ်	၃ ဆု	မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)၊ နေကမွေးတဲ့လ (၂၀၀၃)၊ ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
ဂီတမှူးဝင်းကို	၁ ဆု	အမွေခံထိုက်သူဖြစ်ပါစေ (၂၀၁၂)
စန္ဒရာတင်ဝင်းလှိုင်	၂ ဆု	ကြယ်စင်မော်ကွန်း (၂၀၁၃)၊ ကွမ်းလုံရက် ၄၀ (၂၀၁၇)
ခင်မောင်ကြီး	၃ ဆု	ငါ သူတစ်ပါး ယောက်ျားမိန်းမ (၂၀၀၂)၊ ကျန်စစ်မင်း (၂၀၀၅)၊ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌တည်စေမင်း (၂၀၁၄)
ဦးလှဆန်းဦး	၁ ဆု	မောင့်အိမ်သူ (၂၀၁၅)
ရှုလုံးအမ်ရောနမ်	၁ ဆု	မျက်နှာပြင်များ (၂၀၁၈)
ကျော်ကျော်ထွန်း	၁ ဆု	နို့ဘီလူး (၂၀၁၉)
အောင်ကိုလတ်	၁ ဆု	ဂန္ဓဗ္ဗ (၂၀၂၀)
ကောင်းဆက်ပိုင်	၁ ဆု	ကံကောင်း (၂၀၂၃)
(ဂီတမြို့)		

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်အသံဆုများ

ဦးခင်ဦး	၁ ဆု	သရဖူ (၁၉၉၄)
ဦးစိန်မြင့်	၁ ဆု	မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)
(ဇာတ်လမ်းရုပ်ရှင်)		
ဦးဖိုးထောင်	၁ ဆု	ဆန်ရေ (၂၀၀၂)

ခင်စံပယ်ဦးအဖွဲ့	၁ ဆု သူးမွဲထသစွာ (၂၀၁၃)
ဦးအေးမြင့်	၁ ဆု လျှို့ဝှက်သောနှင်း (၂၀၁၄)
(ဇာတ်လမ်းရုပ်ရှင်)	
ကိုရဲဝင်း(ခ)	၁ ဆု ကျန်စစ်မင်း (၂၀၁၅)
ရစ်ချက်ရဲဝင်း	
ဦးမျိုးညွန့်	၁ ဆု တောင်သမန်သစွာ (၂၀၁၆)
ဆန်းဦးနှင့်အဖွဲ့	၁ ဆု အတိတ်၏အရိပ် (၂၀၀၉)
ဆန်းဦး	၁ ဆု ပန်းကြာဝတ်မှုန် (၂၀၁၁)
တိုနီ(လင်း)	၁ ဆု ကယန်းအလှ (၂၀၁၂)
ကိုကြည်မင်းသိန်း	၃ ဆု မာယာပရောဂျက် (၂၀၁၄)၊ မှော်ကျောက်စာ (၂၀၁၆)၊ ၁၀၁၄ (၂၀၁၉)
သိန်းအောင်	၁ ဆု ထာဝရအမေ (၂၀၁၇)
ကိုအေး	၁ ဆု မုန်းစွဲ (၂၀၁၈)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းဆုများ

အောင်ကျည်ထွဏ်း	၁ ဆု တိုက်ပွဲခေါ်သံ (၁၉၉၅)
မြက်ခင်းသစ်	၁ ဆု မြင့်မြတ်နှလုံးသား (၁၉၉၇)
(သုခုမလွင်ပြင်)	
ခင်လေးသိမ့်	၁ ဆု ပန်းတစ်ပွင့်ဖန်ဆင်းခြင်း (၂၀၀၁)
ငြိမ်းမင်း	၃ ဆု ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ(၂၀၀၂)၊ အမေ့နို့ဖိုး (၂၀၀၃)၊ လျှို့ဝှက်သောနှင်း(၂၀၀၄)
ကြည်စိုးထွန်း	၁ ဆု ဆဋ္ဌင်္ဂ (၂၀၀၅)
ကိုကိုလေး	၁ ဆု အနှိုင်းမဲ့ရင်ခွင် (၂၀၀၈)
မြင့်ဦးဦးမြင့်	၁ ဆု ကြိုးကြာတောင်ပံခတ်သံ (၂၀၀၉)
ခင်မောင်ဦး	၁ ဆု ပင်လယ်ထက်ကနေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
စိုးသိမ်းထွဏ်း	
မြင့်ဆောင်း၊	၁ ဆု ထာဝရအလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)
စိုးကျော်ဆန်း	
ဦးဇော်မြင့်ဦး	၂ ဆု တောင်သမန်သစွာ(၂၀၀၆)၊ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌ တည်စေ မင်း (၂၀၁၄)
ဝိုင်း	၂ ဆု ရင်ဘတ်ထဲကစား (၂၀၁၇)၊ ရွှေကြာ (၂၀၁၈)
မောင်မြတ်ဆွေ	၁ ဆု နိုင်ငံကြီးသား (၂၀၁၉)
ညိုမင်းလွင်	၁ ဆု ဆရာမ (၂၀၂၃)

အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်တည်းဖြတ်ဆုရှင်များ

ဦးမြင့်ခိုင်	၃ ဆု	သူ့ကျွန်မခံပြီ (၁၉၉၇)၊ သူးမွဲထသစ္စာ (၂၀၀၃)၊ မော်ကွန်းရုပ်ရှင်	ပင်လယ်ထက်က နေဝန်းနီ (၂၀၁၀)
အောင်သွင်	၁ ဆု	ဆဋ္ဌဂံ (၂၀၀၅)	
ဟိန်းထက်	၁ ဆု	ထာဝရ အလင်းတန်းများ (၂၀၁၁)	
သော်ဇင်	၁ ဆု	ကောင်းကျိုးကိုယ်၌ တည်စေမင်း (၂၀၁၄)	
ဇော်မင်း	၆ ဆု	ငါသူတစ်ပါးယောက်ျားမိန်းမ (၂၀၀၂)၊ လျှို့ဝှက်သော နှင်း (၂၀၀၄)၊ မျှော်လင့်ခြင်းများစွာ (၂၀၀၆)၊ ကျောက်စက်ရေ (၂၀၀၉)၊ ဥ (၂၀၁၂)၊ ချစ်စံအိမ် ၂၀၂၈ (၂၀၁၅)	
ကိုညာဏ်ဝင့်	၁ ဆု	ဒေသရဲ့နတ်သမီး (၂၀၁၆)	
အိုဝင်	၁ ဆု	ထာဝရအမေ (၂၀၁၇)	
ကျော်ခိုင်စိုး	၂ ဆု	ရွှေကြာ (၂၀၁၈)၊ ၁၀၁၄ (၂၀၁၉) (ဂျီသရီး၊ ကျော်ခိုင်စိုး)	
ကြည်သာ	၁ ဆု	လိပ်ပြာထောင်ချောက် (၂၀၂၂)	

အထူးဆုရှင်များ

ဝင်းမာ	၁ ဆု	ဖိုးပြုံးချို (၁၉၅၅)	
အောင်ထွန်းလေး	၁ ဆု	အဖေတစ်ခုသားတစ်ခု (၁၉၇၇)	
အင်္ဂလန်စိန်	၁ ဆု	မေတ္တာရှင်မလေး ငြိမ်းငြိမ်းအိ (၁၉၇၈)	
အိဖြူစိုး	၁ ဆု	ရင်ထဲကဆောင်းရာသီ (၁၉၉၉)	
ယွန်းယွန်း	၁ ဆု	တိမ်မင်းသမီးရဲ့ဒဏ္ဍာရီ (၂၀၁၂)	
Moon Myanmar	၁ ဆု	မနောမြေမှကျောက်စိမ်းကမ္ဘာ (၂၀၁၆)	
ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး			
ဌေးဌေးတင်နှင့်အဖွဲ့	၁ ဆု	ကမ္ဘာလ (၂၀၂၀)	

အစိုးရမဟုတ်သော အသင်းအဖွဲ့များ

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့
- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း
- ၃။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ
- ၄။ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း
- ၅။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစာဆရာအသင်း
- ၆။ မြန်မာနိုင်ငံစာပေထုတ်ဝေသူနှင့် ဖြန့်ချိသူများအသင်း
- ၇။ မြန်မာနိုင်ငံပုံနှိပ်နှင့် ထုတ်ဝေသူလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၈။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး
- ၉။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံး
- ၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံသဘင်ပညာရှင်များအစည်းအရုံး
- ၁၁။ မြန်မာနိုင်ငံဟာသပညာရှင်များအစည်းအရုံး
- ၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံရိုးရာပန်းပညာရှင်များအစည်းအရုံး
- ၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်များအသင်း
- ၁၅။ မြန်မာနိုင်ငံဟိုတယ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၇။ မြန်မာနိုင်ငံပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၈။ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၉။ မြန်မာနိုင်ငံငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၀။ မြန်မာနိုင်ငံရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၁။ မြန်မာနိုင်ငံမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
- ၂၂။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၃။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောအသင်း
- ၂၄။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးနှင့် ဆေးပစ္စည်းလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအသင်းချုပ်
- ၂၆။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးကုန်သည်များအသင်း
- ၂၈။ မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း
- ၂၉။ မြန်မာနိုင်ငံဆီကုန်သည်များနှင့် ဆီလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၃၀။ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာအသင်းချုပ်
- ၃၁။ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း

- ၃၂။ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာပညာရှင်များအသင်း
 ၃၃။ မြန်မာနိုင်ငံပင်လယ်ကူးသင်္ဘောသားများအသင်း
 ၃၄။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း (ဗဟို)
 ၃၅။ မြန်မာနိုင်ငံသွားနှင့်ခံတွင်းဆရာဝန်များအသင်း
 ၃၆။ မြန်မာနိုင်ငံဆရာဝန်အသင်း (ဗဟို)
 ၃၇။ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းဆေးဆရာများအသင်း
 ၃၈။ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း
 ၃၉။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်
 ၄၀။ မြန်မာ့အမျိုးသမီးစီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည်များအသင်း
 ၄၁။ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်လက်အင်္ဂါမသန်စွမ်းသူများအသင်း
 ၄၂။ မြန်မာနိုင်ငံသင်္ဘောသားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
 ၄၃။ မြန်မာနိုင်ငံမေ့ဆေးဆရာဝန်များအသင်း
 ၄၄။ မြန်မာနိုင်ငံဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
 ၄၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း
 ၄၆။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း
 ၄၇။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေကော်မတီ
 ၄၈။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့
 ၄၉။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာကောင်စီ
 ၅၀။ မြန်မာနိုင်ငံသူနာပြုနှင့် သားဖွားကောင်စီ
 ၅၁။ မြန်မာနိုင်ငံရွှေလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
 ၅၂။ မြန်မာ့စီးပွားရေးအမှုဆောင်များအသင်း
 ၅၃။ မြန်မာနိုင်ငံတိရစ္ဆာန်ဆရာဝန်များအသင်း
 ၅၄။ မြန်မာနိုင်ငံသူနာပြုနှင့် သားဖွားအသင်း
 ၅၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာရင်းအင်းပညာအသင်း
 ၅၆။ မြန်မာနိုင်ငံနိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များအသင်း
 ၅၇။ မြန်မာ-ဂျပန်ချစ်ကြည်ရေးအသင်း
 ၅၈။ မြန်မာ-ထိုင်းချစ်ကြည်ရေးအသင်း
 ၅၉။ မြန်မာနိုင်ငံတောင်တန်းဒေသသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့
 ၆၀။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့ချုပ်
 ၆၁။ မြန်မာနိုင်ငံစိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းပညာရှင်အဖွဲ့
 ၆၂။ မြန်မာနိုင်ငံမဟာဗျူဟာနှင့် နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးအဖွဲ့
 ၆၃။ မြန်မာနိုင်ငံပင်လယ်ကူးသင်္ဘောသားအလုပ်သမားအဖွဲ့
 ၆၄။ မြန်မာနိုင်ငံစားသုံးသူကာကွယ်ရေးအသင်း
 ၆၅။ မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
 ၆၆။ မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (UTF)

- ၆၇။ မြန်မာနိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းဈေးကွက်မြှင့်တင်ရေးအသင်း
- ၆၈။ မြန်မာနိုင်ငံဘာသာပေါင်းစုံချစ်ကြည်ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့
- ၆၉။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဖောင်ဒေးရှင်း (Public Health Foundation)
- ၇၀။ ဗဟိုသမဝါယမအသင်း
- ၇၁။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၇၂။ မြန်မာနိုင်ငံဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟအဖွဲ့ချုပ်
- ၇၃။ မြန်မာနိုင်ငံကျန်းမာရေးမှူးအသင်း
- ၇၄။ သံတမန်ရေးရာကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းသားများအသင်း
- ၇၅။ မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းအင်ဂျင်နီယာအသင်း
- ၇၆။ မြန်မာနိုင်ငံအသိဉာဏ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၇၇။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများအသင်း
- ၇၈။ မြန်မာနိုင်ငံဓာတ်ပုံအသင်း
- ၇၉။ မြန်မာနိုင်ငံဆီးချိုသွေးချိုရောဂါအသင်း
- ၈၀။ အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအကြံပေးကောင်စီ
- ၈၁။ မြန်မာနိုင်ငံစွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၈၂။ မြန်မာနိုင်ငံအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၈၃။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်စုံသဘင်အသင်း
- ၈၄။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်အခြေခံပရိဘောဂလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၈၅။ မြန်မာနိုင်ငံပန်းချီ၊ ပန်းပုအစည်းအရုံး
- ၈၆။ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်သောရှေ့နေများအသင်း
- ၈၇။ မြန်မာနိုင်ငံယမကာထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသူများအသင်း
- ၈၈။ မြန်မာနိုင်ငံစားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၈၉။ မြန်မာနိုင်ငံအိမ်၊ ခြံ၊ မြေ လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအသင်း
- ၉၀။ မြန်မာနိုင်ငံအိမ်၊ ခြံ၊ မြေဝန်ဆောင်မှုအသင်း
- ၉၁။ မြန်မာနိုင်ငံသင်္ချာအသင်း
- ၉၂။ မြန်မာနိုင်ငံဆရာများအဖွဲ့ချုပ်
- ၉၃။ မြန်မာနိုင်ငံကြိမ်နှင့်ဝါးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၉၄။ မြန်မာနိုင်ငံလက်ဖက်အသင်း
- ၉၅။ မြန်မာနိုင်ငံစားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း
- ၉၆။ မြန်မာ-တရုတ်ချစ်ကြည်ရေးအသင်း
- ၉၇။ မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်
- ၉၈။ မြန်မာနိုင်ငံမသန်စွမ်းသူများရှေ့ဆောင်အဖွဲ့
- ၉၉။ မြန်မာနိုင်ငံဗိသုကာကောင်စီ
- ၁၀၀။ မြန်မာနိုင်ငံဗိသုကာအသင်း
- ၁၀၁။ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာကောင်စီ

- ၁၀၂။ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း
- ၁၀၃။ မြန်မာနိုင်ငံခရစ်ယာန်အသင်းတော်များကောင်စီ
- ၁၀၄။ မြန်မာနိုင်ငံ အာမခံအသင်း
- ၁၀၅။ မြန်မာနိုင်ငံတောင်သူလယ်သမားနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (AFFM)
- ၁၀၆။ မြန်မာ့ရိုးရာလက်ဝှေ့အစည်းအရုံး
- ၁၀၇။ မြန်မာနိုင်ငံအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (CTUM)
- ၁၀၈။ မြန်မာနိုင်ငံပြည်ပအလုပ်အကိုင်အကျင့်စီမံအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၀၉။ မြန်မာမွတ်စလင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံစားဖိုမှူးများအသင်း
- ၁၁၁။ မြန်မာ့လူမှုဘဝတိုးတက်မြှင့်တင်ရေးအသင်း
- ၁၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံနားမကြားသူများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့
- ၁၁၃။ မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေဘွဲ့ရသူများအသင်း
- ၁၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံအားကစားကလောင်ရှင်များအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၁၅။ မြန်မာနိုင်ငံအားကစားမီဒီယာများအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံမော်တော်ယာဉ်တင်သွင်းထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိရောင်းချသူများအသင်း
- ၁၁၇။ မြန်မာ့ငှက်နှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးအသင်း
- ၁၁၈။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်မြင်သံကြားနှင့်အသံထုတ်လွှင့်သူများအသင်း
- ၁၁၉။ မြန်မာနိုင်ငံပဲမျိုးစုံနှင့်နှမ်းကုန်သည်များအသင်း
- ၁၂၀။ မြန်မာနိုင်ငံပြောင်းလုပ်ငန်းအသင်း
- ၁၂၁။ မြန်မာနိုင်ငံကဗျာဆရာသမဂ္ဂအသင်း
- ၁၂၂။ မြန်မာနိုင်ငံဂေါက်သီးရိုက်အသင်း
- ၁၂၃။ မြန်မာနိုင်ငံရင်ခွင့်မဲ့ကလေးငယ်များလျှော့ချရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း
- ၁၂၄။ မြန်မာနိုင်ငံအသေးစားငွေရေးကြေးရေးအသင်း
- ၁၂၅။ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၂၆။ မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစာထုတ်ဝေသူနှင့် ပတ်လည်ပုံနှိပ်စက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၂၈။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအသင်း
- ၁၂၉။ မြန်မာနိုင်ငံတေးသံရှင်များအသင်း
- ၁၃၀။ မြန်မာနိုင်ငံအဝေးပြေးကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၁၃၁။ မြန်မာနိုင်ငံအမှတ်တရပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချရေးအသင်း
- ၁၃၂။ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်းဆေးဝါးထုတ်လုပ်သူများနှင့် ဆေးပစ္စည်းလုပ်ငန်းရှင်များ အသင်း
- ၁၃၃။ မြန်မာနိုင်ငံခရစ်ယာန်အသင်းတော်များအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၃၄။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တမိလ်ဟိန္ဒူဖောင်ဒေးရှင်း
- ၁၃၅။ အာရှကက်သလစ်ဆရာတော်ကြီးများအဖွဲ့ချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းမီဒီယာကောင်စီ

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၁-၁၁-၂၀၁၅

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီသည် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက် (၆) ရပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည် -

- (က) နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ နိုင်ငံသားတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ရေးသားထုတ်ဝေဖြန့်ချိခွင့်ရှိသည့် သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပေါ်စေရန်၊
- (ခ) သတင်းမီဒီယာလုပ်ငန်းသည် စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်အဖြစ် ပီပြင်စွာ ရပ်တည်နိုင်စေရန်၊
- (ဂ) သတင်းမီဒီယာသမားများ၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ အပြည့်အဝရရှိစေရန်၊
- (ဃ) သတင်းမီဒီယာသမားများ လိုက်နာရမည့် တာဝန်၊ ကျင့်ဝတ်၊ စည်းကမ်းနှင့် ကျင့်စဉ်များကို ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများတွင် သတ်မှတ်ရေးဆွဲရန်၊
- (င) နိုင်ငံသားတိုင်း၏ သတင်းသိပိုင်ခွင့်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊
- (စ) သတင်းမီဒီယာတစ်ခုခုတွင် ရေးသားဖော်ပြထုတ်လွှင့်မှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ယောက်၏ တိုင်ကြားချက်၊ အငြင်းပွားချက်များကို နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းသောနည်းလမ်းဖြင့် ကျေအေးပြေငြိမ်းစေရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းမီဒီယာကောင်စီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး နှစ်ဦးအပါအဝင် အမှုဆောင်အင်အား ၁၉ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၊ အငြင်းပွားမှုနှင့် တိုင်ကြားမှုများ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းရေးကော်မတီ၊ ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီ၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးကော်မတီ၊ သတင်းမီဒီယာကျင့်ဝတ်နှင့် သတင်းမီဒီယာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ပြန်ကြားရေးကော်မတီ၊ ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၊ ရုံးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးရာကော်မတီ၊ စာရင်းစစ်အဖွဲ့ဟူ၍ ဖွဲ့စည်းကာ ကောင်စီ၏ လုပ်ငန်းများ အရှိန်အဟုန်မပျက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

တည်နေရာ

၄။ အမှတ် ၃၉၂-၃၉၆၊ ကုန်သည်လမ်း၊ ၉ ရပ်ကွက်၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၌ ဖွင့်လှစ်ထားပါသည်။ ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၉-၄၄၈၀၂၆၃၂၆ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၃-၄-၁၉၉၁

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိ မိခင်နှင့်ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ဘဝအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေရေးအတွက် စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို ပံ့ပိုးကူညီရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် (၁၁) ဦးပါဝင်သည်။ ဗဟိုအဆင့်တွင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၁) ဦးအပါအဝင် ဗဟိုကော်မတီဝင် (၅၃)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်အသီးသီးတွင် ကြီးကြပ်မှုကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားသည်။ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များတွင် အသင်းခွဲများ ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သည်။

အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း/ရပ်စဲခြင်း

၄။ လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အဆင့်အတန်း၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး ခွဲခြားမှုမရှိစေဘဲ အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့်ကိုက်ညီသူများသည် မြို့နယ်အသင်း သို့မဟုတ် အသင်းခွဲတွင် အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ -

- (က) အသက် (၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) မိခင်နှင့်ကလေးများ၊ မိသားစု၏ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာကူညီစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း၊
- (ဂ) စိတ်မနှံ့သူနှင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သူ၊
- (ဃ) ဝင်ကြေး၊ လစဉ်ကြေးနှင့် နှစ်စဉ်ကြေး၊ ရာသက်ပန်ကြေးတို့ကို သတ်မှတ်သည့် အတိုင်း ပေးဆောင်နိုင်သူဖြစ်ခြင်း။

၅။ အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခံရလျှင် အသင်းသားအဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်-

- (က) မတရားအသင်း အက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (ခ) နိုင်ငံတော်သစ္စာ ဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်မှု၊
- (ဂ) အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်အောင် ပြုလုပ်မှု၊
- (ဃ) ပြည့်တန်ဆာအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (င) လောင်းကစားဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊
- (စ) ၁၉၄၇ခုနှစ် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေအရ ပြစ်မှုများ၊

- (ဆ) ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေအရပြစ်မှုများ၊
- (ဇ) မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဥပဒေအရပြစ်မှုများ။

တည်နေရာ

၆။ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းကို သုခုမလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ (နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၆၇- ၄၁၉၀၀၂၊ ၀၆၇ - ၄၁၉၀၁၁၊ ၀၆၇ - ၄၁၉၀၁၂ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဂီတအစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၂-၁၁-၂၀၀၅

ရည်ရွယ်ချက်

- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-
- (က) ဂီတအစည်းအရုံးသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူ တစ်ရပ်လုံး၏အကျိုးစီးပွားကို ဂီတစွမ်းအားဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) ဂီတလောကသားတို့၏အကျိုးစီးပွားကို တိုးတက်မြှင့်မားအောင် ဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ဂီတအစည်းအရုံး ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး၊ နှစ်ဦးအပါအဝင် အမှုဆောင်အင်အား ၁၅ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ မဟာဂီတ၊ ကာလပေါ်၊ ခေတ်ပေါ်စတူရီယို၊ ခေတ်သစ်ဂီတ၊ အသံဖမ်းမှု၊ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိ စသည့် အဓိကအလွှာခြောက်လွှာအတွက်လိုအပ်သော အမှုဆောင်ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်များ ပေးအပ်ထားသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ ဂီတအစည်းအရုံးအဆိုပြုလွှာများကို ၁-၆-၂၀၀၆ ရက်နေ့မှစ၍ အခမဲ့ဖြန့်ဝေ စည်းရုံး လျက်ရှိသည်။ အဆိုပြုလွှာစိစစ်ရာတွင် ပညာရှင်အဆင့်နှင့် ဝါသနာရှင်အဆင့်အတွက် လစဉ်ကြေးပေးသွင်းခြင်းဖြင့်လျှောက်ထားနိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံဂီတအစည်းအရုံးကို အမှတ်(၂)၊ ဓမ္မဒါနလမ်း၊ နတ်ချောင်းရပ်ကွက်၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရမည့်တယ်လီဖုန်းနံပါတ်များမှာ ဖုန်း-၀၁-၅၄၅၈၆၃၊ ၅၄၅၈၆၂၊ ၅၄၉၉၅၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၆-၆-၂၀၁၂

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းသည် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက် (၄) ရပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည် -

- (က) နိုင်ငံအကျိုးပြု၊ သုတရသစာပေများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) စာပေလောကသားအချင်းချင်း၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုခိုင်မာရေးကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) စာပေလောကသားအားလုံး၏ သာရေးနာရေးကိစ္စများကို ကူညီဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဃ) ဂန္ထဝင်စာပေနှင့် ခေတ်ပြိုင်စာပေများကို စာဖတ်ပရိသတ်လက်သို့ရောက်ရှိရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ၂၃-၅-၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန၊ ဗဟိုပုံနှိပ်စက်ရုံရုံးခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းတတိယအကြိမ် ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ဗဟိုကော်မတီဝင် (၃၀) ဦးကို ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုဗဟိုကော်မတီဝင် (၃၀) ဦးမှ ဥက္ကဋ္ဌ တစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သုံးဦး၊ အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးသုံးဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး တစ်ဦး၊ စာရင်းစစ် တစ်ဦး၊ ပြန်ကြားရေးမှူး တစ်ဦး၊ ကျန်အဖွဲ့ဝင် ၁၉ ဦးအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၃၀) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

အသင်းဝင်ဖြစ်ခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းကို အောက်ဖော်ပြပါအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း အပိုဒ် (၁၀) တွင် ဖော်ပြထားသည့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသူ စာရေးဆရာများသည် လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးအဆင့်အတန်းခွဲခြားမှုမရှိဘဲ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဝင်ခွင့်ရှိသည် -

- (က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်။
- (ခ) အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူဖြစ်ရမည်။
- (ဂ) စာရေးဆရာအသင်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းကို ယုံကြည်လက်ခံလိုက်နာသူ ဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) စာရေးဆရာအသင်းမှပေးအပ်သော တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်သူ ဖြစ်ရမည်။

(ခြင်းချက်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း အသင်းဝင်အဖြစ် ပြန်လည်လက်ခံမည် ဖြစ်သည်။) အခြေခံစည်းမျဉ်း အပိုဒ် (၁၀) တွင် မဂ္ဂဇင်း၊

ဂျာနယ်များတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့ဖူးသော လုံးချင်းဝတ္ထုရှည် ၃ အုပ်၊ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည် ၆ပုဒ်၊ ဝတ္ထုတို ၁၀ ပုဒ်၊ ပုံပြင် ၁၀ ပုဒ်၊ ဆောင်းပါး ၁၀ ပုဒ်၊ ကဗျာအပိုဒ် ၂၀၊ ပြဇာတ် ၃ ပုဒ်၊ တစ်ခန်းရပ် ပြဇာတ် ၅ ပုဒ်၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်းစသော စာအုပ်များ ၃ အုပ်၊ အထက်ပါ အမျိုးအစားတစ်ခုခုတွင် ယှဉ်တွဲဖော်ပြသည့် အရေအတွက် ထက်မနည်း ဖန်တီးပြုစုရေးသား၍ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းစာစောင်များတွင်ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးသူများကိုလည်းကောင်း၊ စာပေအဖွဲ့အနွဲ့အမျိုးအစား ၁၀ မျိုးကိုတွဲဖက်၍ရေးသားသောကိစ္စတို့တွင်ဝတ္ထုရှည်၊ ဘာသာပြန်ခံရသူများကိုလည်းကောင်း၊ စာရေးဆရာအသင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းကို စွမ်းစွမ်းတမ်းတမ်းဆောင်ရွက်သူများကို မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်အသင်းဝင်အဖြစ် ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီ က သတ်မှတ်နိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ အမှတ် ၁၇၃/၁၇၅၊ (၇/၈)လွှာ၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၌ ဖွင့်လှစ်ထားပါသည်။ ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၂၅၂၄၁၇၊ ၀၉-၂၅၂၆၀၅၂၀၆၊ ဖက်စ် ၀၁-၃၈၅၂၇၃ တို့ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၅-၂၀၁၀

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) မြန်မာ့လူ့ဘောင်အား အစဉ်လေ့လာသင်ယူနေသော လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံနှင့်အဝန်း တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သည့် ကျေးရွာကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစာကြည့်တိုက်များကို စံ(၅)ရပ်နှင့်ကိုက်ညီသည့် အခိုင်အမာစာကြည့်တိုက်များအဖြစ်ရပ်တည်လာနိုင်ရေးနှင့် အခြားစာကြည့်တိုက် များ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးတို့အတွက် လိုအပ်သောကူညီမှုများ ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (ခ) စာကြည့်တိုက်များ ရေရှည်တည်တံ့ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စာအုပ်၊ စာစောင်များကို ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့ပေးရန်၊
- (ဂ) ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်များကို အခိုင်အမာစာကြည့်တိုက်များအဖြစ် ရပ်တည် လာနိုင်ရေးအတွက် အဆောက်အအုံနှင့် ပရိဘောဂများကို မတည်ထောက်ပံ့ ပေးရန်၊

- (ဃ) ပြည်သူများအတွင်း စာဖတ်ဝါသနာနှင့် စာဖတ်သည့်အလေ့အထ ပြန့်ပွားစွဲမြဲ နိုင်မလာစေရေးအတွက် စာပေပညာရှင်များကွင်းဆင်း၍ ဟောပြောဆွေးနွေးမှု၊ ပညာပေးစည်းရုံးမှု၊ အားပေးလှုံ့ဆော်မှု၊ ပျိုးထောင်မြေတောင်မြှောက်မှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် စီစဉ်ထောက်ပံ့ပေးဆောင်ရွက်ပေးရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဒုတိယအကြိမ် နှစ်ပတ်လည်သင်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးဖြင့် အသင်းသားများက ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၈) ဦးနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အလုပ်အမှုဆောင် (၁၆) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၄) ဦးဖြင့် ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ အလုပ်အမှုဆောင် (၂၄) ဦးအနက်မှ ဥက္ကဋ္ဌ (၁) ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး (၁) ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး (၁) ဦး၊ အကျိုးဆောင်စာရင်းစစ် (၁) ဦး၊ ကျန်ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် (၁၁) ဦး အပါအဝင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို စုစုပေါင်း (၁၈) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အသင်းဝင်များလက်ခံခြင်း

၄။ ဖောင်ဒေးရှင်း၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုစိတ်ဝင်စားပြီး နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာရှိသူနိုင်ငံသားတိုင်း အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ အသင်းသားအဖြစ် လျှောက်ထားလိုပါက အသင်းသားအဖြစ်ဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာနှင့်အတူ အသင်းဝင်ကြေး ကျပ် ၁၀၀၀ နှင့် နှစ်စဉ်ကြေး ကျပ် ၁၀၀၀ ကို တစ်ပါတည်း ပေးဆောင်ရမည်။ အသင်းသား အရေအတွက် ကန့်သတ်ထားခြင်း မရှိပါ။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်များဖောင်ဒေးရှင်းကိုအမှတ် (၂၂၈)၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊ ဗိုလ်တထောင် မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင်ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရမည့် တယ်လီဖုန်းနံပါတ် များမှာ ၀၁-၂၄၅၇၅၈ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၈-၁၉၈၉

ရည်ရွယ်ချက်

- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-
- (က) ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး၊ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ၏ လူမှု စီးပွားတန်းတူပြိုင်တူ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊
 - (ခ) စစ်မှုထမ်းဟောင်း အဖွဲ့ဝင်များ၏ စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် အကူအညီပေးရန်၊

- (ဂ) အမျိုးသားကာကွယ်ရေး နှင့် လုံခြုံရေးလုပ်ငန်းများတွင် တပ်မတော်၏ အရန် အင်အားအဖြစ် တာဝန်သိသဖြင့် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဃ) နိုင်ငံတော်အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများတွင် စုစည်းညီညွတ်စွာဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့သည် ဗဟိုစည်းရုံးရေးကော်မတီဝင်များ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စစ်မှုထမ်းဟောင်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ (၂၁)ဖွဲ့၊ ခရိုင်စစ်မှုထမ်းဟောင်း ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ (၆၅)ဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ စည်းရုံးရေးကော်မတီ (၃၀၄) ဖွဲ့တို့ကို ဖွဲ့စည်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ အောက်ပါအချက်အလက်များနှင့်ကိုက်ညီသူ စစ်မှုထမ်းဟောင်းများသည် မိမိဆန္ဒ အလျောက်စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း လျှောက်ထားနိုင်သည် -

- (က) လွတ်လပ်ရေးမရမီကာလ၊ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းစဉ်ကာလနှင့် လွတ်လပ်ရေး ရပြီးကာလတို့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည့် စစ်တပ် သို့မဟုတ် တပ်မတော်တွင် တပ်မတော်သားအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ၊
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဗဟိုကောင်စီ နှင့် ဗဟိုအမှုဆောင်အဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန်သည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များ၊ စည်းကမ်းချက်များနှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် ကတိပြုသူ၊
- (ဂ) စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့က ပေးအပ်သောတာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင် ရန်ကတိပြုသူ၊
- (ဃ) နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုခု၏ ပါတီဝင်မဟုတ်သူ၊
- (င) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်း ခံရသည့် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်အား လက်နက်ကိုင်ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်သည့် အသင်း အဖွဲ့တစ်ခုခုတွင် မပါဝင်ခဲ့သူ၊
- (စ) တပ်ထွက်လက်မှတ်အရ ကောင်းမွန်စွာ ထွက်ခွင့်ရရှိသူ၊
- (ဆ) နယ်ဘက်ဆိုင်ရာတွင်အကျင့်စာရိတ္တကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံရခြင်း မဟုတ်သူ၊
- (ဇ) ဆေးစစ်ချက်အရ ရူးသွပ်သူ၊ စိတ်ရောဂါခံစားရခြင်းမဟုတ်သူ၊
- (ဈ) တပ်မတော်အိမ်ထောင်စုဝင် အငြိမ်းစားလစာ ဆက်လက်ခံစားခွင့်ရှိသူများ လည်း စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့သည် သုခုမလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့နယ်၊ ပြည်ထောင်စု နယ်မြေ (နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် တည်ရှိသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၆၇- ၃၀၇၉၁၊ ၀၆၇-၃၀၇၉၀၊ ၀၆၇-၃၀၇၉၅ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၂-၁၀-၁၉၉၄

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျရောက်လျက်ရှိသော မူးယစ်ဆေးစွဲရောဂါအန္တရာယ်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက အမျိုးသားရေးအသွင်ဖြင့် တားဆီးကာကွယ်လျက်ရှိရာ အသင်းအဖွဲ့တစ်ရပ်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းများအား အထောက်အကူပြုပံ့ပိုးရန်၊
- (ခ) မူးယစ်ဆေးအကြောထဲထိုးသွင်းသူများ၌ ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ လျင်မြန်စွာ ကူးစက်လျက်ရှိရာ ဘက်ပေါင်းစုံမှပိုင်းဝန်းပါဝင်၍ ထိရောက်စွာတားဆီးကာကွယ် နှိမ်နင်းနိုင်ရန်နှင့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ ဆောလျင်စွာဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ် နေသည့်အလျောက် ဤအသင်းသည် အင်အားတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ရန်၊
- (ဂ) အသင်း၏ရည်မှန်းချက်များကို အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်းကို ဥက္ကဋ္ဌ(၁)ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၁)ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဦးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်(၁၅)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိသော မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်းများမှာ -

- (က) တိုင်းအဆင့် (၄) သင်း၊
- (ခ) ပြည်နယ်အဆင့် (၃) သင်း၊
- (ဂ) ခရိုင်အဆင့် (၇) သင်း၊
- (ဃ) မြို့နယ်အဆင့် (၆၄) သင်း။

အသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေး အသင်းဝင်ဖြစ်ရန် အောက်ပါအချက်များ လိုအပ်ပါသည် -

- (က) လူမှုရေးစိတ်ပါဝင်စားသူ၊
- (ခ) နိုင်ငံရေးပါတီဝင်အဖြစ်မှ ကင်းရှင်းသူ၊
- (ဂ) စိတ်မနှံ့သူနှင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သူ၊

- (ဃ) မူးယစ်ဆေးဝါးပျောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို အသိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသူ၊
- (င) နိုင်ငံတော်နှင့် အသင်းကြီးမှ ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်သူ။

တည်နေရာ

၅။ အမှတ်-၃၇(G)၊ မြေကွက်အမှတ် (၁/ဗ)၊ ကျွန်းတောလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၅၀၂၈၉၂၊ ၅၀၂၈၉၃ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီ ပန်းပု အစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၈-၇-၁၉၉၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံရိုးရာပန်းပညာရှင်များ အစည်းအရုံးအဖြစ် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၂၈-၄-၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးအဖြစ် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -
 - (က) ခေတ်မီ၍ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရာတွင် တစ်တပ်တစ်အားဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်၊
 - (ခ) ရိုးရာပန်းပညာရှင်များကိုစုစည်း၍ ပညာရှင်များ၏ ဘဝမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်၊
 - (ဂ) မြန်မာ့ပန်း(၁၀)မျိုး ပညာရပ်များခေတ်နှင့်အညီ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတကာ နယ်ပယ်တွင် ထင်ရှားပေါ်လွင်မှု ရှိလာစေရန်၊
 - (ဃ) တိုင်းကျိုးပြည်ပြုလက်ရာမွန်များကို ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ပန်း (၁၀) မျိုးပညာများကို မျိုးဆက်သစ်များသို့ လက်ဆင့်ကမ်းရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးကို ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦး၊ အတွင်းရေးမှူး တစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးနှစ်ဦးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် (၂၆) ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။

အစည်းအရုံးဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

- ၄။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးဝင်ဖြစ်ရန် အောက်ပါအချက်များ လိုအပ်ပါသည် -
 - (က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊
 - (ခ) အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်။

- (ဂ) ရိုးရာပန်းပညာ ၁၀ မျိုးအလိုက် ပန်းပညာတစ်ခုခုကို တတ်ကျွမ်းနားလည်သူ ပညာရှင် (သို့မဟုတ်) ပန်း(၁၀)မျိုးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုသူ ဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) သတ်မှတ်ဝင်ကြေး၊ နှစ်စဉ်ကြေးများ မှန်မှန်ပေးသွင်းနိုင်ရမည်။
- (င) နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခု၏ အဖွဲ့ဝင်မဖြစ်ရ။ (အမျိုးသားနိုင်ငံရေးကိုမဆိုလိုပါ)
- (စ) ပေးအပ်သည့် အစည်းအရုံးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။
- (ဆ) အစည်းအရုံး၏ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ဇ) စိတ်ပေါ့သွပ်ခြင်းမရှိရ။
- (ဈ) မြို့နယ်ဖြစ်စေ၊ ခရိုင်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်စေ၊ ဗဟိုဖြစ်စေ၊ အစည်းအရုံး ဥက္ကဋ္ဌ၏ ထောက်ခံမှုရရှိသူ ဖြစ်ရမည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ပန်းချီပန်းပုအစည်းအရုံးကို အမှတ်(၁၈၂)၊ ဗိုလ်ချုပ်ဈေး အရှေ့ဘက်တန်း၊ ပန်းပဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၁-၂၈၇၆၀၄၊ ၀၁-၂၄၀၉၆၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၃-၁၉၄၆

ရည်ရွယ်ချက်

- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -
 - (က) ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ရာတွင်ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို၊ အနုပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင် များသည် ညီညီညွတ်ညွတ် တစ်တပ်တစ်အားအနေဖြင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲရန်၊
 - (ခ) ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားအချင်းချင်း စည်းရုံးညီညွတ်ရန်၊ အကျိုးတူခံစားမှုများ မျှတစွာရယူနိုင်ရန်၊ အခြားနိုင်ငံတော်အသိအမှတ်ပြုထားသော အဖွဲ့အစည်း များကို ကူညီပံ့ပိုးရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
 - (ဂ) ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားများ၏ လုပ်ငန်းခွင်ချောမောပြေပြစ်စေရန်၊ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းဖူလုံမှုတွင် ကူညီရန်နှင့် ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယိုလုပ်သားတို့၏ တရားသော ရပိုင်ခွင့်များကို တရားဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ တောင်းဆိုနိုင်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံး ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီကို ဥက္ကဋ္ဌ တစ်ဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နှစ်ဦး၊ အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦး၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး နှစ်ဦး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး တစ်ဦး၊ စာရင်းစစ် နှစ်ဦး၊ စည်းရုံးရေးမှူး သုံးဦး၊ ပြန်ကြားရေးမှူး သုံးဦး၊ အဖွဲ့ဝင် ငါးဦး စုစုပေါင်းအင်အား (၂၀)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် အခြေခံအလွှာ ဆယ်လွှာကိုဖွဲ့စည်း၍

သက်ဆိုင်ရာကော်မတီများဖွဲ့ကာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လောက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

တည်နေရာ

၄။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံးကို အမှတ် (၁၆)၊ ဝင်္ကံဘာလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်မှာ ၀၁-၅၄၄၉၃၆၊ ၀၁-၅၄၉၄၆၃၊ ၀၁-၅၄၄၂၇၀၊ ၀၁-၅၄၄၆၃၉တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်အစည်းအရုံး(ဗဟို)

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၀-၇-၁၉၈၉

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်အစည်းအရုံး(ဗဟို)သည် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရာ၌ သဘင်ပညာရှင်များ နိုးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်ရန်၊ နိုင်ငံအကျိုးပြု ပြည်သူ့အကျိုးပြု သဘင်များ ပိုမိုထွန်းကားလာစေရန်၊ မြန်မာ့ရိုးရာသုခုမသဘင် အနုပညာ များကို ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ရန်၊ သဘင်ပညာရှင်များ၏ စည်းရုံးညီညွတ်မှုကို ကျစ်လျစ်ခိုင်မာစွာ တည်ထောင်ရန်၊ သဘင်ပညာရှင်များ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်း ပိုမို တိုးတက်မြင့်မားလာစေရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ သဘင်အစည်းအရုံး ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ကော်မတီဝင် (၃၃)ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်ရပ်စဲခြင်း

၄။ အောက်ပါအချက်များနှင့်ပြည့်စုံ၍ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုအနုပညာများ ထိန်းသိမ်း ဖော်ထုတ်မြှင့်တင်ပြီး သဘင်အနုပညာရပ်များဖြင့် သရုပ်ဆောင်၊ ကပြ၊ သီဆို၊ တီးမှုတ်၊ ရေးသား၊ ရေးစပ်သူများသည် လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး အဆင့်ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ မိမိဆန္ဒအလျောက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ သဘင်အဖွဲ့သို့ ဝင်ခွင့်ရှိသည်-

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်။
- (ခ) အနည်းဆုံးအသက် (၁၅) နှစ် ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်။
- (ဂ) သဘင်အစည်းအရုံး၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းများကို ယုံယုံကြည်ကြည် လက်ခံ၍ လိုက်နာရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။

- (ဃ) သဘင်အစည်းအရုံးမှ ပေးအပ်သော တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများကို မမှိတ်မသုန် ထမ်းဆောင်ရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။
- (င) သဘင်အစည်းအရုံး၏ စည်းကမ်းအရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း၊ အရေးယူအပြစ်ပေးခြင်းများကို ခံယူမည်ဟု ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။
- (စ) သတ်မှတ်ထားသော သဘင်အစည်းအရုံး (ဗဟို)၏ဝင်ကြေးကို မပျက်မကွက် ပေးဆောင်ရန် ကတိပြုသူဖြစ်ရမည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံသဘင်အစည်းအရုံး (ဗဟို)ကို အမှတ်(၁၃၅)၊ (၂၁)လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၁-၃၇၁၅၈၊ ၀၁-၂၅၃၇၇၃ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၃-၇-၁၉၉၆

ရည်ရွယ်ချက်

- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -
- (က) အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် နိုင်ငံတော်ကြီး တည်ဆောက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ပေးရန်၊
 - (ခ) အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
 - (ဂ) အမျိုးသမီးများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးစသည်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝလုံခြုံရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
 - (ဃ) တိုင်းရင်းသားရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကို ပိုမိုမြတ်နိုးတန်ဖိုးထားသည့် စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးအတွက် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်၊
 - (င) အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှုမှကာကွယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်ရန်၊
 - (စ) အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၊ လူကုန်ကူးမှုလျော့နည်းပပျောက်ရေးအတွက် အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အသွင်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
 - (ဆ) အမျိုးသမီးများ၏အခွင့်အရေးများကို တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်တွင် ဗဟိုနာယကအဖွဲ့၊ ဗဟိုအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့ကဦးဆောင်၍ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များဖြင့် စည်းရုံးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အသက်(၁၀)နှစ်ပြည့်ပြီးသော မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားသည့် မြန်မာအမျိုးသမီးတိုင်းသည် အခြေခံမူ(၅)ရပ်နှင့် ငြိစွန်းမှုမရှိပါက လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး အသင်းဝင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ပါဝင်ခွင့်မရနိုင်သည့် အခြေခံမူ(၅)ရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) သာသနာ့ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီး၊
- (ခ) စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၊
- (ဂ) နိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့ (သို့) နိုင်ငံရေးပါတီဝင်ထားသူ၊
- (ဃ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားမှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုဖြင့်ဖြစ်စေ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသူ၊
- (င) မတရားအသင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်းခံရသည့် အသင်းအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပါတီတွင်ပါဝင်သူ။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ်ကို ရန်အောင်မြင်ဘုရားလမ်း၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၆၇-၄၁၉၁၇၄၊ Fax ၀၆၇-၄၁၉၁၇၉ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁-၁၀-၁၉၆၃

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ နိုင်ငံတော်အတွင်း မီးလောင်ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်းကျဆင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာပါက တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ အကူအညီပေးရန်။

လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၃။ အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၏အဓိကတာဝန်ကြီး(၆)ရပ်မှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

- (က) မီးဘေးကြိုတင်တားဆီးကာကွယ်ရေး၊
- (ခ) မီးငြိမ်းသတ်ရေး၊

- (ဂ) သဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပွားသော ရေဘေး၊ လေဘေး၊ ငလျင်ဘေး၊ ကပ်ရောဂါဘေး၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေးအန္တရာယ်တို့ကို ကူညီကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊
- (ဃ) ပြည်သူ့အကျိုးပြုလူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊
- (င) နိုင်ငံတော်၏ အရန်အင်အားအဖြစ် ဖွဲ့စည်းလေ့ကျင့်ရေး၊
- (စ) သက်ဆိုင်ရာမီးဘေးတားဆီးရေးနှင့်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ညွှန်ကြားထားသော သို့မဟုတ် ပေးအပ်သောတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရေး တို့ပင်ဖြစ်သည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ရပ်စဲခြင်း

၄။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်နည်းဥပဒေ (၇၆)၊ အခန်း(၁၉)တွင် အရန်မီးသတ်တပ်သား၊ ဒုတိယတပ်ကြပ်၊ တပ်ကြပ်၊ တပ်ကြပ်ကြီးတို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် အောက်ပါအရည်အချင်းများဖြင့် ပြည့်စုံရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည် -

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊
 - (ခ) လျှောက်ထားသည့်လတွင် အသက် (၁၈) နှစ်အောက်မငယ်စေရ၊
 - (ဂ) မီးသတ်လုပ်ငန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားသူဖြစ်ရမည်၊
 - (ဃ) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ရမည်၊
 - (င) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ယွင်းစေသော မည်သည့်ရာဇဝတ်မှုမျိုးကိုမျှကျူးလွန်ခြင်း မရှိစေရ၊
 - (စ) ကျန်းမာသန်စွမ်းရမည်၊
 - (ဆ) သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ သို့မဟုတ် မြို့နယ်တွင် နေထိုင်သူဖြစ်ရမည်၊
 - (ဇ) ပြဋ္ဌာန်းထားသော မီးသတ်ကျင့်ဝတ်များကိုနားလည်၍ ကောင်းစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်သူ ဖြစ်ရမည်၊
 - (ဈ) မီးသတ်လေ့ကျင့်ခန်းများကို အချိန်မှန် တက်ရောက်လေ့ကျင့်နိုင်ရမည်၊
 - (ည) လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ကြည်ညိုလေးစားခြင်းကို ခံယူရရှိရမည်၊
 - (ဋ) မီးသတ်လုပ်ငန်းနှင့်တကွ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများတွင်စိတ်ပါဝင်စားသူဖြစ်ရမည့်အပြင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်ရမည်၊
 - (ဌ) မိမိအဆင့်အတန်းအလိုက် မီးသတ်ပညာကို ကောင်းစွာတတ်ကျွမ်းနားလည်ရမည်။
- ၅။ အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား အောက်ပါအကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲနိုင်သည် -

- (က) အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၏ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ကြံစည်ပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ခ) ရူးသွပ်ခြင်း သို့မဟုတ် သေဆုံးခြင်း၊
- (ဂ) အကျင့်စာရိတ္တပျက်ယွင်းခြင်း၊
- (ဃ) အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ယွင်းခြင်းကြောင့် ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေးခံရခြင်း၊
- (င) နည်းဥပဒေ(၇၈)ပါ တာဝန်ဝတ္တရားများကို မိမိအားသက်ဆိုင်ရာမှ တာဝန်ပေးခံရလျက် အကြောင်းလုံလောက်စွာမရှိဘဲ သုံးကြိမ်တိုင် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်(၁-၄-၁၉၃၇ ရက်နေ့တွင် အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသည်။)

ရည်ရွယ်ချက်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

၂။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခနည်းပါးသက်သာစေရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်စေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးမြှင့်တင်ရန်၊ ရောဂါဘေးတားဆီးရန်၊ ဘေးဒုက္ခကျရောက်သူများကို ကူညီရန်ဆိုသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းဗဟိုကောင်စီကို မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ရွေးချယ်သော တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များမှ ကိုယ်စားလှယ် (၁၇)ဦး၊ အစိုးရခန့်အပ်သောကိုယ်စားလှယ် (၁၀) ဦး၊ ဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်(၁၃) ဦး စုစုပေါင်း ဗဟိုကောင်စီဝင် (၄၀) ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းတွင် စီမံရေးရာဌာန၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဘေးဒုက္ခဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်ရေးဌာန၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးဌာန၊ သင်တန်းဌာန၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုယူနစ်နှင့် (Protocol)ယူနစ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

၅။ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ တက္ကသိုလ်၊ ကြက်ခြေနီအသင်းများတွင် ရာသက်ပန်၊ သာမန်၊ ကျောင်း၊ တပ်ဖွဲ့ဝင်စသည့် အသင်းဝင်အမျိုးအစားများ ခွဲခြားထားရှိသည်။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း ကြက်ခြေနီကြီးကြပ်မှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်ကြက်ခြေနီအသင်း၊ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်-သိပ္ပံကြက်ခြေနီအသင်းများ ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အသီးသီးတွင် တစ်မြို့နယ်လျှင် ကြက်ခြေနီသူနာပြုတပ်ရင်းတစ်ရင်းစီဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။

အသင်းဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၆။ ကြက်ခြေနီအသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားရန်အတွက် အသင်းဝင်ပုံစံကို ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အသင်းများတွင် အခမဲ့တောင်းယူ၍ အသင်းဝင်နိုင်သည်။ အသင်းဝင်ကြေးမှာ ကျပ် ၆၀၀ ဖြစ်သည်။ အသင်းဝင်ရန်အတွက် အောက်ပါအချက်များ လိုအပ်သည် -

- (က) မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်၊
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံသားမဟုတ်လျှင် နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင်ရှိရမည်၊
- (ဂ) အသက်ကန့်သတ်ချက်မရှိ၊
- (ဃ) စိတ်ပေါ့သွပ်သူနှင့်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူမဖြစ်ရပါ။

- (င) မြို့နယ်တပ်ရင်းမှူးထောက်ခံချက်ပါရမည်။ သို့မဟုတ် အသင်းဝင်တစ်ဦး၏ ထောက်ခံချက်ပါရမည်။

တည်နေရာ

၇။ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းကို ရာဇသင်္ဂဟလမ်းမကြီး၊ ဒက္ခိဏသီရိမြို့၊ ပြည်ထောင်စု နယ်မြေ(နေပြည်တော်ကောင်စီ)တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပြီး ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၆၇-၃၀၃၉၁၊ ၄၁၉၀၄၁၊ ၄၁၉၀၄၆၊ ၄၁၉၀၁၅၊ ၄၁၉၀၁၆၊ ၄၁၉၃၀၆၊ ၄၁၉၀၁၄၊ ၄၁၉၀၁၇ Fax-၀၆၇-၃၄၁၉၀၃၆ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း

စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်ရက်

၁။ ၂၇-၆-၁၉၉၈

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း (Myanmar Library Association-MLA) ကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်ကပင် စာကြည့်တိုက်လောကသားများက စုစည်းခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာ နိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီတစ်ရပ်ကို မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၁၇၃၁ ဖြင့် တရားဝင်ဖွဲ့စည်းခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်။ အသင်းကြီး၏ ပထမအကြိမ်ညီလာခံကို ၁၉၉၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၇ ရက်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမကြီးအတွင်း၌ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပ ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အသင်းကြီးကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ အသင်း ကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနရှိ စာကြည့်တိုက်များ ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးရေး၊
- (ခ) ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ တက္ကသိုလ်များတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသော စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်းများ၊ ဘွဲ့သင်တန်းများ၊ မဟာဘွဲ့ သင်တန်းများ၊ ပါရဂူဘွဲ့သင်တန်းများတွင် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ခေတ်မီ ပညာရပ် များ သင်ကြားလေ့ကျင့်ပျိုးထောင်၍ အောင်မြင်စွာ ရှင်သန်ရပ်တည် နိုင်ရေး။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၃။ ပထမအကြိမ်ညီလာခံတွင် အသင်းကြီး၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း (Constitution) ကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့ကြပြီး စည်းမျဉ်းနှင့်အညီ အလုပ်အမှုဆောင် ၂၁ ဦးကို ရွေးချယ်ကာ လက်ရှိအသင်း ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဒေါ်အဝင်း ဖြစ်သည်။

အသင်း၏ ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍနှင့် ထူးခြားချက်များ

၃။ အသင်းကြီး၏ ပထမနှင့် ဒုတိယအကြိမ်ညီလာခံမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သော အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် အစိုးရဝန်ထမ်းစာကြည့်တိုက်ပညာရှင် ၂၀ ဦးနှင့် ဝန်ထမ်း မဟုတ်သော ပြင်ပပညာရှင်တစ်ဦးပါဝင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကာ တတိယနှင့် စတုတ္ထ အကြိမ်ညီလာခံ မှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ကြသော အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ပြင်ပပညာရှင်များ လုံးဝပါဝင်

ခွင့် မရရှိခဲ့ခြင်းသည် ထူးခြားဝိသေသတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ယခုပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသည့် NGO အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစိုးရဝန်ထမ်းများ လုံးဝပါဝင်ခွင့်မရှိပေ။ မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အသင်းသည် အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများမှ စာကြည့်တိုက်မှူးများအသင်း၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ် သကဲ့သို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာကြည့်တိုက်အသင်းများအဖွဲ့ချုပ် (IFLA-International Federation of Library Association and Institutions)၏ အဖွဲ့ဝင်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ IFLA တွင် MLA နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားစာကြည့်တိုက်သည် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။

အသင်းဝင်အဖြစ်လျှောက်ထားခြင်း

၄။ အသင်းကြီးတွင် စာကြည့်တိုက်ပညာဘွဲ့ရများ၊ စာကြည့်တိုက်မှူးများက ရာသက်ပန် အသင်းဝင်၊ သာမန်အသင်းဝင်များအဖြစ်ပါဝင်နိုင်ပြီး စာကြည့်တိုက် ဝန်ထမ်းများနှင့် သင်တန်းသားများက အရန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နိုင်ကြသည်။ ရာသက်ပန်နှင့် သာမန် အသင်းဝင်များသည် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်ပိုင်ခွင့်ရှိသကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်လည်းရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ စာကြည့်တိုက်ပညာရှင်များမဟုတ်သော်လည်း စာကြည့်တိုက်အကျိုးကို စွမ်းစွမ်းတမံသယ်ပိုးဆောင်ရွက်ကြသူများနှင့် အလှူရှင်များကို ဂုဏ်ထူးဆောင်အသင်းဝင်များအဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုသည်။

တည်နေရာ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း (Myanmar Library Association-MLA) ကို ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ အဓိပတိလမ်းပေါ်ရှိ စိန်ရတုခန်းမ အခန်း(၃) တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်ရမည့်ဖုန်းနံပါတ်များမှာ ၀၉-၄၂၀၇၂၈၄၄၊ ၀၉-၂၅၀၃၅၄၄၃၅ တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ စာကြည့်တိုက်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလှူငွေနှင့် စာအုပ်စာစောင်များ လှူဒါန်းရရှိမှုအခြေအနေ

၁၀-၄-၂၀၂၄ ရက်နေ့၊ အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်(နေပြည်တော်)တွင် ကျင်းပပြုလုပ် သည့် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိ စာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလှူငွေ နှင့် စာအုပ်စာစောင်များ ပေးအပ်လှူဒါန်းပွဲအခမ်းအနားနှင့် ၉-၅-၂၀၂၄ ရက်နေ့၊ နေပြည်တော်၊ မြို့တော်ခန်းမတွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့် စာဖတ်ရှိန်မြှင့်တင်ရေးလှုပ်ရှားမှုအခမ်းအနားတွင် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ စာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အလှူငွေနှင့် စာအုပ် စာစောင်များကို အောက်ပါအတိုင်းလက်ခံရရှိပါသည်-

(က) အလှူငွေလက်ခံရရှိမှု	၃၄၂၈.၂၉၄ သန်း
(၁) ၁၀-၄-၂၀၂၄ ရက်နေ့ လက်ခံရရှိမှု	၁၀၂၈.၂၉၄ သန်း
(၂) ၉-၅-၂၀၂၄ ရက်နေ့ လက်ခံရရှိမှု	၂၄၀၀.၀၀၀ သန်း
(ခ) စာအုပ်စာစောင်လက်ခံရရှိမှု	၈၅၅၄၀ အုပ်

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ စာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှု အခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ စာကြည့်တိုက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လက်ခံရရှိခဲ့သည့် အလှူငွေနှင့် စာအုပ်စာစောင်များကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ ဩဂုတ်လအထိ နေပြည်တော် ကောင်စီနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များအလိုက် အောက်ပါအတိုင်း ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ရပ်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်-

စဉ်	တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်	စာကြည့်တိုက်များအတွက် ထောက်ပံ့ပေးမှုအခြေအနေ				
		ရပ်နားထားသည့် စာကြည့်တိုက်များ ဖွင့်လှစ်ရေး	စာကြည့်တိုက် အဆောက်အအုံ အသစ်	စာဖတ်ရှိန် မြှင့်တင်ရေး ပွဲတော်	စုစုပေါင်းငွေ (ကျပ်သန်း)	စာအုပ် စာစောင်
၁	နေပြည်တော်	၄ တိုက်	၅၈ တိုက်	၆ ကြိမ်	၉၀၂	၃၀၀၀ အုပ်
၂	ကချင်	၂ တိုက်	၂ တိုက်	၄ ကြိမ်	၄၈	၁၃၀၀ အုပ်
၃	ကယား	-	၂ တိုက်	-	၃၀	၂၀၀ အုပ်
၄	ကရင်	၂ တိုက်	၇ တိုက်	၄ ကြိမ်	၁၂၃	၆၆၀ အုပ်
၅	ချင်း	-	-	-	-	၁၉၀၀ အုပ်
၆	စစ်ကိုင်း	-	၅ တိုက်	၆ ကြိမ်	၈၇	၁၆၅၀၀ အုပ်
၇	တနင်္သာရီ	၂ တိုက်	၄ တိုက်	၄ ကြိမ်	၇၈	၂၈၄၀ အုပ်
၈	ပဲခူး	၆ တိုက်	၁၄ တိုက်	၁၀ ကြိမ်	၂၆၀	၆၈၈၀ အုပ်
၉	မကွေး	၅ တိုက်	၁၇ တိုက်	၁၀ ကြိမ်	၃၀၀	၅၅၀၀ အုပ်
၁၀	မန္တလေး	၆ တိုက်	၁၇ တိုက်	၁၂ ကြိမ်	၃၀၉	၁၂၀၀၀ အုပ်
၁၁	မွန်	၃ တိုက်	၇ တိုက်	၄ ကြိမ်	၁၂၈	၁၅၀၀ အုပ်
၁၂	ရခိုင်	-	၃ တိုက်	၂ ကြိမ်	၄၉	၃၀၆၀ အုပ်
၁၃	ရန်ကုန်	၆ တိုက်	၁၂ တိုက်	၁၂ ကြိမ်	၂၃၄	၄၁၇၀ အုပ်
၁၄	ရှမ်း(ရှေ့)	၄ တိုက်	၂၄ တိုက်	၁၃ ကြိမ်	၅၅၁	၆၂၀၀ အုပ်
၁၅	ရှမ်း(တောင်)	၅ တိုက်	၇ တိုက်			
၁၆	ရှမ်း(မြောက်)	-	၁ တိုက်			
၁၇	ဧရာဝတီ	၅ တိုက်	၁၀ တိုက်	၁၃ ကြိမ်	၂၀၁	၆၄၆၀ အုပ်
	စုစုပေါင်း	၅၀ တိုက်	၁၉၀ တိုက်	၁၀၀ ကြိမ်	၃၃၀၀	၇၂၇၀၀ အုပ်

ရှင်းလင်းချက်။

ရပ်နားထားသည့် စာကြည့်တိုက်များ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးအတွက် စာကြည့်တိုက်တစ်တိုက်လျှင် ငွေကျပ်သိန်း (၅၀) နှုန်း၊ စာကြည့်တိုက် အဆောက်အအုံ အသစ် ဆောက်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် စာကြည့်တိုက်တစ်တိုက်လျှင် ငွေကျပ်သိန်း (၁၅၀) နှုန်း၊ စာဖတ်ရှိန်မြှင့်တင်ရေးပွဲတော်များ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ပွဲတော် (၁) ကြိမ်လျှင် ငွေကျပ်သိန်း (၂၀) နှုန်း ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။

နိုင်ငံတကာရေးရာသိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ

- ၁။ စတင်ထူထောင်သည့်နေ့ = ၂၄-၁၀-၁၉၄၅
 ၂။ လက်ရှိအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအရေအတွက် = ၁၉၃ နိုင်ငံ
 ၃။ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံ = ၂ နိုင်ငံ (ဟိုလီဆီးနှင့်ပါလက်စတိုင်း)
 ၄။ ဌာနချုပ်ရုံးတည်ရှိသည့်နေရာ = နယူးယောက်မြို့၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

ကုလသမဂ္ဂ၏ ရည်ရွယ်ချက်

- ၁။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းရန်။
 ၂။ နိုင်ငံအချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ကြည်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုများ တိုးတက်ဖြစ်ပွားစေရန်။
 ၃။ လူများအား နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်း ပိုမိုကောင်းမွန်စေ၍ ဆင်းရဲခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၊ စာမတတ်ခြင်းတို့ကို ကမ္ဘာပေါ်မှ ပပျောက်စေရန်၊ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုကို ရပ်တန့်စေရန်နှင့် လူအချင်းချင်း၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အပြန်အလှန် အရေးထား လေးစားရေးအတွက် အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြစေရန်။
 ၄။ နိုင်ငံများအား ထိုရည်မှန်းချက်များ ပေါက်ရောက်စေရေး ကူညီပံ့ပိုးသော ဗဟိုဌာန ဖြစ်စေရန်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အဓိကဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- ၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်။
 ၂။ နိုင်ငံများအကြား ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသော ဆက်ဆံရေးများကို လူသားများ၏ ညီမျှသော အခွင့်အရေးရရှိစေရေးနှင့် မိမိကြမ္မာ မိမိဖန်တီးနိုင်ခွင့်ရှိရေး အခြေခံမူများ အပေါ် တည်မှီ၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်။
 ၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူသားများဆိုင်ရာ အခက်အခဲ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌လည်းကောင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို လေးစားလိုက်နာရေးအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရာတွင်လည်းကောင်း အတူတကွ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြရန်။
 ၄။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် ဤပန်းတိုင်များကို ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ညှိနှိုင်းရာ အချက်အချာဌာန ဖြစ်စေရန်။

ကုလသမဂ္ဂ၏အခြေခံမူ (၅) ချက်

- ၁။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် တန်းတူရည်တူနိုင်ငံများ ဖြစ်ကြသည်။

- ၂။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးသည် ပဋိညာဉ်စာတမ်းကို လိုက်နာကြရမည်။
 ၃။ နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ ကွဲပြားခြားနားချက်များကို ငြိမ်းချမ်းသောနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားကြရမည်။
 ၄။ ကုလသမဂ္ဂသည် မည်သည့်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကိုမျှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုနိုင်။
 ၅။ နိုင်ငံများသည် ကုလသမဂ္ဂကို ကူညီထောက်ပံ့ရန် ကြိုးစားအားထုတ်သင့်ကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အဓိကအဖွဲ့အစည်းများ

- ၁။ အထွေထွေညီလာခံ
 ၂။ လုံခြုံရေးကောင်စီ
 ၃။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ
 ၄။ နယ်မြေထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးကောင်စီ
 ၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး
 ၆။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ

- ၁။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
 ၂။ အင်္ဂလန် (ဗြိတိန်)
 ၃။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
 ၄။ ပြင်သစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
 ၅။ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ

စဉ်	အမည်	နိုင်ငံသား	တာဝန်ယူသည့်ကာလ	မှတ်ချက်
၁။	ထရီဗလီ	နောဝေ	၁၉၄၆-၁၉၅၂	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၂။	ဒက်ဟမ္မာရှိုး	ဆွီဒင်	၁၉၅၃-၁၉၆၁	လေယာဉ်ပျက်ကျသေဆုံး
၃။	ဦးသန့်	မြန်မာ	၁၉၆၁-၁၉၇၁	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၄။	ကွတ်ဝါးလ်ဟိုင်း	ဩစတြီးယား	၁၉၇၂-၁၉၈၁	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၅။	ပဲရက်စ်ဒေကွေးလျား	ပီရူး	၁၉၈၂-၁၉၉၁	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၆။	ဘူထရိုစ် ဘူးထရိုစ် ဂါလီ	အီဂျစ်	၁၉၉၂-၁၉၉၆	သက်တမ်း(၁)ကြိမ်
၇။	ကိုဖီအာနန်	ဂါနာ	၁၉၉၇-၂၀၀၆	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၈။	ဘန်ကီမွန်း	တောင်ကိုရီးယား	၂၀၀၇-၂၀၁၆	သက်တမ်း(၂)ကြိမ်
၉။	အန်တိုနီဂျူတာရက်	ပေါ်တူဂီ	၁-၁-၂၀၁၇ မှ ယနေ့အထိ	

ကုလသမဂ္ဂ ရုံးသုံးဘာသာစကား (၆) မျိုး

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် အခြားဆက်စပ်နေသော အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၃၀ တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူပေါင်း ၅၂၂၀၀ ခန့်ရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ရုံးသုံးဘာသာစကား (၆) မျိုးရှိသည် -

(၁) အင်္ဂလိပ်

(၄) စပိန်

(၂) ရုရှား

(၅) ပြင်သစ်

(၃) တရုတ်

(၆) အာရဗီ

ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများနှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော အေဂျင်စီများ (Specialized Agencies and other Agencies Related to the UN)

ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများသည် (ဌာနချုပ်)နှင့် လုပ်ငန်းသဘောအရ ဆက်စပ်နေသော်လည်း ကိုယ်ပိုင်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ ကိုယ်ပိုင်ရုံးအဖွဲ့များဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရသော အဖွဲ့များဖြစ်သည်။

စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့

(Food and Agricultural Organization - FAO)

လယ်ယာ၊ သစ်တောနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတို့မှ ထုတ်ကုန်များ တိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးလက်ပြည်သူတို့၏အခြေအနေတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်နေရာ- ရောမမြို့၊ အီတလီနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ

(International Atomic Energy Agency) (IAEA)

အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်းစွာအသုံးပြုရေးနှင့် လုံခြုံရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- ဗီယင်နာမြို့၊ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်)

International Bank for Reconstruction & Development (IBRD) (World Bank)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းများကို ငွေချေးငှားရန်နှင့် နည်းပညာအကူအညီပေးရန်ဖြစ်သည်။ အခြားအများပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် စီမံကိန်းများကိုလည်း ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်ဖြစ်သည်။ အိုင်ဘီအာရီဒီအောက်တွင် တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်းလေးခုရှိသည် -

(၁) **နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့**

(International Development Association) (IDA)

ဤအဖွဲ့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ တွဲဖက်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပိုမိုဆင်းရဲသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသို့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောစီမံကိန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် အထူးအခွင့်အရေးများဖြင့် ရန်ပုံငွေတည်ထောင်ပေးသည်။

(၂) **နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့**

(International Finance Corporation) (IFC)

ဤအဖွဲ့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းပိုင်း တိုးတက်ရေးကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်။ နိုင်ငံတကာမှ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ စီးဝင်လာစေရန် အားပေးသည်။

(၃) **နိုင်ငံစုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အာမခံအေဂျင်စီ**
(Multilateral Investment Guarantee Agency) (MIGA)

ဤအဖွဲ့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို တိုးတက်စေရန် မြှင့်တင်ပေးသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို နိုင်ငံပိုင်မပြုလုပ်ရေး အာမခံပေးသည်။ အစိုးရများကို ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆွဲဆောင်နည်းများ အကြံပေးသည်။

(၄) **နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့**
(International Center for Settlement of Investment Disputes) (ICSID)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး အိမ်ရှင်အစိုးရနှင့် နိုင်ငံခြားမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ အကြားဖြစ်ပေါ်သော အငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ဖျန်ဖြေခြင်းနှင့် ခုံအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသည်။ အဖွဲ့ငါးဖွဲ့ ရုံးတည်ရာမှာ ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့
(International Civil Aviation Organization)(ICAO)

နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်း ပျံသန်းမှုအဆင့်အတန်းနှင့် စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- မွန်ထရီယယ်မြို့၊ ကနေဒါနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့
(International Fund for Agricultural Development)(IFAD)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်စီမံကိန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေ စုဆောင်းရန်ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- ရောမမြို့၊ အီတလီနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်
(International Labour Organization)(ILO)

အလုပ်အကိုင်တိုးတက်ရေးနှင့် အလုပ်သမား၏အခြေအနေနှင့် လူနေမှု အဆင့်အတန်း ကောင်းမွန်ရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့
(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)(UNESCO)

ပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်းဖြင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ ယူနက်စကိုသည် အနောက်နိုင်ငံများအပေါ် အာဇာတထားရှိသည်ဆိုကာ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် အဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ရုံးတည်ရာ- ပါရီမြို့၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂ နိုင်ငံတကာကလေးများ အရေးပေါ် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့

(United Nations International Children Emergency Fund)(UNICEF)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ မိခင်နှင့်ကလေးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ပံ့ပိုးရန်နှင့် အကူအညီများ ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- နယူးယောက်မြို့၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

နိုင်ငံတကာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (International Monetary Fund)(IMF)

နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးကိစ္စများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ငွေကြေးတည်ငြိမ်မှုရှိရန်နှင့် နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုတိုးချဲ့ရန် ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။

နိုင်ငံတကာကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ

(International Tele communication Union)(ITU)

ရေဒီယို၊ ကြေးနန်း၊ တယ်လီဖုန်းနှင့် အာကာသရေဒီယို ဆက်သွယ်ရေးတို့အတွက် နိုင်ငံတကာ စည်းမျဉ်းဥပဒေများ သတ်မှတ်ရန်၊ ရေဒီယိုကြိမ်နှုန်း သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (World Health Organization)(WHO)

ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို အမြင့်ဆုံးအထိ မြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ဉာဏပစ္စည်းဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း

(World Intellectual Property Organization)(WIPO)

စာပေ၊ စက်မှုသိပ္ပံနှင့် အနုပညာလက်ရာများမူပိုင်ခွင့်ကို နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကာကွယ်ရန်ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ (World Meteorological Organization)(WMO)

ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသလုပ်ငန်းများတိုးတက်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ကာကွယ်ရန် ဖြစ်သည်။ ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (World Trade Organization)(WTO)

အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူစာချုပ် (ဂတ်) General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) ကို အစားထိုးသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်ရေးကိုကြီးကြပ်သောအဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်သည်။ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်နှင့် စာချုပ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ကုန်သွယ်ရေးစနစ်ကို စစ်ဆေးသည်။ ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုများနှင့် စာရင်းဇယားကို စောင့်ကြည့်သည်။ ကုန်သွယ်ရေး အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းပေးသည်။ ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာ၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး

(United Nations High Commissioner for Refugees)

အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးရသည့် ဒုက္ခသည်များကို ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။
ရုံးတည်ရာ- ဂျီနီဗာမြို့၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂကမ္ဘာ့ခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့

(United Nations World Tourism Organization)(UNWTO)

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာခရီးသွားလုပ်ငန်းကို စဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်
ဖွဲ့စည်းသည်။ ရုံးတည်ရာ- မက်ဒရစ်မြို့၊ စပိန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့

(United Nations Industrial Development Organization)

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် စဉ်ဆက်မပြတ် စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို
အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရုံးတည်ရာ- ဗီယက်နာမြို့၊
ဩစတြေးလျနိုင်ငံ။

နိုင်ငံတကာရေကြောင်းအဖွဲ့ (International Maritime Organization)

ပုံမှန်ရေကြောင်း သွားလာမှုများကို ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ပေးရန် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရုံးတည်ရာ-
လန်ဒန်မြို့၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ (United Nations Women)

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုရရှိစေရေးနှင့် အမျိုးသမီးများ စွမ်းဆောင်ရည်
မြှင့်မားရေး ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရုံးတည်ရာ- နယူးယောက်မြို့၊ အမေရိကန်
ပြည်ထောင်စု။

ကုလသမဂ္ဂအခြေချနေထိုင်ရေးအစီအစဉ် (United Nations Habitat)

လူသားများ အခြေချနေထိုင်ရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်
ရေးတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရုံးတည်ရာ- နိုင်ရိုဘီမြို့၊ ကင်ညာနိုင်ငံ။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ

စဉ်	အဖွဲ့ဝင်	အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လက်ခံသည့်နေ့စွဲ
၁။	Afghanistan (အာဖဂန်နစ္စတန်)	၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၂။	Albania (အယ်လ်ဘေးနီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၃။	Algeria (အယ်လ်ဂျီးရီးယား)	၁၉၆၂၊ အောက်တိုဘာ ၈
၄။	Andorra (အင်ဒိုရာ)	၁၉၉၃၊ ဇူလိုင် ၂၈
၅။	Angola (အင်ဂိုလာ)	၁၉၇၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၆။	Antigua and Barbuda (အင်တီဂွာနှင့်ဘာဘူဒါ)	၁၉၈၁၊ နိုဝင်ဘာ ၁၁
၇။	Argentina (အာဂျင်တီးနား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၈။	Armenia (အာမေးနီးယား)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၉။	Australia (ဩစတြေးလျ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁
၁၀။	Austria (ဩစတြီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၁။	Azerbaijan (အဇေဘိုင်ဂျန်)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၁၂။	Bahamas (ဘဟားမား)	၁၉၇၃၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၃။	Bahrain (ဘာရိန်း)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၄။	Bangladesh (ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်)	၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၅။	Barbados (ဘာဘားဒိုး)	၁၉၆၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၉
၁၆။	Belarus (ဘီလာရုစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၇။	Belgium (ဘယ်လ်ဂျီယံ)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၇
၁၈။	Belize (ဘလိဇ်)	၁၉၈၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၅
၁၉။	Benin (ဘီနင်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၂၀။	Bhutan (ဘူတန်)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၂၁။	Bolivia (ဘိုလီးဗီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄
၂၂။	Bosnia & Herzegovina (ဘော့စနီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုးဗီးနား)	၁၉၉၂၊ မေလ ၂၂
၂၃။	Botswana (ဘော့ဆွာနာ)	၁၉၆၆၊ အောက်တိုဘာ ၁၇
၂၄။	Brazil (ဘရာဇီး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၂၅။	Brunei (ဘရူနိုင်း)	၁၉၈၄၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၂၆။	Bulgaria (ဘူဂေးရီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၂၇။	Burkina Faso (ဘာကီနာဖာဆို)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၂၈။	Burundi (ဘူရူန်ဒီ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၂၉။	Cabo Verde (ကာဘိုဗာဒီ)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၃၀။	Cambodia (ကမ္ဘောဒီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၃၁။	Cameroon (ကင်မရွန်း)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀

၃၂။ Canada (ကနေဒါ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၉
၃၃။ Central African Republic (ဗဟိုအာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၄။ Chad (ချဒ်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၃၅။ Chile (ချီလီ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၃၆။ China (တရုတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၃၇။ Colombia (ကိုလံဘီယာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၅
၃၈။ Comoros (ကိုမိုရိုစ်)	၁၉၇၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၃၉။ Congo, Democratic Rep of (Zaire) (ကွန်ဂိုဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၀။ Congo, Republic of (ကွန်ဂိုသမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၁။ Costa Rica (ကိုစတာရီကာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂
၄၂။ Cote D'Ivoire (ကုတ်ဒီဗဲရား)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၃။ Croatia (ခရိုအေးရှား)	၁၉၉၂၊ မေ ၂၂
၄၄။ Cuba (ကျူးဘား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၄၅။ Cyprus (ဆိုက်ပရပ်စ်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၆။ Czech Republic (ချက်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၉၃၊ ဇန်နဝါရီ ၁၉
၄၇။ Denmark (ဒိန်းမတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၄၈။ Djibouti (ဂျီဘူတီ)	၁၉၇၇၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၄၉။ Dominica (ဒိုမီနီကာ)	၁၉၇၈၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၅၀။ Dominican Republic (ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၁။ Ecuador (အီကွာဒို)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၁
၅၂။ Egypt (အီဂျစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၃။ El Salvador (အယ်ဆာဗေးဒိုး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၅၄။ Equatorial Guinea (အီကွေတိုးရီးယဲဂီနီ)	၁၉၆၈၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၅၅။ Eritrea (အီရစ်ထရီးယား)	၁၉၉၃၊ မေ ၂၈
၅၆။ Estonia (အက်စ်တိုးနီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၅၇။ Eswatini (အက်စ်ဝါတီနီ)	၁၉၆၈၊ စက်တင်ဘာ ၂၄
၅၈။ Ethiopia (အီသီယိုးပီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃
၅၉။ Fiji (ဖီဂျီ)	၁၉၇၀၊ အောက်တိုဘာ ၁၃
၆၀။ Finland (ဖင်လန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၆၁။ France (ပြင်သစ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၆၂။ Gabon (ဂါဘွန်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၆၃။ Gambia (ဂမ်ဘီယာ)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၆၄။ Georgia (ဂျော်ဂျီယာ)	၁၉၉၂၊ ဇူလိုင် ၃၁
၆၅။ Germany (ဂျာမနီ)	၁၉၇၃၊ စက်တင်ဘာ ၁၈

၆၆။ Ghana (ဂါနာ)	၁၉၅၇၊ မတ် ၈
၆၇။ Greece (ဂရိ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၅
၆၈။ Grenada(ဂရီနာဒါ)	၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၆၉။ Guatemala (ဂွာတီမာလာ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၁
၇၀။ Guinea (ဂီနီ)	၁၉၅၈၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၂
၇၁။ Guinea-Bissau (ဂီနီဘစ်ဆော)	၁၉၇၄၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၇၂။ Guyana (ဂူယာနာ)	၁၉၆၆၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၇၃။ Haiti (ဟေတီ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၇၄။ Honduras (ဟွန်ဒူးရပ်)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၇
၇၅။ Hungary (ဟန်ဂေရီ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၇၆။ Iceland (အိုက်စလန်)	၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၇၇။ India (အိန္ဒိယ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၃၀
၇၈။ Indonesia (အင်ဒိုနီးရှား)	၁၉၅၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၇၉။ Iran (အီရန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၈၀။ Iraq (အီရတ်)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၁
၈၁။ Ireland (အိုင်ယာလန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၂။ Israel (အစ္စရေး)	၁၉၄၉၊ မေ ၁၁
၈၃။ Italy (အီတလီ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၄။ Jamaica (ဂျမေကာ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၈၅။ Japan (ဂျပန်)	၁၉၅၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၈၆။ Jordan (ဂျော်ဒန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၈၇။ Kazakhstan (ကာဇက်စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ်လ ၂
၈၈။ Kenya (ကင်ညာ)	၁၉၆၃၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၆
၈၉။ Kiribati (ကီရီဘာတီ)	၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၉၀။ Korea, North (မြောက်ကိုရီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၁။ Korea, South (တောင်ကိုရီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၂။ Kuwait (ကူဝိတ်)	၁၉၆၃၊ မေ ၁၄
၉၃။ Kyrgyzstan (ကာဂျစ်စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၉၄။ Laos (လာအို)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၉၅။ Latvia (လတ်ဗီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၉၆။ Lebanon (လက်ဘနွန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၉၇။ Lesotho (လီဆိုသို)	၁၉၆၆၊ အောက်တိုဘာ ၁၇
၉၈။ Liberia (လိုက်ဘေးရီးယား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂
၉၉။ Libya (လစ်ဗျား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၀၀။ Liechtenstein (လီချင်စတိန်း)	၁၉၉၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၈

၁၀၁။ Lithuania (လစ်သူရေးနီးယား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၀၂။ Luxembourg (လူဇင်ဘတ်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၀၃။ Madagascar (မဒဂါစကာ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၀၄။ Malawi (မာလာဝီ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၀၅။ Malaysia (မလေးရှား)	၁၉၅၇၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၀၆။ Maldives (မော်လ်ဒိုက်)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၀၇။ Mali (မာလီ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၁၀၈။ Malta (မော်လ်တာ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၀၉။ Marshall Islands (မာရှယ်ကျွန်းစု)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၁၀။ Mauritania (မော်ရီတေးနီးယား)	၁၉၆၁၊ အောက်တိုဘာ ၂၇
၁၁၁။ Mauritius (မောရစ်သျှ)	၁၉၆၈၊ ဧပြီ ၂၄
၁၁၂။ Mexico (မက္ကဆီကို)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၇
၁၁၃။ Micronesia (မိုင်းခရိုနီးရှား)	၁၉၉၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၇
၁၁၄။ Moldova (မော်ဒိုဗာ)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၁၅။ Monaco (မိုနာကို)	၁၉၉၃၊ မေ ၂၈
၁၁၆။ Mongolia (မွန်ဂိုလီးယား)	၁၉၆၁၊ အောက်တိုဘာ ၂၇
၁၁၇။ Montenegro (မွန်တီနီဂရို)	၂၀၀၆၊ ဇွန် ၂၈
၁၁၈။ Morocco (မော်ရိုကို)	၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၁၁၉။ Mozambique (မိုဇမ်ဘစ်)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၂၀။ Myanmar (မြန်မာ)	၁၉၄၈၊ ဧပြီ ၁၉
၁၂၁။ Namibia (နမ်မီးဘီးယား)	၁၉၉၀၊ ဧပြီ ၂၃
၁၂၂။ Nauru (နော်ရူး)	၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၁၂၃။ Nepal (နီပေါ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၂၄။ Netherlands (နယ်သာလန်)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၀
၁၂၅။ New Zealand (နယူးဇီလန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၂၆။ Nicaragua (နီကာရာဂွာ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၂၇။ Niger (နိုင်ဂျာ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၂၈။ Nigeria (နိုင်ဂျီးရီးယား)	၁၉၆၀၊ အောက်တိုဘာ ၇
၁၂၉။ North Macedonia (မြောက်ပိုင်းမက်ဆီဒိုးနီးယား)	၁၉၉၃၊ ဧပြီ ၈
၁၃၀။ Norway (နော်ဝေ)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၂၇
၁၃၁။ Oman (အိုမန်)	၁၉၇၁၊ အောက်တိုဘာ ၇
၁၃၂။ Pakistan (ပါကစ္စတန်)	၁၉၄၇၊ စက်တင်ဘာ ၃၀
၁၃၃။ Palau (ပလူး)	၁၉၉၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
၁၃၄။ Panama (ပနားမား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃

၁၃၅။ Papua New Guinea (ပါပူဝါနီယူးဂီနီ)	၁၉၇၅၊ အောက်တိုဘာ ၁၀
၁၃၆။ Paraguay (ပါရာဂွေး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၃၇။ Peru (ပီရူး)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၃၁
၁၃၈။ Philippines (ဖိလစ်ပိုင်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၃၉။ Poland (ပိုလန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၄၀။ Portugal (ပေါ်တူဂီ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၄၁။ Qatar (ကာတာ)	၁၉၇၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၄၂။ Romania (ရိုမေးနီးယား)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၄၃။ Russia (ရုရှား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၄၄။ Rwanda (ရဝမ်ဒါ)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၄၅။ Saint Kitts and Nevis (စိန့်ကစ်နှင့်နီဗစ်)	၁၉၈၃၊ စက်တင်ဘာ ၂၃
၁၄၆။ Saint Lucia (စိန့်လူစီယာ)	၁၉၇၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၄၇။ Saint Vincent and the Grenadines (စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရီနာဒင်း)	၁၉၈၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၄၈။ Samoa (ဆမိုဗီးယား)	၁၉၇၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၅
၁၄၉။ San Marino (ဆန်မာရီနို)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၅၀။ Sao Tome and Principe (ဆော်တိုမီနှင့် ပရင်စီပီ)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၆
၁၅၁။ Saudi Arabia (ဆော်ဒီအာရေးဘီးယား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၅၂။ Senegal (ဆီနီဂဲလ်)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၈
၁၅၃။ Serbia (ဆားဘီးယား)	၂၀၀၀၊ နိုဝင်ဘာ ၁
၁၅၄။ Seychelles (ဆေးရှ်လ်)	၁၉၇၆၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၅၅။ Sierra Leone (ဆီယာရာလီယွန်)	၁၉၆၁၊ စက်တင်ဘာ ၂၇
၁၅၆။ Singapore (စင်ကာပူ)	၁၉၆၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၁
၁၅၇။ Slovakia (ဆလိုဗက်ကီးယား)	၁၉၉၃၊ ဇန်နဝါရီ ၁၉
၁၅၈။ Slovenia (ဆလိုဗေးနီးယား)	၁၉၉၂၊ မေ ၂၂
၁၅၉။ Solomon Islands (ဆော်လမွန်ကျွန်းစု)	၁၉၇၈၊ စက်တင်ဘာ ၁၉
၁၆၀။ Somalia (ဆိုမာလီယာ)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၆၁။ South Africa (တောင်အာဖရိက)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၇
၁၆၂။ South Sudan (တောင်ဆူဒန်)	၂၀၁၁၊ ဇူလိုင် ၁၄
၁၆၃။ Spain (စပိန်)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၆၄။ Sri Lanka (သီရိလင်္ကာ)	၁၉၅၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၆၅။ Sudan (ဆူဒန်)	၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၂၂
၁၆၆။ Suriname (ဆူရီနမ်)	၁၉၇၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၄
၁၆၇။ Sweden (ဆွီဒင်)	၁၉၄၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉
၁၆၈။ Switzerland (ဆွစ်ဇာလန်)	၂၀၀၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၀

၁၆၉။ Syria (ဆီးရီးယား)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၇၀။ Tajikistan (တာဂျစ်ကစ္စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၇၁။ Tanzania (တန်ဇန်နီးယား)	၁၉၆၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄
၁၇၂။ Thailand (ထိုင်း)	၁၉၄၆၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၆
၁၇၃။ Timor-Leste (တီမောလိစ်)	၂၀၀၂၊ စက်တင်ဘာ ၂၇
၁၇၄။ Togo (တိုဂို)	၁၉၆၀၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၇၅။ Tonga (တွန်ဂါ)	၁၉၉၉၊ စက်တင်ဘာ ၁၄
၁၇၆။ Trinidad and Tobago (ထရီနီဒက်နှင့်တိုဘားဂိုး)	၁၉၆၂၊ စက်တင်ဘာ ၁၈
၁၇၇။ Tunisia (တူနီးရှား)	၁၉၅၆၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂
၁၇၈။ Türkiye တူကီယဲ (တူရကီ)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၇၉။ Turkmenistan (တုခ်မင်နစ္စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၈၀။ Tuvalu (တူဗာလူ)	၂၀၀၀၊ စက်တင်ဘာ ၅
၁၈၁။ Uganda (ယူဂန်ဒါ)	၁၉၆၂၊ အောက်တိုဘာ ၂၅
၁၈၂။ Ukraine (ယူကရိန်း)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၈၃။ United Arab Emirates (အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု)	၁၉၇၁၊ ဒီဇင်ဘာ ၉
၁၈၄။ United Kingdom (ဗြိတိန်)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၈၅။ United States of America (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု)	၁၉၄၅၊ အောက်တိုဘာ ၂၄
၁၈၆။ Uruguay (ဥရူဂွေး)	၁၉၄၅၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၈
၁၈၇။ Uzbekistan (ဥဇဘက်ကစ္စတန်)	၁၉၉၂၊ မတ် ၂
၁၈၈။ Vanuatu (ဗာနောတူ)	၁၉၈၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၅
၁၈၉။ Venezuela (ဗင်နီဇွဲလား)	၁၉၄၅၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅
၁၉၀။ Viet Nam (ဗီယက်နမ်)	၁၉၇၅၊ စက်တင်ဘာ ၂၀
၁၉၁။ Yemen (ယီမင်)	၁၉၄၇၊ စက်တင်ဘာ ၃၀
၁၉၂။ Zambia (ဇမ်ဘီယာ)	၁၉၆၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၁
၁၉၃။ Zimbabwe (ဇင်ဘာဘွေ)	၁၉၈၀၊ ဩဂုတ် ၂၅

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ကနေဒါ

- ၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
- ၂။ မြို့တော် = အေ့တာဝါ
- ၃။ လူဦးရေ = ၃၉,၀၅၆,၈၀၇ (၃၉ သန်းခန့်)
- ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = တတိယမြောက်ဘုရင် ချားစ်
- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂျက်စတင်ထရူဒေါ
- ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Canadian Dollar
- ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G-7, G-20, EU, NATO, OECD

ကမ္ဘောဒီးယား

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
- ၂။ မြို့တော် = ဖန္ဒမ်းပင်
- ၃။ လူဦးရေ = ၁၇,၀၉၄,၃၉၅ (၁၇ သန်းခန့်)
- ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် နိရိုဒွမ် သီဟာမိုနီ
- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဟွန်မာနက်
- ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Cambodia riel
- ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G-77, NAM, CLMV

ကိုလံဘီယာ

- ၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိက
- ၂။ မြို့တော် = ဘိုဂိုတာ
- ၃။ လူဦးရေ = ၅၂,၃၀၁,၇၂၉ (၅၂ သန်းခန့်)
- ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂုစတာဘို ပက်ထရို
- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂုစတာဘို ပက်ထရို
- ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Colombian peso
- ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = NATO, NAM, OECD, OAS

ကျူးဘား

- ၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
- ၂။ မြို့တော် = ဟာဗားနား

၃။ လူဦးရေ	=	၁၁,၁၇၇,၅၆၅ (၁၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ မိဂေးလ် ဒီရစ် ကန်နဲလ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် မာနျူရယ် မာရီရို ခရစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Cuban peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	G-77, NAM, OAS

ကာတာ

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဒိုဟာ
၃။ လူဦးရေ	=	၂,၇၃၃,၈၈၀ (၃ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘုရင်အီမာရှိုက် တမင် ဘင် ဟာမတ် အယ်လ်သာနီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက် ဘင် အဗ္ဗူဒူရာမင် ဘင် ဂျစ်မအယ်လ်ထာစီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Qatari riyal
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	GCC, G-77, LAS, OIC, OPCW

ကင်ညာ

၁။ တည်နေရာ	=	အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	နိုင်ရိုဘီ
၃။ လူဦးရေ	=	၅၆,၀၂၇,၆၉၀ (၅၆ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဝီလျံ ရုတို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဝီလျံ ရုတို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Kenyan shilling
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	AU, ICCT, NAM, PCA

ကီရီဘာတီ

၁။ တည်နေရာ	=	ဩစတြေးလျ
၂။ မြို့တော်	=	တာရာဝါ
၃။ လူဦးရေ	=	၁၃၅,၄၀၈ (၁သိန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ တန်နတီ မာမာအူ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ တန်နတီ မာမာအူ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Australian dollar

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = OPCW, UPU, Commonwealth of Nations
အဖွဲ့အစည်းများ

ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ(တောင်ကိုရီးယား)

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဆိုးလ်
၃။ လူဦးရေ = ၅၁,၇၄၈,၂၉၂ (၅၂ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ယွန်းဆော့ရီလ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ယွန်းဆော့ရီလ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = South Korean won
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-20, ICCT, NEA, NSG, OECD, PCA
အဖွဲ့အစည်းများ

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ(မြောက်ကိုရီးယား)

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ပြုံးယမ်း
၃။ လူဦးရေ = ၂၆,၂၃၁,၈၄၇ (၂၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ကင်ဂျုံအန်း
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ကင်ဂျုံအန်း
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = North Korean won
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = NAM, G-77, ITSO
အဖွဲ့အစည်းများ

ကူဝိတ်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကူဝိတ်စီးတီး
၃။ လူဦးရေ = ၄,၃၄၃,၃၂၁ (၄ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = မင်းသား ရှိတ် မက်ရှယ် အယ်လ် အာမက် အယ်လ်
ဂျဘား အယ်လ် ဆာဘား
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ်အာမက်အဗ္ဗဒူလာ အယ်လ်အာမက်
အယ်လ်ဆာဘား
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Kuwaiti dinar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = ICCT, NAM, OIC, GCC, G-77
အဖွဲ့အစည်းများ

ချီလီ

၁။ တည်နေရာ	=	တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဆန်တီယာဂို
၃။ လူဦးရေ	=	၁၉,၆၅၄,၄၁၃ (၁၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဂဘရီ ဘိုရစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဂဘရီ ဘိုရစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Chilean Peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	G-77, OECD, NAM, OPCW, OAS, PCA,

ဂရိ

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	အေသင်
၃။ လူဦးရေ	=	၁၀,၃၀၈,၄၆၉ (၁၀ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ကိတ်တာရီနာ ဆကယ်လာရီပိုလိုရ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ကရီယာကွိုစ် မီဆိုတာကစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	EU, NATO, ICCT, OPCW, OECD, NSG, NEA

ဂျပန်

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	တိုကျို
၃။ လူဦးရေ	=	၁၂၂,၇၂၉,၈၃၃ (၁၂၂ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘုရင် နာရှဟီတို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ဖူမိကို ကီရိုဒါ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Japanese yen
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	G-7, G-20, ICCT, NEA, NSG

ဂျာမနီ

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဘာလင်
၃။ လူဦးရေ	=	၈၃,၂၅၈,၈၁၈ (၈၃ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဖရန်န့် ဝေါလ်တာ စတိန်းမီးယား

- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အိုလာ ရှစ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-7, G-20, EU, NATO, ICCT, NSG
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဂျော်ဒန်

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = အမ်မန်
 ၃။ လူဦးရေ = ၁၁,၃၃၇,၆၂၃ (၁၁ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘီရှာအယ်လ်ခါစဝါနာ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Jordian dinar
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = ICCT, OIC, NAM, Arab League
 အဖွဲ့အစည်းများ

စပိန်

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = မက်ဒရစ်
 ၃။ လူဦးရေ = ၄၇,၄၈၀,၃၂၄ (၄၇ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဆဋ္ဌမမြောက် မင်းသားဖီးလစ်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပက်ဒရို ဆန်းချက်စ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = EU, ICCT, NEA, NSG, NATO, OECD, OSCE, OPCW
 အဖွဲ့အစည်းများ

စင်ကာပူ

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = စင်ကာပူ
 ၃။ လူဦးရေ = ၆,၀၄၆,၈၈၄ (၆ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ သာလ်မန် ရှမူဂယက်နမ်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လောရင့်စ်ဝမ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Singapore dollar
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = OPCW, PCA, IAEA, OECD
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဆီးရီးယား

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဒမတ်စကတ်
၃။ လူဦးရေ	=	၂၄,၁၅၆,၉၂၆ (၂၄ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဘာရှား အဲလ်အာဆတ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ဟူစိန်အာနော့စ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Syrian pound
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ	=	OIC, ICCT, NAM, LAS
အဖွဲ့အစည်းများ		

ဆူဒန်(တောင်ဆူဒန်)

၁။ တည်နေရာ	=	အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ခါတွန်
၃။ လူဦးရေ	=	၄၉,၁၅၆,၄၈၅ (၄၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဆယ်ဗာကာမေရာဒစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဆယ်ဗာကာမေရာဒစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Sudanese pound
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ	=	AU, ICCT, OIC, NAM, LAS, OPCW
အဖွဲ့အစည်းများ		

ဆော်ဒီအာရေဗျ

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ရီးယဒ်
၃။ လူဦးရေ	=	၃၇,၃၉၁,၃၈၀ (၃၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘုရင် မိုဟာမက် ဘင် ဆာလ်မန် အယ်လ်ဆော့
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် မင်းသား မိုဟာမက် ဘင် ဆာလ်မန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Saudi Arabian riyal
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ	=	G-20, GCC, NAM, OIC, OPCW
အဖွဲ့အစည်းများ		

ဆွီဒင်

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	စတော့ဟုမ်း
၃။ လူဦးရေ	=	၁၀,၆၆၄,၂၃၉ (၁၁ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	၁၆ ဦးမြောက်ဘုရင် ကားလ်ဂူးစတပ်

- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အူဖ် ခရစ်တာစန်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Swedish krona
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = EU, ICCT, NEA, NSG, OECD
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဆွစ်ဇာလန်

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဘန်း
 ၃။ လူဦးရေ = ၈,၈၄၃,၀၃၅ (၉ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဗွိုင်းအိုလာ အမ်ဟတ်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဗွိုင်းအိုလာ အမ်ဟတ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Swiss franc
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = ICCT, NEA, NSG, OECD, OSCE, OECD
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဇင်ဘာဘွေ

- ၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဟာရာရေး
 ၃။ လူဦးရေ = ၁၆,၉၆၃,၆၈၅ (၁၇ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အီမာဆွန် မန်ဂါဂွါ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ အီမာဆွန် မန်ဂါဂွါ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = United States Dollar
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = AU, ICCT, NAM, OPCW, PCA
 အဖွဲ့အစည်းများ

တရုတ်

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ပေကျင်း
 ၃။ လူဦးရေ = ၁,၄၂၅,၂၅၂,၉၃၃ (၁၄၂၅ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရှီကျင့်ဖျင်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ်လီချန်း
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Renminbi
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-77, G-20, SCO, OPCW, NSG, PCA
 အဖွဲ့အစည်းများ

တီမောလိစ်

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဒီလီ
၃။ လူဦးရေ	=	၁,၃၇၆,၈၆၂ (၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဟိုဆေး ရာမိုစ် ဟော်တာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ပွတ်ပါကယ်မယ် ဒဟယ်ပရာချန်ဒ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	United States Dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	UN, UNDP, UNHCR, USAID, ADB, FAO, ILO

တောင်အာဖရိက

၁။ တည်နေရာ	=	အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ပရီတိုးရီးယား
၃။ လူဦးရေ	=	၆၀,၉၂၆,၃၉၂ (၆၁ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဆိုင်ရေးလ် ရာမာဖိုစာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဆိုင်ရေးလ် ရာမာဖိုစာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	South African rand
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	AU, ICCT, NAM, NSG, PCA, OECD

တူကီယဲ(တူရကီ)

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	အန်ကာရာ
၃။ လူဦးရေ	=	၈၆,၁၉၂,၅၁၀ (၈၆ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ရီဆစ်ပ် တာယစ်ပ် အာဒိုဂန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ရီဆစ်ပ် တာယစ်ပ် အာဒိုဂန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Turkish lira
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	G-20, OIC, NATO, NEA, NSG, OECD

ထိုင်း

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဘန်ကောက်
၃။ လူဦးရေ	=	၇၁,၈၇၃,၀၂၁ (၇၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘုရင် မဟာဗစ်ဂျရာလောင်ကွန်

- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဆရတ်သာ သာဝိစင်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Thai baht
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = NAM, ICCT, OPCW, PCA
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဒိန်းမတ်

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ကိုပင်ဟေဂင်
 ၃။ လူဦးရေ = ၅,၉၃၅,၂၉၉ (၆ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒသမမြောက် ဘုရင်ဖာနန်ဒရက်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မတ်တီ ဖရီဒါရစ်ဆန်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Danish krone
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = EU, ICCT, NATO, NEA, PCA
 အဖွဲ့အစည်းများ

နီပေါ

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ခတ္တမန္ဒူ
 ၃။ လူဦးရေ = ၃၁,၁၈၆,၉၁၃ (၃၁ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရမ် ချမ်ဒရာ ပိုဒီ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပွတ်ရှ်ပါ ကမယ်လ် ဒါဟဲ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Nepalese rupee
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-77, NAM, OPCW, SAARC
 အဖွဲ့အစည်းများ

နယ်သာလန်

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = အမ်စတာဒမ်
 ၃။ လူဦးရေ = ၁၇,၆၆၃,၀၉၈ (၁၇ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဝီလျံ အလက်ဇန္ဒား
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မာ့ခ်ရုတီ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = EU, ICCT, NATO, NSG, OPCW, OSCE
 အဖွဲ့အစည်းများ

နယူးဇီလန်

၁။ တည်နေရာ	=	ဩစတြေးလျတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဝယ်လင်တန်
၃။ လူဦးရေ	=	၅,၂၆၃,၄၉၃ (၅ ဒသမ ၂ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	တတိယမြောက် ချားဘုရင်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ခရစ်တိုဖာ လူဇွန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	New Zealand dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ	=	ICCT, ANZUS, NSG, OPCW, PCA
အဖွဲ့အစည်းများ		

နိုင်ဂျီးရီးယား

၁။ တည်နေရာ	=	အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	အဘူဂျာ
၃။ လူဦးရေ	=	၂၂၈,၂၉၃,၁၅၀ (၂၂၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဘိုလာ တီနူဘူ (Bola Tinubu)
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဘိုလာ တီနူဘူ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Nigerian naira
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ	=	G-77, ICCT, AU, NAM, OIC, OPCW
အဖွဲ့အစည်းများ		

နော်ဝေ

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	အော့စလို
၃။ လူဦးရေ	=	၅,၅၀၈,၃၀၈ (၅ ဒသမ ၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ပဉ္စမမြောက် ဟာရယ် ဘုရင်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ဂျူနာ ဂါဟာ စတိုး
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Norwegian krone
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ	=	ICCT, NATO, NEA, NSG
အဖွဲ့အစည်းများ		

ပီရူး

၁။ တည်နေရာ	=	တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	လီမာ
၃။ လူဦးရေ	=	၃၄,၆၃၂,၂၆၉ (၃၄ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဒီနဘောလို့ဒ်

- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဒီနဘောလိုဒ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Peruvian sol
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = ICCT, NAM, OAS, OPCW, APEC
 အဖွဲ့အစည်းများ

ပါကစ္စတန်

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = အစ္စလာမ် မာဘတ်
 ၃။ လူဦးရေ = ၂၄၄,၄၅၉,၁၆၁ (၂၄၄ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အစစ်စ် အလီ ဇာဒါရီ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ်ဟာဘတ် ရှရစ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Pakistani rupee
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = ICCT, NAM, OIC, SCO, SAARC
 အဖွဲ့အစည်းများ

ပေါ်တူဂီ

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = လစ္စဘွန်း
 ၃။ လူဦးရေ = ၁၀,၂၂၆,၉၈၀ (၁၀ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မာဆယ်လိုရီ ဘယ်လို ဒီဆိုဆာ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လူးဝစ် မွန်တီနီဂရီ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = EU, NATO, OECD
 အဖွဲ့အစည်းများ

ပြင်သစ်

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ပဲရစ်
 ၃။ လူဦးရေ = ၆၄,၈၆၂,၈၅၅ (၆၄ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အီဗျူယယ် မက်ကရွန်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂယ်ဘီရယ်လ် အက်တယ်လ် (Gabriel Attal)
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-7, G-20, EU, NATO, ICCT, OPCW, NSG
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဖင်လန်

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဟယ်ဆင်ကီး
၃။ လူဦးရေ	=	၅,၅၄၉,၂၂၀ (၅ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အယ်လက်ဇန္ဒြား စတုတ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ပက်တာရီ အော်ပို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	EU, NATO, OECD, ICCT, NSG, OPCW

ဖိလစ်ပိုင်

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	မနီလာ
၃။ လူဦးရေ	=	၁၁၈,၈၂၈,၅၀၃ (၁၁၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဘွန်ဘွန်မားကိုစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဘွန်ဘွန်မားကိုစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Philippine peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	ICCT, NAM, G-77, OPCW

မြိတ်နီ

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	လန်ဒန်
၃။ လူဦးရေ	=	၆၇,၉၂၇,၂၇၅ (၆၈ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	တတိယမြောက် ချားစ်ဘုရင်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ရစ်ရှီဆူန
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Pound sterling
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	AUKUS, G-20, NATO, NSG, NEA, OECD, OPCW

ဗင်နီဇွဲလား

၁။ တည်နေရာ	=	တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ကာရာကွစ်
၃။ လူဦးရေ	=	၂၉,၃၀၆,၉၃၂ (၂၉ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ နီကိုလပ်စ်မဒူရို

- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ နီကိုလပ်စ်မဒူရို
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Venezuelan bolivar
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = ICCT, NAM, OAS
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဗီယက်နမ်

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဟနွိုင်း
 ၃။ လူဦးရေ = ၉၉,၃၉၉,၆၉၃ (၉၉ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ယာယီသမ္မတ အန်းရွှမ်း
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဖန်မင်ချင်း
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Vietnamese dong
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = NAM, OPCW, G-77
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဘာရိန်း

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = မနာမာ
 ၃။ လူဦးရေ = ၁,၄၉၆,၆၇၃ (၁ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဟာမက် ဘင် စလမန် အယ်ခါလီဖ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = မင်းသား စလမန် ဘင်ဟာမက်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Bahraini dinar
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = NAM, Arab League, OIC, GCC
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဒါကာ
 ၃။ လူဦးရေ = ၁၇၄,၄၃၀,၅၅၈ (၁၇၄ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မိုဟာမက် ရှက်ဟာဘက်ဒင်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ်ဟာဆီနာ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Bangladeshi taka
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = NAM, OIC, SAARC, OPCW
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဘီလာရုစ်

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	မင်းစ်
၃။ လူဦးရေ	=	၉,၄၆၁,၄၆၃ (၉သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အလက်ဇန္ဒား လူကာရှန်ကို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် ရိုမန်ဂိုလိုချန်ကို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Belarusian ruble
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	EU, NAM, OSCE, NSG

ဘယ်လ်ဂျီယံ

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဘရပ်ဆဲလ်
၃။ လူဦးရေ	=	၁၁,၇၁၁,၂၇၇ (၁၂ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘုရင် ဖီလစ်ပီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် အလက်ဇန္ဒား ဒီခရူး
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	EU, NATO, OECD, NSG

ဘူတန်

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	သင်ဖျူး
၃။ လူဦးရေ	=	၇၉၁,၆၂၂ (၈ သိန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘုရင် ဂျီဂမီ ခါဆာ နစ်ဂျိုင်း ဝမ်ချွတ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် တီရှရင်း တော့ဂေး
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Bhutanese ngultrum
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	NAM, SAARC, G-77, OPCW

ဘိုလီးဗီးယား

၁။ တည်နေရာ	=	တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	လာပက်ဇ်
၃။ လူဦးရေ	=	၁၂,၅၃၉,၃၁၇ (၁၂ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ လူးဝစ်အေ့စ်

- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ လူးဝစ်အေ့စ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Bolivian boliviano
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = NAM, G-77, OPCW,
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဘရာဇီးလ်

- ၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဘရာဇီးလ်လီးယား
 ၃။ လူဦးရေ = ၂၁၇,၄၅၁,၃၆၀ (၂၁၇ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ လူးဝစ် အင်နာစီရို လူလယ်ဒါ ဆေးဗား
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ လူးဝစ် အင်နာစီရို လူလယ်ဒါ ဆေးဗား
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Brazilian real
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-20, BRICS, G-77, NSG
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဘရူနိုင်း

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဘန်ဒါဆီရီ ဘီဂါဝန်
 ၃။ လူဦးရေ = ၄၅၅,၃၄၅ (၄ သိန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ဟာဆနယ် ဘော့ကီးရား
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဆူလ်တန် ဟာဆနယ် ဘော့ကီးရား
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Brunei Dollar
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-77, NAM, OIC, Commonwealth of Nations
 အဖွဲ့အစည်းများ

မလေးရှား

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ကွာလာလမ်ပူ
 ၃။ လူဦးရေ = ၃၄,၆၁၅,၅၂၂ (၃၄ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆူလ်တန် အီဗရာဟင် ဆူလ်တန် အစ္စကန်ဒါ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အန်ဝါ အီဘရာဟင်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Malaysian ringgit
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = APEC, NAM, OIC, OPCW, PCA
 အဖွဲ့အစည်းများ

မက္ကဆီကို

- ၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
- ၂။ မြို့တော် = မက်ဆီကိုစီးတီး
- ၃။ လူဦးရေ = ၁၂၉,၂၄၅,၀၃၈ (၁၂၉ သန်းကျော်)
- ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ကလော်ဒီယာ ရှိန်းဘောင်း
- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ကလော်ဒီယာ ရှိန်းဘောင်း
- ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Mexican peso
- ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G-20, NEA, OAS, NAFTA

မိုနာကို

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
- ၂။ မြို့တော် = မိုနာကို
- ၃။ လူဦးရေ = ၃၆,၁၇၈ (၄ သောင်းခန့်)
- ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဒုတိယမြောက် အဲလ်ဘတ် မင်းသား
- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ပီယားဒါတို့
- ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
- ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCT, IAEA, OPCW, OSCE

မြန်မာ

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
- ၂။ မြို့တော် = နေပြည်တော်
- ၃။ လူဦးရေ = ၅၄,၉၀၅,၂၇၀ (၅၄ သန်းကျော်)
- ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်
- ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်
- ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Myanmar Kyat
- ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G-77, NAM, OPCW, SAARC

ယူကရိန်း

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
- ၂။ မြို့တော် = ကိဗ်

- ၃။ လူဦးရေ = ၃၇,၇၄၁,၉၆၃ (၃၇ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဗိုလ်ချုပ် ဇီလန်စကီ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဒင်းနစ်စ် ရှမ်မီဟယ်လ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Ukrainian hryvnia
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = ICCT, NSG, PCA, OSCE

ရုရှား

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = မော်စကို
 ၃။ လူဦးရေ = ၁၄၄,၀၂၉,၈၀၇ (၁၄၄ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဗလာဒီမာ ပူတင်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မစ်ခ်ဟေးလ် မစ်ဟူစတင်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Russian ruble
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G-20, ICCT, NSG, SCO

လာအို

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဗီယန်ကျင်း
 ၃။ လူဦးရေ = ၇,၇၂၀,၅၉၃ (၈ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ သောင်လွန်းစီဆိုလစ်သ်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဆိုနက်စ်ကေ ဆစ်ဖန်ဒုန်း
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Lao kip
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ = G-77, NAM, OPCW

လက်ဘနွန်

- ၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဘေရွတ်
 ၃။ လူဦးရေ = ၅,၂၃၇,၉၀၆ (၅ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့မှ ယနေ့ အချိန်အထိ သမ္မတတင်မြှောက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် နာဂျစ်မီကာတီ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Lebanese pound

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-77, NAM, OIC, LABS
အဖွဲ့အစည်းများ

လစ်ဗျား

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ထရီပိုလီ
၃။ လူဦးရေ = ၆,၉၅၂,၄၂၃ (၇ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = မိုဟာမက် အယ်မန်ဖီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အဗ္ဗဒူလာ ဟာမစ် ဒီဘောဘီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Libyan dinar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = AU, G-77, NAM, LAS, PCA, OPCW
အဖွဲ့အစည်းများ

လူဇင်ဘတ်

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = လူဇင်ဘတ်
၃။ လူဦးရေ = ၆၆၀,၅၃၅ (၆ သိန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = မင်းသား ဟင်နရီ ဘီတယ်လ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် လူစီ ဖရီဒန် (Luc Frieden)
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = EU, ICCT, NSG, WEU, OPCW
အဖွဲ့အစည်းများ

သီရိလင်္ကာ

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကိုလံဘို
၃။ လူဦးရေ = ၂၁,၉၄၀,၈၁၇ (၂၂ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရယ်နီးလ် ဝစ်ခရီမီဆင်ဟေး
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ရယ်နီးလ် ဝစ်ခရီမီဆင်ဟေး
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Sri Lankan rupee
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-77, SAARC, NAM, OPCW
အဖွဲ့အစည်းများ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၁။ တည်နေရာ = မြောက်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဝါရှင်တန်ဒီစီ

၃။ လူဦးရေ	=	၃၄၁,၅၃၆,၃၉၅ (၃၄၁ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်းဒန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်းဒန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	United States Dollar
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	AUKUS, QUAD, G-7, G-20, NEA, NSG

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ကဘူးလ်
၃။ လူဦးရေ	=	၄၃,၁၈၉,၅၆၃ (၄၃ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	မော်လဝီ အဗ္ဗူလ်အဘိုင်ရ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	မူလာ ဟိဘက်တူလာ အခွန်ဇာဒါ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Afghan afghani
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	OIC, NAM, OPCW, IDB

အယ်လ်ဘေးနီးယား

၁။ တည်နေရာ	=	ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	တီရာနာ
၃။ လူဦးရေ	=	၂,၈၂၆,၉၈၁ (၃ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	ဘဂျရမ် ဘီဂျရ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် အီးဒီရာမာ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Albanian lek
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	OIC, NATO, COE, OSCE

အယ်လ်ဂျီးရီးယား

၁။ တည်နေရာ	=	မြောက်အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	အယ်လ်ဂျီးယားစ်
၃။ လူဦးရေ	=	၄၆,၁၇၃,၂၉၄ (၄၆ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အဗ္ဗဒယ်လ်မတ်ဂျစ် တက်ဘိုးနီး
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် နဒီရာလာဘိုရီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Algerian dinar

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-77, NAM, AU, Arab League, OIC, OPEC
အဖွဲ့အစည်းများ

အင်ဂိုလာ

၁။ တည်နေရာ = တောင်အာဖရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = လူအန်ဒါ
၃။ လူဦးရေ = ၃၇,၆၂၁,၅၉၈ (၃၇ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုအာ လော်ရင်ကို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျိုအာ လော်ရင်ကို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Angolan kwanza
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-77, AU, NAM, OPEC, WFTU, UPU
အဖွဲ့အစည်းများ

အာဂျင်တီးနား

၁။ တည်နေရာ = တောင်အမေရိကတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဗျူနိုအေရိစ်
၃။ လူဦးရေ = ၄၆,၀၁၄,၃၃၁ (၄၆ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဂျဗီယာ မီလေး
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဂျဗီယာ မီလေး
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Argentine peso
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-20, G-77, OECD, UPU, OPCW
အဖွဲ့အစည်းများ

အိုမန်

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = မတ်စကက်
၃။ လူဦးရေ = ၄,၇၀၂,၆၉၈ (၄ ဒသမ ၇ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆူလ်တန် ဟိတ်သ်သမ် ဘင်တာရစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဘုရင် ဆူလ်တန် ဟိတ်သ်ဟမ် ဘင်တာရစ်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Omani rial
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = GCC, ICCT, OIC, LAS, OPCW, G-77
အဖွဲ့အစည်းများ

အိန္ဒိယ

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်

၂။ မြို့တော်	=	နယူးဒေလီ
၃။ လူဦးရေ	=	၁,၄၃၉,၆၉၆,၅၅၄ (၁၄၃၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ဒရူပါတီ မာမူ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် နာရန္ဒြရာမိုဒီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Indian rupee
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	QUAD, NAM, OPCW, SAARC

အင်ဒိုနီးရှား

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဂျာကာတာ
၃။ လူဦးရေ	=	၂၇၉,၄၄၉,၁၃၁ (၂၇၉ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ပရာဘိုဝိုဆူမြန်တို
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	သမ္မတ ပရာဘိုဝိုဆူမြန်တို
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Indonesian rupiah
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	OIC, NAM, OPCW, OPEC

အီရန်

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	တီဟီရန်
၃။ လူဦးရေ	=	၈၉,၇၁၁,၈၇၅ (၈၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	အာယာတိုလာ အလီ ခါမေနီ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	-
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Iranian rial
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	=	NAM, OIC, OPCW, OPEC, SCO

အီရတ်

၁။ တည်နေရာ	=	အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော်	=	ဘဂ္ဂဒက်
၃။ လူဦးရေ	=	၄၆,၃၆၀,၅၇၁ (၄၆ သန်းခန့်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ	=	သမ္မတ အဗ္ဗဒူလ် လတ်တစ်ဖ် ရာရှစ်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ	=	ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက် ရှီယာ အယ်လ်ဆူဒါနီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး	=	Iraqi dinar

၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = OIC, NAM, Arab League, OPEC
အဖွဲ့အစည်းများ

အစ္စရေး

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ဂျေရုဆလင်
၃။ လူဦးရေ = ၉,၂၉၀,၁၂၉ (၉ ဒသမ ၂ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင် နေတန်ယာဟု
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင် နေတန်ယာဟု
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Israeli new shekel
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = OECD, PCA, IAEA
အဖွဲ့အစည်းများ

အီတလီ

၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
၂။ မြို့တော် = ရောမ
၃။ လူဦးရေ = ၅၈,၇၂၃,၅၉၉ (၅၈ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ဆာဂျီယို မတ်တရီလာ
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် ဂျော့ဂျီရာ မယ်လိုနီ
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = G-7, G-20, ICCT, EU, NATO, NEA, NSG, OSCE,
အဖွဲ့အစည်းများ OECD

အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု

၁။ တည်နေရာ = အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = အဘူဒါဘီ
၃။ လူဦးရေ = ၉,၅၈၀,၃၀၅ (၉ သန်းကျော်)
၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ မိုဟာမက် ဘင် ဇေရက် အယ်လ်နာယန်
၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက်ဘင်ရာရှစ် အယ် မက်ခ်တွန်
၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = UAE dirham
၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = GCC, OIC, NAM, ICCT, LAS, G-77
အဖွဲ့အစည်းများ

အီဂျစ်

၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်၊ အာရှတိုက်
၂။ မြို့တော် = ကိုင်ရို
၃။ လူဦးရေ = ၁၁၄,၂၀၆,၂၇၅ (၁၁၂ သန်းခန့်)

- ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အဗ္ဗဒဲလ်ဖာတာအယ်လ်စီစီ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် မူစတာဖာ မဒ်ဘူလီ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Egyptian pound
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = NAM, Arab League, AU, OIC
 အဖွဲ့အစည်းများ

အီသီယိုးပီးယား

- ၁။ တည်နေရာ = အာဖရိကတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = အဒစ်အဘာဘာ
 ၃။ လူဦးရေ = ၁၂၉,၂၀၅,၀၇၉ (၁၂၉ သန်းခန့်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ ရှလီဝက်ခ်ဇွာဒီ
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = ဝန်ကြီးချုပ် အဘီ အာမက်အလီ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Ethiopian birr
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = AU, G-77, NAM, OPCW, PCA
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဩစတြေးလျ

- ၁။ တည်နေရာ = ဩစတြေးလျတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ကင်ဘာရာ
 ၃။ လူဦးရေ = ၂၆၄၃၉၁၁၁ (၂၆ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = အန်တိုနီ နော်မန် အယ်ဘာနိစ်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = အန်တိုနီ နော်မန် အယ်ဘာနိစ်
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Australian dollar
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = QUAD, AUKUS, G-20, NEA, ANZUS, OECD
 အဖွဲ့အစည်းများ

ဩစတြီးယား

- ၁။ တည်နေရာ = ဥရောပတိုက်
 ၂။ မြို့တော် = ဗီယင်နာ
 ၃။ လူဦးရေ = ၈,၉၇၄,၃၈၄ (၉ သန်းကျော်)
 ၄။ နိုင်ငံအကြီးအကဲ = သမ္မတ အလက်ဇန္ဒား ဗန်ဒါဘဲလန်
 ၅။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ = အတိုင်ပင်ခံ ကားလ် နဲဟမ်မာ
 ၆။ သုံးစွဲသည့်ငွေကြေး = Euro
 ၇။ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ = EU, OSCE, OECD, OPEC
 အဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ

အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်စီ

Asia Pacific Economic Cooperation Council (APEC)

ဒေသအတွင်းနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြား ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ၁၉၈၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဩစတြေးလျ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကနေဒါ၊ ချီလီ၊ တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဂျပန်၊ မလေးရှား၊ မက္ကဆီကို၊ နယူးဇီလန်၊ ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ ပီရူး၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ရုရှား၊ စင်ကာပူ၊ တောင်ကိုရီးယား၊ တရုတ်(တိုင်ပေ)၊ ထိုင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဌာနချုပ်- စင်ကာပူ။

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း

Association of Southeast Asian Nations

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း(အာဆီယံ)ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မြှင့်တင်ရန် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ

စတင်ဖွဲ့စည်းချိန်က အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ မလေးရှား၊ ထိုင်းနှင့် စင်ကာပူနိုင်ငံ စသည့် (၅) နိုင်ငံသာပါဝင်ကြသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဘရူနိုင်း၊ ဗီယက်နမ်၊ မြန်မာ၊ လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့ ပါဝင်လာကြသည်။ ယခုအခါ အရှေ့တီမောနိုင်ငံအား လေ့လာသူနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ဌာနချုပ်မှာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဂျကာတာမြို့တွင် တည်ရှိသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်

အာဆီယံကို အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက် သုံးရပ်ဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်-

- (၁) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များမှတစ်ဆင့် ဒေသတွင်း စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်၊
- (၂) အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ပြိုင်ဆိုင်မှု၊ ကြီးစိုးမှုများဒေသတွင်း စိမ့်ဝင်ဖျံ့နှံ့ မလာစေရေးအတွက် ဒေသအတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်၊
- (၃) ဒေသအတွင်း နိုင်ငံအချင်းချင်းအကြား ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောထား ကွဲလွဲမှုများကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းသွားရန်တို့ ဖြစ်သည်။

အာဆီယံဒေသအတွင်း နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် အာဆီယံနိုင်ငံအချင်းချင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အာဆီယံဒေသအတွင်း လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုနယ်မြေ ဖော်ဆောင်ရေး (A.F.T.A) ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အာဆီယံ၏ လုပ်ငန်းစဉ် (၆) ရပ်

- ၁။ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေး
- ၂။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး
- ၃။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပြန်ကြားရေး
- ၄။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၅။ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး
- ၆။ အစိုးရဝန်ထမ်းပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စများ

အာဆီယံအသိုက်အဝန်း (၃) ခု

- ၁။ အာဆီယံနိုင်ငံရေး - လုံခြုံရေး အသိုက်အဝန်း
(ASEAN Political - Security Community)
- ၂။ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း
(ASEAN Economic Community)
- ၃။ အာဆီယံလူမှု-ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်း
(ASEAN Socio - Cultural Community)

အာဆီယံပဋိညာဉ် (ASEAN Charter)

၂၀၀၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သော (၁၃) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးတွင် အသင်းဝင်နိုင်ငံ ၁၀ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံ/ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများက လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ အာဆီယံပဋိညာဉ်တွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်သည် -

- ၁။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများ
- ၂။ တရားရေးဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းပုံ
- ၃။ အဖွဲ့ဝင်ခြင်း
- ၄။ အဖွဲ့၏ အင်္ဂါရပ်များ
- ၅။ အာဆီယံနှီးနှယ်အဖွဲ့အစည်းများ
- ၆။ ကင်းလွတ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အထူးခံစားခွင့်များ
- ၇။ အဆုံးအဖြတ်ချမှတ်ခြင်း
- ၈။ အငြင်းပွားမှုကိစ္စဖြေရှင်းခြင်း
- ၉။ ရသုံးငွေစာရင်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး
- ၁၀။ စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ထုံး
- ၁၁။ ဇာတိလက္ခဏာနှင့် သင်္ကေတများ
- ၁၂။ ပြည်ပဆက်ဆံရေး
- ၁၃။ အထွေထွေနှင့် အပြီးသတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များဟူ၍ဖြစ်သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်တွင် နိဒါန်း၌ လုံခြုံအေးချမ်း၍တည်ငြိမ်မှုရှိပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည် စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိသော ဒေသတစ်ခုအတွင်း၌ တူညီသောဆန္ဒပြမှုကိုအခြေခံ၍

ညီညွတ်စွာ နေထိုင်ကြရန်လည်းကောင်း၊ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှု၊ တန်းတူ ရည်တူရှိမှု၊ နယ်မြေတည်တံ့မှု၊ အခြားနိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု၊ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကွဲပြားခြားနားမှုမရှိသော်လည်း တူညီသော သဘောဆန္ဒနှင့် ညီညွတ်မှုကို အလေးထားလိုက်နာ၍ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်လည်းကောင်း၊ အာဆီယံလုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း၊ အာဆီယံစီးပွားရေး အသိုက်အဝန်းနှင့် အာဆီယံလူမှု-ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်းဟူသော မဏ္ဍိုင်ကြီးသုံးရပ်ဖြင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်းကို တည်ဆောက်ကြရန်လည်းကောင်း သဘောတူကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်မှုသည် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ နှစ် ၄၀ အတွင်း ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အာဆီယံအဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ၁၀ နှစ်အကြာတွင် ယင်းကဲ့သို့ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးဖြစ်၍ အာဆီယံသည် ဥပဒေကြောင်းအရ ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖြစ်လာပြီး အာဆီယံလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုပြင်တိကျသည့် ယန္တရားတစ်ရပ်အဖြစ် အာဆီယံ ၁၀ နိုင်ငံ လူမှုစီးပွားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုတွန်းအားပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအနေဖြင့် ကမ္ဘာတွင် Regionalization ဖွံ့ဖြိုးနေသော EU, NAFTA ကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တန်းတူရင်ပေါင်တန်းဆက်ဆံနိုင်ရုံမက တရုတ်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နိုင်ငံအပြင် အာဆီယံမိတ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့်ပါ ပိုမိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လာနိုင်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများလည်း ယခင်ကထက် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာမည်ဖြစ်သည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေး - လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း

(ASEAN Political - Security Community) (APSC)

နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာ တည်ဆောက်ပြီးသည့် နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအပေါ်မူတည်၍ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များသည် အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းကိုတည်ဆောက်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒေသအတွင်းရှိ နိုင်ငံများသည် တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်ရန်နှင့် တရားမျှတသော ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားသော၊ တစ်သွေးတစ်သားတည်းဖြစ်သော ကမ္ဘာကြီးဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းအတွင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် ဒေသအတွင်း မတူညီသော ခြားနားချက်များကို ဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများအပေါ် မှီခိုအားထားရန် ကတိပြုသည်။ နိုင်ငံရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်းများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် မျှဝေခြင်း၊ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းခြင်း၊ ပဋိပက္ခအပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဘုံအမြင်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ်တွင် မှီခိုရန် ကတိပြုသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်းသည် အောက်ပါအစည်းအဝေးများမှ အာဆီယံလုပ်ငန်းစဉ်၊ အာဆီယံစည်းကမ်းသဘောတူညီမှုနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံပေါ်မူတည်၍ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည် -

- (က) အာဆီယံကြေညာချက်၊ ဘန်ကောက်၊ ၁၉၆၇ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်
- (ခ) ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လွတ်လပ်ရေးနှင့် ကြားနေရေးဇုန် ကြေညာချက်၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ ၁၉၇၁ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်
- (ဂ) အာဆီယံကွန်းကျေညာချက်၊ ဘာလီ၊ ၁၉၇၆ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်
- (ဃ) အရှေ့တောင်အာရှအတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ချစ်ကြည်မှု သဘောတူညီချက်၊ ဘာလီ၊ ၁၉၇၆ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်
- (င) တောင်တရုတ်ပင်လယ်နှင့်ပတ်သက်၍ အာဆီယံကြေညာချက်၊ မနီလာ၊ ၁၉၉၂ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်
- (စ) အရှေ့တောင်အာရှ နျူကလီးယားလက်နက်ကင်းမဲ့ဇုန် သဘောတူညီချက်၊ ဘန်ကောက်၊ ၁၉၉၇ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်
- (ဆ) အာဆီယံအမြင် ၂၀၂၀၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ ၁၉၉၇ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်
- (ဇ) အာဆီယံကွန်းကျေညာချက်၊ ဘာလီ၊ ၂၀၀၃ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း

(ASEAN Economic Community)(AEC)

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းသည် အာဆီယံအမြင် ၂၀၂၀ တွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းများ၏ နောက်ဆုံးရည်မှန်းချက် ဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အာဆီယံဒေသအတွင်း၌ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လွတ်လပ်စွာစီးဆင်းရန် တူညီသော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကွာခြားချက် နည်းပါး၍ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် အမြင့်မားဆုံးယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော အာဆီယံစီးပွားရေး ဒေသ ကို ဖန်တီးရန် ရည်ရွယ်သည်။

အာဆီယံ စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းသည် အာဆီယံကို ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဈေးကွက် တစ်ခုတည်းအဖြစ် တည်ထောင်ပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုတိုးတက်ရရှိစေပြီး အာဆီယံကို ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၏ အဓိကအထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်သည်။ နည်းဗျူဟာမှာ အာဆီယံကိုပေါင်းစည်း၍ အာဆီယံ၏ စီးပွားရေး ယှဉ်ပြိုင်မှုများကို အင်အားပိုမိုတောင့်တင်းစေရန် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် အာဆီယံနိုင်ငံများ အကြား အောက်ပါတို့ကို သဘောတူညီပြီးဖြစ်သည် -

- အာဆီယံလွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဒေသ (ASEAN Free Trade Area)၊ အာဆီယံ ဝန်ဆောင်မှု သဘောတူညီချက်မူဘောင် (ASEAN Framework Agreement on Services)၊ အာဆီယံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဧရိယာ (Asean Investment Area)တို့အပါအဝင် တည်ရှိပြီးသော စီးပွားရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များကို ခိုင်မာစေရန်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အသစ်များကိုလည်း တိုးချဲ့နိုင်ရန်၊
- လေကြောင်းခရီး၊ စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံထုတ်ကုန်များ၊ e-commerce၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ၊ ရေထွက်ပစ္စည်းများ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရော်ဘာအခြေခံထုတ်ကုန်များ၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများ၊ ခရီးသွားလာမှုလုပ်ငန်းများ၊ သစ်အခြေခံ

- ထုတ်ကုန်များ စသည်တို့ကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် အရှိန်မြှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်မှုကို ချောမွေ့စေရန်၊
 - အာဆီယံအစုအဖွဲ့ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ရန်၊
 - စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှု၊ ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းရာတွင် မြန်ဆန်ထိရောက်သော၊ တရားဝင်သော နည်းလမ်းများအတိုင်းဖြစ်စေပြီး အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေး နည်းလမ်းများကိုလည်း တိုးတက်ဖော်ဆောင်ရန်တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစတင်ခဲ့သော အာဆီယံ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဒေသ (ASEAN Free Trade Area)ကို ယခုအခါ စတင်အကောင်အထည်ဖော်နေပြီဖြစ်သည်။ အခြားစီးပွားရေးဆိုင်ရာ အဓိကကျသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

- ဈေးကွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးတက်ရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစာရင်းအင်းများ၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ သုံးငွေဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ လမ်းပြမြေပုံချမှတ်ခြင်း၊
- အာဆီယံဖြတ်ကျော် ပို့ဆောင်ရေးကွန်ရက်များ ဥပမာ-စင်ကာပူမှ ကုမင်းရထားလမ်း၊ အဓိကလေဆိပ်များ၊ ရေကြောင်းသွားလာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်တွင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေကြောင်းချိတ်ဆက်မှုများ၊
- လေကြောင်း ခရီးသွားလာရေးကဏ္ဍတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး လမ်းပြမြေပုံများ၊
- တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊
- အာဆီယံ စွမ်းအင်ကွန်ရက်နှင့် အာဆီယံဖြတ်ကျော် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းစီမံကိန်း၊
- အခြေခံအရင်းအမြစ်များဖြစ်သည့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု စတင်ရန်နှင့်
- အာဆီယံ စားနပ်ရိက္ခာလိုခြံရေးအတွက် သဘောတူညီချက်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အာဆီယံလူမှု - ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်း (ASEAN Socio - Cultural Community)(ASCC)

အာဆီယံလူမှုရေး - ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အာဆီယံ အမြင်အရ ချမှတ်ထားသော မျှော်မှန်းချက်နှင့်အညီ အာဆီယံကို တစုတစည်းတည်း ပေါင်းစည်းထားသော ဒေသဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုတုံ့ပြန်တစ်ခု ဖြစ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကျေးလက်နေပြည်သူများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်များနှင့် ဒေသအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများကို လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်လာစေရန်အတွက် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများကို မြေတောင်မြှောက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ အာဆီယံဒေသအတွင်း လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု၊ အလုပ်အကိုင်ပိုမိုရရှိရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အခြေခံနှင့် အဆင့်မြင့်ပညာရေးတို့တွင် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူလူထု၏ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊

ကူးစက်တတ်သော ရောဂါများကို ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုပါဝင်ကူညီမှုများ ပေးရန်ဖြစ်သည် -

အာဆီယံ၏ လုပ်ဆောင်နေဆဲဖြစ်သော လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကူညီထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (ခ) HIV/AIDS ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (ဂ) သက်ကြီးရွယ်အိုများ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (ဃ) လုပ်ငန်းခွင် ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (င) Globalization ၏ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အာဆီယံလူငယ်များ၏ ရေရှည်အလုပ်အကိုင် ရရှိမှုအတွက် အာဆီယံလုပ်ငန်းအစီအစဉ်
- (စ) အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်း တက္ကသိုလ်များ ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကွန်ရက်
- (ဆ) အာဆီယံကျောင်းသားများ လဲလှယ်မှုအစီအစဉ်
- (ဇ) နှစ်စဉ် အာဆီယံယဉ်ကျေးမှု ရက်သတ္တပတ်၊ အာဆီယံလူငယ်စခန်းနှင့် အာဆီယံ အမေးအဖြေအစီအစဉ်များ
- (ဈ) အာဆီယံ မီဒီယာဖလှယ်ရေးအစီအစဉ်များ
- (ည) ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်သော မြို့ကြီးများအတွက် စည်းမျဉ်း ဘောင်များ ချမှတ်ရန်နှင့်
- (ဋ) နိုင်ငံဖြတ်ကျော်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာညစ်ညမ်းမှုဆိုင်ရာအာဆီယံသဘောတူညီချက်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

အာဆီယံ + တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် (၁၀) နိုင်ငံနှင့် တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နိုင်ငံတို့ ပါဝင်ကြသည်။

အာဆီယံ၏ အတွင်းရေးမှူးချုပ်များ

စဉ်	အမည်	သက်တမ်း	နိုင်ငံ
၁။	ဟာတာနိုဒါဆိုနို	၇-၆-၁၉၇၆ မှ ၁၈-၂-၁၉၇၈	အင်ဒိုနီးရှား
၂။	အူမာဂျာဒီနိုတိုဝီဂျိုနို	၁၉-၂-၁၉၇၈ မှ ၃၀-၆-၁၉၇၈	အင်ဒိုနီးရှား
၃။	ဒါတွက်အလီဘင်အဗ္ဗဒူလာ	၁၀-၇-၁၉၇၈ မှ ၃၀-၆-၁၉၈၀	မလေးရှား
၄။	နာစီဆိုဂျိုရီယက်စ်	၁-၇-၁၉၈၀ မှ ၁-၇-၁၉၈၂	ဖိလစ်ပိုင်
၅။	ချန်ကေယု	၁၈-၇-၁၉၈၂ မှ ၁၅-၇-၁၉၈၄	စင်ကာပူ
၆။	ဖန်ဝန်နာမီသီး	၁၆-၇-၁၉၈၄ မှ ၁၅-၇-၁၉၈၆	ထိုင်း
၇။	ရီဒရစ်ရန်	၁၆-၇-၁၉၈၆ မှ ၁၆-၇-၁၉၈၉	ဘရူနိုင်း
၈။	ရပ်စလီနော်	၁၇-၇-၁၉၈၉ မှ ၁-၁-၁၉၉၃	အင်ဒိုနီးရှား

စဉ်	အမည်	သက်တမ်း	နိုင်ငံ
၉။	ဒက်တိုအဂျစ်ဆန်းနီ	၁-၁-၁၉၉၃ မှ ၃၁-၁၂-၁၉၉၇	မလေးရှား
၁၀။	ရိုဒေါ်လ်ဖိုစီဆီဗာရီဒို	၁-၁-၁၉၉၈ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၀၂	ဖိလစ်ပိုင်
၁၁။	ဪကန်ယောင်	၁-၁-၂၀၀၃ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၀၇	စင်ကာပူ
၁၂။	ဆုရစ်ပစ်ဆုဝမ်	၁-၁-၂၀၀၈ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၁၂	ထိုင်း
၁၃။	လီယောင်မင်	၁-၁-၂၀၁၃ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၁၇	ဗီယက်နမ်
၁၄။	ဒါတိုလင်ကျောက်တွိုင်	၁-၁-၂၀၁၈ မှ ၃၁-၁၂-၂၀၂၂	ဘရူနိုင်း
၁၅။	ကာကင်ဟွန်	၁-၁-၂၀၂၃ မှ ယနေ့ထိ	ကမ္ဘောဒီးယား

အာဆီယံအလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်နိုင်ငံများနှင့် ခုနှစ်

၁။ အင်ဒိုနီးရှား	၁၉၇၆	၁၈။ ထိုင်း	၂၀၀၈-၂၀၀၉
၂။ မလေးရှား	၁၉၇၇	၁၉။ ဗီယက်နမ်	၂၀၁၀
၃။ ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၈၇	၂၀။ အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၁၁
၄။ စင်ကာပူ	၁၉၉၂	၂၁။ ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၁၂
၅။ ထိုင်း	၁၉၉၅	၂၂။ ဘရူနိုင်း	၂၀၁၃
၆။ အင်ဒိုနီးရှား	၁၉၉၆	၂၃။ မြန်မာ	၂၀၁၄
၇။ မလေးရှား	၁၉၉၇	၂၄။ မလေးရှား	၂၀၁၅
၈။ ဗီယက်နမ်	၁၉၉၈	၂၅။ လာအို	၂၀၁၆
၉။ ဖိလစ်ပိုင်	၁၉၉၉	၂၆။ ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၁၇
၁၀။ စင်ကာပူ	၂၀၀၀	၂၇။ စင်ကာပူ	၂၀၁၈
၁၁။ ဘရူနိုင်း	၂၀၀၁	၂၈။ ထိုင်း	၂၀၁၉
၁၂။ ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၀၂	၂၉။ ဗီယက်နမ်	၂၀၂၀
၁၃။ အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၀၃	၃၀။ ဘရူနိုင်း	၂၀၂၁
၁၄။ လာအို	၂၀၀၄	၃၁။ ကမ္ဘောဒီးယား	၂၀၂၂
၁၅။ မလေးရှား	၂၀၀၅	၃၂။ အင်ဒိုနီးရှား	၂၀၂၃
၁၆။ ဖိလစ်ပိုင်	၂၀၀၆	၃၃။ လာအို	၂၀၂၄
၁၇။ စင်ကာပူ	၂၀၀၇		

၁။ ARF (ASEAN Regional Forum)

၁၉၉၂ ခုနှစ် စင်ကာပူတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် စတုတ္ထအကြိမ် အာဆီယံထိပ်သီး ညီလာခံတွင် ဒေသတွင်းလုံခြုံရေးများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှာသင့်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ် ထူထောင်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ပထမအကြိမ် ARF ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး အပြီး စတင်ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအချိန်တွင် ARF အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံ၊ ဆွေးနွေးဖက် ၁၀ နိုင်ငံနှင့် ပါပူဝါနီယူးဂီနီ၊ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံနှင့် မြောက် ကိုရီးယားနိုင်ငံ စုစုပေါင်း အဖွဲ့ဝင် ၂၃ နိုင်ငံရှိနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ARF ရည်ရွယ်ချက်များမှာ-

- (၁) အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်၊
- (၂) ARF ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးသည့်နေရာအဖြစ် ထားရှိရန်၊
- (၃) ARF အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညှိနှိုင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ဒေသတွင်း ငြိမ်းချမ်း ရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးအား ခြိမ်းခြောက်မှုများကို လျှော့ချရန်။
- (၄) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စစ်ရေးသာမက နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသည့်ကဏ္ဍ များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၂။ AFTA (ASEAN Free Trade Area)

AFTA အဖွဲ့သည် အာဆီယံအသင်းဝင်နိုင်ငံများအကြား အကျိုးတူ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း ကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ AFTA အဖွဲ့အား ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက် မှာ အာဆီယံဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် အဓိကထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့ သည့် ငါးနှစ်၌ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ပျမ်းမျှတိုးတက်နှုန်းမှာ ၁ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိနေချိန် တွင် အာဆီယံဒေသမှ ၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံဒေသ ဘုံဈေးကွက်ထူထောင်နိုင်မည်ဟု အင်အားကြီးငါးနိုင်ငံမှ သဘောတူထားသည်။ အဖွဲ့၏ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွက် မျှော်မှန်းချက်မှာ အာဆီယံဒေသသည် လူဦးရေအားဖြင့် သန်း ၆၀၀ ကျော်ရှိသည့် ၁၀ နိုင်ငံဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး တစ်နိုင်ငံချင်းစီ၏ ပြည်တွင်းထုတ်ကုန် တန်ဖိုး များကို စုပေါင်းလျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ တစ်ထရီလီယံနှင့်ညီသော အာဆီယံဈေးကွက် ဖြစ်လာရေးပင်ဖြစ်သည်။

၃။ ကာရစ်ဘီယံ ဓနသဟာယနှင့် ဘုံဈေးအဖွဲ့

(Caribbean Community and Common Market - CARICOM)

၁၉၇၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်တွင် တည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း တို့တွင် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒတွင်လည်း ပူးပေါင်းချမှတ် ကြရန်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ အင်တီဂျီနှင့် ဘာဘူဒါ၊ ဘဟားမား၊

ဘာဘေးဒိုးစ်၊ ဘလိစ်၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဂရီနာဒါ၊ ဂူယာနာ၊ ဟေတီ(ယာယီ)၊ ဂျမေကာ၊ မွန်ဆာရက်၊ စိန့်ကစ်နှင့် နီဗစ်၊ စိန့်လူစီယာ၊ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရီနာဒင်း၊ ဆူရီနမ်၊ ထရီနီဒက်နှင့် တိုဘားဂိုးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဌာနချုပ်- ဂူယာနာနိုင်ငံ၊ ဂျော့တောင်းမြို့။

၄။ လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယအဖွဲ့

(Commonwealth of Independent States) (CIS)

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲသွားချိန်တွင် ၁၉၉၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ၌ စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံများ၏ မဟာမိတ်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ ယခင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ၁၅ နိုင်ငံ အနက် ၁၂ နိုင်ငံ ဖြစ်ကြသည့် အာမေးနီးယား၊ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ ဘီလာရုစ်၊ ဂျော်ဂျီယာ၊ ကာဇက်စတန်၊ မော်ဒိုဗာ၊ ရုရှား၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ ကာဂျစ်စတန်၊ တာမေနစ္စတန်၊ ယူကရိန်းနှင့် ဥဇဘက်ကစ္စတန်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံအကြီးအကဲများကောင်စီ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများကောင်စီ စသော ပူးပေါင်းအဖွဲ့များက မူဝါဒချမှတ်သည်။ ဌာနချုပ်- ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ၊ မင်္ဂ်မြို့။

၅။ ဓနသဟာယအဖွဲ့ (The Commonwealth)

ဓနသဟာယအဖွဲ့ကို မူလက ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့ဟု ခေါ်သည်။ နောက်တွင် ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့ဟု ခေါ်သည်။ တစ်ချိန်က ဗြိတိသျှထီးနန်းရှင်သည် ဓနသဟာယ အဖွဲ့၏ အကြီးအကဲဖြစ်သည်။

ဓနသဟာယအဖွဲ့တွင် အာဖရိက၊ အရှေ့ကာရစ်ဘီယံနှင့် အမေရိက၊ ဥရောပနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသတို့မှ နိုင်ငံပေါင်း ၅၄ နိုင်ငံ ပါရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ အင်တီဂျီနှင့် ဘာဘူဒါ၊ ဩစတြေးလျ၊ ဘာဟားမား၊ ဘာဘေးဒိုးစ်၊ ဘလိစ်၊ ကနေဒါ၊ ဂရင်းနေဒါ၊ ဂျမေကာ၊ နယူးဇီလန်၊ ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ စိန့်ကစ်နှင့်နီဗစ်၊ စိန့်လူစီယာ၊ စိန့်ဗင်းဆင့် နှင့် ဂရင်နာဒင်း၊ ဆော်လံမွန်ကျွန်းစုနှင့် တူဗာလူ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘော့ဆွာနာ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကင်မရွန်း၊ ဆိုက်ပရပ်၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဖီဂျီ၊ ဂမ်ဘီယာ၊ ဂါနာ၊ ဂိုင်းယာနာ၊ အိန္ဒိယ၊ ကင်ညာ၊ ကီရီဘာတီ၊ လီဆိုသို၊ မာလဝီ၊ မလေးရှား၊ မော်လဒိုက်၊ မော်လတော၊ မောရစ်သျှ၊ မိုဇမ်ဘစ်၊ နမ်မီးဘီးယား၊ နော်ရူး၊ ပါကစ္စတန်၊ ဆမိုဝါ၊ ဆေရှ်၊ ဆီယာရာလီယွန်၊ စင်ကာပူ၊ တောင် အာဖရိက၊ သီရိလင်္ကာ၊ တန်ဇနီးနီးယား၊ တွန်ဂါ၊ ထရီဒက်နှင့် တိုဘာဂို၊ ယူဂန္ဒာ၊ ဗန်နွာတူး၊ ဇမ်ဘီယာ၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ အက်စ်ဝါတီနီနှင့် ရဝမ်ဒါတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဓနသဟာယအဖွဲ့သည် ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးနှင့် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ်ဆွေးနွေးကြသည်။ ဌာနချုပ်- ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့။

၆။ ဥရောပ လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့

(European Free Trade Association) (EFTA)

လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေး တိုးချဲ့မြှင့်တင်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မေလတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၃ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား အကောက်ခွန်နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက် ရရှိသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အက်ဖ်တာနှင့် အီးယူတို့သည် အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအတွင်းရှိ နိုင်ငံအချင်းချင်း

တစ်ခုတည်းသောဈေးကွက်ထူထောင်ရန်သဘောတူညီကြသည်။ (ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အရင်းအနှီးများနှင့် အလုပ်သမားများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းနိုင်သည်။) ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အိုက်စလန်၊ လီချင်စတိန်း၊ နော်ဝေးနှင့် ဆွစ်ဇာလန်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ယခင် အက်ဖ်တာအဖွဲ့ဝင် အတော်များများသည် ယခုအခါ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ ဌာနချုပ်- ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျီနီဗာမြို့။

၇။ ဥရောပသမဂ္ဂ (European Union) (EU)

၁၉၅၄ အထိ ဥရောပအဖွဲ့ [European Community (EC)] ဟု သိရှိခဲ့ကြသော ဤအဖွဲ့သည် ဘုံအဖွဲ့ဝင်များပါရှိသော အဖွဲ့အစည်းသုံးခုကို စုပေါင်းခေါ်ဝေါ်သော အမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့အစည်းသုံးခုမှာ ဥရောပစီးပွားရေးအဖွဲ့ (ဘုံဈေးအဖွဲ့) [European Community (Common Market)]၊ ဥရောပကျောက်မီးသွေးနှင့်သံမဏိအဖွဲ့ [European Coal and Steel Community]၊ ဥရောပအက်ဗြူစွမ်းအင်အဖွဲ့ (ယူရေတွန်) [European Atomic Energy Community (Euratom)] တို့ ဖြစ်သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင် ၁၅ နိုင်ငံမှာ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဆိုက်ပရပ်စ်၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ အက်စတိုးနီးယား၊ ဟန်ဂေရီ၊ လတ်ဗီးယား၊ လစ်သူရေးနီးယား၊ မော်လ်တာ၊ ပိုလန်၊ ဆလိုဗက်ကီးယားနှင့် ဆလိုဗေးနီးယားတို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်လာကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည်၎င်းတို့၏စီးပွားရေးကိုစုရုံးပေါင်းစည်းရန်၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်ရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကို နိုင်ငံရေးသမဂ္ဂကြီးအဖြစ် ထူထောင်ရန် ရည်မှန်းကြသည်။ ၁၉၉၂ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ မှ အစပြု၍ ကုန်ပစ္စည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အလုပ်သမားများနှင့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ ဥရောပသမဂ္ဂအတွင်း စီးဆင်းသွားလာခြင်းကို ကန့်သတ်မှုများ လုံးဝမပြုလုပ်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် နျူကလီးယား သုတေသနလုပ်ငန်းတို့တွင်လည်း တူညီသော မူဝါဒများ ထားရှိကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည် ၁၉၉၁ ဒီဇင်ဘာလတွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံ မက်စ်ထရစ်မြို့၌တွေ့ဆုံကာ နိုင်ငံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ မက်စ်ထရစ် သဘောတူညီချက်များမှာ -

- ဥရောပအဖွဲ့အတွင်းရှိ အချို့သော နိုင်ငံများတွင် ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဘုံငွေကြေးစနစ် (ယူရိုငွေ) ထားရှိရန် ပါဝင်ရေး၊ မပါဝင်ရေးအတွက် ဗြိတိန်နှင့် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံတို့ကို ရွေးချယ်ခွင့်ပေးရန်၊
 - ဘုံနိုင်ငံခြားရေးဝါဒထားရှိရန်၊
 - ဘုံကာကွယ်ရေးမူဝါဒအတွက် အခြေခံအချက်များ ချမှတ်ရန်၊
 - လူမှုရေးမူဝါဒများတွင် အဓိကနှိုးဆော်ပေးသွားရန်၊
- (ဤစီမံကိန်းတွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံမပါ)

- အဖွဲ့အတွင်းရှိ ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများကို အကူအညီများတိုးပေးသွားရန်၊
- အမတ် ၅၆၇ ဦး ပါဝင်သော ဥရောပပါလီမန်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အနည်းငယ် တိုးမြှင့်ပေးသွားရန်။

ထိုစဉ်က အဖွဲ့ဝင် ၁၂ နိုင်ငံစလုံးက အတည်ပြုပြီးနောက် မက်စ်ထရစ် စာချုပ်သည် ၁၉၉၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ အသက်ဝင်သည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဥရောပဗဟိုဘဏ်ကို ထူထောင်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဥရောပသမဂ္ဂ ၁၅ နိုင်ငံအနက် ၁၁ နိုင်ငံသည် ယူရိုငွေကြေးကို အချို့ ကိစ္စများအတွက် စတင်အသုံးပြုကြသည်။ ယင်း ၁၁ နိုင်ငံမှာ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အိုက်စလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ ပေါ်တူဂီနှင့် စပိန်ဖြစ်သည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၅၊ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဖင်လန်နိုင်ငံ ကမ်ပီယာမြို့၌ ဥရောပသမဂ္ဂအထူးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ အချက် (၁၀) ချက်ပါသော လုပ်ငန်းစဉ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်များတွင် သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခု၏ တရားစီရင်ထုံးများကို အခြားသမဂ္ဂနိုင်ငံများက အသိအမှတ်ပြုရေး၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဟု သံသယရှိသူများကို တရားရုံး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဖြင့် မကြန့်ကြာစေဘဲ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်းပေးရေး၊ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသူ ဒုက္ခသည်ဟူသော ဝေါဟာရအပေါ် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက် တူညီရေးတို့ ပါဝင်သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှပင် ဥရောပသမဂ္ဂသို့ ဝင်ခွင့်တောင်းခံသော နိုင်ငံများ၏ အရေအတွက်ကို နှစ်ဆတိုး၍လက်ခံရန် သဘောတူညီ ကြသည်။

ဌာနချုပ် - ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့။

၈။ ရှစ်နိုင်ငံအုပ်စု (Group of Eight) (G-8)

၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် တည်ထောင်သည်။ စက်မှုထွန်းကားပြီး ဒီမိုကရေစီထိပ်သီးခုနစ်နိုင်ငံ (ကနေဒါ၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု)နှင့် (နောက်ပိုင်းတွင်) ရုရှားနိုင်ငံတို့သည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် အခြားကိစ္စများကို ကာလအပိုင်းအခြားအလျောက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလတွင် ကျင်းပသော အစည်းအဝေးက ဂျီအိတ်(G-8) သို့ အမည်ပြောင်းသည်။ အချို့ကိစ္စရပ်များတွင် အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သည်များတွင် မူလ ခုနစ်နိုင်ငံသည် ရုရှားမပါဝင်ဘဲ စည်းဝေးနိုင်သည်။

၉။ နိုင်ငံတကာရာဇဝတ်မှုနှိမ်နင်းရေးရဲအဖွဲ့

(International Criminal Police Organization) (INTERPOL)

နိုင်ငံအသီးသီးရှိ မတူခြားနားကြသော ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှနေ၍ ရဲဘက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို အချင်းချင်း အတတ်နိုင်ဆုံး အပြန်အလှန် ကူညီဆောင်ရွက်သွားကြရန် အင်တာပိုအဖွဲ့ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ် တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၈၆ နိုင်ငံရှိလာခဲ့သည်။

၁၀။ အာရပ်အဖွဲ့ချုပ် (League of Arab States) (Arab League)

အဖွဲ့ချုပ်သည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးမြှင့်ရန် ၁၉၄၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် စတင်ထူထောင်ခဲ့သည်။ အာရပ်နိုင်ငံများအတွင်း ဖြစ်ပွားသော အငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ဖြေရှင်းပေးသည်။ နိုင်ငံတကာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများတွင် အာရပ်နိုင်ငံများကိုယ်စား ဆောင်ရွက်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ ဘာရိန်း၊ ကိုမိုရိုစ်၊ ဂျီဘူတီ၊ အီဂျစ်၊ ဂျော်ဒန်၊ ကူဝိတ်၊ လက်ဘနွန်၊ လစ်ဗျား၊ မော်ရိုတေးနီးယား၊ မော်ရိုကို၊ အိုမန်၊ ပါလက်စတိုင်း၊ (အဖွဲ့ချုပ်က ပါလက်စတိုင်းကို လွတ်လပ်သော နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။) ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊ ဆိုမာလီယာ၊ ဆူဒန်၊ ဆီးရီးယား၊ တူနီးရှား၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံနှင့် ယီမင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဌာနချုပ်- အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ကိုင်ရိုမြို့။

၁၁။ ပြောက်အတ္တလန္တိတ်စာချုပ်အဖွဲ့

(North Atlantic Treaty Organization) (NATO)

နေတိုးအဖွဲ့ချုပ်ကို ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် စတင်အသက်ဝင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ကနေဒါ၊ ဘူဂေးရီးယား၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဒိန်းမတ်၊ အက်စတိုးနီးယား၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ ဟန်ဂေရီ၊ အိုက်စလန်၊ အီတလီ၊ လတ်ဗီးယား၊ လစ်သူရေးနီးယား၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နော်ဝေး၊ ပိုလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ရိုမေးနီးယား၊ ဆလိုဘက်ကီးယား၊ ဆလိုဗေးနီးယား၊ စပိန်၊ တူဂီယီ(တူရကီ)၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ ဖြစ်ကြသည်။

အဖွဲ့ဝင်များသည် အငြင်းပွားမှုများကို ငြိမ်းချမ်းသော နည်းလမ်းဖြင့် ဖြေရှင်းရန်၊ လက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်လာသည်ကို ခုခံတွန်းလှန်ရန်၊ တစ်နိုင်ငံချင်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ စုပေါင်းစွမ်းဆောင်မှုကို တိုးမြှင့်ရန်၊ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအား တိုက်ခိုက်လာသည်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံးအား တိုက်ခိုက်သည်ဟု မှတ်ယူရန်၊ တစ်ဖက်မှ တိုက်ခိုက်လာသည်ကို ခုခံတွန်းလှန်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာတမ်း၊ စာပိုဒ်(၅၁)အရ လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်တို့ကို သဘောတူသည်။

နေတိုးဖွဲ့စည်းပုံတွင် ကောင်စီတစ်ခု၊ ကာကွယ်ရေးစီမံကိန်းကော်မတီ၊ စစ်ရေးကော်မတီ၊ (ဌာနချုပ်၊ ဥရောပဌာနချုပ်၊ အတ္တလန္တိတ်ဌာနချုပ်)၊ နျူကလီးယားစီမံကိန်းအဖွဲ့၊ ကနေဒါ၊ အမေရိကန်ဒေသစီမံကိန်းအဖွဲ့တို့ ပါဝင်သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် စစ်ရေးဌာနချုပ် ဖွဲ့စည်းမှုမှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် နုတ်ထွက်သွားသည်။

၁၉၉၀ ပြည့်လွန် စောစောပိုင်းနှစ်များတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲသွားပြီး စစ်အေးတိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ နေတိုးအဖွဲ့သည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆောင်ရွက်သည့်အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများပေါ်တွင် ပိုမိုအာရုံစိုက်ပြီး ဒေသဆိုင်ရာပြဿနာများတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လျင်မြန်စွာ တပ်ဖြန့်နိုင်သော လျှပ်တစ်ပြက်တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းသည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အလယ်ပိုင်းတွင် ရုရှားနှင့် ယခင်ဆိုဗီယက်နိုင်ငံဟောင်းများပါဝင်သော ၂၇ နိုင်ငံသည် နေတိုးနှင့်ပူးပေါင်းပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးပူးပေါင်းအဖွဲ့ဆိုသည်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။

(၁၉၉၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် စာချုပ်မူကြမ်းရေးဆွဲသည်) ယင်းအဖွဲ့သည် စစ်ရေးပူးပေါင်း လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လဲလှယ်မှု ပြုလုပ်ကြသည်။

နေတိုးအဖွဲ့ကိုတိုးချဲ့သည့်အနေဖြင့် ယခင်အရှေ့အုပ်စုဝင်နိုင်ငံများကိုတင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင် များအဖြစ် လက်ခံသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ယခင် ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ဝင် သုံးနိုင်ငံဖြစ်သော ဟန်ဂေရီ၊ ပိုလန်နှင့် ချက်သမ္မတနိုင်ငံတို့သည် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်လာကြ သည်။ ဌာနချုပ် - ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့။

၁၂။ အာဖရိကသမဂ္ဂ (African Union) (AU)

အာဖရိကညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ (Organization of African Unity) ခေါ် အိုအေယူကို ၁၉၆၃ ခုနှစ် မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အာဖရိက ၃၂ နိုင်ငံဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်း၍ ၂၀၀၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဖျက်သိမ်းကာ အာဖရိကသမဂ္ဂ (အေယူ) အမည်ဖြင့် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၃။ အမေရိကန်နိုင်ငံများအဖွဲ့ (Organization of American States) (OAS)

အိုအေအက်စ်ကို ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ ဘိုဂိုတာ မြို့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့တွင် အမြဲတမ်းကောင်စီတစ်ခု၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ များဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သိပ္ပံရေးရာကောင်စီ၊ တရားရေးကော်မတီတစ်ခုနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကော်မရှင်တစ်ခုတို့ ပါရှိသည်။ အမြဲတမ်း ကောင်စီသည် အရေးပေါ်လိုခြံရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးကို ခေါ်ယူနိုင်သည်။ အထွေထွေညီလာခံကို နှစ်စဉ်ကျင်းပသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အင်တီဂွာနှင့် ဘာဘူဒါ၊ အာဂျင်တီးနား၊ ဘဟားမား၊ ဘာဘေးဒိုးစ်၊ ဘလိစ်၊ ဘိုလီဗီးဗီးယား၊ ဘရာဇီးလ်၊ ဒိုမီနီကာ၊ ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ၊ အီကွေဒေါ၊ အယ်လ်ဆာဗေဒေါ၊ ဂရင်နေဒါ၊ ဂွာတီမာလာ၊ ဂိုင်ယာနာ၊ ဟေတီ၊ ဟွန်ဒူးရပ်၊ ဂျမေကာ၊ မက္ကဆီကို၊ နီကာရာဂွာ၊ ပနားမား၊ ပါရာဂွေး၊ ပီရူး၊ စိန့်ကစ်နှင့် နီပစ်၊ စိန့်လူရှား၊ စိန့်ဗင်းဆင့် နှင့် ဂရင်းနာဒင်း၊ ဆူရီနမ်၊ ထရီနီဒတ်နှင့် တိုဘားဂို၊ ကနေဒါ၊ ချီလီ၊ ကိုလံဘီယာ၊ ကိုစတာ ရီကာ၊ ကျူးဘား၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဥရူဂွေးနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ကျူးဘားကို အဖွဲ့လှုပ်ရှားမှုမှ ဖယ်ရှားသည်။ ဌာနချုပ်- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီ။

၁၄။ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

(Organization for Economic Co-operation and Development) (OECD)

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများကို ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံများ၏ ကိုယ်စား လက်တွဲညီညွတ်မှုနှင့် လှုံ့ဆော်အားပေးမှုများပြုလုပ်ရန် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်သည်။ အဖွဲ့သည် စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ အချက် အလက်များကို စုဆောင်းဖြန့်ချိပေးသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်ထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဩစတြေးလျ၊ ဩစတြီးယား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ကနေဒါ၊ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဖင်လန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ဂရိ၊ ဟန်ဂေရီ၊ အိုင်စလန်၊ အိုင်ယာ

လန်၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ လူဇင်ဘတ်၊ မက္ကဆီကို၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ နော်ဝေး၊ ပိုလန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဆလိုဗက်ကီးယား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ တူကီယဲ (တူရကီ)၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဌာနချုပ် - ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ပါရီမြို့။

၁၅။ ရေနံရောင်းနိုင်ငံများအဖွဲ့

(Organization of Petroleum Exporting Countries) (OPEC)

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ ရေနံထုတ်လုပ်မှုကို ကန့်သတ်ပြီး ရေနံဈေးနှုန်းကိုသတ်မှတ်သည်။ အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ရေနံသုံးစွဲသော စက်မှုနိုင်ငံများဆက်ဆံရေးတွင် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကျိုးကို ရှေးရှုသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်ထိ အဖွဲ့ဝင်များမှာ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ ဂါဘွန်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်၊ ကူဝိတ်၊ လစ်ဗျား၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယား၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ တို့ဖြစ်ကြသည်။

ဌာနချုပ်- ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၁၆။ ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့

(Organization of Security and Cooperation in Europe) (OSCE)

၁၉၇၅ ခုနှစ် ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ညီလာခံတွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ လက်ရှိအမည်ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုသည်။ နေတိုးစာချုပ်နှင့် ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အဖွဲ့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အရှေ့အနောက်ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ရန်အတွက် မကျူးကျော်ရေး၊ လူ့အခွင့်အရေး၊ စီးပွားရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးတို့တွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားကြရန် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၅၅ နိုင်ငံရှိသည်။ ဌာနချုပ် - ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၁၇။ ဘင်းစတက်အဖွဲ့ (Bay of Bengal Initiative for Multi Sectoral Technical and Economic Cooperation)(BIMSTEC)

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ၊ သီရိလင်္ကာနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ အာဆီယံကဲ့သို့ အရေးပါသောအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘူတန်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ၊ နီပေါ၊ သီရိလင်္ကာနှင့် ထိုင်းတို့ပါဝင်သည်။ ၃၁-၇-၂၀၀၄ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ကျင်းပသည့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ အဖွဲ့၏ အခေါ်အဝေါ် ဘင်းစတက်ကို ကဏ္ဍစုံနည်းပညာနှင့် စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှုအစီအစဉ် BIMSTEC= Bay of Bengal Initiative for Multi Sectoral Technical and Economic Cooperation ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

၁၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း

(International Development Association) (IDA)

“အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း” ကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် အလိုအလျောက် အသင်းဝင်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအသင်းသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နယ်မြေဒေသ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ကုန်ထုတ်စွမ်းအား တိုးတက်မြှင့်တင်ရေး၊ ငွေအင်အားချို့တဲ့၍ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှငွေချေးရန် အခက်အခဲရှိနေသော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကကြီးကြပ်၍ ယင်းအသင်းက အတိုးမရှိ နှစ်ရှည်စနစ်ဖြင့် ငွေများထုတ်ချေးသည့် ငွေကြေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးရေးတို့ဖြစ်သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် ၎င်း၏လုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် သီးခြားဝန်ထမ်းများ မထားရှိပါ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က တာဝန်ယူကြီးကြပ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် ဝန်ထမ်းတို့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ လုပ်ငန်းများကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၉ နိုင်ငံရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ဥက္ကဋ္ဌမှာ ယင်းအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဆိုပါအသင်းသို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဌာနချုပ်- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်မြို့။

၁၉။ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (Asian Development Bank) (ADB)

၁၉၆၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော အရှေ့ဖျားဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကော်မရှင်အစည်းအဝေးမှ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ဖွင့်လှစ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီး ဘဏ်ဖွဲ့စည်းရေးစာချုပ်ကို နိုင်ငံပေါင်း ၂၀ တို့မှ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်တွင် ဘဏ်လုပ်ငန်းကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်များမှာ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသရှိ နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ ငွေကြေးအကူအညီပေးခြင်း၊ ငွေချေးငှားခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုနည်းပညာအကူအညီပေးခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၄၀ ရှိပြီး အဓိကဦးစားပေးလုပ်ငန်းမှာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အစီအစဉ်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဌာနချုပ်- ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့။

၂၀။ အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အထွေထွေသဘောတူညီချက်အဖွဲ့ (General Agreement on Tariffs and Trade) (GATT)

“အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်အဖွဲ့သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်မှစ၍ “ဟာဗားနားပဋိညာဉ်စာတမ်း”ကို အခြေခံ၍ အတည်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ “ဂတ်”အနေဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှုအတွက် ကျင့်ထုံးဥပဒေတစ်ရပ်

ကို ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ အခြေခံမူများမှာ ကုန်သွယ်မှုကို အဆင့်အတန်းမခွဲခြားသည့် အခြေခံအားဖြင့် ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်ရန်၊ ပြည်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်းစုကို အရေအတွက်အရ ချုပ်ချယ်ကန့်သတ်မှုများ (သို့မဟုတ်) အခြားအရေးယူမှုများဖြင့် မဟုတ်ဘဲ အကောက်ခွန်နှုန်းဖြင့်သာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊ အကောက်ခွန်နှုန်းများကို ဘက်စုံဆွေးနွေးစေစပ်မှုဖြင့် လျှော့ပေါ့ရမည့်အပြင် နောင်အနာဂတ်တွင်လည်း အကောက်ခွန်နှုန်းများကို တိုးမြှင့်လာခြင်းမပြုရန် စည်းကမ်းချမှတ်ထားရန်၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ကုန်သွယ်ရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အတူတကွ ပူးပေါင်းတိုင်ပင်ကြရန်ဖြစ်သည်။

ဌာနချုပ်- ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့။

၂။ ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု

(Ayeyarwaddy-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy)

(ACMECS)

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ဧပြီလတွင် အာဆီယံထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ၏ အစည်းအဝေး၌ ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်သက်ဆင်ရှင်နာဝပ်က ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ ထိုင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့အကြားတွင် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာဗျူဟာအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် အကြံပြုခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းနိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကွာဟမှုကို လျော့နည်းစေရန်နှင့် ဒေသအတွင်း ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ပိုမိုတိုးတက် ဖြစ်ထွန်းလာစေရေးတို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းအကျိုးဆက်သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသာမက အာဆီယံကိုပါ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေးနှင့် ညီညွတ်ခိုင်မြဲစေရန်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံမြို့၌ ပထမအကြိမ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးတွင် “ပုဂံကြေညာချက်”ကို ထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပြီး အဖွဲ့၏အမည်ကိုလည်း ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင်စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး မဟာဗျူဟာအသင်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁၀ ရက်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံသည် “အက်စ်မက်အဖွဲ့” သို့ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့ပြီး အဖွဲ့၏ ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လယ်ယာကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားမြှင့်မားရေး၊ လယ်ယာထွက်ကုန် ပစ္စည်းဈေးကွက်များ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးစေရေးတို့ဖြစ်သည်။ ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သည့် နိုင်ငံများပါဝင်သည့် အဖွဲ့ကြီးဖြစ်သည့်အလျောက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအားလုံး၏ ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုသည် တစ်နှစ်လျှင် တန် ၅၅ သန်းခန့်ရှိပြီး ကမ္ဘာ့စုစုပေါင်း ထုတ်လုပ်မှု၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိပေသည်။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုအတွင်း တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှတန်ချိန် ၁၃ သန်းခန့် ပါဝင်လျက်ရှိသည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှု၏ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းအချိုးအစား ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။

ဤကဲ့သို့ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများဖြင့် အက်စ်မက်သည် အဖွဲ့ဝင် ၅ နိုင်ငံတို့၏ နယ်မြေဒေသများတွင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဇန်များအဖြစ် ပြောင်းလဲရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စသည့်ဒေသဆိုင်ရာ အကျိုးစီးပွားမှ အားလုံးအကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေး၊

အာဆီယံ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ပိုမိုခိုင်မာလာစေရေး၊ ဒေသအတွင်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေရေးနှင့် အိမ်နီးချင်းကောင်းပီသရေး စသည်တို့ကို ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၂၂။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (Non-Aligned Movement) (NAM)

ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ကြီးကို အာရှ၊ အာဖရိကနိုင်ငံများက စတင်တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးပြီးနောက် ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကိုလံဘိုမြို့၌ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မြန်မာနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့မှ ခေါင်းဆောင်များတွေ့ဆုံကာ အာရှ-အာဖရိက ကွန်ဖရင့်တစ်ရပ်ကျင်းပရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါ ၅ နိုင်ငံအနေဖြင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဗန်ဒေါင်းမြို့တွင် ဗန်ဒေါင်းညီလာခံ(အာရှ-အာဖရိကနိုင်ငံများကွန်ဖရင့်)ကို ၁၈-၄-၁၉၅၅ ရက်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံပေါင်း ၂၉ နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ တက်ရောက်ကာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆက်ဆံရေးတို့အတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ဗန်ဒေါင်းမူကြီး (၁၀) ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့ပြီး စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ “ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့”တွင် မူလစတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က ၂၅ နိုင်ငံသာ ရှိခဲ့ရာ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၀ နိုင်ငံရှိလာပြီး လေ့လာသူနိုင်ငံ ၁၇ နိုင်ငံရှိသည်။ ဘက်မလိုက်မှုဝါဒဖြစ်သည့် ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး (Peaceful Coexistence) မူကြီး (၅) ရပ်ကိုအခြေခံ၍ နိုင်ငံတကာအရေးကိစ္စများတွင် အင်အားသုံးဖြေရှင်းခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ကာ ပြည်တွင်းစွက်ဖက်မှုမပါဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းရန်ဖြစ်သည်။ (၁၈) ကြိမ်မြောက် ဘက်မလိုက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အဇာဘိုင်ဂျန်နိုင်ငံတွင် ၂၅-၁၀-၂၀၁၉ မှ ၂၆-၁၀-၂၀၁၉ ရက်အထိ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဘက်မလိုက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပြီး (၁၉) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ယူကရိန်နိုင်ငံတွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။

၂၃။ နိုင်ငံတကာအက်မီမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ (International Atomic Energy Agency)(IAEA)

နိုင်ငံတကာအက်မီမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီကို ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် သာယာအေးချမ်းရေးအတွက် အက်မီမြူစွမ်းအင်ကို အသုံးချမှု တိုးမြှင့်နိုင်ရန်နှင့် အခြားစစ်ရေးဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် မလိုလားအပ်သော အက်မီမြူစွမ်းအင်အသုံးပြုမှုကို တားဆီးကာကွယ်သွားနိုင်ရန် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အက်မီမြူစွမ်းအင်ကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို ဦးဆောင်ကျင်းပလျက်ရှိပါသည်။ ယင်းအေဂျင်စီသည် မြောက်ကိုရီးယားနှင့် အီရန်နိုင်ငံတို့၏ နျူကလီးယားပြဿနာများတွင် အဓိက အခန်းကဏ္ဍမှ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ ရုံးခွဲများကို ကနေဒါနိုင်ငံတိုရွန်တိုမြို့နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့တို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

ဌာနချုပ်- ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့။

၂၄။ စီးပွားရေးအင်အားကြီးအုပ်စုနိုင်ငံ(၂၀) (Group of -20) (G-20)

ဂျီ-၂၀ နိုင်ငံများအဖွဲ့ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အာရှစီးပွားရေးအကျပ်အတည်း ဖြစ်ပွားပြီးနောက်ပိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဈေးကွက်ကြီး ပေါ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြရန် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သော ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ် အလှည့်ကျ နိုင်ငံများ၌ ကျင်းပကာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး တည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ အတွက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှား၊ အီတလီ၊ ဗြိတိန်နှင့် တူကီယို (တူရကီ)၊ ဥရောပတိုက်၊ တောင်အာဖရိက (အာဖရိကတိုက်)၊ အမေရိကန်၊ မက္ကဆီကိုနှင့် ကနေဒါ (မြောက်အမေရိကတိုက်)၊ ဘရာဇီးလ်နှင့် အာဂျင်တီးနား၊ (တောင်အမေရိကတိုက်)၊ ဂျပန်၊ တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယား (အရှေ့အာရှ)၊ အိန္ဒိယ (တောင် အာရှ)၊ အင်ဒိုနီးရှား (အရှေ့တောင်အာရှ)၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ (အနောက်အာရှ)၊ ဩစတြေးလျ (သမုဒ္ဒရာနိုင်ငံများ)နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့ ဖြစ်သည်။

၂၅။ မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲအဖွဲ့ (Greater Mekong Subregion) (GMS)

ဒေသအတွင်း ၅ နိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်တို့ကို ဖြတ်သန်းစီးဆင်းသည့် “မဲခေါင်မြစ်”သည် ၂၉၈၀ မိုင် (ကီလိုမီတာ ၄၂၀၀) ရှည်လျားပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေထုထည် အများဆုံးမြစ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့နံပါတ် (၈) စာရင်းဝင်ပေသည်။ အရှည်ဆုံး မြစ်များတွင်လည်း ၁၂ စင်းမြောက်ဖြစ်သည်။ (၁) မဲခေါင်မြစ်ကော်မရှင်၊ (၂) အာဆီယံ - မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ (၃) စင်ကာပူ - ကူမင်းရထားလမ်းဆက်သွယ်ရေး၊ (၄) အရှေ့ - အနောက်စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ ခြောက်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ ထိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် မဲခေါင်မြစ် (Mekong River) ဖြတ်သန်းစီးဆင်းရာ နိုင်ငံများကို စုစည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။ ဖွဲ့စည်းထားရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မဲခေါင်ဒေသခွဲ နိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ရန်၊ အခြားနိုင်ငံမှ ပြောင်းရွှေ့အလုပ်သမားများအတွက် လူ့အရင်းအမြစ် ပြဿနာများဖြေရှင်းရန်၊ အခြေခံစီးပွားရေးအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ဒေသတွင်းစက်မှုနှင့် လယ်ယာကဏ္ဍများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ဟနွိုမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော “တတိယအကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး”တွင် ကုန်သွယ်မှု လျင်မြန်ချောမွေ့ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Trade Facilitation Working)ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဒေသတွင်းကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ပုံစံများရှင်းလင်းလွယ်ကူစေရေး စံနှုန်းများသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်းအစီအစဉ်များ ကျင်းပခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ADB ၏အကူအညီဖြင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာစီမံကိန်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါစီမံကိန်းအရ မဲခေါင်ဒေသ ရေအရင်းအမြစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ထွက်ရှိလာသော ဓာတ်အားရောင်းချကာ ကုန်သွယ်မှုဖလှယ်ရေးတို့ ပါဝင်ပါသည်။ လာအိုနိုင်ငံ၌ US\$ (2 billion) အကုန်ကျခံ တည်ဆောက်သွားမည့် “နမ်သန်”အမည်ရှိ ရေအားလျှပ်စစ်

စက်ရုံတည်ဆောက်ရေးစီမံချက်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။

မဲခေါင်ဒေသခွဲ ခြောက်နိုင်ငံတို့အကြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်ကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ADB) ၏ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများကို သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် အလှည့်ကျကျင်းပခဲ့ရာ ယခင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထအကြိမ် မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ (Greater Mekong Subregion) ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို မြန်မာနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ် ၁၉-၁၂-၂၀၁၁ မှ ၂၀-၁၂-၂၀၁၁ ရက်အထိ နေပြည်တော်ရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်းဗဟိုဌာန (MICC) ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲ ခြောက်နိုင်ငံနှင့် (ADB) မှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး မဟာမဲခေါင်ဒေသခွဲနှင့် စီးပွားရေးစင်္ကြံတစ်လျှောက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အရှိန်အဟုန်မြှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော မဲခေါင်-ဂျပန် ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးညီလာခံ၌ ဂျပန်နိုင်ငံမှ US\$ (4.9 billion) ထောက်ပံ့ကူညီပေးခဲ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံကလည်း လူဦးရေသန်း ၂၂၀ မှီတင်းနေထိုင်သော မဲခေါင်ဒေသကို အထောက်အပံ့များပေးအပ်ခဲ့ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများလည်း လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၂၆။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသမဝါယမအဖွဲ့ချုပ်

(International Cooperative Alliance)(ICA)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမအဖွဲ့ချုပ် (International Cooperative Alliance-ICA) ကို နိုင်ငံတကာရှိ သမဝါယမအချင်းချင်း ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနိုင်ရန်နှင့် စီးပွားရေးအားဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် တင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၉၆ နိုင်ငံမှ အဖွဲ့အစည်း ၂၇၀ ဖွဲ့၊ အသင်းသား သန်း ၁၀၀၀ ကျော်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုသမဝါယမအသင်းလီမိတက်သည် ICA သို့ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်တွင် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အာရှငွေစုငွေချေး အသင်းစုချုပ်များအဖွဲ့ (Association of Asia Confederation of Credit Unions-ACCU) သို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၅ ရက်တွင် လည်းကောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငါးလုပ်ငန်းသမဝါယမအဖွဲ့ (International Cooperative Fisheries Organization-ICFO) သို့ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်တွင်လည်းကောင်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

၂၇။ ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ

(Gulf Cooperation Council)(GCC)

ပင်လယ်ကွေ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကောင်စီကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် မေလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ ပင်လယ်ကွေ့ခြောက်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ကူဝိတ်၊ ယူအေအီး၊ အိုမန်၊ ကာတာနှင့် ဘာရိန်းနိုင်ငံတို့ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ကွေ့ကောင်စီနိုင်ငံများ၏

ရေနံကြွယ်ဝမှုသည် ကမ္ဘာ့ရေနံထွက်ရှိမှုပမာဏ၏ တစ်ဝက်ကျော်မျှ ရှိပေသည်။ ကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် အစွလားမစ်အစွန်းရောက်တို့၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ကာကွယ်ရန်နှင့် စုပေါင်းလိုခြုံရေးမှတစ်ဆင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။

၂၈။ ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

(United Nations Industrial Development Organization) (UNIDO)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးမှု တိုးတက်မြှင့်တင်ရေးနှင့် စက်မှုလက်မှုနိုင်ငံသို့ အသွင်ကူးပြောင်းနိုင်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် UNIDO ခေါ် ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် UNIDO သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ ၁၆ ခုမြောက် အထူးအေဂျင်စီဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ -

- (၁) ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများနှင့် စီးပွားရေးကျဆင်းနေသော နိုင်ငံများကို အကူအညီပေးရန်၊
- (၂) ဗဟုသုတ၊ အသိပညာ၊ သတင်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာများကို စုစည်းပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးကို မြှင့်တင်ပေးရန်၊
- (၃) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို လျော့နည်းသက်သာစေရန်၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား မြှင့်တင်ရေးကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးရန်တို့ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ UNIDO တွင် အဖွဲ့ဝင် ၁၇၀ နိုင်ငံရှိသည်။ စက်မှုဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုတုတ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ၅၃ နိုင်ငံရှိပြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင် ၂၇ နိုင်ငံရှိသည်။ အဖွဲ့ချုပ်ရုံးကို ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

၂၉။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၇၇ နိုင်ငံ အုပ်စု (G 77)

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ကာကွယ်ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ထူထောင်ပေးရန် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးညီလာခံ (UNCTAD) ကို ဂျီနီဗာမြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ကျင်းပခဲ့ရာ ယင်းညီလာခံကာလအတွင်း အာရှ၊ အာဖရိကနှင့် လက်တင် အမေရိကနိုင်ငံများမှ အကျိုးစီးပွားတူ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ ၇၇ နိုင်ငံက စုစည်းပြီး ရပ်တည်ဆွေးနွေးခဲ့ကြရာမှ ယင်းညီလာခံအပြီးတွင် ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စု၏ ကြေညာစာတမ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စု Group of 77 ဟူ၍ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၃၅ နိုင်ငံအထိ တိုးတက်လာခဲ့သော်လည်း ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စုဟူ၍ပင် ဆက်လက်ခေါ်တွင်လျက် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးရာများတွင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် တစ်သွေးတည်း၊ တစ်သံတည်း ရပ်တည်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုတွင် မပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည်လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသည်လည်းကောင်း ယင်းအုပ်စုတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိကြပါသည်။ လက်ရှိတွင် ဤအုပ်စု၌ နိုင်ငံပေါင်း ၁၃၅ နိုင်ငံ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်ရာ ကုလသမဂ္ဂ၏ မျက်နှာစာတွင် အရေးပါသော အဖွဲ့ကြီးတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်လာပြီဖြစ်ပါသည်။

၃၀။ တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း

(South Asian Association for Regional Cooperation) (SAARC)

တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်းကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ တောင်အာရှဒေသအတွင်းရှိ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ သီရိလင်္ကာ၊ နီပေါ၊ မော်လ်ဒိုက်၊ ဘူတန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား (၁) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ (၂) ဆက်သွယ်ရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ မိုးလေဝသကဏ္ဍများ၊ (၃) ကျန်းမာရေးနှင့် လူဦးရေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ထိန်းသိမ်းရေးကဏ္ဍများ၊ (၄) ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍများ၊ (၅) လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍ စသည်တို့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် သဘောတူညီချက်များ ထားရှိပါသည်။ အသင်း၏ ဌာနချုပ်ကို နီပေါနိုင်ငံ ခတ္တမန္ဒူမြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။

၃၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများအဖွဲ့

(International Organization For Migration) (IOM)

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းကို ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ အစိုးရအချင်းချင်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ စသည့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်အတူ လက်တွဲလုပ်ကိုင်လျက် ရှိပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၄၈ နိုင်ငံရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပေသည်။ ဌာနချုပ်မှာ အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့တွင်တည်ရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေသန်း၇၀၀၀ခန့်ရှိသည့်အနက် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား ၂၁၄ သန်းခန့်ရှိသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ခန့်မှန်းထားပြီး လာမည့် ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် သန်း ၄၀၀ ကျော် ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

၃၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး (International Court of Justice) (ICJ)

၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်ပြုလုပ်သော ဆန်ဖရန်စစ္စကို ညီလာခံ၌ ကမ္ဘာ့တရားရုံးခေါ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အဓိက တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့အဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၃ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး၏ အောက်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းတရားရုံးခန့်ရပ်အစားထိုးဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ပထမအကြိမ်ကွန်ဖရင့်ကို နယ်သာလန်နိုင်ငံ သည်ဟိတ်မြို့၌ ၁၈၉၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၈ ရက်မှ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်အတွင်း ကျင်းပခဲ့ပြီး အမေရိကန်အပါအဝင် ၂၆ နိုင်ငံတို့တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ပေ။ ၁၉၀၇ ခုနှစ် ဇွန် ၁၅ ရက်မှ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့အထိ ဒုတိယအကြိမ်ကွန်ဖရင့်ကို သည်ဟိတ်မြို့၌ ထပ်မံကျင်းပခဲ့သည်။ ၄၄ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ကွန်ဖရင့်များတွင် နိုင်ငံတကာ တရားရုံးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် အခြေခံဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်းချုပ်

အသင်းကြီး ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းတရားရုံးကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးကို နယ်သာလန်နိုင်ငံ သည်ဟိတ်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော်လည်း လိုအပ်ပါက တရားရုံးက သင့်တော်သည်ဟု သတ်မှတ်သောနေရာတွင် ဖွင့်လှစ်လေ့ရှိသည်။ တရားသူကြီး ၁၅ ဦးကို လုံခြုံရေးကောင်စီနှင့် အထွေထွေညီလာခံမှ ရွေးချယ်သည်။ တရားသူကြီးများ၏ သက်တမ်းမှာ ၃ နှစ်မှ ၉ နှစ်အတွင်း ဖြစ်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကို တရားသူကြီးများက ရွေးချယ်သည်။ တရားရုံး၏ တရားဝင်ဘာသာစကားမှာ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၃၃။ အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့

(Organisation of Islamic Co-operation) (OIC)

အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကို ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင် ၅၇ နိုင်ငံဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ OIC အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်၊ အယ်လ်ဘေးနီးယား၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ ဘာရိန်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘီရင်၊ ဘရူနိုင်းဒါရူဆလမ်၊ ဘာကီနာဖာဆို၊ ကင်မရွန်း၊ ချက်၊ ကိုမိုရော့စ်၊ ကိုဒီဗား၊ ဒစ်ချ်ဘိုတီ၊ အီဂျစ်၊ ကာဂွန်၊ သယ်ဂမ်ဘီယာ၊ ဂူနာ၊ ဂူနာ-ဘစ်ဆော့၊ ဂူယာနာ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အီရန်၊ အီရတ်၊ ဂျော်ဒန်၊ ကာဇက်စတန်၊ ကူဝိတ်၊ ကာဂျစ်၊ လက်ဘနွန်၊ လစ်ဗျား၊ မလေးရှား၊ မော်လဒိုက်၊ မာလီ၊ မော်ရိုတေးနီးယား၊ မော်ရိုကို၊ မိုဇမ်ဘစ်၊ နိုင်ဂျာ၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ အိုမန်၊ ကာတာ၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ဆီနီဂဲလ်၊ ဆီယာရာလီယွန်၊ ဆိုမာလီယာ၊ ဆူဒန်၊ ဆူရီနာမီ၊ ဆီးရီးယား၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ တိုဂို၊ တူနီးရှား၊ တူကီယဲ(တူရကီ)၊ တာခ်မင်နစ္စတန်၊ ယူဂန်ဒါ၊ အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု၊ ဥဇဘက်ကစ္စတန်၊ ယီမင်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်သည်။

ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့(Shanghai Cooperation Organization-SCO)

ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (SCO) ဆိုသည်မှာ ဥရောပ၊ အာရှဒေသအချို့က နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပြုကြရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (SCO) ဖွဲ့စည်းရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများကြား အိမ်နီးချင်းကောင်းပီသမှု၊ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုနှင့် အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှု ခိုင်မာစေရန်၊ နိုင်ငံရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပညာရေး၊ စွမ်းအင်၊ ပို့ဆောင်ရေး၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး စသည့် နယ်ပယ်များတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိလာစေရေး အားပေးရန်၊ ဒေသအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေး ရရှိစေရန်အတွက် ပူးတွဲထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဒီမိုကရေစီ နည်းကျပြီး မျှတ၍ ကြောင်းကျိုးဆီလျော်သော နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အထိုင်သစ် (international order) ဖြစ်ပေါ်လာစေရေး မြှင့်တင်ပေးရန်တို့ ဖြစ်သည်။

ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့(SCO)ကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ရှန်ဟိုင်းငါးနိုင်ငံ

(တရုတ်၊ ကာဇက်စတန်၊ ကာဂျစ်စတန်၊ ရုရှားနှင့် တာဂျစ်ကစ်စတန်) စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့က အဆိုပါ ငါးနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် ဥဇဘက်ကစ္စတန် ခေါင်းဆောင်တို့ ရှန်ဟိုင်းမြို့တွင် တွေ့ဆုံပြီး နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးအရ ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် အဖွဲ့အစည်းသစ်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြောင်း ကြေညာသည်။ ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (SCO) စာချုပ်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပြီး ၂၀၀၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် စတင်အသက်ဝင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖြစ်လာခဲ့ကြပြီး ယခုအခါ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် ကိုးနိုင်ငံ၊ လေ့လာသူအဆင့် သုံးနိုင်ငံနှင့် ဆွေးနွေးဖက်နိုင်ငံ ၁၄ နိုင်ငံရှိသည်။

အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် ကိုးနိုင်ငံမှာ အိန္ဒိယ၊ ကာဇက်စတန်၊ တရုတ်၊ ကာဂျစ်စတန် (Kyrgyzstan)၊ ပါကစ္စတန်၊ ရုရှား၊ တာဂျစ်ကစ္စတန်၊ ဥဇဘက်ကစ္စတန်နှင့် အီရန်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်သည်။ လေ့လာသူအဆင့် သုံးနိုင်ငံမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်၊ ဘီလာရုနှင့် မွန်ဂိုလီးယား နိုင်ငံတို့ ဖြစ်သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ဆွေးနွေးဖက်နိုင်ငံအဖြစ် ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့သည့် နိုင်ငံ ၁၄ နိုင်ငံရှိသည်။ အဆိုပါနိုင်ငံများမှာ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ အာမေးနီးယား၊ အီဂျစ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ကာတာ၊ နီပေါ၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ တူကီယို၊ သီရိလင်္ကာ၊ မော်ဒိုက်၊ အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၊ မြန်မာ၊ ဘာရိန်းနှင့် ကူဝိတ်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်သည်။

ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (SCO) တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သည့် အမြင့်ဆုံး အဖွဲ့အစည်းမှာ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ ပါဝင်သည့်ကောင်စီ Council of Heads of States (CHS) ဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သည့် ခေါင်းဆောင်များသည် တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံပြီး အဖွဲ့၏ အရေးကြီးသောကိစ္စရပ်များအားလုံးကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများကောင်စီ Council of Heads of Government (CHG) သည် လည်း တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံပြီး အဖွဲ့အတွင်း ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် နယ်ပယ်များနှင့် နယ်ပယ်စုံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည့် မဟာဗျူဟာတို့ကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ကြသည်။ Council of Heads of States (CHS) နှင့် Council of Heads of Government (CHG) အပြင် နိုင်ငံခြားရေးရာ၊ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး၊ လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ စက်မှု၊ စွမ်းအင်၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေး၊ အားကစား စသည့်ကဏ္ဍများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးသည့် ယန္တရားများလည်း ရှိသည်။

ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့၏ တရားဝင်ရုံးသုံးဘာသာစကားမှာ ရုရှားနှင့် တရုတ် ဘာသာစကားတို့ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့၏ ပြင်ပဆက်ဆံရေးအဖြစ် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံများ ဓနသဟာယအဖွဲ့ အမှုဆောင်ကော်မတီ၊ အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၊ စုပေါင်း

လုံခြုံရေး သဘောတူစာချုပ်အဖွဲ့ (CSTO) အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၊ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (ECO) အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး အပါအဝင် ကုလသမဂ္ဂ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း နားလည်မှုစာချွန်လွှာများ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများကောင်စီ Council of Ministers of Foreign Affairs သည် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ တက်ရောက်မည့် အစည်းအဝေးအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အဖွဲ့အတွင်းရှိ နိုင်ငံတကာရေးရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် အဖွဲ့၏ လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသည့် ကိစ္စရပ်များ စသည်တို့ကို ဆွေးနွေးကြသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ ကောင်စီအနေဖြင့် လိုအပ်ပါက အဖွဲ့ကိုယ်စား ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများကောင်စီ အထူးအစည်းအဝေးကို အနည်းဆုံး အဖွဲ့ဝင် နှစ်နိုင်ငံ၏ တောင်းဆိုမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအားလုံး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်လည်းကောင်း ကျင်းပသည်။ ကောင်စီ၏ ပုံမှန် သို့မဟုတ် အထူးအစည်းအဝေးနေရာကို အပြန်အလှန် သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (SCO)တွင် အမြဲတမ်းအခြေစိုက်ရုံး နှစ်ရုံးရှိသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှာ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ပေကျင်းမြို့တွင်ရှိပြီး ဒေသဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ အမှုဆောင်ကော်မတီရုံးမှာ ဥဇဘက်ကစ္စတန်နိုင်ငံ တက်ရှ်ခန့်တ် (Tashkent)မြို့တွင် ရှိသည်။

ရွှေတြိဂံနယ်မြေနိုင်ငံများ

(က) မြန်မာ (ခ) လာအို (ဂ) ထိုင်း

ရွှေစတုဂံနယ်မြေနိုင်ငံများ

(က) မြန်မာ (ခ) လာအို (ဂ) ထိုင်း (ဃ) တရုတ်

အရှေ့ကျား (၄)ကောင်

(က) ထိုင်ဝမ်(တရုတ်-တိုင်ပေ) (ခ) ဟောင်ကောင်
(ဂ) စင်ကာပူ (ဃ) တောင်ကိုရီးယား

ရွှေလခြမ်းနယ်မြေနိုင်ငံများ

(က) အီရန် (ခ) အာဖဂန်နစ္စတန် (ဂ) ပါကစ္စတန်

တောင်အာရှနိုင်ငံများ (၈) နိုင်ငံ

(က) အာဖဂန်နစ္စတန် (ခ) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် (ဂ) ဘူတန် (ဃ) အိန္ဒိယ
(င) မော်လဒိုက် (စ) နီပေါ (ဆ) ပါကစ္စတန် (ဇ) သီရိလင်္ကာ

အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံ (၁၈) နိုင်ငံ

၁။ ဘာရိန်း	၁၀။ အိုမန်
၂။ ဆိုက်ပရပ်စ်	၁၁။ ပါလက်စတိုင်း
၃။ အီဂျစ်	၁၂။ ကာတာ
၄။ အီရန်	၁၃။ ဆော်ဒီအာရေဗျ
၅။ အီရတ်	၁၄။ ဆီးရီးယားအာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ
၆။ အစ္စရေး	၁၅။ မြောက်ပိုင်းဆိုက်ပရပ်စ်
၇။ ဂျော်ဒန်	၁၆။ တူကီယဲ (တူရကီ)
၈။ ကူဝိတ်	၁၇။ အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု
၉။ လက်ဘနွန်	၁၈။ ယီမင်

လက်တင်အမေရိကန်နိုင်ငံ (၂၆) နိုင်ငံ

၁။ ဘရာဇီး	၁၄။ ဟွန်ဒူးရပ်စ်
၂။ မက္ကဆီကို	၁၅။ ပါရာဂွေး
၃။ ကိုလံဘီယာ	၁၆။ နီကာရာဂွာ
၄။ အာဂျင်တီးနား	၁၇။ အယ်လ်ဆာဗေဒိုး
၅။ ပီရူး	၁၈။ ကော်စတာရီကာ
၆။ ဗင်နီဇွဲလား	၁၉။ ပနားမား
၇။ ချီလီ	၂၀။ ပွာတိုရီဂို
၈။ အီကွေဒေါ	၂၁။ ဥရူဂွေး
၉။ ဂွာတီမာလာ	၂၂။ ဂါဒီလုပ် (ပြင်သစ်)
၁၀။ ကျူးဘား	၂၃။ မာတင်းနစ် (ပြင်သစ်)
၁၁။ ဟေတီ	၂၄။ ပြင်သစ်ဂီနီ
၁၂။ ဘိုလီ	၂၅။ စိန့်မာတင် (ပြင်သစ်)
၁၃။ ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ	၂၆။ စိန့်ဘာသာလမီ (ပြင်သစ်)

ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံ (၆) နိုင်ငံ

၁။ ယူအေအီး	၄။ ဘာရိန်း
၂။ အိုမန်	၅။ ဆော်ဒီအာရေဗျ
၃။ ကူဝိတ်	၆။ ကာတာ

အာရှကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ (၁၂) နိုင်ငံ

၁။ အာဖဂန်နစ္စတန်	၇။ တာဂျစ်ကစ္စတန်
၂။ ဘူတန်	၈။ ကာဂျစ်စတန်
၃။ ကာဇက်စတန်	၉။ တာ့မင်နစ္စတန်
၄။ လာအို	၁၀။ ဥဇဘက်ကစ္စတန်
၅။ မွန်ဂိုလီးယား	၁၁။ အာမေးနီးယား

၆။ နီပေါ

၁၂။ အဇာဘိုင်ဂျန်

ဥရောပကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ (၁၇) နိုင်ငံ

၁။ အန်ဒိုရာ

၁၀။ လူဇင်ဘတ်

၂။ အာမေးနီးယား

၁၁။ မက်ဆီဒိုနီးယား

၃။ ဩစတြီးယား

၁၂။ မော်ဒိုဗာ

၄။ ဘီလာရုစ်

၁၃။ ဆန်မာရီနို

၅။ ဘော့စ်နီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနား

၁၄။ ဆားဘီးယား

၆။ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ

၁၅။ ဆလိုဗက်ကီးယား

၇။ ဟန်ဂေရီ

၁၆။ ဆွစ်ဇာလန်

၈။ ကာဇက်စတန်

၁၇။ ဗာတီကန်စီးတီး

၉။ လီချင်စတန်း

အာဖရိကကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ (၁၅) နိုင်ငံ

၁။ ဘော့ဆွာနာ

၉။ နိုင်ဂျာ

၂။ ဘာကီနာဇာဆို

၁၀။ ရဝမ်ဒါ

၃။ ဘူရူနဒီ

၁၁။ ဆွာဇီလန်

၄။ ချက်

၁၂။ ယူဂန်ဒါ (ကမ္ဘာပေါ်တွင်
ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံပေါင်း
၄၄ + ၄ နိုင်ငံရှိသည်)

၅။ အီသီယိုးပီးယား

၁၃။ ဇမ်ဘီယာ

၆။ လီဆိုသို

၁၄။ ဇင်ဘာဘွေ

၇။ မာလာဝီ

၁၅။ ဗဟိုအာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ

၈။ မာလီ

နိုင်ငံတော်နှင့် မြို့တော်အမည် တူညီသည့် နိုင်ငံအချို့

၁။ စင်ကာပူ

၆။ ဆန်မာရီနို

၂။ မက္ကဆီကို

၇။ မကာအို

၃။ ဟောင်ကောင်

၈။ ဘရာဇီးလ်

၄။ ပနားမား

၉။ မိုနာကို

၅။ ကူဝိတ်

၁၀။ လူဇင်ဘတ်

အတိုကောက်စာလုံးများ

- ၁။ ACO - ASEAN Cooperative Organization
အာဆီယံ သမဝါယမအဖွဲ့
- ၂။ ACWO - ASEAN Confederation of Women Organization
အာဆီယံ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း
- ၃။ ACMECS - Arrawaddy-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy
ဧရာဝတီ၊ ကျောက်ဖယား၊ မဲခေါင်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
မဟာဗျူဟာ
- ၄။ ADB - Asian Development Bank
အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
- ၅။ ACC - ASEAN Coordinating Council
အာဆီယံပူးပေါင်းညှိနှိုင်းရေးကောင်စီ
- ၆။ AEC - ASEAN Economic Community
အာဆီယံစီးပွားရေးအသိုက်အဝန်း
- ၇။ AFTA - ASEAN Free Trade Area
အာဆီယံလွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးဒေသ
- ၈။ AIPA - ASEAN Inter - Parliamentary Assembly
အာဆီယံပါလီမန်များဆိုင်ရာ အထွေထွေညီလာခံ
- ၉။ APEC - Asia-Pacific Economic Cooperation
အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
- ၁၀။ APSC - AESEAN Political - Security Community
အာဆီယံနိုင်ငံရေး - လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း
- ၁၁။ ARF - ASEAN Regional Forum
အာဆီယံဒေသတွင်း ပုံမှန်ဆွေးနွေးပွဲ
- ၁၂။ ASA - Association of Southeast Asia
အရှေ့တောင်အာရှအဖွဲ့
- ၁၃။ ASC - ASEAN Standing Committee
အာဆီယံအမြဲတမ်းကော်မတီ
- ၁၄။ ASCC - ASEAN Socio - Cultural Community
အာဆီယံလူမှု - ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်း
- ၁၅။ ASEAN - Association of South-East Asia Nations
အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအဖွဲ့
- ၁၆။ ASEM - Asia-Europe Meeting
အာရှ-ဥရောပ အစည်းအဝေး

- ၁၇။ AUKUS - Australia, United Kingdom, United States
သုံးနိုင်ငံလုံခြုံရေးစာချုပ်
- ၁၈။ ANZUS - Australia-Newzealand-United States Security Treaty
ဩစတြေးလျ-နယူးဇီလန်-အမေရိကန်လုံခြုံရေးစာချုပ်
- ၁၉။ BBC - British Broadcasting Channel (or) Cooperation
ဗြိတိသျှအသံလွှင့်ဌာန
- ၂၀။ BSI - Bureau of Special Investigation
အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
- ၂၁။ BIMSTEC - Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and
Economic Cooperation
ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ဒေသကဏ္ဍစုံနည်းပညာနှင့်စီးပွားရေး ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့
- ၂၂။ BRICS - Brazil, Russia, India, China and South Africa
ကမ္ဘာတောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအဖွဲ့
- ၂၃။ CARICOM - Caribbean Community and Common Market
ကာရစ်ဘီယံ ဓနသဟာယနှင့် ဘုံဈေးအဖွဲ့ (ကာရီကွန်)
- ၂၄။ CEDAW - Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination
against Women
အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုအားလုံး ပပျောက်ရေးသဘောတူ
စာချုပ်
- ၂၅။ CIA - Central Intelligence Agency(US)
အမေရိကန်ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့
- ၂၆။ CIS - Commonwealth of Independent States
လွတ်လပ်သော ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့
- ၂၇။ CLMV - Cambodia-Laos-Myanmar-Vietnam Economic Cooperation
ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို၊ မြန်မာ၊ ဗီယက်နမ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်
ရွက်ရေးအဖွဲ့
- ၂၈။ CMEA - The Council for Mutual Economics
စီးပွားရေးအပြန်အလှန် အကူအညီပေးရေးကောင်စီ
- ၂၉။ COE - Council of Europe
ဥရောပကောင်စီ
- ၃၀။ CRC - Convention on the Rights of the Child
ကလေးသူငယ်များ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်
- ၃၁။ ECOSOC - Economic and Social Council(UN)
စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကောင်စီ

- ၃၂။ EEC - European Economic Community
ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့
- ၃၃။ EFTA - European Free Trade Association
ဥရောပလွတ်လပ်ခွင့် ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
- ၃၄။ ESCAP - Economic and Social Commission for Asia and the Pacific
အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်
- ၃၅။ EU - European Union
ဥရောပသမဂ္ဂ
- ၃၆။ FAO - Food and Agriculture Organization
ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့
- ၃၇။ FBI - Federal Bureau of Investigation(US)
အမေရိကန်အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့
- ၃၈။ FIFA - Federation of International Football Associations
ကမ္ဘာ့ဘောလုံးအဖွဲ့ချုပ်(ဖီဖာ)
- ၃၉။ GATT - General Agreement on Tariffs and Trade
အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်
- ၄၀။ G-8 - Group of Eight
စက်မှုထိပ်သီး(၈)နိုင်ငံအဖွဲ့
- ၄၁။ GCC - Gulf Cooperation Council
ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ
- ၄၂။ GMS - Greater Mekong Sub-Region
မဟာမဲခေါင်ဒေသ
- ၄၃။ HRD - Human Resources Development
လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- ၄၄။ IAEA - International Atomic Energy Agency
နိုင်ငံတကာ အက်မုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ
- ၄၅။ IBRD - International Bank for Reconstruction & Development
နိုင်ငံတကာပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
- ၄၆။ ICAO - International Civil Aviation Organization
နိုင်ငံတကာ မြို့ပြလေကြောင်းအဖွဲ့အစည်း
- ၄၇။ ICCPR - International Covenant on Civil and Political Rights
အရပ်ဖက်နှင့်နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစာချုပ်
- ၄၈။ ICCT - International Criminal Court
နိုင်ငံတကာ ရာဇဝတ်ခုံရုံး

- ၄၉။ ICJ - International Court of Justice
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး
- ၅၀။ ICRC - International Committee of the Red-Cross
နိုင်ငံတကာ ကြက်ခြေနီအသင်း
- ၅၁။ ICSID - The International Center for Settlement of Investment Disputes
နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အငြင်းပွားမှုများ ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့
(အိုင်စီအက်စ်အိုင်ဒီ)
- ၅၂။ IDA - International Development Association
နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
- ၅၃။ IFAD - International Fund for Agricultural Development
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၅၄။ IFC - International Finance Cooperation
နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့
- ၅၅။ ILO - International Labour Organization
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်
- ၅၆။ IMF - International Monetary Fund
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၅၆။ IMO - International Maritime Organization
နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေး ရေကြောင်းအဖွဲ့
- ၅၇။ INTERPOL - International Criminal Police Organization
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရာဇဝတ်မှုများ ပူးပေါင်းထိန်းချုပ်ရေးရဲအဖွဲ့
- ၅၈။ IOM - International Organization for Migration
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများအဖွဲ့
- ၅၉။ IPU - International Parliamentary Union
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်များသမဂ္ဂ
- ၆၀။ ITO - International Trade Organization
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
- ၆၁။ ITSO - International Telecommunications and Satellite Organization
နိုင်ငံတကာ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဂြိုဟ်တုအဖွဲ့အစည်း
- ၆၂။ ITU - International Telecommunication Union
နိုင်ငံတကာသတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ
- ၆၃။ JICA - Japan International Cooperation Agency
ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ
- ၆၄။ LABS - League of Arab States
အာရပ်နိုင်ငံများအဖွဲ့ချုပ်

- ၆၅။ LCCI - London Chamber of Commerce and Industry
လန်ဒန်စက်မှုနှင့် စီးပွားကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကုန်သည်ကြီးများအသင်း
- ၆၆။ LUCC - Least Developed Countries Universities Consortium on Climate Change
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအတွက် တက္ကသိုလ်များဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့
- ၆၇။ MDC (or) MDGS - Millennium Development Goals
ကုလသမဂ္ဂထောင်စုနှစ် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်
- ၆၈။ MHR - Management on Human Resources
လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှု
- ၆၉။ MIGA - The Multilateral Investment Guarantee Agency
နိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အာမခံအေဂျင်စီ
- ၇၀။ MSCC - Myanmar Scout Central Committee
မြန်မာနိုင်ငံကင်းထောက်ဗဟိုကော်မတီ
- ၇၁။ NAM - Non-Aligned Movement
ဘက်မလိုက် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့
- ၇၂။ NAFTA - North America Free Trade Agreement
မြောက်အမေရိက လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်
- ၇၃။ NASA - National Aeronautics and Space Administration
အမျိုးသားလေကြောင်းနှင့် အာကာသအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (နာဆာ)
- ၇၄။ NATO - North Atlantic Treaty Organization
မြောက်အတ္လန္တိတ်စာချုပ်အဖွဲ့ (နေတိုး)
- ၇၅။ NEA - Nuclear Energy Agency
နျူးကလီးယားစွမ်းအင်အဖွဲ့
- ၇၆။ OAS - Organization of American States
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့အစည်း
- ၇၇။ OAU - Organization of African Unity
အာဖရိကညီညွတ်ရေးအဖွဲ့
- ၇၈။ OECD - Organization for Economic Cooperation and Development
စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့အစည်း
- ၇၉။ OPCW - Organization of the Prohibition of Chemical Weapons
ဓာတုလက်နက်များ တားမြစ်ရေးအဖွဲ့
- ၈၀။ OPEC - Organization of Petroleum Exporting Countries
ရေနံရောင်းနိုင်ငံများအဖွဲ့ (အိုပက်)
- ၈၁။ OHCHR - Office of the High Commissioners for Human Rights
လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး

- ၈၂။ OSCE - Organization for Security and Co-operative in Europe
ဥရောပလုံခြုံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
- ၈၃။ PCA - Permanent of American States
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အမြဲတမ်းအဖွဲ့
- ၈၄။ Quad - Quadrilateral Security Dialogue
လေးနိုင်ငံ လုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာမိတ်အဖွဲ့
- ၈၅။ SAARC - South Asia Association for Regional Cooperation
တောင်အာရှနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်း
- ၈၆။ SC - Security Council
လုံခြုံရေးကောင်စီ
- ၈၇။ SCO - Shanghai Cooperation Organization
ရှန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
- ၈၈။ SEATO - South East Asia Treaty Organization
အရှေ့တောင်အာရှ စာချုပ်အဖွဲ့
- ၈၉။ SG - Secretary General of ASEAN
အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်
- ၉၀။ UDHR - Universal Declaration of Human Rights
ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း
- ၉၁။ UMFCCI - Union of Myanmar Federation of Chambers of Commerce and Industry
ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်
- ၉၂။ UNAC - United Nations Atomic Commission
ကုလသမဂ္ဂ အနုမြူကော်မရှင်
- ၉၃။ UNCC - United Nations Compensation Commission
ကုလသမဂ္ဂ စစ်လျော်ကြေးကော်မရှင်
- ၉၄။ UNCDF - United Nations Capital Development Fund
ကုလသမဂ္ဂ အရင်းအနှီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၉၅။ UNCTAD - United Nations Conference on Trade and Development
ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ
- ၉၆။ UNDP - United Nations Development Programme
ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
- ၉၇။ UNDCP - United Nations Drug Control Programme
ကုလသမဂ္ဂ မူးယစ်ဆေးဝါးထိန်းချုပ်ရေးအစီအစဉ်
- ၉၈။ UNDRO - United Nations Disaster Relief Organization
ကုလသမဂ္ဂ ဘေးဒုက္ခကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့

- ၉၉။ UNEP - United Nations Environmental Programme
ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ်
- ၁၀၀။ UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
ကုလသမဂ္ဂ ပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့
- ၁၀၁။ UNFCCC - United Nations Framework Convention on Climate Change
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ကွန်ဗင်ရှင်း
- ၁၀၂။ UNFPA - United Nations Fund for Population Activities
ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၁၀၃။ UNGA - United Nations General Assembly
ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ
- ၁၀၄။ UNHCR - United Nations High Commissioner For Refugees
ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး
- ၁၀၅။ UNICEF - United Nations International Children's Emergency Fund
ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၁၀၆။ UNICJ - United Nations International Court of Justice
ကုလသမဂ္ဂ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး
- ၁၀၇။ UNIDO - United Nations Industrial Development Organization
ကုလသမဂ္ဂ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
- ၁၀၈။ UNIDR - United Nations Institute for Disarmament Research
ကုလသမဂ္ဂ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး သုတေသနသိပ္ပံ
- ၁၀၉။ UNPROFOR - United Nations Protection Forces
ကုလသမဂ္ဂ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့
- ၁၁၀။ UNRISD - United Nations Research Institute for Social Development
ကုလသမဂ္ဂ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု သုတေသနသိပ္ပံ
- ၁၁၁။ UNRRA - United Nations Relief and Rehabilitation Administration
ကုလသမဂ္ဂ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့
- ၁၁၂။ UNRWA - United Nations Relief and Work Agency
ကုလသမဂ္ဂ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
- ၁၁၃။ UNS - United Nations Secretariat
ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး
- ၁၁၄။ UNTC - United Nations Trusteeship Council
ကုလသမဂ္ဂ ထိန်းသိမ်းရေးကောင်စီ
- ၁၁၅။ UNSC - United Nations Security Council
ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ
- ၁၁၆။ UPU - Universal Postal Union
ကမ္ဘာ့စာပို့သမဂ္ဂ

- ၁၁၇။ UPR - Universal Periodic Review
ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်
- ၁၁၈။ UNPF - United Nations Peace Keeping Force
ကုလသမဂ္ဂ ဘေးဒုက္ခကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့
- ၁၁၉။ UN - United Nations
ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ
- ၁၂၀။ UNITAR - United Nations Institute for Training & Research
ကုလသမဂ္ဂ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် သုတေသနသိပ္ပံ(ယူနီတာ)
- ၁၂၁။ UNICEF - United Nations International Children Emergency Fund
ကုလသမဂ္ဂ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကလေးများ အရေးပေါ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၁၂၂။ UNCDF - United Nations Capital Development Fund
ကုလသမဂ္ဂ အရင်းအနှီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၁၂၃။ UNIFAD - United Nations International Funds for Agricultural Development
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
- ၁၂၄။ UNIFEM - United Nations Settlement Fund for Women
ကုလသမဂ္ဂ အမျိုးသမီးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့(ယူနီဖမ်)
- ၁၂၅။ UNV - United Nations Volunteers
ကုလသမဂ္ဂ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအစီအစဉ်
- ၁၂၆။ UNODC - United Nations Organization of Drug and Crime
ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ရာဇဝတ်မှုထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့
- ၁၂၇။ UNOPS - United Nations Office for Project Services
ကုလသမဂ္ဂစီမံကိန်း ဝန်ဆောင်မှုရုံး
- ၁၂၈။ UEFA - Union of European Football Associations
ဥရောပဘောလုံးသမဂ္ဂ
- ၁၂၉။ WB - World Bank
ကမ္ဘာ့ဘဏ်
- ၁၃၀။ WEU - Western European Union
အနောက်ဥရောပသမဂ္ဂ
- ၁၃၁။ WFTU - World Federation of Trade Union
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး သမဂ္ဂများ အဖွဲ့ချုပ်
- ၁၃၂။ WHO - World Health Organization
ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၃၃။ WIPO - World Intellectual Property Organization
ကမ္ဘာ့ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း

- ၁၃၄။ WMO - World Meteorological Organization
ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ချုပ်
- ၁၃၅။ WTC - World Trade Center
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဌာန
- ၁၃၆။ WTO - World Trade Organization
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
- ၁၃၇။ WIBF - World International Boxing Federation
နိုင်ငံတကာလက်ဝှေ့အဖွဲ့ချုပ်

ကုလသမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက် Millennium Development Goals

- ၁။ အလွန်အမင်းဆင်းရဲမှုနှင့် ငတ်မွတ်မှုတို့ကို ဖယ်ရှားရန်
To eradicate extreme poverty and hunger
- ၂။ ကမ္ဘာ့အခြေခံပညာရေးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိစေရေး
To achieve universal primary education
- ၃။ ကျား/မအခွင့်အရေး တန်းတူညီမျှမှုနှင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ပိုင်ခွင့်တိုးမြှင့်စေရေး
To promote gender equality and empower women
- ၄။ ကလေးသူငယ်သေဆုံးနှုန်း လျော့ချရေး
To reduce child mortality
- ၅။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၏ကျန်းမာရေး တိုးတက်စေရေး
To improve maternal health
- ၆။ HIV / AIDS ရောဂါ၊ ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် အခြားရောဂါများတိုက်ဖျက်ရန်
To combat HIV/AIDS, malaria and other diseases
- ၇။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့မှု ရရှိစေရေး
To ensure environmental sustainability
- ၈။ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တည်ဆောက်ရန်
To develop a global partnership for development

ကုလသမဂ္ဂစာတတ်မြောက်ရေး ဆယ်စုနှစ်ရည်မှန်းချက် (၇) ရပ်

- ၁။ စာမတတ်သူ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး စာတတ်မြောက်လာစေရန်
- ၂။ အတွေးအခေါ်သစ်များနှင့်မှန်ကန်သောသဘောထားများကိုပိုမိုရင့်သန်လာစေရန်
- ၃။ လူ့ဘဝအမြင် ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာစေရန်
- ၄။ ရပ်ရွာလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုတက်ကြွစွာ ပါဝင်လာစေရန်
- ၅။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်
- ၆။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မားလာစေရန်
- ၇။ နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေရန်

ကုလသမဂ္ဂ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် (၁၇) ချက်

- ၁။ နေရာတိုင်း၌ ဆင်းရဲမှုအမျိုးမျိုးကို အဆုံးသတ်ရန်
- ၂။ ငတ်မွတ်မှုကို အဆုံးသတ်ရန်၊ စားနပ်ရိက္ခာလုံမှုနှင့် အာဟာရပိုမိုပြည့်ဝမှုရှိရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေးကို မြှင့်တင်ရန်၊
- ၃။ ကျန်းမာသော ဘဝများကို ပိုင်ဆိုင်မှုရှိရန်နှင့် အသက်အရွယ်အားလုံးအတွက် သာယာဝပြောမှု တိုးမြှင့်ရန်
- ၄။ လူတိုင်းတက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး အရည်အသွေးတူညီမျှတမှုရှိသည့် ပညာရေးကို ရရှိရန်နှင့် လူတိုင်းအတွက် တစ်သက်တာ ပညာသင်ကြားနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးမြှင့်ရန်
- ၅။ ကျား၊ မ တန်းတူညီတူရှိမှုရရှိရန်နှင့် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသမီးငယ်များအားလုံးကို စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရန်
- ၆။ လူတိုင်းအတွက် ရေနှင့်သန့်ရှင်းမှုရရှိရန်နှင့် ထိုသို့ရရှိရန်အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် စီမံခန့်ခွဲမှုရှိရန်
- ၇။ လူတိုင်းကုန်ကျစရိတ်သက်သာကာ ယုံကြည်အားထားလောက်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်သုံးစွဲနိုင်သော ခေတ်မီစွမ်းအင်ရရှိရန်၊
- ၈။ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပြီး အားလုံးပါဝင်သည့် စဉ်ဆက်မပြတ် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုနှင့် လူတိုင်းအတွက် စွမ်းအားအပြည့်ဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားမြင့် မားသော အလုပ်အကိုင်နှင့် ကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိရန်

- ၉။ ကြံ့ခိုင်မှုရှိသော အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ရန်၊ အားလုံးပါဝင်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းထွန်းကားမှုကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှု ထွန်းကားရန်
- ၁၀။ ပြည်တွင်း၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံများအကြား၌လည်းကောင်း မညီမျှမှုများကို လျှော့ချရန်
- ၁၁။ မြို့ကြီးများနှင့် လူသားများ အခြေချနေထိုင်မှုများကို အားလုံးပါဝင်ပြီး ဘေးကင်း လုံခြုံကြံ့ခိုင်၍ ရေရှည်တည်တံ့မှုရှိစေရန်
- ၁၂။ ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ်စားသုံးမှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်စေရန်
- ၁၃။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ၎င်း၏အကျိုးဆက်များကို တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် အရေးပေါ် ဆောင်ရွက်ရန်
- ၁၄။ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် သမုဒ္ဒရာများ၊ ပင်လယ်များနှင့် အဏ္ဏဝါ အရင်းအမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ချွေတာစွာသုံးစွဲရန်
- ၁၅။ ကမ္ဘာ့သဘာဝဂေဟစနစ်များ (Terrestrial Ecosystem) ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း၍ စဉ်ဆက်မပြတ် ရေရှည်သုံးစွဲနိုင်မှုကို မြှင့်တင်ရန်၊ သစ်တောများ ရေရှည်ခံမှုအတွက် စီမံခန့်ခွဲရန်၊ မြေဆီလွှာဆုံးရှုံးမှုကို ရပ်တန့်ရန်၊ မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ပြန်လည် ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဇီဝမျိုးကွဲဆုံးရှုံးမှုကို ရပ်တန့်ရန်
- ၁၆။ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းပြီး အားလုံးပါဝင်သော လူမှု အသိုက်အဝန်းများတိုးမြှင့်ရန်၊ လူတိုင်းအတွက် မျှတစွာ တရားစီရင်မှုရရှိစေရန်နှင့် ထိရောက်၍ ယုံကြည်အားထားလောက်သော မျှတစွာ တရားစီရင်မှု ရရှိစေရန်နှင့် ထိရောက်၍ ယုံကြည်အားထားလောက်ကာ အားလုံးပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းများ ကို အဆင့်အသီးသီး၌ တည်ထောင်ရန်
- ၁၇။ အကောင်အထည်ဖော်မှုနည်းလမ်းများ (Means of Implementation) ကို တိုးတက် ခိုင်မာစေရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ မိတ်ဖက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပြန်လည်ရှင်သန်လာစေရန်။

သံတမန်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

သံတမန်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

သံတမန်ကြီးတို့၌ ထားရှိရမည့် အင်္ဂါ (၆) ပါး

- ၁။ ပညာဝါ - ပညာဉာဏ်ရှိခြင်း
- ၂။ ဝါကျဆေက - စကားတတ်ရခြင်း
- ၃။ သူရ - ရဲရင့်သတ္တိရှိရခြင်း
- ၄။ ပရစိတ္တဇာန - သူတစ်ပါးစိတ်ထားကိုသိတတ်ရခြင်း
- ၅။ ဒန္တ - ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း
- ၆။ ပဋိဝါကျ - သူဆိုတင်သောစကားကိုပြန်လည်ချေပဆိုနိုင်ရခြင်း

သံတမန်အင်္ဂါ (၈) ပါး

- ၁။ အရှင်ပြောကြားလိုက်သောစကားကို အကင်းပါးစွာသိကြားလွယ်ခြင်း
- ၂။ အရှင်ပြောကြားလိုက်သောစကားကို လုံးစေ့ပတ်စေ့ပြန်ဆိုတင်ပြနိုင်ခြင်း
- ၃။ အားထုတ်၍ မှတ်သားလေ့လာခြင်း
- ၄။ ဆိုတိုင်းမှန်ကန်ခိုင်မြဲစွာ အောင်နိုင်ခြင်း
- ၅။ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရိပ်အကဲသိခြင်း
- ၆။ သူတစ်ပါးအား ကြားသိနားလည်အောင် ပြောတတ်ခြင်း
- ၇။ အကျိုးရှိမည်၊ မရှိမည်ကို ဝေဖန်တတ်ခြင်း
- ၈။ ငြင်းခုံခိုက်ရန် ဆန့်ကျင်မှုမပြုခြင်း

သံလွှတ်ရာ (၄) ပါး

- ၁။ သူ့ကိုကား နိုင်နင်းလို၍ စေလွှတ်ရခြင်းလည်းတစ်ပါး
- ၂။ သူက စစ်မက်ပြုလာအံ့သို့ထင်၍ ခြင်းရာနူးညံ့စမ်းလို့သောငှာ စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး
- ၃။ သူ့ကိုကြောက်ရွံ့ခန့်ညားစေလို၍ စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး
- ၄။ သူ့ပြည်သူ့ရပ်၌ဖြစ်သော အထူးအဆန်းသန့်စင်သော တို့ကိုသိလို၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသင့်တင့်ကြောင်းကို စေလွှတ်ခြင်းလည်းတစ်ပါး

သံတမန်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

- ၁။ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံအတွက် ကိုယ်စားပြုရန်
- ၂။ လက်ခံသောနိုင်ငံ၏ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံနှင့် ယင်းနိုင်ငံသားတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်

- ၃။ စေလွှတ်သည့်နိုင်ငံကိုယ်စား လက်ခံသည့်နိုင်ငံနှင့်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန်
၄။ လက်ခံသည့်နိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသည့်ဖြစ်ရပ်များကို ဥပဒေဘောင်
အတွင်းမှ စိစစ်စူးစမ်းလေ့လာသုံးသပ်ပြီး စေလွှတ်သော နိုင်ငံအစိုးရထံသို့ သတင်း
ပို့အစီရင်ခံရန်
၅။ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်

သံတမန်အခွင့်အရေးများနှင့် ကင်းလွတ်ခွင့်

- ၁။ ပုဂ္ဂိုလ်အရထိပါးခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်
၂။ တရားရုံးမှအုပ်ချုပ်ရေးစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာမှကင်းလွတ်ခွင့်
၃။ လောကဝတ်အရခွင့်ပြုသည့် အခွင့်အရေးများ

စံပြသံတမန်တစ်ယောက်၏အရည်အချင်းများ

- ၁။ မှန် - မှန်ကန်သောစကားကိုသာဆိုခြင်း (Truthfulness)
၂။ တိ - တိကျသေချာခြင်း (Accuracy)
၃။ တည် - တည်ငြိမ်ခြင်း (Calm)
၄။ စိတ် - စိတ်ရှည်ခံ့ကောင်းခြင်း (Patience)
၅။ နှစ် - နှစ်လိုဖွယ်၊ ခင်မင်ဖွယ်ရှိခြင်း (Good Temper)
၆။ နှိမ့် - နှိမ့်ချသောစိတ်ထားရှိခြင်း (Modesty)
၇။ သစ် - သစ္စာစောင့်သိခြင်း (Loyalty)

သံတမန်များ လိုက်နာရန် အချက် (၉) ချက်

- ၁။ ရိုးသားပါ (Be Honest)
၂။ အားကိုးထိုက်ပါစေ (Be Reliable)
၃။ တစ်ဖက်သားအားနားလည်ပါ (Be Understanding)
၄။ အတင်းအကျပ်အနိုင်မယူပါနှင့် (Be Gentle)
၅။ မထောင်လွှားပါနှင့် (Be Modest)
၆။ လိုက်လျောညီထွေကျင့်ပါ (Be Accomodating)
၇။ လေးစားဖွယ်ဖြစ်ပါစေ (Be Respectable)
၈။ ချင့်ချိန်နှိုင်းဆနိုင်ပါစေ (Be Wise)
၉။ အစဉ်သတိရှိပါ (Be Alert)

သားကောင်းတမန်၏ဂုဏ်ရည်

- ၁။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော စိတ်သဘောထားရှိရမည်။
၂။ အပေါ်ယံဟန်ဆောင်မှုကင်းပြီး ပကတိဖြူစင်သောစိတ်ထားဖြင့် လူတကာကို ဆက်ဆံ
တတ်ရမည်။

- ၃။ သပ်ရပ်သောဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ လိမ္မာယဉ်ကျေး၍ မြို့ကြီးသားပီသသော အမူအရာနှင့်သိမ်မွေ့ပျူငှာသော ပြောဆိုဆက်ဆံမှုရှိရမည်။
- ၄။ တစ်မဟုတ်ချင်း ဒေါသထွက်ခြင်း၊ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် တုံ့ပြန်ခြင်းတို့ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရမည်။
- ၅။ မာန်မာနထောင်လွှားမှုကင်းရမည်။
- ၆။ ယဉ်ကျေးသော အသုံးအနှုန်းနှင့် စကားပရိယာယ်ကြွယ်ရမည်။
- ၇။ တစ်ဖက်သား၏ အခြေခံရပ်တည်ချက်နှင့် အတွင်းသားစိတ်ဓာတ်ကို သိရှိအကဲခတ်နိုင်သည့် အကင်းပါးမှုရှိရမည်။
- ၈။ စကားပြောဆိုရာတွင် “ငဲ့စကားနွားရ” ဟူသော သဘောဖြင့် စကားနိုင် ပြောဆိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- ၉။ ဗဟုသုတအကြားအမြင်နှင့်ပြည့်စုံရမည်။
- ၁၀။ Debating Skill နှင့် ပြည့်စုံရမည်။
- ၁၁။ တူညီသောအခြေခံ ရပ်တည်ချက်တစ်ရပ်ကို ရှာဖွေတည်ရှိပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ကွာဟချက်များ တဖြည်းဖြည်းကျဉ်းမြောင်းယူသော သံရေးတမန်ရေးနည်းနာကို ကျွမ်းကျင်ရမည်။
- ၁၂။ အလွန်အကျွံ မူးယစ်သောက်စားခြင်းနှင့် အပျော်အပါးလိုက်စားခြင်းမှ ရှောင်ရှားနိုင်ရမည်။
- ၁၃။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာနှင့် အဆင့်အတန်းမီစွာ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှုရှိရမည်။
- ၁၄။ ဘာသာစကား၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရမည်။
- ၁၅။ အစဉ်သတိ၊ ဝီရိယနှင့် လုံ့လရှိရမည်။
- ၁၆။ ဝင်ဆန့်သင့်သည့် အသိုက်အဝန်းတွင် ဝင်ဆန့်နိုင်ရန် အစဉ်ကြိုးစားရမည်။
- ၁၇။ မိမိနိုင်ငံတော်အပေါ် အထင်အမြင်သေးသိမ်စေနိုင်သည့် ပြောဆိုဆက်ဆံမှု၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ တည်ခင်းဧည့်ခံမှု၊ နေထိုင်ခင်းကျင်းမှုတို့ကို အစဉ်ရှောင်ရှားပြီး နိုင်ငံကြီးသားပီသစွာ နိုင်ငံတော်၏ဂုဏ်နှင့်လျော်ညီစွာ ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်း၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်း၊ ပရိဘောဂခင်းကျင်းခြင်း၊ ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရပါမည်။
- ၁၈။ နိုင်ငံတော်အပေါ် အစဉ်အမြဲသစ္စာစောင့်သိရမည်။

မြန်မာအမျိုးသမီး သံအမတ်ကြီးများ

- ၁။ ဒေါ်ခင်ကြည် (အိန္ဒိယနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး)(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဇနီး)
- ၂။ ဒေါ်အိအိခင်ဇ (အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး)(ငြိမ်း)
- ၃။ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မြင့် (ဂျာမနီနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး)(ငြိမ်း)
- ၄။ ဒေါ်မော်မော် (နော်ဝေနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး)
- ၅။ ဒေါ်ကေသီစိုး (ချက်သမ္မတနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး)
- ၆။ ဒေါ်မွေးမွေးခိုင် (အီတလီနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး)
- ၇။ ဒေါ်အိအိတင် (ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မြန်မာအမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်/သံအမတ်ကြီးဆွစ်ဇာလန်)
- ၈။ ဒေါ်မာလာသန်းထိုက် (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး)

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဝန်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	မှ	ထိ
၁။	ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	၁၇-၃-၁၉၄၇	၁၉-၇-၁၉၄၇
၂။	ဦးနု	၂၀-၇-၁၉၄၇	၁-၈-၁၉၄၇
၃။	ဦးလွန်းဘော်	၂-၈-၁၉၄၇	၃၀-၁၀-၁၉၄၇
၄။	ဦးတင်ထွဋ်	၃၁-၁၀-၁၉၄၇	၁၆-၈-၁၉၄၈
၅။	ဦးကျော်ငြိမ်း	၁၄-၉-၁၉၄၈	၃၁-၃-၁၉၄၉
၆။	သခင်နု	၁-၄-၁၉၄၉	၄-၄-၁၉၄၉
၇။	ဦးအေးမောင်	၅-၄-၁၉၄၉	၂၀-၁၂-၁၉၄၉
၈။	စပ်ခွန်ချို	၂၀-၁၂-၁၉၄၉	၂၈-၁၀-၁၉၅၈
၉။	ဦးသိမ်းမောင်	၂၉-၁၀-၁၉၅၈	၁၃-၂-၁၉၅၉
၁၀။	ဦးချန်ထွန်းအောင်	၂၇-၂-၁၉၅၉	၃-၄-၁၉၆၀
၁၁။	စပ်ခွန်ချို	၄-၄-၁၉၆၀	၁-၃-၁၉၆၂
၁၂။	ဦးသီဟန်	၂-၃-၁၉၆၂	၁၈-၆-၁၉၆၉
၁၃။	ဒေါက်တာမောင်လွင်	၁၉-၆-၁၉၆၉	၄-၈-၁၉၇၀
၁၄။	ဒေါက်တာလှဟန်	၄-၈-၁၉၇၀	၂၀-၄-၁၉၇၂
၁၅။	ဦးကျော်စိုး	၂၀-၄-၁၉၇၂	၁-၃-၁၉၇၄
၁၆။	ဦးလှဘုန်း	၂-၄-၁၉၇၄	၃-၃-၁၉၇၈
၁၇။	ဦးမြင့်မောင်	၃-၃-၁၉၇၈	၁၈-၃-၁၉၈၀
၁၈။	ဦးလေးမောင်	၁၉-၃-၁၉၈၀	၉-၁၁-၁၉၈၁
၁၉။	ဦးချစ်လှိုင်	၉-၁၁-၁၉၈၁	၄-၁၁-၁၉၈၅
၂၀။	ဦးရဲခေါင်	၄-၁၁-၁၉၈၅	၁၈-၉-၁၉၈၈
၂၁။	ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်	၂၀-၉-၁၉၈၈	၁၇-၉-၁၉၉၁
၂၂။	ဦးအုံးကျော်	၁၈-၉-၁၉၉၁	၁၅-၁၁-၁၉၉၈
၂၃။	ဦးဝင်းအောင်	၁၅-၁၁-၁၉၉၈	၁၇-၉-၂၀၀၄
၂၄။	ဦးညာဏ်ဝင်း	၁၈-၉-၂၀၀၄	၃၀-၃-၂၀၁၁
၂၅။	ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်	၃၀-၃-၂၀၁၁	၃၀-၃-၂၀၁၆

စဉ်	အမည်	မှ	ထိ
၂၆။	ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်	၃၀-၃-၂၀၁၆	၃၁-၁-၂၀၂၁
၂၇။	ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်	၁-၂-၂၀၂၁	၃၁-၁-၂၀၂၃
၂၈။	ဦးသန်းဆွေ	၁-၂-၂၀၂၃	လက်ရှိကာလအထိ

ပြည်ဝင်ဗီဇာစနစ်သစ် (၁၂) မျိုးနှင့် ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (၃) မျိုး

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခမဲ့	နေခွင့်
၁။	သံတမန်/သံအဖွဲ့ဝင်ဗီဇာ (Gratis Diplomatic/Official Countesy Visa)	အခမဲ့	တာဝန် ထမ်းဆောင် ကာလ
၂။	နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများဗီဇာ (Official Visa - Single) (Official Visa - Multiple) (Official Visa - Multiple) (Official Visa - Multiple)	US\$ ၅၀ US\$ ၂၀၀ US\$ ၄၀၀ US\$ ၆၀၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၃။	ကမ္ဘာလှည့်ဗီဇာ (Tourist Visa)	US\$ ၄၀	၂၈ ရက်
၄။	လုပ်ငန်းဗီဇာ (Business Visa - Single) (Business Visa - Multiple) (Business Visa - Multiple) (Business Visa - Multiple)	US\$ ၅၀ US\$ ၂၀၀ US\$ ၄၀၀ US\$ ၆၀၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၅။	အလုပ်သမားဗီဇာ (Employment Visa)	US\$ ၅၀	၇၀ ရက်
၆။	လူမှုရေးဗီဇာ (Social Visa - Single) (Social Visa - Multiple) (Social Visa - Multiple) (Social Visa - Multiple)	US\$ ၅၀ US\$ ၁၅၀ US\$ ၃၀၀ US\$ ၄၅၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၇။	သာသနာရေးဗီဇာ (Religious Visa - Single) (Religious Visa - Multiple) (Religious Visa - Multiple) (Religious Visa - Multiple)	US\$ ၅၀ US\$ ၁၅၀ US\$ ၃၀၀ US\$ ၄၅၀	၇၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၈။	ပညာရေးဗီဇာ (Education Visa - Single) (Education Visa - Multiple)	US\$ ၅၀ US\$ ၁၆၀	၉၀ ရက် ၁ နှစ်
၉။	စာနယ်ဇင်း/မီဒီယာဗီဇာ (Journalist Visa)	US\$ ၄၀	၂၈ ရက်

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခမ္မာ	နေ့ခွင့်
၁၀။	ယာဉ်အမှုထမ်းဗီဇာ (Crew Visa - Single) (Crew Visa - Multiple) (Crew Visa - Multiple) (Crew Visa - Multiple)	US\$ ၅၀ US\$ ၂၀၀ US\$ ၄၀၀ US\$ ၆၀၀	၉၀ ရက် ၃ လ ၆ လ ၁ နှစ်
၁၁။	အလုပ်ရုံ/ဆွေးနွေးပွဲ/အစည်းအဝေး/ သုတေသနဗီဇာ (Workshop/Seminar/Meeting/Research Visa)	US\$ ၄၀	၂၈ ရက်
၁၂။	ဖြတ်သန်းဗီဇာ (Transit Visa)	US\$ ၂၀	၂၄ နာရီ

ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Re-entry Visa) (၃) မျိုး

စဉ်	ဗီဇာအမျိုးအစား	အခမ္မာ	နေ့ခွင့်
၁။	အကြိမ်ကြိမ်အထူးပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Multiple Journey Special Re-entry Visa)	US\$ ၁၈၀	ခွင့်ပြုကာလ
၂။	အထူးပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ(သို့မဟုတ်)တစ်ကြိမ် ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Special Re-entry Visa)	US\$ ၅၄	ခွင့်ပြုကာလ
၃။	ပြည်ပြန်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ (Re-entry Visa) (ပြည်တွင်း၌ နေထိုင်သည့်အမြဲနေအရည်အချင်းရှိ နိုင်ငံခြားသားများအတွက်သာ)	၅၀၀၀ ကျပ်	ခွင့်ပြုကာလ (၆)လ

**မြန်မာနိုင်ငံနှင့် သံတမန်ဆက်သွယ်ထားသောနိုင်ငံများ
(၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၃၁-၅-၂၀၂၃ ခုနှစ်အထိ)**

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၁။	ဗြိတိန်နိုင်ငံ	၇-၇-၁၉၄၇
၂။	ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ	၁-၈-၁၉၄၇
၃။	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၉-၉-၁၉၄၇
၄။	နယ်သာလန်နိုင်ငံ	၂၂-၁၂- ၁၉၄၇
၅။	အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၄-၁-၁၉၄၈
၆။	ရုရှားနိုင်ငံ	၁၈-၂-၁၉၄၈
၇။	ပြင်သစ်နိုင်ငံ	၂၈-၂-၁၉၄၈

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၈။	ထိုင်းနိုင်ငံ	၂၄-၈-၁၉၄၈
၉။	သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ	၇-၆-၁၉၄၉
၁၀။	အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ	၂၇-၁၂-၁၉၄၉
၁၁။	တရုတ်နိုင်ငံ	၈-၆-၁၉၅၀
၁၂။	အီတလီနိုင်ငံ	၂၄-၁၁-၁၉၅၀
၁၃။	ဆားဗီးယားနိုင်ငံ	၂၉-၁၂-၁၉၅၀
၁၄။	ဩစတြီးယားနိုင်ငံ	၉-၇-၁၉၅၃
၁၅။	အစ္စရေးနိုင်ငံ	၁၃-၇-၁၉၅၃
၁၆။	ဩစတြေးလျနိုင်ငံ	၁-၈-၁၉၅၃
၁၇။	အီဂျစ်နိုင်ငံ	၈-၈-၁၉၅၃
၁၈။	ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ	၁၉၅၃
၁၉။	ဂျာမနီနိုင်ငံ	၃-၈-၁၉၅၄
၂၀။	ဖင်လန်နိုင်ငံ	၂၂-၇-၁၉၅၄
၂၁။	ဂျပန်နိုင်ငံ	၁-၁၂-၁၉၅၄
၂၂။	ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ	၂၂-၄-၁၉၅၅
၂၃။	လာအိုနိုင်ငံ	၁၂-၇-၁၉၅၅
၂၄။	ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ	၁၂-၇-၁၉၅၅
၂၅။	ပိုလန်နိုင်ငံ	၁၁-၁၁-၁၉၅၅
၂၆။	ဘူလ်ဂေးရီးယားနိုင်ငံ	၁၈-၁၁-၁၉၅၅
၂၇။	ချက်သမ္မတနိုင်ငံ	၃-၁-၁၉၅၆
၂၉။	စလိုဗက်နိုင်ငံ	၃-၁-၁၉၅၆
၃၀။	ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၃-၁၉၅၆
၃၁။	နော်ဝေးနိုင်ငံ	၁၈-၅-၁၉၅၆
၃၂။	အီရတ်နိုင်ငံ	၂၃-၇-၁၉၅၆
၃၃။	ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ	၃၀-၇-၁၉၅၆

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၃၄။	မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ	၂၈-၉-၁၉၅၆
၃၅။	အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ	၈-၁၁-၁၉၅၆
၃၆။	ဆွီဒင်နိုင်ငံ	၁၉၅၆
၃၇။	ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ	၁၉၅၇
၃၈။	မလေးရှားနိုင်ငံ	၁-၃-၁၉၅၈
၃၉။	ဂရိနိုင်ငံ	၂၀-၃-၁၉၅၈
၄၀။	ကနေဒါနိုင်ငံ	၉-၈-၁၉၅၈
၄၁။	တူကီယဲ(တူရကီ)နိုင်ငံ	၂-၉-၁၉၅၈
၄၂။	နယူးဇီလန်နိုင်ငံ	၁၅-၁၁-၁၉၅၈
၄၃။	နီပေါနိုင်ငံ	၃-၃-၁၉၆၀
၄၄။	စင်ကာပူနိုင်ငံ	၁၂-၈-၁၉၆၆
၄၅။	စပိန်နိုင်ငံ	၁၁-၃-၁၉၆၇
၄၆။	အီရန်နိုင်ငံ	၈-၈-၁၉၆၈
၄၇။	အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၁၁-၁၉၆၈
၄၈။	မော်လဒိုက်နိုင်ငံ	၁၅-၁-၁၉၇၀
၄၉။	နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ	၂၄-၁-၁၉၇၀
၅၀။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ	၂၁-၃-၁၉၇၂
၅၁။	ဆီးရီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၆-၁၉၇၂
၅၂။	အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ	၂၈-၂-၁၉၇၅
၅၃။	တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံ	၁၉-၅-၁၉၇၅
၅၄။	ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၂၈-၅-၁၉၇၅
၅၅။	မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ	၁-၁၀-၁၉၇၆
၅၆။	မော်ရိုတေးနီးယားနိုင်ငံ	၅-၁၀-၁၉၇၆
၅၇။	ကျူးဘားနိုင်ငံ	၁၂-၁၀-၁၉၇၆
၅၈။	ပေါ်တူဂီနိုင်ငံ	၁၄-၁၁-၁၉၇၆
၅၉။	အယ်လ်ဘေးနီးယားနိုင်ငံ	၁၅-၁၂-၁၉၇၆

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၆၀။	ကိုစတာရီကာနိုင်ငံ	၈-၃-၁၉၇၇
၆၁။	မော်ရိုကိုနိုင်ငံ	၃၁-၇-၁၉၇၈
၆၂။	မောရစ်ရှပ်စ်နိုင်ငံ	၃၀-၁၂-၁၉၇၈
၆၃။	ချီလီနိုင်ငံ	၂၂-၄-၁၉၈၂
၆၄။	ပနားမားနိုင်ငံ	၁၅-၇-၁၉၈၂
၆၅။	ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ	၁-၉-၁၉၈၂
၆၆။	ဆိုက်ပရပ်စ်နိုင်ငံ	၁၅-၇-၁၉၈၅
၆၇။	ဗာနေးတူနိုင်ငံ	၂၈-၁-၁၉၈၇
၆၈။	ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ	၂၈-၁၁-၁၉၈၈
၆၉။	ပီရူးနိုင်ငံ	၂၈-၈-၁၉၈၉
၇၀။	ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ	၂၀-၁၁-၁၉၉၀
၇၁။	ပါပူဝါနယူးဂီနီယာနိုင်ငံ	၂၄-၇-၁၉၉၁
၇၂။	ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ	၂၁-၉-၁၉၉၃
၇၃။	ဂါနာနိုင်ငံ	၁၃-၁-၁၉၉၅
၇၄။	တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ	၂၀-၄-၁၉၉၅
၇၅။	ကင်ညာနိုင်ငံ	၂၆-၉-၁၉၉၇
၇၆။	ကူဝိတ်နိုင်ငံ	၁၆-၁၂-၁၉၉၈
၇၇။	ယူကရိန်းနိုင်ငံ	၁၉-၁-၁၉၉၉
၇၈။	အဇာဘိုင်ဂျန်နိုင်ငံ	၃-၈-၁၉၉၉
၇၉။	ဂျော်ဂျီယာနိုင်ငံ	၁၆-၈-၁၉၉၉
၈၀။	တၢ်ခမ်နစ္စတန်နိုင်ငံ	၂၆-၈-၁၉၉၉
၈၁။	ခရိုအေးရှားနိုင်ငံ	၃-၉-၁၉၉၉
၈၂။	ဘယ်လာရပ်စ်နိုင်ငံ	၂၂-၉-၁၉၉၉
၈၃။	ကာဇက်စတန်နိုင်ငံ	၂၃-၉-၁၉၉၉
၈၄။	တာဂျစ်ကစ္စတန်နိုင်ငံ	၂၉-၉-၁၉၉၉

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၈၅။	ဂျမေကာနိုင်ငံ	၆-၁၂-၁၉၉၉
၈၆။	ကာဂျီစတန်နိုင်ငံ	၉-၁၁-၂၀၀၀
၈၇။	ဥဘတ်ကစ္စတန်နိုင်ငံ	၈-၂-၂၀၀၁
၈၈။	ဥရုဂွေးနိုင်ငံ	၂၂-၂-၂၀၀၁
၈၉။	မက်စီဒိုနီးယားနိုင်ငံ	၉-၇-၂၀၀၃
၉၀။	အိုင်ယာလန်နိုင်ငံ	၁၀-၂-၂၀၀၄
၉၁။	ဆူဒန်နိုင်ငံ	၂၀-၅-၂၀၀၄
၉၂။	ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ	၂၅-၈-၂၀၀၄
၉၃။	ကာတာနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၀၅
၉၄။	အရှေ့တီမောနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၀၆
၉၅။	မွန်တီနီဂရိုနိုင်ငံ	၂၇-၁၁-၂၀၀၆
၉၆။	ဆလိုဗေးနီးယားနိုင်ငံ	၁၈-၁၂-၂၀၀၆
၉၇။	မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ	(၁၉၇၅ တွင်စတင်သံဆက်၍ ၁၉၈၃ တွင် သံဆက်သွယ်မှုဖြတ်တောက်) (၂၆-၄-၂၀၀၇)ရက်နေ့တွင် သံတမန် ဆက်သွယ်မှု ပြန်လည်ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်)
၉၈။	အင်ဒိုရာနိုင်ငံ	၁၁-၂-၂၀၀၉
၉၉။	ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ	၂၇-၈-၂၀၀၉
၁၀၀။	ဘာရိန်းနိုင်ငံ	၁၀-၁၁-၂၀၀၉
၁၀၁။	ဖီဂျီနိုင်ငံ	၁၀-၅-၂၀၁၀
၁၀၂။	အိုမန်နိုင်ငံ	၁၄-၁၂-၂၀၁၀
၁၀၃။	ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံ	၁၃-၁-၂၀၁၁
၁၀၄။	ဘော့စ်နီးယားနှင့် ဟာဇီဂိုဗီးနားနိုင်ငံ	၂၅-၈-၂၀၁၁
၁၀၅။	မာလာဝီနိုင်ငံ	၃၀-၁-၂၀၁၂
၁၀၆။	ဘူတန်နိုင်ငံ	၁-၂-၂၀၁၂
၁၀၇။	လူဇင်ဘတ်နိုင်ငံ	၃၁-၇-၂၀၁၂

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သံတမန်ဆက်သွယ်မှုစသည့်နေ့ရက်
၁၀၈။	လက်ဗီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၁၂
၁၀၉။	အက်စ်တိုးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၂၆-၉-၂၀၁၂
၁၁၀။	အိုက်စလန်သမ္မတနိုင်ငံ	၁၉-၁၂-၂၀၁၂
၁၁၁။	အာမေးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၃၁-၁-၂၀၁၃
၁၁၂။	အင်ဂိုလာသမ္မတနိုင်ငံ	၁၉-၉-၂၀၁၃
၁၁၃။	လစ်သူယေးနီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၈-၁၀-၂၀၁၃
၁၁၄။	အီသီယိုးပီးယားဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ	၂၈-၁၂-၂၀၁၅
၁၁၅။	မော်လ်တာသမ္မတနိုင်ငံ	၅-၄-၂၀၁၇
၁၁၆။	အီကွေဒေါသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၄-၂၀၁၇
၁၁၇။	မာရှယ်ကျွန်းစုသမ္မတနိုင်ငံ	၂၁-၄-၂၀၁၇
၁၁၈။	ဟိုလီဆီး(ဗာတီကန်နန်းတော်)	၁-၅-၂၀၁၇
၁၁၉။	လိုက်ဘေးရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ	၅-၅-၂၀၁၇
၁၂၀။	ဂီနီသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၆-၂၀၁၇
၁၂၁။	ဆေးရှဲလ်သမ္မတနိုင်ငံ	၁၂-၇-၂၀၁၇
၁၂၂။	ဘီနင်သမ္မတနိုင်ငံ	၂-၇-၂၀၁၉
၁၂၃။	တိုဂိုသမ္မတနိုင်ငံ	၃၁-၇-၂၀၁၉
၁၂၄။	နီကာရာဂွါ သမ္မတနိုင်ငံ	၆-၈-၂၀၂၀
၁၂၅။	အာရပ်စော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စု	၉-၁၁-၂၀၂၀
၁၂၆။	ဂီနီဘစ်ဆောသမ္မတနိုင်ငံ	၆-၃-၂၀၂၃

မြန်မာသံရုံးဖွင့်လှစ်ထားရှိသောနိုင်ငံများ

- ၁။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့
- ၂။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ကင်ဘာရာမြို့
- ၃။ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့
- ၄။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ဒါကာမြို့
- ၅။ ဘရာဇီးနိုင်ငံ၊ ဘရာဇီးလီးယားမြို့

- ၆။ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရတ်ဆဲလ်မြို့
- ၇။ ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ဒါစရီဘီဂါဝမ်မြို့
- ၈။ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ ဖန္ဒမ်းပင်မြို့
- ၉။ ကနေဒါနိုင်ငံ၊ အော့တဝါမြို့
- ၁၀။ ချက်နိုင်ငံ၊ ပါရာဂွေးမြို့
- ၁၁။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဘေဂျင်းမြို့
- ၁၂။ ကျူးဘားနိုင်ငံ၊ ဟာဗားနားမြို့
- ၁၃။ အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ကိုင်ရိုမြို့
- ၁၄။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ပါရီမြို့
- ၁၅။ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ဘာလင်မြို့
- ၁၆။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နယူးဒေလီမြို့၊ ကာလကတ္တားမြို့
- ၁၇။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျကာတာမြို့
- ၁၈။ အစ္စရေးနိုင်ငံ၊ တဲလ်အဗစ်မြို့
- ၁၉။ အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့
- ၂၀။ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြို့
- ၂၁။ ကိုရီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဆိုးလ်မြို့
- ၂၂။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ၊ ကူဝိတ်မြို့
- ၂၃။ လာအိုနိုင်ငံ၊ ဗီယန်ကျင်းမြို့
- ၂၄။ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်ပူမြို့
- ၂၅။ နီပေါနိုင်ငံ၊ ခတ္တမန္တမြို့
- ၂၆။ နော်ဝေနိုင်ငံ၊ အော်စလိုမြို့
- ၂၇။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ အစ္စလာမ်ဘတ်မြို့
- ၂၈။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့
- ၂၉။ ရုရှားနိုင်ငံ၊ မော်စကိုမြို့
- ၃၀။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ရီယာဒ်မြို့
- ၃၁။ စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူမြို့
- ၃၂။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၊ ပတ်တိုရီမြို့
- ၃၃။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ကိုလန်ဘိုမြို့
- ၃၄။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့
- ၃၅။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီမြို့
- ၃၆။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဟနွိုင်းမြို့
- ၃၇။ ဆာဗီးယားနိုင်ငံ၊ ဘဲဂရိတ်မြို့

မြန်မာကောင်စစ်ဝန်ချုပ်ရုံး ဖွင့်လှစ်ထားရှိသောနိုင်ငံများ

- ၁။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ကလက္ကတားမြို့
- ၂။ ရုရှားနိုင်ငံ၊ စိန့်ပီတာစဘတ်မြို့
- ၃။ ရုရှားနိုင်ငံ၊ နိုဘိုစီဗစ်မြို့
- ၄။ ယူအေအီးနိုင်ငံ၊ ဒူဘိုင်းမြို့
- ၅။ ဘယ်လာရုစ်နိုင်ငံ၊ မင့်စ်မြို့
- ၆။ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ချုံချင်းမြို့
- ၇။ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ဟောင်ကောင်မြို့
- ၈။ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ကူမင်းမြို့
- ၉။ တရုတ်နိုင်ငံ၊ နန်နင်း
- ၁၀။ ယူအက်အေနိုင်ငံ၊ လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မြို့
- ၁၁။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးရာမူဝါဒမှာ "နိုင်ငံတော်သည် လွတ်လပ်၍ တက်ကြွပြီး ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးသည်။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝတ်မပျက်ပေါင်းဖက် ဆက်ဆံရေးကိုရှေးရှုသည်။ နိုင်ငံအချင်းချင်း ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူများကို စောင့်ထိန်းသည်။" (ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ - ပုဒ်မ-၄၁)

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ပေါက်မြောက်စေရန်အတွက် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ သို့သော် ပြည်ပမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခြားနိုင်ငံများနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိနေခြင်းကြောင့် မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် အထူးပင်အရေးကြီးပါသည်။ ထိုသို့ ပြည်ပဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒဟု ခေါ်ဆို လေ့ရှိကြပါသည်။

(က) နိုင်ငံတော်သည် မည်သည့်နိုင်ငံကိုမျှ စတင်ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြု။

(ခ) နိုင်ငံတော်အတွင်း မည်သည့်နိုင်ငံခြားတပ်ဖွဲ့ကိုမျှ တပ်ချခွင့်မပြု။

(ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ - ပုဒ်မ-၄၂(က)၊ (ခ))

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လွတ်လပ်ရေးရရှိချိန်မှစ၍ လွတ်လပ်၍ တက်ကြွပြီး ဘက်မလိုက် သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ (Independent, Active and Non-aligned Foreign Policy)ကို ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်းမှာ -

- (က) စစ်အေးကာလ အရှေ့အုပ်စုနှင့်အနောက်အုပ်စုဟူ၍ ကွဲပြားနေချိန်တွင် ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီး လွတ်လပ်စွာ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးလိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (ခ) လွတ်လပ်ရေးရရှိရန် ကြိုးပမ်းရခြင်း၏တန်ဖိုးနှင့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို တစ်ထပ်တည်းထားလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (ဂ) ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုဒဏ်ကိုခံစားသိရှိပြီး အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စုအားပြိုင်မှုကြား စစ်မြေပြင်ဖြစ်လာနိုင်ခြင်းကို ရှောင်ရှားလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (ဃ) ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် စီးပွားရေး ပြန်လည်ဦးမော့လာစေရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် အုပ်စုနှစ်စု၏ နောင်ကြိုးမဲ့အကူအညီများကိုသာ လက်ခံလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
- (င) လူဦးရေများ၍ ဝါဒခြင်းမတူညီသည့် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြားတွင်ရှိနေ၍ ဘက်မလိုက်လိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်၍ဘက်မလိုက်သော နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူ (၅) ချက် (The Five Principles of Peaceful Co-existence)

ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူ(၅)ချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ၏ အခြေခံရေသောက်မြစ်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါမူဝါဒသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ၊ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက ချမှတ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၈-၆-၁၉၅၄ ရက်နေ့တွင် နယူးဒေလီမြို့၌ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များသည်လည်းကောင်း၊ ၂၉-၆-၁၉၅၄ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ မြန်မာနှင့်တရုတ် ခေါင်းဆောင်များသည်လည်းကောင်း အောက်ပါ မူကြီး(၅)ချက်ကို သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည် -

- (က) တစ်နိုင်ငံ၏နယ်မြေတည်တံ့မှုနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှုကို တစ်နိုင်ငံက လေးစားရန်၊

Mutual respect for each other's territorial integrity and sovereignty.

(ခ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုမပြုလုပ်ရန်၊

To abide by mutual non-aggression.

(ဂ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုလုပ်ရန်၊

Non-interference in each other's internal affairs.

(ဃ) တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ တန်းတူရည်တူရှိရန်နှင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းရန်၊

Respect for mutual equality and to work for mutual benefit.

(င) ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

Peaceful co-existence.

မြန်မာနိုင်ငံသည် အထက်ပါ ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး အခြေခံမူကြီး(၅) ချက်ကိုကိုင်စွဲလျက် ကုလသမဂ္ဂအခြေခံမူများ၊ ရည်မှန်းချက်များနှင့်အညီ အောက်ပါအတိုင်း ဆောက်ရွက်ခဲ့ပါသည် -

(က) ကုလသမဂ္ဂ၏လှုပ်ရှားမှုများတွင် မိမိ၏အခြေခံမူနှင့်အညီ နီးကြားတက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားခြင်း၊

(ခ) လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးကို အစဉ်အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(ဂ) လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊

(ဃ) အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(င) နယ်ချဲ့ဝါဒီများ၏ ကျူးကျော်စွက်ဖက်မှုများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊

(စ) ကိုလိုနီစနစ်ဖျက်သိမ်းရေးကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(ဆ) ကိုလိုနီဝါဒ အသားအရောင်ခွဲခြားမှုနှင့် လူမျိုးခွဲခြားမှုစနစ်များကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း၊

(ဇ) ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များကို အားပေးထောက်ခံခြင်း၊

(ဈ) နယ်ချဲ့ကျူးကျော်ရေးစစ်ပွဲများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းများသို့ မြန်မာဝင်ရောက်ခဲ့သည့် ရက်စွဲများ

၁။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့. (FAO)	၁၁-၉-၁၉၄၇
၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့. (ILO)	၁၈-၅-၁၉၄၈
၃။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့. (WHO)	၁-၇-၁၉၄၈
၄။ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်စည်းကြပ်ခွန်အပေါ် အထွေထွေသဘောတူညီချက်	၁၉၄၈
၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ (ITU)	၁-၁၀-၁၉၄၉
၆။ ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့. (UNESCO)	၂၇-၆-၁၉၄၉

၇။ ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ (WMO)	၁၉-၈-၁၉၄၉
၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေကြောင်းအဖွဲ့ (ICAO)	၈-၇-၁၉၄၈
၉။ ကမ္ဘာ့စာပို့လုပ်ငန်းသမဂ္ဂ (UPC)	၄-၁၀-၁၉၄၉
၁၀။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF)	၃-၁-၁၉၅၂
၁၁။ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (NAMC)	၂၉-၆-၁၉၅၄
၁၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာရေးကော်ပိုရေးရှင်းအဖွဲ့ (IFC)	၃-၁၂-၁၉၅၆
၁၃။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (IBRD)	၃-၁-၁၉၅၂
၁၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရေကြောင်းအဖွဲ့ (IMO)	၆-၇-၁၉၅၁
၁၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဏုမြူစွမ်းအင်အဖွဲ့ (IAEA)	၁၈-၁၀-၁၉၅၇
၁၆။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအသင်း (IDA)	၅-၁၁-၁၉၆၂
၁၇။ ကုလသမဂ္ဂကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုညီလာခံ (UNCTAD)	၃၀-၁၂-၁၉၆၄
၁၈။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IFAD)	၂၃-၁-၁၉၉၀
၁၉။ ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (UNIDO)	၁၂-၄-၁၉၉၀
၂၀။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (WTO)	၁-၁-၁၉၉၅
၂၁။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ASEAN)	၂၃-၇-၁၉၉၇
၂၂။ ဘင်းစ်တက်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (BIMST-EC)	၂၂-၁၂-၁၉၉၇
၂၃။ ကမ္ဘာ့ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (WIPO)	၁၅-၅-၂၀၀၁
၂၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအဖွဲ့အစည်း (၁၄၇)နိုင်ငံ (ION)	၂၇-၁၀-၂၀၁၂
၂၅။ နိုင်ငံတကာရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့ (IOM)	၂၇-၁၁-၂၀၁၂
၂၆။ ဇီဝလက်နက်တားဆီးပိတ်ပင်ရေးစာချုပ်၏အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ (၁၇၁) နိုင်ငံမြောက်	၁-၁၂-၂၀၁၄

ကမ္ဘာ့အထွေထွေ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

နေစကြဝဠာအကြောင်း

နေသည် အနန္တစကြဝဠာကြီးအတွင်းတည်ရှိနေသော ကြယ်များအနက် တစ်လုံးဖြစ်သည်။ နေကိုကမ္ဘာအပါအဝင် ဂြိုဟ်ကြီးကိုးလုံးက (နောက်ပိုင်းတွင် ပလူတိုအား ဂြိုဟ်အဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်) မိမိတို့၏ ပတ်လမ်းကြောင်းများမှ လှည့်ပတ်နေသကဲ့သို့ နေသည်လည်း နဂါးငွေ့တန်းကြယ်စုကြီး၏ အလယ်ကိုဗဟိုပြု၍ လည်ပတ်နေသည်။

နေ၏သက်တမ်း

- နှစ်ပေါင်း ၄,၆၀၀,၀၀၀,၀၀၀ နှစ်။

နေနှင့် ကမ္ဘာအကွာအဝေး

- အနီးဆုံးအချိန်တွင် ၁၄၇,၁၀၀,၀၀၀ ကီလိုမီတာဝေးသည်။
- အဝေးဆုံးအချိန်တွင် ၁၅၂,၁၀၀,၀၀၀ ကီလိုမီတာဝေးသည်။

နေ၏အပူချိန်

- နေ၏မျက်နှာပြင်တွင် ၅,၅၀၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်
- နေ၏အတွင်းဘက်တွင် ၁၅,၀၀၀,၀၀၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်

နေ၏၎င်းဝင်ရိုးပေါ်တွင်လည်ပတ်နှုန်း

- တစ်လလျှင် တစ်ပတ်။

နေ၏အချင်း

- ၁,၃၉၂,၀၀၀ ကီလိုမီတာ (ကမ္ဘာ၏ ၁၀၉ဆ နီးပါးခန့်)

ကမ္ဘာအကြောင်း

နေကိုလှည့်ပတ်နေသော ဂြိုဟ်များအနက် မာကျူရီနှင့် ဗီးနပ်စ်ဂြိုဟ်များပြီးလျှင် ကမ္ဘာသည် နေနှင့်တတိယအနီးဆုံးဖြစ်သည်။ နေစကြဝဠာအတွင်းရှိ ဂြိုဟ်များအနက် ပဉ္စမအကြီးဆုံးလည်း ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာမျက်နှာပြင်၏ ရာခိုင်နှုန်း ၇၀ မှာ ရေပြင်များဖြစ်ပြီး ရာခိုင်နှုန်း ၃၀မှာ ကုန်းမြေဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ရွှေ့လျားမှုသုံးမျိုးဖြင့်ရွှေ့လျားနေသည် -

- (၁) မိမိဝင်ရိုးပေါ်တွင် လည်ပတ်နေခြင်း၊
- (၂) နေကို မိမိ၏ပတ်လမ်းကြောင်းဖြင့် လည်ပတ်နေခြင်း၊

(၃) အနန္တစကြဝဠာ နဂါးငွေ့တန်းကြယ်စုကြီးအတွင်း နေစကြဝဠာမှ နေနှင့်တကွ အခြားဂြိုဟ်များနှင့်အတူ ဖြတ်သန်းရွေ့လျားနေခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ၏သက်တမ်း

- နှစ်ပေါင်းအနည်းဆုံး ၄ ဒသမ ၅ ဘီလီယံနှစ်ခန့်။

ကမ္ဘာ၏အပူချိန်

- ပျမ်းမျှကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်အပူချိန်မှာ ၁၄ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ၏ မိမိဝင်ရိုးပေါ်တွင်လည်ပတ်မှု

- ၂၃ နာရီ၊ ၅၆ မိနစ်၊ ၄ ဒသမ ၀၉ စက္ကန့်လျှင် တစ်ပတ်နှုန်း။

ကမ္ဘာ၏အချင်း

- ၁၂၇၁၃.၅၄ ကီလိုမီတာ

လအကြောင်း

လသည် နေစကြဝဠာအတွင်း ကမ္ဘာ၏အနီးဆုံးသော တစ်ခုတည်းဖြစ်သည့် အရန်လ ဖြစ်သည်။ လသည် ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်မရှိဘဲ ကမ္ဘာကို ၂၇ ရက်၊ ၇ နာရီနှင့် ၄၃ မိနစ် တွင် တစ်ပတ်နှုန်းဖြင့် လှည့်ပတ်နေသည်။

လ၏သက်တမ်း

- ၄,၆၀၀,၀၀၀,၀၀၀ (၄ ဒသမ ၆ ဘီလီယံ)နှစ်ပေါင်း

လ၏အချင်း

- ၃၄၇၆ ကီလိုမီတာ

ကမ္ဘာနှင့် လအကွာအဝေး

- အနီးဆုံးအချိန်တွင် အကွာအဝေး ၃၅၆,၃၉၉ ကီလိုမီတာ
- အဝေးဆုံးအချိန်တွင် အကွာအဝေး ၄၀၆,၆၉၉ ကီလိုမီတာ

ကမ္ဘာ့တိုက်ကြီးများ

အာရှတိုက်

၁။ ဧရိယာ = ၄၄၅၇၉၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ

၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း = ၂၉ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း

ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း

- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် = ဧဝရက်တောင်၊ တရုတ်နိုင်ငံ - နီပေါနိုင်ငံ
အမြင့်ဆုံးနေရာ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၈၈၄၈ မီတာ၊
၂၉၀၂၉ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် = ပင်လယ်ကမ်းခြေ၊ အစ္စရေးနိုင်ငံ - ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ
အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ - ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံ
(ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၄၂၇ မီတာ၊
၁၄၀၁ ပေ)

အာဖရိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၃၀၃၇၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း = ၂၀ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း
ဧရိယာ၏ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် = ကီလီမန်ဂျာရီတောင်၊ တန်ဇနီးနီးယားနိုင်ငံ၊
အထက် အမြင့်ဆုံးနေရာ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၅၈၉၅ မီတာ၊
၁၉၃၄၁ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် = အက်ဆယ်ရေကန်၊ ဂျီဘူတီနိုင်ငံ
အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၁၅၅ မီတာ၊
၅၀၉ ပေ)

မြောက်အမေရိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၂၄၇၀၉၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း = ၁၆ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း
ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် = ဒီနာလီတောင်၊ အလာစကာ ပြည်နယ်၊
အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်
အထက် ၆၁၉၈ မီတာ၊ ၂၀၃၃၅ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် = ဒက်သ်တောင်ကြား၊ ကာလီဖိုးနီးယား ပြည်နယ်၊
အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်
အောက် ၈၆ မီတာ၊ ၂၈၂ ပေ)

တောင်အမေရိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၁၇၈၄၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်း = ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း
ဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် = အာကွန်ကာဂွါတောင်၊ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ

- အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၆၉၆၀ မီတာ၊ ၂၂၈၃၀ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = လာဂူနာဒီကာဗွန်ကန်၊ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၁၀၅ မီတာ၊ ၃၄၄ ပေ)

အန္တာတိကတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၁၄၀၀၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၉ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ = ဗီဆင်မက်ဆစ်တောင် (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၄၈၉၂ မီတာ၊ ၁၆၀၅၀ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ဗက်စဖီးတောင်၊ ရေနက်ကန်(ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၅၀ မီတာ၊ ၁၆၀ ပေ)

ဥရောပတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၁၀၁၈၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၆ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ = အဲလ်ဘရစ်တောင်ထိပ်၊ အယ်လ်ပိုင်းတောင်တန်း၊ ရုရှားနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၅၆၄၂ မီတာ၊ ၁၈၅၁၀ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = ကက်စပီယံပင်လယ်၊ ရုရှားနိုင်ငံ (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၂၈ မီတာ၊ ၉၂ ပေ)

ဩစတြေးလျတိုက်

- ၁။ ဧရိယာ = ၈၆၀၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ
- ၂။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေစုစုပေါင်းဧရိယာ၏ ရာခိုင်နှုန်း = ၅ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း
- ၃။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်အမြင့်ဆုံးနေရာ = ပန်ကတ်ဂျရာတောင်၊ ပါပူရာပြည်နယ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ(ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၄၈၈၄ မီတာ၊ ၁၆၀၂၄ ပေ)
- ၄။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် အနိမ့်ဆုံးနေရာ = အီရီကန် (ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် ၁၅ မီတာ၊ ၄၉ ပေ)

ကမ္ဘာ့သဘာဝရေကန်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	ဧရိယာ	
			စတုရန်းမိုင်	စတုရန်းကီလိုမီတာ
၁။	ကက်စပီယံပင်လယ်	အရှေ့အလယ်ပိုင်း	၁၄၃၀၀၀	၃၇၁၀၀၀
၂။	ဆူပရီးယားရေကန်	ကနေဒါ-အမေရိကန်	၃၁၇၀၀	၈၂၁၀၀
၃။	ဗစ်တိုးရီးယားရေကန်	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၂၆၅၉၀	၆၈၈၇၀
၄။	ဟူရွန်ရေကန်	ကနေဒါ-အမေရိကန်	၂၃၀၀၀	၅၉၆၀၀
၅။	မီချီဂန်ရေကန်	အမေရိကန်	၂၂၀၀၀	၅၈၀၀၀
၆။	တန်ဂန်ယိကရေကန်	ဘူရန်ဒီ၊ တန်ဇမ်နီးယား၊ ဇမ်ဇီဘာ၊ ကွန်ဂို	၁၂၆၀၀	၃၂၆၀၀
၇။	ဘိုင်ကယ်ရေကန်	ရုရှား	၁၂၂၀၀	၃၁၅၀၀
၈။	ဂရိတ်ဘဲယားရေကန်	ကနေဒါအနောက် မြောက်ပိုင်းနယ်မြေများ	၁၂၀၀၀	၃၁၀၀၀
၉။	မာလာဝီရေကန်	အရှေ့ပိုင်းအာဖရိက	၁၁၄၀၀	၂၉၅၀၀
၁၀။	ဂရိတ်ဆလေ့ဗရေကန်	ကနေဒါအနောက် မြောက်ပိုင်းနယ်မြေများ	၁၀၀၀၀	၂၇၀၀၀

နိဘယ်ဆု (၆) မျိုး

- ၁။ ဆေးဝါးထူးချွန်ဆု
၂။ စာပေဆု
၃။ ရူပဗေဒထူးချွန်ဆု

- ၄။ ဓာတုဗေဒထူးချွန်ဆု
၅။ ငြိမ်းချမ်းရေးဆု
၆။ စီးပွားရေးသိပ္ပံထူးချွန်ဆု

တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရေအရင်းအမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှုအခြေအနေ(ထုတ်ည်ပမာဏ)

ကုမကီလိုမီတာ

စဉ်	နိုင်ငံအမည်	သုံးစွဲနိုင်သော ရေ အရင်းအမြစ်	မြေအောက် ရေ အရင်းအမြစ်	မြေပြင်ပေါ်ရှိ ရေပမာဏ ရေအရင်း အမြစ်	ပြန်လည် ဖြည့်တင်းနိုင်သော ရေအရင်းအမြစ်
၁။	ဘရာဇီးလ်	၅၄၁၈	၁၈၇၄	၅၄၁၈	၈၂၃၃
၂။	ရုရှား	၄၃၁၃	၇၈၈	၄၀၃၇	၄၅၀၈
၃။	အမေရိကန်	၂၀၀၀	၁၃၀၀	၁၈၆၂	၃၀၆၉
၄။	ကနေဒါ	၂၈၅၀	၃၇၀	၂၈၄၀	၂၉၀၂
၅။	တရုတ်	၂၈၇၉	၈၃၃	၂၇၇၅	၂၈၄၀
၆။	ကိုလံဘီယာ	၂၁၁၂	၅၁၀	၂၁၁၂	၂၁၃၂
၇။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၈၃၈	၄၅၅	၂၇၉၃	၂၀၁၉
၈။	ပီရူး	၁၆၁၆	၃၀၃	၁၆၁၆	၁၉၁၃
၉။	အိန္ဒိယ	၁၂၆၁	၄၁၉	၁၂၂၂	၁၉၁၁
၁၀။	ကွန်ဂို	၉၀၀	၄၂၁	၈၉၉	၁၂၈၃
၁၁။	ဗင်နီဇွဲလား	၇၂၃	၂၂၇	၇၀၀	၁၂၃၃
၁၂။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၀၅	၂၁	၈၄	၁၂၂၇
၁၃။	မြန်မာ	၈၈၁	၁၅၆	၈၇၅	၁၁၆၈

ကမ္ဘာ့သမုဒ္ဒရာကြီးများ

စဉ်	အမည်	ဧရိယာစတုရန်း ကီလိုမီတာ	ပျမ်းမျှအနက်(ပေ)
၁။	ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ	၁၆၈၇၂၃၀၀၀	၃၅၈၂၇
၂။	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၈၅၁၃၃၀၀၀	၃၀၂၄၆
၃။	အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ	၇၀၅၆၀၀၀၀	၂၄၄၆၀
၄။	အာတိတ်သမုဒ္ဒရာ	၁၅၅၅၈၀၀၀	၁၈၄၅၆

ကမ္ဘာ့အရှည်ဆုံးမြစ်ကြီးများ

စဉ်	အမည်	စီးဝင်ရာမြေပြင်	မြစ်အရှည်(မိုင်)
၁။	နိုင်းမြစ်	မြေထဲပင်လယ်	၄၁၃၀
၂။	အမေရိကန်မြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၃၉၇၆
၃။	ယန်စီမြစ်	အရှေ့တရုတ်ပင်လယ်	၃၉၁၇
၄။	မစ္စစ္စပီမြစ်	မက္ကဆီကိုပင်လယ်ကွေ့	၃၉၀၂
၅။	ယန်နီဆိုင်မြစ်	ကာရာပင်လယ်	၃၄၄၅
၆။	မြစ်ဝါမြစ်	ဘိုဟိုင်းပင်လယ်	၃၃၉၅
၇။	အော့ဘာအီရောတစ်မြစ်	အော့ဘာပင်လယ်ကွေ့	၃၃၆၄
၈။	ရီယိုဒီလာပလာတာမြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၃၀၃၀
၉။	ကွန်ဂိုမြစ်	အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	၂၉၂၂
၁၀။	အေမာမြစ်	အိုကာတစ်ပင်လယ်	၂၇၆၃

ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်ဆုံးနေရာများ

- (က) ပီထရာရူးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအဆောက်အအုံ (ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ)
- (ခ) မဟာတံတိုင်းကြီး (တရုတ်နိုင်ငံ)
- (ဂ) ရီဒီမာယေရှုခရစ်တော်ရုပ်တု (ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ)
- (ဃ) ချီချန်အီဇာအဆောက်အအုံ (မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ)
- (င) တာ့ချီမဟာအဆောက်အအုံ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ)
- (စ) မာချူပီချူရှေးဟောင်းမြို့ (ပီရူးနိုင်ငံ)
- (ဆ) ကိုလိုဆီယမ်ရှေးဟောင်းအားကစားရုံ (အီတလီနိုင်ငံ)

ကမ္ဘာ့လူဦးရေစုစုပေါင်း

ကမ္ဘာ့လူဦးရေသည် ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် ၈ ဘီလီယံကျော်ရှိနိုင်ပြီး ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၁ ဒသမ ၂ ဘီလီယံခန့် ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က ခန့်မှန်းထားသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရေချိုအိုင် (၁၀) ခု

စဉ်	အမည်	အကျယ်အဝန်း (စတုရန်းကီလိုမီတာ)	တည်နေရာ
၁။	ဆူပီးရီးယား (Lake Superior)	၈၂,၈၀၃	မြောက်အမေရိက
၂။	ဗစ်တိုးရီးယား (Lake Victoria)	၆၈,၈၈၀	အာဖရိက
၃။	ဟူရန် (Lake Huron)	၅၉,၅၈၈	မြောက်အမေရိက
၄။	မီချီဂန် (Lake Michigan)	၅၈,၀၃၀	မြောက်အမေရိက
၅။	တန်ဂါယီကာ (Lake Tanganyika)	၆၂,၇၈၀	အာဖရိက
၆။	ဘိုင်ကယ် (Lake Baikal)	၃၁,၇၂၂	အာရှ
၇။	ဂရိတ်ဘဲယား (Great Bear Lake)	၃၁,၃၅၃	မြောက်အမေရိက
၈။	မာလာဝီ (Lake Malawi)	၂၉,၆၀၀	အာဖရိက
၉။	ဂရိတ်ဆလေ့စ် (Great Slave Lake)	၂၇,၂၀၀	မြောက်အမေရိက
၁၀။	အီရိန် (Lake Erie)	၂၅,၆၆၇	မြောက်အမေရိက

လူပြောအများဆုံး ကမ္ဘာ့ဘာသာစကားများ

- ၁။ အင်္ဂလိပ်
၂။ တရုတ်
၃။ ဟင်ဒီ
၄။ စပိန်
၅။ အာရဗီ

- ၆။ ပြင်သစ်
၇။ ဘင်္ဂါလီ
၈။ ရုရှား
၉။ ပေါ်တူဂီ
၁၀။ အင်ဒိုနီးရှား

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဲကန္တာရ (၁၀) ခု

စဉ်	အမည်	တည်နေရာ	အကျယ်အဝန်း (ကီလိုမီတာ)
၁။	အန္တာတိက ကန္တာရ	အန္တာတိက	၁၄.၂ သန်း
၂။	အာတိတ် ကန္တာရ	အရှေ့ဥရောပ၊ မြောက်အမေရိက	၁၃.၉ သန်း
၃။	ဆာဟာရ ကန္တာရ	အာဖရိက	၉.၂ သန်း
၄။	ဩစတြေးလျကန္တာရ	အရှေ့အလယ်ပိုင်း	၂.၇ သန်း
၅။	အာရေဗျ ကန္တာရ	အနောက်အာရှ	၂.၃ သန်းကျော်
၆။	ဂိုဘီ ကန္တာရ	အရှေ့အာရှ	၁.၂၉ သန်းကျော်
၇။	ကလာဟာရီ	တောင်အာဖရိက	၉ သိန်း
၈။	ပန်တာဂိုးနီးယန်း	တောင်အမေရိက	၆.၇ သိန်းကျော်
၉။	ဆီးရီးယား	အနောက်အာရှ	၅ သိန်း
၁၀။	ဂရိတ်ချိုင့်ဝှမ်း	မြောက်အမေရိက	၄.၉၂ သိန်းကျော်

ကမ္ဘာ့လူဦးရေအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ
၁။	အိန္ဒိယ	၁၄၃၅.၂၃ သန်းခန့်
၂။	တရုတ်	၁၄၂၅.၄၉ သန်းခန့်
၃။	အမေရိကန်	၃၄၀.၉၁ သန်းခန့်
၄။	အင်ဒိုနီးရှား	၂၇၈.၆၈ သန်းခန့်
၅။	ပါကစ္စတန်	၂၄၂.၈ သန်းခန့်
၆။	နိုင်ဂျီးရီးယား	၂၂၆.၄၆ သန်းခန့်
၇။	ဘရာဇီးလ်	၂၁၇.၀၄ သန်းခန့်
၈။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၇၃.၈၃ သန်းခန့်
၉။	ရုရှား	၁၄၄.၂ သန်းခန့်
၁၀။	မက္ကဆီကို	၁၂၈.၉၃ သန်းခန့်

ကမ္ဘာ့လူဦးရေအနည်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ
၁။	ဗာတီကန်မြို့ပြ	၇၆၄
၂။	တူကဲလူ	၁၉၁၅
၃။	နျူးအေး	၁၉၃၅
၄။	ဖော်ကလန်ကျွန်းများ	၃၈၀၃
၅။	မောင်းဆာရတ်	၄၃၇၂
၆။	စိန့်ပီယာနှင့် မီကွာလမ်	၅၈၁၅
၇။	စိန့်ဘာတိုလီမီ	၁၁၀၁၉
၈။	ဝေါလစ်နှင့် ဖူကျူးနား	၁၁၄၃၉
၉။	တူဗာလူ	၁၁၄၇၈
၁၀။	နော်ရူး	၁၂၈၈၄

လူဦးရေအများဆုံးမြို့ကြီးများ

အဆင့်	မြို့တော်	နိုင်ငံ	လူဦးရေ
၁။	တိုကျို	ဂျပန်	၃၇ သန်းကျော်
၂။	နယူးဒေလီ	အိန္ဒိယ	၃၃ သန်းကျော်
၃။	ရှန်ဟိုင်း	တရုတ်	၂၉ သန်းကျော်
၄။	ဒါကာ	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၂၃ သန်းကျော်
၅။	ဆာပေါလို	ဘရာဇီးလ်	၂၂.၈ သန်းကျော်
၆။	ကိုင်းရို	အီဂျစ်	၂၂.၆ သန်းကျော်
၇။	မက္ကဆီကို	မက္ကဆီကို	၂၂.၅ သန်းကျော်
၈။	ဘေကျင်း	တရုတ်	၂၂ သန်းခန့်
၉။	မွန်ဘိုင်း	အိန္ဒိယ	၂၁ သန်းကျော်
၁၀။	အိုဆာကာ	ဂျပန်	၁၉ သန်းခန့်

လူဦးရေအထူထပ်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	တစ်စတုရန်းကီလိုမီတာတွင် နေထိုင်သည့် လူဦးရေ
၁။	မကာအို	၂၁၆၇၄
၂။	မိုနာကို	၁၈၀၇၉
၃။	စင်ကာပူ	၈၄၃၀
၄။	ဟောင်ကောင်	၇၁၄၀
၅။	ဂျီဘရော်တာ	၄၈၁၁
၆။	ဘာရိန်း	၁၉၀၉
၇။	ဘာတီကန်စီးတီး	၁၇၃၆
၈။	မော်လ်ဒိုက်	၁၇၂၆
၉။	မော်လ်တာ	၁၆၇၇
၁၀။	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၃၄၂

လူဦးရေအကျဲဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	တစ်စတုရန်းကီလိုမီတာတွင် နေထိုင်သည့်ဦးရေ
၁။	ဂရင်းလန်း	၀.၁၄
၂။	ဖော့ကလန်	၀.၃၁
၃။	မွန်ဂိုလီးယား	၂
၄။	အနောက်ဆာဟာရ	၂
၅။	နမ်မီးဘီးယား	၃
၆။	ဩစတြေးလျ	၃
၇။	အိုက်စလန်	၄
၈။	ပြင်သစ်ဂြိုဟ်အာနာ	၄
၉။	လစ်ဗျား	၄
၁၀။	ဆူရီနာမီ	၄

မြေဧရိယာအကျယ်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	မြေပြင်ဧရိယာ(စတုရန်းကီလိုမီတာ)
၁။	ရုရှား	၁၇၀၉၈၂၄၂
၂။	ကနေဒါ	၉၉၄၈၆၇၀
၃။	တရုတ်	၉၇၀၆၉၆၁
၄။	အမေရိကန်	၉၃၇၂၆၁၀
၅။	ဘရာဇီးလ်	၈၅၁၅၇၆၇
၆။	ဩစတြေးလျ	၇၆၆၂၀၂၄
၇။	အိန္ဒိယ	၃၂၈၇၅၉၀
၈။	အာဂျင်တီးနား	၂၇၈၀၄၀၀
၉။	ကာဇက်စတန်	၂၇၂၄၉၀၀
၁၀။	အယ်လ်ဂျီးရီးယား	၂၃၈၁၇၄၁

မြေဧရိယာအကျဉ်းဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	မြေပြင်ဧရိယာ(စတုရန်းကီလိုမီတာ)
၁။	ဗာတီကန်စီးတီး	၀.၄၄
၂။	မိုနာကို	၂.၀၃
၃။	နော်ရူး	၂၀
၄။	မကာအို	၃၂.၉
၅။	နော့ဖုတ်ကျွန်း	၄၀
၆။	ဘာမြူဒါ	၅၄
၇။	ဆန်မာရီနို	၆၀
၈။	အန်ဂိုလာ	၉၀
၉။	မွန်ဆာရတ်	၁၀၀
၁၀။	မြိတ်သျှဗာကျင်းကျွန်းစု	၁၅၀

ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	ပိုင်ဆိုင်မှု(ဒေါ်လာ)
၁။	တရုတ်	၁၁၃ ထရီလီယံခန့်
၂။	အမေရိကန်	၅၀ ထရီလီယံခန့်
၃။	ဂျာမနီ	၁၄ ထရီလီယံခန့်
၄။	ပြင်သစ်	၁၄ ထရီလီယံခန့်
၅။	ဗြိတိန်	၇ ထရီလီယံခန့်
၆။	ကနေဒါ	၇ ထရီလီယံခန့်
၇။	ဩစတြေးလျ	၇ ထရီလီယံခန့်
၈။	ဂျပန်	၃ ထရီလီယံခန့်
၉။	မက္ကဆီကို	၃ ထရီလီယံခန့်
၁၀။	ဆွီဒင်	၂.၈ ထရီလီယံခန့်

တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ အမြင့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

အဆင့်	နိုင်ငံ	တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေ (ဒေါ်လာ)
၁။	လူဇင်ဘတ်	၁၄၁,၅၉၀
၂။	စင်ကာပူ	၁၃၁,၄၃၀
၃။	အိုင်ယာလန်	၁၃၁,၀၃၀
၄။	ကာတာ	၁၁၃,၆၇၀
၅။	ဆွစ်ဇာလန်	၈၄,၄၇၀
၆။	နေဝေ	၇၈,၁၃၀
၇။	ယူအေအီး	၇၇,၂၇၀
၈။	အမေရိကန်	၇၅,၁၈၀
၉။	ဘရူနိုင်း	၇၄,၂၀၀
၁၀။	စန်မာရီနို	၇၂,၀၇၀

ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) ဦး

စဉ်	အမည်	နိုင်ငံ	ပိုင်ဆိုင်မှု
၁။	ဘားနက်အာနော့ (Bernard Arnault)	ပြင်သစ်နိုင်ငံ	၂၀၅.၁ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၂။	ဂျက်ဗီလီဇော့စ် (Jeff Bezos)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၉၈.၇ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။	အယ်လွန်မက်စ်ခ် (Elon Musk)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၉၇.၃ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၄။	မခ်ဇူကာဘတ် (Mark Zuckerberg)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၆၇.၈ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၅။	လာရီအဲလ်လီဆန် (Larry Ellison)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၅၂.၄ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၆။	လာရီပေ့ချ် (Larry Page)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၄၄.၈ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၇။	ဆာဂေးဘာရင် (Sergey Brin)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၃၈.၇ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၈။	ဝါရင်ဘတ်ဖတ် (Warren Buffett)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၃၄.၅ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၉။	ဘီလ်ဂိတ်စ် (Bill Gates)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၃၁.၁ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၁၀။	စတီဗ်ဘောလ်မာ (Steve Ballmer)	အမေရိကန်နိုင်ငံ	၁၂၆.၇ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်

ကမ္ဘာ့ထင်ရှားသောပင်လယ်များ

(က) မြေထဲပင်လယ်	(အကြီးဆုံး)
(ခ) ပင်လယ်သေ	(အသေးဆုံး)
(ဂ) ဟက်ဆမ်ပင်လယ်	(အကျယ်ဆုံး)
(ဃ) အမေရိကန်ပင်လယ်	(အနက်ဆုံး)
(င) ဘောလ်တစ်ပင်လယ်	(အတိမ်ဆုံး)
(စ) ကက်စပီယံပင်လယ်	(အကြီးဆုံးအိုင်)

၂၀၂၃-၂၀၂၄ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ဆန်တင်ပို့မှုအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

စဉ်	နိုင်ငံ	ဆန်တင်ပို့မှု (မက်ထရစ်တန်) (သန်း)
၁။	အိန္ဒိယ	၁၆.၅
၂။	ထိုင်း	၈.၂
၃။	ဗီယက်နမ်	၇.၆
၄။	ပါကစ္စတန်	၅.၀
၅။	အမေရိကန်	၂.၆
၆။	တရုတ်	၂.၂
၇။	ကမ္ဘောဒီးယား	၂.၀
၈။	မြန်မာ	၁.၈
၉။	ဘရာဇီးလ်	၁.၃
၁၀။	ဥရုဂွေး	၁.၀

၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ပဲတင်ပို့မှုအများဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

စဉ်	နိုင်ငံ	ထုတ်လုပ်မှု (မက်ထရစ်တန်) (သန်း)
၁။	အိန္ဒိယ	၂၈.၀
၂။	မြန်မာ	၅.၅-၆.၀
၃။	ကနေဒါ	၅.၁
၄။	တရုတ်	၅.၀
၅။	ရုရှား	၄.၁
၆။	နိုင်ဂျီးရီးယား	၄.၀
၇။	နိုင်ဂျာ	၃.၅
၈။	အီသီယိုးပီးယား	၃.၄၇
၉။	ဘရာဇီးလ်	၂.၉
၁၀။	အမေရိကန်	၂.၀

ref: <https://www.geeksforgeeks.org/pulses-producing-countries-in-the-world/>

စကြာဝဠာဂြိုဟ်ကြီး (၈) လုံး

စဉ်	အမည်	မြန်မာအခေါ်	အင်္ဂလိပ်အခေါ်	မှတ်ချက်
၁။	ကမ္ဘာဂြိုဟ်	ကမ္ဘာ	Earth	သက်ရှိများနေထိုင်သောဂြိုဟ်
၂။	အင်္ဂါဂြိုဟ်	မားစ်	Mars	အနီရောင်ဂြိုဟ်
၃။	ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်	မာကျူရီ	Mercury	နေနှင့်အနီးဆုံးဂြိုဟ်
၄။	ကြာသပတေးဂြိုဟ်	ဂျူပီတာ	Jupiter	အကြီးဆုံးဂြိုဟ်
၅။	သောကြာဂြိုဟ်	ဗီးနပ်စ်	Venus	အတောက်ပဆုံးဂြိုဟ်
၆။	စနေဂြိုဟ်	စေတန်	Saturn	အဝါရောင်ဂြိုဟ်
၇။	ယူရေးနပ်စ်ဂြိုဟ်	ယူရေးနပ်စ်	Uranus	ဝင်ရိုးပေါ်ပြောင်းပြန်လည်ဂြိုဟ်
၈။	နတ်ပကျွန်းဂြိုဟ်	နပ်ပကျွန်း	Neptune	အပြာရောင်ဂြိုဟ်

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးရေတံခွန် (၅) ခု

- (က) အိန်ဂျယ်လ်(Angle Falls)ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၂၁၂ ပေ
- (ခ) တူဂယ်လာ(Tugela Falls)ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၁၁၀ ပေ
- (ဂ) ထရစ်ဖာမန်နက်စ်(Tres Hermans)ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - ပီရူးနိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၉၉ ပေ
- (ဃ) အိုလိုအူပန်နာ(Olo'upena Falls)ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - အမေရိကန်နိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၅၃ ပေ
- (င) ယွမ်ဘီလာ(Yumbilla Falls)ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - ပီရူးနိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၄၀ ပေ

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးနှင့် အလှဆုံးရေတံခွန် (၅) ခု

- (က) အိန်ဂျယ်လ် (Angle Falls) ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၂၂ ပေ
- (ခ) အိုလိုပန်နာ (Olo'upena Falls) ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - အမေရိကန်နိုင်ငံ
အမြင့် - ၂၉၅၃ ပေ
- (ဂ) ဗစ်တိုးရီးယား (Victoria Falls) ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ
အမြင့် - ၃၅၄ ပေ
- (ဃ) အိဂ္ဂူ (Iguazu Falls) ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - အာဂျင်တီးနားနှင့် ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံကြား
အမြင့် - ၂၆၉ ပေ
- (င) နိုင်ဂါရာ (Niagara Falls) ရေတံခွန်
တည်ရှိသည့်နေရာ - ကနေဒါနိုင်ငံ
အမြင့် - ၁၆၇ ပေ

ကမ္ဘာပေါ်တွင်တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော မုန်တိုင်းအမျိုးအစားများ

၁။ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ	ဆိုင်ကလုန်း
၂။ ပစိဖိတ်နှင့်အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ	ဟာရီကိန်း
၃။ တောင်တရုတ်ပင်လယ်	တိုင်ဖွန်း
၄။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်	ဆိုင်ကလုန်း

ကမ္ဘာ့ရေနံ တင်ပို့မှုအများဆုံးနိုင်ငံ

၁။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ	၆။ ယူအေအီးနိုင်ငံ
၂။ ရုရှားနိုင်ငံ	၇။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ
၃။ ကနေဒါနိုင်ငံ	၈။ နော်ဝေနိုင်ငံ
၄။ အမေရိကန်နိုင်ငံ	၉။ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ
၅။ အီရတ်နိုင်ငံ	၁၀။ ကာဇက်စတန်

ကမ္ဘာ့ရေနံစိမ်း အများဆုံးတင်သွင်းသောနိုင်ငံ

၁။ ဥရောပနိုင်ငံ	၆။ တောင်အမေရိကနှင့် ဗဟိုအမေရိကဒေသ
၂။ တရုတ်နိုင်ငံ	၇။ စင်ကာပူနိုင်ငံ
၃။ အမေရိကန်နိုင်ငံ	၈။ အရှေ့အာဖရိကနှင့် တောင်အာဖရိကဒေသ
၄။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၉။ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ
၅။ ဂျပန်နိုင်ငံ	၁၀။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၊ ဩစတြေးလျနှင့် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာရှိအိမ်နီးချင်းကျွန်းနိုင်ငံများ

ကမ္ဘာ့ရေနံ အကြွယ်ဝဆုံးနိုင်ငံများ

၁။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ	၆။ ကူဝိတ်နိုင်ငံ
၂။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ	၇။ ရုရှားနိုင်ငံ
၃။ အီရန်နိုင်ငံ	၈။ အမေရိကန်နိုင်ငံ
၄။ အီရတ်နိုင်ငံ	၉။ လစ်ဗျားနိုင်ငံ
၅။ ယူအေအီးနိုင်ငံ	၁၀။ နိုင်ဂျီးရီးယား

ကမ္ဘာ့စာတတ်မြောက်မှုအမြင့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

၁။ ရုရှားနိုင်ငံ (100)%	၆။ ကျူဘားနိုင်ငံ (100)%
၂။ ပိုလန်နိုင်ငံ (100)%	၇။ အဇာဘိုင်ဂျန်နိုင်ငံ (100)%
၃။ ယူကရိန်းနိုင်ငံ (100)%	၈။ တာဂျစ္စတန်နိုင်ငံ (100)%
၄။ ဥဘက်ကစ္စတန်နိုင်ငံ (100)%	၉။ ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ (100)%
၅။ ကာဇက်စတန်နိုင်ငံ (100)%	၁၀။ ကာဂျစ်စတန်နိုင်ငံ (100)%

ကမ္ဘာ့စာတတ်မြောက်မှုအနိမ့်ဆုံး (၁၀) နိုင်ငံ

၁။ ချဒ်နိုင်ငံ (27)%	၆။ ဗဟိုအာဖရိကနိုင်ငံ (37)%
၂။ မာလီနိုင်ငံ (31)%	၇။ နိုင်ဂျာနိုင်ငံ (38)%
၃။ ဘာကီနာဖာဆိုနိုင်ငံ (34)%	၈။ ဆိုမာလီယာ (41)%
၄။ တောင်ဆူဒန်နိုင်ငံ (35)%	၉။ ဂီနီ (45)%
၅။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ (37)%	၁၀။ ဘီနင်နိုင်ငံ (47)%

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ (၁၀) ခု

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသတွင် ဂေဟစနစ်ဆိုင်ရာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများ မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်းခံထားရသည့် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသောဒေသဖြစ်သည်။ အစိုးရများသည် ယင်းဒေသများအား လူတို့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုတတ်နိုင်သမျှ အနည်းဆုံးနှင့် သဘာဝအတိုင်း ဆက်လက်လည်ပတ်နေစေရန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြသည်။ ဘေးမဲ့ဒေသအများအပြား ထိန်းသိမ်းထားခြင်းအားဖြင့် ဇီဝမျိုးစိတ်များ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်မှုမှ ရပ်တန့် သို့မဟုတ် လျော့နည်းစေသည်။ လက်ရှိအချိန်၌ ကမ္ဘာကြီး၏ (ကုန်းမြေနှင့်ရေထုအပါအဝင်) ၁၀ မှ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည့် ဘေးမဲ့ဒေသ ၁၆၀၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။

၁။ ဝရန်းဂဲလ်-စိန်အီလီယက်စ် အမျိုးသားဥယျာဉ်

၅၃၃၂၁ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အလာစကာတောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသည့် အဆိုပါ အမေရိကန် အမျိုးသားဥယျာဉ်သည် ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (ယူနက်စကို)၏ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသတစ်ခုအဖြစ်လည်း သတ်မှတ်ခံထားရသည်။ နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာလေထုထိန်းသိမ်းရေးတွင်လည်း ပါဝင်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် အကြီးဆုံးအမျိုးသားဥယျာဉ်ဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်ကိုးခုထက်ပင် ကြီးမားသည်။ ယင်းဥယျာဉ်အတွင်းတွင် တည်ရှိသည့် စိန်အီလီယက်စ်တောင်သည် ကနေဒါနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ဒုတိယအမြင့်ဆုံးတောင်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ရှိ အမြင့်ဆုံးတောင် ၁၆ လုံးအနက် ကိုးလုံးမှာ ယင်းဥယျာဉ်တွင် တည်ရှိသည်။

၂။ အဲယားနှင့် တီရီသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၇၇၃၆၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ နိုင်ငံျာနိုင်ငံတွင် တည်ရှိသည့် အဆိုပါ ဒေသသည် ယူနက်စကိုကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ခံထားရသည်။ အဆိုပါ ဒေသသည် အဲယားတောင်တန်းအရှေ့ဘက်ပိုင်းတစ်ဝက်နှင့် တီနီရီကန္တာရ၏ အနောက်ပိုင်းဒေသများလည်း ပါဝင်သည်။ ယင်းဒေသတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးပိုင်းနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ကန့်သတ်ထိန်းသိမ်းရေးပိုင်းဟူ၍ နှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။

၃။ ဂရိတ်လင်မ်ပိုပို နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၉၉၈၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အစဉ်ကြီးထွားနေသည့် အဆိုပါ ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်သည် မိုဇမ်ဘစ်၊ တောင်အာဖရိကနှင့် ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံတို့၏ ကုန်းမြေများပါဝင်ပြီး ဘန်ဟိုင်းအမျိုးသားဥယျာဉ်၊ ခရူဂါအမျိုးသားဥယျာဉ်နှင့် လင်မ်ပိုပိုအမျိုးသားဥယျာဉ်အပါအဝင် အမျိုးသားဥယျာဉ် ၁၀ ခု ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားရာဒေသဖြစ်သည်။ အာဖရိကဆင်များ၊ သစ်ကုလားအုပ်များ၊ အာဖရိကကျားသစ်၊ သစ်ကျူတ်၊ ခွေးအ၊ ကျားများနှင့် အခြား တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ကျက်စားရာဒေသဖြစ်သည်။

၄။ ဂါလာပါဂိုဏ်း ပင်လယ်ပြင်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၁၃၃၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ဂါလာပါဂိုဏ်းစုသည် အီကွေဒေါ ကမ်းရိုးတန်းနှင့် ၁၀၀၀ ကီလိုမီတာ အကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ဂါလာပါဂိုဏ်း ပင်လယ်ပြင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အကြီးဆုံးပင်လယ်ပြင်ထိန်းသိမ်းရေး ဒေသအဖြစ် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒုတိယအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ယင်းဒေသသည် ငမန်း၊ ဝေလငါး၊ လိပ်၊ ငါးနှင့် ငါးလိပ်ကျောက်မျိုးအပါအဝင် အဏ္ဏဝါသက်ရှိမျိုးစိတ် အများအပြား ကျင်လည် ကျက်စားရာဒေသဖြစ်သည်။ ပင်လယ်ရေ ရေပူ၊ ရေနွေးစီးကြောင်းများ၊ ရေချိုနှင့် ပင်လယ် ရေငန်များ ရောနှောစီးဆင်းရာဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့် ယင်းဒေသတွင် ထူးခြားသော မျိုးစိတ် အများအပြားရှိသည်။ ချားစ်ဒါဝင်သည် ၎င်း၏ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်သီအိုရီအတွက် မျိုးစိတ်အများ အပြားကို ဤဒေသတွင် လေ့လာခဲ့သည်။

၅။ ခါဗန်ဂို-ဇမ်ဘီဇီနယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၂၈၇၁၂၁ ကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အာဖရိကန်ကုန်းမြေပေါ်ရှိ အန်ဂိုလာ၊ ဇမ်ဘီယာ၊ ဘော့ဆွာနာ၊ နမ်မီးဘီးယားနှင့်ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံတို့၏ ကုန်းမြေများ ပါဝင်သည့် ဒေသဖြစ် သည်။ ချိုဘီအမျိုးသားဥယျာဉ် ဟွမ်ဂီအမျိုးသားဥယျာဉ်၊ အိုကာဗန်ဂိုမြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ဗစ်တိုးရီးယားရေတံခွန်တို့ ပါဝင်သည့် အမျိုးသားဥယျာဉ်အများအပြား ပေါင်းစပ်ထားသည့် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသဖြစ်သည်။

၆။ သန္တာကျောက်တန်း အဏ္ဏဝါဒေသ

၃၄၅၄၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ယင်းသန္တာကျောက်တန်းဥယျာဉ်တွင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အကြီးဆုံးသန္တာကျောက်တန်း အစုအဝေးကြီးပါဝင်ပြီး ထူးခြားဆန်းပြားသော အဏ္ဏဝါသက်ရှိမျိုးစိတ်များ ကျင်လည်ရာဒေသဖြစ်သည်။ ဩစတြေးလျ၏သန္တာကျောက်တန်း ကြီးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် ယင်းဒေသကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၇။ ပါဝါပန်နော်မိုကွာကီယာ အဏ္ဏဝါအမျိုးသား အထိမ်းအမှတ်ဒေသ

၃၆၀၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အဆိုပါ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသသည် ဟာဝိုင်ယီပြည်နယ်ရှိ အမေရိကန်အမျိုးသားအထိမ်းအမှတ် ဒေသ ဖြစ်သည်။ ကျွန်းစု ၁၀ ခုနှင့် အနောက်မြောက် ဟာဝိုင်ယီကျွန်းစု၏ အလယ်၌ ရေငန်အိုင်ရှိ သန္တာကျောက်ကျွန်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ရှားပါးဟာဝိုင်ယီပင်လယ်ဖျံမျိုး အပါအဝင် သက်ရှိမျိုးစိတ် ၇၀၀၀ ခန့် ကျင်လည်ရာဒေသဖြစ်သည်။

၈။ ဖီးနစ်ကျွန်းစု ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၄၀၈၂၅၀ ကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ကီရီဘတ်တီနိုင်ငံတွင် တည်ရှိသည့် အဆိုပါ ဒေသသည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတွင် အကြီးဆုံးအဏ္ဏဝါပြင် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ ပထမဆုံးရေနက်ပိုင်း၊ သမုဒ္ဒရာအလယ်ပိုင်းထိန်းသိမ်းရေးဒေသဖြစ်သည်။

၉။ ချာဂိုဏ်းအဏ္ဏဝါပြင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ

၅၄၅၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည်။ ဗြိတိန်-အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာပိုင်နက် နယ်မြေတွင်တည်ရှိသည့် အဆိုပါဒေသသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးအဏ္ဏဝါပြင် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းရေးဒေသ ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံထက်ပင်ကြီးမားပြီး မော်လဒိုက်နိုင်ငံ တောင်ဘက် ကီလိုမီတာ ၅၀၀ အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ ချာဂိုဏ်းကျွန်းစု ခုနစ်ခုသည် ဇီဝမျိုးကွဲများ ကြွယ်ဝပြီး ရင်သပ်ရှုမောဖွယ် ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။

၁၀။ အရှေ့မြောက်ဂရင်းလန်း အမျိုးသားအထိမ်းအမှတ်ဒေသ

၉၂၇၀၀၀ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းပြီး ဝင်ရိုးစွန်းဝက်ဝံများ၊ အစွယ်ရှိ ပင်လယ် ဖျံမျိုးများ၊ အာတိတ်မြေခွေး၊ နှင်းဇီးကွက်များနှင့် အခြားသက်ရှိမျိုးစိတ်များ ကျက်စားရာ ဒေသဖြစ်သည်။ အရှေ့မြောက်ဂရင်းလန်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မြောက်ဘက်ပိုင်း အကျဆုံး အထိမ်းအမှတ်ဒေသဖြစ်သည်။

ကျင်းပပြီး အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် နိုင်ငံအလိုက်အဆင့်နှင့် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုများ

ခုနှစ်	အကြိမ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ပထမ (ရွှေ)	ဒုတိယ (ရွှေ)	တတိယ (ရွှေ)	မှတ်ချက်
၁၉၅၉	၁	ထိုင်း	ထိုင်း(၃၅)	မြန်မာ(၁၁)	မလေးရှား(၈)	မြန်မာ ဒုတိယ
၁၉၆၁	၂	မြန်မာ	မြန်မာ(၃၅)	ထိုင်း(၂၁)	မလေးရှား(၁၆)	မြန်မာပထမ
၁၉၆၅	၃	မလေးရှား	ထိုင်း(၃၈)	မလေးရှား(၃၃)	စင်ကာပူ(၂၆)	
၁၉၆၇	၄	ထိုင်း	ထိုင်း(၇၇)	စင်ကာပူ(၂၈)	မလေးရှား(၂၃)	
၁၉၆၉	၅	မြန်မာ	မြန်မာ(၅၇)	ထိုင်း(၃၂)	စင်ကာပူ(၃၁)	မြန်မာပထမ
၁၉၇၁	၆	မလေးရှား	ထိုင်း(၄၄)	မလေးရှား(၄၁)	စင်ကာပူ(၃၂)	
၁၉၇၃	၇	စင်ကာပူ	ထိုင်း(၄၇)	စင်ကာပူ(၄၅)	မလေးရှား(၃၀)	
၁၉၇၅	၈	ထိုင်း	ထိုင်း(၈၀)	စင်ကာပူ(၃၈)	မြန်မာ (၂၈)	မြန်မာ တတိယ
၁၉၇၇	၉	မလေးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၆၂)	ထိုင်း (၃၇)	ဖိလစ်ပိုင် (၃၁)	
၁၉၇၉	၁၀	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၉၂)	ထိုင်း (၅၀)	မြန်မာ(၂၅)	မြန်မာ တတိယ
၁၉၈၁	၁၁	ဖိလစ်ပိုင်	အင်ဒိုနီးရှား(၈၅)	ထိုင်း (၆၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၅)	
၁၉၈၃	၁၂	စင်ကာပူ	အင်ဒိုနီးရှား(၆၄)	ဖိလစ်ပိုင် (၄၉)	ထိုင်း(၄၉)	
၁၉၈၅	၁၃	ထိုင်း	ထိုင်း(၉၂)	အင်ဒိုနီးရှား(၆၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၄၃)	
၁၉၈၇	၁၄	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၈၃)	ထိုင်း(၆၃)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၉)	

ခုနစ်	အကြိမ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ပထမ (ရွှေ)	ဒုတိယ (ရွှေ)	တတိယ (ရွှေ)	မှတ်ချက်
၁၉၈၉	၁၅	မလေးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၀၂)	မလေးရှား(၆၇)	ထိုင်း(၆၂)	
၁၉၉၁	၁၆	ဖိလစ်ပိုင်	အင်ဒိုနီးရှား(၉၂)	ဖိလစ်ပိုင်(၉၁)	ထိုင်း(၇၂)	
၁၉၉၃	၁၇	စင်ကာပူ	အင်ဒိုနီးရှား(၈၈)	ထိုင်း(၆၃)	ဖိလစ်ပိုင်(၅၇)	
၁၉၉၅	၁၈	ထိုင်း	ထိုင်း(၁၅၇)	အင်ဒိုနီးရှား(၇၇)	ဖိလစ်ပိုင်(၃၃)	
၁၉၉၇	၁၉	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၉၄)	ထိုင်း(၈၃)	မလေးရှား(၅၅)	
၁၉၉၉	၂၀	ဘရူနိုင်း	ထိုင်း(၆၅)	မလေးရှား(၅၇)	အင်ဒိုနီးရှား(၄၄)	
၂၀၀၁	၂၁	မလေးရှား	မလေးရှား(၁၁၁)	ထိုင်း(၁၀၃)	အင်ဒိုနီးရှား(၇၂)	
၂၀၀၃	၂၂	ဗီယက်နမ်	ဗီယက်နမ်(၁၅၈)	ထိုင်း(၉၀)	အင်ဒိုနီးရှား(၅၅)	
၂၀၀၅	၂၃	ဖိလစ်ပိုင်	ဖိလစ်ပိုင်(၁၁၃)	ထိုင်း(၈၇)	ဗီယက်နမ်(၇၁)	
၂၀၀၇	၂၄	ထိုင်း	ထိုင်း(၁၈၃)	မလေးရှား(၆၈)	ဗီယက်နမ်(၆၄)	
၂၀၀၉	၂၅	လာအို	ထိုင်း(၈၆)	ဗီယက်နမ်(၈၃)	အင်ဒိုနီးရှား(၄၃)	
၂၀၁၁	၂၆	အင်ဒိုနီးရှား	အင်ဒိုနီးရှား(၁၈၂)	ထိုင်း(၁၀၉)	ဗီယက်နမ်(၉၆)	
၂၀၁၃	၂၇	မြန်မာ	ထိုင်း(၁၀၈)	မြန်မာ(၈၄)	ဗီယက်နမ်(၇၄)	မြန်မာဒုတိယ
၂၀၁၅	၂၈	စင်ကာပူ	ထိုင်း(၉၅)	စင်ကာပူ(၈၄)	ဗီယက်နမ်(၇၃)	
၂၀၁၇	၂၉	မလေးရှား	မလေးရှား(၁၄၅)	ထိုင်း(၇၂)	ဗီယက်နမ်(၅၈)	
၂၀၁၉	၃၀	ဖိလစ်ပိုင်	ဖိလစ်ပိုင်(၁၄၉)	ဗီယက်နမ်(၉၈)	ထိုင်း(၉၂)	
၂၀၂၂	၃၁	ဗီယက်နမ်	ဗီယက်နမ်(၁၅၃)	ထိုင်း(၉၀)	ဖိလစ်ပိုင်(၈၄)	၂၀၂၁ခုနှစ်တွင်ကျင်းပဖြစ်သော်လည်း ကိုဗစ်-၁၉ ကြောင့် ရွှေဆိုင်း
၂၀၂၃	၃၂	ကမ္ဘောဒီးယား	ဗီယက်နမ်(၁၃၆)	ထိုင်း(၁၀၈)	အင်ဒိုနီးရှား(၈၇)	

တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ (South Asia Football Federation - SAFF)

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ချန်ပီယံအသင်း
၁။	၁၉၉၃	ပါကစ္စတန်	အိန္ဒိယ
၂။	၁၉၉၅	သီရိလင်္ကာ	သီရိလင်္ကာ
၃။	၁၉၉၇	နီပေါ	အိန္ဒိယ
၄။	၁၉၉၉	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၅။	၂၀၀၃	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်
၆။	၂၀၀၅	ပါကစ္စတန်	အိန္ဒိယ
၇။	၂၀၀၈	မော်လဒိုက်+သီရိလင်္ကာ	မော်လဒိုက်
၈။	၂၀၀၉	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	အိန္ဒိယ
၉။	၂၀၁၁	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၁၀။	၂၀၁၃	နီပေါ	အာဖဂန်နစ္စတန်
၁၁။	၂၀၁၅	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ
၁၂။	၂၀၁၈	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	မော်လဒိုက်
၁၃။	၂၀၂၁	မော်လဒိုက်	အိန္ဒိယ
၁၄။	၂၀၂၃	အိန္ဒိယ	အိန္ဒိယ

ကမ္ဘာ့ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲ (World Cup)

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ချန်ပီယံအသင်း
၁။	၁၉၃၀	ဥရုဂွေး	ဥရုဂွေး
၂။	၁၉၃၄	အီတလီ	အီတလီ
၃။	၁၉၃၈	ပြင်သစ်	အီတလီ
၄။	၁၉၅၀	ဘရာဇီးလ်	ဥရုဂွေး
၅။	၁၉၅၄	ဆွစ်ဇာလန်	ဂျာမနီ
၆။	၁၉၅၈	ဆွီဒင်	ဘရာဇီးလ်
၇။	၁၉၆၂	ချီလီ	ဘရာဇီးလ်

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ချန်ပီယံအသင်း
၈။	၁၉၆၆	အင်္ဂလန်	အင်္ဂလန်
၉။	၁၉၇၀	မက္ကဆီကို	ဘရာဇီးလ်
၁၀။	၁၉၇၄	ဂျာမနီ (န)	ဂျာမနီ
၁၁။	၁၉၇၈	အာဂျင်တီးနား	အာဂျင်တီးနား
၁၂။	၁၉၈၂	စပိန်	အီတလီ
၁၃။	၁၉၈၆	မက္ကဆီကို	အာဂျင်တီးနား
၁၄။	၁၉၉၀	အီတလီ	ဂျာမနီ (န)
၁၅။	၁၉၉၄	အမေရိကန်	ဘရာဇီးလ်
၁၆။	၁၉၉၈	ပြင်သစ်	ပြင်သစ်
၁၇။	၂၀၀၂	ဂျပန်+ကိုရီးယား	ဘရာဇီးလ်
၁၈။	၂၀၀၆	ဂျာမနီ	အီတလီ
၁၉။	၂၀၁၀	တောင်အာဖရိက	စပိန်
၂၀။	၂၀၁၄	ဘရာဇီးလ်	ဂျာမနီ
၂၁။	၂၀၁၈	ရုရှား	ပြင်သစ်
၂၂။	၂၀၂၂	ကာတာ	အာဂျင်တီးနား

ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲများ

၁။ ပထမကမ္ဘာစစ်(၁၉၁၄-၁၉၁၈)

- (က) စတင်ဖြစ်ပွားသည့်ရက် - ၁၉၁၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်
- (ခ) ပြီးဆုံးသည့်ရက် - ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်တွင် စစ်ပြေငြိမ်းခဲ့ပြီး ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗာဆိုင်းစာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး စစ်ပွဲပြီးဆုံးခဲ့သည်။
- (ဂ) စစ်ဖြစ်ပွားရခြင်း အကြောင်းရင်း - ဩစတြီးယားအိမ်ရှေ့မင်းသား ဖရန်စစ်ဖာ ဒီနန်နှင့် ကြင်ရာတော်တို့ဆာရာဂျေဖိုမြို့တွင် လုပ်ကြံခံရပြီး ဆားဘီးယားတို့၏ လုပ်ကြံမှုဟု ဩစတြီးယားက စွပ်စွဲပြီး စစ်ကြေညာခဲ့သည်။
- (ဃ) တိုက်ခိုက်ကြသောနိုင်ငံများ - ဂျာမနီ၊ ဩစတြီးယား၊ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ အီတလီ၊ ပြင်သစ်၊ ရုရှား

၂။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်(၁၉၃၉-၁၉၄၅)

- (က) စတင်ဖြစ်ပွားသည့်ရက် - ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်
- (ခ) ပြီးဆုံးသည့်ရက် - ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်
- (ဂ) စစ်ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်း - ကိုလိုနီနယ်မြေများ အပြိုင်အဆိုင် ရှာဖွေခြင်း၊ လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် တပ်ဆင်ခြင်း
- (ဃ) တိုက်ခိုက်ကြသောနိုင်ငံများ - အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်၊ ပြင်သစ် (မဟာမိတ် နိုင်ငံများ) ဂျပန်၊ အီတလီ၊ ဂျာမနီ (ဝင်ရိုးတန်းနိုင်ငံများ)

ခရူးဆိတ်စစ်ပွဲ

၁၁ ရာစုအတွင်းက ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များအကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ကြာအောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ ကြရသည့် ကမ္ဘာ့အရှည်ကြာဆုံး တိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်သည်။

ဝါတာလူးစစ်ပွဲ

ပြင်သစ်ဘုရင် နပိုလီယံဘိုနာပတ်နှင့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဝယ်လင်တန်မြို့စားတို့ ၁၈၁၅ ခုနှစ် တွင် စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော စစ်ပွဲဖြစ်သည်။ ယင်းစစ်ပွဲတွင် စစ်ဘုရင်နပိုလီယံ စစ်ရှုံး ခဲ့သည်။

နော်မန်ဒီတိုက်ပွဲ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ နော်မန်ဒီကမ်းခြေ တွင် နာဇီဂျာမနီတို့ကို အောင်နိုင်ခဲ့သော သမိုင်းဝင်စစ်ပွဲကြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်ကို ဒီဒေး (D-Day)အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး နော်မန်ဒီကမ်းခြေကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ခဲ့သော မဟာမိတ်များမှာ အင်အား ၁၅၆၀၀၀ ခန့်ရှိခဲ့သည်။ အင်အား ၂၅၀၀၀ ခန့် အသက် ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး မဟာမိတ်များ အောင်ပွဲရရှိခဲ့သည်။ မဟာမိတ်တပ်များ၏ တပ်ပေါင်းစုမှူးမှာ ဗိုလ်မှူးကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ ဖြစ်သည်။

ဒိန်ဘင်ဖူးတိုက်ပွဲ

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် နယ်ချဲ့ပြင်သစ်တပ်များနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့သော တိုက်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ်တို့၏ ခိုင်ခံ့လှသော ဒိန်ဘင်ဖူးခံတပ်ကို ဗိုလ်မှူးကြီး ဗိုဌယင်ဇီယပ် ဦးဆောင်သော ဗီယက်နမ်တို့ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဖောက်ကလန်ကျွန်းတိုက်ပွဲ

ဖောက်ကလန်ကျွန်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အာဂျင်တီးနားနှင့် အင်္ဂလန်တို့အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ အာဂျင်တီးနားတို့ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြီး ဖောက်ကလန်ကျွန်းကို အင်္ဂလိပ်တို့ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့သည်။

ထင်ရှားသော ကမ္ဘာ့စစ်ခေါင်းဆောင်များ

၁။ ဟစ်တလာ	ဂျာမနီ
၂။ မူဆိုလီနီ	အီတလီ
၃။ နပိုလီယံ	ပြင်သစ်
၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒေါက်ကလပ်မက်အာသာ	အမေရိကန်
၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်ဇူးကော့ဗ်	ဆိုဗီယက်
၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင်ဂိုမာရီ(သဲကန္တာရကြွက်)	ဗြိတိန်
၇။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်ဝါ	အမေရိကန်
၈။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာဝင်ရွန်းမဲလ်(သဲကန္တာရမြေခွေး)	ဂျာမနီ
၉။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယာမာမိုတို	ဂျပန်
၁၀။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်	ဗြိတိန်
၁၁။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်	အမေရိကန်
၁၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မာရှယ်တီးတိုး	ယူဂိုဆလားဗီးယား
၁၃။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုရောဒါယန်း	အစ္စရေးလ်
၁၄။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ဂျပ်ပက်တန်	အမေရိကန်

နျူကလီးယားလက်နက်ပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံများ

- ၁။ ရုရှား
- ၂။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
- ၃။ တရုတ်
- ၄။ ပြင်သစ်
- ၅။ ဗြိတိန်
- ၆။ ပါကစ္စတန်
- ၇။ အိန္ဒိယ
- ၈။ မြောက်ကိုရီးယား
- ၉။ တူကီယဲ

မှတ်ချက်။ အမှတ်စဉ် (၁) မှ (၅) အထိ ငါးနိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက် မပြန့်ပွားရေးစာချုပ်အောက်ရှိ နျူကလီးယားဒုံးကျည်ပိုင်ဆိုင်သည့်နိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။ အမှတ်စဉ်(၆) မှ (၇) အထိ နှစ်နိုင်ငံသည် နျူကလီးယားလက်နက် မပြန့်ပွားရေးစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးမှုမရှိသည့် နိုင်ငံများဖြစ်သည်။

လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အားအကြီးမားဆုံးနိုင်ငံများ

အမေရိကန်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၁၃၂၈၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၈၃၁ ဘီလီယံဒေါ်လာကျော်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	- ၄၆၅၇ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၄၇၂ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- ၁၁ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၁၈၅၄ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၁၃၂၀၉ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- ရှိ

ရုရှားနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၁၃၂၀၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၁၀၉ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	- ၁၄၇၇၇ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၇၈၁ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- ၁ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၈၀၉ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၄၂၅၅ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- ရှိ

တရုတ်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၂၀၃၅၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၂၂၇ ဘီလီယံဒေါ်လာ
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	- ၅၀၀၀ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၇၃၀ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- ၂ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၁၂၀၇ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၃၃၀၄ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- ရှိ

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၁၄၅၅၅၅၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၇၄ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	- ၄၆၁၄ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၂၉၄ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- ၂ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၆၀၆ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၂၂၉၆ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- ရှိ

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၆၀၀၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၄၄ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	- ၂၅၀၁ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၂၀၀ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- မရှိ
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၃၅၄ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၁၅၇၆ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- မရှိ

ဗြိတိန်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၁၈၄၈၆၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၆၂ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	- ၂၁၃ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၁၁၇ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- ၂ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၁၂၀ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၆၆၄ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- ရှိ

ဂျပန်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၂၄၇၁၅၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၅၃ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တင့်ကား	- ၅၁၈ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၁၅၅ စင်း

၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- မရှိ
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၂၁၇ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၁၄၅၉ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- မရှိ

တူရကီနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၃၅၅၂၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၄၀ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တဌ်ကား	- ၂၂၃၁ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၁၈၆ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- မရှိ
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၂၀၅ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၁၀၆၉ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- မရှိ

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၆၅၄၀၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၆ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တဌ်ကား	- ၃၇၄၂ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၁၁၄ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- မရှိ
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၃၈၇ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၁၄၃၄ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- ရှိ

အီတလီနိုင်ငံ

၁။ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား	- ၁၆၅၅၀၀ ခန့်
၂။ စစ်ရေးအသုံးစရိတ်	- ၃၁ ဘီလီယံဒေါ်လာခန့်
၃။ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တဌ်ကား	- ၂၀၀ စင်း
၄။ စစ်သင်္ဘောများ	- ၃၀၉ စင်း
၅။ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော	- ၂ စင်း
၆။ တိုက်လေယာဉ်များ	- ၉၀ စင်း
၇။ စစ်လေယာဉ်များ	- ၈၀၀ စင်း
၈။ မဟာဗျူဟာမြောက်နျူကလီးယား
လက်နက်များ	- မရှိ

ခေတ်သစ်အိုလံပစ်အားကစားပွဲများ

နေရာသီအားကစားပြိုင်ပွဲများ

စဉ်	ခုနှစ်	နိုင်ငံ	မြို့
၁။	၁၈၉၆	ဂရိ	အေသင်
၂။	၁၉၀၀	ပြင်သစ်	ပါရီ
၃။	၁၉၀၄	အမေရိကန်	စိန့်လူးဝစ်
၄။	၁၉၀၈	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၅။	၁၉၁၂	ဆွီဒင်	စတော့ဟုမ်း
၆။	၁၉၁၆	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၇။	၁၉၂၀	ဘယ်လ်ဂျီယံ	အန်းဝပ်
၈။	၁၉၂၄	ပြင်သစ်	ပါရီ
၉။	၁၉၂၈	နယ်သာလန်	အမ်စတာဒမ်
၁၀။	၁၉၃၂	အမေရိကန်	လော့စ်အိန်ဂျလိစ်
၁၁။	၁၉၃၆	ဂျာမနီ	ဘာလင်
၁၂။	၁၉၄၀-၄၄	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၁၃။	၁၉၄၈	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၁၄။	၁၉၅၂	ဖင်လန်	ဟယ်ဆင်ကီး
၁၅။	၁၉၅၆	ဩစတြေးလျ	မဲလ်ဘုန်း
၁၆။	၁၉၆၀	အီတလီ	ရောမ
၁၇။	၁၉၆၄	ဂျပန်	တိုကျို
၁၈။	၁၉၆၈	မက္ကဆီကို	မက္ကဆီကိုစီးတီး
၁၉။	၁၉၇၂	အနောက်ဂျာမနီ	မြူးနစ်
၂၀။	၁၉၇၆	ကနေဒါ	မွန်ထရီယဲလ်
၂၁။	၁၉၈၀	ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု	မော်စကို
၂၂။	၁၉၈၄	အမေရိကန်	လော့စ်အိန်ဂျလိစ်
၂၃။	၁၉၈၈	တောင်ကိုရီးယား	ဆိုးလ်
၂၄။	၁၉၉၂	စပိန်	ဘာစီလိုနာ
၂၅။	၁၉၉၄	နော်ဝေ	လီလီဟန်းမား
၂၆။	၁၉၉၆	အမေရိကန်	အတ္တလန္တာ
၂၇။	၂၀၀၀	ဩစတြေးလျ	ဆစ်ဒနီ
၂၈။	၂၀၀၂	အမေရိကန်	ဆော့လိတ်စီးတီး
၂၉။	၂၀၀၄	ဂရိ	အေသင်
၃၀။	၂၀၀၆	အီတလီ	တူရင်း
၃၁။	၂၀၀၈	တရုတ်	ဘေဂျင်း

၃၂။	၂၀၁၀	ကနေဒါ	ဗန်ကူဗာ
၃၃။	၂၀၁၂	အင်္ဂလန်	လန်ဒန်
၃၄။	၂၀၁၄	ရုရှား	ဆိုချီ
၃၅။	၂၀၁၆	ဘရာဇီးလ်	ရီယိုဒီဂျနေယိုး
၃၆။	၂၀၁၈	တောင်ကိုရီးယား	ပြောင်းချမ်း
၃၇။	၂၀၂၀	ဂျပန်	တိုကျို
၃၈။	၂၀၂၂	တရုတ်	ဘေဂျင်း
၃၉။	၂၀၂၄	ပြင်သစ်	ပဲရစ်

ဆောင်းရာသီအားကစားပြိုင်ပွဲများ

စဉ်	ခုနှစ်	နိုင်ငံ	မြို့
၁။	၁၈၂၄	ပြင်သစ်	ချာမိုနစ်
၂။	၁၉၂၈	ဆွစ်ဇာလန်	စိန့်မိုရစ်
၃။	၁၉၃၂	အမေရိကန်	လိတ်ပလာစစ်
၄။	၁၉၃၆	ဂျာမနီ	ဂါးဖစ်ရှ်- ပါတင်ကာချင်
၅။	၁၉၄၀-၄၄	မကျင်းပဖြစ်ပါ။	
၆။	၁၉၄၈	ဆွစ်ဇာလန်	စိန့်မိုရစ်
၇။	၁၉၅၂	နော်ဝေ	အော်စလို
၈။	၁၉၅၆	အီတလီ	ကော်တီနာဒီအမ်ပက်ဇို
၉။	၁၉၆၀	အမေရိကန်	စကော့ဗဲလီး
၁၀။	၁၉၆၄	ဩစတြီးယား	အင်းစ်ဘရပ်
၁၁။	၁၉၆၈	ပြင်သစ်	ဂရင်နိုဘယ်
၁၂။	၁၉၇၂	ဂျပန်	ဆက်ပိုရို
၁၃။	၁၉၇၆	ဩစတြီးယား	အင်းစ်ဘရပ်
၁၄။	၁၉၈၀	အမေရိကန်	လိတ်ပလာစစ်
၁၅။	၁၉၈၄	ယူဂိုဆလားဗီးယား	ဆာရာယေဗို
၁၆။	၁၉၈၈	ကနေဒါ	ကာလ်ဂါရီ
၁၇။	၁၉၉၂	ပြင်သစ်	အဲလ်ဘတ်ဗီးလ်
၁၈။	၁၉၉၄	နော်ဝေ	ဟီလီဟမ်းမား
၁၉။	၁၉၉၈	ဂျပန်	နာဂါနို
၂၀။	၂၀၀၂	အမေရိကန်	ဆော့လိတ်စီးတီး
၂၁။	၂၀၀၆	အီတလီ	တိုရီနို
၂၂။	၂၀၁၀	ကနေဒါ	ဗန်ကူဗာ
၂၃။	၂၀၁၄	ရုရှား	ဆိုချီ
၂၄။	၂၀၁၈	တောင်ကိုရီးယား	ဖျောင်းယောင်းဂျိန်
၂၅။	၂၀၂၂	တရုတ်	ဘေဂျင်း

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးအဆောက်အအုံ (၁၀) ခု

ဘာဂျင်ခါလီဖာ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဒူဘိုင်း၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်
၃။ အမြင့်	=	၂၇၁၇ ပေ (၈၂၈ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၆၃ ထပ်

မာဒီကာ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ကွမ်လမ်လန်ပူ၊ မလေးရှား
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၂၃ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၂၂၂၇ ပေ (၆၇၈.၉ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၁၈ ထပ်

ရှန်ဟိုင်းတာဝါ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ရှန်ဟိုင်း၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၅ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၂၀၇၃ ပေ (၆၃၂ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၈ ထပ်

အဘရူဂျီအယ်လ်ဘတ်နာရီစင်

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	မက္ကာ၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၂ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၉၇၁ ပေ (၆၀၁ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၀ ထပ်

ပင်အန်းစီးပွားရေးဌာန

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ရှန်းကျန်၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၇ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၉၆၅ ပေ (၅၉၉ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၁၅ ထပ်

လော့ထ်ကမ္ဘာ့မျှော်စင်

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဆိုးလ်၊ တောင်ကိုရီးယား
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၆ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၈၁၉ ပေ (၅၅၄.၅ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၂၃ ထပ်

ဝမ်းကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဌာန

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	နယူးယောက်၊ အမေရိကန်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၄ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၇၇၆ ပေ (၅၄၁.၃ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၀၄ ထပ်

ကွမ်ကျိုး CTF စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ကွမ်ကျိုး၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၆ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၇၃၉ ပေ (၅၃၀ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၁၁ ထပ်

တီယန်ကျင်း CTF စီးပွားရေးအဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	တီယန်ကျင်း၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၉ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၇၃၉ ပေ (၅၃၀ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၉၈ ထပ်

CITIC အဆောက်အအုံ

၁။ တည်ရှိသည့်နေရာ	=	ဘေဂျင်း၊ တရုတ်
၂။ ပြီးစီးသည့်ခုနှစ်	=	၂၀၁၈ ခုနှစ်
၃။ အမြင့်	=	၁၇၃၁ ပေ (၅၂၈ မီတာ)
၄။ အထပ်ပေါင်း	=	၁၀၉ ထပ်

ကျွန်းနိုင်ငံများ (၄၈ နိုင်ငံ)

၁။ အန်တီဂွါနှင့် ဘာဘူဒါ	၁၂။ အင်ဒိုနီးရှား
၂။ မိုက်ခရိုနီးရှား	၁၃။ ကိုမိုရိုစ်
၃။ ဘဟားမားစ်	၁၄။ အိုင်ယာလန်
၄။ ဖိဂျီ	၁၅။ ကျူးဘား
၅။ ဘာရိန်း	၁၆။ ဂျမေကာ
၆။ ဂရီနာဒါ	၁၇။ ဆိုက်ပရပ်စ်
၇။ ဘာဘာဒို့စ်	၁၈။ ဂျပန်
၈။ ဟေတီ	၁၉။ ဒိုမီနီကာ
၉။ ဘရူနိုင်း	၂၀။ ကေရီဘာတီ
၁၀။ အိုက်စ်လန်	၂၁။ ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ
၁၁။ ကိတ်ဗာဒီ	၂၂။ မာဒါဂါစကာ

၂၃။ အရှေ့တီမော	၃၆။ သီရိလင်္ကာ
၂၄။ မော်လဒိုက်	၃၇။ ပလော
၂၅။ မော်လတာ	၃၈။ တရုတ် (တိုင်ပေ)
၂၆။ ဆာမိုအာ	၃၉။ ပါပူဝါးနယူးဂီနီ
၂၇။ မာရှယ်လ်ကျွန်းစုနိုင်ငံ	၄၀။ တွန်ဂါ
၂၈။ ဆော်တိုမီနှင့် ပရင်စီပီ	၄၁။ ဖိလစ်ပိုင်
၂၉။ မောရစ်သျှ	၄၂။ ထရီနီဒတ်နှင့် တိုဘားဂိုး
၃၀။ ဆေးရုံလစ်	၄၃။ စိန့်ကစ်နှင့် နီဗစ်
၃၁။ နော်ရူး	၄၄။ တူဗာလူ
၃၂။ စင်ကာပူ	၄၅။ စိန့်လူစီယာ
၃၃။ နယူးဇီလန်	၄၆။ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း
၃၄။ ဆော်လ်မွန်ကျွန်းစု	၄၇။ စိန့်ဗင်းဆင့်နှင့် ဂရီနာဒင်းစ်
၃၅။ မြောက်ပိုင်းဆိုက်ပရပ်စ်	၄၈။ ဗာနေတူ

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများအဖွဲ့ (G - 7)

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများအဖွဲ့(G-7)တွင် ဖွဲ့ဖြိုးပြီးစက်မှုထိပ်သီး ခုနစ်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ ကနေဒါနှင့် အမေရိကန်တို့ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်သည်။ အဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အလှည့်ကျ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်က ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ဗြိတိန်၊ အနောက်ဂျာမနီနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့သည် စီးပွားရေးကိစ္စများ ပူးပေါင်းအဖြေရှာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် Group of Six (G-6) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ယင်းနောက် ကနေဒါနိုင်ငံနှင့် ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့သောကြောင့် (G-8) ဟုခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ခရီးမီးယားကို ရုရှားက တရားမဝင်သိမ်းယူလိုက်သည့်အတွက် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ရုရှားကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အဖြစ်မှ ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) သည် အဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသကဲ့သို့ အိမ်ရှင်အဖြစ်လည်း အစည်းအဝေးများလက်ခံကျင်းပခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်အားလုံးကို အပြည့်အဝရရှိထားသောကြောင့် အီးယူသည် (G-7) ၏ အဋ္ဌမမြောက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်း သတ်မှတ်ခံထားရသည်။ (G-7)အဖွဲ့သည် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကျင့်သုံးပြီး သီးခြားစီ ရပ်တည်နေသောနိုင်ငံများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ဥပဒေပြဌာန်းခြင်းမျိုး ဆောင်ရွက်၍မရပေ။

(၄၇) ကြိမ်မြောက် G-7 ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူ ထားသည့် ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးသို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမဟုတ်သည့် တောင်ကိုရီးယား၊ ဩစတြေးလျ၊ အိန္ဒိယနှင့် တောင်အာဖရိက

နိုင်ငံတို့လည်း ဧည့်သည်တော်များအဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး အိန္ဒိယကမူ အွန်လိုင်းမှ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ (၄၈) ကြိမ်မြောက် G-7 ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ဂျာမနီက အလှည့်ကျ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ (၄၉) ကြိမ်မြောက် G-7 ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် မေလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံက အလှည့်ကျတာဝန်ယူဆောင်ရွက် ခဲ့ပြီး (၅၀) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် အီတလီနိုင်ငံက အလှည့်ကျ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်သည်။

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများ (G - 7)

- ၁။ ကနေဒါ
- ၂။ ပြင်သစ်
- ၃။ ဂျာမနီ
- ၄။ အီတလီ
- ၅။ ဂျပန်
- ၆။ ဗြိတိန်
- ၇။ အမေရိကန်

လေးနိုင်ငံလုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာမိတ်အဖွဲ့ (QUAD)

QUAD ဟူသော စကားမှာ လက်တင်ဘာသာစကားဖြစ်ပြီး လေးဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဩစတြေးလျ၊ အိန္ဒိယ၊ ဂျပန်နှင့် အမေရိကန် လေးနိုင်ငံဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အင်ဒို-ပစိဖိတ် ဆွေးနွေးပွဲ အဖွဲ့ Quadrilateral Security Dialogue (QSD) ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ တောင်းဆိုမှုကြောင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လေးနိုင်ငံလုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မဟာမိတ် အဖွဲ့ QUAD အဖွဲ့ဖြစ်လာသည်။ အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသတွင်း လွတ်လပ်စွာ ပူးပေါင်းပါဝင်ရေး နှင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရေးကိုရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ အာရှဗဟုလယ် မြောက်ပိုင်း တွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်မှ ၂၀ ရက်နေ့အထိ ပြုလုပ်ခဲ့သော Malabar စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုတွင် အဖွဲ့ဝင် လေးနိုင်ငံစလုံးမှ ရေတပ်များ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့သည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့တွင် ကျင်းပသည့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေး တွင် ဂျပန်၊ ဩစတြေးလျ၊ အိန္ဒိယနှင့် အမေရိကန်တို့သည် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသ အထူး သဖြင့် တောင်တရုတ်ပင်လယ်တွင် လေးနိုင်ငံမဟာမိတ်အဖွဲ့ကို ပြန်လည်အသက်သွင်းရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လတွင် QUAD အဖွဲ့၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့ပြီး အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် တောင်တရုတ်ပင်လယ်အတွင်း ကုန်သွယ် ရေးကြောင်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန်၊ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် နရန်ဒရာမိုဒီ၊ ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် ဟောင်း ယိုရှီဟိဒါဆူဂါနှင့် ဩစတြေးလျဝန်ကြီးချုပ် စကော့မောရစ်ဆင်တို့သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဝါရှင်တန်မြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးအတွက် ဩစတြေးလျ၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်တို့သည် AUKUS လုံခြုံရေးစာချုပ် ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် QUAD ခေါင်းဆောင်များအစည်းအဝေးကို အမေရိကန် နိုင်ငံ ဝါရှင်တန်ဒီစီတွင် လက်ခံကျင်းပခဲ့ပြီး ၂၀၂၂ ခုနှစ် မေလ ၂၄ ရက်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့၌ လက်ခံကျင်းပခဲ့သည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ နယူးဒေလီ မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

စက်မှုထိပ်သီးနိုင်ငံများ (G - 20)

၁။ အာဂျင်တီးနား	၈။ အိန္ဒိယ	၁၅။ ဆော်ဒီအာရေဗျ
၂။ တရုတ်	၉။ အင်ဒိုနီးရှား	၁၆။ တောင်အာဖရိက
၃။ ဩစတြေးလျ	၁၀။ ရုရှား	၁၇။ တောင်ကိုရီးယား
၄။ ဂျာမနီ	၁၁။ အီတလီ	၁၈။ တူကီယဲ (တူရကီ)
၅။ ဘရာဇီးလ်	၁၂။ အမေရိကန်	၁၉။ ဗြိတိန်
၆။ ပြင်သစ်	၁၃။ ဂျပန်	၂၀။ ဥရောပသမဂ္ဂ
၇။ ကနေဒါ	၁၄။ မက္ကဆီကို	

သုံးနိုင်ငံလုံခြုံရေးစာချုပ် (AUKUS)

အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးအတွက် ဩစတြေးလျ(A)၊ ဗြိတိန် (UK)နှင့် အမေရိကန် (US) တို့သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် သုံးနိုင်ငံလုံခြုံရေး စာချုပ် AUKUS ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ စာချုပ်အရ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့သည် ဩစတြေးလျ အား နျူကလီးယားစွမ်းအင်သုံး ရေငုပ်သင်္ဘောများဝယ်ယူရန် ကူညီပေးရမည်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါစာချုပ်တွင် အဆင့်မြင့်ဆိုက်ဘာ၊ ဉာဏ်ရည်တုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်၊ ကွမ်တမ် နည်းပညာများ၊ ပင်လယ်ရေအောက်စွမ်းရည်များ၊ အသံထက်မြန်နှုန်းမြင့်သော ဒုံးကျည်များ၊ အီလက်ထရွန်းနစ်စစ်ပွဲ၊ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုနှင့် သတင်းအချက်အလက်မျှဝေခြင်းဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့လည်း ပါဝင်သည်။ နယူးဇီလန်နှင့် ကနေဒါတို့ပါဝင်သော Five Eyes ထောက်လှမ်းရေး မဟာမိတ်အဖွဲ့မှ ခွဲထွက်ကာ စစ်ရေးစွမ်းရည်ကို အဓိကထားလုပ်ဆောင် သည်။

ကမ္ဘာတောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအဖွဲ့
(Brazil, Russia, India and China and South Africa Association)
(BRICS)

ကမ္ဘာတောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအဖွဲ့(BRICS) ကို ဘရာဇီးလ်၊ ရုရှား၊ အိန္ဒိယနှင့် တရုတ် တို့ဖြင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇွန်လက စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် တောင်အာဖရိက နိုင်ငံ ပါဝင်လာရာ (BRICS) ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဆိုခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စီးပွားရေး ထွန်းသစ်စ နိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲကမ္ဘာတောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ် ကျင်းပလေ့ရှိပြီး အိမ်ရှင်အဖြစ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် အလှည့်ကျကျင်းပသည်။

(၁၂) ကြိမ်မြောက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်က ရုရှားနိုင်ငံက အိမ်ရှင် နိုင်ငံအဖြစ် ကျင်းပရန်ဖြစ်သော်လည်း ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါကြောင့် Video Conferencing ဖြင့် ကျင်းပခဲ့သည်။ အလားတူ (၁၃) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို Video Conferencing ဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် ၂၀၂၁ ခုနှစ်က ကျင်းပခဲ့သည်။ (၁၄) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့ သည်။ (၁၅) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၂၄ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် အီဂျစ်၊ အီသီ ဂိုးပီးယား၊ အီရန်၊ ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားနှင့် အာရပ်စော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တို့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖြစ်လာသည်။

အာရှ-ဥရောပထိပ်သီးအစည်းအဝေး(Asia-Europe Meeting)(ASEM)

အေဆမ်ကို ၁၉၉၆ ခုနှစ် မတ်လ ၁ ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပ ခဲ့ရာ ပထမအကြိမ်မြောက် အာရှ-ဥရောပ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပညာရေးမဏ္ဍိုင် (၃) ရပ်ကို အဓိက အလေးထား ဆွေးနွေးဆောင်ရွက်သည်။ အေဆမ်တွင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း နှစ်ခုဖြစ်သည့် အာဆီယံ၊ ဥရောပသမဂ္ဂတို့နှင့်အတူ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၅၃ နိုင်ငံပါဝင်သည်။ အေဆမ်ကိုတည်ထောင် ခဲ့စဉ်က အီးယူအဖွဲ့ဝင် ၁၅ နိုင်ငံနှင့် အာဆီယံ ခုနစ်နိုင်ငံသာပါဝင်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ဟနွိုမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် (၅) ကြိမ်မြောက် အေဆမ်ထိပ်သီးအစည်း အဝေးတွင် နောက်ထပ်အီးယူအဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံနှင့် မြန်မာအပါအဝင် အာဆီယံ သုံးနိုင်ငံတို့ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တရုတ်၊ ဂျပန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် အိန္ဒိယ၊ မွန်ဂိုလီးယား၊ ပါကစ္စတန်၊ ဩစတြေးလျ၊ ရုရှားနှင့် နယူးဇီလန်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ နော်ဝေနှင့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့သည်

လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ခရိုအေးရှားနှင့် ကာဇက်စတန်တို့သည်လည်းကောင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အဆစ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများကို အာရှနှင့် ဥရောပဒေသတွင် နှစ်ကြိမ်အလှည့်ကျ ကျင်းပလျက်ရှိပြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကိုလည်း နှစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် ကျင်းပသည်။ ပထမဆုံးအကြိမ် ထိပ်သီးအစည်းကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ (၁၂) ကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်မှ ၂၁ ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ (၁၃) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်မှ ၁၇ ရက်အထိ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဖနွမ်းပင်မြို့၌ ကျင်းပရန် လျာထားခဲ့သော်လည်း ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါကြောင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှသာ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အာရှ-ပစိဖိတ်စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (Asia-Pacific Economic Cooperation) (APEC)

အာဆီယံခြောက်နိုင်ငံနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသတွင်းရှိ အာဆီယံဆွေးနွေးဖက် ခြောက်နိုင်ငံ တို့သည် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ကင်ဘာရာမြို့၌ ၁၉၈၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် အလွတ်သဘော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ရာမှ အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (APEC) ကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အဖွဲ့၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင် ဘက်စုံ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရန် ဖြစ်သည်။

ဩစတြေးလျ၊ ဘရူနိုင်း၊ ကနေဒါ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ မလေးရှား၊ နယူးဇီလန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်းနှင့် အမေရိကန်စသည့် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂ နိုင်ငံဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်၊ တိုင်ပေ၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် မက္ကဆီကိုနှင့် ပါပူဝါနယူးဂီနီ၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ချီလီ၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ပီရူး၊ ရုရှားနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖြစ်လာခဲ့ရာ ယခုအခါ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၂၁ နိုင်ငံ ရှိသည်။ အဖွဲ့၏ဌာနချုပ်နှင့် လက်ရှိအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတို့ကို စင်ကာပူနိုင်ငံ ကွင်းစ်တောင်းမြို့၌ ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည်။

အေပက်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများနှင့် စီးပွားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ်ကျင်းပလျက်ရှိရာ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို နှစ်စဉ်အလှည့်ကျ တာဝန်ယူရသည်။ အာရှ-ပစိဖိတ် နှင့် အခြားနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအကျိုးစီးပွားအတွက် ကုန်သွယ်ရေးစနစ်ဖွင့်လှစ်ပေးမှု တိုးတက် ခိုင်မာစေရန် အေပက်အဖွဲ့မှ ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ အခြားနိုင်ငံများကို မထိခိုက်စေဘဲ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ကုန်သွယ်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတို့တွင် အတားအဆီး များ လျော့ပေါ့ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ (၂၉) ကြိမ်မြောက် အေပက်ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ (၃၀) ကြိမ်မြောက် အေပက်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့မှ ၁၅ ရက်နေ့အထိ အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ အဆိုပါ အေပက်

ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ အေပက်စီးပွားရေးအကြံပေးကောင်စီ (ABAC)၊ အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများအသင်း(ASEAN)၊ ပစိဖိတ်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ (PECC)၊ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့(WTO)နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်(WB)တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်တက်ရောက် ခဲ့သည်။

အာရှ-ပစိဖိတ်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (APEC) သည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ဒေသတွင်းဆိုင်ရာ စီးပွားရေးဖိရပ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသရှိ နိုင်ငံ များ၏ အပြန်အလှန် အမှီသဟဲပြုသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အရှိန်မြှင့်၍ ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၂၁ နိုင်ငံရှိပါသည်။

ရုရှား-ယူကရိန်းစစ်ပွဲ မှတ်တမ်းအကျဉ်း

စတင်ဖြစ်ပွားသည့်ရက်

- ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄

ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းအရင်း

- ရုရှားနှင့် နေတိုးမဟာမိတ်အဖွဲ့တို့ ဆက်ဆံရေး တင်းမာလာခြင်း
- ယူကရိန်းနိုင်ငံက နေတိုးမဟာမိတ်အဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ရန် ကြိုးပမ်းလာခြင်း
- နေတိုးမဟာမိတ်အဖွဲ့က အရှေ့ဘက်သို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုးချဲ့ရန် ကြိုးပမ်းလာခြင်း
- ယူကရိန်းနိုင်ငံအား အဓိကထောက်ပံ့ပေးသည့်နိုင်ငံများ
- အမေရိကန်၊ ဂျာမနီ၊ ဗြိတိန်၊ ဒိန်းမတ်၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ နယ်သာလန်၊ နော်ဝေ၊ ပိုလန်၊ ကနေဒါ၊ ဆွီဒင်

ရုရှားနိုင်ငံက ထိန်းချုပ်ထားသည့်ဒေသများ

- ဒိုးနက်၊ လူဟန်စ်၊ ခါဆန်နှင့် ဇာပိုရီရှားဒေသ

အစ္စရေး-ဟားမတ်စ်အဖွဲ့ ပဋိပက္ခ မှတ်တမ်းအကျဉ်း

ဟားမတ်စ်အဖွဲ့က အစ္စရေးနိုင်ငံအား တိုက်ခိုက်သည့်ရက်စွဲ

- ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၇ ရက်

အစ္စရေးနိုင်ငံက တရားဝင်စစ်ကြေညာသည့်နေ့ရက်

- ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၈ ရက်

သေဆုံးမှုနှင့် ဒဏ်ရာရရှိမှု

- ပါလက်စတိုင်းပြည်သူ သေဆုံးမှု ၃၆၇၃၁ ဦး၊ ဒဏ်ရာရရှိမှု ၈၃၅၃၀ ဦး
- အစ္စရေးပြည်သူသေဆုံးမှု ၁၁၈၉ ဦး၊ စစ်သားသေဆုံးမှု ၂၆၃ ဦး

နိုင်ငံတော်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ
သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းလျှောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိရာထူးအတွက် လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်းတွင် အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါဝင်သည် -

(၁) စိတ်အခြေအနေစစ်ဆေးခြင်း

(၂) လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးခြင်း

စစ်ဆေးမှုခံယူရန် လာရောက်သည့် လျှောက်လွှာရှင်များသည် အောက်ပါစာရွက် စာတမ်းများကို တစ်ပါတည်း ယူဆောင်လာရမည် -

(၁) လျှောက်လွှာတင်စဉ်က ပါရှိသော အောင်လက်မှတ်၊ အထောက်အထားမူရင်းများ

(၂) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှ လွန်ခဲ့သည့် ၆ လအတွင်းက ရယူထားသည့် ထောက်ခံစာ

(၃) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ တစ်ဦးထံမှ ထောက်ခံစာ

(၄) ကျန်းမာကြောင်း ဆေးလက်မှတ်

စိတ်အခြေအနေစစ်ဆေးခြင်းကို ကဏ္ဍနှစ်ရပ်ခွဲခြားထားရာ ပထမပိုင်းတွင် အသင့်ပြုစုထားသည့် မေးခွန်းပုံစံကို စာမေးပွဲသဏ္ဌာန် ဖြည့်စွက် ဖြေဆိုကြရပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် စိတ်စစ်ဆေးရေးအရာရှိက ဖြည့်စွက်ဖြေဆိုထားသည့် အဖြေလွှာပုံစံကို အခြေခံ၍ တစ်ဦးချင်း လူတွေ့စစ်ဆေးပါသည်။ တစ်ဦးချင်းစစ်ဆေးသည့်အခါ စိတ်အခြေအနေကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်သည့်နည်းလမ်းများဖြင့် မေးမြန်းသဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်မှုလွန်ကဲသူ၊ ယုံကြည်မှုအားနည်းသူ၊ ပတ်ဝန်းကျင်လွှမ်းမိုးခံရမှု၊ စိတ်အားငယ်တတ်မှု၊ စိတ်ဖိစီးခံရမှု၊ စိတ်ဖိစီးမှုကို ကြုံကြံခံကျော်လွှားနိုင်မှု စသည်များကို ဖော်ထုတ်ရရှိနိုင်ပါသည်။

လူတွေ့နှုတ်ဖြေ စစ်ဆေးမှုခံယူရန် လာရောက်ကြသည့် လျှောက်လွှာရှင်များအား အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများက လူတွေ့နှုတ်ဖြေစစ်ဆေးမှု အပြီးသတ်ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ တည်ဆဲ အကဲဖြတ်ချက်များမှာ လူအကဲဖြတ်ခြင်း၊ အထွေထွေဗဟုသုတ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက် စစ်ဆေးခြင်းများ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာစာမေးပွဲများအတွက် အထွေထွေသိကောင်းစရာများ

ယနေ့ခေတ်တွင် ပညာအရည်အချင်း တူညီနေလျှင် ပို၍ကောင်းသူကိုသာ ရွေးချယ်လေ့ရှိပါသည်။ ယခုအခါ လူငယ်အရေအတွက် များပြားသည်နှင့်အမျှ အလုပ်ခွင်အတွက် စစ်ဆေးမှုများ အကူအညီဖြင့် ပို၍ပို၍ ကောင်းသော ပညာတတ်ကို အလုပ်ခန့်ရာတွင် ရွေးချယ်

ကြပါသည်။

စိတ်အခြေအနေစမ်းသပ်နည်းများဆိုသည်မှာ လူတစ်ယောက်၏ အတွင်းသဘောစိတ်နေစိတ်ထား၊ ဟန်ဆောင်မှုကို ပေါ်လွင်အောင် စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်၏ ပင်ကိုအရည်အသွေးဟူသည် ပြုပြင်ရလွယ်သော ကိစ္စမဟုတ်ပေ။ ဟန်ဆောင်၍လည်းမရ၊ လိမ်ညာအဖြေပေး၍လည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ကျမ်းကြီး၊ ကျမ်းငယ်များကို ကြိုတင်လေ့လာခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးရှိမည်မဟုတ်။ လုပ်ငန်းခွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးနည်းများကို ကြိုတင်လေ့လာထားခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးရှိမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ပညာရှင်များက ဦးဆောင်၍ စစ်ဆေးပေးလျက်ရှိသည်။ သို့သော် လုပ်ငန်းခွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးတော့မည်ဆိုလျှင် စာမေးပွဲဖြေသကဲ့သို့ အောင်မှတ်၊ ကျမှတ်ဟု သတ်မှတ်ပေးထားသော စာမေးပွဲမဟုတ်ပါ။ လုပ်ငန်းခွင်နှင့် ဆက်သွယ်နေသော အရည်အချင်းများ ဖြစ်သည့် -

- (၁) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး
- (၂) သက်လုံကောင်းမှု
- (၃) ဇွဲလုံ့လရှိမှု
- (၄) ဖျတ်လတ်ရဲစွာလုပ်ဆောင်နိုင်မှု စသည့်စွမ်းရည်များကို တစ်ပြိုင်တည်း စစ်ဆေးလေ့ရှိသည်။

လူတွေ့စစ်ဆေးခြင်း

စိတ်ပညာနည်းအရလေ့လာစစ်ဆေးရာတွင် တစ်နေ့ကုန် အချိန်ယူလေ့ရှိသည်။ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း ရာထူးများအတွက်ဆိုလျှင် အဆင့်ဆင့် အကြိမ်ကြိမ် စစ်ဆေးခံကြရသည်။ လျှောက်လွှာရှင်အားလုံးကို တူညီသော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ စခန်းသွင်းထားကာ စစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။

စခန်းသွင်းစစ်ဆေးပြီးဆိုလျှင် အကဲဖြတ်ပုဂ္ဂိုလ်က လျှောက်လွှာရှင်များကို အဖွဲ့ငယ်အလိုက် စုထားပေးပြီး အားလုံးကို စစ်ဆေးမည့် နည်းစနစ်ကို ရှင်းလင်းပြောပြပါမည်။

ပြီးလျှင် မိမိအရည်အချင်းကို လူတကာထက် ပေါ်လွင်အောင် ပြသပေးရပါမည်။ ဤကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် အကဲခတ်အဖွဲ့က လျှောက်လွှာရှင်၏ စုပေါင်းဆွေးနွေး လှုပ်ရှားမှုတို့ကို အချိန်ကုန်သည်အထိ ထိုင်ကြည့်ကာ အရည်အသွေးကို အကဲခတ်ရပါသည်။

- (က) လူအကဲဖြတ်ခြင်း။ စုစုပေါင်းပေးမှတ် ၁၀၀ ဖြစ်ပြီး အောက်ပါအချက်များကို အကဲဖြတ် အမှတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (၁) ဥပဓိရုပ်
- (၂) တည်ကြည်မှု၊ ဖျတ်လတ်မှု
- (၃) အပြောအဆို
- (၄) ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်မှု

- (ခ) အထွေထွေဗဟုသုတ။ စုစုပေါင်းပေးမှတ် ၁၀၀ ဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းဗဟုသုတနှင့် ပြည်ပဗဟုသုတ အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။

- (ဂ) လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက်။ စုစုပေါင်း ပေးမှတ် ၁၀၀ ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဗဟုသုတနှင့် လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက် အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါဝင်သည်။

ဝတ်စားဆင်ယင်မှု

ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဆင့်ဖြင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဘဝ ခံယူမည့်သူများသည် မြန်မာဆန်ဆန် ဝတ်စားဆင်ယင်သင့်ပါသည်။

အမျိုးသားများသည် -

- ဆံပင်သေသပ်စွာ ညှပ်ထားသင့်သည်။
- အတွင်းခံအင်္ကျီ၊ ရှပ်လက်ရှည်ကော်လာကတုံးနှင့် မြန်မာပုဆိုးကို သေသပ်စွာ ဝတ်ဆင်သင့်သည်။
- မြန်မာခြေညှပ်ဖိနပ် ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည် -

- ဆံပင်သေသပ်စွာ ဖိလိမ်းပေးထားရမည်။ မြန်မာဆံထုံး (ကျစ်ဆံမြီးကျစ်ထား လျှင်လည်း လက်ခံနိုင်ပါသည်။)
- မြန်မာအင်္ကျီ၊ ထဘီကို သေသပ်စွာ ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- ဘလောက်စံအင်္ကျီများ မဝတ်သင့်ပါ။ ဘေးကွဲ့၊ နောက်ကွဲ့၊ စကပ်ထဘီများ မဝတ်သင့်ပါ။
- မြန်မာခြေညှပ်ဖိနပ်ကို ဝတ်ဆင်သင့်ပါသည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းကျင့်ဝတ် (၃၀) ပါး

ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်းလိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ် (၁၂) ပါး

- (က) နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များ၊ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအလိုက် သီးခြားသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းခွင် စည်းကမ်းများ၊ အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါ။
- (ခ) ပေးအပ်ထားသော တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ပါ။
- (ဂ) ယုံကြည်စွာ အပ်နှံထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အလွဲသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- (ဃ) အဂတိလိုက်စားခြင်းနှင့် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှု ပြုလုပ်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- (င) မိမိကြောင့် နိုင်ငံပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဘဏ္ဍာငွေပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် အလွဲသုံးစား ပြုခြင်းတို့မဖြစ်စေရန် အလေးထားဆောင်ရွက်ပါ။
- (စ) ရာထူးနှင့်လျော်ညီသောအရည်အသွေးပြည့်ဝနေစေရန် ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။ ရာထူးဝန်အဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားသော သင်တန်းများ တက်ရောက်ပါ။
- (ဆ) တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် ရိုးသားဖြောင့်မတ်ပါ။
- (ဇ) အလုပ်ခွင်တွင် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲခြင်း၊ အရက်သောက်ခြင်း၊ လောင်းကစားခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- (ဈ) အလုပ်ခွင်တွင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

- (ည) အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားခြင်းနှင့် သိက္ခာမဲ့စွာ ပြုမူပြောဆိုနေထိုင်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- (ဋ) ဥပဒေနှင့်အညီ ပေးအပ်လာသည့် အမိန့်နှင့်တာဝန်ကို ကြည်ဖြူစွာ ထမ်းဆောင်ပါ။
- (ဌ) ဝန်ထမ်းဝိသစွာဖြင့် ပါတီနိုင်ငံရေးနှင့် ကင်းရှင်းစွာနေထိုင်ပါ။

ဝန်ထမ်းအချင်းချင်းအပေါ် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်(၅)ပါး

- (က) ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း သစ္စာစောင့်သိပါ။
- (ခ) ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို တည်ဆောက်ပါ။
- (ဂ) ဝန်ထမ်းအချင်းချင်း တိုင်ကြားသက်သေခံရာတွင် အမှန်အတိုင်း ထွက်ဆိုပါ။
- (ဃ) ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်း၊ ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားအလိုက် စောင့်ထိန်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ကျင့်ဝတ်နှင့် စည်းကမ်းများကို လိုက်နာပါ။
- (င) ဝန်ထမ်းများ၏ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် လုပ်ငန်းခွင်ပျော်ရွှင်ရေးတို့တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါ။

ပြည်သူလူထုအပေါ် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်(၅)ပါး

- (က) ပြည်သူလူထုအပေါ် သစ္စာစောင့်သိရိသေပါ။
- (ခ) ပြည်သူလူထုကို လေးစားစွာ ဝန်ဆောင်မှုပေးပါ။
- (ဂ) ပြည်သူလူထု၏ အကျိုးစီးပွားကို အလေးထားစောင့်ရှောက်ပါ။
- (ဃ) ပြည်သူလူထုကို ယဉ်ကျေးစွာ ပြုမူဆက်ဆံပါ။
- (င) တာဝန်အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူလူထုထံမှ ငွေကြေးအပါအဝင် အကျိုးခံစားခွင့် တစ်ခုခုကို တောင်းခံခြင်းမပြုဘဲ ဆောင်ရွက်ပေးပါ။

နိုင်ငံတော်အပေါ် လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည့် ကျင့်ဝတ်(၈)ပါး

- (က) နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရိသေပါ။
- (ခ) ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါ။
- (ဂ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် တည်ဆဲဥပဒေများကို လိုက်နာပါ။
- (ဃ) နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွားကို အလေးထားဆောင်ရွက်ပါ။
- (င) နိုင်ငံတော်ပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ဘဏ္ဍာငွေများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမရှိစေရေး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါ။
- (စ) နိုင်ငံတော်အစိုးရ လျှို့ဝှက်ချက်အက်ဥပဒေကို လိုက်နာပါ။
- (ဆ) နိုင်ငံတော်အပေါ် အကြည်ညိုပျက်စေမည့် လုပ်ရပ်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- (ဇ) နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဝိုင်းဝန်းစောင့်ရှောက်ပါ။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်(၆)ချက်

- (က) ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ သစ္စာကို စောင့်သိရိသေပါမည်။
- (ခ) ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

- (ဂ) ကျွန်ုပ်တို့သည် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပါမည်။
- (ဃ) ကျွန်ုပ်တို့သည် အမိနိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကို ဦးတည်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။
- (င) ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ ပီသစွာဖြင့် ပါတီနိုင်ငံရေးနှင့် ကင်းရှင်းအောင် နေထိုင်ပါမည်။
- (စ) ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံတော်က ပေးအပ်သော အမိန့်နှင့် တာဝန်များကို ဦးလည်မသုန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်ဟု သစ္စာအမိဋ္ဌာန် ပြုပါသည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ ထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်(၃)ရပ်

- (က) ဝန်ထမ်းသည် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးအတွက် အချိန်ပြည့် အလုပ်လုပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။
- (ခ) မူလတာဝန်သာမက နိုင်ငံတော်က ပေးအပ်လာသော အခြားတာဝန်များကိုလည်း ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။
- (ဂ) ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ အမိန့်ညွှန်ကြားချက် စသည်များကိုလည်း လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည်။

နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွင် ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်များ

- (က) အကြားအမြင်ဗဟုသုတရှိခြင်း။
- (ခ) ကိုယ်နှုတ်အမူအရာယဉ်ကျေး၍ တင့်တယ်သော ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။
- (ဂ) ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းမွန်သူဖြစ်ခြင်း။
- (ဃ) ရဲရင့်သူ(ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူ)ဖြစ်ခြင်း။
- (င) ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိခြင်း။
- (စ) ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလဖွံ့ဖြိုးခိုင်မာခြင်း။
- (ဆ) ဥစ္စာကိုမမက်မောခြင်း။

ဝန်ထမ်းများ မလိုက်စားအပ်သော တရား (၇) ပါး

(က) တံစိုး (၃) ပါး

- (၁) ဉာတိသလောဟိတ (ဆွေမျိုးသားချင်းတော်စပ်၍ လိုက်လျောခြင်း - မေတ္တာတံစိုး)
- (၂) ပီဟမိတ္တ (ချစ်ကျွမ်းဝင်သူဖြစ်၍လိုက်လျောခြင်း-မျက်နှာတံစိုး)
- (၃) ဓနဂ္ဂဟ (အခကြေးငွေယူ၍ လိုက်လျောခြင်း-ဥစ္စာတံစိုး)

(ခ) အဂတိတရား (၄) ပါး

- (၁) ဆန္ဒဂတိ - ချစ်သောကြောင့် မျက်နှာလိုက်၍မတရားပြုခြင်း
- (၂) ဒေါသဂတိ - မုန်းသောကြောင့် မတရားပြုခြင်း

- (၃) မောဟဂတိ - မသိသောကြောင့် မတရားပြုခြင်း
- (၄) ဘယာဂတိ - ကြောက်သောကြောင့် မတရားပြုခြင်း

ဝန်ထမ်းခံစားခွင့်ရှိသည့် ခွင့်အမျိုးအစားများ

ဝန်ထမ်းသည် တည်ဆဲနည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများနှင့်အညီ အောက်ပါ ခွင့်များကို ခံစားခွင့်ရှိသည်-

- (က) ရှောင်တခင်ခွင့်၊
- (ခ) ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ခွင့်၊
- (ဂ) လုပ်သက်ခွင့်၊
- (ဃ) ဆေးလက်မှတ်ခွင့်၊
- (င) လစာမဲ့ခွင့်၊
- (စ) မီးဖွားခွင့်၊
- (ဆ) အထူးမသန်စွမ်းခွင့်၊
- (ဇ) ဆေးရုံခွင့်၊
- (ဈ) သင်္ဘောသားနာမကျန်းခွင့်၊
- (ည) ပညာလေ့လာဆည်းပူးခွင့်၊

ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတ်မှတ်ချက်များ

- ဝန်ထမ်းသည် ခွင့်အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားသော နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဝန်ကြီးဌာနက လုပ်ပိုင်ခွင့် အပ်နှင်းခြင်းခံရသူ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ခွင့်ခံစားနိုင်သည်။
- အစမ်းခန့်ဝန်ထမ်းသည် ရာထူးတွင် အတည်ပြုခန့်ထားပြီးဖြစ်သည့် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးကဲ့သို့ ခွင့်ခံစားခွင့်ရှိသည်။
- ဝန်ထမ်းသည်ခွင့်ကို အခွင့်အရေးတစ်ရပ်အဖြစ် တောင်းခံပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။
- ခွင့်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူသည် အများပြည်သူအကျိုးငှာ လိုအပ်ပါက ဝန်ထမ်းတစ်ဦး တောင်းခံသည့်ခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုပြီးသောခွင့်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် ခွင့်ခံစားနေသော ဝန်ထမ်းအား ပြန်လည်ခေါ်ယူခြင်း ပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပြန်လည်ခေါ်ယူခြင်းခံသော ဝန်ထမ်းအား တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် စတင်ခရီးထွက်ခွာသည့်နေ့မှစ၍ တာဝန်ချိန်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရမည့်အပြင် ခွင့်ခံစားသည့်ဒေသမှ ရုံးစိုက်ရာဌာနသို့လာခြင်းအတွက် ခရီးစရိတ်ခံစားခွင့်ပြုရမည်။
- ခွင့်ခံစားနေသည့်ဝန်ထမ်းသည် ခွင့်ကာလအတွင်း၌ ဝင်ငွေရရှိသည့် အလုပ်တစ်ခုခုတွင် ဝင်ရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်းမပြုရ။ အငြိမ်းစားယူရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခွင့်ခံစားနေသည့်ဝန်ထမ်းသည်ဝင်ငွေရရှိသည့်လုပ်ငန်းတစ်ခုခုတွင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိခဲ့စေကာမူ ယင်း၏ အငြိမ်းစားယူခွင့် လျှောက်ထားခြင်းကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့် မရှိစေရ။
- ခွင့်ခံစားနေသည့် ဝန်ထမ်းသည် မိမိကိုခွင့်ပြုထားသည့် ခွင့်ကာလမကုန်ဆုံးမီ အလုပ်

ခွင့်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လိုပါက သက်ဆိုင်ရာ ခွင့်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြန်လည်ဝင်ရောက်နိုင်သည်။

- ဝန်ထမ်းသည် ခွင့်ကာလကုန်ဆုံးသော်လည်း အလုပ်ခွင်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိပါက ကျော်လွန်သည့် ကာလအတွက် ခွင့်လစာခံစားခွင့်မရှိ။ ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ခွင့်ရက်ကျော်လွန်ခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းဝန်ထမ်းအား စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှုဖြင့် အရေးယူနိုင်သည်။
- ဝန်ထမ်းသည် တရားဝင်ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသော လုပ်သက်ခွင့်ကို အငြိမ်းစားယူရမည့် အသက်ပြည့်သည့် နေ့ရက်မတိုင်မီ အငြိမ်းစားယူရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခွင့်အဖြစ် ခံစားနိုင်သည်။ အငြိမ်းစားယူရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခွင့်ကို အချိန်မီတောင်းခံခဲ့ရာတွင် ခွင့်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူက တောင်းခံသည့် ခွင့်ကာလတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ အများပြည်သူအကျိုးငှာ ငြင်းပယ်ခဲ့လျှင် ထိုငြင်းပယ်သည့် ခွင့်ကာလကို အငြိမ်းစားယူရမည့် နေ့ရက်မှစ၍ စတင်ခံစားခွင့်ရှိသည်။

ဝန်ထမ်းခံစားခွင့်ရှိသည့် ပင်စင်အမျိုးအစားများ

ဝန်ထမ်းသည် အောက်ပါပင်စင်အမျိုးအစားအနက်မှ တစ်မျိုးမျိုးကို ခံစားခွင့်ရှိသည်-

- (က) သက်ပြည့်ပင်စင်၊
- (ခ) နှစ်ပြည့်ပင်စင်၊
- (ဂ) နာမကျန်းပင်စင်၊
- (ဃ) လျော်ကြေးပင်စင်၊
- (င) အထူးပင်စင်၊
- (စ) မိသားစုပင်စင်၊
- (ဆ) လျော့ပေါ့ပင်စင်။

တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ သီးခြားသတ်မှတ်သည့် ကိစ္စမှတစ်ပါး ဝန်ထမ်းသည် အငြိမ်းစားယူရမည့် အသက်ပြည့်သောအခါ အငြိမ်းစားယူရမည်။ ထိုသို့ အငြိမ်းစားယူရသည့်အခါ ဝန်ထမ်းသည် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သက်ပြည့်ပင်စင်ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။

ဝန်ထမ်းသည် ငြိမ်းစားယူရမည့် အသက်မပြည့်သေးသော်လည်း အငြိမ်းစားယူနိုင်ခွင့်ရှိသည့် လုပ်သက်ပြည့်သောအခါ နှစ်ပြည့်ပင်စင် ခံစားခွင့်ရှိသည်။ သတ်မှတ်လုပ်သက်မပြည့်သေးသည့်ဝန်ထမ်းကို အငြိမ်းစားယူရန် လိုအပ်သည့်ကိစ္စရပ်တွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ကြိုက်စွာအလိုငှာ တာဝန်လွှဲအပ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်း၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပင်စင်ခံစားခွင့်ပြုနိုင်သည်။

ဝန်ထမ်းသည် မကျန်းမာ၍ တာဝန်ကို ဆက်လက် မထမ်းဆောင်နိုင်သည့်အခါတွင် သတ်မှတ်ထားသောဆေးအဖွဲ့၏ထောက်ခံချက်ဖြင့် နာမကျန်းပင်စင်ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။

ရာထူးတစ်ခုကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည့်အခါ ထိုရာထူး၌ခန့်ထားသည့် ဝန်ထမ်းကို အခြားရာထူးတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်း မပြုနိုင်ပါက လျော်ကြေးပင်စင်ခံစားခွင့်ပြုရမည်။

ဝန်ထမ်းသည် တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ရောဂါရရှိသည့်အခါတွင်

ဖြစ်စေ၊ ထိခိုက်အနာတရ ဖြစ်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ မသန်စွမ်းဖြစ်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ အထူးပင်စင် ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။

အသက် ၅၅ နှစ် ပြည့်ပြီးဖြစ်သော ဝန်ထမ်းသည် အငြိမ်းစားယူနိုင်ခွင့်ရှိသည့် လုပ်သက် နှစ် ၃၀ ပြည့်သောအခါ နှစ်ပြည့်ပင်စင် ခံစားခွင့်တောင်းခံလာပါက ခိုင်လုံသော အကြောင်း ပြချက်မရှိဘဲ ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုရ။

အသက် ၅၅ နှစ် ပြည့်ပြီးဖြစ်သော ဝန်ထမ်းသည် လုပ်သက်နှစ် ကျော်လွန်လျှင်သော် လည်းကောင်း၊ အသက် ၅၀ နှစ် ပြည့်ပြီးသော ဝန်ထမ်းသည် လုပ်သက် ၂၅ နှစ် ကျော်လွန်လျှင် သော်လည်းကောင်း လျှော့ပေါ့ပင်စင် ခံစားခွင့်တောင်းခံနိုင်သည်။

ဝန်ထမ်းတစ်ဦးသည် အသက်ပြည့်၍ အငြိမ်းစားယူခြင်း၊ သတ်မှတ်ထားသော လုပ်သက် နှစ်ပြည့်၍ အငြိမ်းစားယူခြင်း၊ နာမကျန်းပင်စင်ယူခြင်း၊ လျော်ကြေးပင်စင်ခံစားခြင်း၊ ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်ခြင်း တစ်ခုခုဖြစ်ပါက လုပ်သက်ဆုငွေနှင့် ပင်စင်ခံစားခွင့်တို့ကို ရခွင့်ရှိသည်။

အငြိမ်းစားယူခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတ်မှတ်ချက်များ

လျော်ကြေးပင်စင် သို့မဟုတ် နာမကျန်းပင်စင်ယူပြီးနောက် ဝန်ထမ်းအဖြစ် ပြန်လည် ခန့်ထားခြင်း ခံရသူသည် လုပ်သက်ဆုငွေကို ပြန်လည်အမ်းလျှင် သို့မဟုတ် ပင်စင်လစာကို ပြန်ခန့်ချိန်၌ ရပ်ဆိုင်းထားလျှင် ထိုဝန်ထမ်း ယခင်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် လုပ်သက်ကာလကို လည်းကောင်း၊ ရာထူးမှထုတ်ပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှထုတ်ပစ်ခြင်းခံရပြီးနောက် ပြစ်ဒဏ်ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဝန်ထမ်းကအယူခံ၍ဖြစ်စေ ပြန်လည်ခန့်ထား ခြင်းခံရပါက ထိုဝန်ထမ်း၏ ယခင်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် လုပ်သက်ကာလကို လည်းကောင်း ပင်စင်ကိစ္စအလို့ငှာ ထည့်သွင်းရေတွက်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

ဝန်ထမ်းတစ်ဦးသည် တာဝန်မှ ယာယီရပ်ဆိုင်းထားစဉ် အငြိမ်းစားယူရမည့် အသက် ပြည့်စေကာမူ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အပြီးသတ်အမိန့် မချမှတ်ရသေးမီ ယင်းဝန်ထမ်း အား အငြိမ်းစားယူခွင့်မပြုရ။

လုပ်သက်ဆုငွေကို လုပ်သက်နှစ်အလိုက်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ခံစားခွင့်ပြုရမည့် ရာခိုင်နှုန်း အရ လုပ်သက်နှစ်အပေါ် ခံစားခွင့်ရှိသည်။

ပင်စင်ခံစားခွင့်ကို လုပ်သက်နှစ်အလိုက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ခံစားခွင့်ပြုရမည့် ရာခိုင်နှုန်း အရ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

ဝန်ထမ်းကဆန္ဒပြုပါက နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်း သို့မဟုတ် စည်းကမ်းများနှင့်အညီ တစ်လုံးတည်း ပင်စင်လဲလှယ်ခွင့်ရှိသည်။

ဝန်ထမ်းတစ်ဦး အမှုထမ်းနေစဉ်ဖြစ်စေ၊ အငြိမ်းစားယူပြီးနောက်ဖြစ်စေ ကွယ်လွန်လျှင် ကျန်ရစ်သူမိသားစုသည် မိသားစုပင်စင်ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။

ဝန်ထမ်းများ၏ လစာနှုန်းထားများ အဆင့်ဆင့်တိုးမြှင့်ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ထားမှု အခြေအနေ

စဉ်	ရာထူး	၁-၁၀-၁၉၇၂ မတိုင်မီ	၁-၄-၁၉၈၉	၁-၄-၁၉၉၃	၁-၄-၂၀၀၀	၂၄-၃-၂၀၀၆	၁-၁-၂၀၁၀	၁-၄-၂၀၁၃	၁-၄-၂၀၁၄	၁-၄-၂၀၁၅	၂၉-၄-၂၀၁၈ မှ ယနေ့အထိ
၁	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၁၅၀၀ (ပုံသေ)	၂၀၀၀ (ပုံသေ)	၂၅၀၀ (ပုံသေ) ၂၇၀၀(ပုံသေ)	၁၅၀၀၀ -၂၀၀ -၁၆၀၀၀	၁၉၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၀၀၀၀၀	၂၁၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၂၀၀၀၀	၂၃၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၄၀၀၀၀	၂၅၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၆၀၀၀၀	၅၀၀၀၀၀	၅၅၀၀၀၀
၂	ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၁၄၀၀ (ပုံသေ)	၁၉၀၀ (ပုံသေ)	၂၃၇၅ (ပုံသေ) ၂၄၀၀ (ပုံသေ)	၁၃၀၀၀ -၂၀၀ -၁၄၀၀၀	၁၆၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၇၀၀၀၀	၁၈၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၉၀၀၀၀	၂၀၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၁၀၀၀၀	၂၂၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၃၀၀၀၀	၃၈၀၀၀၀ -၄၀၀၀ -၄၂၈၀၀၀	၄၁၈၀၀၀ -၄၀၀၀ -၄၃၈၀၀၀
၃	ညွှန်ကြားရေးမှူး	၁၃၀၀ (ပုံသေ)	၁၈၀၀ (ပုံသေ)	၂၂၅၀ (ပုံသေ)	၁၁၅၀၀ -၂၀၀ -၁၂၅၀၀	၁၄၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၅၀၀၀၀	၁၆၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၇၀၀၀၀	၂၀၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၁၀၀၀၀	၂၁၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၃၀၀၀၀	၃၇၄၀၀၀ -၄၀၀၀ -၃၉၄၀၀၀	၃၉၄၀၀၀ -၄၀၀၀ -၄၁၄၀၀၀
၄	ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး	၁၀၀၀-၅၀ -၁၂၀၀	၁၇၀၀ (ပုံသေ)	၂၁၅၀ (ပုံသေ)	၁၀၀၀၀ -၂၀၀ -၁၀၀၀၀	၁၂၈၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၃၀၀၀၀	၁၄၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၅၀၀၀၀	၁၆၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၇၀၀၀၀	၁၈၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၉၀၀၀၀	၃၁၀၀၀၀ -၄၀၀၀ -၃၁၄၀၀၀	၃၄၀၀၀၀ -၄၀၀၀ -၃၄၄၀၀၀
၅	လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး	၈၀၀-၄၀ -၁၀၀၀	၁၄၀၀-၅၀ -၁၅၀၀	၁၇၅၀-၅၀ -၁၈၅၀	၈၇၀၀ -၂၀၀ -၉၇၀၀	၁၀၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၀၁၀၀၀	၁၂၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၂၁၀၀၀	၁၄၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၄၁၀၀၀	၁၆၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၆၁၀၀၀	၂၈၀၀၀၀ -၄၀၀၀ -၂၈၄၀၀၀	၃၀၈၀၀၀ -၄၀၀၀ -၃၁၂၀၀၀
၆	ဦးစီးအရာရှိနှင့် အဆင့်တူရာထူးများ	၄၅၀-၂၅ -၇၀၀ ၅၀၀-၃၀ -၈၀၀	၁၂၅၀-၂၅ -၁၃၅၀	၁၅၇၅-၂၅ -၁၆၇၅	၇၅၀၀ -၂၀၀ -၉၅၀၀	၈၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၉၀၀၀၀	၁၀၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၀၁၀၀၀	၁၂၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၂၁၀၀၀	၁၄၀၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၄၁၀၀၀	၂၅၀၀၀၀ -၄၀၀၀ -၂၅၄၀၀၀	၂၇၅၀၀၀ -၄၀၀၀ -၂၇၉၀၀၀

စဉ်	ရာထူး	၁-၁၀-၁၉၇၂ မတိုင်မီ	၁-၄-၁၉၈၉	၁-၄-၁၉၉၃	၁-၄-၂၀၀၀	၂၄-၃-၂၀၀၆	၁-၁-၂၀၁၀	၁ - ၄ - ၂၀၁၃	၁-၄-၂၀၁၄	၁-၄-၂၀၁၅	၂၉-၄-၂၀၁၈ ယနေ့အထိ
၇	ရုံးအုပ်နှင့် အဆင့်တူ ရာထူးများ	၄၀၀-၂၀-၅၂၀	၁၁၂၅-၂၅ -၁၂၂၅	၁၄၂၅-၂၅ -၁၅၂၅	၆၀၀ -၁၀၀ -၆၅၀၀	၄၅၀၀ -၁၀၀၀ -၅၀၀၀	၆၅၀၀ -၁၀၀၀ -၇၀၀၀	၈၅၀၀ -၁၀၀၀ -၉၀၀၀	၁၀၅၀၀ -၁၀၀၀ -၁၁၀၀၀	၁၉၅၀၀ -၂၀၀၀ -၂၀၅၀၀	၂၃၄၀၀၀ -၂၀၀၀ -၂၄၄၀၀၀
၈	ဒုတိယဦးစီးမှူးနှင့် အဆင့်တူရာထူးများ	၃၀၀-၁၅-၄၂၀ ၃၂၀-၁၅-၄၄၀ ၃၆၀-၂၀-၄၈၀	၁၀၀၀-၂၅ -၁၁၀၀	၁၂၅၀-၂၅ -၁၃၅၀	၅၄၀၀ -၁၀၀ -၅၉၀၀	၃၉၀၀ -၁၀၀၀ -၄၄၀၀	၅၉၀၀ -၁၀၀၀ -၆၄၀၀	၇၉၀၀ -၁၀၀၀ -၈၄၀၀	၉၉၀၀ -၁၀၀၀ -၁၀၄၀၀	၁၈၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၉၀၀၀	၂၁၆၀၀၀- ၂၀၀၀ -၂၂၆၀၀၀
၉	အကြီးတန်းစာရေး နှင့် အဆင့်တူရာထူး များ	၁၈၅-၁၅-၃၀၅ ၂၁၀-၁၅-၃၃၀ ၂၆၀-၁၅-၃၈၀	၈၇၅-၂၅ -၉၇၈	၁၁၀၀-၂၅ -၁၂၀၀	၄၈၀၀ -၁၀၀ -၅၃၀၀	၃၃၀၀ -၁၀၀၀ -၃၈၀၀	၅၃၀၀ -၁၀၀၀ -၅၈၀၀	၇၃၀၀ -၁၀၀၀ -၇၈၀၀	၉၃၀၀ -၁၀၀၀ -၉၈၀၀	၁၆၅၀၀ -၂၀၀၀ -၁၇၅၀၀	၁၉၈၀၀ -၂၀၀၀ -၂၀၈၀၀
၁၀	အငယ်တန်းစာရေး နှင့် အဆင့်တူရာထူး များ	၁၃၀-၁၀-၂၀၀ ၁၅၀-၁၀-၂၂၀ ၁၆၀-၁၀-၂၃၀	၇၅၀-၂၅ -၈၅၀	၉၅၀-၂၅ -၁၀၅၀	၄၂၀၀ -၁၀၀- ၄၇၀၀	၂၇၀၀ -၁၀၀၀ -၃၂၀၀	၄၇၀၀ -၁၀၀၀ -၅၂၀၀	၆၇၀၀ -၁၀၀၀ -၇၂၀၀	၈၇၀၀ -၁၀၀၀ -၉၂၀၀	၁၅၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၆၀၀၀	၁၈၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၉၀၀၀
၁၁	ကျွမ်းကျင်-၅နှင့် အဆင့်တူရာထူးများ	၁၁၀-၃-၁၂၅ ၁၂၅-၅-၁၅၀	၆၂၅-၂၅ -၇၂၅	၈၀၀-၂၅ -၉၀၀	၃၆၀၀ -၁၀၀ -၄၁၀၀	၂၁၀၀ -၁၀၀၀ -၂၆၀၀	၄၁၀၀ -၁၀၀၀ -၄၆၀၀	၆၁၀၀ -၁၀၀၀ -၆၆၀၀	၈၁၀၀ -၁၀၀၀ -၈၆၀၀	၁၃၅၀၀ -၂၀၀၀ -၁၄၅၀၀	၁၆၂၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၇၂၀၀၀
၁၂	ရုံးအကူနှင့် အဆင့်တူရာထူးများ	၁၀၀-၂-၁၁၀	၄၅၀-၂၅ -၆၀၀	၆၀၀-၂၅ -၇၅၀	၃၀၀၀ -၁၀၀ -၃၅၀၀	၁၅၀၀ -၁၀၀၀ -၂၀၀၀	၃၅၀၀ -၁၀၀၀ -၄၀၀၀	၅၅၀၀ -၁၀၀၀ -၆၀၀၀	၇၅၀၀ -၁၀၀၀ -၈၀၀၀	၁၂၀၀၀ -၂၀၀၀ -၁၃၀၀၀	၁၄၄၀၀ -၂၀၀၀ -၁၅၄၀၀

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

အသက်အရွယ်အလိုက် ပြုလုပ်ပေးသင့်သော ကာကွယ်ဆေးများ

၁။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန် (၁) ကိုယ်ဝန်စဆောင်ချိန် (၂) ပထမဆေးထိုးအပြီး(၄)ပတ်အကြာ (သို့) အနည်းဆုံးမမွေးဖွားမီ(၂)ပတ်အလို ၂။ မွေးကင်းစ (မွေးပြီးပြီးချင်း) ၃။ ၂ လ (ပထမအကြိမ်)	<p>မေးခိုင်းနှင့်ဆုံဆိုနှစ်မျိုးစပ်ဆေး
(နှစ်ကြိမ်)</p> <p>ပထမအကြိမ်</p> <p>ဒုတိယအကြိမ်</p>
၄။ ၄ လ (ဒုတိယအကြိမ်)	<p>ဘီစီဂျီ၊ အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)
ဘီစီဂျီ၊ ဆုံဆို၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်း၊
အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)၊ ဦးနှောက်
အမြှေးရောင် (ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်
ဆေး-၁)ပြင်းထန်ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော
(ရိုတာ)၊ ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင် (ပီစီဗီ-
၁)(ပိုလီယို-၁)။</p>
၅။ ၆ လ (တတိယအကြိမ်)	<p>ဆုံဆို၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်း၊ အသည်း
ရောင်အသားဝါ(ဘီ)၊ ဦးနှောက်အမြှေး
ရောင် (ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး-၂) ပြင်းထန်
ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော(ရိုတာ)၊ ပြင်းထန်
အဆုတ်ရောင်(ပီစီဗီ-၂)၊ (ပိုလီယို-၂)
ပိုလီယို ကာကွယ်ဆေးထိုးဆေး။</p>
၆။ ၉ လ (စတုတ္ထအကြိမ်) ၇။ ၉ လ ၈။ ၁ နှစ်ခွဲ (၁၈)လ	<p>ဆုံဆို၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်း၊ အသည်း
ရောင်အသားဝါ(ဘီ)၊ ဦးနှောက်အမြှေး
ရောင် (ငါးမျိုးစပ်ကာကွယ်ဆေး-၃)
ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင် (ပီစီဗီ-၃)
(ပိုလီယို-၃)။</p> <p>ဝက်သက်၊ ဂျိုက်သိုး။</p> <p>ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်။</p> <p>ဝက်သက်၊ ဂျိုက်သိုး။</p>

ရှေးဦးသူနာပြုစုခြင်း (First Aid)

ကျန်းမာရေးအရ လတ်တလောဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခြေအနေတွင် လူနာအား အကောင်းဆုံး အခြေအနေမှ နီးစပ်ရာဆေးပေးခန်း ဆေးရုံသို့ မသွားခင် ပြုစုရမည်ဖြစ်သည်။

မြွေကိုက်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

- ၁။ အကိုက်ခံရသည့်နေရာကို ရေများများလောင်း၍ သန့်စင်ပါ။
- ၂။ ဒဏ်ရာကို အဝတ်သန့်ဖြင့် အုပ်ပါ။
- ၃။ ဒဏ်ရာ၏ အထက်နှင့်အောက်တွင် ကြိုးတင်းတင်းချည်ပါ။
- ၄။ အကိုက်ခံရသည့်ခြေ၊ လက်တို့ကို ဆန့်တန်းပြီး မလှုပ်နိုင်ရန် ပြုလုပ်ပါ။
- ၅။ လူနာကို နီးစပ်ရာ ဆေးခန်း၊ ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပါ။

အပူလောင်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

- ၁။ အပူလောင်သောနေရာကို ရေများများလောင်းပါ။
- ၂။ အပူလောင်သောနေရာကို သန့်ရှင်းသော အဝတ်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ပါ။
- ၃။ အပူလောင်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရည်ကြည်ဖုများအား ဖောက်ခြင်း၊ နီးစပ်ရာ ဆေးများဖြင့် လိမ်းခြင်းမပြုလုပ်ရ။

ရေနစ်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

- ၁။ ရေနစ်သူအား ကမ်းပေါ်ရောက်ရောက်ချင်း အသက်ရှူ၊ မရှူကြည့်ပါ။
- ၂။ အသက်ရှူပါက လူနာအား ဘေးစောင်းအနေအထားတွင်ထားပါ (သို့မဟုတ်) လူနာ အား ပခုံးပေါ်ထမ်း၍ ဝမ်းဗိုက်အတွင်းမှ ရေများ ပြန်အန်လာအောင် ပြုလုပ်ပါ။
- ၃။ အသက်မရှူပါက အသက်ရှူနည်းလမ်းများအတိုင်း ပြုလုပ်ပါ။

အသက်ရှူရပ်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

- ၁။ လူနာကို ပက်လက်ထားပါ။
- ၂။ လူနာ၏ဦးခေါင်းကို အနောက်ဘက်သို့ လှန်ပါ။
- ၃။ လူနာ၏ နှာခေါင်းကို လက်ဖြင့်ညှစ်၍ ပိတ်ထားပါ။
- ၄။ လူနာ၏မေးရိုးထောင့်နှစ်ဖက်ကို ကျန်လက်ဖြင့်မထားပါ။
- ၅။ သင်အသက်ပြင်းစွာ ရှူသွင်းပါ။
- ၆။ သင်၏ပါးစပ်ကိုဖွင့်ပြီး လူနာ၏ပါးစပ်ကိုငုံ၍ လေကိုမှုတ်သွင်းပါ။
- ၇။ လူနာ၏ရင်ဘတ် မြင့်တက်လာသည်ကို သင်မြင်ပါက သင်၏ပါးစပ်ကို ဖယ်လိုက်ပါ။

ဓာတ်လိုက်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုခြင်း

- ၁။ မီးခလုတ်ပိတ်ပါ (သို့မဟုတ်) မီးအဆက်အသွယ်ဖြတ်ပါ။
- ၂။ ပိုသေချာစေရန် မိန်းခလုတ်ဖြုတ်လိုက်ပါ။

၃။ ခြောက်သွေ့သော နေရာတွင်ရပ်ပြီး ခုံပေါ်တက်၍ ဓာတ်ကြိုးထိသောလူနာ၏ ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းကို တုတ်ဖြင့်တွန်းပါ။

၄။ ဒဏ်ရာကို အပူလောင်ခြင်းအတွက် ရှေးဦးပြုစုနည်းအတိုင်း ပြုစုပါ။

သွေးတိုးရောဂါ

သွေးတိုးရောဂါလက္ခဏာများ

- ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- ခေါင်းအုံ့ခြင်း
- ခေါင်းမူးခြင်း
- ဇက်ကြောတက်ခြင်း
- မျက်ရိုးကိုက်ခြင်း
- အသက်ရှူမဝခြင်း
- ရင်တုန်ခြင်း
- မောခြင်း
- ပျို့အန်ခြင်း
- စိတ်မတည်ငြိမ်ခြင်း

ရောဂါဖြစ်ပွားရခြင်းအကြောင်းရင်းများ

- အငန်၊ အဆီအဆိမ့် အလွန်အကျွံစားခြင်း
- အဝလွန်ခြင်း
- အရက်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း
- မျိုးရိုးတွင် သွေးတိုးရှိခြင်း
- အသက် ၄၀ ကျော်သူများ
- ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါရှိခြင်း
- စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း

သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါများ

- နှလုံးကြီးခြင်း
- နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းရောဂါ
- လေဖြတ်ခြင်း
- ဦးနှောက်သွေးကြောပိတ်ခြင်း၊ ဦးနှောက်အတွင်းသွေးယိုခြင်း၊ သွေးခဲပိတ်ခြင်းကြောင့် သတိလစ်ပြီး အသက်ဆုံးရှုံးခြင်း

- ကျောက်ကပ်ရောဂါ
- မျက်စိကွယ်ခြင်း
- ခြေလက်ပုပ်ခြင်း
- သွေးကြောများပိတ်ခြင်း

ကုသခြင်း

- သွေးတိုးသည်ဟု သံသယရှိလျှင် ဆရာဝန်ထံပြသပါ။
- ဆေးကိုမှန်မှန်သောက်ပါ။
- ဆရာဝန်က ထပ်မံ ပြသရန်ချိန်းပါက မပျက်မကွက်ပြသပါ။
- သွေးကျဆေးကို ဆရာဝန်က မညွှန်ကြားဘဲ မိမိသဘောဖြင့် မသောက်သင့်ပါ။
- ဆေးသောက်နေရင်း ဆရာဝန်က မညွှန်ကြားဘဲ ဆေးကိုမဖြတ်ရပါ။

ကာကွယ်ခြင်း

သွေးတိုးဖြစ်ပွားမှုမှကင်းဝေးစေရန် အောက်ပါအချက်များကို ဂရုပြုဆောင်ရွက်ကြရမည်-

- သွေးပေါင်ချိန်ခြင်း၊
- အငန်လျှော့စားခြင်း၊
- အဆီအဆိမ့်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- ကိုယ်အလေးချိန် ပုံမှန်ဖြစ်ရန် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊
- အရက်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါရှိလျှင် သတိပြုခြင်း၊
- ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားခြင်း၊
- ဆေးလိပ်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

နှလုံးရောဂါ

ဖြစ်ပွားမှုများသော နှလုံးရောဂါများ

- နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းရောဂါ၊
- သွေးတိုးကြောင့်ဖြစ်သော နှလုံးရောဂါ၊
- လေးဘက်နာရောဂါကြောင့်ဖြစ်သော နှလုံးရောဂါ၊
- အဆုတ်နှင့်ဆက်နွှယ်သော နှလုံးရောဂါ။

နှလုံးရောဂါလက္ခဏာများ

- ရင်ဘတ်အောင့်ခြင်း၊
- ရင်တုန်ခြင်း၊

- မောခြင်း၊
- အသက်ရှူကျပ်ခြင်း၊
- ဖောရောင်ခြင်း၊
- ခြေလက်ပြာနှမ်းခြင်း၊
- ချောင်းဆိုးခြင်း၊
- လေဖြတ်ခြင်း။

နှလုံးရောဂါဖြစ်စေသောအခြေအနေများ

- အဝလွန်ခြင်း၊
- အရက်၊ ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်း၊
- အဆီအဆိမ့်အစားများခြင်း၊
- ဆီးချို၊ သွေးချို၊ သွေးတိုးရောဂါရှိခြင်း၊
- စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း၊
- သွေးထဲတွင် ကိုယ်လက်စထရော အဆီဓာတ်များခြင်း။

ကုသခြင်း

- နှလုံးရောဂါလက္ခဏာတစ်ခုခုရှိပါက ဆရာဝန်ထံပြသပါ။
- ဆရာဝန်ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အီးစီဂျီရိုက်ခြင်း၊ ရင်ဘတ်ဓာတ်မှန်ရိုက်ခြင်း၊ သွေးစစ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပါ။
- နှလုံးရောဂါဖြစ်သည့်အခါ ဆရာဝန်က ထပ်မံစစ်ဆေးမှုခံယူရန်ချိန်းပါက သွားရောက်ပြသရန် မပျက်ကွက်သင့်ချေ။ တစ်ကြိမ်ရောဂါဖြစ်ပြီး သက်သာလျှင် ရောဂါပျောက်ပြီဟု မယူဆသင့်ချေ။ ရောဂါအခြေအနေအရ ခွဲစိတ်ကုသရန် လိုအပ်သည့်အခါ ဆရာဝန်က ညွှန်ကြားမည်ဖြစ်သည်။

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ အန္တရာယ်သည် လူတိုင်းအတွက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ၏ သတိပေးလက္ခဏာများ ရှိ/မရှိကို သတိထားစောင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆီးခဏခဏသွားခြင်း၊
- စိတ်အာရုံစူးစိုက်မှုမရှိခြင်း၊
- ရေအငတ်လွန်ခြင်း၊
- အန်ခြင်း၊
- ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၊
- ဗိုက်နာခြင်း၊
- ကိုယ်အလေးချိန်လျော့ကျခြင်း၊

- ခြေလက်များထုံခြင်း၊ ကျဉ်ခြင်း၊
- နုံးချဉ်းနေခြင်း၊
- အမြင်အာရုံဝေဝါးခြင်း၊
- ပတ်ဝန်းကျင်အား စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်း၊
- အနာများ မကြာခဏပေါက်ခြင်း၊
- အနာကျက်ခဲခြင်း။

၎င်းသတိပေးလက္ခဏာများ သိသာထင်ရှားစွာမပြဘဲ အမျိုးအစား(၂) ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် မိနစ်(၃၀)ခန့် ပုံမှန်လေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အမျိုးအစား(၂) ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း လျော့နည်းစေပါသည်။

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ ဖြစ်နိုင်ခြေများသူများ

- မိသားစုဝင်ထဲ၌ ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါရှိခြင်း
- ကိုယ်အလေးချိန်များလွန်းခြင်း၊ အထူးသဖြင့် ဝမ်းတွင်းအဆီများလွန်းခြင်း
- အသက် ၄၅နှစ်အထက်ဖြစ်ခြင်း
- ကိုယ်ကာယလှုပ်ရှားမှုနည်းပါးသည့် လူ့ဘဝနေထိုင်မှုဟန်များရှိခြင်း
- ယခင်က ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါရှိခဲ့ဖူးခြင်း
- ယခင်က ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ ကနဦးအဆင့်များရှိသည်ဟု စမ်းသပ်သတ်မှတ်ခံထားခဲ့ရခြင်း။

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ မဖြစ်အောင်စစ်ဆေးရန်

- ၁။ မိမိ၏သွေးချိုဓာတ်ကို ပုံမှန်စစ်ဆေးပြီး မှတ်တမ်းပြုစုထိန်းသိမ်းထားရှိပါ။
- ၂။ မျက်စိကိုအနည်းဆုံးတစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်စစ်ဆေးပါ။
- ၃။ ကျောက်ကပ်ထိခိုက်မှုကို စောစီးစွာဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဆီးတွင်အသားဓာတ် ပါဝင်မှု စစ်ဆေးခြင်းကို (၆)လတစ်ကြိမ် စစ်ဆေးပါ။
- ၄။ ခြေထောက်နှင့် ခြေဖဝါးများကို နေ့စဉ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပါ။
- ၅။ သွေးပေါင်ကို မကြာခဏ ပုံမှန်စစ်ဆေးပါ။
- ၆။ နှလုံးကို ပုံမှန်စစ်ဆေးပါ။
- ၇။ သွေးတွင်းအဆီဓာတ်များကို (၆)လတစ်ကြိမ် ပုံမှန်စစ်ဆေးပါ။
- ၈။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်လိုသူ အမျိုးသမီးများသည် ကျွမ်းကျင်သူ ဆရာဝန်များနှင့် တိုင်ပင်ပြီးမှ ကိုယ်ဝန်ယူပါ။
- ၉။ ဆီးချိုဓာတ်၊ သွေးတိုးရောဂါနှင့် သွေးတွင်းအဆီဓာတ်များကို ဆရာဝန်များနှင့် ပြသ၍ ကုသမှုခံယူပါ။

ဆီးချို၊ သွေးချိုကာကွယ်ခြင်း

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါသည် ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်ချို့ယွင်း၍ သွေးအတွင်း အချိုဓာတ်များ နေသော ရောဂါတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါသည် လူတိုင်းတွင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်ပါ။

၁။ အစားလျှော့စားပါ။ ချိုလွန်း၊ ငန်လွန်း၊ အဆီများလွန်းသော အစားအစာများကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

၂။ ရေများများသောက်ပါ။ ရေဆာလျှင် ရေကိုသာသောက်ပါ။

၃။ အဝမလွန်အောင် ထိန်းသိမ်းပါ။

၄။ လှုပ်ရှားမှုများသော လူနေမှုပုံစံဖြင့် နေထိုင်ပါ။

၅။ နားနေချိန်မှာ ပုံမှန်လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ပါ။

၆။ အမျှင်ဓာတ်များသော အစားအစာများစားပါ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံများကို များများနှင့် စုံအောင်စားပါ။

၇။ တိရစ္ဆာန်မှရသော အဆီများ(ဥပမာ- ကြက်အရေပြား၊ ဝက်အရေပြား၊ ကလီစာ၊ ဝက်ဆီ၊ ဘဲဆီ)တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။ ငါးမှရသော အဆီများ စားသုံးနိုင်ပါသည်။

၈။ စိတ်ဖိစီးမှုများကို လျှော့ချနိုင်သမျှလျှော့ပြီး ကြိုးစားနေထိုင်ပါ။

ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါဟု သံသယရှိပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများတွင် သွားရောက်စစ်ဆေးကာ ကုသမှုခံယူနိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့လျှင် မိနစ်(၃၀)ခန့် ပုံမှန်လေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဆီးချို၊ သွေးချိုရောဂါ ဖြစ်နိုင်မှုနှုန်းကို ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်းစေနိုင်ပါသည်။

ကင်ဆာရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- အသည်းကင်ဆာဖြစ်သည့်အခါ ဝမ်းဗိုက်ညာဘက်အထက်ပိုင်း နံရိုးစွန်းနေရာ၌ တင်းခြင်း၊ နာကျင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပြီး အကျိတ်ပေါ်လာခြင်း၊
- အစားအသောက်ပျက်ခြင်း၊ နုံးချည့်ခြင်း၊ ပိန်လာခြင်း၊
- အစာအိမ်ကင်ဆာ၊ အူမကြီးကင်ဆာစသည့် အစာအိမ်လမ်းကြောင်း ကင်ဆာတို့တွင် သွေးအန်ခြင်း၊ သွေးဝမ်းသွားခြင်း၊
- ဝမ်းဗိုက်အတွင်းရေစုပြီး ရေဖျဉ်းစွဲခြင်း၊
- ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့ခြင်း၊
- မီးယပ်သွေးဆင်းများခြင်း (သို့မဟုတ်) မီးယပ်သွေးဆင်းချိန်မဟုတ်ဘဲ သွေးဆင်းခြင်း
- မီးယပ်သွေးဆုံးပြီးမှ သွေးပြန်ဆင်းခြင်း၊
- အသားဝါခြင်း၊
- ဖျားခြင်း၊
- သွေးအားနည်းပြီး ဖြူဖပ်ဖြူရော်ဖြစ်ခြင်း၊
- ရင်ဘတ်အောင့်ခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်း။

ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းရင်းများ

- မျိုးရိုးဗီဇ၊
- ဓာတ်ရောင်ခြည်ထိတွေ့မှု၊
- ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊
- အရက်သောက်ခြင်း၊
- ကွမ်းစားခြင်း၊
- အစားအစာဆိုးဆေးများ၊
- မှိုအဆိပ်များ၊
- ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးများ၊
- ဘက်တီးရီးယားပိုးများ၊
- ဆေးဝါးများ၊
- အသက်ကြီးရင့်မှု၊
- ခန္ဓာကိုယ်၏ ခုခံအားစနစ်ပြောင်းလဲမှု။

ကုသခြင်း

- ဆေးဝါးဖြင့် ကုသခြင်း၊
- ခွဲစိတ်ကုသခြင်း၊
- ဓာတ်ရောင်ခြည်ဖြင့် ကုသခြင်း၊
- ဟော်မုန်းဖြင့် ကုသခြင်း၊
- ဗီဇပြုပြင်ပေးခြင်း။

ကာကွယ်ခြင်း

- အပူအစပ်၊ ဆေးလိပ်၊ အရက်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- အသားကင်၊ ဆိုးဆေးပါရှိသော အစားအသောက်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မှိုတက်သော အစားအသောက်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဓာတ်ရောင်ခြည်၊ ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် ထိတွေ့လုပ်ကိုင်ရသူတို့သည် အကာအကွယ်များဝတ်ဆင်၍ စနစ်တကျလုပ်ကိုင်ပါ။
- ကင်ဆာသို့ပြောင်းလဲစေတတ်သည့် ရောဂါများအား ကုသပါ။
- ဟော်မုန်းဆေးများ မလိုအပ်ဘဲသုံးစွဲခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ခန္ဓာကိုယ်တွင် အကျိတ်အဖုများပေါ်ခြင်း ရှိ/မရှိ ဂရုပြုစမ်းသပ်ပါ။
- ရောဂါကို စောစီးစွာသိရှိခြင်းဖြင့် ရောဂါပျံ့နှံ့မှုနှင့် အသက်အန္တရာယ်ကို တားဆီးကာကွယ်နိုင်ရန် ကုသမှုပြုနိုင်မည်ဖြစ်၍ သံသယဖြစ်ပါက ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းသို့ပြသပါ။
- အမျှင်ဓာတ်ပေါများသည့် အစားအစာ၊ ပဲပိစပ်၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ကြက်သွန်ဖြူစသော ဗီတာမင်အီးပါသည့် အစားအစာများစားပါ။
- နေ့စဉ်လတ်ဆတ်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့် အသီးများကို စားသုံးပါ။

လေးဘက်နာရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- လေးဖက်နာရောဂါဖြစ်ပါက ဖျားလာမည်။
- အဆစ်အမြစ်တစ်နေရာရာတွင် ကိုက်ရာမှ အခြားတစ်နေရာသို့ရွှေ့ပြီးကိုက်သည်။
- အဆစ်အမြစ်ရောင်၊ ပခုံးဆစ်နာရာမှ တံတောင်ဆစ်၊ တံတောင်ဆစ်မှ လက်ကောက် ဝတ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းပြီးကိုက်သည်။ မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် အနီကွက်များ ပေါ်တတ်သည်။
- တံတောင်ဆစ်၊ လက်ကောက်ဝတ် စသည့်အဆစ်တို့တွင် အဖုအသီးများဖြစ်ပြီး ယင်းတို့သည် နာကျင်ခြင်းမရှိချေ။
- ခြေလက်များ အငြိမ်မနေဘဲ လှုပ်ရှားနေတတ်သည်။
- နှလုံးကို ထိခိုက်နိုင်ပြီး နှလုံးခုန်မြန်၍ ခန္ဓာကိုယ်ဖောရောင်လာတတ်သည်။
- မောပန်းခြင်း၊ ရင်တုန်ခြင်းတို့ဖြစ်နိုင်သည်။ နှလုံးအဆို့ရှင်ကျဉ်းခြင်း (သို့မဟုတ်) ကျယ်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ကုသခြင်း

- အဆစ်အမြစ်ကိုက်ခြင်းအတွက် သက်သာစေသော အကိုက်အခဲပျောက်ဆေးဖြင့် ကုသရသည်။
- အက်စ်ပရင်ကို အများဆုံးပေးသည်။
- ရောဂါပိုးသေစေရန် ပင်နစလင်ဆေးသောက်ခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) ထိုးခြင်းဖြင့် ကုသပေးသည်။
- အနားယူရန်လည်း လိုအပ်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- လေးဖက်နာရောဂါ ရှိ/မရှိ သိရန် ASO titre ကို တိုင်းကြည့်ရမည်။ သွေးစစ်ကြည့်ရမည်။
- ASO titre မြင့်တက်နေလျှင် လေးဖက်နာရောဂါဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- ရောဂါထပ်မံဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရန် ပင်နစလင်ဆေးပြားကို တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်၊ နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညနေတစ်ကြိမ် နေ့စဉ်သောက်ရမည်။
- သို့မဟုတ်ပါက ပင်နစလင်ထိုးဆေး (Benzathine Penicillin)ကို လစဉ်တစ်ကြိမ် ထိုးပေးရမည်။
- ပင်နစလင်သောက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ငါးနှစ်ကြာ ဆက်လက်ကုသမှု ခံယူရန် လိုအပ်သည်။
- လူနာအနေဖြင့် ဆေးသောက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဆေးထိုးခြင်းကို မပျက်ကွက်သင့်ချေ။
- လိုအပ်ပါက အသက် ၃၀ နှစ်အထိ ကုသမှုခံယူရမည်။

အသည်းရောင် အသားဝါရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- အေပိုးကြောင့်ဖြစ်ပါက ပိုးဝင်ပြီးနှစ်ပတ်မှခြောက်ပတ်အကြာတွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပြလေ့ရှိသည်။
- ဘီပိုးကြောင့်ဖြစ်ပါက ပိုးဝင်ပြီးတစ်လမှ ခြောက်လကြာမှသာ ရောဂါလက္ခဏာပြသည်။
- လူနာသည် ဖျားပြီး ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲမည်။ နုံးခွနေပြီး ပျို့အန်တတ်သည်။ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်သည်။
- ဆီးဝါရာမှ မျက်လုံးဝါခြင်း၊ အသားဝါခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
- အသည်းကြီးနေပြီး လက်ယာဘက်ရင်ဘတ်အောက်ပိုင်းတွင် နာသည်။

ကုသခြင်း

- ရေများများသောက်ပါ။
- ဂလူးကိုစ့်၊ သံပရာရည်တို့ကို သောက်ပါ။
- ပျို့အန်မှုမရှိပါက ဆီကိုစားနိုင်သည်။
- အပူအစပ်များကိုရှောင်ပါ။
- အသားအလွန်ဝါနေပါက အသား၊ နို့၊ ကြက်ဥတို့ကို မစားရ။
- ဆရာဝန်ကညွှန်ကြားပါက အသည်းအားဆေးကိုသောက်ပါ။
- အပြည့်အဝအနားယူပါ။

ကာကွယ်ခြင်း

- ရေကိုကျိုချက်၍သောက်ပါ။
- ယင်နားစာကိုရှောင်ကြဉ်ပါ။
- အစားအသောက်များကို ယင်မနားစေရန် ဖုံးအုပ်ထားပါ။
- အစားအသောက်များကို ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်စွာ ကိုင်တွယ်ချက်ပြုတ် ရောင်းချပါ။
- အစာမစားမီနှင့် အိမ်သာမှအဆင်းတွင် လက်ကို ဆပ်ပြာနှင့်ဆေးခြင်း၊ အသည်းရောင်အသားဝါ လူနာထံမှ ရောဂါမကူးစေရန် လူနာအသုံးပြုသည့် ပန်းကန်ခွက်ယောက်၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါ စသည်တို့ကို သီးသန့်ထားပါ။
- ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးပါ။
- သွေးသွင်းခြင်းမှ မကူးစေရန် သွင်းမည့်သွေးအားစစ်ပါ။
- မူးယစ်ဆေးအကြောထဲ ထိုးထည့်ရာမှ မကူးစေရန် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးပါ။
- ဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးထိုးပြွန်တို့မှ မကူးစက်ရန် တစ်ခါသုံးပစ္စည်းများသုံးပါ(သို့မဟုတ်) ယင်းတို့ကို မိနစ် ၂၀ ကြာပြုတ်ပါ။

- တစ်နှစ်အတွင်း အသည်းရောင် အသားဝါရောဂါ ဖြစ်ဖူးပါက သွေးသွင်းလှူဒါန်းမှု မပြုပါနှင့်။
- မွေးကင်းစကလေးကို မွေးပြီး ၁၂ နာရီအတွင်း ဘီပိုးကာကွယ်ဆေးထိုးပါ။

အသည်းခြောက်ရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ရင်ညှန့်အောင့်ခြင်း၊ အန်ခြင်း၊
- အသားဝါခြင်း၊ မောခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊
- ဝမ်းဗိုက်တွင် ရေဖျဉ်းစွဲခြင်း၊
- နှာခေါင်းသွေးယိုခြင်း၊ သွေးအန်ခြင်း၊ သွေးဝမ်းသွားခြင်း၊
- အမျိုးသားများတွင် နို့အုံစူထွက်လာခြင်း၊ ဝှေးစေ့သိမ်သွားခြင်း၊
- အမျိုးသမီးများတွင် ရာသီသွေးထိမ်ခြင်း၊
- လူနာအား စမ်းသပ်သည့်အခါ အသည်းနှင့် သရက်ရွက်ခေါ်ဘောလုံး (Spleen) ကြီးခြင်း၊
- လက်ဖဝါးအရေပြားနီလာခြင်း၊
- လက်ချောင်းထိပ်များ တင်းပုတ်ပုံ ဖုလုံးလာခြင်း၊
- မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်းတွင် ပင့်ကူကွက်ပုံသွေးမျှင်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊

ကုသခြင်း

- အရက်သောက်ခြင်းကြောင့် အသည်းခြောက်ရောဂါဖြစ်ပါက အရက်သောက်ခြင်းကို ဖြတ်ရမည်။
- ခွဲစိတ်ကုသခြင်းကို သွေးအန်ခြင်းရပ်တန့်ရန် လိုအပ်သည့်အခါ ပြုလုပ်ပေးသည်။
- အစာမျိုပြန်နှင့် အစာအိမ်တို့တွင် ဘောလုံးဖြင့်သွေးယိုခြင်းကို တားဆီးခြင်း၊ သွေးပြန်ကြောထဲသို့ ဆေးထိုးခြင်း၊ လမ်းကြောင်းလွှဲခွဲစိတ်ကုသခြင်း စသည့်နည်းများဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- အရက်သည် အသည်းကိုထိခိုက်ပျက်စီးစေသဖြင့် အရက်သောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- အသည်းရောင်အသားဝါဘီမဖြစ်ရန် ကာကွယ်ခြင်းသည် အသည်းခြောက်ရောဂါ ကာကွယ်ခြင်းဟုဆိုနိုင်သည်။ အသည်းရောင်အသားဝါဘီကာကွယ်ရန်မူးယစ်ဆေးအကြောထဲထိုးခြင်း၊ မသန့်ရှင်းသောဆေးထိုးအပ်နှင့် ပြန်သုံးခြင်း၊ ပိုးပါရှိသောသွေးသွင်းခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါ

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကုသရန်ဆေးမရှိသော ရောဂါမှာ AIDS ဖြစ်သည်။
အကောင်အထည်ဖော်ကာကွယ်မည့် နည်းလမ်းများကို သိထားသင့်သည်။

ရောဂါကာကွယ်နည်းများ

- လိင်ပျော်ပါးမှု ရှောင်ရှားရမည်။
- မိမိ၏ဇနီး/ခင်ပွန်းအပေါ် သစ္စာစောင့်ရမည်။
- မလိုအပ်ဘဲ ဆေးထိုးခြင်း၊ သွေးသွင်းခြင်းမပြုရ။
- မူးယစ်ဆေးဝါးများကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- အကယ်၍ လိင်မှုဆန္ဒ ပြင်းပြလာသောအခါ လိင်တံအစွပ်အသုံးပြုရမည်။

ကူးစက်နိုင်သောနည်းလမ်းများ

- ရောဂါပိုးရှိသူနှင့် လိင်တူလိင်ကွဲဆက်ဆံခြင်း၊
- ရောဂါပိုးပါသော သွေးသွင်းမိခြင်း၊
- ရောဂါပိုးရှိသူ အသုံးပြုပြီးသော ဓားနှင့်မသန့်ရှင်းသော ဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးထိုးပြွန်၊ ခွဲစိတ်ကိရိယာများ အသုံးပြုခြင်း၊
- သွေးကြောထဲသို့ မူးယစ်ဆေးဝါးထိုးသွင်းခြင်း၊
- ရောဂါပိုးရှိသူ အသုံးပြုပြီးသောပစ္စည်းဖြင့် နားဖောက်ခြင်း၊ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခြင်း၊
- ရောဂါပိုးရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်မှ သန္ဓေသားသို့ ကူးစက်ခြင်း။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းထက် ပို၍လျော့ကျခြင်း၊ တစ်လထက်ပို၍ ဝမ်းဆက်တိုက်သွားခြင်း၊
- တစ်လထက်ပို၍ အဖျားဆက်တိုက်တက်ခြင်း၊
- တစ်လထက်ပို၍ ချောင်းဆိုးခြင်း၊
- အကျိတ်များခန္ဓာကိုယ်အနှံ့ထွက်ခြင်း၊
- ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့အပြား ရေယုန်များပေါက်ခြင်း၊
- ပါးစပ်အတွင်းတွင် မက်ခရုများထွက်ခြင်း။

ရောဂါမကူးစက်နိုင်သည့် ပြုမူဆက်ဆံခြင်းများ

- ချောင်းဆိုးခြင်း၊
- တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတော်တဆထိမိခြင်း၊
- လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း၊
- ပိုးမွှား၊ ခြင်ကိုက်ခြင်း၊ နှာချေခြင်း။

တိဘီရောဂါ

ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်ပုံ

- ဤရောဂါသည် တိဘီပိုးကြောင့်ဖြစ်သော ကူးစက်ရောဂါဖြစ်သည်။
- ဝေဒနာရှင်ချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေ၊ သလိပ်နှင့် တံတွေးမှတစ်ဆင့် ရောဂါပိုးများ လေထဲတွင် ပျံ့နှံ့၍ကူးစက်သည်။
- အသက်အရွယ်မရွေး လူတိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။
- အဆုတ်တွင် အများဆုံးဖြစ်ပွားပြီး ကိုယ်ခန္ဓာအနှံ့အပြားတွင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။
- ဆီးချိုရောဂါ၊ ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါနှင့် အာဟာရချို့တဲ့မှုရှိသူများတွင် အဖြစ်များသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ရက်ရှည်ချောင်းဆိုးခြင်း (ရက်သတ္တ ၃ ပတ်နှင့် အထက်)၊
- ချောင်းဆိုးသွေးပါခြင်း၊
- အဖျားတာရှည်ခြင်း၊
- ကိုယ်အလေးချိန် လျော့နည်းပြီး ပိန်ချုံးလာခြင်း၊
- သလိပ်တွင် သွေးပါခြင်း၊
- ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ မောပန်းလွယ်ခြင်း၊
- ကျော၊ ရင်အောင့်ခြင်း။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

- ရင်သွေးငယ်များအား ကာကွယ်ဆေး(ဘီစီဂျီ)ကို မပျက်မကွက် ထိုးပေးပါ။
- အာဟာရပြည့်ဝသော အစားအစာများကို စားသုံးပါ။
- သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှု ပြုလုပ်ပါ။
- ချောင်းဆိုး၊ နှာချေလျှင် လက်ကိုင်ပဝါကို အသုံးပြုပါ။
- သလိပ်နှင့်တံတွေးကို စည်းကမ်းမဲ့ ထွေးခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ကုသမှုခံယူခြင်း

- “တိုက်ရိုက်ကြည့်ရှု အချိန်တိုနှင့်ကု” နည်းဖြင့် ရောဂါပျောက်ကင်းသည့်အထိ ကုသမှုခံယူပါ။
- ကုသမှုခံယူခြင်းသည် အခြားသူများသို့ ကူးစက်စေခြင်းမှ အကောင်းဆုံး ကာကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တိဘီရောဂါ သံသယရှိလျှင် နီးစပ်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနတွင် စစ်ဆေး၍ တိဘီရောဂါရှိပါက အစွမ်းထက်သော တိဘီဆေးဝါးများဖြင့် အခမဲ့ကုသမှုခံယူပါ။

ငှက်ဖျားရောဂါ

ငှက်ဖျားရောဂါပိုး

ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်စေသောပိုးမှာ ပလတ်စ်မိုဒီယမ်(Plasmodium) ခေါ် ကပ်ပါးပိုး ဖြစ်သည်။ ငှက်ဖျားရောဂါပိုး ၄ မျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ ပလတ်စ်မိုဒီယမ် ဖယ်လ်ဆီပါရမ် (Plasmodium Falciparum)၊ ပလတ်စ်မိုဒီယမ်အိုဗေလီ (Plasmodium Ovale)၊ ပလတ်စ် မိုဒီယမ်မလေးရီးယား (Plasmodium Malariae)၊ ပလတ်စ်မိုဒီယမ်ဗိုင်းဗက်စ် (Plasmodium Vivax) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ငှက်ဖျားပိုးရှိသော အနောဖလီခြင်အကိုက်ခံရပြီး ၁၀ ရက်မှ ၁၅ ရက် ကြာသောအခါ ခြင်ကိုက်ခံရသူတွင် ငှက်ဖျားရောဂါလက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။
- လူနာသည် ချမ်းတုန်၍ဖျားသည်။ အချို့မှာ ချမ်းတုန်ခြင်းမရှိချေ။
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ အဆစ်ကိုက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ကုသခြင်း

သွေးစစ်ပြီး ပိုးအမျိုးအစားအလိုက် ကုသရသည်။ သွေးမစစ်နိုင်ပါက ဖယ်လ်ဆီပါရမ်ပိုးဟု ယူဆပြီး ကုသနိုင်ပါသည်။ ဖယ်လ်ဆီပါရမ်ပိုးကြောင့်ဖြစ်သော ငှက်ဖျားကို ကလိုရိုကွင်း ဖြင့် ကုသရသည်။ ကလိုရိုကွင်းသောက်ပါက ခေါင်းမူးခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်မအီမသာဖြစ်ခြင်း၊ ယားယံခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်သည်။

ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးသောက်ခြင်း

ငှက်ဖျားကူးစက်ဖြစ်ပွားမှုရှိသော ဒေသသို့သွားသည့်အခါ ဆရာဝန်နှင့်တိုင်ပင်၍ မသွားမီ တစ်ပတ်အလိုတွင် စတင်သောက်ရသည်။ ယင်းဒေသတွင်ရှိနေစဉ် အပတ်စဉ်သောက်ပြီး ပြန်လာသည့်အခါ လေးပတ်ကြာသည်အထိ အပတ်စဉ်ဆက်သောက်ရမည်။ ကြိုတင်ကာကွယ် ဆေးအဖြစ် ကလိုရိုကွင်းကို တစ်ပတ်လျှင် နှစ်ပြားသောက်ရသည်။ အကယ်၍ ရုတ်တရက် ခရီးထွက်ပါက ငှက်ဖျားကူးစက်သော ဒေသသို့ရောက်သည့်နေ့၌ စတင်သောက်ရမည်။ ယင်းဒေသ၌ရှိနေစဉ် အပတ်စဉ်သောက်သွားရမည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- ခြင်ကိုက်ခံရမှုမှ ကင်းဝေးရန် အောက်ပါတို့ကို လုပ်ဆောင်သင့်သည် -
 - ခြင်ထောင်နှင့်အိပ်ပြီး ပိုးသတ်ဆေးစိမ်ထားသော ခြင်ထောင်ကို အသုံးပြုပါ။
 - ခြင်လာမနားစေရန် လိမ်းဆေး(Repellent)ကို အဝတ်မဖုံးအုပ်သော ခန္ဓာကိုယ် နေရာ၌ လိမ်းပါ။
 - အင်္ကျီလက်ရှည်၊ ဘောင်းဘီရှည်၊ ပုဆိုးတို့ကို လုံခြုံစွာဝတ်ဆင်ပါ။

- ခြင်ဆေးခွေထွန်းပါ။
- မီးခိုးမှိုင်း၊ နန္ဒင်းမှိုင်းတိုက်ပါ။
- ခြင်လုံသံဆန်ကာတပ်ပါ။
- ခြင်နိုင်ဆေးဖျန်းပါ။

ခြင်ပေါက်ပွားမှုမရှိရန် အောက်ပါတို့ကို လုပ်ဆောင်ရမည် -

- ရေကန်၊ ရေအိုင်၊ စိမ့်စမ်း၊ မြစ်ချောင်းတို့တွင် ရေစပ်ရှိ မြက်ပင်၊ ချုံပင်တို့ကို ရှင်းလင်းပါ။
- ရေအိုင်များကို မြေဖို့ခြင်း၊ ရေစီးရန် ဖောက်ထုတ်ပါ။
- ခြင်ခိုအောင်းသည့်မြက်ပင်၊ ချုံနွယ်များကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပါ။
- ရေကန်၊ ရေအိုင်နှင့် ရေတွင်းတို့တွင် ပိုးလောက်လမ်းစား ငါးများဖြစ်သော ငါးဘေးစင်း၊ ငါးမော့တော့၊ ဒေါင်းငါး၊ ငါးရုံခေါင်းတို၊ တီလားပီးယားစသည့် ငါးတစ်မျိုးမျိုး ထည့်သွင်းပါ။

သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

သွေးလွန်တုပ်ကွေးသည် အသက် ၁၅ နှစ်အောက်ကလေးများတွင် ဖြစ်ပွားသည်။ ကလေးသည် အဖျားတက်ပြီး ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ လက်နှင့် ရင်ဘတ်တို့တွင် အနီစက်များထွက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သွေးယိုထွက်ခြင်းရှိနိုင်ရာ နှာခေါင်းသွေးလျှံခြင်း၊ သွေးအန်ခြင်း၊ ကော်ဖီရောင် အညိုစက်များ အန်ခြင်း၊ ဝမ်းသွားပါက ကတ္တရာစေးအရောင် အမည်းသွားခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- ရေစည်၊ ရေအိုးများကို လုံခြုံအောင်ဖုံးထားပါ။
- ရေအိုး၊ ညောင်ရေအိုး၊ ဘုရားပန်းအိုးမှ ရေများကို နေ့စဉ်လဲလှယ်ပေးပါ။
- ရေစည်၊ ရေအိုးများရှိ ပိုးလောက်လမ်းများကို ဖယ်ရှားပစ်ပါ။
- မိုးရေခိုအောင်းနေတတ်သော ဘူးခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ တာယာစုတ်များကို ဖယ်ရှားရှင်းလင်းပါ။
- အလင်းရောင်ရရှိရန်အတွက် အိမ်တံခါး၊ ပြတင်းပေါက်များကို နေ့ဘက်တွင်ဖွင့်ထားပါ။
- အိမ်တွင်း၊ အိမ်ပြင်သန့်ရှင်းစွာထားရှိပါ။
- ကလေးများကို ခြင်ထောင်ဖြင့် သိပ်ပါ။
- အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရေဝပ်နိုင်သော မြေနိမ့်နေရာများကို မြေဖို့ပါ။
- အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရေမြောင်းများကို ရေစီး၊ ရေလာကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်ပါ။
- သွေးလွန်တုပ်ကွေးဟု သံသယရှိပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းတွင်ပြရမည်။
- သွေးလန့်သောလက္ခဏာရှိပါက ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်၍ ကုသမှုခံယူရမည်။

သွေးလန့်သောလက္ခဏာများ

- ဖျားနေရာမှ အဖျားကျပြီး ခြေဖျားလက်ဖျားအေးစက်ခြင်း၊
- မှိန်းနေခြင်း (သို့မဟုတ်) ဂနာမငြိမ်ဖြစ်ခြင်း၊
- မကြာခဏအန်ခြင်း၊
- အန်သည့်အခါ အညှိရောင်အန်ဖတ်များပါခြင်း၊
- ဝမ်းအမည်းသွားခြင်း။

ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ

ကူးစက်ခြင်း

ရောဂါဖြစ်သည့် ကြက်ငှက်တို့၏ မစင်၊ နှာရည်တို့တွင် ပိုးများပါရှိပြီး ယင်းတို့မှတစ်ဆင့် ကူးစက်သည်။ ကိုယ်ထဲသို့ ပိုးဝင်ပြီး ၃ ရက်မှ ၇ ရက်အကြာတွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပေါ်ပေါက်သည်။

လူတွင်ကူးစက်ခြင်း

ကြက်ငှက်များနှင့် ထိတွေ့မှုရှိသော လူတို့တွင် ရောဂါကူးစက်မှုဖြစ်ပါက အပြင်းဖျားခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ အသက်ရှူမဝခြင်း၊ အသက်ရှူကျပ်ခြင်းတို့ကို ခံစားရသည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- ဈေးများ၊ မွေးမြူရေးခြံများရှိ ကြက်ငှက်များကို တောရိုင်းကြက်ငှက်များ၊ ဆောင်းခိုငှက်များနှင့် ထိတွေ့မှုမရှိစေရန်ထားပါ။
- အခြားမွေးမြူရေးခြံမှ ကြက်ငှက်များကို တင်သွင်းမွေးမြူမှု မပြုပါနှင့်။
- ကြက်ခြံတွင်းသို့ ဧည့်သည်၊ သူစိမ်း၊ ကလေးငယ်များ မဝင်ရောက်ပါစေနှင့်။
- မည်သူမဆို ကြက်ခြံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပါက သတ်မှတ်ထားသည့် ဖိနပ်၊ ဝတ်စုံ၊ ခေါင်းစည်း၊ နှာခေါင်းစည်း၊ လက်အိတ်တို့ ဝတ်ဆင်ပါ။
- ကြက်ခြံအတွင်းသို့ ပြင်ပမှပိုးများ မဝင်ရောက်စေရန် ထုံး၊ ပိုးသတ်ဆေးများကိုသုံး၍ ပုံမှန်သန့်ရှင်းပေးပါ။
- ကြက်ခြံလုပ်သားများ ကြက်ဘဲဈေးခိုင်သို့ သွားရောက်မှုမပြုစေရန်နှင့် သွားပါကလည်း အဝတ်၊ ဖိနပ်လဲ၍ ပိုးမွှားသန့်စင်ပြီးမှ ခြံတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပါ။

သတိပြုရန်

ကြက်၊ ဘဲ၊ ဥနှင့်အသား စားသုံးသူများသည် အောက်ပါအချက်များကို သတိပြုသင့်ပါသည်-

- ကြက်ဥ၊ ဘဲဥကို အခြားစားစရာ၊ ဟင်းချက်စရာများနှင့်အတူ မထားသင့်ပါ။

- ဈေးမှဝယ်လာသည့် ကြက်သားကို သေချာစွာဆေးကြောရန် လိုအပ်သည်။
- ကြက်ဥ၊ ဘဲဥ၊ ကြက်သားတို့ကို ကိုင်တွယ်ပြီးပါက လက်ကိုဆပ်ပြာဖြင့် စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောပါ။
- ကြက်၊ ဘဲ၊ ကြက်သားတို့ကို အတွင်းပိုင်းအထိ ကျက်အောင်ချက်ပြုတ်ပါ။
- ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားချိန်နှင့် ကြက်၊ ဘဲအသားနှင့်ဥများ မရောင်းချရန် တားမြစ်ထားချက်ကို လိုက်နာပါ။

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါ

ကူးစက်ပုံ

ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါသည် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် ကူးစက်ပါသည်။ လူနာချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေခြင်းဖြင့် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ ရောဂါဖြစ်သူ၏ ချွဲ၊ သလိပ်၊ ခန္ဓာကိုယ်အရည်၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ခြင်းမှသော်လည်းကောင်း ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- အဖျားရှိခြင်း(အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊
- နှာရည်ယိုခြင်း၊ နှာချေခြင်း၊
- ချောင်းဆိုးခြင်း၊
- လည်ချောင်းနာခြင်း၊
- ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း၊
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊
- အစားအသောက်ပျက်ခြင်း၊
- တစ်ခါတစ်ရံတွင် ပျို့အန်ခြင်းနှင့်ဝမ်းသွားခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ကာကွယ်ခြင်း

- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုကို ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးလျှင် လက်ကိုင်ပဝါဖြင့် ဖုံးအုပ်ပါ။
- လက်ကို ဆပ်ပြာဖြင့် စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြောပါ။
- ကောင်းစွာ အိပ်စက်အနားယူပါ။
- လူထူထပ်သောနေရာနှင့် ပွဲလမ်းသဘင်များသို့ သွားရောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မိမိတွင် ရောဂါလက္ခဏာများရှိသည်ဟု ယူဆပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံး သွားရောက်ပြသပါ။

အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ

ကူးစက်နိုင်သော နည်းလမ်းများ

- အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါသည် ရောဂါပိုးရှိသောသူ (သို့မဟုတ်) တိရစ္ဆာန်၏ တံတွေး၊ သွေး၊ ခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်သောအရည်တို့နှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ ကိုင်တွယ်ခြင်း။
- အဆိုပါသွေးနှင့် ခန္ဓာကိုယ်မှ အရည်များထိတွေ့ထားသော အရာဝတ္ထုများနှင့် ထိတွေ့ ကိုင်တွယ်ခြင်း။
- ဆားစ်၊ လူတုပ်ကွေးကပ်ရောဂါ၊ H7N9 ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ၊ မားစ် ပြင်းထန် အဆုတ်ရောင်ရောဂါ (MERS Cov) တို့ကဲ့သို့ လေထဲမှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါမဟုတ်ပါ။
- အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါသည် လေ၊ ရေ၊ အစားအစာတို့မှတစ်ဆင့် မကူးစက်နိုင်ပါ။
- ယခုအချိန်ထိ အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါကို ကာကွယ်ကုသရန် ဆေးမရှိသေးပါ။ ရောဂါ မဖြစ်ပွားစေရေး ကာကွယ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။
- ရောဂါပိုးရှိသော လူနာနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့၏တံတွေး၊ သွေးစသော ခန္ဓာကိုယ်အရည်များ အား ကိုင်တွယ်ထိတွေ့သူများတွင် အဓိကရောဂါကူးစက်နိုင်ခြေရှိသဖြင့် ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းများကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ သံသယလက္ခဏာများ

အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားနေသောနိုင်ငံများ အထူးသဖြင့် (အနောက် အာဖရိကနိုင်ငံများ)သို့သွားရောက်ခဲ့သူများ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတကာခရီးသွားသူများ ကူးစက်မြန် အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါလူနာအား တိုက်ရိုက်ပြုစုကုသ ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခဲ့သူများ၊ ရောဂါရှိသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား ထိတွေ့ကိုင်တွယ်သူများတွင် -

- ဖျားခြင်း၊ အားအင်ချည့်နဲ့ခြင်း၊ ကြွက်သားများ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ အရည်ဝမ်းသွားခြင်း။
- အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ပိုးသည် အသည်းနှင့်ကျောက်ကပ်များ ပျက်စီးနိုင်သဖြင့် ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းနှင့်အပြင် သွေးယိုထွက်မှုရှိခြင်းကြောင့် အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အိတ်လိုဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်မှုမရှိစေရေး ကာကွယ်ရန်နည်းလမ်းများ

- ၁။ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးကို အထူးဂရုပြုပါ။
- ၂။ လက်ကို ရေနှင့်ဆပ်ပြာဖြင့် မကြာခဏဆေးကြောပါ။
- ၃။ ရောဂါပိုးရှိသူ၏သွေးနှင့် ၎င်းခန္ဓာကိုယ်မှထွက်သော အရည်များအား ထိတွေ့ကိုင် တွယ်ခြင်းမပြုရ။
- ၄။ ရောဂါပိုးရှိသော လူ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ သွေးနှင့် ၎င်းခန္ဓာကိုယ်မှထွက်သောအရည်များရှိ နိုင်သည့် အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများ (ခုံများ၊ စားပွဲများ၊ အိပ်ရာ၊ လှေကားလက်ရမ်း၊ နံရံ စသည်) ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုရ။

- ၅။ အထူးသဖြင့် အီဘိုလာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားသောနိုင်ငံများသို့ သွားရောက် ခဲ့သူများနှင့် နိုင်ငံတကာခရီးသွားသူများတွင် (ဖျားခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက် ကိုက်ခဲခြင်း၊ နုံးချဉ်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အရည်ဝမ်းသွားခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းနှင့်အပြင် သွေးယိုထွက်မှုရှိခြင်း) သံသယလက္ခဏာများ ဖြစ်ပေါ်လာပါက ကျန်းမာရေးဌာနသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ ဆေးကုသမှုခံယူပါ။
- ၆။ နိုင်ငံခြားသို့ ခရီးသွားရောက်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါက ရောဂါဖြစ်ပွားကူးစက်နေသည့် နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ဖျားခြင်း၊
- အရေပြားပေါ်တွင် အနီစက်များထွက်ခြင်း၊
- မျက်စိနာခြင်း၊
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊
- ကြွက်သားနှင့်အဆစ်များ နာကျင်ခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲရောဂါများ

- ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များတွင် ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ကူးစက်ခံရပါက ဦးနှောက် သေးငယ်သော ကလေးများ မွေးဖွားနိုင်ပါသည်။

ကူးစက်ပျံ့နှံ့ပုံ

- ဇီကာဗိုင်းရပ်စ် သယ်ဆောင်ထားသော အေးဒီးစ်ခြင်ကျားသည် ရေကြည်ရေသန့်တွင် ပေါက်ပွားသည်။
- ရေလှောင်ထားသော အိုး၊ ခွက်၊ တိုင်ကီ၊ ပန်းအိုး၊ ရေတင်ကျန်လျက်ရှိသော စွန့်ပစ် ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ကားတာယာ၊ ပလတ်စတစ်ခွက် စသည်တို့တွင် အေးဒီးစ်ခြင်ကျား များကို တွေ့ရှိရသည်။
- နေ့ခင်းဘက်အချိန်တွင် လူကို အေးဒီးစ်ခြင်ကျား ကိုက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ရောဂါကူးစက် ဖြစ်ပွားစေပါသည်။
- ခြင်္သေ့ကိုက်ခံရပြီး နှစ်ရက်မှ ခုနစ်ရက်အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာများ စတင်ဖြစ်ပွား လာနိုင်ပါသည်။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

- ဇီကာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါအတွက် ကာကွယ်ဆေးမရှိသေးပါ။
- ရောဂါလက္ခဏာ သက်သာရန်အတွက်သာ ကုသပေးနိုင်ပါသည်။

- ရောဂါကူးစက်ခံရပါက ကောင်းစွာ အနားယူပါ။
- ရေကိုလုံလောက်စွာသောက်သုံးပါ။
- ပါရာစီတမောကိုသာ အညွှန်းအတိုင်းသောက်သုံးပါ။
- ဆေးမြီးတိုများနှင့် အခြားအကိုက်အခဲပျောက်ဆေးများ သောက်သုံးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဇီကာရောဂါလက္ခဏာများ တွေ့ရှိပါက နီးစပ်ရာ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ပြသ၍ စစ်ဆေးကုသမှုခံယူရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ရောဂါ

ရောဂါဖြစ်ပွားမှု

- ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင်ရောဂါသည် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများနှင့် အနောက်ပစိဖိတ်ဒေသနိုင်ငံ (၂၄) နိုင်ငံတွင် နှစ်စဉ်ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။
- အသက်အရွယ်မရွေး ဖြစ်ပွားတတ်ပြီး အသက်(၁၅)နှစ်အောက် ကလေးများတွင် အများဆုံး ဖြစ်ပွားကြောင်း တွေ့ရသည်။

နောက်ဆက်တွဲရောဂါများ

- ဦးနှောက်ရောင်ရမ်းခြင်း။
- ဦးနှောက်နှင့် ကျောရိုးနာဗ်ကြောမအပါအဝင် ဗဟိုအာရုံကြောစနစ် အစိတ်အပိုင်းများကို ထိခိုက်စေသည်။

ကူးစက်ခြင်း

- ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင် ဗိုင်းရပ်ပိုးသယ်ဆောင်သော ခြင်္သေ့ကိုက်ခံရခြင်း၊
- ရေစပ်တွင် နေထိုင်သောငှက်များ၊ ဝက်နှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များတွင် ရောဂါပိုး ရောက်နေပြီး အဆိုပါ တိရစ္ဆာန်များကို ကိုက်လာသောခြင်မှ လူကိုကိုက်ခြင်း။

ကာကွယ်ခြင်း

- ခြင်္သေ့ကိုက်ခံရအောင် ခြင်္သေ့ထောင်ဖြင့် အိပ်ပါ။
- ခြင်နိုင်လိမ်းဆေးလိမ်းပါ။
- အင်္ကျီလက်ရှည်၊ ဘောင်းဘီရှည်ဝတ်ဆင်ပါ။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းသည် အကောင်းဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးသော ကာကွယ်တားဆီးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆင်ခြေထောက်ရောဂါ

ဆင်ခြေထောက်ရောဂါသည် လတ်တလောသေစေနိုင်သော ရောဂါမဟုတ်သော်လည်း ခြေလက်အင်္ဂါ ပုံသဏ္ဌာန်ပျက်ယွင်းခြင်းကြောင့် လူမှုရေးထိခိုက်နစ်နာ ဆုံးရှုံးမှုရှိသော ရောဂါများတွင် ပါဝင်သော ရောဂါတစ်ခုဖြစ်သည်။

ကူးစက်ခြင်း

- ဆင်ခြေထောက်ရောဂါသည် (*Wuchereria bancrofti*) သန်ကောင်အမျိုးအစားကပ်ပါးပိုးကြောင့်ဖြစ်သည့် ရောဂါဖြစ်ပြီး ခြင်္ကိုက်ခြင်းဖြင့် ကူးစက်တတ်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- ချမ်းတုန်၍ ဖျားခြင်း၊
- ခန္ဓာကိုယ်တစ်နေရာရာတွင် နီရဲပူလောင်ရောင်ရမ်း၍ နာကျင်ခြင်း၊
- သားနံရည်ကြောနှင့် အကျိတ်များတွင် ရောင်ခြင်း၊
- ဆီးသွားသည့်အခါ အဖြူရောင် ပျစ်ချွဲဖြစ်နေခြင်း၊
- အင်ပျဉ်ထွက်ခြင်း၊
- ရင်ကျပ်ခြင်း၊
- ဘောအောင့်ခြင်း(ရေမုတ္တ) စသည့်လက္ခဏာများခံစားရခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲလက္ခဏာများ

- ခြေထောက်၊ လက်တဖြည်းဖြည်းကြီးလာခြင်း။
- ခြေ၊ လက်များ (တစ်ဖက်တည်းဖြစ်စေ၊ နှစ်ဖက်လုံးဖြစ်စေ) ဆင်ခြေထောက်ကဲ့သို့ ဖြစ်လာခြင်း။

ကုသခြင်း

- DEC ဟုခေါ်သည့် (Diethylcarbamazine Citrate)နှင့် Albendazole စသည့် ဆေးနှစ်မျိုးကို တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်ဖြင့် အနည်းဆုံးငါးနှစ်ဆက်တိုက်သောက်သုံးရပါမည်။
- ဆင်ခြေထောက်ရောဂါ လက္ခဏာများ ခံစားနေရပါက နီးစပ်ရာ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများတွင် ပြသ၍ ကုသမှုခံယူရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကူးစက်မြန်ပြင်းထန် နမိုးနီးယား (အဆုတ်ရောင်) ရောဂါ

ရောဂါကူးစက်ခြင်း

ကိုရိုနာ (Corona) အုပ်စုဝင် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကြောင့်ဖြစ်ပွားခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ပိုးသည် -

- လူနာချောင်းဆိုးခြင်း၊
- နှာချေခြင်း၊
- နှာရည်၊ ချွဲသလိပ်များမှသော်လည်းကောင်း၊ လူနာအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများမှ သော်လည်းကောင်းအသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ ရောဂါ ဖြစ်စေသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

ကိုယ်အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (သို့မဟုတ်) ၁၀၀ ဒီဂရီ ၅ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက် ထက် ပို၍ပြင်းထန်ပါသည်။

အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာများဖြစ်သည့် -

- လူနာချောင်းဆိုးခြင်း၊
- ချောင်းဆိုးခြင်း၊
- အသက်ရှူမဝခြင်း၊
- အသက်ရှူရခက်ခဲခြင်း။

ကူးစက်မြန်ပြင်းထန်နမိုးနီးယား(အဆုတ်ရောင်ရောဂါ) လတ်တလောဖြစ်ပွားမှု

- ရောဂါရှိသူ လူနာ(သို့မဟုတ်) လူနာနှင့် အနီးကပ် ထိတွေ့သူများနှင့် ထိတွေ့မှုရှိခြင်း၊
- ရောဂါဖြစ်ပွားနေသည့် နိုင်ငံများမှ နှစ်ပတ်အတွင်း ပြန်လည်ရောက်ရှိခြင်း။

ရောဂါဖြစ်ပွားမှု

- ကလေးငယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ။
- ဆီးချိုရောဂါရှိသူများ။
- နာတာရှည်အဆုတ်နှင့် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါရှိသူများ။
- ကိုယ်ခန္ဓာစွမ်းအားကျစေသည့် ဆေးဝါးမှီဝဲသောက်သုံးသူများ။

ကာကွယ်ခြင်း

- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှု ဆောင်ရွက်ပါ။
- အာဟာရပြည့်ဝသည့် အစားအစာများစားသုံးပါ။
- ကောင်းမွန်စွာအိပ်စက်အနားယူပါ။

- ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုမှန်မှန်ပြုလုပ်ပါ။
- နှာချေချောင်းဆိုးလျှင် လက်ကိုင်ပဝါဖြင့် ဖုံးအုပ်ပါ။
- လူထူထပ်သောနေရာများနှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားနေသော နိုင်ငံများသို့ ခရီးသွားလာခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ

ကူးစက်နည်းများ

- လူနာ၏လက်မှတစ်ဆင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူအများ၏ အစားအသောက်များသို့ ပျံ့နှံ့ခြင်း။
- လူနာ၏မစင်ပေါ်တွင် ခိုနားစားသောက်သည့် ယင်များမှတစ်ဆင့် အခြားသော အစားအသောက်နှင့် သောက်သုံး၊ ချက်ပြုတ်သော ရေထဲသို့ ရောက်ရှိခြင်း။
- လူနာ၏အညစ်အကြေးများကို စနစ်တကျသိမ်းဆည်းစွန့်ပစ်ခြင်း မရှိသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ကူးစက်ခြင်း။
- အစားအစာများနှင့်ရေကို စနစ်တကျ ချက်ပြုတ်သန့်စင်၍ စားသောက်သော အလေ့အထနည်းပါးခြင်း။

ကာကွယ်ခြင်း

- ရေကိုကျိုချက်၍ သောက်သုံးပါ။
- ယင်လုံအိမ်သာ စနစ်တကျဆောက်လုပ်သုံးစွဲပါ။
- စားကြွင်းစားကျန်နှင့် အညစ်အကြေးများကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ပါ။
- အိမ်သာမှဆင်းလာသောအခါ အညစ်အကြေးများ ကိုင်တွယ်ထားသောလက်ကို ဆပ်ပြာဖြင့် စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြောပါ။
- အစားအစာများကို ကိုင်တွယ်ချက်ပြုတ်သူများသည် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး ကောင်းမွန်စေရန်ဆောင်ရွက်ပါ။
- စနစ်တကျ ဆေးကြောသုတ်သင်ထားခြင်းမရှိသော လမ်းဘေးအစားအစာများကို စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

မိုးဦးကျနှင့်မိုးရာသီတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သောရောဂါများ

ကူးစက်တတ်သော ရောဂါများ

- ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် ကာလဝမ်းရောဂါများအပါအဝင် ဝမ်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ရောဂါများ၊ အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါများနှင့် သန်ကောင်၊ တုတ်ကောင်ရောဂါများ၊
- သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါ၊
- တုပ်ကွေး၊ နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးနှင့် အဆုတ်အအေးမိရောဂါ။

ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းအရင်းများ

- မိုးဦးကျတွင် လှိုင်လှိုင်ပေါသည့် အချို့ဓာတ်ပါသော သရက်သီး၊ ပိန္နဲသီး၊ ဖရဲသီး၊ ကြက်မောက်သီး၊ မင်းကွတ်သီးစသည့် သစ်သီးဝလံများ၏ အခွံ၊ အစေ့ စသည် များကို စည်းကမ်းမဲ့ မဆင်မခြင် စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ယင်ပေါက်ပွား၍ ယင်ပေါများခြင်း၊
- ရာသီစာ အမှည့်လွန်အသီးများကို စားသုံးခြင်း၊
- မိုးရွာပြီး ရေတင်၊ ရေဝပ်သဖြင့် ရေအိုင်၊ ရေဗွက်ဖြစ်၍ ရေမြောင်းပိတ်ခြင်းနှင့် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းထူထပ်၍ ခြင်ပေါက်ပွားခြင်း၊
- ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲဖြစ်၍ အပူရုပ်ခြင်း၊ အအေးပတ်ခြင်း၊
- ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုနှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနည်းပါးခြင်း၊
- ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သည့် အသိပညာနှင့် အလေ့အကျင့်နည်းပါးခြင်း၊

ရောဂါများကူးစက်ပျံ့နှံ့ခြင်းမှ ကာကွယ်တားဆီးနိုင်မည့်အချက်များ

- အမှည့်လွန်အသီးများ စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ယင်နားစာများကို မဆင်မခြင် စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- စားကြွင်းစားကျန် အမှိုက်သရိုက်များနှင့် အညစ်အကြေးများကို စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မိမိတို့ မိသားစုအတွင်း ကျန်းမာရေးအသိပညာ ဖြန့်ဝေပါ။ လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။
- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးကို ဂရုပြုလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပါ။
- ရေကို ကျိုချက်၍သောက်ပါ။
- လတ်ဆတ်သန့်ရှင်းသည့် အသီးအနှံနှင့် အစားအစာများကို ပူပူနွေးနွေး ချက်ပြုတ်စားသုံးပါ။
- ရာသီဥတု အပူအအေးအပြောင်းအလဲကို သတိရှိပါ။
- ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းနှင့် ခြင်၊ ယင် နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို အမျိုးသားရေးအမြင်ဖြင့် ဝိုင်းဝန်းစုပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါ။
- ရောဂါတစ်မျိုး ဖြစ်ပွားပျံ့နှံ့လာပါက ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံးသတင်းပို့ပါ။
- လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးပေးခန်း၊ ဆေးရုံများသို့ အချိန်မီသွားရောက် ပြသစစ်ဆေးကုသမှု ခံယူပါ။

ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ (COVID - 19)

ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် (Coronavirus)ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်များတွင်သာမက လူများမှာပါ တွေ့နိုင်သည့် ကြီးမားသော ဗိုင်းရပ်စ်အုပ်စုတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ၎င်းရောဂါမှာ လူများကို ကူးစက်သည့်အခါ သာမန်တုပ်ကွေးရောဂါလက္ခဏာမှ ပြင်းထန်သော အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ဆိုင်ရာရောဂါများအထိ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော SARS ရောဂါ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့သော MERS ရောဂါများကဲ့သို့ ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင် ရောဂါများသည် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါပိုး များကြောင့် ဖြစ်ပွားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ်က အသစ်တွေ့ရှိခဲ့ရသည့် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်သည် လတ်တလော အသက်ရှူ လမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါကို ဖြစ်ပွားစေခဲ့ပါသည်။ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဂူဟန်မြို့၌ စတင်တွေ့ရှိခဲ့သော Coronavirus မျိုးစိတ်အသစ်တစ်ခုကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် Omicron (အိုမီခရွန်) မျိုးရိုးဗီဇပြောင်း XBB.1.16 (Arcturus) ရောဂါပိုးကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ စတင်တွေ့ရှိခဲ့ရပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ ဖြစ်သော ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၃၇ နိုင်ငံတွင် ကူးစက်မှု များရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ယခုတွေ့ရှိရသည့် မျိုးရိုးဗီဇပြောင်း ရောဂါပိုးများဖြစ်သည့် XBB.1၊ XBB 1.5၊ XBB 1.9.1၊ XBB 1.9.2၊ XBB 2.3၊ BA 2.75 တို့မှာလည်း ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ယခင်ကပင် ကူးစက်ပြန့်ပွားလျက်ရှိသော မျိုးရိုးဗီဇပြောင်း ရောဂါပိုးများဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကိုဗစ်-၁၉ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းသည် အိုမီခရွန်နှင့် အခြားမျိုးကွဲများကြောင့် ပြင်းထန် သော ရောဂါဖြစ်နိုင်ခြေကို လျော့နည်းစေသည်။ မျိုးရိုးဗီဇကွဲအသစ်များကိုလည်း ကာကွယ် တားဆီးပေးနိုင်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

- လွန်ခဲ့သည့် ၁၄ ရက်အတွင်း ရောဂါကူးစက် ပျံ့နှံ့နေသည့် နိုင်ငံများသို့ ခရီးသွားခဲ့ခြင်း (သို့မဟုတ်) ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်ဟု အတည်ပြုခံရသူနှင့် အတူနေထိုင် ခဲ့ခြင်း။
- ဖျားခြင်း၊ (အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ၁၀၀ ဒီဇင်နာ ၄ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်နှင့် အထက် ရှိခြင်း၊ အဖျားကြီးခြင်း။
- ချောင်းခြောက်ဆိုးခြင်း၊ အသက်ရှူရခက်ခဲခြင်း၊ အားအင်ကုန်ခမ်းခြင်း၊ ပင်ပန်းနွမ်းနယ် ခြင်း၊ မောခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း။
- အသက်ကြီးသူများအနေဖြင့် နာတာရှည်ရောဂါ (သွေးတိုး၊ ဆီးချို၊ နှလုံးရောဂါ) ရှိသူ များတွင် ရောဂါပိုမိုပြင်းထန်တတ်ခြင်း။

ကူးစက်ပျံ့နှံ့ပုံ

- အသက်ရှူလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက် ကူးစက်ပျံ့နှံ့စေခြင်း။
- အရာဝတ္ထုများ၌ ထိကပ်နေသော ရောဂါပိုးများအား လက်နှင့်ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ရာမှ တစ်ဆင့် ကူးစက်ခြင်း။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

- အထက်ပါရောဂါလက္ခဏာ ခံစားနေရသူများနှင့် အနီးကပ်ထိတွေ့ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- လက်ကို စင်ကြယ်အောင် မကြာခဏ စနစ်တကျ ဆေးကြောပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးသည့်အခါ နှာခေါင်းနှင့်ပါးစပ်ကို လုံခြုံအောင် ဖုံးအုပ်ပါ။
- တစ်ရှူးအသုံးပြုပါက အမှိုက်ပုံးထဲသို့ စနစ်တကျစွန့်ပစ်ပါ။ လက်ကိုစနစ်တကျ ပြန်လည် ဆေးကြောပါ။
- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှု ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပါ။ အာဟာရပြည့်ဝစွာ စားသုံးပါ။ ကောင်းမွန်စွာ အိပ်စက်အနားယူပါ။
- လူထူထပ်သည့်နေရာများသို့ သွားလာခြင်းမှ တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ဟိုတယ်နှင့် အများပြည်သူသုံး နေရာများရှိ ဓာတ်လှေကားခလုတ်များ၊ စက်လှေကားလက်ရမ်းများနှင့် တံခါးလက်ကိုင်များကို မလိုအပ်ဘဲ ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုပါနှင့်။ ကိုင်တွယ်ပြီးပါက လက်ကိုစနစ်တကျ ပြန်ဆေးပါ။
- ဓာတ်လှေကားခလုတ်များ၊ စက်လှေကားလက်ရမ်းများနှင့် တံခါးလက်ကိုင်များကို Alcohol 70 ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သော ပိုးသန့်စင်ဆေးရည်ဖြင့် မကြာခဏပွတ်တိုက်သန့်စင်ပါ။
- မိမိရဲ့မျက်လုံး၊ နှာခေါင်းနဲ့ ပါးစပ်များအား မကြာခဏ ကိုင်တွယ်ခြင်း မပြုပါနှင့် (လက်မှာ ရောဂါပိုးများ ကပ်ငြိနေပါက မျက်လုံး၊ နှာခေါင်းနဲ့ ပါးစပ်များမှတစ်ဆင့် ရောဂါပိုးများ ဝင်ရောက်နိုင်ခြင်း)။

တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ ကူးစက်မှုအခြေအနေ (၁၃-၅-၂၀၂၄ ရက်နေ့အထိ)

ပိုးတွေ့လူနာ	-	၇၀၄၇၅၃၈၉၀ ဦး
သေဆုံးလူနာ	-	၇၀၁၀၆၈၁ ဦး
ပြန်လည်ကျန်းမာလာသူ	-	၆၇၅၆၁၉၈၁၁ ဦး

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ တွေ့ရှိမှုအခြေအနေ (၁၃-၅-၂၀၂၄ ရက်နေ့ အထိ)

ဓာတ်ခွဲလူနာ	-	၁၁၉၃၈၆၉၇ ဦး
ပိုးတွေ့လူနာ	-	၆၄၂၂၂၄ ဦး
ပိုးတွေ့ပြန်လည်သက်သာ	-	၆၂၀၁၅၉ ဦး
ပိုးတွေ့သေဆုံးလူနာ	-	၁၉၄၉၄ ဦး

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများမှ ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ ကူးစက်/သေဆုံးမှု အများဆုံး ၁၀ နိုင်ငံ
(၁၃-၅-၂၀၂၄ ထိ)

	ပိုးတွေ့	ကင်းစင်	သေဆုံး
၁။ အမေရိကန်	၁၁၁၈၂၀၀၈၂	၁၀၉၈၁၄၄၂၈	၁၂၁၉၄၈၇
၂။ အိန္ဒိယ	၄၅၀၃၅၃၉၃	-	၅၃၃၅၇၀
၃။ ပြင်သစ်	၄၀၁၃၈၅၆၀	၃၉၉၇၀၉၁၈	၁၆၇၆၄၂
၄။ ဂျာမနီ	၃၈၈၂၈၉၉၅	၃၈၂၄၀၆၀၀	၁၈၃၀၂၇
၅။ ဘရာဇီး	၃၈၇၄၃၉၁၈	၃၆၂၄၉၁၆၁	၇၁၁၃၈၀
၆။ ဂျပန်	၃၃၈၀၃၅၇၂	-	၇၄၆၉၄
၇။ တောင်ကိုရီးယား	၃၄၅၇၁၈၇၃	၃၄၅၃၅၉၃၉	၃၅၉၃၄
၈။ အီတလီ	၂၆၇၂၃၂၄၉	၂၆၃၆၁၂၁၈	၁၉၆၄၈၇
၉။ အင်္ဂလန်	၂၄၉၁၀၃၈၇	၂၄၆၇၈၂၇၅	၂၃၂၁၁၂
၁၀။ ရုရှား	၂၄၁၂၄၂၁၅	၂၃၅၄၅၈၁၈	၄၀၂၇၅၆

အာဆီယံနိုင်ငံများတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ ကူးစက်/သေဆုံးမှုအခြေအနေ

(၁၃-၅-၂၀၂၄ထိ)

	ပိုးတွေ့	ကင်းစင်	သေဆုံး
၁။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၁၁၆၂၅၁၉၅	၁၀၆၄၀၉၇၁	၄၃၂၀၆
၂။ အင်ဒိုနီးရှား	၆၈၂၉၂၂၁	၆၆၄၇၁၀၄	၁၆၂၀၆၃
၃။ မလေးရှား	၅၂၇၈၄၀၆	၅၂၃၃၂၆၈	၃၇၃၄၈
၄။ ထိုင်း	၄၇၇၀၁၄၉	၄၆၉၂၆၃၈	၃၄၅၈၆
၅။ ဖိလစ်ပိုင်	၄၁၄၀၃၈၃	၄၀၄၆၃၈၁	၆၆၈၆၄
၆။ စင်ကာပူ	၃၀၀၆၁၅၅	၃၀၀၄၁၃၁	၂၀၂၄
၇။ မြန်မာ	၆၄၂၂၂၄	၆၂၀၁၅၉	၁၉၄၉၄
၈။ ဘရူနိုင်း	၃၄၃၇၁၉	၂၄၃၆၀၁	၂၂၅
၉။ လာအို	၂၁၈၉၇၀	-	၇၅၈
၁၀။ ကမ္ဘောဒီးယား	၁၃၉၁၀၃	၁၃၆၀၄၄	၃၀၅၆

ကိုဗစ် - ၁၉ ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံနိုင်မှုအခြေအနေ
(၁၃-၅-၂၀၂၄) ရက်နေ့ထိ

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	အရေအတွက်
■ အသက်(၁၈)နှစ်နှင့်အထက် ထိုးနှံထားသည့် လူဦးရေ	၃၁၆၅၆၁၈၀ ဦး
■ အသက်(၁၈)နှစ်နှင့်အောက် ထိုးနှံထားသည့် လူဦးရေ	၆၈၄၉၅၇၅ ဦး

မျောက်ကျောက်ရောဂါ (Monkeypox)

ရောဂါကူးစက်နိုင်ခြေရှိသည့်နည်းလမ်းများ

- Monkeypox ဗိုင်းရပ်ရောဂါပိုးကူးစက်ခံထားရသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ (သို့မဟုတ်) လူ၏အနာများ၊ အညစ်အကြေးများနှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မိရာမှ ကူးစက်ခြင်း။
- ရောဂါပိုးရှိသူနှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် အချိန်အတော်ကြာ ထိတွေ့မိခြင်း။
- ရောဂါပိုးများ ကပ်တင်ကျန်နေသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို လက်ဖြင့် ကိုင်တွယ် မိရာမှတစ်ဆင့် ကူးစက်ခြင်း။

ရောဂါပျိုးရက်

ရောဂါပိုးစတင်ဝင်ရောက်ပြီး ၅ ရက်မှ ၂၁ ရက်အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာများ စတင် ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။

သံသယဖြစ်ဖွယ်ရောဂါလက္ခဏာများ

(အထူးသဖြင့် ရောဂါပိုးတွေ့ရှိရာ နိုင်ငံ/ဒေသများမှ လွန်ခဲ့သည့် ၂၁ ရက်အတွင်း ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသူများတွင်)

- လတ်တလောဖျားခြင်း(၃၈ ဒီဂရီ ၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)။
- အနီစက်၊ အရည်ကြည်ဖုထွက်ခြင်း။
- ပြန်ရည်ကျိတ်များကြီးခြင်း။
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကြွက်သားများနာကျင်ခြင်း၊ ကျောအောင့်ခြင်း။
- မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း။

ကာကွယ်ခြင်း

- Monkeypox (မျောက်ကျောက်ရောဂါ) လက္ခဏာခံစားနေရသူများနှင့် အနီးကပ် ထိတွေ့ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- လက်ကိုဆပ်ပြာနှင့်ရေ (သို့မဟုတ်) အယ်လ်ကိုဟောအနည်းဆုံး ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်သော ရေမလို လက်သန့်စင်ဆေးရည်အသုံးပြု၍ စနစ်တကျဆေးကြောပါ။
- ပါးစပ်နှင့် နှာခေါင်းစည်း (Mask)ကို စနစ်တကျ တပ်ဆင်ပါ။
- တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခပ်ခွာခွာနေပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးသည့်အခါတွင် လက်ကိုင်ပဝါ (သို့မဟုတ်) တံတောင်ကွေးဖြင့် လုံခြုံစွာ ဖုံးအုပ်ပါ။
- အသားစိမ်းများကို ကျက်အောင်ချက်စားပါ။
- တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို အကာအကွယ်မပါဘဲ မထိတွေ့ပါနှင့်။
- လက်မဆေးဘဲ ပါးစပ်၊ နှာခေါင်းနှင့် မျက်လုံးများကို ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုပါနှင့်။
- တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး ကောင်းမွန်စေရန် ဆောင်ရွက်ပါ။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ၁။ ကူးစက်ရောဂါနှင့်အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဒေါက်တာအောင်သန်း၊ ကာလာဇုန်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ။
- ၂။ တပ်မတော်သမိုင်း(ပထမတွဲ)
သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။
- ၃။ ဗုဒ္ဓဘာသာကောင်းတစ်ယောက် How To Live As A Good Buddhist
သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၊
၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ။
- ၄။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အထွေထွေဗဟုသုတ
စိန္တာမဏိ ဦးချစ်မောင်၊ သုဓမ္မဝတီပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ။
- ၅။ သိကောင်းစရာ NGO အဖွဲ့အစည်းများမှတ်စု
ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက်၊
၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ။
- ၆။ မြန်မာ့ရက်စဉ်သမိုင်း (အကြိုသမိုင်းကာလမှ ၁၉၄၅ အထိ) (ပထမတွဲ)
(ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန)
- ၇။ မြန်မာ့ရက်စဉ်သမိုင်း (၁၉၄၅ မှ ၂၀၀၈ အထိ) (ဒုတိယတွဲ)
(ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန)။
- ၈။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆုရ ဖိုးအောင်လေး၏ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး
ကြိုးပမ်းမှုရက်စဉ်သမိုင်း။
- ၉။ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ (၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မတ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ၊
အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ)။
- ၁၀။ ကြေးမုံသတင်းစာ (၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မတ်၊ ဧပြီ၊ မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာ၊
အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ)။
- ၁၁။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်)။
- ၁၂။ ဦးတောင်လုံး + ရွှေမင်းဝန် (အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစကားပုံများစာအုပ်)။
- ၁၃။ ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန်၊ ဦးထွန်းမြင့်(စိတ်ကူးချိုချို)၊ (၂၀၁၆)
- ၁၄။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် သူရိယစာတည်းအဖွဲ့၏ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအကြောင်းသိကောင်းစရာ။
- ၁၅။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်း
(၇/၂၀၂၃ လမှ ၅/၂၀၂၄ လထိ)။
- ၁၆။ ကြယ်စင်အထွေထွေဗဟုသုတ (၂၀၂၄-၂၀၂၅)
- ၁၇။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်

1. Facts About Myanmar, Published by Printing and Publishing, Corporation, 1983.
2. The World Almanac and Book of Facts, Published by World Almanac, Pharos books, A Scripps Howard Company, New York, 1988.
3. The World Almanac and Book of Facts, Published by World Almanac, Pharos books, A Scripps Howard Company, New York, 2007.
4. Time Almanac, Published by Encyclopaedia Britannica Inc, London, 2008.
5. Myanmar The Study of Processess and Patterns, Hla Tun Aung-NHRD.
6. <http://www.aneki.com>
7. The Global New Light of Myanmar
8. <https://en.wikipedia.org>
9. <http://myanmarpoliceforce.org>
10. <http://www.mip.gov.mm>
11. <http://www.moi.gov.mm>
12. <https://www.mohs.gov.mm>
13. <http://www.cbm.gov.mm>
14. <https://worldpopulationreview.com>
15. Countries by Population Density 2023 – StatisticsTimes.com
16. List of countries and dependencies by area – Wikipedia
17. <https://www.gfmag.com/global-data/economic-data/richest-countries-in-the-world>
18. <https://www.visualcapitalist.com/richest-people-in-the-world-2023/>
19. <https://knoema.com/atlas/topics/Agriculture/Trade-Export-Quantity/Rice-exports-quantity>
20. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_proven_oil_reserves
21. <https://www.indexmundi.com/g/r.aspx?v=95>
22. <http://www.thejakartapost.com>
23. <https://www.worldatlas.com>
24. <https://www.worldometers.info.com>
25. <https://www.globalfirepower.com>

26. <https://bareillycollege.org>
27. <https://a-z-animals.com>
28. <https://safarisafricana.com>
29. <https://www.whereig.com>
30. <https://www.statista.com>
31. <https://www.investopedia.com>
32. <https://www.stridge.com>
33. <https://wisevoter.com>
34. <https://www.seair.com>
35. <https://www.apec.com>
36. <https://www.stategov.com>
37. <https://countrymeters.info.com>
38. <https://geographyhost.com>
39. <https://wowtravel.me.com>
40. <https://wisevoer.com>
41. <https://digitalmigre.com>
42. <https://www.thetealmango.com>
43. <https://www.forbes.com>
44. <https://www.investopedia.com>
45. <https://finance.yohoo.com>
46. <https://www.Xinhua>
47. <https://english.news.cn>
48. <https://www.aa.com.tr>
49. <https://www.google.com>
50. <https://eng.sectsco.org/20170109/192193.html>

အကြမ်းဖက်မှုပျောက်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ အသိပေးနှိုးဆော်ချက်

- ၁။ ပြည်သူ့အတွက်ဟု သုံးနှုန်း၍ ရဟန်းသံဃာများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ အပါအဝင် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူ့ကိုသတ်ဖြတ်၊ လုယက်ခြင်းကို CRPH၊ NUG၊ PDF အမည်ခံ အကြမ်းဖက်အုပ်စုများက ဥပဒေမဲ့ကျူးလွန်နေသည်။
- ၂။ မြိမ်းခြောက်၊ လူသတ်၊ အဖျက်အမှောင်လုပ်ရပ်များ လုပ်ဆောင်နေသည့် CRPH၊ NUG၊ PDF အကြမ်းဖက်သမားများကို အားပေးမှု၊ ထောက်ခံမှု၊ ကူညီထောက်ပံ့မှု မပြုခြင်းသည် ပြည်သူလူထု၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို ကာကွယ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။
- ၃။ ယင်းတို့၏ လက်နက်/ခဲယမ်း ကိုင်တွယ်သယ်ဆောင်မှုနှင့် အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ သတင်းကို လျှို့ဝှက်ပေးပို့ခြင်းသည် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများ၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို ကာကွယ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

Public Notice for Elimination of Violence

1. Declaring themselves to be "for the people", the so-called CRPH, NUG and PDF terrorist groups are lawlessly killing Buddhist monks, civil servants including schoolteachers, and members of the general public, as well as looting and robbing.
2. Not encouraging, supporting, or assisting "CRPH", "NUG", and "PDF" terrorists, who are intimidating and killing people and committing destructive activities, is to protect the lives and property of the general public.
3. Giving information secretly to the authorities on terrorists and on the possession and transport of weapons/ammunition is tantamount to protecting the lives and property of innocent people.

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်

မှတ်စုရေးသားရန်

အိမ်တိုင်းရှိရမည့်စာအုပ်
လူတိုင်းသိရမည့်အချက်များ
သတင်းခေတ်၊ ပညာခေတ်မှာ လွယ်ကူစွာ ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်အောင်
စုဆောင်းထားသည့် သိမှတ်ဖွယ်ရာဗဟုသုတအဖြာဖြာစာအုပ်။

